

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

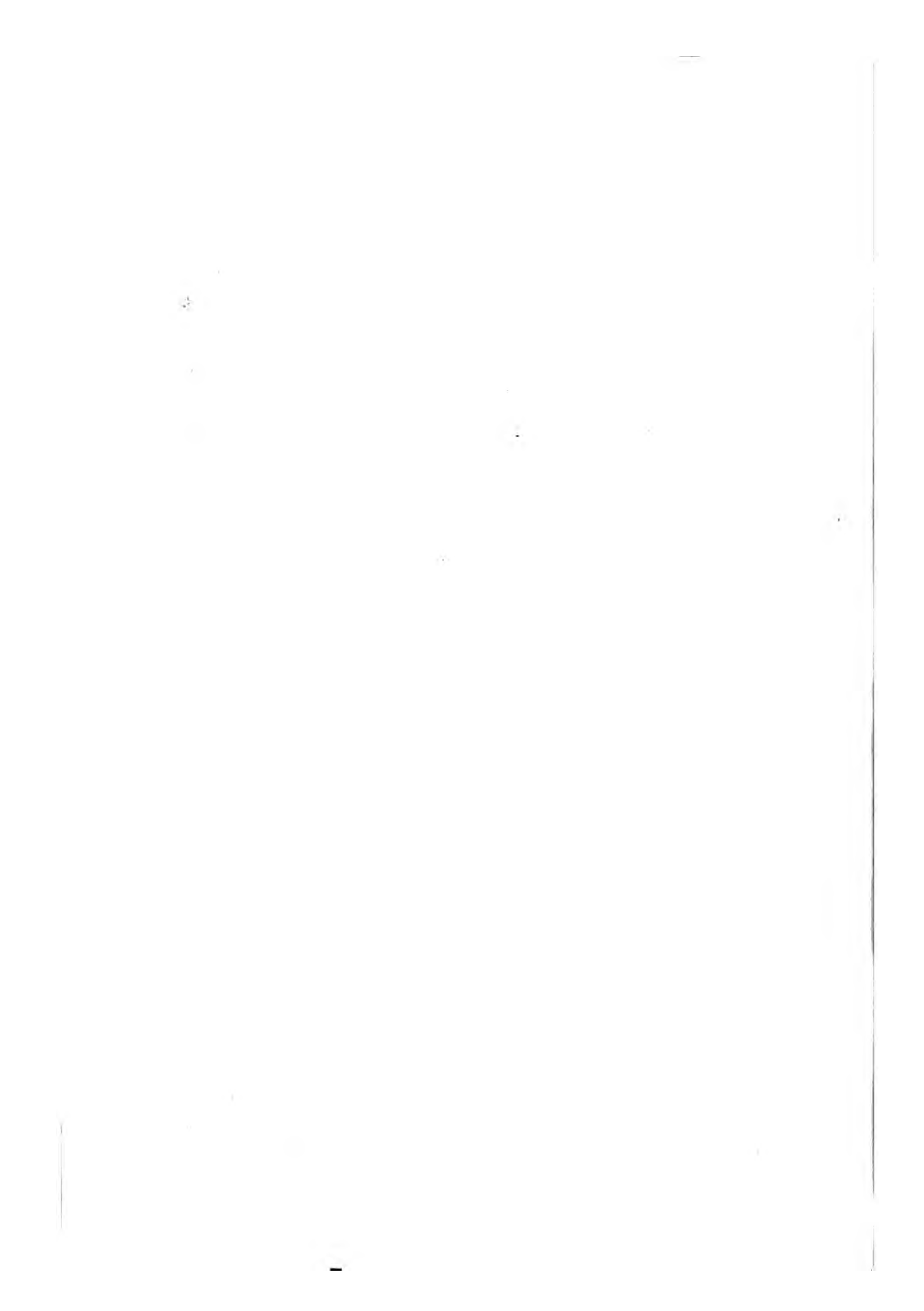
74 stack

**CONFINED
TO THE
LIBRARY**

303537672-

NICEPHORI
ARCHIEPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI
OPVSCVLA HISTORICA.

EDIDIT

CAROLVS DE BOOR.

ACCEDIT

IGNATHII DIACONI VITA NICEPHORI.

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI.
MDCCLXXX.

B614

ACHTUNG
18 MAR 1864

LIPSIÆ: TYPIS B. G. TEUBNERI.

PRAEFATIO.

Nicephori, archiepiscopi Constantinopolitani, breviarium, quod vulgo dicitur, primus edidit Dionysius Petavius Parisiis a. 1616 ex apographo, ut ipse testatur, a Sirmondo quinquennio ante Roma allato, quod quamvis multifariam mendis obsitum ac depravatum fuerit, tamen in contextu ipso nihil se mutasse dicit praeter levissima quaedam omninoque manifesta. Gravius corruptos locos non infeliciter in commentariis criticis et historicis in editionis fine adiectis, ut corrigi oporteret, docuit. Idem hanc editionem anno 1648 in corporis historicorum byzantinorum Parisiensis volumine primo ita repetivit, ut locis haud paucis vel in verborum contextum reciperet vel in margine adiceret meliores lectiones, quibus denuo eum apographum illud, si non accurate totum excussisse, at certe leviter attigisse luculenter demonstratur.¹⁾ Sic constituta scriptoris

1) p. 13, 27 *πρὸς τὸ Βυζάντιον* — 29 *ἐπετίθεντο καὶ* in priore editione omissa in altera addita sunt. p. 28, 25 *ὡς* — 26 *αὐτοῦ* omissa in ed. 1 addita sunt in ed. 2. p. 74, 19 *ὑπάρχοντας* — 21 *ὀφθαλμούς* omisit P', addit P². p. 32, 1 *ἔτος* om. P' add. P²: p. 37, 10 *πως* additum in P². p. 37, 27 *καὶ αὐτόν* alieno loco insertum in P¹ suo loco redditum in P². p. 10, 24 *τοῦ πολέμου* recte P² *τῆς πόλεως* P¹. p. 11, 17 *ἀξίαν* P² *αἰτίαν* P¹. p. 36, 1 *ἀρχὴν* P² *ἀποχὴν* P¹. p. 72, 19 *οἴκειν* P² *οἴκειον* P¹. Praeterea, quae notis γρ. vel corr. insignitae in margine posterioris editionis adscriptae sunt lectiones, eadem omnes in codice Vaticano inveniuntur praeter unam. nam ad p. 27, 21, ubi editio anni 1648 et codex Vaticanus *μνημα* exhibent, in margine adscriptum est γρ. *σημα*, quam lectionem editio anni 1616 tuetur. aut igitur in codice Petaviano *σημα* scriptum erat, aut prioris editionis coniecturam praestantiorē esse editor credidit.

verba novis curis edere aggressus Bekkerus, etiamsi nova subsidia e codicibus manu scriptis praesto ei non essent, tamen, quod erat eius ingenii acumen, ita expolivit, ut etiam ad hunc tam remotae aetatis emendandum scriptorem plurimum contulisse praedicandus sit. Neque tamen fieri potuit, quin multis locis, quid intellegi voluisset Nicephorus, non appareret, aliis non paucis in medio relinqueretur, num coniectando ipsa illius verba essent restituta. Praeterea illius aetatis sermo et a classico alienissimus neque ad certas, ut ita dicam, leges revocandus, ne omnia in emendatione absolveret ille, multum impediabat.

Quae cum ita essent, cum usque eo nemini suppeditassent satis integra textus Nicephoriani quasi fundamenta, ego, cum ad illum denuo tractandum me accingerem, nova undique conquirere meum esse putavi. In quo mihi contigit, ut inter uberrimos bibliothecae Vaticanae thesauros codicem necopinato invenirem, quo Nicephorianum illud opusculum tanto repraesentabatur melius, ut lacera ulceribusque foedata membra ubique fere ad pristinam integritatem revocari possent. Decies autem totos versus librarium editorumve negligentia omissos supplevimus, saepius multo singula restituimus verba, denique ne una quidem pagina est, in qua non gravissima menda ita sustulerimus, ut, quinam re vera fuerit Nicephori loquendi usus, nunc demum possit diiudicari.

Codex ille Vaticanus 977, membranaceus, forma quadrata, praeter Nicephori breviarium continet etiam historiam Simocattae. Opuscula haec eodem saeculo sed a diversis librariis scripta sunt, eaque est codicis conditio, ut casu potius nescio quo hae partes conglutinatae esse videantur, quam certo quodam consilio in unum corpus redactae. Ac de Theophylacti quidem codice, qui non solum reliquis longe est praestantior, sed etiam fons omnium,

alio loco mihi dicendum erit. Nicephori autem breviarium inde a fol. 185 usque ad finem codicis pertinens satis accurate scriptum est et a mendis, quae apud eius temporis librarios occurrere solebant, vocalium imprimis commutationibus, maximam partem abhorret. Lacunis quibusdam apparet, librarium codicem, ex quo transcripserit, legere interdum nescivisse; eae tamen a posterioris saeculi homine, qui etiam alia multa correxit, expletae sunt. Quas quidem cum ad archetypi illius naturam cognoscendam plurimum videantur valere, uno conspectu cum iis, quae scribi voluit corrector, hic proponam.

Lectiones codicis	Lectiones correctoris
p. 23, 8 <i>Μαρτίν</i> . .	<i>Μαρτίνης.</i>
p. 23, 20	<i>λίτρας.</i>
p. 23, 22 <i>Θεοδώρο.</i>	<i>Θεοδώρω.</i>
p. 29, 12	<i>λιτρῶν.</i>
p. 35, 15 <i>περαιωθεντ</i> . . δὲ τ . . <i>Ἰστρ</i> . .	<i>περαιωθέντων δὲ τοῦ Ἰστρου.</i>
p. 36, 18 <i>εὐθ</i> . .	<i>εὐθέως.</i>
p. 37, 1 <i>δια</i> . . . <i>φειν</i>	<i>διαστρέφειν.</i>
p. 38, 3 <i>ἄωρ</i> .	<i>ἄωρον.</i>
p. 44, 23 <i>ἀρχοντι</i> . .	<i>ἀρχοντιῶν.</i>
p. 51, 5 <i>Ἀδραμυντ</i>	<i>Ἀδραμύντειον.</i>
p. 51, 16 <i>Χρυσοπ</i>	<i>Χρυσοπόλεως.</i>
p. 61, 19 <i>ἐαντ</i> . .	<i>ἐαυτῆς.</i>
p. 65, 24	<i>ἀστέρων.</i>
p. 66, 7 <i>νηπιωδ</i> . .	<i>νηπιωδῶς.</i>
p. 69, 5 <i>ἐπ αὐτ</i> . . <i>κεκτη-</i> <i>μέν</i>	<i>ἐπ' αὐτοὺς κεκτημένους.</i>
p. 70, 14 <i>το</i> . <i>περὶ αὐτ</i> . . <i>ὄρους</i>	<i>τοὺς περὶ αὐτοῦς ὄρο^{τὸ}*ς (v an manu secunda erasum sit, nescio).</i>
p. 73, 16 <i>γενέσθαι</i>	<i>spatium vacuum relictum.</i>
p. 73, 19 <i>συμβάσ</i> . .	<i>συμβάσεις.</i>

Recte omnia correcta esse minime credo. Quae p. 35, 15 hodie leguntur a graeco sermone omnino sunt aliena

scribendumque videtur *περαιωθέντες δὲ τὸν Ἰστρον*; p. 38, 3 *ἄωρον* ita insolitum est, ut Bekkerus *ἄωρι* scribendum coniecit; p. 66, 7 *ὡς νηπιωδεῖς* potius legendum est; p. 69, 5 *ἐπ' αὐτοῖς κεκτημένους* magis ex usu esse videtur; p. 70, 14 quid sibi voluerit corrector, non satis discernitur.

Iam in eo est, ut inquireamus, numquid vel temporum longinquitate vel maculis litteras illas evanuisse in archetypo conveniat suspicari. Neutrum probabile esse videtur. Mire enim accidisset, ut ubique fere exitus tantum verborum delerentur, cum praesertim bis inter octodecim locos *λίτραι* vocabulum oblitteraretur. Est autem, unde fluxisse illa probabiliter interpreteris. Etenim videtur librarius in compendiorum usu parum versatus syllabas compendiose scriptas locis aliquot omittere quam hallucinari maluisse.¹⁾ Quae omissae sunt ultimae verborum syllabae, eae iam in decimi undecimique saeculi codicibus compendiose scriptae inveniuntur, nec magis mirum, *Ἄδραμν^τ* et *Χρυσοπο^λ* formas eius temporis codicem continuisse; hoc demum consideranti apparebit, cur duobus locis *λίτραι* vocabulum omissum sit. At videntur refragari loci duo, neque enim p. 37, 1 errasse eum, qui *διαστρέφειν* scripsit collata Theophanis (p. 560, 10) verba demonstrant, neque *ἀστέρες* vocabulum compendiose scriptum inveniri compertum habeo, tametsi similiter ac verba *ἥλιος* et *σελήνη* figura quadam stellae potuisse illud exprimi, quis neget? Illud tamen considerandum est, in utroque vocabulo quattuor inesse literas *σ τ ρ ε*; quas haud inepte

1) quae sententia, si probabilis videtur, p. 23, 22 manifesto errore in archetypo scriptum fuit *Θεόδωρῶ* (= *Θεόδωρον*); p. 73, 16 *ἔγενέσθαι* (= *παραγενέσθαι*) fuisse suspicor.

conicias ratione quadam cognitu difficiliore ita coniunctas fuisse, ut librarius fore ut dignosceret desperaret.

Iis, quae sequentur, quam fuerit librarius, qui Vaticanum codicem scripsit, in his rebus parum versatus, etiam clarius apparebit; qui quidem per totum libellum in extremis verborum scribendis litteris multimodis peccavit idque ita, ut mendorum quasi quaedam genera conveniat distingui. Atque ut omittam, qua ratione librarius inter se commutaverit syllabas ω et $\omega\nu$ et $\acute{o}\nu$, α et $\alpha\nu$, η et $\eta\nu$ et $\eta\varsigma$, \omicron et ϵ , quod saepissime ubique inveniatur, tria sunt genera in codicibus minus frequentia, quae in nostro etiam atque etiam occurrunt. Atque omnibus quidem locis, quibus participii aoristi passivi nominativus generis masculini scribendus erat, generis neutrius formam descripsit librarius, unde eum compendia, quibus ϵ et $\epsilon\nu$ scribi solent, non satis cognita habuisse probabiliter conicias.¹⁾ Deinde saepius verborum in $\omicron\upsilon\varsigma$ exeuntium ultimas litteras in $\eta\varsigma$ mutavit.²⁾ In hoc genere, quod nonnulla ab ipso librario correctae sunt, sententiam meam minime infringit, ibi enim correxit, ubi subsequente substantivo errasse se in articuli forma scribenda e vestigio edoctus est. Tum participii in $-\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$ exeuntis varias positiones difficillimis compendiis scribi solitas, veluti $\mu\eta^{\circ}\mu\eta^{\circ}\mu\eta^{\circ}$, etiam atque etiam ita inter se commutavit librarius graeci sermonis non ita peritus, ut valde impedita oratio procedat.³⁾ Denique alii loci permulti, partim falsos verbo-

1) p. 13, 23 $\kappa\alpha\tau\alpha\pi\lambda\alpha\gamma\acute{\epsilon}\nu$ pro $\kappa\alpha\tau\alpha\pi\lambda\alpha\gamma\epsilon\iota\varsigma$ similiterque p. 16, 16; 21, 9; 23, 16; 32, 14; 34, 1, quibus locis addendi sunt duo p. 66, 7 et p. 73, 19 ubi verba in ϵ exeuntia mutila a librario relicta sunt.

2) p. 6, 9; 9, 27; 12, 24; 33, 21; 46, 2; 52, 7; 67, 15; 75, 22; et, si coniectura mea probabilis videtur, p. 8, 28; $-\omicron\iota\varsigma$ pro $-\eta\varsigma$ scriptum p. 50, 15; $-\eta\varsigma$ omissum p. 23, 8; 61, 19.

3) p. 6, 29; 28, 16; 32, 22; 34, 3 (34, 12?); 34, 14; 38, 19; 67, 17; 74, 26 *sqq.*

rum exitus exhibentes (p. 21, 22 *Πεντάπολιν* coll. p. 51, 16; p. 63, 25 *σώματα*; p. 65, 15 *συμπτώματα*; p. 4, 28 *ὄντι*; p. 46, 20 *ἐπιπεσόντων*; p. 49, 16 *διάγοντα*, similia), partim particula *τε* omissa perturbati opinioni meae favent. Restat ut moneam, eum, qui codicem scripsit, ipsum a compendiorum usu ita sese abstinere, ut praeter notissima quaeque et in monasteriis maxime vulgata, *θ̄ς*, *χ̄ς*, *κ̄ς*, *δ̄αδ̄*, ne ullum quidem verbum nec syllabam compendiose repraesentet. Quin etiam *ἰνδικτιών* vocabulum, cum nusquam fere in codicibus nisi compendiose exhibeatur, in nostro semper sine compendio scriptum occurrit.

Probasse mihi videor, librarium compendiorum usus minus peritum modo errasse in legendis modo imperitiae conscius ab iis omnino se abstinuisse. Hinc quae originem duxisse visa sunt menda, maximeque in extremis vocabulis deprehensa non ita timide ad similitudinem potissimum graeci sermonis correxi.

Praeter Vaticanum breviarii Nicephoriani codicem neque alium inveni ullum neque ut Sirmondianum illud apographum denuo in lucem protraherem mihi contigit. Etenim quos Fabricius (bibl. graec. Tom. VII p. 604) enumerat breviarii codices Augustanum, Rhedigeranum, Marcianum, ii omnes, ut vel ipse vidi vel ab amicis certior factus sum, alterum Nicephori opusculum partim integrum partim mutilum continent. Quo igitur minus suppeditat editionis novae quasi fundamentorum, eo diligentius in ea, quae relictas sunt pauca, inquirendum est. Ac primum quidem est investigandum, utrum posterioris aetatis librarius ille, de quo supra dixi, suo ingenio scientiaque sermonis graeci fretus an altero adhibito exemplari codicem Vaticanum correxerit, tum, sitne Sirmondianum illud apographum ex ipso illo codice an ex alio postea deperdito transcriptum.

Librarius autem qui mancas quas videbatur invenire vocabulorum formas explere suscepit idem aliis locis permultis codicem ita temptavit, ut modo supra codicis verba alia vocabula syllabasve scriberet, modo erasis iis, quae corrupta sibi viderentur, in litura suas lectiones poneret, quo factum est, ut saepius, quidnam a priore librario fuerit scriptum, dignosci omnino nequeat. Est autem certum, non ab ipso, qui codicem scripsit, vel inter scribendum vel in recognoscendo archetypo haec mutata esse. Etenim quae ille correxit eodem atramento scripta nullo negotio ab iis discernuntur, quae diversissimi coloris atramento adhibito postea appicta sunt, praeter eos locos, quibus, ut fit, in lituris atramento diffuso eiusque colore mutato ab utro librario correctum sit, incerti nonnumquam haereamus. Qui loci posteriore saeculo correcti, cum omnes fere sint tales, ut ab homine graeci sermonis vel mediocriter perito sine adiumento codicis corrigi potuerint, tamen duobus praecipue facile credideris exemplar adhibitum esse alterum: p. 19, 23, ubi verba graviter corrupta in margine haud inscite emendantur et p. 62, 20, ubi etsi sine ullo impedimento oratio procedit totum enuntiatum in textu omissum in margine additur. Quamquam pluribus adducor rationibus non solum minores illas correctiones sed etiam has maiores ex solo legentis cuiusdam ingenio fluxisse. Ac primum quidem, si codicem tanto meliorem Nicephori iste corrector manibus tenuit, qui factum est, ut praeter duos hos locos reliqui omnes non pauci gravissimis mendis inquinati eandem temporum iniquitatem in codice isto subirent atque exemplar Vaticanum? Quin etiam locos difficillimos p. 14, 25; 31, 18; 50, 7; 61, 15; 62, 25, 64, 24 correctoris manus ne attigit quidem. Quos illum conatum esse emendare idque frustra, docemur loco corruptissimo p. 34, 16 qui sic scri-

bitur in Vaticano: τὰ τοιαῦτα παντα κατέδραμον χωρία τῆς ὑπὲρ πόν πόντου τὸν Εὐξείνου γῆς καὶ θαλάττης ἐπέρασε ubi corrector, ut fit inter legendum, priorem vocabuli πόντου syllabam in fine versus bis scriptam deleuit, reliqua alteri corrigenda reliquit, quod si codicem cum codice contulisset invenissetque lectionem meliorem facturum fuisse eum non est verisimile. Eandem si Vaticani codicis in nominibus propriis scribendis plurima menda conspexeris correctoris meliorum lectionum inopiam deprehendes. Qui p. 8, 2 Βιτουλῖνος idem p. 8, 6; 27 Βουτηλῖνος audit, qui p. 37, 16 Θεόδοτος p. 39, 6 Θεοδόσιος; idem qui p. 56, 10 recte Θεόκτιστος scribitur p. 56, 2 Θεοδόσιος appellatur, Τελέσιος et Τελέσσιος idem p. 69, 6; 14; 70, 1 scribitur; p. 26, 12 Sergius dicitur qui Pyrrhus dicendus erat, idem p. 27, 23 Cyrus. Quae omnia ut sunt corrupta hodieque in codice leguntur, unus tantum locus correctoris manu mutatus conspicitur, difficillimus scilicet cognitu, p. 36, 12, ubi Ἰουστιανόν correctum est ex Ἰουστιανόν. Sitne p. 33, 26 Βασιανοῦ nominis σ littera a priore librario an postero tempore erasa dignosci nequit, illud tamen certissimum est, etiam sine codice ex p. 34, 18 a diligenti lectore facillime corrigi potuisse. Iis autem locis, quos supra attuli, quibus Θεοδόσιος, Θεόδοτος, Θεόκτιστος nomina inter se commutata sunt, cum ex compendiis male lectis corruptelas originem duxisse verisimile sit, eadem eodem modo corrupta in altero exemplari correctorem invenisse parum probabile est.

Graviora igitur menda omnia, si duos istos locos exceperis, cum non attigerit corrector, apparet, aut codicem eum omnino habuisse nullum aut Vaticano simillimum ac pariter corruptum. Ex istis autem alter num revera a Nicephoro scriptus sit hac de causa dubito. Ille postquam Artabazum contra Constantinum Copronymum seditione

facta male rem gessisse, captum scilicet excaecatūque ipsum filiosque eius, narravit, a correctore in margine adscriptum est: *πλείσταις δὲ πληγαῖς καὶ τιμωρίαις καὶ οἱ συγγνόντες αὐτοῖς τὰ τῆς ἐπιβουλῆς ὑποβληθέντες ὑπερορίαις κατεδικάσθησαν*. Quae quidem neque est cur a Nicephoro scripta esse negemus, et repetere convenit ex correctoris ingenio, qui necessario, qualis fuerit seditionis sociorum sors narrare debuisse scriptorem censuerit finxitque sibi talem, qualis post bellum civile atrociter gestum fieri so-leret. Dubito autem num a Nicephoro haec scripta sint propter ea, quae de Artabazo memoriae prodidit Theophanes; quae si contuleris cum iis, quae Nicephorus narravit, primo obtutu ex eodem fonte utraque profecta esse videbis ita, ut multo fusius et accuratius omnia a Theophane narra-entur. Imprimis autem illustratur uberrime (p. 648), quam post bellum civile Constantinus in Artabazum eius-que socios saevierit crudeliter: interficiuntur infelicissimi isti, excaecantur, pedibus manibusque privantur. Sed de poenarum generibus, plagis scilicet et exilio, quae corrector Nicephori addit, nihil Theophanes loquitur. At loquitur aliis locis Nicephorus ipse idque iisdem fere verbis, ma-xime post Artemii seditionem p. 56, 26 narratam; qua de re eadem fere verba etiam apud Theophanem (p. 616) leguntur: *τοὺς δὲ λοιποὺς ῥινοτομήσας καὶ δημεύσας ἐξώ-ρισεν*. Quod cum ita sit, luce clarius apparet, correctorem non Nicephori verbis ex alio brevii codice desumptis quae fuerit sociorum Artabazi sors nobis tradidisse, sed ex ingenio suo rem et ex Nicephori aliunde desumptis verbis verba sua sibi confinxisse.

Iam vero, ut a maioribus ad minora transeamus, si in reliqua, quae homo iste mutavit, inquisiveris, recte correctae esse, ut supra dixi, ea tantum invenies, quae homo graeci sermonis peritus facillime emendare possit;

contra quae nisi aut codice aut summa graecae linguae cognitione ingenique sagacitate adhibita restitui non potuerint, ea esse aut omnino non temptata aut falso correctata. Ac lacunas quidem nonnullas falso illum complevisse, unam omnino non complevisse iam supra exposuimus. Tum lectiones aut falsas aut inutiles ad similitudinem sermonis Nicephoriani confictas hic illic in codicem intulit. Veluti p. 17, 27 verba τὰ τῆς Ἀσιάτιδος μοίρας καθήρουν et rectissime sese habent et Georgii Hamartoli loco illinc hausto confirmantur, ille τὰς pro τὰ scribens una littera appicta bis erravit. Neque enim Nicephorus ἡ Ἀσιάτις pro ἡ Ἀσία usurpat, sed adiectivi instar ubique hoc verbo utitur, neque μοῖραι vocabulum occurrit hoc sensu pluraliter dictum. P. 63, 12 multo expeditior oratio procedit, si codicis lectionem καὶ ἄλλοι φάσμασιν ἐκδειματούμενοι ἐώρων servamus, quam si recipimus quod ille coniecit ἄλλοις. P. 63, 14 corruptum quod legitur ἐν οὐδὲ οἰοί τε ἦσαν a correctore ἐν οὐδὲν scribente magis etiam depravatur; p. 67, 10 pro ἰσχυσαν accentu tantum mutato ἰσχῦσαν scribendum erat, ille perversissime ἰσχύσασαν proponit, cum verbo θέαν, non cum longius remoto διάστημα participium coniungens. P. 3, 16 ἐαντῶν post υἱεῖς adscripsit, quod recte quidem dictum est, sed rarius Nicephorus ad verba υἱός, ἀδελφός, ἀδελφή alia eiusmodi verba cognationis gradum significantia pronomem reflexivum addit; p. 22, 20 ἦγεν codicis melius sese habere quam correctoris ἦγαγεν et Suidas testis est et ea quae sequuntur ἐθριάμβευεν — ἐπετέλει; p. 72, 14 τοῦ ὀσίου Ἀὔξεντιου λόφον nihil quidem habet quod reprehendas, attamen num rectam huic loco medicinam admoverit corrector si pristinae lectionis vestigia bene consideraveris iure dubitabis. Denique quod uno loco excepto ubique ὀνόματι ex ὄνομα mutaverit, id grammatici ad unam omnia regulam dirigentis commentum esse pro-

babilius est, quam omnia haec loca corrupta in codice ex altero exemplari esse emendata. Quae cum ita sint, cum alterius codicis auxilio omnino destitutum fuisse correctorem appareat, quae mutavit coniecturarum instar partim in textum recepi partim in apparatus criticum semovi.

Sequitur, ut disseramus de Sirmondi apographo, sive potius, cum ipsum illud nusquam invenire potuerimus, de editione Petaviana, quae illius imaginem nobis expressit. In qua cum pleraque ita cum codice Vaticano congruant, ut ex ipso illo transscripsisse Sirmondum liceat suspicari, tamen mirae quaedam inter utrumque intercedunt discrepantiae, quibus haec sententia in dubium vocatur. Veluti p. 6, 9 *Ἡράκλειος — ἀθροίσας λέγεται* Petavius exhibet, *Ἡράκλειον — ἀθροίσαντα λέγεται* codex; p. 24, 6 *Ἀντωνιανός* ille, hic *Ἀνιανός*; p. 33, 19 *τοῦνομα* ille, hic *ὄνομα*; p. 61, 5 ille *κᾶτα* hic *καθό*; p. 67, 3 *τοκετῶν* Petavius, codex *τέκνων*. Quapropter id imprimis quaerendum est, transierintne ea, quae sine dubio multo ante Sirmondi aetatem ab alterius librarii manu in codice mutata sunt, etiam in illud apographum. Ac primo quidem obtutu, cum permulta et satis gravia, quae postero tempore addita sunt, in editione Petaviana non extent alia nec minus mira correctoris commenta in illa inveniantur, quaestio magis etiam impediri videtur; accuratius tamen codicem ipsum inspicienti, cur modo secutus sit correctorem is, qui codicem transscripsit, modo non secutus sit e vestigio apparebit. Namque diversa ratione corrector varias lectiones codici inculcavit, alia in margine, alia supra versus adscribens, nonnulla codicis litteras ipsas commutans, multa pristinis litteris erasis in litura nobis obtrudens. Ex quibus, quae in margine aut intra versus addita sunt, e claro et fusco colore vel a caeco, paene dixerim, a pristi-

narum litterarum ductibus dignoscuntur, itemque iis locis, quibus litteras ipsas corrector temptavit, tam clare elucet nigrioris atramenti ductus, ut haud raro vel inter legendum priores litterae aperte a recentioribus discernantur; denique, quae erasit ille, ita maximam partem delevit, ut ne intenta quidem oculorum acie, quidnam in codice antiquitus scriptum fuerit, restituere possis. Nihil igitur est mirandum, ex recentioribus, quaecumque essent cognitu facilia, eum, qui codicem descripserit, abiecisse, iis tamen locis, quibus antiquior lectio aut omnino interierit, aut diligentius eruenda fuerit, acquievisse illis. Quo factum est, ut, quae in lacunis codicis addita sunt vera falsa omnia accurate exprimat, ubi nihil addidit corrector ne ipse quidem addat, quae in litura positae sunt recentiores lectiones omnes fere nobis tradat tribus locis exceptis (p. 3, 7; 18, 23; 33, 26), quibus singulae litterae temptatae, non deletae hodieque discernuntur. Ii quoque loci, quos ob verba Nicephori male intellecta ex ingenio suo falso correctorem mutasse supra dixi, tales, quales ille scribi voluit, in apographo continentur (p. 17, 27, ubi τὸς ex τὰς non ex τὰ corruptum esse facile concesseris; p. 22, 20; 63, 14); p. 22, 11 ἀνοίγοντα editionis, unde factum sit, tum demum recte intelleges, cum, quomodo e codicis lectione ἀναγνόντας suum ἀνοίγόντα conficere studuerit corrector, ipse videris. Accedunt alia, quae sententiae meae favent. Neque enim unquam locis graviter corruptis vel omnino desperatis medelam apographum affert, contra si ea, quae Petavius et Bekkerus scite correxerunt, consideraveris, vel minima et fortuita vel negligentia vel sermonis imperitia vel casu quodam in codice peccata omnia fere (nonnulla autem tacite se sustulisse Petavius in praefatione fatetur) in apographo invenies ita repetita, ut vel ex eodem archetypo et hoc et illum ori-

ginem duxisse iure neges. Praeter haec, quae in Petavii editione falsa et corrupta traduntur nonnulla e Vaticani codicis litterarum ductibus male intellectis aperte sunt repetenda, veluti Barbyssi fluminis nomen Barnyssum ubique scriptum, Ἀδορυαδιγάνου p. 17, 10; Χαλεῦ p. 32, 8; Κουρᾶτος p. 33, 18; Βεργιάνων p. 73, 13; p. 21, 1 absurdum illud ὄν σεμνῶς ex ὄν σέβη ὡς; p. 10, 4 εἰς τε pro ἄτε ita scripto, ut ipse aliquando, num ἔστε legendum esset, dubitarem.

Iam cum constet, omnes fere codicis Vaticani corruptelas et graves et minutas in Sirmondi apographo repetitas fuisse, ea, quae in illo correcta sunt, plerumque etiam in hoc reddi, alia apographi peccata ex codicis ductibus prave intellectis derivari posse, apparere videtur, Vaticanum codicem apographi Sirmondiani archetypum esse, discrepantiasque non ita multas, quae dubitationem movere possint, vel casui vel Petavii in apographo adhibendo negligentiae ac festinationi, quarum ipse sese arguit¹⁾, oportere attribui. Quanta enim et qualia in priore editione omissa et prave scripta fuerint, iam supra vidimus (cf. p. III not.); ex quibus, etsi permulta postea correcta sunt, accuratam tamen omnibusque numeris absolutam recensionem ne altera quidem editio praebet, sed negliger inter dum vel ex arbitrio confectam.²⁾ Quid igitur mirum, etiam in alteram editionem falsa quaedam e priore transiisse?

1) p. 15 praef.: instante Francofordiensi mercatu urgendum opus nostrum ac praepropere festinandum fuit.

2) p. 13, 27 ea, quae in priore editione omissa erant, addita sunt, alia tamen ibidem omissa, quae in illa continebantur. p. 18, 15 προσώρσε pro προσώρμησε etiam in altera editione scriptum, in priore editione inde factum, quod syllaba μη in fine paginae interiit; tribus locis Χαλκηδόνος perperam in Καλχηδόνος mutatum; p. 63, 14 ἐν οὐδενὶ δ' οἶοι tacite pro ab-

Ad auctoritatem igitur tota editio conformanda erat unius codicis Vaticani, cuius lectiones ita secutus sum, ut vel in iisdem vocabulis scribendis quas exhibet discrepantias, veluti *θάλαττα* et *θάλασσα*, *εἰς* et *ἐς*, *ἔνεκα* et *εἴνεκα*, *θράσος* et *θάρσος*, *ναός* et *νεώς* similia, accurate exprimerem, tum demum ab eo discederem, cum locos aperte corruptos probabili coniectura aut ab aliis emendatos esse, aut a me emendari posse cernerem; neque tamen umquam vel in minimis rebus adscribere in apparatu critico quae ille tradit omisi. Quae diligentia cum in classicorum temporum edendis reliquiis litterarum nimia et morosa videri possit, in posterioris aetatis scriptore, praesertim cuius emendatio uno codice nitatur, spero fore ut excusetur.

Praeter codicem Vaticanum exigua tantum ad breviarium Nicephori emendandum subsidia praesto erant e Suida, glossario Oxoniensi a Cramero edito, aliis qui de iisdem temporibus memoriae prodiderunt historicis desumpta. Ac Suidas quidem, quae in lexico sub verbis *Ἀρτέμιος*, *ἐνώτια*, *Ἡράκλειος* (inde a verbis *ὅτι Ἡρακλείῳ τῷ βασιλεῖ*), *Ἰουστινιανός*, *πυρεῖον*, *Φιλιππικός* praebet e Nicephoro sine dubio excerpserit, eorum quae sub glossa *βρούχιος* leguntur pars posterior iis, quae Nicephorus p. 12, 10 narrat similia sunt, quae antecedunt in breviario omnino desiderantur, nisi forte graviter corrupta in Suidae codicibus nobis tradita esse ea, quae Nicephorus p. 14, 8 profert, suspicaris, atque *σ ο' (σ' Suid.) χιλιάδες ἀνδρῶν διεφθάρησαν ἐν τῷ πρὸς Ἀβάρους (Ἰσαύρους Suid.) πολέμῳ* scribendum esse censes. Quodnam enim bellum Heraclius

surda prioris editionis lectione *ἐν οὐδὲν οἶοι* scriptum; p. 36, 29 typhetae error *πρὸς αὐτὸς* non, ut debuit, *πρὸς αὐτοῦς* in altera editione correctum, sed *πρὸς αὐτὸν*, alia eiusdem generis complura.

imperator contra Isauros gessit aut gerere potuit? Non sine fructu Suidae excerptis quamvis raris et brevibus ad textum constituendum nos uti posse, sed nonnulla ex iis esse corrigenda, interdum codicis lectiones Suidae lectionibus confirmari, apparatus criticus docebit.

Eadem dicenda sunt de glossario brevi et ab ineptiis nequaquam libero, quod e codice Oxoniensi Barocciano 50 Cramerus edidit in Anecdotorum Oxoniensium vol. II p. 427 sqq., quodque inscriptionem profert hanc: ἐκλογαὶ διαφόρων λέξεων συνηλεγμένων ἕκ τε τῆς γραφῆς καὶ τῶν θύραθεν πραγματειῶν. In quo praeter glossas, quae ἐκ τῆς γραμματικῆς, ἐκ τοῦ ψαλτῆρος, ἐκ τῶν κανόνων desumptae esse dicuntur, extant etiam λέξεις ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ ἁγίου Νικηφόρου, quarum de indole ut iudicium facere possimus, eas, quae Alpha litera continentur, hic transcribam, additis quibusdam, quas codice denuo collato Cramerum omisisse vidi.

Λέξεις ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ ἁγίου Νικηφόρου.

- ἀπόμωτον: ἀπηρνημένον (p. 10, 20).
 ἀκρεφνή: καθαρόν (p. 11, 10).
 ἀμφ' αὐτόν: περὶ αὐτόν (p. 12, 21).
 ἀσμένως: περιχαρῶς (p. 12, 23).
 αἰμύλα: ἀπατητικά (p. 13, 5).
 ἄλλημοι: ἰσχυροί (p. 13, 16).
 ἀμφιλαφῆ: ἀμφοτέρωθεν δάση (p. 13, 18).
 ἄθεσμα: ἄνομα, ἀπρεπῆ (p. 14, 14 πρᾶξιν ἄθεσμον).
 ἀνήνασθαι: ἀρνήσασθαι (p. 14, 28).
 † ἄμφιον: χιτόνα (p. 8, 9 ἀμφί**νον cod.).
 ἀπειπόντες: ἀπαρνησάμενοι (p. 18, 24).
 ἀνέπαφα: ἀνεγχείρητα (p. 22, 7).
 ἀκροβολησάμενοι: διὰ βελῶν μαχησάμενοι (p. 23, 2
 αἰκισωμένων: τιμωρηθησομένων (p. 27, 3 αἰκισομέ-

- ἀντικρύ*: ἐξ ἐναντίας (p. 34, 1).
ἀδίας: εὐκαιρίας, ἀφοβίας (p. 34, 15).
ἄμυναν: ἀποσόβησιν καὶ ἀποστροφὴν (p. 35, 10).
ἀνήρουν: ἐφόνευον, ἐτραυματίζον, ἐπλητον (p. 35, 14).
† *ἄστν*: πόλιν (p. 3, 16; 6, 1).
† *ἄστῶν*: πολιτῶν (p. 7, 16).
αὐθημερών: ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ (p. 38, 2).
ἀπιδιάσας: ἡσυχάσας (p. 41, 13).
ἀνήρτισεν: ἐκρέμασεν (p. 42, 13).
ἀφικνεῖται: σφάζειν¹) (p. 43, 28 ἀφικνεῖσθαι).
ἀφειδῶς: ἀνηλεῶς (p. 46, 19).
ἀπένοντο: ἀπηρνήσαντο (p. 46, 25 ἀπηναίνοντο).
ἀσέμνωσ: ὑπερηφάνωσ (p. 48, 8).
?† *ἀπαίρουσιν*: ἀναχωροῦσιν (p. 6, 5? an p. 48, 18 ἀναί-
ροῦσι?).
ἀδείας: ἀφοβίας, εὐκαιρίας (p. 48, 20; 51, 20).
ἀποιχομένων: τελευτώντων (p. 63, 15).
ἀπώχοντο: ἔφευγον (p. 71, 2).

Quae deinde sequuntur non iam e Nicephoro excerpta esse margo codicis arguit; etenim (quod Cramerus dicere omisit) ad ἀχώρ adscriptum est κ^α, ad ἀντάρ: τῶν κανόνων, ut, quod proxime Nicephoriana sequitur ἀπέθανεν: ἀπῆλθεν ὅθεν ἦν cum in breviario non legatur ipsum quoque aliunde desumptum esse credam. Ex iis autem, quae descripsi, clare apparet grammaticum quendam, exiguae doctrinae hominem, futilissima quaeque et quae explicationem non requirant selegisse, rariora vocabula fere omnia praeteriisse, quae in codice male scripta invenerit non correcta in glossarium transtulisse, alia falso explicasse. In quo ita versatus est, ut libri ordinem presse sequatur, tribus

1) ἀφικνεῖσθαι: φθάζειν legendum esse videtur.

tantum quattuorve glossis ordinem interrumpentibus. Sed cave inde suspiceris ex integriore illo Nicephori exemplari, quod sibi finxit Petavius (*cf.* p. 132 ed. Bonn.) illum sua excerpisse; dudum enim Angelus Maius in *Bibl. nova patrum* vol. V, 2 p. 138 not. probavit, Nicephori fragmentum, quod Petavius e codice, quem Theophanis esse credidit, ediderat, illius quidem esse, sed ex alio opere, *Antirrhetico* scilicet tertio, sumptum. Idem subindicat, codicem istum non continuisse Theophanis *chronographiam*, sed Georgii Monachi, quem *Hamartolum* hodie dicunt, qui eadem ista (p. 656 editionis *Muraltianae*) excerpserit. Ad textum breviarii Nicephoriani emendandum omnes hae glossae nihil conferunt, nisi quod p. 8, 9 *ἄμφιον*, quod pro corrupta codicis lectione coniectura Petavius assecutus erat a grammatico in suo codice repertum demonstrant. Similiterque in sequentibus litteris glossarium haud raro meliores codicis Vaticani lectiones ita confirmat, ut eo confidentius pravas editionum lectiones eiecerim; at corruptis ipsius Vaticani exemplaris locis rarissime medelam adfert. Litteris β' et γ' Nicephori nomen glossis non adscribitur; de quattuor glossis litterae δ' e breviario excerptis nihil est, cur disputem; plus negotii exhibent nobis glossae sub litera ε e Nicephoro receptae, qua re omnes eas hic transcribam.

ἔπιλυν: τὸν ἐπιξενούμενον (p. 4, 16).

εἰσιδόντες: εἰσβλέψαντες (p. 4, 18).

ἔσθομένη: νοήσασα (p. 7, 25).

ἔσθημα: ἰμάτιον (p. 8, 12).

ἐνδίκως: ἀξίως, δικαίως (p. 8, 14).

ἔτενίωσεν: ἔστεφανώσατο (p. 9, 5).

? εὐνομούμενος: δικαιοπραγῶν.

ἐφάμιλος: συνόμιλος (p. 10, 7).

ἐπέπυστο: ἤκουσεν (p. 11, 11).

- ? ἔπειστο: ἤκουσεν.¹⁾
 ? ἐκστόν: φορητόν, εὐκόλον.²⁾
 ἐνσκήψασα: ἐνπαγήσα καὶ ἐνπελασθῆσα (p. 12, 7).
 ἐτεκνώσαντο: ἐτεκνωποιήσαντο (p. 12, 25).
 ? ἐγγυήσατο: ἤραβονίσατο.³⁾
 ἐληϊζοντο: ἐπόρθουν, ἔφθειρον (p. 14, 3 κατεληϊζοντο).
 ἐκεραΐζον: ἐπόρθουν (p. 14, 4).
 ἐπικρατεστέρα: ἰσχυροτέρα (p. 16, 9).
 ἐτέκτενον: κατεσκεύαζον (p. 18, 2).
 ἐξαπινέως: ἐξέφνης (p. 18, 4).
 ἐκίζομένους: τιμωρημένους (p. 37, 13 αἰκίζόμενος).
 † ἐπιφορωτάτοις: ἐπιτηδίοις (p. 4, 2).
 ? ἐπιών: ἐπιδραμών.
 ? ἐκτεθειῖσθαι: ἐκρίπτεσθαι.
 ? εἰαίρωσαι: ἄλλως ἄλλα.
 εὐδόκιμον: εὐτυχή (p. 37, 26).
 εἴργουν: ἐκώλυνον (p. 38, 10 εἴργον).
 ἐδυσφήμει: ἐκακοφήμει (p. 38, 27).
 ἐπέσκηψεν: ἐπεισῆλθεν (p. 40, 5).
 ἐκλιπαροῦν: παρακαλοῦν (p. 41, 1 ἐκλιπαρῶν).
 ἐν εἰρκτῆ: ἐν φυλακῆ (p. 42, 15).
 ? εὐθαρσέστερον: ἄφοβον.
 ἐπαμυνόμενος: βοηθῶν (p. 43, 29).
 ἐσκευαγῶγουν: ἐδωρυφόρουν (p. 60, 5).

1) Nihil esse videtur, nisi prioris glossae dittographia.

2) ἐκστόν ex ἕκαστον p. 12, 1 corruptum in codice suo grammaticum invenisse indeque sibi graecum vocabulum finxisse suspicor. Certe inter p. 11, 11 et p. 12, 7 alterum vocabulum non offertur, unde mira illa forma nata esse possit.

3) Non occurrit apud Nicephorum, sed ita in glossarii codice positum est, ut prima illud quidem manu sed postea adscriptum esse appareat, quare dubium est sitne huic loco recte addita glossa an aliunde desumpta Nicephorianis glossis inculcata.

ἔσινετο: ἐφθείρετο (p. 61, 5 ἔσιαίνετο).

ἐκδηματούμενοι: φοβούμενοι (p. 63, 13).

ἐρυμνότατον: μελανώτατον (p. 68, 8).

εὐζώνους: ἀνδρείους (p. 70, 9 εὐζώνων).

ἐξάπαντες: δείσαντες (p. 72, 20).

εἰς συμβάσεις: εἰς συμφωνίας (p. 73, 19).

Quae deinde sequuntur, iis γραμμ. in margine adscriptum est, quod Cramerus non magis advertit. In illis autem, quae supra proposui, non modo semel ordo turbatus est, quod sub α littera saepius evenisse vidimus, sed identidem glossae occurrunt, quae apud Nicephorum, qualem in codice Vaticano legimus, omnino non extant. E quibus εὐνομούμενος Nicephoro reddendum est; in spatio enim inter p. 9, 5 et p. 10, 7 interposito legitur vox simillima ζωῆς — εὐγνωμουμένης, id quod a graeco sermone omnino abhorreere Dindorfius in Stephani thesauro demonstravit et εὐγνωμονουμένης legendum proposuit. Immo vero εὐγνωμουμένης legendum esse glossarium indicat. Deinde ἐπιών vocabulum, quod in Vaticano codice nusquam invenitur, in loco corrupto p. 4, 21 pro ἐπὶ τὸν restitui, collato Georgii Hamartoli chronico dicentis: Φωτεινὸς — εἰσῆλθεν ἀθρόως μετὰ πλήθους στρατιωτῶν εἰς τὸ παλάτιον (p. 563, 11 Murralt.), quod cum glossarum ordine post vocabulum ἐπιφορωτάτοις p. 4, 2 positum convenit. Quod sequitur ἐκτεθειῖσθαι ex ὑιοθετεῖσθαι p. 6, 7 male lecto corruptum videtur. Tum εὐθαρσέστερον vocabulum non occurrit in breviario, sed paulo post grammaticus θαρσαλεώτερον (Niceph. p. 44, 2) interpretatur εὐθαρσέστερον, unde illud fortasse in archetypo glossarii codice in margine adscriptum in apographo Oxoniensi in textum irrepsit, nisi forte in ipso Nicephori codice; quem grammaticus excerpserit, glossam εὐθαρσέστερον ad p. 44, 2 adscriptam fuisse probabilius est, qua de re infra disseremus. Denique glossa corruptissima

εὐαίρωσαι (*εἰρωῶσαι*?) quid sibi velit me ignorare confiteor, neque me ullum breviarii vocabulum invenisse, quocum apte comparari possit; neque tamen ob hanc unicam glossam plenius Nicephori exemplar adhibuisse grammaticum istum coniecero. De reliquis glossis nihil est cur accuratius disputem¹⁾, quippe quae, si grammatici exiguam doctrinam et negligentiam respexeris, nullo negotio omnes in breviario reperiri possint praeter locum unum. Post glossam enim *δμήρους: ἀραβόνας* (p. 67, 3 Nic.) sequitur *ὄρκιον: μυστήριον*, quod nihili est neque in Nicephori breviario invenitur. At vero p. 74, 23 corrupte legitur *παρασνευάζει τῶν οἰκείων τινὰς Κωνσταντίνου — ὄρκον κατ' αὐτοῦ ἐξυφῆναι κατηγορίαν*. Petavius *ἔνορκον* coniecit. Quidni legamus *ὄρκιον — κατηγορίαν*? Quod apud poetas imprimis *ὄρκιος* hoc sensu dicitur non abhorret ab horum temporum ingenio, quibus vel antiquissimorum poetarum dictiones saepissime scriptores arripuerint, ut his tamquam pannulis sarcirent exornarentque scissum ac miserum suum vestitum.

Relinquitur, ut explicemus, quid ad emendandum Nicephorum valeat comparatio scriptorum ceterorum. Quos autem ille secutus est auctores, eorum ne nomina quidem nobis tradita sunt, scripta temporum iniquitate interierunt. Ne Theophane quidem, etiamsi in chronographia simillimis haud raro verbis easdem res gestas narret, Nicephorum usum esse, sed ex eodem fonte utrumque hausisse alio loco fusius exponam. Quapropter Theophanis textus vel in nominibus propriis mutandis cautius adhibendus est, ad reliqua emendanda raro certum fundamentum praebet. Haud exiguam tamen utilitatem nonnullis locis eum afferre

1) Omisit Cramerus p. 465, 25 post *συμπάρεδρον: συγκάθεδρον* glossam *σκηνοῦσι: οἰκοῦσι*; tum p. 467, 16 sic codex: *ὑπερθεν: ἐπάνωθεν ὕειν: βρέχειν ὑπενόστη: ὑπέστρεφεν*.

et iis, quae iam disputavimus, satis demonstratum est, et posthac saepius confirmabitur. Ex reliquis, qui de iisdem temporibus scripserunt, unicum habeo Georgium Monachum, qui in conscribenda chronographia ipso Nicephori breviario usus priorem eius partem¹⁾ (p. 3—31) excerpit. Reliqua, quae apud illum posterioris partis breviarii similitudinem quandam habent, e Theophanis potius deprompta esse copiis putanda sunt; etenim si, quidquid posteriore saeculo Georgii Monachi chronographiae e Theophanis libro temere inculcatum est, eieceris, quae relinquentur genuina eius verba e codicibus Coislinianis restituenda¹⁾ propius ad Theophanis quam ad Nicephori narrationem accedunt. Sed ne in iis quidem, quae e Nicephori breviario excerpit, reddendis posteriorum temporum Leonum Grammaticorum, Cedrenorum, Glycarum morem sequitur, qui totas paginas nullo verbo mutato auctoribus suis tamquam furantur, sed rerum gestarum scientia inde desumpta atque narrationibus in brevius coartatis verba et Nicephori et aliorum, quos sequitur, scriptorum suo arbitrato commutat.

Transeamus ad locos quosdam, quibus aut cur e codice Vaticano formas insolitas in textum receperim, aut quomodo coniecturis vera studuerim assequi, paucis mihi explicandum est.

Ac primum quidem indagasse mihi videor glossas perverse in textum ipsum insertas. Quo in genere iam Bekkerus recte p. 35, 19 *κρατοῦσι δὲ καὶ τῶν ἐγγιζόντων παρωχημένων Σλαβηνῶν ἔθνων* uncis inclusit *ἐγγιζόντων*, quo explicetur *παρωχημένων*, equidem adiungam locos non

1) Ferdinandi Hirsch (Byzant. Studien p. 14) de his codicibus iudicium, postquam eos ipse inspexi, rectum esse, neque solum de ultimis Georgii chronographiae partibus sed de toto opere valere cognovi.

paucos. Imprimisque memorabilis videtur esse locus p. 75, 5 *κατὰ δὲ τὸν Ὀκτώβριον μῆνα τῆς ἕκτης Ἰνδικτιόνοσ μετ' οὐ πολὺ δὲ μεταπέμπεται Κωνσταντῖνον*. Quem quidem non sanat, si qui alterum δέ delet, nam minime est ferendum post ipsum mensem appellatum infinite addi *μετ' οὐ πολὺ*. Susplicari autem nequaquam licet, si qui apud Nicephorum offenderit tempus illud certo termino definitum, explicasse *μετ' οὐ πολὺ δέ*. Et ipse Nicephorus plerumque solet locutionibus uti, quales sunt *μετ' οὐ πολὺ, χρόνων ὀλίγων διελθόντων, κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν, μετὰ ταῦτα, ἐν τούτοις*, similibus, raro annos, menses, dies nominat. Ita fit ut, etiamsi annus ille et mensis recte sint delecti (cf. Theophanem p. 681, 14), existimem Nicephorum ipsum *μετ' οὐ πολὺ δὲ μεταπέμπεται Κωνσταντῖνον* scripsisse, postea mensem adiectum esse vel ab ipso illo, vel ab alio quodam, cui erat alicunde notus.

Locus sequitur p. 23, 18 *παρεσκεύασεν Ἡράκλειον μὴ συγχωρεῖν Σαρακηνοῖς ἐκ τῆς Ῥωμαίων γῆς ἐκπορεύεσθαι* (ἐμπορεύεσθαι manu 2 correctum est) *τὰς συνήθως παρεχομένας αὐτοῖς τριάκοντα χρυσίου λίτρας δι' ἐμπορικῆς ἀμοιβῆς ἐκ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας ἐκπέμπειν*, cui item locutionis difficilis ad explicandum interpretatio perverse admixta est. Non corrigendum videtur *ἐκπορεύεσθαι καὶ τὰς σ*. Neque enim p. 24, 27; 26, 22, ubi fere idem iisdem verbis repetitur, neque loco Theophanis p. 518, 16 (cf. Anast. bibl. chronogr. tripert. p. 167, Graeci enim textus verba male vexata sunt) exponitur nisi de tributo eiusque dispensatione, nihil significatur Romanos, ne Saraceni e finibus suis exirent, impedivisse. Aliter autem Graecos quam exeundi notione verbum *ἐκπορεύεσθαι* interpretatos esse et ad significandam mercium exportationem usurpasse non legi. Contra si verbis *ἐκ τῆς Ῥωμαίων γῆς ἐκπορεύεσθαι* explicatum esse illud *δι' ἐμπορικῆς ἀμοιβῆς ἐκ τῆς*

Ῥωμαίων πολιτείας ἐκπέμπειν censemus, hoc enuntiato de-
leto sine difficultate oratio procedit et unde ἐκπορεύεσθαι
exportandi notionem contraxerit facile perspicitur.

Restant loci, qui eiectione vocabuli, prope quod in-
venitur synonymum, facillime expediuntur hi. Ac p. 41, 6
quidem, ubi πέμπει οὖν ἄνδρας εἰς φυλακὴν αὐτοῦ καθ-
εστάναι τῷ μὲν προσχῆματι ὡς μὴ — ἐπιβουλευθείη, τῷ
ὄντι δὲ φυλάσσειν ὡς μὴ ἀποδράσαι ποτὲ προασφαλιζόμενος
legitur, φυλάσσειν eiciendum est, cuius repetitione et sen-
sus et structura loci perturbantur. Loco p. 71, 4 ἄλλος
δέ τις ἄρχων αὐτῶν ἐν Βάρνη προσφυγεῖν ὡς ἐδόκει προσ-
ρῦεσθαι ὑπὸ τῶν ἰδίων δούλων ἀνηρέθη ad interpretandum
προσρῦεσθαι primitus fuisse supra versum adscriptum προσ-
φυγεῖν perversoque loco in textum insertum esse censeo;
p. 5, 21 περὶ τῶν κοινῶν ἔνεκεν βουλευσόμενος verisimile
est περὶ vocabulum ἔνεκα inusitatius positum interpretari
p. 11, 4 ὅτι γε δὴ ταῦτα καὶ Χοσρόη βουλομένῳ αἰρετέα
εἶη uncis inclusi αἰρετέα, quo expediatur βουλομένῳ εἶη
(cf. p. 12, 10); p. 15, 10 μέχρις ἐλθεῖν εἰς Χαλκηδόνα,
cum glossas sumere nullam habeat religionem, μέχρις de-
lere, quam cum Bekkero converso ordine ἐλθεῖν μέχρις εἰς
scribere malui. Loco p. 24, 25 ὡς ἂν κοινῇ βουλεύσονται
τὰ πρὸς τοὺς Σαρακηνοὺς διάθονται eadem de causa βου-
λεύονται repudiandum videtur.

Praeter glossas mihi exponendum videtur de locis
his. P. 4, 19, etiamsi Georgius monachus, qui sua e Nice-
phori breviario hausit, Φωτεινός scribat, retinui Φώτιος,
quam nominis formam confirmant Iohannis Antiocheni frag-
menta et Chronicon Paschale p. 700, 14 (cf. Mommsen
Herm. VI, p. 366). — P. 7, 29 quae coniecit Bekkerus
pro ἐν τινι τῶν ἐπιχωρίων codicis ἐν τινι τῶν ἐπαρχιῶν
in textum recipiens e textu semovi, cum illud, quod idem
fere valeat atque “usquam gentium”, parum sit definitum.

Locum ipsum Nicephori auctorem appellare noluisse quamvis appareat, tamen, si quidquam in hoc genere commemorabatur, significabatur certe, quam ad regionem ille esset referendus. Quem quidem non longe fuisse a Byzantio cum ex ipsa narratione efficitur, tum inde, quod is, quem Nicephorus in priore breviarii parte secutus est, auctor ea tantum sine dubio tradidit, quae ad imperatorem familiamve eius atque vel ad res in urbe Constantino- poli propeve eam gestas pertinebant. Itaque quod ego conieci τῶν ἐπὶ Θράκης χωρίων non videtur improbabile esse. — P. 8, 2 exhibui Βουτηλίῖνος, qualis forma nominis duobus locis (p. 8, 6; 27) extra controversiam invenitur. Eiusdem nominis virum habes Alamannorum principem apud Agathiam p. 26, 16 sqq. — P. 8, 28 emendationem meam καὶ αὐτοὺς ἐκείνους si ad ea, quae p. VII not. 2 exposui, respexeris, multo leviolem esse apparet, quam Bekkeri, qui duas corruptelas loco inesse iudicat. Qua Bekkeri coniectura recepta eadem plane ultima verba καὶ ὑπ' αὐτῆς ἐκείνης ὡσαύτως κτείνεσθαι repetunt, quae iam dicta sunt ἴσῃν ὑποσχεῖν τῷ ἀνηρημένῳ τὴν τιμωρίαν. Insolenter quidem virum, qui capitale supplicium meruit, a suis ipsius servis interfici concedo, at ipsum illud ὑπὸ τῶν παιδῶν τῶν αὐτοῦ sic positum videtur, quo magis insolens factum significetur. — P. 20, 22 cum eo, qui codicem Vaticanum correxit scripsi: Καβόης ὅστις μετ' οὐ πολὺ τέθνηκε, μεθ' ὃν βασιλεύει κ. τ. λ. Quod cum pro Καβόης εἴτις codicis non facile liceat sufficere, nescio an ἥτις potius scribendum sit, ut cetera gravius corrupta esse putentur. Quae enim de ultimis regni Persarum temporibus traduntur, maxime de regum nominibus annisque, inter sese plurimum discrepant. In illis Theophanes, qui aliis plura tradit, memorat etiam feminam Boranen, Chosrois filiam, septem per menses regnasse; cui adstipulatur

breve illud chronicon a Maio (script. vet. nova collectio I, 2 p. 1 *sqq.*) primum editum, nuper a Schoenio priori chronici Eusebiani volumini adiectum. Forsitan haec loco laudato commemorata fuerit, cuius rei parum indicii est forma *εἴτις*. Nihil adversatur diversitas nominum, cum duo nomina saepe habeant Persarum reges (cf. e. g. Chron. Pasch. p. 735, 1); quin etiam *Καβόην* illum sine dubio alterum nomen habuisse existimandum est, cum illud apud Theophanem non reperiatur. — P. 21, 19 *Ἡράκλειος δὲ Νικήταν υἱὸν Σαρβάρου πατρικίου ἀξία ἐτίμησε Νίκην τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Θεοδοσίῳ — γαμετὴν πεποίηκε* quod *Νικήτα* scribendum et *Σαρβάρου* delendum esse Petavius coniecit improbo; quod si reciperemus structura perturbaretur desiderareturque Nicetae filii nomen, quod restituendum esset ex forma *Σαρβάρου*; praeterea paullo post mire poneretur *Γρηγορίαν τὴν θυγατέρα Νικήτα* pro *τὴν τε ἑτέραν αὐτοῦ θυγατέρα Γρηγορίαν*. Mihi quidem neque Heraclium Sarbari, quem modo regem Persarum constituerat, liberis liberos suos matrimonio iunxisse improbabile videtur, neque nomina habuisse illos Graeca. Filia autem sine dubio, antequam imperatoris filio nuberet, baptizata, verisimile est, fratrem ipsum quoque una esse baptizatum et ambos illos christiana nomina ad exemplum necessariorum Heraclii nobilium recepisse. — P. 25, 28 *ὑπαρχος* cum Suida pro *ἐπαρχος* exhibui, quo reliquis locis omnibus dignitas praefecti codicis Vaticani testimonio significetur. — P. 27, 23 non dubitavi *Πύρρον* pro *Κύρον* scribere. Namque et dubium est, num Cyrus, patriarcha Alexandrinus, Constantinopoli eo tempore fuerit commoratus, si, quae Theophanes p. 519, 10 narrat, reputaveris, neque patriarcha Constantinopolitanus in tanta re, collectis omnibus, qui in re publica alta dignitate fungerentur, deesse ullo modo potuit, cum praesertim inter Pyrrhum

et Martinam summa intercederet necessitudo. — P. 31, 10 *Καρχηδόνοσ* scribendum proposui pro *Χαλκηδόνοσ*. Vix enim cogitari potest, Maximum et Theodosium monachos in Africa degentes appellatos esse *προασπιστὰς τῶν ἐκεῖσε μοναχῶν*, si *ἐκεῖσε* ad Chalcedonem, non ad Carthaginem esset referendum. Etiam quod Pyrrhus cogitur cum periculo prope Constantinopolim latitare, dum fiat tempestas fugae opportuna, longius illum decrevisse proficisci quam Chalcedonem, est verisimile. Conferas quoque, quae Theophanes p. 509, 2 de Pyrrho in Africam profecto ibique cum Maximo abbate disputationes de recta fide habente tradit. — P. 31, 21 insolitam formam *ἐξσκουβιτόρων* retinui, etiamsi moris sit formas illas ad unam revocare scripturam. Suffragatur Tafelius cum in libello *συνήθεια εὐσεβείας* (Constantin. Porphyr. de provinciis ed. Tafel. p. 19) scribit *ἡ τοῦ δομεστίκου τῶν ἐξσκουβίτων ἀξία*; neque minus in excerptorum Constantinianorum *περὶ ἐπιβουλῶν* codice Scorialensi hanc formam exstare Gepperti apographum in bibliotheca Berolinensi asservatum (cf. Herm. vol. VI, p. 325) testatur, modo *ἐξσκουβίτων* modo perverse inde mutatum *ἐξοκουβίτων* scribendo. Aliam eiusdem nominis formam codices Theophanis et Georgii Hamartoli fere omnes omnibus locis tradiderunt in editionibus tacite mutatam, *ἐκσκούβιτα* et *ἐκσκουβίτορες* similia exhibentes. — P. 33, 13 *τῶν λεγομένων Οὔννων καὶ Βουλγάρων* conieci *καὶ* esse delendum veluti p. 69, 3 *τὰ κατὰ τοὺς Οὔννους Βουλγάρους* scripsisse Nicephorum codex testis est. Contra Petavius et Bekkerus hunc locum ex illo corrigentes p. 69, 3 *τὰ κατὰ τοὺς Οὔννους καὶ Βουλγάρους* scripserunt. At Bulgari non sunt populus extra Hunnos, verum Hunnorum gens, quare non raro ipsi simpliciter Hunni appellantur (veluti in vita Nicephori ab Ignatio conscripta p. 163, 4; 206, 29 *οἱ κατὰ τὴν Θράκην Οὔννοι*). Itaque non dicitur

Οὔννοι καὶ Βούλγαροι, sed *Οὔννοι Βούλγαροι* non aliter atque *Οὔννοι Σαβῆρες*, *Οὔννοι Ἐφθαλίται* aut si quae alia pars ingentis illius nationis commemoranda est. Accedit quod Nicephorus de sola exponit origine et sedibus Bulgarorum, minime de Hunnis seorsum disputat. — Ad locum p. 34, 15 *sqq.* emendandum quae proposui in annotationibus nimirum significant, qua ratione ille expediri possit. Id utique emendatorem attendere oportet Nicephorum alias semper absolute scribere ὁ *Εὔξεινος*, numquam ὁ *Εὔξεινος πόντος*. — P. 44, 17 quod conieci *ιδιώτας* pro *εἰδότης* scribendum cum minus valet ad mutandam codicis lectionem quam quod Bekkerus proposuit *εἰσβάντας*, tum membra efficit inter se respondentia. *Ἰδιῶται* autem *στρατιωτικῶ καταλόγῳ* aequae opponuntur atque *γεωργικοί* et *βανασικοί συγκλητικοῖς* et *τῷ δήμῳ τῆς πόλεως*. Similiter Theophanes p. 395, 5 ὁ δὲ *Καρδαρίγας* *στρατολογεῖ ιδιώτας καὶ ὀχλαγωγῆσας στρατοπεδεύειν ἐκόμπαζε*. — P. 45, 3 *sqq.* quod in codice separatim invenitur scriptum *τὸν δοῦνον* contraxi in *Τουδοῦνον*. Idem est autem vir, quem Theophanes appellat *Τουδοῦνος* (*Τουδοῦνον* p. 578, 16; 580, 6; 13; *τοῦ δὲ Τουδούνου* p. 580, 16). Praeterea mire Nicephorus, qui praesertim rarissime nominibus propriis apponat articulum, huic nomini semper adiceret, quin etiam ubi appositio, qualis est *τὸν Χερσῶνος ἄρχοντα*, adiuncta est. — P. 61, 2 codicis accentum in voce *Ἀρμενιάκων* servavi, cum praesertim suffragentur, quoscumque adhibui, etiam Theophanis et Georgii Hamartoli libri manuscripti. Accedit quod in illis similiter semper scribitur *Παυλικιάνοι*, *Θρακησιάνοι*, *Ὀψικιάνοι* alia eius modi, quae ab editoribus omnia mutata sunt. — P. 61, 5 *σιαίνω*, quod idem valeat ac *πημαίνω*, quamvis in lexicis non inveniatur, non mutavi. Quod quidem etiam in Theodori Studitae epistolis eodem fere tempore scriptis

(Mai. Bibl. Nova Patrum vol. VIII p. 28) in libro manuscripto invenitur: *ἐλυπήθη μαθὼν ὅτι τῇ λύπῃ τοῦ θανάτου πάλιν ἐσιάνθη;* quod editor mutavit in *ἠνιάθη*. — P. 63, 14 neglectis secundae manus in codice correctione coniecturisque, quae ea nituntur, genuinam codicis lectionem *ἐνουδε* in *οὐδέ* mutavi. Facillime enim ultima vocabuli proxime praecedentis *ἐξέβαινε* syllaba bis potuit scribi; aliud quiddam, unde monstrum illud natum esse iure suspiceris, non video. — P. 68, 27 codicis lectio *χρόνων δὲ οὐκ ὀλίγων* a temporum ratione mihi videtur abhorrere. Ut iam supra dixi Nicephorus in hac breviiarii parte eundem omnino auctorem secutus est, ex quo Theophanes quoque haud exigua desumpsit et cum aliorum scriptorum testimoniis concinnavit. Etiam si igitur in his quoque rebus enarrandis iisdem fere haud raro verbis utantur, res illae diverso ordine apud utrumque sese excipiunt. Atque ille quidem primo narrat gravem hiemem fuisse cum multa glacie, deinde Sclavinos consedis ad flumen Artanam, tum Bulgaros inter se discordasse et Telessium principem sibi constituisse, postremo Constantinum Copronymum feliciter contra Bulgaros bellum gessisse. Theophanes contra ad A. M. 6254 tradit Bulgaros dissensisse, deinde Telessium electum, tum Sclavos ad Artanam deductos, tum mense Iunio eiusdem anni primae indictionis Constantini feliciter contra Bulgaros gestum bellum, postremo A. M. 6255 Octobrio mense ingens illud gelu factum esse narrat. Attamen cum ea, quae anno mundi 6255 gesta esse Theophanes dicit non inde a kalendis Ianuariis anni post Christum natum 762 usque ad kalendas Ianuarias anni 763 gesta sint, sed a kalendis Septembribus anni 761 usque ad kalendas Septembres anni 762, eodem nostrae aerae anno 762 et Constantini de Bulgaris victoriam (mense scilicet Iunio) reportatam et gravissimam

hiemem (mense Octobrio) secutam esse apparet. Sequitur etiam ea, quae eodem anno, quo bellum a Constantino Bulgaris inlatum est, paullo ante a Sclavinis gesta sunt, exiguo temporis spatio a perfrigida illa hieme separari. Unde Nicephorianum illud *χρόνων δὲ οὐκ ὀλίγων διελθόντων* in *χρόνων δὲ οὖν ὀλίγων* mutandum esse censeo. — P. 69, 4 *σειρᾶς* pro *ξηρᾶς* scripsi secutus Theophanem p. 667, 15 *ἐφόνευσαν τοὺς κυρίους αὐτῶν τοὺς ἀπὸ σειρᾶς καταγομένους*. Interpretandum autem est 'ii qui ex iure hereditario illis imperabant'. Similiter Theoph. p. 578, 17 *Ζώϊλον τὸν ἐκ σειρᾶς καὶ γένους πρωτοπολίτην*. Unde Suidas s. v. *σειρά* b.: *σειρὰ καὶ ἡ γενεαλογία*.

Adicio breviario alterum Nicephori opusculum, quod chronographia brevis sive compendiaria dici solet. Haec, quae nominibus tantum numerisque continetur, ad memoriam priorum temporum illustrandam nihil valet nisi ad codices manuscriptos exprimitur quam accuratissime. Sunt autem vetustiores editiones, quaecumque prodierunt ante Crednerianam, nihili existimandae, utpote quae solo nitantur codice Parisino 1711 gravissime corrupto atque interpolato. Crednerus demum chronographiae textum ad codicem Ienensem interpretationemque Anastasii Latinam multo meliorem constituit ediditque libellis academicis duobus, qui Gissae prodierunt a. 1832 et 1838. Ne is quidem praestitit, quod erat praestandum, cum neque suppeditaret collatio codicis illius satis accurate facta, neque codicem Ienensem sequi tamquam fundamentum ille perseverasset. Accedit quod Anastasii textum, quem constituit Fabrottus, editio Bonnensis repetivit, minime licet confidenter sequi.

Quae cum ita essent, et ipsam chronographiam et Anastasii interpretationem novorum subsidiorum quam plurimorum auxilio studui restituere. Atque Anastasius quidem non ita multum exhibuit negotii. Cuius quidem qui-

cumque extant libri manuscripti in iis omnibus lacuna invenitur eadem suntque itidem commutata folia aliquot, ut ad unum archetypum sine ulla dubitatione omnes sint revocandi. Non igitur opus erat asciscere omnes, habuique satis uti duobus vetustissimis, Casinensi 6 et Vaticano Palatino 826, qui praesertim ceteris hic illic collatis longe optimi esse probentur. Tametsi cum chronographiam tripartitam Anastasii edere mox constituerim universam, iuxta Graecum textum nolui apponere interpretationem illius, ubi opus esse videbatur, in notis ascivi. Illud tamen monendi lectores, interiisse in codicibus Anastasii partem chronographiae Nicephorianae haud exiguam, catalogos patriarcharum Romanorum et Constantinopolitanorum universos partesque catalogorum eas, quibus Hierosolymitani Alexandrinique episcopi enumerantur.

Iam ut transeamus ad chronographiam ipsam, quae in hac edenda obstant impedimenta eaque multo maiora, exponam. In catalogis librorum, qui in bibliothecis ubique asservantur, manu scriptorum iam saepius est animadversum, codices Nicephori haud paucos multum discrepare ab editionibus, neque tamen in id diligentius inquisitum. Reperiri autem Nicephori codex vix potest, qui ab altero iis tantum differat vitiis, qualia occurrere librarium negligentia saepe solent, sed omnes sunt multifariam et graviter correcti atque interpolati. Neque id valde mirandum est. Nemo enim librarius fuit ita omni destitutus doctrina, quin ad nominum numerorumque illum acervum addere posset aliquid e libris sacris vel scriptorum ecclesiasticorum annalibus vel martyrologiis desumptum, quo ad litteras ipse aliquid conferre sibi videretur. Neglectis his fortuitis et nullius pretii additamentis tot tamque graves restant diversitates, ut duo segreganda esse librorum genera videantur. In alteris multo copio-

sior est narratio, in alteris multo brevior, ut videatur constare opusculum Nicephori, quale primitus fuerit conscriptum, postea non ita leviter esse retractatum. Quae autem usque adhuc factae sunt editiones neque minus interpretationis Anastasiana fragmenta sequuntur libros, in quibus narratur copiosius, ex alterius generis libris solus episcoporum Constantinopolitanorum catalogus e codice Parisino Regio 1320 (olim 2508) in Bandurii regno Orientali vol. I p. 187 editus est. Utri igitur libri ad ipsum Nicephorum revocandi sint iam nostrum est quaerere.

Ac primum quidem utrorumque communis est hominum rerumque index ab origine mundi usque ad ipsius Nicephori tempora continuatus, quo facile, quot quando ab Adamo praeterierint anni, computetur. Enumerantur autem post priscos homines in libris sacris commemoratos Moses, Iosua iudicesque Israelitarum, deinde Iudaeorum reges, tum Persarum, tum Alexander, postremo ex diadochis soli Ptolemaei, quibus apte imperatores Romanorum subiungi possint. Universe in hac parte utrumque genus non dissidet vehementer inter se; at initio libri adhuc non adsciti uberiores de priscis hominibus narrationem praebent, postea editi nonnullis aucti sunt, in quibus quae de imperatorum Romanorum mortibus narrantur maxime oportet attendi; in extremis demum imperatoribus graviores comparent discrepantiae. Quae, cuiuscumque modi se habent, non sufficiunt, quibus, utrum librorum genus genuinum opus contineat, discernatur. Inest deinde in utrisque libris episcoporum, qui sedibus oecumenicis quinque praeerant, catalogus. Is praeter minutias duabus potissimum rebus in utrisque differt. Primum episcoporum Constantinopolitanorum indicis pars prior in editionibus copiosior exstat, quam in libris adhuc non impressis; deinde non eodem ordine sedes episcoporum enu-

merantur. In his sequitur Constantinopolim Roma, deinde Hierosolyma, tum Alexandria, postremo Antiochia, in alteris, postquam initio nominata sunt Hierosolyma, sequuntur Roma, Constantinopolis, Alexandria, Antiochia. Atque illud quidem significare videtur, tale primitus conscriptum fuisse opusculum, quale editiones nunc praebent, cum praesertim Nicephorus, ut erat Byzantii patriarcha, omnino accuratius copiosiusque enumerasset episcopos urbis huius. At ordine sedium ut aliter iudicemus adducimur. Potuit autem Nicephorus enumerare modo duplici: aut enim, sicut Theophanes, ordinem, quem in ecclesia solebant sequi, ipse quoque sequebatur, ut enumeraret post Romam Constantinopolim, Hierosolyma, Alexandriam, Antiochiam, aut suae sedi primas dabat adiungebatque huic ita alias ordine solito, ut reapse in chronographia nondum edita factum est. At primo loco Hierosolyma nominasse Nicephorum, suae sedi tribuisse tertium, probabilitatem habet nullam. Quin etiam inde conficere quodammodo convenit, ipsis Hierosolymis Nicephori chronographiam, qualis praebetur in editionibus, esse retractatam, ubi solum illius urbis nomen anteponi merito posset. Cui sententiae adstipulatur, quod confessor Charito p. 95, 8 commemoratur, nusquam commemoratur in libris nondum impressis. Nimirum in sanctis tam altum locum ille non tenet, ut enumerare eum intersit, interest in Hierosolymis, ubi mortuus esset et prope quod oppidum laura illa Sancti Charitonis staret.

His solis partibus continetur chronographia Nicephori qualem exhibent codex Parisinus 1320 eiusque necessarii, opusculum ad certum quoddam consilium redactum et omnibus suis partibus absolutum. Inter has intercalatae inveniuntur in editionibus aetatum historiae descriptio, Valentiniani primi, imperatoris Romani, *γενεαλογία*, Augustarum Romanarum a Constantini Magni uxore index, decem

Israelis gentium reges, Iudaeorum archisacerdotes; post episcoporum indicem subiuncta est librorum sacrorum cum apocryphis *στιχομετρία*. Aetatum quidem descriptio bene se habet, Augustas iuxta imperatores, reges Israelis iuxta Iudaicos additos non absurdum; cetera ad opusculum illud minime quadrant. Imprimis quid *γενεαλογία* Valentiniani in libro tam exili addita sibi velit, aut cuiusnam interfuerit in libro circa annum 800 scripto de huius saeculi quarti imperatoris posteris edoceri, mihi quidem non liquet. Quae cum ita sint, ab alio quodam haec addita esse censeo, nisi forte existimes ipsum Nicephorum, virum ut illius saeculi eruditum, hinc illinc frustula ad conscribendum opus suum convexisse atque nullo consilio, utut invenit, conglutinasse, postea bonae frugis hominem illinc supervacanea eiecisse et indigestam molem tum demum via ac ratione tractasse. Accedit quod haec additamenta ita discrepant a reliquis, ut ab eodem scripta esse illa conici vix liceat. In his enim praeter nomina et annos regum Iudae prophetae tantum adscripti sunt annusque, quo Byzantium conditum est, quem referre illius urbis episcopum nemo miratus sit. Contra in regibus Israelis atque archisacerdotibus non solum, quae inter singulos intercesserit necessitudo declaratur, sed etiam de plerorumque vitis et mortibus multo plura adduntur, quam in reliqua opusculi parte.

Infitiari igitur oportet ab ipso Nicephoro repetendam esse eam chronographiae conformationem, quae usque adhuc sub nomine eius ferebatur. Quamquam cum eam Anastasius iam circa annum 870 in Latinum converteret, retractatam esse paullo post Nicephori mortem constat. Quando hoc factum sit, inde effici videtur, quod in aetatum ista descriptione ultima aetas pertinet usque ad annum mundi 6350 indictionis quintae, quo anno Theophilus imperator, Michaelis filius, mortuus est. Praeterea

attendi oportet in catalogo Augustarum ultimo loco ab Anastasio nominari Eudociam, quam a 848 Michael III in matrimonium duxit. Imperante igitur Michaele III post a. 848 retractatio facta esse probatur. Quocum convenit, quod in inscriptione operis retractator indicat, historiam suam pertinere ἕως τῶν χρόνων Μιχαήλ καὶ Θεοφίλου.

Confitendum sane est, in breviori quoque opusculi forma nonnulla esse mutata, veluti imperatorum catalogus ad diversa tempora deductus est in libris manuscriptis; sed cum in omnibus, etiamsi ulterius deducti sint, post Michaellem II addatur ὁμοῦ τὰ πάντα ἀπὸ Ἀδάμ ἕως τελευτῆς Μιχαήλ ἔτη ,στλή', in archetypo omnium illorum hic finitum fuisse catalogum apparet. Quamquam haec perfecta esse non possunt ab ipso Nicephoro, qui paucis mensibus decesserit ante Michaellem.

Quae cum ita sint, statuo, chronographiam breviorē ab ipso Nicephoro esse compositam, hanc paullo post, anno circiter 850, fortasse Hierosolymis auctam et multis locis mutatam esse. Quae sententia ut magis etiam confirmetur, de singulis quibusdam locis paullo uberius disputandum est. Adversari quidem videntur loci nonnulli, quibus ineditae chronographiae catalogi manci, editae integri inveniuntur. Sed ut omittam, editae chronographiae auctorem adhibuisse ad additamenta, de quibus supra dixi, libros, unde lacunas quoque, quas textus contraxerit, complere facile posset, aliis locis in utraque editione aequē mancis archetypum utriusque illius commune ipsum quoque fuisse varie corruptum apparet, aliis singulari modo in utraque completis is, qui archetypum scripsit, quae in textu omiserat in margine adscripsisse deprehenditur. — P. 99, 12 communi codicum consensu narratur, Constantinum, Heraclii imperatoris filium, post viginti et octo annorum regnum in Sicilia esse interfectum. At con-

stat illum menses tantum tres quattuorve regnasse, illum autem Constantinum (alias Constantem dictum), qui post tot annorum regnum in Sicilia necatus est, Heraclii fuisse nepotem. Apparet duorum nominum commutatione factum esse, ut librarii, qui archetypum scripsit, oculi ab altero ad alterum aberrarent, ut legendum sit *Κωνσταντῖνος, υἱὸς Ἡρακλείου, ἐβασίλευσε <μῆνας γ' (vel δ'). Κωνσταντῖνος, ἔγγονος Ἡρακλείου,> ἔτη κη'*. Nisi Heraclonam quoque, Heraclii e Martina filium, qui inter duos illos Constantinos mensibus fere sex regnavit, commemoratum esse suspicaris. Non aliter p. 122, 14 in omnibus post Felicem papam deest Damasus. Nihilominus certum est, in Nicephori catalogo fuisse nomen illud, cum in Theophanis atque chronographiae illius a Maio editae indicibus ex eodem fonte haustis compareat. Paulo post occurrit locus ad confirmandam sententiam meam aptissimus. Qui quidem in vetustissimis duobus codicibus chronographiae ineditae sic exhibetur: *Κελεσιτῖνος, ἐφ' οὗ ἢ ἐν Ἐφέσῳ σύνοδος, ἔτη κα', Ἰλαρίων ἔτη ς'*. Desunt igitur inter Celestinum et Hilarionem papae Sixtus et Leo. Neque tamen licet eos simpliciter illis intercalare: Celestinus enim, testibus duobus illis catalogis, decem annos sedem tenuit, Leo per annos viginti et unum. Quare locus ille sine ulla dubitatione sic restituendus:

*Κελεσιτῖνος, ἐφ' οὗ ἢ ἐν Ἐφέσῳ σύνοδος, <ἔτη ι'>
 <Ἐύστος ἔτη η'>
 <Λέων, ἐφ' οὗ ἢ ἐν Χαλκηδόνι σύνοδος> ἔτη κα'.*

In recentioribus chronographiae ineditae libris atque in omnibus fere editae suo loco nomina illa inserta, praeter codicem Parisinum 1711, ubi duobus versibus serius intercalata sunt. Commune omnium horum librorum hoc vitium maxime memorabile, quod non solum Leoni sed etiam Ce-

lestino perverse tribuuntur anni viginti et unus, ut appareat interpolata esse Sixti et Leonis nomina, postquam archetypum contraxerit lacunam talem, qualis hodieque in duobus istis libris se praebet. Quod vero complementum in uno saltem ad alium locum perperam transponitur, inde scriptorem primum quod addere voluerit margini adscripsisse fit perspicuum. Recentiorum autem ineditae chronographiae codicum archetypum haud raro alterius chronographiae exemplari adhibito mutatum esse, ex aliis quoque locis satis liquet.

Similiter explicandus est alius locus haud minus difficilis, quem in catalogo imperatorum Romanorum invenies. Quem editae chronographiae libri atque versio Anastasiana sic habent: *Κλαύδιος μῆνα α' καὶ ἐσφάγη ἐν Ῥώμῃ.* Claudium sequuntur Nero, Otho, Vitellius, omisso Galbae nomine. In quo frustra coniecerunt Camerarius, Crenerus, librarius, qui codicem Paris. Reg. 1711 legit et correxit, legendum esse: *Κλαύδιος ἔτη ιγ' μῆνα α' καὶ ἐσφάγη ἐν Ῥώμῃ.* Neque enim recte se haberent imperii Claudiani anni, neque *σφαγῆναι* de Claudii morte apte diceretur, nedum Galba, quem memorari conveniret, sufficeretur. Aliter in codice Oxoniensi Auct. F 6, 26 a quodam legente correctum est *Κλαύδιος ἔτη ιγ' καὶ μῆνας θ' καὶ ἐσφάγη ἐν Ῥώμῃ* additumque in margine *εὗρον ἐν ἄλλῳ καὶ τὸ Γάλβας.* Recte quidem imperii Claudiani anni et menses correcti sunt, sed in Nicephori codicibus et Claudii annos tam graviter esse corruptos et duobus versibus post Galbae nomen intercidisse quis est, qui credat. Sin autem ineditam chronographiam esse vetustiore concesseris edita, primo obtutu, quemadmodum haec corrupta sit, intelleges. Inedita enim haec exhibet: *Κλαύδιος ἔτη ιγ' μῆνας θ'. Γάλβας μῆνα α' καὶ ἐσφάγη ἐν Ῥώμῃ.* Ne illud quidem ad historiae fidem narrari, cum Galba Neronem praece-

dat, scio, nec discerni potest, sitne ad Nicephorum ipsum an ad librarium, qui Galbae nomen in textu omissum in margineque adscriptum alieno loco inseruerit, error referendus. Id pro certo confirmaverim, tum demum explicari posse editae chronographiae lectionem, si locum ita, ut est in textu inedito, constitutum is, qui illam retractavit, invenisse neglegenterque descripsisse iudicetur. Contra si breviorē chronographiam ex ampliore desumptam esse conicis, qui factum esse dicis, ut homo, qui alias circumciserit amputaveritque imperatorum catalogum nullis libris adhibitis hunc locum corruptum esse cognosceret ad corrigendumque accederet?

Quod verò Anastasius quibusdam locis uberiores omnibus codicibus catalogos exhibet, minime sequitur, e textu Anastasiani simili utrumque codicum genus originem duxisse. Etenim in ea quoque parte, qua Theophanem Anastasius vertit, haud raro apparet scholiis in margine adscriptis graecum, quod vertit Anastasius, exemplar locupletatum fuisse. Illa ab Anastasio in textum recepta esse, unuss altem Nicephorianae chronographiae locus satis luculenter demonstrat. In episcopis enim Alexandrinis enumerandis lacunosum codices locum tradunt hunc (p. 128, 15 sqq.).

κ' Τιμόθεος ὁ Ἐλοῦρος ἔτη β'.

λα' Τιμόθεος ὁ Λευκὸς ἔτη ιε'.

λβ' Πέτρος ὁ Μογγὸς ἔτος α'.

λγ' Ἰωάννης ὁ ἐκβληθεὶς ἔτη γ'.

Anastasius sic:

XXXIII Timotheus Helurus, qui exilio missus est, annos II.

XXXIV Timotheus alius Leucus annos V (*scrib.* XV).

XXXV Timotheus iterum Helurus annos II.

XXXVI Timotheus Leucus annos III.

XXXVII Petrus Moggus annum I.

XXXVIII Iohannes, qui eiectus est, annos III.

Praeterquam igitur quod adiecit alia quaedam, addidit Timothei utriusque alterum episcopatum recte, cum eiectus uterque post paucos annos sedi restitutus esset; sed ordo Anastasii perturbatus sic restituendus est:

Timotheus Helurus.

Timotheus Leucus.

Timotheus Helurus iterum.

Petrus Moggus.

Timotheus Leucus iterum.

Iohannes.

Qua in re ipsum Nicephorum errasse minime credo, cum praesertim chronicon breve saepius laudatum et Theophanes suo ordine hos episcopos enumerent; erravit Anastasius cum duos istos episcopos in margine additos alieno loco inseruit. Illud praeterea moneo, cum Petrum triginta quinque sexve dies tantum sedem occupasse Theophanes et chronicon tradant, apud Nicephorum pro ἔτος α' verisimiliter μῆνα α' scribendum esse.

Quae cum ita essent, cum brevioris chronographiae retractatione demum talem natam esse formam ampliorem, qualis hodieque exstat, cognoscerem, facere non potui, quin editionem meam longe aliter instituerem, atque instituerant ii, qui ante me in Nicephoro edendo erant versati. Nimirum id imprimis egi, ut quam integerrimam e libris manu scriptis genuinam Nicephori chronographiam repraesentarem. Neque tamen conveniebat negligere illam, quae tam diu sub Nicephori nomine ferebatur citabaturque. In quo, ne maiores partes bis imprimere cogerer, genuinum Nicephori textum iisdem ac breviarium litteris imprimendum curavi, quae postea addita essent, litteris diversis distinxī,

ut, quid genuinum esset, quid spurium, e vestigio apparet. Retractor ubi non solum de suo in textum inseruit, sed ipsa commutavit verba, quid levius attigerit in adnotatione critica significavi, ea, quae temptavit vehementius, iuxta textum genuinum repraesentavi. In episcoporum catalogis constituendis eum ordinem secutus sum, quem genuinae chronographiae libri tradiderunt.

Utriusque formae chronographia librorum numero continetur haud exiguo, e quibus in usum meum converti, quos offendi in itineribus quosque amici benevolentissime contulerunt. In his omnibus cum eadem invenirentur corruptelae graviores, ut parum interesset asciscere alios, libros, qui praeter illos in bibliothecarum indicibus feruntur, quorum inspiciendorum idoneam opportunitatem non habui, ne multum temporis in opere exiguae utilitatis consumerem, neglexi. Ac genuinae quidem chronographiae suppeditabant libri hi:

Parisinus Regius 1320, olim Mazarinaeus, tum Regius 2508 membranaceus saeculi, ut videtur, decimi usque ad fol. 285^v continet canones synodorum et epistolas quasdam patrum. Imo in folio 285^v in spatio vacuo relicto haec subscripta leguntur: *Ἡ παροῦσα βίβλος ἐστὶ Ἀντωνίου ἀμαρτωλοῦ τοῦ Μαλάκη*. Insequenti pagina eadem manu scriptum sequitur *Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως χρονολογικὸν ἐν συντόμῳ*. Romani imperatores enumerantur usque ad Basilium Macedonem (a. 867—886), Constantinopolitani episcopi ad Ignatium (a. 846—857), ut huius codicis archetypum conscriptum videatur esse imperante Leone VI (a. 886—912).

Oxoniensis Baroccianus 196, membranaceus saeculi undecimi post theologicos libros permultos continet inde a fol. 304^r *Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως χρονολογικὸν ἐν ἐπιτόμῳ*. Hic Regio omnibus rebus similli-

mus item usque ad Basilium imperatorem et Ignatium patriarcham pertinet, ut ipse quoque ex eodem archetypo natus esse existimandus sit. Subscriptio in hoc codice invenitur haec: ἐτελειώθη ἡ δέλτος αὕτη μηνὶ Δεκεμβρίῳ γ' ἡμέρᾳ π^α (παρασκευῆς?) ἰνδ' ια' ἔτους ,σφνα' (= 1042 p. Chr. n.).

Oxonienſis Laudianus 39 membranaceus ſaeculi undecimi poſt ſynodorum oecumenicarum et patriarcharum Conſtantinopolitanorum catalogos inde a folio 10^a continet Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικηφόρου πατριάρχου Κωνſταντινουπόλεως χρονογραφικὸν ἐν ſυντόμῳ ἀπὸ Ἀβραάμ. Nihil deſcripſit librarius praeter p. 85, 8—101 fin. editionis meae. Imperatorum Romanorum nomina enumerata ſunt ad Conſtantinum Porphyrogennetum ſolum imperium tenentem (a. 944—59), omiſſi tamen ſunt Leonis VI ipſiusque Conſtantini imperiorum anni, ut conſtare videatur, codicem, e quo Laudianus ipſe fluxerit, imperante Conſtantino medio fere ſaeculo decimo eſſe deſcriptum ex eodem ac priores duos libros archetypo imperante Leone VI exarato. Hic, ſicuti ipſa inſcriptio ſignificat, hic illic eſt interpolatus, ut codex Laudianus inde deſcriptus non eiſdem atque illi duo aeſtimandus ſit; ex eodem ſaeculi decimi codice repetenda videntur ſcholia in margine Laudiani adſcripta.

Monaceniſis graecus 510 'bombycinus, in aſſere corio albo tectus et aere clauſus in 4°, titulis et initialibus rubricatis, litteris minutis et nitidis cum quibuſdam marginalibus in foliis 387, ſaeculo XIV, ſignatus p. 80 n. 2 optime conſervatus'. (Hardt. Catal.) Continet inde a fol. 378 Nicephori chronographiam ſic inſcriptam: Διονύſιος ἁ (μοναχὸς) τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικηφόρου πατρι-

άρχου Κωνσταντινουπόλεως χρονογραφικὸν ἐν συντόμῳ. Catalogus imperatorum Romanorum deductus est usque ad Iohannem Tzimiscem ἔτει *ἑξυπδ' ἰνδικτιῶνος δ'*, quo anno (p. Chr. n. 976) mense Decembri mortuus est. Inter imperatorum Romanorum et episcoporum Constantinopolitanorum catalogos interpositus est imperatorum index alter a Nicephori opusculo omnino alienus, qui a Constantino Magno usque ad septimum imperii Iohannis Palaeologi annum (a. 1348 p. Chr. n.) pertinet. Unde probabiliter conicis hoc ipso anno codicem Monacensem scripsisse librarium, eum autem codicem, unde Nicephori chronographiam ille desumpsit, exaratum esse paullo post a. Chr. 976. Alterum hunc indicem cum iis, quae ad Nicephorianum catalogum adiecta sunt, in appendice exhibui. Codicis Monacensis eam partem, quae continet Nicephorum, Guilelmus Meyer, Monacensis bibliothecae scriptor, qua est egregia comitate omnibus nota, partim contulit partim transscripsit.

Parisinus supplem. graec. 67, chartaceus, anno mundi 7122 indict. XII (= 1613—14) a Metrophane quodam librario descriptus continet post Manuelis Malaxi nomocanonem aliasque quasdam minutias *Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως χρονικὸν ἐν συνόψει*, omissis episcoporum catalogis. Ex quo transscriptus est codice, is Monacensi perquam erat similis, in quo praecipue adverti oportet annorum mundi post Iohannem Tzimiscem mortuum computationem eandem, quae in Monacensi facta est, qua cernitur, imperatores Romanos primitus ut in Monacensi usque ad id tempus fuisse enumeratos, postea reliquam catalogi partem usque ad imperii Byzantini interitum deductam, quam in appendicem reieci, esse adiectam. Quare minime mirum est, Parisinum menda eadem fere omnia ac Monacensem praebere interpolationesque et mutationes haud raras, quae cum retractatae chronographiae libris ita

interdum congruunt, ut nisi eius generis codice adhibito nasci non potuerint, utrumque librum habere communes. Quae in fine opusculi librarius de Graeciae et Thraciae urbibus post imperium Byzantinum deletum a Turcis expugnatis addidit, ea item in appendice imprimenda curavi.

Chronographiae retractatae exempla praesto erant haec:

Parisinus Regius 1711 membranaceus, codex ille omnibus, quicumque rebus byzantinis cognoscendis student, notissimus ante Syncellum Theophanem Leonem Grammaticum Nicephori, quae vulgo fertur, chronographiam habet sine auctoris nomine sic inscriptam: *Χρονογραφία σύντομος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι χρόνων Μιχαήλ καὶ Θεοφίλου, υἱοῦ αὐτοῦ, ἔχουσα οὕτως.* Ab alio librario hanc, ab alio reliquam codicis partem descriptam esse constat, illud in contentione ponitur, utrum eodem tempore ac reliqua (anno scilicet p. Chr. n. 1021) prior haec pars an posteriore saeculo scripta sit. Quam equidem satis magno post annum 1021 spatio interposito exaratam reliquisque praepositam esse censeo. Ceterum ita est negligenter descriptus scatetque interpolationibus mutationibusque minutis, ut haud ita magnum ex eo fructum percipere possis.

Ienensis, olim Bosii, quem primus adhibuit Crednerus, continet post diversos Epiphanii libros anno 1304 scriptos Nicephori chronographiam eodem fere tempore ab alia manu scriptam. Inscripta est autem sic: *Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικηφόρου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὁμολογητοῦ, χρονογραφία σύντομος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι τῶν χρόνων Μιχαήλ καὶ Θεοφίλου.* Quem codicem hic illic, ubi Crednerum in illius lectionibus annotandis errasse suspicabar, ut denuo inspiceret cum Rudolfum Schoellium amicum rogassem, ille, qua est liberalitate summa, totius codicis conferendi munus ultro in se suscepit notavitque

eas imprimis lectiones, quas Crednerus aut non vidit aut falso excerpserit.

Oxoniensis Auct. F. 6, 26 saeculo quarto decimo vel quinto decimo exaratus itidemque inscriptus ut Ienensis. Secunda manu paullo recentiore multis locis correctus est, multis in textu ipso interpolatus; eadem adiecit notas marginales, quas ex alio libro desumptas esse saepius librarius ipse enuntiat (cf. p. XXXVIII). Sub archisacerdotum Iudaeorum finem lacuna incipit ampla; interciderunt autem omnes Hierosolymorum episcopi, paparum Romanorum priores quattuor. Byzantini episcopi usque ad Stephanum (a. 886—893) deducti sunt.

Coislinianus 133 membranaceus saeculi duodecimi tertiae decimi, initio ita mutilus, ut episcoporum catalogi a tricesimo sexto demum episcoporum Hierosolymitanorum incipiant, praeterea solum restet librorum biblicorum *στιχομυρία*. Accedit quod pagina prima humore ita infecta est, ut nonnulla legi nequeant.

Restat, ut exponam de codice Parisino Regio 233 membranaceo saeculi XII, in quo modo illa repraesentatur chronographiae forma, modo haec. In quo tamen usque ad Carum Carinumque imperatores tantum narratio perducta est ita, ut, quae inde a Tiberii temporibus traduntur, minime cum Nicephorianis conveniant. Apparet autem, haec e futilissimo fonte nescio quo desumpta esse, priora autem maximam partem e Nicephori opusculo eiusque retractatione excerpta esse. Breviorem illam genuinamque formam librarium adhibuisse quasi fundamentum, cui reliqua adstrueret, cum multis rebus apparet tum inscriptione hac: *τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως χρονογραφικὸν σύντομον*, quae ad recentiorum brevioris chronographiae codicum inscriptiones proxime accedit. Interpolationes, quibus haec pars

obruta est, duobus e fontibus fluxerunt. Ac primum quidem nonnulla ita congruunt cum codicis Laudiani scholiis, ut similem codicem librarium uberioribus scholiis instructum nactum esse omniaque e margine in textum transluisse luce clarius appareat, tum vero alia permulta cum retractatae chronographiae locis quibusdam ita conveniunt, ut hanc ad interpolandam esse adhibitam necesse sit interpretari. Quam utrum librarius, qui codicem Parisinum confecit, ipse ad suum exemplar contulerit an in margine eius exemplaris, quod descripsit, collatam invenerit indeque textum interpolaverit, ignoro. Sin autem recentiores quoque genuini operis libros hic illic ex alterius formae codice mutatos inveniri consideraveris, verisimile esse concedes, esse olim genuinae chronographiae codicem ita retractatum, ut minores quaedam mutationes in ipso textu factae in recentiores codices omnes transierint, maiores discrepantiae in margine adscriptae atque a reliquis neglectae a solo codicis Parisini librario in textum receptae sint.

Iam ut inquiramus, quomodo Nicephorus chronographiam, de qua agimus, inscripserit, primum et in hac et in breviarii inscriptione delendum est, quod posteriorum saeculorum reverentia addidit, τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν. Ut ordiendum sit, quemadmodum libri duo vetustissimi tradunt, *Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως*. Non convenit temptare vocabulum *χρονογραφικόν*, quod in omnibus libris praeter recentis aetatis Parisinum inveniat. Varie ultima verba in codicibus traduntur haec, ἐν συντόμῳ, ἐν ἐπιτόμῳ, ἐν συνόψει, σύντομον. E quibus quamvis non ita magni codex Parisinus 233 aestimandus sit, huius lectionem secutus *χρονογραφικὸν σύντομον* scripsi propter breviarii inscriptionis similitudinem τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν *Νικηφόρου . . . ἱστορία σύντομος* exhibentis, (nisi forte Photio teste evocato antiquitus *ἱστορικὸν σύντομον* inscriptum

esse censeas), et quia in retractationis titulo legitur *χρονογραφία σύντομος*.

Minime deerant, unde Nicephori chronographia emendari posset, quo in genere licebat chronica ab Eusebio adsciscere fere omnia. Sed enim cum tantum opusculum testimoniorum undis obruere aut copiosius de singulis locis disputare meum non esset, habui satis restituere qualem exhibeant Nicephorum libri manuscripti, qui, quomodo inter se discrepant, notis criticis illustravi. Exponam tamen breviter, quomodo episcoporum catalogos, quorum non ita large suppetit emendandorum copia, aliunde correxerim. Quam ad rem perficiendam haud parum utilitatis attulit brevis illa chronographia post Eusebium a Schoenio edita, quae ex eodem ac Nicephorus fonte indices hausisset. Quamquam, cum ex aliis scriptoribus hi saepius commutati essent¹⁾, cautius adhibenda erat. Notum autem est Theophanem in rebus ad annorum ordinem enarrandis singulis annis praeposuisse nomina imperatorum Byzantinorum, regum Persarum et Arabum, episcoporum, qui sedibus quinque oecumenicis praeerant, addito regni cuiusque annorum numero. Hinc si componuntur episcoporum indices²⁾, simillimi fiunt Nicephorianorum, ut dubitari non possit, quin uterque fontem secutus sit eundem. Minus quidem attendi oportet, utrumque episcopos Hierosolymorum, Alexandriae, Antiochiae usque ad Heraclii imperatoris tantum tempora deducere, cum illae sedes tum sub ditionem subiungerentur Arabum, id vehementer oportet,

1) *cf.* Lipsius *Chronologie der röm. Bischöfe* p. 32.

2) In quo editionibus nos omnino non uti posse per se patet, cum in Parisina indices exhibeantur corruptissimi, in Bonnensi paene prorsus omittantur. Equidem eos e libris manuscriptis nonnullis, imprimisque Vaticano 154 confeci ac propediem de iis copiosius disseram.

paparum Romanorum catalogum neutrum ad sua usque tempora protraxisse, sed in papa Benedicto I (a. 574—78) commemorando utrumque finem fecisse. Unde cum suspicio nascatur, iisdem et Nicephorum et Theophanem usos esse catalogis, summa utriusque in singulis et nominibus et annorum numeris explicandis consensio omnem hac de re dubitationem tollit. Quam ad rem diiudicandam iterum pontificum Romanorum indices maximi sunt momenti. A catalogis enim, qui ab occidentalibus scriptoribus proponuntur, multifariam discrepantes nullo fere loco non inter sese consentiunt Nicephorus et Theophanes. Qua de causa haud paucis locis ad Nicephorianos catalogos emendandos Theophanem adhibui, in quibus maxime conspicuus est paparum indicis pars extrema. Proponam autem uno conspectu indices, quales a Nicephoro, a Theophane, a brevi chronographia traduntur.

Chron.	Theophanes.	Nicephorus.
Ἰωάννης ἔτη ε'	Ἰωάννης ἔτη γ'.	νε' Ἰωάννης ἔτη γ'.
Ἀγαπητὸς ἔτος α'	Ἀγαπητὸς ἔτη β'.	νεσ' Ἀγαπητὸς ἔτος α'.
Σιλβέριος ἔτος α'	Σίλβεστρος ἔτος α'.	νεζ' Σιλβίριος ἔτη ιη'.
Βιγίλιος ἔτη ιη'	Βιγίλιος ἔτη ιη'.	νεη' Βιγίλιος ἔτη ε'.
Πελάγιος ἔτη ι'	Πελάγιος ἔτη ε'.	νεθ' Πελάγιος ἔτη η'.
Ἰωάννης	Ἰωάννης ἔτη η'.	ξ' Ἰωάννης ἔτη ε'.
Βενέδικτος	Βενέδικτος ἔτη ε'.	ξα' Βενέδικτος ἔτη ..

Praeter nomen *Σίλβεστρος* in Theophanis libris vitiose scriptum in nominibus enumerandis discrepantiae non deprehenduntur, contra in annorum numeris addendis Theophanes ad chronographiae propius accedit sententiam, Nicephorus magnopere ab utroque recedit. Quamquam accuratius numeros illos considerantes non ipsi Nicephoro, sed librariis, qui eius codices scripserunt, has discrepantias deberi facile intellegemus. Idem enim sunt apud Nicephorum atque apud Theophanem numeri, praeterquam

quod ab hoc semper priori nomini sunt tributi, ut, si apud Nicephorum Agapeti annum unum transferimus ad Silverium, reliquos aequè permutamus, numeri apud utrumque exaequantur. Apparet igitur librarium quendam antiquissimo iam tempore (utriusque enim generis libri commune hoc vitium praebent) catalogos Nicephorianos ita descripsisse, ut prius poneret nomina omnia, tum demum annos iis adderet. In quo cum factum est, ut ἔτος α', quod bis et ad Agapetum et ad Silverium addendum erat, quasi transsiliret, reliqui numeri omnes superius uno loco adscripti sunt quam debuerunt.

Contra eodem annorum numero duobus episcopis falso adscriptis Alexandrinorum episcoporum catalogus in libris perturbatus esse videtur. Sic enim hodie legimus (p. 127, 2 sqq.)

- ς' Ἰουστῖνος ἔτη ι'.
 ζ' Εὐμενῆς ἔτη ι'.
 η' Μαρκιανὸς ἔτη ιγ'.
 θ' Κελαδίων ἔτη ι'.
 ι' Ἀγριππῖνος ἔτη ιδ'.
 ια' Ἰουλιανὸς ἔτη ιε'.
 ιβ' Δημήτριος ἔτη ι'.
 ιγ' Ἡρακλᾶς ἔτη ιμ'.
 ιδ' Διονύσιος . . . ἔτη ις'.

At chronographia brevis et Syncellus:

- Ἰουστός ἔτη ια' (ιγ' Sync.).
 Εὐμενῆς ἔτη ιγ'.
 Μαρκιανὸς (Μάρκος chron.) ἔτη ι'.
 Κελαδίων ἔτη ιδ'.
 Ἀγριππῖνος ἔτη ιβ'.
 Ἰουλιανὸς (Ἰούλιος Sync.) ἔτη ι'.
 Δημήτριος ἔτη ιμ'.

Ἡρακλᾶς ἔτη ις'.

Διονύσιος ἔτη ιζ'.

Itaque, si in Nicephori indice Marciani annos tredecim Eumeni adscripseris, Celadionis decem Marciano et sic deinceps, in tribus istis catalogis ab Eumene usque ad Heraclam solius Agrippini numerus discrepat, cui Syn-cellus et chronographia duodecim, Nicephorus quindecim annos adscribunt. At tam facile ιε' et ιβ' inter sese in codicibus commutantur, ut nihil impediatur, quominus Ἀγοριπῆνος ἔτη ιβ' etiam Nicephoro reddamus.

Simile quid accidisse apparebit in στιχομετρία, si graecorum nostrorum librorum textum cum interpretatione Anastasii multo illis vetustiore contuleris. Indicatur autem de libris veteris Testamenti apocryphis sic:

Anastasius.	Nicephorus.
I. Enoch versus 1005	α' Ἐνώχ στίχων δω'.
II. Patriarchae versus 4800	β' Πατριάρχαι στίχων ερ'.
III. Oratio Ioseph versus 5100	γ' Προσευχή Ἰωσήφ στίχων αρ'.
IV. Testamentum Moysi versus 1100	δ' Διαθήκη Μωϋσέως στίχων αρ'.
V. Assumptio Moysi versus 4100	ε' Ἀνάληψις Μωϋσέως στίχων αν'.
VI. Abraham versus 300	ς' Ἀβραὰμ στίχων τ'.

In hoc si probatur, quod conicimus, Anastasium ipsum vel librarium codicis, quem in latinum sermonem translulit, in assumptione Moysi ita errasse, ut versuum numerum pro αρ' errore levissimo poneret δρ', quos quattuor priorum librorum versibus numeros tribuit Nicephorus, ii concinunt cum iis, quos Anastasius libris a secundo loco usque ad quintum adscripsit. Quodsi igitur in textu graeco libri Enoch versus δω' libro Πατριαρχῶν addideris et sic

deinceps, omiseris assumptionis Moysi versus *αυ'*, libros graecos cum Anastasio omnino convenire invenies.

Relinquitur, ut de appendicibus paucis disseram. Ac vitam Nicephori paullo post eius mortem ab Ignatio diacono conscriptam, num ex actis sanctorum eruerem, cum diu dubitassem, addere constitui. Illa quamvis multum contineat inanium verborum disceptationumque theologiarum, rerum gestarum memoriae haud ita multum prodat, tamen aliquantum ad indolem illius aetatis cognoscendam valet breviterque illustrat, quemadmodum pro adoratione imaginum et contra eam utrimque sit disputatum, quamque diverse ab ipsis imaginum defensoribus de aequalium opinionibus rebusque gestis sit iudicatum.¹⁾ Ne id quidem neglegendum, e vita illa postea nonnumquam hausisse historicos.²⁾ Praeterea Suidas testatur, Ignatium illum non modo amplissimum obtinuisse in ecclesia gradum, sed etiam e variis litterarum generibus gloriam sibi quaesivisse, ut ex iis, quae ipse nobis reliquit, quantum in litteris versata sit aetas illa, liceat iure conficere. Paulum quidem profecisse etiamsi videamus, tamen cognovisse iuvat. Codice usus sum Vaticano 1809 membranaceo saeculi decimi eodem, quem etiam ante me editores adhibuerunt, indeque, quae neglegenter antea descripta fuerant, correxi.

Adieci e Coisliniano codice 193 breve chronicum, quod sit eodem consilio ac tempore, quo Nicephorianum illud, scriptum atque etiam ab Anastasio versioni chronographiae Nicephori additum. Scriptum hoc esse imperante Leone

1) Veluti conferendum est, quod ille imperatorem Nicephorum praedicavit fuisse maxime pium ac strenuum, quem Theophanes per copiosam narrationem acerbissimis obtrectationibus insectatur.

2) Cf. Hirsch *Byzantinische Studien* p. 19; 128.

Armenio liquebit nobis considerantibus, in fine eius opusculi addi: ὁμοῦ ἀπὸ Χριστοῦ καταβάσεως ἕως τοῦ πρώτου ἔτους Λέοντος ἔτη ὀκτακόσια πέντε. Imperatorum Romanorum catalogus quod ad Leonem VI usque deductus est, hanc opinionem minime refellit; in omnibus fere eiusdem generis libris, si qui librarius aliquantulum his de rebus scientiae nactus est, ad sua usque tempora eiusmodi indices protraxit. Additus est praeterea regum decem tribuum Israel catalogus idem, qui Nicephori genuinae chronographiae inculcatus est, ab hac aequae alienus atque ab illa, utilissimus tamen ad Nicephori textum restituendum, qui lectiones libris ipsis multo meliores offerat demonstratque luculentissime, quantum sit Anastasii versio graecis retractatae chronographiae codicibus praeferendus.

De iis, quae e codicibus Monacensi et Parisino Supplem. 67 in appendice repraesentavi, iam supra expositum est.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἱστορία σύντομος

ἀπὸ τῆς Μαυρικίου βασιλείας.

EX PHOTII BIBLIOTHECA

cod. 66. p. 33 Bekk.

Ἀνεγνώσθη ἱστορικὸν σύντομον Νικηφόρου τοῦ ἐν ἀγίοις Κωνσταντινουπόλεως ἀρχιερέως. ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἀναιρέσεως Μαυρικίου καὶ κάτεισι μέχρι τῆς εἰς γάμον κοινωνίας Λέοντος καὶ Εἰρήνης. ἔστι δὲ τὴν φράσιν ἀπέριττός τε καὶ σαφής, καλλιλεξία τε καὶ συνθήκη λόγου οὔτε λελυμένη οὔτε αὖ πάλιν συμπεπιεσμένη περιέργως κεχρημένος, ἀλλ' οἷα ἂν χρήσαιτο ὁ ῥητορικὸς ὡς ἀληθῶς καὶ τέλειος ἀνὴρ· τό τε γὰρ νεωτεροποιὸν ἐκκλίνει, καὶ τὸ ἀρχαιοτροπον καὶ ἐξησκημένον οὐ παρατρέχει. ἔτι δὲ καὶ ἡδονὴ κέκρται αὐτοῦ σὺν χάριτι τοῖς λόγοις. καὶ ὅπως πολλούς ἐστι τῶν πρὸ αὐτοῦ ἀποκρυπτόμενος τῆδε τῆς ἱστορίας τῆ συγγραφῆ, εἰ μὴ τῷ τὸ λίαν συντεταμημένον οὐχ ὀλόκληρον δόξει διαπεραίνειν τὴν χάριν.

CONSPECTUS NOTARUM.

c Codex Vaticanus 977

c¹ mutationes a manu librarii qui codicem c scripsit factae

c² manus recentior quae codicem Vaticanum correxit

B coniecturae Bekkeri

P coniecturae Petavii

vulg. scripturae editionum quas non disertis verbis coniectura
se assecutum esse Petavius testatur

Theoph. Theophanis chronographia ed. Bonn. 1839

A Anastasii Bibliothecarii historia ecclesiastica ed. Bekker.
Bonn. 1841

Ham. Georgii Hamartoli Chronicon ed. Muralt Petropoli 1859

C Crameri anecdota Oxon. vol. II p. 427 sqq.

Uncis quadratis in adnotatione critica ea inclusi quae a re-
centioris aetatis librario in lacunis codicis addita sunt.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

fol. 185^r

cod.
3 B

ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ

5

ΑΠΟ ΤΗΣ ΜΑΤΡΙΚΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.

Μετὰ τὴν Μαυρικίου τοῦ βασιλέως ἀναίρεσιν Φωκᾶς, ^{a. 602}
ἐπεὶ ταύτην διειργάσατο, τῆς βασιλείου ἀρχῆς ἐπιλαμβάνεται·
οὗ δὲ ἄρξαντος ἐπὶ τοσοῦτο κακώσεως Χριστιανοῖς ἤλασε
τὰ πράγματα ὡς παρὰ πολλοῖς ἄδεσθαι ὅτι Πέρσαι μὲν τὴν
10 Ῥωμαίων ἀρχὴν ἐκτὸς κατεπήμαινον, Φωκᾶς δὲ ἔνδον χεῖρω
τούτων ἔπραττε. ταῦτα οὐκ ἀνεκτὰ Ῥωμαίοις ἐγένετο· διὸ οἱ ^{a. 610}
περὶ τὴν Λιβύην τηνικαῦτα ἡγεμονεύοντες, ἅτε τῷ μεγίστῳ
διαστήματι τὸ θαρσεῖν ἔχοντες καὶ ἅμα παρὰ Μαυρικίου τὰ
τῆς στρατηγίδος ἀρχῆς ἐγκεχειρισμένοι (δύο δὲ ἦσθιν ἀδελφῶ, ^{4 B}
15 Ἡράκλειος καὶ Γρηγόριος), οὗτοι κοινῇ βουλευσάμενοι τοὺς
υἱεῖς πρὸς τὸ Βυζάντιον ἐκπέμπουσιν ἅστυ, ἀλλήλοις συν-
θέμενοι ὡς τὸν προφθάσαντα τούτων τῆς βασιλείας, εἰ
δύναίτο, ἐπιλήψεσθαι. καὶ Ἡρακλείου μὲν τὸν Ἡρακλείου
παῖδα πλεῖστον καθοπλίσαντες στόλον ἐκ τῶν Ἄφρων καὶ
20 Μαυρουσίων ἀνδρῶν πληρώσαντες πλοῖ ἐξέπεμπον, Νική-
ταν δὲ τὸν Γρηγορίου υἱὸν ἵππικῇ στρατιᾷ πολλῇ περι-

7 διειργάσ*το ex διειργάσατο c lit. sec. m. ut videtur facta
16 υἱεῖς c post υἱεῖς c² addit ἐαντῶν 19 πλεῖστον — στόλον]
πλεῖστῳ — στόλῳ c. cf. p. 34, 23. — ἐκ τε Ἄφρων?

βαλόντες διὰ τῆς ἡπείρου ἀπέστειλλον. δεξιᾷ δὲ τύχῃ χρησά-
 μενος Ἡράκλειος καὶ πνεύμασιν ἐπιφορωτάτοις ἀναχθεὶς
 φθάνει Νικήταν εὐπλοῖσας εἰς Βυζάντιον, καὶ ἤδη τῇ πόλει
 προσεσχηκῶς ἐπέλαξε. Κρίσπος δέ (τοῦ Φωκᾶ δὲ ἦν οὗτος
 γαμβρός, ὃς τηνικάδε τὸν τοῦ ὑπάρχου τῆς πόλεως θρόνον 5
 διέπειν ἔλαχε, καὶ μεγάλα ἐν τοῖς βασιλείοις δυνάμενος),
 ἐπεὶ ἀπηχθάνετο Φωκᾶ ὡς δὴ περιυβρισμένος ὑπ' ἐκείνου
 τυγχάνων τῆς οἰκείας εἰκόνας καθαιρέσεως ἔνεκεν, ἦν ποτε
 οἱ τῶν ἀντιθέτων χρωμάτων δημόται τῇ τοῦ Φωκᾶ συμπαρ-
 ἔγραψαν εἰκόνη, δόλω αὐτὸν μετήρχετο, καὶ πονεῖν μὲν ὑπὲρ 10
 αὐτοῦ πλαττόμενος ἔπειθε καὶ Ἡράκλειον ἐπ' ἀπωλεία ἐαυ-
 τοῦ ἠκριν ἀπισχυρίζετο, συνήργει δὲ ὅμως Ἡρακλείῳ καὶ
 τῷ ὄντι τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ εἰς τὰ μάλιστα ἔπραττεν. οἱ οὖν περὶ
 Φωκᾶν θεασάμενοι καὶ ὅσον πολιτικὸν ἐξ αὐτῶν ἐστασίαζον
 (ἤδη γὰρ οἱ τοῦ πρασίου χρώματος δημόται τοῖς περὶ τὴν 15
 Καισαρίου τὸ πῦρ ὑφῆπτον καὶ τὸν ἔπηλυν βασιλέα ἀνευ-
 φήμουν), ἐπικειμένους δὲ αὐτοῖς καρτερώτατα καὶ τοὺς ἐκ
 5 B τῶν Ἡρακλείου στρατευμάτων εἰσιδόντες, καταλιπόντες αὐ-
 fol. 185^v τὸν ἐφ' ἑαυτοῖς γίνονται. Φώτιος δὲ τις τοῦνομα, ὃς παρ'
 αὐτοῦ εἰς τὴν σύζυγον ἐπιβουλευθεὶς ποτε καθυβρίζετο, εἰς 20
 τὰ βασιλεία σὺν πλήθει στρατιωτῶν ἐπιὼν Φωκᾶν αὐτίκα
 κατέσχε, καὶ τῆς βασιλικῆς αὐτὸν ἀπαμφιέσας ἐσθῆτος, περι-
 ζωμα μέλαν αὐτῷ περιθέμενος, τὰς χεῖρας περιηγμένας εἰς
 τοῦπίσω ἀποδεσμήσας καὶ πλοίῳ ἐμβαλὼν πρὸς Ἡράκλειον
 δεσμώτην ἀπήγαγεν. ὃν ἰδὼν Ἡράκλειος ἔφη "οὕτως, ἄθλιε, 25
 τὴν πολιτείαν διώκησας;" ὁ δὲ "σὺ μᾶλλον" εἶπε "κάλλιον
 διοικεῖν μέλλεις". εὐθύς οὖν αὐτοῦ τὸν διὰ ξίφους ἔτι
 πρὸς τῷ πλοίῳ ὄντος καταψηφίζεται θάνατον, ἔπειτα ἀκρω-

3 εὐπλοῖας c εὐπλοῖσας c¹ 7 ὑπ' ἐκείνου vulg. ἐπ' ἐκ. c.
 13 εἰς τὰ μάλιστα c² τὰ om. c vulg. 14 ἐξ αὐτῶν] ἐαυτῶν
 c. cf. p. 50, 27. — ἐστασίαζον] στασιάζον B 15 γὰρ καὶ
 οἱ c² 19 Φωτεινὸς Ham. 21 ἐπιὼν Φ. αὐτίκα] ἐπὶ τὸν
 Φ. αὐτίκα c ἐπὶ τὸν Φ. εἰσελθὼν (s. εἰσδραμῶν) αὐτίκα B
 28 ὄντος B ὄντι c

τηριάζεσθαι, χεροῖν τε δεξιὰν ἄνωθεν ἐκ τοῦ ὠμιαίου ἄρθρου ἐκκόπτεσθαι καὶ τῶν αἰδοίων ἐκτέμνεσθαι καὶ κοντοῖς ἀναρτᾶσθαι, οὕτω τε τὸ σῶμα συρὲν κατὰ τὴν τοῦ Βοῦς λεγομένην ἀγορὰν τῷ πυρὶ καταπίμπρασθαι, Δομεντιόλον τε
 5 τὸν Φωκᾶ ἀδελφὸν καὶ Βονόσσον καὶ Λεόντιον τὸν τῶν βασιλικῶν χρημάτων ταμίαν τὸν αὐτὸν τῷ Φωκᾶ συνδιαφέρειν κίνδυνον προσέτατε. καὶ δὴ ταῦτα οὕτως ἀπέβαινε.

Σέργιος δὲ αὐτίκα ὁ τῆς πόλεως πρόεδρος καὶ ὁ λοιπὸς ταύτης ὄμιλος σὺν πάσῃ εὐγνωμοσύνῃ Ἡράκλειον ἐντὸς
 10 εἰσδέχεται· καὶ αὐτὸς Κρίσπον εἰς τὴν βασιλείον ἀξίαν προύτρεπε· μηδὲ γὰρ τῆς βασιλείας ἕνεκεν αὐτὸς ἐληλυθέναι ἔφασκε, τίσασθαι μᾶλλον Φωκᾶν τῆς εἰς Μαυρίκιον καὶ τὰ Μαυρικίου τέκνα παρανομίας. ὁ δὲ οὐκ ἐδέχετο. τέλος ὑπὸ τῆς συγκλήτου βουλῆς καὶ τοῦ δήμου Ἡράκλειος βασι-
 15 λεὺς ἀνακηρύσσεται καὶ τὸν βασιλείον παρὰ τοῦ προέδρου 6 B περιβάλλεται στέφανον· Κρίσπον δὲ στρατηγὸν ἀποστέλλει χειροτονήσας τῶν ἐν Καππαδοκίᾳ ἐκστρατευμάτων. ἐπεὶ δὲ ἡ φήμη διέθεεν ὡς Πέρσαι ἐπὶ Ῥωμαίους στρατεύουσιν, Ἡράκλειος ἐκ Βυζαντίου ἄρας παρὰ Κρίσπον κατὰ τὴν Καί-
 20 σαρος πόλιν τηνικαῦτα τυγχάνοντα προσπορεύεται ὡς δὴ αὐτῷ [περὶ] τῶν κοινῶν ἕνεκεν βουλευσόμενος. καὶ ὅς μὲν νοσεῖν προσεποιεῖτο καὶ τὸν βασιλέα συχνῶς παραγινόμενον ἐν σχήματι ἀρρώστου κατακλινόμενος ἀηδῶς καὶ μόλις ἐδέ-
 χετο· εἶτα ἤκούετο ὡς καὶ διελοιδορεῖτο αὐτῷ· Ἡράκλειος
 25 δὲ τὸ δράμα συνῆκε καὶ τὴν ὕβριν ὅμως ἤνεγκε καὶ ἤδη ἐκαιροφυλάκει. ἀλλ' ἔδοξε τέως γνησιώτερόν πως διαλέγεσθαι περὶ τοῦ δεῖν πονεῖν ὑπὲρ ἀλλήλων τῆς πολιτείας χάριν. ὁ δὲ οἶα ἐπιτωθάζων οὐκ ἐξὸν βασιλεῖ ἔφασκε καταλιμπάνειν βασιλεία καὶ ταῖς πόρρω ἐπιχωριάζειν δυνάμεσιν.
 30 ἐν τούτοις τίκτεται παῖς τῷ βασιλεῖ Ἡράκλειος, ὃν δὴ καὶ a. 612 Κωνσταντῖνον ὠνόμασεν. τότε δὴ παραγίνεται καὶ Νικήτας fol. 186^r

ὁ τὴν ἀξίαν πατρίκιος πρὸς τὸ βασιλείον ἄστν. διὰ τοῦτο Ἑράκλειος εἰς τὸ Βυζάντιον ἐπάνεισι καὶ Νικήταν σὺν τιμῇ μεγίστη καὶ περιφανείᾳ ὥσπερ ἀδελφὸν γνήσιον καὶ ὁμότιμον δέχεται, καθὰ ἦν αὐτοῖς ἤδη συντεταγμένον ἐκ Λιβύης ἀπαίρουσι. καὶ Κρίσπος δὲ εἰς Βυζάντιον ἦκεν ὡς τῇ 5 εἰσόδῳ Νικήτα συνησθησόμενος. σκήπεται δὲ Ἑράκλειος τῷ θεῷ λουτρῷ τὸν υἱὸν καθαγνίζειν, υἱοθετεῖσθαι δὲ αὐτὸν ὑπὸ Κρίσπου. ὁ δὲ ἐπὶ τούτοις εἰσέρχεται εἰς τὰ βασιλεια. Ἑράκλειον δὲ ἀθροίσαντα τοὺς ἐκ τῆς συγκλήτου 7 B βουλῆς ἅπαντας καὶ τὴν ἄλλην πληθὺν τοῦ ἄστεως ἅμα τῷ 10 προέδρῳ Σεργίῳ εἰπεῖν λέγεται πρὸς αὐτούς “ὁ βασιλέα ὑβρίζων τίνι προσκρούει;” τοὺς δὲ φάναι “τῷ θεῷ τῷ ποιήσαντι αὐτὸν βασιλέα”. καὶ Κρίσπον προτρέπειν, καὶ αὐτὸν ἀποφαίνεσθαι τὸ δοκοῦν ὀρθῶς· τὸν δὲ οὐκ εἰδότα τὸ δραματούργημα λέξαι μηδὲ φιλανθρωποῦ τυχεῖν ἰδίκης τὸν ἐπὶ 15 τοιούτῳ ἀλόντα τολμήματι. καὶ τὸν βασιλέα ἀναμιμνήσκειν αὐτὸν οἷα ἐν Καισαρείᾳ ἐπὶ τῇ νόσῳ κατεσχηματίσατο, καὶ ὡς τὸ τῆς βασιλείας κατευτελίξειν ἀξίωμα ᾤετο, καὶ ὡς εἰς τὴν βασιλείον ἀρχὴν προύτρεπε. καὶ ἅμα λαβόντα τόμον κατὰ κόρρης τοῦτον παλεῖν, καὶ εἶτα λέγοντα “ὡς γαμβρὸν 20 οὐκ ἐποίησας, φίλον πῶς ἂν ποιήσεις;” εὐθύς δὲ ἐπιτρέψαι εἰς κληρικῶν σχῆμα τὴν κεφαλὴν ἀποκείρασθαι, καὶ τὸν ἱεράρχην τὰ νενομισμένα ἐπὶ τῇ ἀποκάρσει ἐπιφθέγγασθαι. ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν τοῖς μετὰ Κρίσπου στρατιώταις ἐπὶ λέξεως ᾧδε εἰπεῖν “ὁ παπᾶς Κρίσπος ὑπουργοὺς ὑμᾶς ἕως 25 τοῦ νῦν εἶχεν, ἡμεῖς δὲ σήμερον οἰκειακούς τῆς βασιλείας ὑπηρέτας”. προσθεῖναι δὲ αὐτοῖς τὸ ἐξ ἔθους σιτηρέσιον, πρῶτους τε καλεῖσθαι καὶ ἐν τοῖς στρατιωτικοῖς τάγμασιν· αὐτούς τε ἀσμενέστατα δεξαμένους τὸν βασιλέα ἐπευφημῆσαι ἅμα τῇ ἄλλῃ πληθύν. μετὰ δὲ ταῦτα Κρίσπον εἰς τὸ 30

9 Ἑράκλειος δὲ ἀθροίσας *vulg.* — τοὺς c² τῆς c 21 δὲ *delet* B δὴ? 23 ἐπιφθέγγασθαι c¹ *ex* ὑποφθέγγασθαι 25 ὑμᾶς *in lit.* *ex* ἡμᾶς c 29 δεξαμένους c¹ *ex* δεξάμενος

λεγόμενον τῆς Χώρας περιεῖρχθαι σεμνεῖον, ὃς ζήσας ἐνιαυ-
 τὸν αὐτοῦ ἐτελεύτησεν. Ἡράκλειος δὲ Θεόδωρον τὸν ἑαυ-
 τοῦ ἀδελφόν, τὴν μετὰ βασιλέα πρώτην ἀρχὴν κεκτημένον
 (κουροπαλάτην δὲ αὐτὸν οἱ περὶ τὰ βασίλεια καλεῖν εἰώθα- s B
 5 σιν), ἔτι καὶ Φιλιππικὸν τὸν Μαυρικίου τοῦ βασιλέως γαμ-
 βρόν ἐπ' ἀδελφῆ γεγονότα, τηνικαῦτα δὲ εἰς κληρικῶν σχῆμα
 ἀποκεκαρμένον τὴν κόμην, ἡγεμόνα τῆς ὑπὸ Κρίσπου πρώην
 ἰθυνομένης ἀρχῆς ἐξέπεμπε. Φιλιππικὸς δὲ ἐπιβιοῦς χρό-
 νον ὕστερον ἐτελεύτα, καὶ πρὸς τῷ ὑπ' αὐτοῦ δομηθέντι
 10 περικαλλεῖ ἄγαν καὶ σεβασμίῳ ἱερῷ τῷ κατὰ Χρυσόπολιν
 ὄντι ταφῆ παραδίδοται.

Ὀλίγου δὲ χρόνου διηπτεύσαντος νόσῳ ἐπιληψίας ἢ τοῦ fol. 186^v
 βασιλέως γαμετῆ Εὐδοκία ληφθεῖσα ἐτελεύτησεν. ἐν ᾧ δὲ a. 612
 τὸ ταύτης σῶμα ἐξεκομίζετο, καὶ πολλῶν ὡς τὸ εἶκος ἐπὶ
 15 τῇ θεᾷ συρρεόντων, συνέπεσε κόρην τινὰ ὑπερθεῖν τῶν ὑπερ-
 ῶων διακύψασαν (θεράπεινα δὲ ἦν αὕτη τῶν ἀστῶν τινος)
 ἀποπτύσαι ὡς τὸν ἀέρα ἀφύλακτα καὶ τὸ περιττωμα κατὰ
 τῆς πολυτελοῦς ἐκείνης ἐσθῆτος περιενεχθῆναι ἢ τὸ τῆς
 βασιλίδος νεκρὸν περιέστελλεν· ἐφ' ᾧ οἱ περὶ τὴν ἐκφορὰν
 20 περιοργεῖς γενόμενοι συλλαμβάνουσί τε αὐτὴν καὶ τὸν διὰ
 πυρὸς κατεδίκασαν θάνατον, ἐντάφιον οὐκ εὐαγές, βαρβα-
 ρικῷ νόμῳ χρησάμενοι, τῇ ἐκδημίᾳ τῆς βασιλίσσης ἀθέσμως
 συμπαραπέμψαντες οἱ ἀνόσιοι. περιεζήτουν δὲ οἷγε καὶ τὴν
 δέσποιναν τῆς οἰκέτιδος, ὡς καὶ αὐτῇ τὸν ἴσον διάθουιντο
 25 κίνδυνον· ἢ δὲ δήπου αἰσθομένη τὸν ὄλεθρον διαπέφευγεν,
 οὔτι ὄραθεισα εἰς τὸ ἔπειτα πώποτε. καὶ ταῦτα μὲν ἀμφὶ
 τὰ βασίλεια ᾧδὲ πως ἔσχε.

Τὰ δ' αὖ ἐτέρωσε ὡς ἐτελεῖτο οὕτω συνέβαινε. ἐν τινι
 τῶν ἐπιχωρίων (χώρα δὲ ἦτις ποτέ ἐστιν, οὐδαμῆ ἐς τὸ νῦν

5 ἔτι καὶ] ἔτι δὲ B 17 εἰς B 18 τὸν B 20 περὶ
 ὀργῆς c corr. B 28 ὡς] ὅσα B 29 ἐπαρχιῶν B τῶν ἐπὶ
 Θράκης χωρίων? (cf. p. 35, 23; 48, 23; 66, 17) an τῶν περι-
 χωρίων?

παραδέδοται) ἦν τις ἐν ἐκείνῃ περιφανείᾳ κομώντων εὐπορίᾳ
 9 B τε βίου λαμπρός, οὗ τὸ ἐπώνυμον Βουτηλῖνος ἐτύχχανεν,
 τὴν δὲ ἀξίαν ἦν κاندιδάτον Ῥωμαίοις κικλήσκειν ἔθος.
 τούτῳ γυνὴ τις χήρα ἐν γειτόνων διωκημένη χαλεπῶς ἔφερε
 τὸ γειτόνημα· ἀμφισβητήσεως γὰρ αὐτοῖς μεθορίων γῆς ἔνε- 5
 κεν συμβαινούσης ὁ Βουτηλῖνος τοῖς παισὶ τοῖς αὐτοῦ ἐν-
 εκέλευε μάχῃ ἐπιέναι τοῖς ὁμοροῦσι, καὶ οἷγε ῥοπάλοις ἕνα
 τῶν τῆς χήρας υἱέων ἀναιροῦσιν. αὕτη ἀνελομένη τοῦ ἤδη
 τεθνηκότος υἱοῦ ἡμαγμένον τὸ ἄμφιον ἐς Βυζάντιον ὡς
 Ἡράκλειον ἵκετο, καὶ ἐπεὶ προιόντα εἶδεν, εἰσδραμοῦσα τοῦ 10
 χαλινοῦ τοῦ ἵππου ἐφ' οὗ ἐπωχεῖτο ἐφάπτεται, καὶ ἅμα τὸ
 τοῦ παιδὸς ἔσθημα ἐπιδεικνύσα σὺν βοῇ πρὸς αὐτὸν ἀν-
 εφθέγγετο "οὔτω γένοιτο τοῖς σοῖς τέκνοις, ὧ βασιλεῦ, εἰ
 μὴ τὸ αἷμα τοῦτο, ὃ σοι δείκνυμι, αὐτίκα ἐνδίκως τιμωρή-
 σεας". τῶν δ' οὖν περὶ τὸν βασιλέα δορυφόρων ἐπιόντες 15
 πλήττειν ἠπειλούντο· βασιλεὺς δὲ διεκώλυσε, καὶ τῇ γυναικὶ
 μηκέτι τολμᾶν προσιέναι παρηγγύησεν, ἐπεξιέναι δὲ τὰ τῆς
 δίκης ὀπηνίκα ἂν αὐτῷ δεδογμένα εἶη. ὥχετο εὐθύς μὴ
 δίκης τυχὸν ὀλολύζον τὸ γύναιον. χρόνος δὲ διήρχετο, καὶ
 δὴ ὁ τὸν φόνον ἐπιτρέψας, δεδιὼς καὶ αὐθις τὴν γυναῖκα 20
 τοῦ ἀνηρημένου εἵνεκεν βασιλεῖ ἐπικαλεῖν, ταύτην τοι εἰς Βυ-
 ζάντιον εἴσεισι καὶ δὴ ἐς τὸ δημοτικὸν ἑαυτὸν ἐγκαταμίγνυσι.
 fol. 187^r καὶ ἱππικοῦ ἀγῶνος τελουμένου τοῦτον βασιλεὺς ἐν μέσοις δη-
 μόταις κατιδὼν τῷ ὑπάρχῳ ἐπιτρέπει τῆς πόλεως φρουρᾶ καθ-
 ειργνύναι τὸν ὑποπτον. εἶτα τὸ γύναιον μεταπέμπεται καὶ τὰ 25
 10 B τῆς μαιφονίας ἀσφαλέστερον ἀνηρεῦνα. κελεύει τοίνυν τὸν
 Βουτηλῖνον ὑπὸ τῶν παίδων τῶν αὐτοῦ ἴσην ὑποσχεῖν τῷ ἀν-
 ηρημένῳ τὴν τιμωρίαν, καὶ αὐτῆς ἐκείνης ὡσαύτως κτείνεσθαι.

1 τις — κομών B τις τῶν ἐκείνη π. κομώντων? 2 Βι-
 τουλῖνος c 4 διωκειμένη c διακειμένη vulg. 7 οἷγε B
 οἶδε c 8 ὕεων c corr. vulg. 9 ἄμφιον PC ἀμφί**νον c
 10 ἦκετο c corr. B προιόντα c corr. vulg. 27 μετὰ B
 28 καὶ ὑπ' αὐτῆς ἐκείνης B καὶ αὐτοὺς ἐκείνους?

Ἡράκλειος δὲ τὸν υἱὸν Ἡράκλειον, ταῦτόν δὲ εἰπεῖν Κωνσταντῖνον (διώνυμος γὰρ ὢν ἐτύγγανεν), παρὰ τοῦ ἱεράρχου τῷ θεῷ λουτρῷ καθάγνισας ἀγκάλαις <ἐκ> τῆς ἱερᾶς κολυμβήθρας ἐδέξατο. αὐτίκα δὲ αὐτῷ τῆς βασιλείου ἀξίας a. 613
 5 τὰ σύμβολα τᾶλλά τε καὶ τὸ διάδημα περιθέμενος ἐταινίωσε καὶ βασιλέα ἀνεῖπε. τὴν θυγατέρα δὲ Γρηγορίαν τοῦνομα Νικήτα τοῦ τὴν ἀξίαν πατρικίου εἰς γαμετὴν κατηγγύησεν· οὗ δὴ καὶ ταύτῃ τῷ βασιλεῖ μειζόνως οἰκειωθέντος τὸν ἀνδριάντα κεχρυσωμένον καθύπερθε κίωνων ἔφιππον κατὰ τὴν
 10 τοῦ Φόρου λεγομένην ἀγορὰν ἀνέστησεν. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα ἐπράττετο.

Χοσρόης δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς στρατιὰν ὡς πλείστην ἀθροίσας ἐπὶ Ῥωμαίους ἐξέπεμψεν, ἡγεμόνα τῶν Περσικῶν Σάϊτον χειροτονήσας δυνάμεων. οὗτος ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρου
 15 ἀφορμισθεὶς ταύτην ἀνὰ κράτος εἶλε καὶ τὴν ὅλην Αἴγυπτον ἠνδραπόδιζε καὶ τὴν ἐῶαν ἅπασαν μοῖραν κατεδήου καὶ δορι-αλώτους ὡς πλείστους ἤγε καὶ ἄλλους ἀνήρει, οὐδεμιᾶ φειδοῖ εἰς αὐτοὺς χρώμενος. ταῦτα τοίνυν οὕτω διαθέμενος εἰς τὸ ἔπειτα πανστρατιᾶ κατὰ τὴν Χαλκηδόνος πόλιν ἦει καὶ περι-
 20 ἐκάθητο ταύτην χρόνον ἐπὶ συχνόν, ἡξίου τε βασιλέα εἰς ὀμιλίαν οἱ λόγων ἰκέσθαι. καὶ δὴ βασιλεὺς εἰσήκουε καὶ ὡς αὐτὸν διεπεραιούτο, βασιλικῇ δορυφορίᾳ τε καὶ πομπῇ 11 B
 χρώμενος. καὶ αὐτὸν ἰδὼν Σάϊτος ἐξανέστη τε τῆς καθ-
 25 ἑδρας καὶ πρὸς τοῦδαφος ἐαντὸν ἀπορρίψας προσεκύνει· αὐ-
 τός τε ἐκ τοῦ ἀκατίου, ἐν ᾧ ἐπέπλει, τὸ χαῖρε αὐτῷ προσ-
 εφώνει καὶ δωρεαῖς ἡμείβετο. ὧδε πρὸς αὐτὸν Σάϊτος ἔλεξεν.
 “Ἔδει μὲν, ὦ βασιλεῦ, τοὺς Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν βασι-

3 ἐκ om. c cf. p. 29, 27 Theoph. p. 268, 10; 698, 6
 5 ἐτενίωσε cC corr. vulg. 7 Νικήτα τοῦ — πατρικίου P coll. p. 21, 22 Νικήτα τῷ — πατρικίῳ c 8 ταύτην c corr. vulg.
 15 ἀφορμηθεὶς B ἐφορμισθεὶς? — post ταύτην c² add. τε 20 ἐπισυχνόν c ἐπίσυχνον vulg. 21 οἱ vulg. οἱ sequente litura duarum litterarum c 26 ὧδε δὲ B 27 τοὺς corr. ex τῆς c¹

λέας μήτε δίστασθαι ταῖς γνώμας μηδ' ὅπωςτιοῦν ἀλλήλοις ἀντικαθίστασθαι, ἐς φιλίαν τε καὶ συμβάσεις ἰέναι ὡς προθυμότερα· (ὅπερ ηδιστόν τε καὶ εὐχαρι ἀνθρώποις τοῖς πάλαι καὶ νῦν τυγχάνει ἅπασιν, ἅτε ζωῆς τε τῆς εὐκτέας καὶ εὐνομουμένης αἰτιώτατον·) καὶ τῷ περιόντι τῆς ἐξουσίας συμ- 5
 fol. 187^v παραμένειν καὶ τὸ τῆς συμβάσεως μέγεθος. καὶ γὰρ ἴσμεν ὡς ἦκιστα ταῖς ἐξουσίαις δὴ ταύταις ἐφάμιλλος πολιτεία φανείη ἂν πώποτε. οὐ γὰρ ὅσιον, παρὸν ἐπιφροσύνη καὶ εὐβουλίᾳ χρωμένους τὸ εὖνουν καὶ φίλιον εἰς ἀλλήλους κρατύνασθαι, ὅπλα κατ' ἀλλήλων αἴρεσθαι καὶ πημαίνειν οὐκ 10 ἐν δίκῃ καὶ κακοῦν τὸ ὑπήκοον. ἐξ ὧν τί συμβαίνει; εἰ μὲν τὸ ὁμόγνωμον καὶ εἰρηνικὸν θύσεσθε, εὐδαίμονά τε ἐκάτερον ὑμῶν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων μᾶλλον ὑπάρξει, ζηλωτοῦς τε καὶ ἀξιαγᾶστους ἐς τὸν ἅπαντα βίον δείκνυσθαι· εἷς τε τὸ ἄμοχθον καὶ εὐθυμον ὁ πόνος ὑμῖν καὶ ἡ φρον- 15 τὶς περιστήσεται. εἰ δ' αὖ γε ταυτὶ μεθιέμενοι καὶ ἡλίκον οἶον ἀγαθὸν τὴν εἰρήνην ἐκποδῶν ποιήσεσθαι ἔλοισθε, καὶ οὐδὲν ὅτι ὀνησιφόρον λογίσεσθαι ὑμῖν οἶσον, δυσμένειαν δὲ
 12 B τὴν εἰς ἀλλήλους καὶ τὸ ἐχθιστον ἀνθηρημένοι, πολέμων μὲν ὡς πλείστων, ὅπερ ἀπηγῆς καὶ ἀπώμοτον, παραίτιοι 20 γενήσεσθε, ἰδρωτάς τε καὶ πόνους ὡς τὸ εἶκος ἀνελέσθαι μεγίστους, πολλὰ δὲ σώματα προϊέμενοι δαπανήσετε χρημάτων τε ἀνάλωσιν ὡς πλείστην ποιήσεσθε· καὶ ἀπαξαπλῶς εἰς μέγα κακοῦ τὸ τοῦ πολέμου ὑμῖν πέραις ἦξει. οἶα δὲ καὶ νῦν ὄραῖν ὑμῖν πάρεστιν, ἀφ' ὧν ἔγωγε εἰς τὴν Ῥω- 25 μαίων εἰσβαλὼν γῆν, τὰ δεινότερα εἶδε καὶ πέπονθεν. ἐντεῦθεν οὖν λελείψεται τὰ τῶν πολιτειῶν οἰκτρότατα καὶ ἀθλιώτατα διακείσεσθαι". ταῦτα διώμνυτο λέγων αὐτὸς καὶ

1 μηθ' ? 4 εὐνομουμένης ut vid. C εὐγνωμουμένης c
 7 δεῖ c corr. P 8 παρ' ὧν c corr. vulg. 13 ἐκατέ-
 ρων c corr. vulg. 17 ἔλοισθε c² ἔλυσθε c ἐλέσθε vulg.
 ἐλεῖσθε B 18 δὲ] δὴ? 20 ἀπηγῆς P 21 ἀνελέσθε vulg.
 ἀνελεῖσθε B

ὡς ἐν σπουδῇ τίθεσθαι τὰς πολιτείας Ῥωμαίων τε καὶ Περ-
 σῶν εἰς τὸ τὰ συμβατήρια ἤκειν. ταῦτα ἐπιτελῆ ποιήσῃ
 ὄγε ἐπήγγελλτο, καὶ, ὡς τῶν ὁμωμοσμένων τὰ πιστὰ δόλη,
 προσέφερε, ὅτι γε δὴ ταῦτα καὶ Χοσρόη βουλομένῳ [αἰρετέα]
 5 εἶη. “εἴ τι οὖν μοι” φησὶ “πείδεσθαι ἔχοιτε, αὐτίκα δὴ
 μάλα τοὺς ὡς Χοσρόην πρεσβευσομένους τούτων ἕκατι ἅμα
 ἐμοὶ ἐκπέμποιτε, (πεισθείη δ’ ἂν μοι καὶ αὐτός, εὖ οἶδα,
 εἰς τοῦτο γνώμης καθιστάμενος) σπείσεσθε μεθ’ ὑμῶν καὶ
 τὴν εἰρήνην τὸ λοιπὸν εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον βεβαίαν τε
 10 καὶ ἀκραιφνῆ καταστήσεσθε”.

Βασιλεὺς δὲ Ἡράκλειος, ἐπεὶ τοῦτ’ οὖν ἐπέπυστο, τῷ
 προσηνεῖ καὶ θελκτικῶ τῶν λόγων συνηδόμενός τε καὶ κατα-
 κηλούμενος, ὑπέσχετο εἰς ἅπαντα πράσσειν ἐτοιμότητά τε καὶ
 σπουδαιότατα. καὶ οἷς ἐβουλεύετο τούτων πέρι συνέπραττόν
 15 τε μάλιστα καὶ συνήνουν ὁ ἱερομύστης τε καὶ οἱ ἐν τέλει.
 καὶ ὅτι τάχιστα οἱ διαπρεσβευσόμενοι ἐξελέγοντο, Ὀλύμπιος 13 B
 μὲν ὁ τὴν τῶν ὑπάρχων τῶν πραιτωρίων διέπων ἀξίαν,
 Λεόντιος δὲ ὁ τῆς πόλεως ὑπαρχος, Ἀναστάσιός τε ὁ τὴν
 οἰκονομίαν τοῦ μεγίστου ἱεροῦ, ᾧ Σοφία ὁ θεῖος λόγος
 20 ἐπώνυμον, τῶν πραγμάτων πεπιστευμένος. τούτους παρα-
 λαβὼν Σάϊτος καὶ ἄρας ἐκ Χαλκηδόνος ὀπίσω ἀπήλαυνε fol. 188^r
 καὶ πρὸς τὰ Περσικὰ ἤθη ἐχώρει· καὶ ἕως μὲν τῆς Ῥωμαίων
 ἐπέβαινε γῆς, διὰ τιμῆς ἤγε καὶ θεραπείας ἠξίου, τῇ Περ-
 σικῇ δὲ ἐμβαλὼν πέδας τὰς ἐκ σιδήρων αὐτοῖς περιθήμενος
 25 δεσμώτας παρὰ Χοσρόην ἐκόμισε. Χοσρόης δὲ ἐπεὶ ἔγνω
 ὡς Σάϊτος Ἡράκλειον ὡς βασιλέα εἶδέ τε καὶ τετίμηκεν, ἀλλ’
 οὐ δοριάλωτον ἐλὼν ὡς αὐτὸν ἤγαγεν (ἐν τούτῳ γὰρ αὐτῷ
 τὰ τῆς ἐλπίδος ὠνειροπολεῖτο καὶ ἔκειτο), μεγάλα τε ἐπ’
 αὐτῷ ἠγανάκτει καὶ τέλος εἰς ἀσκὸν αὐτῷ ἀπέδειρε τὴν δο-
 30 ράν, πικρὸν αὐτῷ καὶ βίαιον καταστήσας τὸν θάνατον. Ῥω-

2 ἐπὶ τέλει c corr. P 4 αἰρετέα del.? 5 πείδεσθε,
 ἔχοιτε. αὐτίκα c πείδεσθαι scripsi cum B — δὴ] δὲ B 19 ὁ
 c corr. vulg.

μαίων δὲ τοὺς πρεσβευτὰς ἰδίᾳ διαστείλας ὡς ἕκαστον φρουραῖς ἀσφαλεστάταις ἀπέθετο καὶ ἑκάκου τὰ μέγιστα.

Ταῦτα οὐ μικρῶς ἠνία τὸν βασιλέα καὶ ἐπετάραττεν. ἐφ' οἷς καὶ λιμὸς τηνικαῦτα τῇ πολιτείᾳ ἐπεφύη βαρύτατος· οὐ γὰρ ἢ Αἴγυπτος αὐτοῖς τὸ λοιπὸν ἐπεσίτιζεν, ἐξ οὗ καὶ 5 τὰ πλεῖστα τῶν βασιλικῶν ἐπελελοίπει σιτηρεσίων. ἐν τούτοις καὶ νόσος λοιμώδης τοῖς ἐν τῇ πόλει ἐνσκήψασα θανάτῳ τὰ πλήθη τὰ ἐν αὐτῇ διέφθειρεν. ὧν ἀπάντων ἕνεκεν πολλὴ δυσθυμία καὶ ἀπορία τῷ κρατοῦντι περιεκέχυτο. καὶ οἷχε-
 14 B σθαι διὰ ταῦτα πρὸς Λιβύην βουλομένῳ ἦν. καὶ αὐτόθι 10 χρήματα τέως πλεῖστα χρυσόν τε καὶ ἄργυρον καὶ λίθων τοὺς τιμιωτάτους προύπεμπεν· ὧν οὐκ ὀλίγιστα καταίροντα κλύδωνι μεγίστῳ περιπεπτῶκει καὶ τοῖς ποντικοῖς ρεῖθροις βρύχια γέγονεν. ταῦτα τοίνυν τῶν πολιτῶν αἰσθόμενοι, ὡς δυνατὰ ἦν αὐτοῖς, διεκώλυνον. ὁ γοῦν ἱεράρχης ἐπὶ τοῦ 15 ἱεροῦ τοῦτον καλέσας ὄρκοις ἐνταῦθα περιεδέσμει ὡς ἦκιστα τῆς βασιλευούσης ἐξίστασθαι. οἷς εἴξας τὰς μὲν παρούσας τύχας ἀπωλοφύρετο, τὰς δὲ γνώμας τὰς αὐτῶν καὶ οὐκ ἐθελουτῆς ἔστεργε.

a. 619 Χρόνος δὲ τις παρώχετο, καὶ ὁ τῶν Οὐννων τοῦ ἔθνους 20 κύριος τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἄρχουσι καὶ δορυφόροις ἅμα εἰς Βυζάντιον εἰσῆει, μυεῖσθαι δὲ τὰ Χριστιανῶν βασιλέα ἐξήτει. ὁ δὲ ἀσμένως αὐτὸν ὑπεδέχετο, καὶ οἱ Ῥωμαίων ἄρχοντες τοὺς Οὐννικοὺς ἄρχοντας καὶ τὰς ἐκείνων γαμετὰς αἱ τούτων αὐτῶν τῷ θείῳ λουτρῷ ἐτεκνώσαντο σύζυγοι. οὕτω τε 25 τὰ θεῖα μνηθεῖσι δώροις βασιλικοῖς καὶ ἀξιώμασιν ἐφιλοτιμήσατο· τῇ γὰρ ἀξίᾳ τοῦ πατρικίου τὸν ἡγεμόνα τοῦτον τετίμηκε καὶ πρὸς τὰ Οὐννικὰ ἦθη φιλοφρόνως ἐξέπεμπε.

a. 619 Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ ὁ τῶν Ἀβάρων τοῦ ἔθνους ἡγεμῶν ἐπὶ συμβάσεσιν ὡς Ἡράκλειον ἐπικηρυκεύεται. ἐφ' ᾧ 30

10 cf. Suidas s. v. βρύχιος 24 τοὺς Οὐννικοὺς corr. ex
 τῆς Οὐννικῆς c 25 αὐτῶν] αὐτῶν B 27 τούτων B

λίαν ὑπεραγάμενος δώροισ ἀὐτὸν ἡμίβετο καὶ δὴ καὶ ἔπεμ-
 πεν ὡς αὐτὸν ἀγγελιαφόρους, Ἀθανάσιον τὸν πατρίκιον, εἶτα
 μετ' αὐτὸν καὶ Κοσμᾶν τὴν ἀξίαν ἣν δὴ κυάιστορα καλοῦσι, fol. 188^v
 τὰ τῆς βασιλέως γνώμης αὐτῷ ἀπεροῦντας. ὁ Ἄβαρος δὲ 15 B
 5 τὰ πρὸς φίλιαν ὑποκρινόμενος αἰμύλα τε καὶ ἐπαγωγὰ πρὸς
 αὐτοὺς ἀποφθεγγόμενος ὑπήγετο, ὡς φίλος εἶη Ῥωμαίοις,
 καὶ ἦκειν ὡς βασιλέα ἐπὶ σπονδαῖς ἐπήγγελο. οἱ δὲ καὶ
 ἀναξεύξαντες τὰ τῆς εὐνοίας ἐκείνου ἐνδηλα βασιλεῖ ἐποιοῦν.
 οἷς ἄγαν ὑπερηδόμενος βουλευέται εἰς τὴν πόλιν Ἡράκλειαν,
 10 καθ' ἃ ἦν αὐτοῖς συγκείμενον, τῷ Ἀβάρω συμβαλεῖν. τὴν
 θυμελικὴν σκευὴν προύπεμπε, καὶ ἵππικὴν ἀγωνίαν ἐπὶ τῇ
 δοχῇ αὐτοῦ τελεῖν εὐτρέπιζε, στολὴν τε αὐτῷ λαμπρὰν καὶ
 τοῖς συνομαρτοῦσιν ἐκόμιζεν. εἶτα κατὰ τὴν Σηλυμβρίαν
 πόλιν ἀφίγμενος ἠύλλιζετο. τρισὶ δὲ ὕστερον ἡμέραις ὁ χα-
 15 γᾶνος σὺν πλήθει πολλῶ τῶν Ἀβάρων ἀμφὶ τὴν Ἡράκλειαν
 παρήει. ἀποδασμὸν δὲ τινα τῶν οἱ ἐπομένων, οἱ ἄλκιμοί
 τε καὶ μαχιμώτατοι ἐτύγχανον, ἀπολεξάμενος, κατὰ τὰ ὑπερ-
 κείμενα τῶν μακρῶν λεγομένων τειχῶν λοχμῶδη τε καὶ ἀμφι-
 λαφῇ ἐκπέμψας, σκεδάννυσι κρύβδην κατὰ τῶν ἐκεῖ ὄρων
 20 χωρήσειν τὰ λάσια, ὡς ἂν κατὰ νότου τοῦ βασιλέως γενό-
 μενοι, αὐτόν τε μέσον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἀποληψόμενοι,
 σχοῖεν εὐχείρωτον. τούτους Ἡράκλειος αἰσθόμενος καὶ οὐ
 μετρίως τῷ παραλόγῳ καταπλαγείς, τὸ ἀλουργὸν ἀπαμφι-
 ἐννυται ἔσθημα· οἰκτρὸν δὲ τι καὶ πενιχρόν, ὡς ἂν ἰδιώτης
 25 τοῖς ἐντευξομένοις φαίνοιτο, περιβαλόμενος ἔνδυμα τόν τε
 στέφανον τὸν βασιλείον τῇ ὠλένῃ περιεψάμενος, ἀγεννῶς
 παραχρηῖμα εἰς φυγὴν ἐτρέπετο καὶ μόλις πρὸς τὸ Βυζάν-
 τιον διεσώζετο. οἱ δὲ Ἄβαροι σὺν θυμῷ κατὰ τὴν δίωξιν
 ἐπετίθεντο, καὶ πρὸς τὸ πεδίον τὸ πρὸ τῆς πόλεως ὁ Ἐβδο-

4 ἀπαιροῦντας c 6 ὑπείγετο c corr. vulg. 10 τὴν
 οὖν θυμ. B 13 Σηλυμβρίαν c corr. vulg. 14 χαγᾶνος c
 corr. vulg. 22 τούτου P cf. p. 32, 10 23 καταπλαγὲν c
 corr. c² 26 περιεψάμενος ἀγεννῶς, παραχρηῖμα c corr. vulg.

16 B μὸν καλοῦσι καταλαβόντες ἰδρῦσαντο. ἐνθένδε τε σκεδάν-
 νυνται ἄχρι καὶ εἰς τὴν τοῦ Βαρβύσου ποταμοῦ γέφυραν
 καὶ τὰ τῆδε χωρία πικρῶς κατεληγίζοντο καὶ τὸν Ῥωμαίων
 ὄμιλον ἀφειδῶς ἐκεράϊζον, τὴν τε βασιλικὴν ἐσθῆτα καὶ τὰς
 στολὰς παραλαμβάνουσι, πρὸς δὲ καὶ τὰ θυμελικὰ ὄργανα 5
 καὶ τοὺς διακομίζοντας ἅπαντας. πλεῖστον δὲ ὅσον λαὸν
 ἀνδραποδισάμενοι δοριάλωτον ἄγοντες πρὸς τῆ σφετέρᾳ ἀπ-
 ἐκόμισαν· εἰς ἑβδομήκοντα δὲ καὶ διακοσίας χιλιάδας ἀνδρῶν
 τε καὶ γυναικῶν, καθάπερ ἔνιοι τῶν ἀλόντων διαδράντες
 ἀλλήλοις συνωδὰ ἔφασαν, ὁ ἀριθμὸς αὐτοῖς ἅπας συνήνεκτο. 10

Ἡρακλείῳ δέ, καίτοι τῶν κοινῶν αὐτῷ πραγμάτων ἐπὶ
 τοσοῦτο δυσχερείας καὶ ἀνωμαλίας ἠκόντων, οὐ μὴν οὐδὲ
 τὰ οἰκεία εὖ θέσθαι φροντὶς ἐγεγόνει, ἀλλ' ὄγε πρὸς προῶξιν
 a. 613 ἄθεσμον καὶ ἦν Ῥωμαίων ἀπαγορεύουσι νόμοι ἰδῶν, τὸ
 fol. 189^r πρὸς τὴν ἀνεψιᾶν Μαρτῖναν ἠσπάσατο κῆδος. θυγάτηρ 15
 αὕτη Μαρίας τῆς αὐτοῦ ἐτύγγανεν ἀδελφῆς, πατρὸς δὲ
 Μαρτίνου, ὃν Μαρία πρὸ Εὐτροπίου γαμέτην ἐκέκτητο. καὶ
 δὴ δύο υἱεῖς ἐξ αὐτῆς τίκτει, ὧν τὸν μὲν Φλάυιον τὸν δὲ
 Θεοδόσιον προσηγόρευσεν. ἡ δίκη δὲ ἐθριάμβευε τὸ ἀθέ-
 μιτον, καὶ τοῦ μὲν πρεσβυτέρου παρειμένον ἐδείκνυ τὸν 20
 αὐχένα ὡς μῆδ' ἐτέρωθι ἐπιστρέφασθαι οἶόν τε εἶναι, τοῦ
 δ' αὖ νεωτέρου τὴν ἀκουστικὴν ἀφήρητο αἴσθησιν καὶ κω-
 φὸν ἤδη ἀπέφαινε. διήλεγχον δὲ αὐτοῦ μάλιστα τὸ ἄσεμνον
 συνοικέσιον ἐπὶ ταῖς ἵππικαῖς ἀμίλλαις καὶ σὶ τοῦ πρᾶσιου
 δημόται χράματος, † συνήνουν τε ἐπὶ ταύτῃ καὶ συνέπραττον. 25

17 B Σέργιος δὲ ὁ τῶν Βυζαντίων ἱεράρχης γράμμασιν αὐτὸν
 λιπαρῶς ἐγκείμενος ἐνουθέτει τὴν πρὸς τὸ γύναιον τοῦτο
 κοινωνίαν ἀνήνασθαι. ὁ δὲ αὐτῷ ἀπελογεῖτο ὡς "εὖ μὲν
 ἔχει τὰ παρὰ σοὶ λεγόμενα· ὁ γὰρ σοὶ χρέος ὡς ἀρχιερεῖ

8 δὲ] γὰρ B. — χιλιάδας ἑβδομήκοντα Ham. 15 θυγά-
 τηρ γὰρ αὕτη c² 17 γαμετήν c corr. vulg. 18 υἱεῖς c corr.
 vulg. — ὃν c corr. vulg. 25 ἐπὶ ταύτῃ] „οὐ ἐνετοί fortas-
 sis“ P 29 ἔχει B ἔχοι c

καὶ φίλῳ, ἥδη ἀποδέδωκας· ἐφ' ἡμῖν δὲ τὸ λοιπὸν κεί-
σεται τὰ τῆς πράξεως". κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν δι-
επιπράσκοντο τὰ τῶν ἐκκλησιῶν κειμήλια καὶ εἰς ὑπαγωγὴν
φόρων τοῖς βαρβάροις ἐξενεμήθη.

- 5 Αὐθις οὖν ἐπιστρατεύει Χοσρόης ὁ τῶν Περσῶν βασι-
λεὺς κατὰ Ῥωμαίων, Σάρβαρον ἡγούμενον τῆς στρατιᾶς ἐκ-
πέμψας, ὃς κατεδήου πᾶσαν τὴν ἀνατολικὴν χώραν. κατα-
λαμβάνει δὲ τῶν ἀγίων τόπων τὰ ζωοποιὰ ξύλα τοῦ σωτηρίου
σταυροῦ, Μωδέστου ἱερικαῦτα Ἱεροσολύμων προεδρεύοντος.
10 παρεσκευάζοντο δὲ οἱ Πέρσαι καὶ ἠπείγοντο [μέχρις] ἐλθεῖν
εἰς Χαλκηδόνα. ὁ οὖν Ἡράκλειος ἐκ τε Περσῶν καὶ Ἀβά- a. 622
ρων θορυβούμενος ἅμα καὶ λιμῷ πιεζομένης τῆς Ῥωμαϊκῆς
πολιτείας καὶ λοιμικῷ θανάτῳ φθειρομένης, προσεκαλεῖτο
Σέργιον τε τὸν τῆς πόλεως πρόεδρον, ἔτι τε καὶ ἄρχοντας
15 καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ λαοῦ μέρος, <καὶ> παρατίθεται αὐτοῖς τοὺς
παῖδας, καὶ Βῶνον τὸν πατρίκιον ἐγχειρίζει τὰς τῶν πραγ-
μάτων διοικήσεις, καὶ ἀπάρας διὰ τοῦ Εὐξείνου ἐπειρᾶτο
διὰ Λαζικῆς εἰς τὴν Περσικὴν εἰσβαλεῖν· καθ' ἣν τίκτεται
αὐτῷ υἱὸς ἐκ Μαρτίνης τῆς γυναικός (μεθ' ἑαυτοῦ γὰρ
20 ταύτην ἤγετο), ὃν καὶ ἐπωνόμασεν Ἡράκλειον. ἐντεῦθεν
ἀποστέλλει δῶρα πρὸς τὸν Τούρκων κύριον, ἐπὶ συμμαχίᾳ
τῇ κατὰ Περσῶν συγκαλούμενος· ὁ δὲ δεξάμενος ὑπέσχετο
συμμαχήσειν. ἐν τούτῳ ἡσθεὶς Ἡράκλειος ὥρμησε καὶ αὐ- 18 B
τὸς πρὸς αὐτόν, κάκεινος τὴν τοῦ βασιλέως παρουσίαν ἀκη-
25 κοῶς σὺν πλήθει Τούρκων πολλῷ τῷ βασιλεῖ ὑπηντίαζε, καὶ
ἀποβάς τοῦ ἵππου τῷ βασιλεῖ κατὰ γῆς προσκυνεῖ. ἐποίει
δὲ τοῦτο καὶ ὁ σὺν αὐτῷ πᾶς ὄχλος. ὁ δὲ βασιλεὺς τὸ
ὑπερβάλλον τῆς τιμῆς θεασάμενος ἐδήλου αὐτῷ ὡς εἰ τὰ fol. 189^v

4 φόρον c 7 κατεδίου c corr. vulg. 10 ἠπείγοντο
vulg. ὑπείγοντο c — ἐλθεῖν μέχρις B μέχρις del.? 12 λιμῷ]
μ in lit. m. 2 14 ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἄρχοντας B 15 καὶ ante
παρατίθεται om. c add. B 23 ἐπὶ B sed cf. p. 27, 1; 73, 25
25 πολλῷ] πολλῶν c. cf. p. 13, 15 28 ὡσεὶ c corr. vulg.

τῆς φιλίας αὐτῷ βέβαια εἶη, καὶ ἐποχοῦμενον πλησιάζειν, καὶ ἅμα τέκνον ἴδιον ἀποκαλῶν. οὕτως οὖν οὗτος ἀσπάξεται τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ ὄν περιέκειτο στέφανον τῆς κεφαλῆς λαβὼν τῇ τοῦ Τούρκου κεφαλῇ περιέθετο, συμποσιάσας τε αὐτῷ πάντα τὰ εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ συμποσίου σκεύη ἅμα 5 καὶ στολῇ βασιλικῇ καὶ ἐνωτίοις ἐκ μαργάρων κεκοσμημένοις δωρεῖται αὐτῷ. ὡσαύτως δὲ καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἄρχοντας τοῖς ὁμοίοις ἐνωτίοις αὐτοχειρῶν ἐκόσμη. εἶτα δεδιὼς μὴ τὰ αὐτὰ τῷ Ἀβάρῳ καὶ παρ' ἐκείνου πείσεται, ἐπικρατέστερα δ' αὐτῷ καὶ τὰ τῆς συμβάσεως ἀπεργάζεται, παραδείκνυσιν 10 αὐτῷ τῆς θυγατρὸς Εὐδοκίας εἰκόνα ἔφη τε πρὸς αὐτὸν ὡς "ἤνωσεν ἡμᾶς ὁ θεός, σὲ τέκνον ἐμὸν ἀπέδειξεν. ἰδοὺ δὴ αὕτη θυγάτηρ μου ἐστὶ καὶ Ῥωμαίων Ἀγούστα. εἰ οὖν συναίρεις μοι καὶ βοηθεῖς κατὰ τῶν ἐχθρῶν, εἰς γυναιῖκα δίδωμί σοι αὐτήν". ὁ δὲ τῷ κάλλει τῆς εἰκόνας καὶ τῷ περὶ 15 αὐτήν κόσμῳ τρωθεὶς ἔρωτι τοῦ ἀρχετύπου ἔτι μᾶλλον ἐπὶ τῇ συμμαχίᾳ ἐπέκειτο. εὐθύς οὖν ἄρχοντα καὶ πλῆθος 19 B Τούρκων τῷ βασιλεῖ παραδίδωσι· σὺν αὐτοῖς τε εἰς τὴν Περσικὴν εἰσβαλὼν τάς τε πόλεις καθήρει καὶ τὰ πυρεῖα διέστρεφεν. ἔφ' ἐνὸς δὲ τούτων εὗρηται, ὡς Χοσρόης ἑαυ- 20 τὸν θεοποιήσας ἐν τῇ τούτου στέγῃ ἑαυτὸν καθήμενον ὡς ἐν οὐρανῷ ἀνεστήλωσεν, ἀστραπὰς καὶ ἥλιον καὶ σελήνην συγκατασκευάσας, ἀγγέλους περιεστῶτας αὐτῷ, καὶ βροντὴν διὰ μηχανῆς ποιεῖν καὶ ὕειν ὅπῳτ' ἂν θελήσειεν. τοῦτο τὸ βδέλυγμα θεασάμενος Ἡράκλειος εἰς γῆν κατέρριψε καὶ ὡς 25 κονιορτὸν διέλυσε. Χοσρόης τοίνυν ἀκούσας τὰ τε ἄλλα

2 ἅμα καὶ? an καὶ del.? 6 στολὴν βασιλικὴν c corr. P
7 αὐτὸν Suid. s. v. ἐνώτια. — τοὺς — ἄρχοντας P τοῖς —
ἄρχουσι c τοῖς — ἄρχουσι, οὗς? 9 Ἀβάρῳ] Ἀ. m. 2 in lit.
ex βαρ sive σαρ recte. — παρ' ἐκείνω c corr. vulg. πῆσεται c
corr. vulg. 10 ἀπεργάζεται B ἀπεργάζεται? 16 τρωθεὶς c'
τρωθὲν c 19 cf. Suid. s. v. πυρεῖον 20 ὡς ante Χοσρόης
eras. in c restitui 11 τούτου] τοῦ οἴκου Ham. 22 ἀστραπὰς]
ἄστρα Ham. 23 αὐτῷ 2κηπτούχους καὶ Ham. 25 ὡς] εἰς P
sed ὡς etiam Ham.

πάντα καὶ ὡς Τοῦρκοι συμμαχοῦσιν Ἡρακλείῳ, δῆλα ἐποίει πάντα διὰ γραφῆς τῷ Σαρβάρῳ, καὶ ὡς ταχέως πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἀναξενγνύναι καὶ Ἡράκλειον ἀμύνασθαι· μηδὲ γὰρ δύνασθαι τῷ πλήθει τῷ ἐκείνου ἀντικαθίστασθαι. τὸ δὲ γράμμα περιτραπὲν Ἡρακλείῳ ἐγχειρίζεται. ὁ δὲ τοῦτο ἀναγνούς ταῦτα μὲν ἐξηφάνισεν, ἑτέραν δὲ γραφὴν ὡς ἀπὸ Χοσρόου σκηψάμενος τῷ Σαρβάρῳ ἐκτίθεται, τῇ ἐκείνου σφραγιῖδι σημηνάμενος, ἔχουσαν οὕτως “ὁ Καῖσαρ Ῥωμαίων φίλλαν μετὰ Τούρκων ἐσπείσατο καὶ εἰσῆλθε 10 μέχρι τοῦ Ἀδορβαδιγάνου καλουμένου τόπου, καὶ ὅτι πέμψας στρατιὰν κατ’ αὐτοῦ αὐτόν τε καὶ τοὺς Τούρκους διώλεσα, οἱ δὲ περιλειφθέντες ἔφυγον. μὴ οὖν ἀπάρης ἐκ τῆς Ῥωμαίων γῆς, ἀλλὰ τῇ Χαλκηδόνι προσέδρευε, Ῥωμαίους fol. 190^r αἰχμαλωτεύων καὶ ληϊζόμενος”. καὶ Σάρβαρος μὲν τὸ γράμμα 15 δεξάμενος τῆς προσεδρίας εἶχετο.

Οἱ δὲ Ἄβαραοι ἐπεὶ τὰς σπονδὰς διέλυσαν (καὶ γὰρ 20 B Ἡράκλειος πρὶν Πέρσας ἐκστρατεῦσαι δώροις πρὸς αὐτοὺς a. 626 ταύτας ἐβεβαίου, ὑποσχόμενος παρέχειν αὐτοῖς νομισμάτων μυριάδας εἴκοσιν, ὁμήρους αὐτοῖς δεδωκὼς ἕνα τῶν υἱῶν 20 Ἰωάννην τοῦνομα, ὃν δὴ καὶ Ἀταλάριχον ἐκάλεσε, νόθος δὲ ἦν αὐτῷ ἐκ παλλακῆς, καὶ Στέφανον ἀνεψιὸν αὐτοῦ, υἱὸν Μαρίας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ καὶ Εὐτρόπιου, ἔτι δὲ καὶ Ἰωάννην ἕτερον, υἱὸν Βώνου τοῦ πατρικίου, καὶ αὐτὸν ἐκ παλλακῆς αὐτῷ γεγονότα), καὶ αὐτοὶ ἐκστρατεύοντες τῷ τεί- 25 χει τοῦ Βυζαντίου πελάζουσιν, εὐθύς τε πάντα ἐνεπίπρων τὰ προάστεια. καὶ ὥσπερ ἀναμερισάμενοι ἑκάτεροι τὸν Θρακικὸν Βόσπορον Πέρσαι μὲν τὰ τῆς Ἀσιάτιδος μοίρας καθήρουν, Ἄβαραοι δὲ τὸν ἐπὶ Θράκης διέφθειρον χῶρον. ἀλλή-

7 σκεψάμενος c corr. vulg. ἐντίθεται B 8 Καῖσαρ c
15 προεδρίας c corr. vulg. 17 Πέρσαις? an πρὸς Πέρσας?
22 Εὐτρόπιου P Εὐτρόπιον c 24 αὐτοῖ lit. ex αὐτοῖς c
25 προσπελάζουσι Ham. — ἐνεπύριζον Ham. 26 ἑκάτεροι
vulg. ἑκάτερος c 27 Βοόσπορον fortasse C. — τὰ c Ham.
τὰς c² τοὺς vulg. Ἀσιάτιδος vulg. Ham. Ἀσίτιδος c

λοῖς τε λόγοις οἱ Ἄβαραοι συνετίθεντο συμφωνήσαντες ἐλεῖν τὸ Βυζάντιον. οἱ οὖν Ἄβαραοι μηχανήματα τειχομάχα ἐτέκταινον· πύργοι δὲ ἦσαν ξύλινοι καὶ χελῶναι τὰ κατασκευάσματα. καὶ ἐπεὶ προσήεσαν τῷ τείχει τὰ ὄργανα, θεία δύναμις ἐξαπιναίως ταῦτα διέλυσε καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς τῶν Ἀβάρων 5 μαχητὰς διώλεσεν. ἐπειδὴ δὲ καὶ Σκλαβηνὰ πλήθη οἱ Ἄβαραοι ἐπεφέροντο καὶ εἰς συμμαχίαν ἐχρῶντο, δεδώκεσαν δὲ αὐτοῖς σημεῖον ὡς ἠνίκα ἂν ἴδοιεν πυρσοὺς ἀναφθέντας εἰς τὸ Βλαχερνῶν προτείχισμα, τὸ καλούμενον Πτερόν, εὐθύς ἅμα τοῖς μονοξύλοις ἀκατίοις κἀκεῖνοι ἐπεξέλοιεν, ὡς πλοῦμφ 10 ἀναφανέντες τὴν πόλιν κραταιῶς θορυβήσωσιν αὐτοὶ τε ἀδείας λαβόμενοι ἐκ τῶν τειχῶν ἀνατρέχοντες ἐντὸς τῆς πόλεως γένωνται. δῆλα οὖν ταῦτα Βῶνφ τῷ πατρικίῳ ἐγένοντο, καὶ αὐτὸς διήρεις μὲν καὶ τριήρεις ἀρμόσας, εἰς τὸν 21 B χῶρον ἐν ᾧ τὸ σημεῖον ἐδέδοτο καθοπλίσας προσώρμισεν, 15 ὡσαύτως καὶ πρὸς τὴν ἀντιπέρα ἀκτὴν τὰς διήρεις ἐπέλασεν διαφρυνκτωρεῖσθαί τε εὐθέως ἐπέτρεψεν. ὅπερ δὴ οἱ Σκλάβοι θεασάμενοι ἐκ τοῦ ποταμοῦ τοῦ καλουμένου Βαρβύσσου ἀφώρμων καὶ κατὰ τῆς πόλεως ἦεσαν. αἱ δὲ ἐπεκδρομοῦσαι καὶ εἰς μέσον αὐτοὺς ἀπολαβοῦσαι ἐκ τοῦ εὐθέως ἔκτεινον, 20 καὶ αἷματι πολλῷ τὸ θαλάσσιον ὕδωρ ἐφοινίσσετο. ἐν τοῖς πτώμασιν οὖν τῶν ἀναιρεθέντων καὶ γυναῖκες Σκλαβηναὶ κατεφαίνοντο. ἀλλὰ ταῦτα οἱ βάρβαροι θεασάμενοι καὶ τῆς προεδρίας ἀπειπόντες πρὸς τὴν αὐτῶν ἀνεξεύγνυον. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς τῆς πόλεως σὺν Κωνσταντίνῳ τῷ βασιλεῖ εὐχαρι- 25 στήριους λιτὰς τῷ θεῷ προσέφερον ἐν τῷ ναῷ τῆς θεομήτορος τῷ ἐν Βλαχέρναις ἰδρυμένῳ ἀφικόμενοι· τεῖχος εὐθύς

1 οἱ Ἄβαραοι] οἱ βάρβαροι? *an* οἱ Ἄβαραοί τε καὶ ὁ Σάρβαρος? *cf. ad Codin de off. p. 322 ed. Bonn. sub fin.* 2 τειχομάχια *c corr. vulg.* 10 ἀναφανέντες *vulg. ἀναφανέντος c* 11 θορυβήσωσιν] θορυβήσουσιν *c* 15 προσώρμισεν *c corr. B* 16 ἀκτῖν *c corr. vulg.* 20 εἰς μέσον *vulg. εἰς μέσους c μέσους (om. εἰς)?* 23 ἄρβαροι *c² eras β* 24 αὐτῶν *c corr. vulg.* 27 καὶ τεῖχος *B*

δωμησάμενοι τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου ναοῦ φρούριον κατέστησαν. καὶ τὰ μὲν Ἀβάρων οὕτω πη ἔσχε.

Μαθὼν δὲ Χοσρόης Ἡράκλειον πλησιάσαντα τοῖς βασι- ^{a. 627}
 λείοις Περσῶν ἐκπέμπει κατ' αὐτοῦ στρατηγόν τινα Ῥιζάτην
 5 ὄνομα, γενναῖον ὄντα καὶ ἔμπειρον τὰ πολέμια. οὗτος ἐλθὼν
 τῷ βασιλεῖ παρατάσσεται, καὶ τῆς οἰκείας ἀφορμῶν φάλαγ-
 γος μόνος πρὸς μόνῳ προυκαλεῖτο διαμάχεσθαι. Ἡράκλειος
 δὲ ἐπεὶ οὐδένα τοῦ οἰκείου στρατοῦ προθυμούμενον ἐπ-
 εγίνωσκεν, αὐτὸς ἐξήει κατὰ τοῦ βαρβάρου. ὁ δὲ ὡς τὴν
 10 τοξικὴν ἔμπειρος οἷστον ἠφίει καὶ ἄκρων χειλέων τοῦ βασι- ^{22 B}
 λέως καθήπτετο· εἶτα καὶ ἄλλον οἷστον ἐξέπεμψε καὶ τὸ
 σφυρὸν τοῦ ποδὸς ἐπέξυσεν. αὐτὸς δὲ Ἡράκλειος τῷ ἵππῳ
 ἐπήει, καὶ τις τῶν αὐτοῦ δορυφόρων προφθάσας τὸν ὦμον
 Ῥιζάτου ξίφει ἀπέτεμε, καὶ αὐτὸν πεσόντα ὁ βασιλεὺς κατ-
 15 ἠκόντισε καὶ εὐθύς τὴν τούτου κεφαλὴν ἀπέτεμεν. ἐπὶ δὲ
 τῇ νίκῃ ταύτῃ προθυμίας ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατὸς πλησθεὶς,
 αἰσθόμενος τὴν τοῦ βασιλέως παρρησίαν, κατὰ Περσῶν ἐχώ-
 ρουν συντονώτατα, καὶ ἀνὰ κράτος ἠττηθέντας ἐδίωκον καὶ
 πλῆθος αὐτῶν πολὺ ἀπέκτειναν.

20 Οἱ δὲ Περσῶν ἄρχοντες ἐπεὶ διεγνώκεσαν ὡς ὁ τῶν ^{a. 628}
 Ῥωμαίων βασιλεὺς ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ πολιτείας τῆς οἰκείας
 ζωῆς κατεφρόνησε, μετὰ Σειρόου τοῦ υἱοῦ Χοσρόου βου-
 λεύονται Χοσρόην ἀνελεῖν, μέγα περὶ τῆς οἰκείας πολιτείας
 καταφρονήσαντα. τοῦτον οὖν ἐφ' ἐνὶ τῶν βασιλικῶν οἴκων
 25 κατέκλεισαν, καὶ τροφήν οὐκ ἐδίδοσαν, προύθηκον δὲ χρυ-
 σὸν καὶ ἄργυρον καὶ λίθον πλεῖστον λέγοντες “τούτων
 ἀπόλαυε οἷς κατεμάνης καὶ ἄπερ ἠγάπησας καὶ συνήγαγες”.
 καὶ οὕτω λιμώττοντα ἐπελθόντες ἀνεῖλον, Σειρόην δὲ τὸν

4 Ῥιζάτην] Ῥαζάτην *Theoph. Theophyl. Simocatta* 5 γεν-
 ναῖοντα c corr. c² 7 πρὸς μόνον P 11 τὸ B τὸν c
 12 σφυρὸν c² 15 ἐπεὶ c corr. vulg. 23 περὶ ἑαυτοῦ φρο-
 νήσαντα καὶ τῆς οἰκείας mg. m. 2. ἀνελεῖν τὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ
 τῆς B περὶ del.? 24 ἐφ'] ἐν B 25 τροφήν c² ex τροφῆς

τούτου υἱὸν βασιλέα Περσῶν ἀνηγόρευσαν· ὃς εὐθύς πρὸς Ἡράκλειον διαπρεσβεύεται δῶρά τε ἐξέπεμψεν ὡς σπείσασθαι αὐτῷ. γράφει δὲ πρὸς αὐτὸν ἐνουῖσθαι τε ἀλλήλαις τὰς ὑπ' αὐτοὺς πολιτείας καὶ εἰρήνην παρὰ θεοῦ ἀσπάζεσθαι, ὡς ἐκάστην καθ' ἑαυτὴν ἡσυχάζειν. ᾧ ἀντέγραφε ⁵

²³ B καὶ Ἡράκλειος, τέκνον τὸν Σειρόην καλῶν, καὶ ὡς οὐκ ἦν αὐτῷ ποτε κατὰ γνώμην βασιλέα τῆς ἑαυτοῦ δόξης ἐκπεπτωκέναι· διὸ οὐδὲ Χοσρόην. “ἀλλ’ εἰ καὶ πλεῖστα καὶ κάκιστα Ῥωμαίοις καὶ Πέρσαις ἐπέδειξεν, ἔσπευσα ἄν”, ἔφασκε, “περισωθέντα, εἰ καὶ τὰ μάλιστα ἐπικρατέστερος ἐγενόμην, εἰς ¹⁰ τὴν αὐτοῦ ἀποκαθιστᾶν βασιλείαν. θεὸς δὲ τὴν ἐκείνου πρόθεσιν ἐγνωκῶς μετῆλθεν αὐτῷ ἀξίαν τὴν δίκην, ὡς μὴ ^{fol. 191^r} τῶν πολλῶν γενέσθαι κατάλυσιν, ἡμῖν νῦν τὴν ἔνωσιν παρασχόμενος”. περὶ τε τῶν ζῶοντων ξύλων ὧν εἶλε Σάρβαρος ἐξ Ἱεροσολύμων λιπαρῶς ἐπέκειτο ἐπιζητῶν· (ὁ δὲ ὑπέσχετο ¹⁵ δώσειν, εἴπερ αὐτῷ κατάφωρα γένοιτο) περὶ τε τῶν πρεσβευτῶν οὓς Σάϊτος πρὸς Χοσρόην ἀπήγαγε δόλω, ὡς Λεόντιος μὲν κοινῷ θανάτῳ ἐτελεύτα, τοὺς δὲ ἄλλους Χοσρόης ξύλοις ἐκτείνεν, αἰσθόμενος αὐτὸν Ἡράκλειον εἰς τὴν Περσικὴν εἰσβαλόντα. ²⁰

Εὐθύς οὖν Σειρόης ἐτελεύτα, κρατεῖ δὲ τῆς βασιλείας Περσῶν Καβόης, ὅστις μετ’ οὐ πολὺ τέθνηκε. μετ’ ὃν βασιλεύει Περσῶν Ὀρμίσδας, ὃς καὶ αὐτὸς διαπρεσβεύεται πρὸς Ἡράκλειον, τὸν τε ἴδιον υἱὸν σὺν χρήμασι καὶ δώροις πολυτιμήτοις πρὸς αὐτὸν ἀπέστειλεν. ἐσήμαινε δὲ διὰ γραμμάτων τάδε “ὃν τρόπον λέγετε τὸν θεὸν ὑμῶν δοθῆναι γηραιῷ τινι ἀνθρώπῳ Συμεῶν εἰς τὰς ἀγκάλας, οὕτως καὶ τὸν δοῦλόν σου τὸν υἱόν μου δίδωμι εἰς τὰς χεῖράς σου.

2 σπείσασθαι P 4 ὑπ' αὐτοὺς c² ὑπ' αὐτοῦ c ὑπ' αὐτῶν vulg. 5 ἡσυχάζειν] ἐφ' m. 2 sprscr. 12 μετῆλθεν αὐτὸν ἀξία τῆ δίκῃ? cf. p. 4, 10 13 πολλῶν] πολιτειῶν B
 17 ὡς] ὧν? 22 ὅστις c² εἴτις c cf. praef. μετ' οὐ πολὺ vulg. οὐ μετ' οὐ πολὺ c οὐ μετὰ πολὺ? ὃν c² ex ὧν 27 Συμεῶν c

γνωίη δὲ θεὸς ὄν σέβη, ὡς ποιήσεις αὐτῷ". ὁ δὲ δεξάμε- 24 B
νος μεγάλως ἐτίμησε, καὶ εἶτα τελευτήσαντος Ὀρμίσδου βα-
σιλέα Περσῶν ἐτίμησε.

Σάρβαρος δὲ ἀκούσας ὅτι Χοσρόης καὶ Σειρόης, Κα-
5 βόης καὶ Ὀρμίσδας ἐτελεύτησαν, ἐκ τῆς Ῥωμαίων ὑπενόστει
χώρας γράφει τε ἀπολογίαν πρὸς Ἡράκλειον, ὡς οὐχ ἐκὼν
ἀλλὰ γνώμη τοῦ ἀποστείλαντος ἔπραττεν ἅπερ εἰς Ῥωμαίους
πεποίηκε, παραγενέσθαι δὲ αὐτὸν ἐξήτησε καὶ ὡς δοῦλον
παρίστασθαι. λόγοις τε πίστεως παρὰ βασιλέως βεβαιωθεῖς
10 ἦκειν πρὸς αὐτὸν καὶ χρήματα ἐκ Περσίδος διδόναι ὑπισχνεῖτο,
δι' ὧν πάλιν καινίζονται ὅσα ἂν αὐτὸς ἐν χώρᾳ τῇ Ῥω-
μαίων κατεστρέψατο. ἐν τούτοις ἐπιβουλεύεται καὶ ἀναιρεῖται
ὁ υἱὸς Ὀρμίσδου, καὶ Σάρβαρος παρὰ βασιλεῖ τὴν Περσῶν
ἀρχὴν ἐξαιτεῖ. ὁ δὲ ἐδίδου, καὶ ἀλλήλοις συνετίθεντο πάντα
15 τὰ ἐκ Ῥωμαίων ὑπὸ Πέρσαις γεγόμενα Ῥωμαίοις ἀνασώ-
ζεσθαι. εἰρήνης τε βραβευθείσης εὐθύς τὴν τε Αἴγυπτον
καὶ πᾶσαν τὴν ἀνατολικὴν γῆν Ῥωμαίοις ἀποδίδωσι Σάρβα-
ρος, τοὺς ἐκεῖσε Πέρσας ἐξελών, τὰ τε ζωοποιὰ ξύλα πρὸς
βασιλέα στέλλει. Ἡράκλειος δὲ Νικήταν υἱὸν Σαρβάρου πα-
20 τρικίου ἀξία ἐτίμησε Νίκην τε τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Θεο-
δοσίῳ τῷ ἐκ Μαρτίνης υἱῷ αὐτοῦ γαμετὴν πεποίηκε. Γρη-
γορίαν τε τὴν θυγατέρα Νικήτα ἐκ Πενταπόλεως ἐνέγκας
Κωνσταντίνῳ τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων ζεύγνυσιν· ἦν δὲ καὶ
προμνηστευσάμενος ἦν περιόντος ἔτι τοῦ αὐτῆς πατρός.

25 Ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐκ τοῦ Αἰθρίβου λεγομένου 25 B
Σαρακηνοὶ διεφάνοντο (χώρα δὲ τοῦτο τῆς εὐδαίμονος Ἀρα-
βίας) καὶ τὰ ἐκεῖσε χωρία προσπελάζοντα ληΐζεσθαι ἐπεχεί-
ρουν. Ἡράκλειος δὲ τὴν θυγατέρα Εὐδοκίαν τοῦ Βυζαντίου
ἐξιέναι ἐπέτρεψεν ὡς τῷ Τούρκῳ ταύτην κατεγγυήσας· καὶ

3 ἐποίησε P 9 βεβαιωθεῖς c² ex βεβαιωθὲν ut vid.
10 ὑπισχνεῖτο c corr. vulg. 19 Νικήτα υἱὸν πατρικίου ἀξ. ἐτ. P
20 αὐτοῦ] — τοῦ in lit. m. 2 22 Πενταπόλεως c² ex Πεν-
τάπολιν ut videtur 29 κατεγγυῆσαι c corr. vulg.

ἐπειδὴ ἔγνωστο ὅτι σφαγῇ ὁ Τοῦρκος ἀνήρητο, ταύτην
 fol. 191^v ὑποστρέφειν ἐκέλευεν. ὑπάρχοντι δὲ Ἡρακλείῳ ἐν τῇ Περ-
 a. 629 σικῇ ἐτελεύτησαν αὐτῷ δύο υἱοὶ καὶ θυγατέρες δύο. αὐτὸς
 δὲ λαβὼν τὰ ζωοποιὰ ξύλα ἐσφραγισμένα, καθάπερ ἐλήφθη-
 σαν, διαμείναντα πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα ἀφίκετο, καὶ Μω- 5
 δέστῳ τῷ ἀρχιερεῖ καὶ τῷ αὐτοῦ κλήρῳ ταῦτα ὑπέδειξεν.
 οἱ δὲ τὴν σφραγιῖδα σώαν ἐπεγίνωσκον· καὶ ὡς ἀνέπαφα
 καὶ ἀθέατα βεβήλοις καὶ μαιφόνοις χερσὶ τῶν βαρβάρων
 διετηρήθησαν, εὐχαριστήριον ᾠδὴν τῷ θεῷ ἀνέθεσαν. τὴν
 τε κλεῖδα τὴν ἐπ' αὐτοῖς ὁ ἱεράρχης μείναςαν παρ' αὐτῷ 10
 ἤγαγε, καὶ ἀνοιγέντα προσκυνουῶσιν ἅπαντες. ὑψωθέντων
 δὲ αὐτῶν ἐκεῖσε εὐθύς ἐς τὸ Βυζάντιον ὁ βασιλεὺς ἐξέπεμ-
 ψεν. ἃ δὲ Σέργιος ὁ τοῦ Βυζαντίου ἱεράρχης ἐκ Βλαχερ-
 νῶν (ἱερὸν δὲ αἱ Βλαχέρναι τῆς θεομήτορος) λιτανεύων
 ὑπεδέξατο καὶ πρὸς τὴν μεγίστην ἐκκλησίαν ἀγαγὼν ταῦτα 15
 ἀνύψωσε. δευτέρα δὲ ἦν ἰνδικτιῶν ἡνίκα ταῦτα ἐπράτ-
 τοντο.

Μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ Ἡράκλειος πρὸς τὸ Βυζάντιον
 ἐχώρει, ὑπὸ πολλῆς εὐφημίας καὶ δόξης ὑπερβαλλούσης παρὰ
 26 B τῶν ἐκεῖσε δεχθεῖς. τέσσαρας δὲ ἤγεν ἐλέφαντας, οὓς δὲ 20
 καὶ εἰς τοὺς ἵππικοὺς ἀγῶνας ἐθριάμβευεν ἐπὶ τῇ τῆς
 πόλεως τέρψει, ἡμέρας τε ἐπινικίους ἐπ' εὐφροσύνη πάσῃ
 δωρεαῖς φιλοτιμούμενος ἐπετέλει. ἐπειδὴ δὲ ἦν ἐλὼν τῆς
 οὐσίας τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἐκέλευσεν ἐκ τοῦ βασιλικοῦ
 ταμείου αὐτῇ τε καὶ τῷ κατ' αὐτὴν κλήρῳ ἐτήσια χρήματα 25
 παρέχεσθαι. καὶ μετὰ τοῦτο παρασκευάζει Κωνσταντῖνου

1 ἀναιρεῖτο c corr. B 2 ὑπάρχοντι sqq. cf. Suidam s.
 v. Ἡράκλειος βασιλεὺς 4 ἐλείφθησαν c corr. B 5 πρὸς]
 εἰς Suidas 6 αὐτοῦ κλήρῳ vulg. et Suid. — οὐ — ᾠ c in
 lit. sec. ut vid. m., ᾠ loco syllabae paullo longioris 11 ἀνοι-
 γέντα c² ἀναγνόντας c ἀναγνόντες? 12 ἐς Suid. εἰς c
 19 ὑπὸ] μετὰ Suidas 20 ἤγαγεν c² 21 ἐθριάμβευσεν
 Suid. et vulg. 22 πάσαις Suid. πᾶσι? cf. p. 12, 26; 31, 23
 23 ἐκ τῆς οὐσίας Suid. 24 βασιλικοῦ] βασιλέως Suid.

τὸν υἱὸν ὑπατεῦσαι, Ἡράκλειον δὲ τὸν ἀπὸ Μαρτίνης Καί-
σαρα προχειρίζεται.

Οὐ πολὺς δὲ χρόνος ἐν μέσῳ, καὶ Σαρακηνοὶ τὰ περὶ
τὴν Ἀντιόχειαν κατέτρεχον. εὐθὺς δὲ Ἡράκλειος σὺν Μαρ-
5 τίνῃ τῇ γυναικὶ καὶ Ἡρακλείῳ τῷ παιδὶ πρὸς τοῖς τῆς ἀνα- a. 635
τολῆς χωρίοις ἐπεξήει. αὐτόθι δὲ γενόμενος Θεοδώρῳ τῷ
ἀδελφῷ ὀργίζεται· ὑπεψιδυρίζετο δὲ τισι λοιδορεῖσθαι αὐτὸν
τῷ βασιλεῖ Μαρτίνης ἔνεκεν, λέγοντα ὅτι “ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ
ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ παντός”. καὶ αὐτὸν εἰς Βυζάντιον ἀπο-
10 στέλλει, γράψας τῷ υἱῷ Κωνσταντίνῳ τοῦτον ἐπ’ ἀθροίσματος
λαοῦ ἀτιμώσαντα ὡς ἐν φρουρᾷ κατέχειν. στρατηγὸν τε ἀνατο-
λῆς ἐπέμπει Θεόδωρον, τῶν βασιλικῶν χρημάτων ταμίαν, τὸ
ἐπίκλην Τριθύριον. Σέργιος γὰρ ὁ κατὰ Νικήταν τελευτᾷ
τρόπῳ τοιῷδε. κάμηλον οἱ Σαρακηνοὶ ἀποδείραντες τοῦτον
15 ἐγκατακλείουσι τῇ δορᾷ καὶ ἐπέρραπτον. τῆς βύρσης οὖν
κατεσκληκυίας συναπεξηραίνεται καὶ ὁ ἐντὸς καὶ ἀπομαραν-
θεὶς πικρῶς διώλετο. αἰτίαν δὲ αὐτῷ ἐπήγον ὡς αὐτὸς fol. 192^r
παρεσκεύασεν Ἡράκλειον μὴ συγχωρεῖν Σαρακηνοῖς [ἐκ τῆς 27 B
Ῥωμαίων γῆς ἐκπορεύεσθαι] τὰς συνήθως παρεχομένας ἀ-
20 τοῖς τριάκοντα χρυσίου λίτρας δι’ ἐμπορικῆς ἀμοιβῆς ἐκ τῆς
Ῥωμαϊκῆς πολιτείας ἐκπέμπειν· ἐντεῦθεν τε αὐτοὺς ἄρξαι
τῇ Ῥωμαίων λυμαίνεσθαι χώρα. ἐκ τούτου παρήγγειλε Θεο-
δώρῳ μὴ συμβάλλειν πρὸς μάχην Σαρακηνοῖς. οἱ δὲ προ-
λοχῆσαντες καὶ ὀλίγοις τισὶν ἀκροβολισάμενοι Ῥωμαῖοις ὑπ-
25 ἤγοντο. εἰσπίπτουσι δὲ αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν ἐνεδρῶν ἕξαπιναίως,

1 δὲ] τε *Suid.* 4 εὐθέως c² 8 Μαρτίν[ης] c *Psalm.*
51, 5 11 ὡς] τέως B 12 τῶν] τὸν *sprscr. in c sec. ut*
vid. m. 13 ἐπίκλιν c, *corr. vulg.* κατὰ] μετὰ B 16 καὶ
ὁ ἐντὸς καὶ c² καὶ ὁ ἐντὸς c *vulg.* ὁ ἐντὸς καὶ B ἀπομα-
ρανθεὶς c² ἀπομαρανθέν c 17 ἐπεῖγον c, *corr. vulg.*
19 ἐκπορεύεσθαι *corr. c sec. m. ut vid.* ἐκ τῆς Ῥωμαίων γῆς
ἐκπορεύεσθαι *del.?* 20 λίτρας c² *in lacuna* 22 Θεοδώρῳ c²
ex Theodoro sequente lacuna unius literae 24 ὑπήγοντο c²
vulg. ὑπείγοντο c ἐπήγοντο B

καὶ μέσον ἀπολαβόντες πολλοὺς ἔκτειναν στρατιώτας τε καὶ ἄρχοντας.

Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον Μαρία ἡ ἀδελφὴ Ἡρακλείου χρήματα πρὸς τὸν χαγάνον Ἀβάρων ἔπεμψε καὶ τὸν υἱὸν Στέφανον ἀπέλαβε. τοῖς δὲ τοιούτοις δώροις ἡσθεῖς ὁ 5 Ἀβάρως ἠρέθισεν Ἀνιανὸν τὸν μάγιστρον, ὡς καὶ αὐτὸς πέμψας δῶρα ἀπολήψεται καὶ τοὺς ἄλλους οὕσπερ κατεῖχεν ὁμήρους. καὶ δὴ καὶ ἐγένετο οὕτως.

Ἰπὸ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐπανέστη Κούβρατος ὁ ἀνεψιὸς Ὀργανᾶ ὁ τῶν Οὐνογουन्दούρων κύριος τῷ τῶν 10 Ἀβάρων χαγάνῳ, καὶ ὃν εἶχε παρ' αὐτοῦ λαὸν περιυβρίσας ἐξεδίωξε τῆς οἰκείας γῆς. διαπρεσβεύεται δὲ πρὸς Ἡράκλειον καὶ σπένδεται εἰρήνην μετ' αὐτοῦ, ἥνπερ ἐφύλαξαν μέχρι τέλους τῆς ἑαυτῶν ζωῆς· δῶρά τε γὰρ αὐτῷ ἔπεμψε καὶ τῇ τοῦ πατρικίου ἀξίᾳ ἐτίμησεν. 15

28 B Ἐν ᾧ δὲ ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσι διέτριβεν Ἡράκλειος, Ἰωάννην τὸν Βαρκαίνης στρατηγὸν προχειρίζεται καὶ πέμπει κατὰ Σαρακηνῶν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ· οἷς συμβαλὼν πίπτει καὶ αὐτός. ἔτι καὶ Μαρίνος ὁ τῶν Θρακικῶν ἐκστρατευμάτων ἡγεμὼν συμμῆξας αὐτοῖς ἠττήθη, πολὺν δὲ 20 στρατὸν ἀποβαλὼν καὶ αὐτὸς μόλις διασώζεται. μετ' ἐκεῖνον προβάλλεται στρατηγὸν Μαριανὸν κουβικουλάριον παρὰ Ῥωμαίων τὴν ἀξίαν καὶ πέμπει ἐκεῖσε, παραγγείλας ὡς ἀνακοινοῦσθαι Κύρῳ τῷ Ἀλεξανδρείας ἱεράρχῃ, καὶ ὡς ἂν κοινῇ [βουλευσθῶντο] τὰ πρὸς τοὺς Σαρακηνούς διάθωιντο. 25 Κῦρος δὲ ἦν δεδηλωκῶς βασιλεῖ σπείσεσθαι ἐπὶ τελέσμασιν Ἀμβρῳ τῷ τῶν Σαρακηνῶν φυλάρχῳ, ἃ δὴ καὶ ὑπέχειν δι' ἐμπολαίου συνεισφορᾶς ἐσήμαινε, τὰ δὲ τῷ βασιλεῖ παρεχόμενα ἀδιάπτωτα μένειν· κατεγγυηθῆναι δὲ αὐτῷ Εὐδοκίαν

4 Χαγάνον c corr. B
Pasch. p. 714, 7 Bonn.
del.? 26 Κύρος c corr. B
βασιλειῶν c cf. p. 26, 23

6 Ἀντωνιανὸν vulg. cf. Chron.
μαγιστρον (sine acc.) c βουλευσθῶντο
28 τῷ βασιλεῖ lit. factum ex τῶν

τὴν Αὐγούστην ἢ μίαν τῶν θυγατέρων τοῦ βασιλέως ὡς ἐντεῦθεν καὶ τῷ θείῳ λουτρῷ βαπτισθησομένῳ καὶ Χριστιανῷ χρηματίσονται. ἐπέιδετο γὰρ Ἄμβρος τῷ Κύρῳ καὶ ὁ τούτου στρατός· καὶ γὰρ ἠγάπων αὐτὸν λίαν. καὶ τούτων Ἡράκλειος οὐδενὸς ἠνείχετο. ἐπειδὴ δὲ καὶ Μαριανὸς ταῦτα ἐξηπίστατο, δίστατο τῆς τοῦ Κύρου γνώμης, καὶ συμβαλὼν Σαρακηνοῖς πίπτει τε αὐτὸς καὶ σὺν αὐτῷ στρατός ἱκανός.

Τούτῳ τῷ χρόνῳ ἀνέξενξε πρὸς τὰ οἰκειὰ Ἡράκλειος fol. 192^v
 10 καὶ ἠϋλλίζετο ἐν τῷ παλατίῳ τῷ καλουμένῳ τῆς Ἱερίας· ἐδεδίει γὰρ ἐπιβῆναι θαλάσση, πολλά τε ἀξιοῦντες οἱ τε ἄρχοντες καὶ οἱ τῆς πόλεως ἐν τῇ πόλει εἰσελθεῖν ἐπειθον οὐδαμῶς. 29 B
 ἐν δὲ ταῖς ἑορταῖς μόνους τοὺς υἱοὺς ἐξέπεμπε, καὶ αὐτοὶ ἐπιτελοῦντες ἐν τῷ ἱερῷ τὴν θείαν λειτουργίαν εὐθὺς πρὸς
 15 αὐτὸν ἐξήεσαν. ὡσαύτως καὶ τοὺς ἱππικοὺς ἀγῶνας ἠνίκα ἐθεῶντο, πάλιν πρὸς τὸν πατέρα ἀπεχώρουν. ἐν ᾧ δὲ διέτριβεν ἐκεῖσε, ἀγγέλλεται αὐτῷ ὡς ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀταλάριχος καὶ Θεόδωρος ὁ τὴν ἀξίαν μάγιστρος, Θεοδώρου δὲ τοῦ βασιλέως ἀδελφοῦ υἱός, σὺν ἄλλοις τισὶν ἐπιβουλεύειν αὐτῷ
 20 ἡμελλον· καὶ τοῖς μηνύσασι πεισθεῖς τούτων τὰς ρῖνας καὶ τὰς χεῖρας ἐξέτεμε, καὶ Ἀταλάριχον μὲν εἰς τὴν νῆσον τὴν λεγομένην Πρίγκιπον ἐξόριστον ἔπεμψε, Θεόδωρον δὲ πρὸς τὴν νῆσον <τὴν> Γαυδομελέτην προσαγορευομένην, ἐπιτρέψας τῷ ἐκεῖσε δουκί, ἠνίκα πρὸς αὐτὸν καταλάβοι, καὶ τὸν ἔτε-
 25 ρον τῶν ποδῶν ἀφελέσθαι. κατὰ ταῦτα δὲ καὶ τοὺς συγγόντας αὐτοῖς τὰ τῆς ἐπιβουλῆς ἐτιμωρήσατο.

Χρόνου δὲ ἱκανοῦ διελθόντος παρασκευάζουσιν οἱ τοῦ βασιλέως ἄρχοντες τὸν ὑπαρχον ὡς συναγαγεῖν πλεῖστα πλοῖα

6 τοῦ Κύρου c¹ τούτου c 9 τὰ Ἡρία Suid. s. v. Ἡράκλειος 13 εἰσέπεμπε B 16 ἐθέοντο c corr. vulg. 18 μάγιστρος c 22 Πρίγκιπον c corr. vulg. 23 τὴν ante Γαυδομ. om. c add. B 25 ταῦτά? 28 ὑπαρχον Suid. ἔπαρχον c συναγαγῶν — γεφυρώσειε?

καὶ ἐχόμενα ἀλλήλοις ἐξάψας ὥσπερ γεφυρώσει τὸν πόρθμον
 τοῦ καλουμένου Στενοῦ, κλόνοις τε δένδρων καὶ φυλλάσιν
 ἐκατέρωθεν διατειχίσειεν, ὡς μηδὲ ὄρασθαι παριόντι τὴν
 θάλασσαν. καὶ δὴ τὸ ἔργον εἰς τάχος προυχώρει, καὶ ὁ
 βασιλεὺς ἵππεὺς διὰ θαλάττης ὥσπερ διὰ τῆς ἠπείρου κατὰ 5
 τὰς ἀκτὰς τοῦ λεγομένου κόλπου Φιδαλίας ἐπεραιοῦτο, οὔτε
 30 B τὸν παράκτιον χῶρον παραμείψας διὰ τῆς γεφύρας τοῦ
 a. 638 Βαρβύσσου ποταμοῦ πρὸς τὸ Βυζάντιον εἰσῆει. καὶ μετὰ
 ταῦτα Ἡράκλειον τὸν Καίσαρα στέφει βασιλέα.
 a. 638 Κατὰ δὲ τὴν δωδεκάτην Ἰνδικτιόνα ἐτελεύτα Σέργιος 10
 ὁ τοῦ Βυζαντίου πρόεδρος. καὶ ἐπειδήπερ προσέκειτο Ἡρά-
 κλειος Πύρρῳ, ἀδελφόν τε ἐκάλει, ὡς ἠνίκα τῷ θείῳ λου-
 τρῷ ἐφωτίζετο ἢ τοῦ βασιλέως ἀδελφῆ χερσὶν ἐδέξατο, καὶ
 ἅμα ὠκλειωμένον Σεργίῳ καὶ συνδιαιτώμενον ἐγίνωσκε, τοῦ-
 τον ἀρχιερέα τοῦ Βυζαντίου ἀνηγόρευσεν. ἤδη χρόνοις τισὶ 15
 πρότερον Κῦρον τὸν Ἀλεξανδρείας πρόεδρον μετάκλητον εἰς
 Βυζάντιον ἦν πεποιηκώς, καὶ ἐν αἰτίᾳ μεγάλη εἶχεν ὡς τὰ
 τῆς Αἰγύπτου πάσης Σαρακηνοῖς καταπροέμενον πράγματα.
 τηρικαῦτα δὲ περὶ τῶν αἰτιαθέντων ἐπὶ πλείστου ἀθροισθέν-
 fol. 193^r τος τοῦ τῆς πόλεως ἐπεξήει δήμου. ὁ δὲ ἀπελογεῖτο ὡς 20
 οὐδαμῶς τούτων ἔνοχος καθειστήκει, ὡς εἰ ἢ βουλὴ αὐτοῦ
 προυχώρει καὶ τοῖς Σαρακηνοῖς δι' ἐμπολῆς τὰ τῆς φορο-
 λογίας παρεῖχε καὶ ἐφ' ἑαυτοῖς ἠσύχαζον, καὶ τὰ τῷ βασι-
 λεῖ παρεχόμενα οὐ καθυστεροῦντο. ἄλλους τε ταῦτ' ἐπ-
 ητιᾶτο πράξαντας, καὶ αὐτὸν μάλιστα ὑπὲρ τούτων ἐγκαλούμενον 25
 ἰσχυρίζετο. ὁ δὲ Ἕλληνα τὸν Κῦρον ἀπεκάλει ὡς Ἕλληνα
 καὶ θεομάχῳ καὶ κατὰ Χριστιανῶν φρονοῦντι τῷ Ἀμβρο-
 τῷ τῶν Σαρακηνῶν φυλάρχῳ συμβουλευσάντα τὴν τοῦ βα-

2 κλόνοις c corr. B 6 Φιδαλίας P Φαιδαλίας c Φειδα-
 λίας Suid. 12 Πύρρῳ P Σεργίῳ c 14 οἰκλειωμένον c²
 16 Κῦρον c corr. vulg. item v. 26 23 παρείχετο? ἠσύχα-
 ζον vulg. ἠσυχάζων c ἠσυχάζοιεν? 24 ταῦτ'] ταῦτα c τοι-
 αῦτα vulg. ἐπαιτιᾶτο c² 25 αὐτὸν c corr. vulg.

σιλέως κατεγγυηθῆναι θυγατέρα. ἐν τούτοις οὖν ἀγανακτήσας κατ' αὐτοῦ καὶ ἀναιρήσειν ἀπειλῶν, τῷ τῆς πόλεως αὐτὸν ὑπάρχω ὡς αἰκισομένῳ παραδίδωσι.

Μετὰ τοῦτο ἐδικαίου τὸν υἱὸν Ἡράκλειον ὑπατεῦσαι, ^{31 B}
 5 Δαβίδ τε καὶ Μαριῖνον τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ Καίσαρας ἀν-
 ηγόρευσεν, Ἀύγουστῖναν δὲ καὶ Μαρτῖναν τὰς θυγατέρας
 Ἀυγούστας. χρόνου δὲ διελθόντος νόσῳ ὑδερικῇ περιπίπτει,
 καὶ ὄρων τὸ πάθος δυσίατον — ἐπὶ τοσοῦτο γὰρ ἐπεκτεί-
 νετο ὡς καὶ ἡνίκα ἀπουρεῖν ἔμελλε σανίδα κατὰ τοῦ ἥτρου
 10 ἐπετίθει· ἐστρέφετο γὰρ αὐτοῦ τὸ αἰδοῖον. καὶ κατὰ τοῦ
 προσώπου αὐτοῦ τὰ οὖρα ἐπεμπεν. ἔλεγχος δὲ ἦν τοῦτο
 τῆς παρανομίας τῆς ἑαυτοῦ, ὑπὲρ ἧς ταύτην δίκην ὑστάτην
 ἐξέτισε τοῦ εἰς τὴν ἀνεψιᾶν τὴν οἰκείαν γάμου. διαθήκας
 οὖν ἐξετίθει, ὥστε Κωνσταντῖνον καὶ Ἡράκλειον τοὺς υἱοὺς
 15 αὐτοῦ βασιλεῖς ἰσοτίμους εἶναι, καὶ Μαρτῖναν τὴν αὐτοῦ
 γυναικᾶ τιμᾶσθαι παρ' αὐτῶν ὡς μητέρα καὶ βασίλισσαν.
 ἐκ τούτου λοιπὸν ἐτελεύτα ζήσας ἔτη ἕξ καὶ ἐξήκοντα, ἐν ^{a. 640}
 δὲ τῇ βασιλείᾳ διανύσας ἔτη τριάκοντα μῆνας τέσσαρας ἡμέ-
 ρας ἕξ. θάπτεται δὲ ἐν τῷ ἱερῷ τῶν πανευφήμων ἀποστό-
 20 λων, καὶ τρισὶν ἡμέραις ἀσκεπές, ὥσπερ ἦν διατάξας ἔτι
 περιῶν, τὸ ὑποδεξάμενον αὐτοῦ τὸ σῶμα διετέλει μνημα,
 περικαθημένων αὐτὸ εὐνούχων ὑπηρετῶν.

Μετὰ τοῦτο Μαρτῖνα ἢ Ἀυγούστα προσκαλεῖται Πύρ-
 ρον τὸν ἀρχιερέα καὶ τοὺς βασιλικοὺς ἄρχοντας, ἐκκλη-
 25 σιάσασα καὶ τὸν περὶ τὸ Βυζάντιον λαόν, τὰς τε διαθήκας
 Ἡρακλείου ὑπεδείκνυ, ὡς περὶ αὐτῆς καὶ τῶν τέκνων δι-
 ἔθετο. ὁ δὲ παρὼν ἅπας δῆμος Κωνσταντῖνον καὶ Ἡράκλειον
 τοὺς βασιλεῖς ἐπεξήτει· ἢ δὲ ἤγεν αὐτούς, καὶ ἅμα διελο-
 γίζετο νομιζουσα ἅτε βασίλισσα τὰ πρῶτα εἰς τὴν βασιλείαν ^{32 B}

1 ἐπὶ B 5 δᾶδ c τε] δὲ B 8 ἐπεκτείνεται vulg. ἐπετεί-
 νετο c cf. ἐπεκτάθη Ham. 9 ἴτρον c Ham. corr. vulg.

11 ἀνέπεμπε? ex Ham. 13 ἐξέτισε lit. ex ἐξήτησε c sec. m.
 ut videtur 23 Πύρρον] Κύρον c 28 διελέγετο c²

φέρεσθαι. τινὲς δὲ τοῦ συνεστῶτος λαοῦ ἀνεφώνουν πρὸς αὐτὴν ὅτι “σὺ μὲν τιμὴν ἔχεις ὡς μήτηρ βασιλέων, οὗτοι δὲ ὡς βασιλεῖς καὶ δεσπόται”. ἐξαίρετον δὲ ἐδίδουν γέρας
 fol. 193^v Κωνσταντίνῳ ὡς πρώτῳ εἰς τὴν βασιλείαν κατὰ τὴν ἡλικίαν
 ἐκ παιδὸς προχειρισθέντι. “οὐδὲ γὰρ βαρβάρων ἢ ἄλλο- 5
 φύλων πρὸς τὰ βασίλεια εἰσερχομένων, ὧ δέσποινα,” ἔφα-
 σκον, “δύνασαι ὑποδέχεσθαι ἢ λόγοις ἀμείβεσθαι· μηδὲ
 δοίῃ θεὸς ἐν τούτῳ τάξεως τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐλθεῖν πολιτείαν”.
 καὶ κατήρχοντο ἀνευφημοῦντες τοὺς βασιλεῖς. ταῦτα ἀκού-
 σασα πρὸς τὸ ἑαυτῆς ὑπεχώρει παλάτιον. 10

Ἐξ οὗ καὶ Κωνσταντῖνος τῆς βασιλείας ἤρχε. προσ-
 αγγέλλει δὲ αὐτῷ Φιλάργιος, ὃς ἦν τῶν βασιλικῶν χρημά-
 των ταμίης, ὡς ἀσθενοῦντος τοῦ πατρὸς Ἡρακλείου χρήματα
 Πύρρῳ τῷ ἀρχιερεῖ παρατίθεσθαι Μαρτίνης τῆς βασιλίσσης
 ἕνεκεν, ὡς μή ποτε αὐτὴ ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως 15
 καὶ προγόνου ἐκ τῶν βασιλείων διωθουμένη χρημάτων καθ-
 υστερίζοιτο. ὁ δὲ Πύρρον μεταστειλάμενος διεπυνθάνετο
 εἰ οὕτω ταῦτα ἔχοι. Πύρρος δὲ ὑπὸ Φιλαργίου διελεγχόμε-
 νος προεδίδου καὶ οὐκ ἐθέλων τὰ χρήματα. ἐπεὶ δὲ νόσῳ
 χρονίᾳ Κωνσταντῖνος συνείχετο καὶ εὐκρασίας ἀέρων ἕνεκεν 20
 ἐν Χαλκηδόνι διέτριβεν ἐν τῷ ὑπ’ αὐτοῦ κτισθέντι παλατίῳ,
 ἰδὼν Φιλάργιος ἀρρώστως αὐτὸν διακείμενον, καὶ ἐλπίσας
 τάχιον ἀποβιώσαι, ἐδεδίει Ἡράκλειον καὶ Μαρτῖναν ὡς αὐ-
 33 B τὸν κακώσοντας. ἐκ τούτου Κωνσταντίνῳ συνεβούλευε γρά-
 φειν τοῖς στρατευομένοις ὡς τελευτῆς συμβαινούσης αὐτῷ 25
 ἀντιλαβέσθαι τῶν τέκνων αὐτοῦ, καὶ μὴ συγχωρεῖν ἀδικεῖ-
 σθαι μηδὲ τῆς βασιλείας διωθεῖσθαι. ἐφ’ οἷς ἤσθεις Κων-
 σταντῖνος Οὐαλεντῖνον τὸν Φιλαργίου ὑπασπιστὴν τά τε
 γράμματα καὶ τὴν λοιπὴν τοῦ πράγματος ἐργασίαν ἐγχει-
 ρίσας πρὸς τὸ στράτευμα ἐξέπεμψε, δεδοκῶς αὐτῷ χρήματα 30

4 κατὰ P καὶ c
 18 οὕτω c¹ in mg.

16 διωθουμένην c corr. vulg.

συντελοῦντα εἰς ποσότητα ἀριθμοῦ μυριάδων [πέντε] διακοσίων καὶ ἔτι μύρια καὶ ἑξακισχίλια νομίσματα, ὑποθέμενος πείθειν τοὺς τοῦ στρατιωτικοῦ καταλόγου μετὰ τελευτὴν Κωνσταντίνου ἀντικαθίστασθαι Μαρτίνην καὶ τοῖς τέκνοις 5 αὐτῆς. συμβασιλεύσας δὲ τῷ πατρὶ ἔτη ὀκτὼ καὶ εἴκοσι, καὶ ἐπιβιούς εἰς τὴν βασιλείαν ἔτι ἡμέρας ἑκατὸν τρεῖς, a. 641 ἐτελεύτησε.

Μεθ' ὃν αὐτοκράτωρ τῆς βασιλείας ἀναγορεύεται Ἡράκλειος, ᾧ συνελάμβανεν εἰς τὰ τῆς βασιλείας πράγματα καὶ 10 ἢ μήτηρ Μαρτίνα. εὐθύς οὖν τὸν τοῦ πατρὸς στέφανον, ὃν καὶ συνέθαψαν αὐτῷ καὶ ὁ υἱὸς Κωνσταντῖνος τοῦ ναοῦ ἐξήνεγκε τιμηθέντα μέχρι χρυσοῦ λιτρῶν ἑβδομήκοντα, τῷ θεῷ προσφέρει ἐν τῷ ἱερῷ, Κῦρον δὲ τὸν πρόεδρον Ἀλεξανδρείας τῷ οἰκίῳ θρόνῳ ἀποκαθίστησι. Φιλάργιον δὲ 15 ἀποκείρας ἐξόριστον εἰς τὸ Σέπτας λεγόμενον φρούριον πρὸς ἥλιον δύνοντα κατὰ [τὰ] θάτερα τῶν Ἡρακλέος στη- fol. 194^r λῶν πρὸς τῇ Λιβύῃ κείμενον παρέπεμψεν. ἑτέρους τε πλείστους, οὓς εὗρε φίλους καὶ ὑπηρέτας αὐτοῦ, πληγαῖς καὶ ἑτέραις αἰκίαις ἠμύνατο. Οὐαλεντῖνος δὲ ὁ Φιλαργίου 20 ὑπασπιστῆς ταῦτα αἰσθόμενος τὸ στρατιωτικὸν κατὰ Μαρ- 34 B τίνης καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς ἐτάραττε· μεθ' ὧν τὴν Χαλκηδόνος καταλαμβάνει ὡς τοῖς τέκνοις Κωνσταντίνου ἐπικουρήσων, καὶ αὐτοῦ διέτριβεν. Ἡράκλειος δὲ τὴν τε πόλιν ἐν τῷ ἀσφαλεῖ εἶχε, καὶ πᾶσιν ἀπελογεῖτο ὡς Ἡράκλειος ὁ 25 υἱὸς Κωνσταντίνου ἀπήμαντος διαμένει, καὶ πᾶσι ὑγιέα καὶ σῶον ὑπεδείκνυ, καὶ ἅμα ὡς τέκνου γνησίου περιείχετο. καὶ τοῦτο ἐπιστοῦτο τῷ ἐκ τοῦ σωτηριώδους βαπτίσματος

1 μυριάδων πέντε διακοσίων c. *quarant manu puncta posita sint discerni nequit.* πέντε καὶ διακοσίων B 10 τὸν μὲν τοῦ B 12 λιτρῶν *in lacuna c²* 13 προσφέρειν c *corr. vulg.* 15 Σεπται (*om. accentu*) c *corr. vulg.* 16 τὰ *uncis inclusit vulg.* 21 μεθ' ὃν c *corr. vulg.* Χαλκηδόνα *vulg. cf. p. 31, 10* 25 πᾶσι ὑγιέα] πάση ὑγιεία c *πάση ὑγιᾶ c²* πάση υγιεία *vulg.* 27 τῷ] τὸ c *corr. vulg.*

ἀγκάλαις δέξασθαι. καὶ συμπαρόντος Πύρρου τοῦ τῆς πό-
λεως ἱεράρχου τῶν ζωοποιῶν ξύλων ἵπτετο καὶ διώμνυτο
ὡς οὔτε δι' αὐτοῦ οὔτε δι' ἑτέρου τὰ τοῦ Κωνσταντίνου
τέκνα βλαβήσεται. Οὐαλεντῖνον δὲ ἀπισχυρίζετο δεικνύειν
ὡς ἐπιβουλεύσαντα αὐτοῖς καὶ τῆς βασιλείας ἐπορευόμενον. 5
ὡς δὲ εἰς πλεῖον ἅπαντα βεβαιώσῃται, συλλαβὼν μεθ' ἑαυ-
τοῦ Ἡράκλειον πρὸς Οὐαλεντῖνον περαιούται, καὶ πάλιν
ἐβουλεύετο διόμνυσθαι καὶ πείθειν αὐτούς ὡς φιλοστόργως
διάκειται πρὸς Ἡράκλειον. Οὐαλεντῖνος δὲ οὐκ ἐδέχετο
ἄλλ' ἀπέπεμπε, καὶ δὴ ὑπενόστει καὶ διηγείτο πάντα τοῖς 10
τῆς πόλεως. οἱ δὲ ἐπείθοντο καὶ Οὐαλεντῖνον ἐδυσφήμουν.

Τῆς τρύγης δὲ ἐπιλαβούσης, οἱ τῆς πόλεως αἰσθόμε-
νοι ὡς ὁ μετὰ Οὐαλεντίνου στρατὸς τούς τε ἀμπελῶνας
αὐτῶν διαφθείρει κἀκείνους οὐ συγχωρεῖ ἐκείσε περαιου-
σθαι, συνίστανται Πύρρῳ βοῶντες στέφειν Ἡράκλειον τὸν 15
Κωνσταντίνου υἱόν. Πύρρος δὲ τὴν ταραχὴν καὶ τὴν στά-
σιν τοῦ λαοῦ περιαθρήσας ἀπελογεῖτο ὡς οὐ διὰ τοῦτο
35 B αὐτοὶ στασιάζουσιν, ἀλλ' Οὐαλεντίνῳ τὴν βασιλείαν περι-
ποιοῦνται. ἔτι οὖν ἐπικειμένου τοῦ ὄχλου δῆλα ποιεῖ βα-
σιλεῖ ἅπαντα. ὁ δὲ συλλαβόμενος τὸν ἀνεψιὸν Ἡράκλειον 20
εὐθέως ἐπὶ τὸ ἱερὸν ἐχώρει καὶ ἀνέρχεται ἅμα Πύρρῳ ἐν
τῷ ἄμβωνι καὶ προτρέπεται στέφειν Ἡράκλειον. οἱ δὲ
ὄχλοι τὸν βασιλέα ἐβιάζοντο τὸ ἔργον ἐπιτελεῖν. ὁ δὲ λα-
βῶν ἐκ τῆς ἐκκλησίας τὸν τοῦ πατρὸς Ἡρακλείου στέφανον
τὸ ἔργον ἐπλήρου. εὐθύς οὖν τὸν στεφθέντα Κωνσταντῖνον 25
οἱ ὄχλοι μετονομάζουσι. τὸ οὖν ἀχυρῶδες καὶ ἀγροικω-
δέστερον τοῦ λαοῦ κατὰ Πύρρου τὰς χεῖρας ὥπλιζον, καὶ
πρὸς τὸ ἱερὸν γενόμενοι αὐτὸν μὲν οὐχ εὔρον, κατὰ δὲ τὸν
καιρὸν τῆς τοῦ λυχνικοῦ συνάξεως εἰσέρχονται ἐπαγόμενοι
Ἑβραίων καὶ ἄλλων κακοδόξων ὄμιλον ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ. 30

6 εἰς πλεῖον ἅπαντα] εἰς πλείονα πάντα c ἐπὶ πλεῖον
πάντα B 8 διωμνῦσθαι c corr. vulg. 17 περιαθρήσας vulg.
περιαθροίσας c 26 ἀγυρῶδες?

καὶ τὴν μὲν ἐνδυτὴν διαρρηγνῦσι, καὶ τὸν ἱερὸν χώρον fol. 194^v
 αἰσχροῦς κατερρύπαινον, τὰς τε κλεῖς τῶν πυλῶν λαβόντες
 ἐπὶ κοντοῦ ἀνήρτων, καὶ οὕτω τὴν πόλιν ἀθέσμως περιήρσαν.
 Πύρρος δὲ ταῦτα μαθὼν τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐν τῷ ἱερῷ
 5 παραγίνεται καὶ πάντα τὰ ἱερὰ ἀσπάζεται καὶ τὸ περικεί-
 μενον αὐτῷ ὠμόφορον περιελὼν τῇ ἱερᾷ ἀποτίθεται τρα-
 πέξῃ, φήσας "τῆς ἱερωσύνης μὴ ἀφιστάμενος ἀποτάσσομαι
 λαῷ ἀπειθεῖ". ἐκεῖθεν ἡσυχῇ ἐξελθὼν παρὰ μιᾶ θεο- a. 641
 σεβεστάτῃ γυναικὶ κρυφῇ κατήγετο καὶ καιροῦ εὐθέτου λαβό-
 10 μενος πρὸς τὴν Χαλκηδόνας ἀπέπλει. οὗ τὴν ἔλευσίν τινες
 τῶν μοναζόντων ἐκεῖσε ἀκηκοότες περὶ τῶν ἐκτεθέντων παρὰ
 τοῦ πάλαι Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως καὶ Σεργίου τοῦ τῆς
 πόλεως ἱεράρχου, ἔνεκεν τῶν δύο ἐπὶ τοῦ σωτήρος Χριστοῦ
 θελημάτων καὶ ἐνεργειῶν ἀνηρεύνων, ὧν προασπισταὶ ἐτύγ- 36 B
 15 χανον Μάξιμος καὶ Θεοδοσίος ὄντες ἐν Ἀφρικῇ. καὶ τὰ
 μὲν κατὰ Πύρρον οὕτω πως ἔσχευ.

Ἐπεὶ οὖν τοὺς περὶ Οὐαλεντίνου ἢ Χαλκηδῶν εἶχεν,
 ἀναγκαιοτέρως Ἡράκλειος καὶ Μαρτῖνα, ὡς μὴ ἐπὶ πλείον
 τὰ ἐκεῖσε προάστεια βλάπτοίτο, ἐνωθῆναί τε αὐτᾶ καὶ ὄρ-
 20 κοῖς τὰ πρὸς ἀλλήλους θέσθαι· καὶ ἀξία αὐτὸν ἐτίμησαν
 ἦν Ῥωμαῖοι καλοῦσι κόμητα ἐξσκουβιτόρων, καὶ μηδ' ὅλως
 ἐγκαλεῖσθαι περὶ ὧν παρὰ Κωνσταντίνου ἐδέξατο χρημάτων,
 φιλοτιμηθῆναι δὲ χρήμασι τοῖς συνελθοῦσιν αὐτῷ στρα-
 25 τιώταις, στεφθῆναί τε καὶ Δαβίδ τὸν Καίσαρα καὶ μετονο-
 μασθῆναι Τιβέριον. καὶ τούτων οὕτω τελεσθέντων προχει-
 ρίζεται Παῦλος, οἰκονόμος γεγονὼς τῆς μεγάλης ἐκκλησίας,
 ἀρχιερεὺς Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τὸν Ὀκτώβριον μῆνα a. 641
 τῆς πεντεκαδεκάτης Ἰνδικτιόνος. Κωνσταντῖνος οὖν ἐν Σικε- a. 668
 λία ὑπὸ τῶν ἰδίων ὑπηρετῶν δόλῳ φονευθεὶς ἐν τῷ λου-

10 Χαλκηδόνα ἀπ Χαλκηδόνας πόλιν B cf. p. 29, 21 Καρ-
 χηδόνας? 17 Οὐαλεντίνον P Οὐαλεντίνου c 18 ἀναγκαι-
 οτέρως ἔσχον Ἡρ.? B post θέσθαι v. 20 intercidisse suspicatur
 ἐξήτουν αὐτ ἐβουλεύοντο 24 δᾶδ c

τρῶ, ἤδη ἐν τῇ βασιλείᾳ εἰκοστὸν ἕβδομον ἀνύσας ἔτος, ἔτελεύτα.

Μεθ' ὃν Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς τὰ τῆς βασιλείας ἐγγει-
 ρίζεται σκῆπτρα. καὶ τούτου ἀρξάμενου εὐθύς ὁ τῶν Σαρα-
 a. 673 κηνῶν ἡγούμενος ναῦς πλείστας κατασκευάσας κατὰ τοῦ 5
 Βυζαντίου ἐκπέμπει, ἡγεμόνα τούτων ἐπιστήσας, ἅτε πιστό-
 τατον καὶ τὰ πολέμια ἔμπειρον, κατὰ τὴν ἑαυτῶν διάλεκτον
 Χαλὲβ ὀνομαζόμενον· ὃς ἀναχθεὶς προσωρμίζετο ἐν προαστείοις
 τοῦ Βυζαντίου, κατὰ τὸν παραθαλάσσιον τόπον τὸν καλού-
 μενον Ἐβδομον. τοῦτον αἰσθόμενος Κωνσταντῖνος ἀντι- 10
 37 B παρατάττεται καὶ αὐτὸς στόλῳ μεγάλῳ. ὑφ' ὧν πλείσται
 ναυμαχίαι ἐκάστης ἡμέρας ἐγίνοντο, τοῦ πολέμου συγκρο-
 τουμένου ἀπὸ τοῦ ἔαρινου μέχρι φθινοπωρινοῦ καιροῦ.
 fol. 195^r χειμῶνος δὲ ἐπιγνομένου ὁ τῶν Σαρακηνῶν στόλος δια-
 περαιωθεὶς ἐν Κυζίκῳ διεχείμαζε, καὶ πάλιν ἔαρος ἀρχο- 15
 μένου ἐκεῖθεν ἀνταναχθεὶς ὡσαύτως τοῦ διὰ θαλάσσης πο-
 λέμου εἶχετο. ἑπτὰ οὖν ἔτεσι τοῦ πολέμου διαρκέσαντος
 τέλος οὐδὲν πλέον ὁ τῶν Σαρακηνῶν ἦνυσε στόλος, ἀλλὰ
 πολλοὺς τε ἄνδρας μαχίμους ἀποβαλόντες καὶ δεινῶς τραυ-
 ματισθέντες καὶ χαλεπῶς ἠττημένοι ὑπενόστων πρὸς τὰ 20
 οἰκεία καταίροντες. πρὸς δὲ τοῖς πελάζουσι τοῦ Συλλαίου
 γενόμενοι ὑπὸ σκληρῶν πνευμάτων καὶ θαλασσίῳ κλύδωνος
 καταληφθέντες πανστρατιᾷ διώλοντο. ὁ δὲ τῶν Σαρακηνῶν
 βασιλεὺς τὸ τοῦ στόλου ἀκούσας δυστύχημα πρέσβεις ἀπο-
 στέλλει πρὸς Κωνσταντῖνον ὡς σπεισόμενος πρὸς αὐτὸν ἐπὶ 25
 τελέσμασιν ἐνιαυσίοις. ὁ δὲ τούτους δεξάμενος καὶ τὰ δηλω-
 θέντα ἀκηκοὺς συνεκπέμπει αὐτοῖς Ἰωάννην τὸν πατρίκιον,
 τὸ ἐπίκλην Πιτζιγαύδιον, πολυπειρία καὶ φρονήσει δια-

6 τοῦτον c αὐτῶν vulg. 10 τούτου B sed cf. p. 13, 22
 14 διαπεραιωθεὶς c² διαπεραιωθὲν c 15 ἀρχομένου vulg.
 Ham. ἐρχομένου c 18 ἦνυε Ham. 22 γενόμενοι — κατα-
 ληφθέντες c² vulg. γενομένου — καταληφθέντων c γενομένων
 καὶ — καταληφθέντων? 28 ἐπίκλην c corr. vulg.

φέροντα, ὡς τὰ ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ διαλεχθησόμενον· ὅς πρὸς τὰ τῶν Σαρακηνῶν γενόμενος ἦθη συμβαίνει τε αὐτοῖς ὄρκους τὴν εἰρήνην βεβαιωσάμενος ἐπὶ τριάκοντα ἔτεσιν, ὥστε παρέχεσθαι Ῥωμαίοις ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν ἀνὰ ἔτος ποσό-
 5 τητα χρυσίου τρεῖς χιλιάδας ἄνδρας τε αἰχμαλώτους πεντήκοντα καὶ ἵππους πεντήκοντα. ταῦτα ἀκηκοότες καὶ οἱ πρὸς τὰ ἐσπέρια οἰκοῦντες μέρη, τουτέστιν ὁ τῶν Ἀβάρων ἡγεμῶν καὶ οἱ ἐπέκεινα ἄρχοντες τῶν πρὸς δύσιν παρακειμένων ἔθνῶν διὰ πρέσβων δῶρα τῷ βασιλεῖ στείλαντες εἰρήνην 38 B
 10 ἐξήτησαν· ἐφ' οἷς εἶξαντος τοῦ βασιλέως εἰρήνη τὸ λοιπὸν καὶ γαλήνη ἔν τε τοῖς ἐφοῖς ἔν τε τοῖς ἐσπερίοις ἐβραβεύετο. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἔσχε.

Λεκτέον δὲ ἦδη περὶ τῆς τῶν λεγομένων Οὔνων καὶ Βουλγάρων ἀρχῆς καὶ καταστάσεως αὐτῶν. περὶ τὴν Μαιῶτιν
 15 λίμνην κατὰ τὸν Κώφιν ποταμὸν καθίσταται ἡ πάλαι καλουμένη μεγάλη Βουλγαρία καὶ οἱ λεγόμενοι Κότραγοι, ὁμόφυλοι αὐτῶν καὶ οὗτοι τυγχάνοντες. ἐν δὲ τοῖς Κωνσταντίνου χρόνοις ὅς κατὰ τὴν δύσιν ἐτελεύτα, Κοβραῆτις ὄνομα κύριος γενόμενος τῶν φύλων τούτων τὸν βίον
 20 μεταλλάξας πέντε καταλιμπάνει υἱούς, ἐφ' οἷς διατίθεται μηδαμῶς τῆς ἀλλήλων ἀποχωρισθῆναι διαίτης, ὡς ἂν διὰ τῆς πρὸς ἀλλήλους εὐνοίας τὰ τῆς ἀρχῆς αὐτῶν διασώζοιτο. οὗτοι μικρὰ τῆς πατρικῆς φροντίσαντες παραινέσεως ὀλίγου παρωχηκότος χρόνου διέστησαν ἀλλήλων, ἕκα-
 25 στος αὐτῶν τοῦ λαοῦ ἴδιον μέρος ἀποτεμνόμενος. ὧν ὁ μὲν πρῶτος Βαϊανὸς υἱὸς λεγόμενος κατὰ τὰ ἐνταλθέντα fol. 195^v αὐτῷ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐν τῇ προγονικῇ γῇ διέμεινε μέχρι τοῦ δεῦρο, ὁ δὲ δεύτερος λεγόμενος Κότραγος τὸν Τάναϊν

13 καὶ *del.*? *cf.* p. 69, 3 15 Κώφιν B Κοῦφιν *Theoph.* 545, 18 18 Κοβραῆτις] Κούβρατος p. 24, 9 Κροβάτου *Theoph.* 546, 2 19 ὀνόματι c² τούνομα *vulg.* φυλῶν c *corr. vulg.*
 21 τῆς c¹ τοὺς c 26 Βαϊανὸς *lit. factum ex* Βασιανὸς *cf.* p. 34, 18; 70, 28; 71, 4 Βατβαιῶν *Theoph.* υἱὸς Βασιανὸς B υἱὸς *del.*?

περαιωθεὶς ποταμὸν ᾤκησε τούτων ἀντικρῦ, ὁ δὲ τέταρτος τὸν Ἴστρον ποταμὸν διαβὰς ἐν Παννωνίᾳ τῇ νῦν ὑπὸ Ἀβάροις κειμένη ἀλλίξεται ὑπόσπονδος τῷ ἐγχωρίῳ ἔθνει γενόμενος, ὁ δὲ πέμπτος κατὰ τὴν Ῥαβεννησίαν πεντάπολιν ἰδρυσάμενος ὑπόφορος Ῥωμαίοις ἐγένετο. τούτων ὁ λοιπὸς 5 τρίτος ἀδελφὸς ὄνομα Ἀσπαροῦχ τὸν Δάναπριν καὶ τὸν 39 B Δάναστριν ποταμὸν περαιωθεὶς περὶ τὸν Ἴστρον οἰκίζεται, τόπον πρὸς οἴκησιν ἐπιτήδειον, Ὀγλον τῇ σφῶν καλούμενου φωνῇ, καταλαβόμενος, δυσχερῆ τε καὶ ἀνάλωτον πολεμίοις ὑπάρχοντα· ἀσφαλῆς τέ ἐστὶ τὰ μὲν ἔμπροσθεν τῇ τε δυσ- 10 χωρία καὶ τῷ τελματώδῃ εἶναι τυγχάνων· τὰ δ' οὖν ὀπισθεν κρημνοῖς ἀβάτοις τετειχισμένα. οὕτω τοίνυν τοῦ ἔθνους διαιρεθέντος καὶ σκεδασθέντος, τὸ τῶν Χαζάρων φύλον ἀπὸ τοῦ ἐνδοτέρου τῆς Βερυλλίας λεγομένης χώρας ὡς πλη- σίον τῶν Σαρματῶν ᾤκημένον πλείστης ἀδείας ἐντεῦθεν 15 ἐπέτρεχον. τὰ τοιαῦτα πάντα κατέδραμον χωρία τῆς ὑπὲρ Πόντου τὸν Εὐξείνου γῆς καὶ θαλάττης ἐπέρασε· μεθ' ὧν καὶ Βαϊανὸν ὑπεξούσιον ποιησάμενος εἰς ὑπαγωγὴν φόρων κατέστησε.

Κωνσταντῖνος δὲ ἐπειδὴ ἔγνω ὡς τὸ σκηνωῶσαν τὸν 20 Ἴστρον ἔθνος τὰ πλησιάζοντα τῆς ὑπὸ Ῥωμαίων ἀρχῆς χωρία καταθέον διαφθείρειν ἐπεχείρει, στρατὸν ὀπλίτην ἐπὶ τὴν Θρακίαν διαβιβάσας χώραν, ἔτι τε καὶ στόλον ὀπλίσας

1 περαιωθεὶς c² περαιωθέν c 2 Ἴστρον c item vv. 7. 21 τῆς — κειμένης corr. ex τῆς — κειμένοις nesc. q. m. c τῇ — κειμένη vulg. 3 ἔθνει vulg. ἔθει c 6 ὀνόματι c² 8 Ὀγγλον ut vid., Theoph. 10 τέ ἐστι] γάρ ἐστι B 11 τελματώδεις c corr. vulg. τύγγανων del. et post τετειχισμένα inser. ἐτύγγανον? 12 τετειχισμένος B 14 ὑπὸ c corr. vulg. Βερυλλίας Theoph. 547, 9 λεγομένης B λεγόμενον c 15 μετὰ πλείστης B πλ. ἀδείας ἐπιλαβόμενον? cf. p. 18, 12; 51, 20 16 ἐπέτρεχεν· τὰ τοιαῦτα π. καταδραμὸν χ. τῆς ὑπερποντίου τοῦ Εὐξείνου γῆς καὶ θ. ἐπηρέασε? coll. p. 67, 13 ὑπὲρ πόντου c πόν del. c² 18 ἀπαγωγὴν B cf. p. 15, 3 20 περὶ τὸν B παρὰ τὸν? cf. p. 73, 12

κατὰ τοῦ ἔθνους ὡς ἀμυνόμενος ᾤχετο. οἱ δὲ Βούλγαροι τῶν τε ἰππικῶν καὶ πλοῦμων τὰ πλήθη θεασάμενοι καὶ τῷ αἰφνιδίῳ καὶ ἀνελπίστῳ καταπλαγέντες πρὸς τὰ ἑαυτῶν ὀχυρώματα ἔφυγον, τέτρασιν ἡμέραις ἐκεῖσε ὑπομείναντες·
 5 καὶ τῶν Ῥωμαίων μὴ δυνηθέντων αὐτοῖς πολέμῳ συμμιῆσαι διὰ τὴν δυσχωρίαν τοῦ τόπου, ἀνελάμβανόν τε αὐτοὺς καὶ προθυμότεροι ἐγίνοντο. ὁ δὲ βασιλεὺς νόσῳ ποδαλγικῇ συσχεθεὶς καὶ ὀξυπαθήσας ἐπὶ Μεσήμβρειαν τὴν πόλιν ἀπέπλει
 10 προσεδρεύειν τῷ ὀχυρώματι καὶ ὅσα πρὸς ἄμυναν τοῦ ἔθνους κατεργάσασθαι. φήμη δὲ τις ἐδέδοτο τὸν βασιλέα φεύγειν μηνύουσα, δι' ἣν θορυβηθέντες οὐδενὸς διώκοντος συντόμως ἔφευγον. οἱ δὲ Βούλγαροι ἐπιδόντες ἐπεδίωκον καρ- fol.196^r
 15 πλείστους δὲ καὶ ἐτραυμάτιζον. περαιωθέντες δὲ τὸν Ἴστρον ἐπὶ τὴν λεγομένην Βάρναν πλησίον Ὀδύσσου καὶ τοῦ ὑπερκειμένου μεσογαίου, τὸ ὀχυρὸν καὶ ἀσφαλὲς τοῦ τόπου πάντοθεν ἔκ τε τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς ἄγαν δυσχωρίας θεασάμενοι ἐνταῦθα σκηνοῦσι. κρατοῦσι δὲ καὶ τῶν [ἐγγιζόν-
 20 των] παρωκημένων Σκλαβηνῶν ἔθνῶν, καὶ οὓς μὲν τὰ πρὸς Ἀβάρους πλησιάζοντα φρουρεῖν, οὓς δὲ τὰ πρὸς Ῥωμαίους ἐγγιζόντα τηρεῖν ἐπιτάττουσιν. ἐν τούτοις ὀχυρωθέντων καὶ αὐξηθέντων τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία τε καὶ πόλεις καταδηοῦν ἐπεχείρουν. τῷ βασιλεῖ δὲ ἀνάγκη ἦν
 25 ταῦτα ὁρῶντι ἐπὶ τελέσμασι πρὸς αὐτοὺς σπένδεσθαι.

Οὕτω τοιγαροῦν εἰρηνευούσης πάντοθεν τῆς Ῥωμαίων βασιλείας ἢ τῶν Μονοθελητῶν δυσσεβῆς αἵρεσις ἐκρατύνετο, ἤδη τῶν ἀφ' Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως χρόνων λαβοῦσα τὴν

1 ἀμυνόμενος B 6 αὐτοὺς c 11 διεδέδοτο B
 12 συντόμως c corr. vulg. 13 ἔφυγον B 15 περαιωθέντ[ων]
 δὲ τ[οῦ] Ἴστρ[ου] c 16 Βαρνᾶν c corr. B Ὀδυσσοῦ vulg.
 Ὀδησσοῦ B cf. Theoph. 549, 5 19 ἐγγιζόντων uncis inclu-
 sit B 20 πανωκημένων (sic) c παρακειμένων Theoph. 549, 9

- a. 680 ἀρχὴν· καὶ σχίσμα ἦν περὶ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν. ταῦτα
 διαγνοὺς Κωνσταντῖνος σύνοδον οἰκουμενικὴν συγκροτεῖ, ἣ
 τὰς μὲν προλαβούσας πέντε ἀγίας οἰκουμενικὰς συνόδους
 ἐκύρωσε καὶ τὰ δύο ἐπὶ τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ θελήματα
 41 B καὶ δύο φυσικὰς ἐνεργείας, τέλειον αὐτὸν ἐν θεότητι καὶ 5
 τέλειον ἐν ἀνθρωπότητι διατρανώσασα καὶ τῷ ἀναθέματι
 τοὺς τῆς αἰρέσεως ἄρξαντας παραπέμψασα. οὕτως ἐν γα-
 λήνῃ καὶ εἰρηνικῇ καταστάσει τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς διατελέσας
 a. 685 τῷ ἑπτακαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐτελεύτα. καὶ
 κατατίθεται αὐτοῦ τὸ λείψανον ἐν τοῖς βασιλείοις τῶν ἀγίων 10
 ἀποστόλων μνήμασι.

Καταλιμπάνει δὲ εἰς τὴν βασιλείαν τὸν υἱὸν Ἰουστι-
 νιανὸν ἐκκαιδέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας ἄγοντα, ὃς τῆς βασι-
 λείας ἐπιλαβόμενος τὰ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς εἰρήνης ἔνεκεν
 καὶ τῆς ἄλλης πολιτικῆς εὐταξίας βραβευθέντα διέστρεφε. 15
 μεθ' ὧν λύει καὶ τὴν πρὸς τοὺς Βουλγάρους γενομένην
 εἰρήνην. ἱππικὰ δὲ στρατεύματα πρὸς τοῖς Θρακῶσι δι-
 αγαγὼν χωρίοις κατὰ τῶν Σκλαβηνῶν εὐθέως ὥρμησε. μέχρι
 δὲ Θεσσαλονίκης ἐκδραμῶν πόλεως, πολλὰ τῶν ἐκεῖσε Σκλα-
 βηνῶν γένη τὰ μὲν πολέμῳ τὰ δὲ ὁμολογίᾳ παραλαβῶν, εἰς 20
 τὴν τοῦ Ὀψικίου λεγομένην χώραν διὰ τῆς Ἀβύδου δια-
 βιβάσας κατέστησεν. ἐξ ὧν στρατεύει ἄχρι καὶ εἰς τριάκοντα
 χιλιάδας λαόν, οὓς ἐξοπλίσας λαὸν ἐκάλεσε περιούσιον, ἄρ-
 χοντα αὐτοῖς ἐκ τῶν εὐγενεστέρων ἐπιστήσας Νεβοῦλον
 τοῦνομα. εἰς οὓς θαρρήσας λύει τὴν πρὸς τοὺς Σαρακηνοὺς 25
 παρὰ τοῦ πατρὸς γενομένην εἰρήνην, μεθίστησι δὲ καὶ τοὺς
 ἐν τῷ ὄρει τοῦ Λιβάνου λοχοῦντας ἐκ παλαιοῦ χρόνου
 ὀπλίτας. ἐκστρατεύει δὲ κατ' αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν Σεβαστό-
 πολιν γίνεται. καὶ αὐτοὶ δὲ ἐπιστρατεύσαντες πρὸς αὐ-
 fol. 196^v τοὺς παραγίνονται· καὶ τὰ μὲν τῆς εἰρήνης φυλάττεσθαι 30

12 Ἰουστινιανὸν c² Ἰουστιανὸν c 18 εὐθ[έως] c
 19 Θεσσαλονικῆς c 22 εἰς B ἕως c 24 Νέβουλον Theoph.
 560, 2

βέβαια παρ' αὐτῶν ἔφασκον, εἰ δὲ βούλοιντο διαστρέφειν ^{42 B}
 Ῥωμαῖοι, θεὸν κριτὴν τῶν αἰτίων γίνεσθαι. Ἰουστινιανοῦ
 δὲ μᾶλλον τῆς μάχης αἰρουμένου, οὗτοι τὸν τῆς εἰρήνης
 ἔγγραφον λόγον ἐφ' ὑψηλοῦ ἀναρτήσαντες σημείου προάγειν
⁵ ἐκέλευον, καὶ δὴ κατὰ Ῥωμαίων ἐχώρουν. οἱ δὲ εἰς φυγὴν
 ἐτρέποντο. καὶ ὁ κληθεὶς περιούσιος τῶν Σκλάβων λαὸς
 τοῖς Σαρακηνοῖς προστίθεται, καὶ σὺν αὐτοῖς Ῥωμαίους
 ἀνήρουν. ἐξ οὗ πλεῖον προσκτησάμενοι θάρσος πλειόνως
 τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν ἐλυμαίνοντο. καὶ τὰ μὲν πρὸς τὸ
¹⁰ ἔθνος οὕτω πως ἔσχευ.

Ἐς δὲ τὰς πολιτικὰς ἀρχὰς καθίστα ἄνδρας ἀπηνεῖς
 καὶ ὠμοτάτους, ὧν ἦν Στέφανος εὐνοῦχος Πέρσης, ταμίης
 τῶν βασιλικῶν χρημάτων· καὶ πολλὰ τοὺς ὑπὸ χεῖρα αἰκι-
 ζόμενος ἄχρι καὶ εἰς τὴν μητέρα Ἰουστινιανοῦ τὴν τόλμαν
¹⁵ ἐξήνεγκε, μάλιστα αὐτῇ ἐν σχήματι ὥσπερ τοὺς παῖδας οἱ
 γραμματισταὶ ἐπιθέμενος. Θεόδοτον δὲ τινα μοναχόν, ἐγ-
 κλειστὸν τὸ πρότερον κατὰ τὰ Θρακῶα τοῦ Στενοῦ λεγομέ-
 νου πόρου γεγονότα, τῶν δημοσίων λογιστήν, ὃν τὸ δημῶδες
 γενικὸν λογοθέτην καλοῦσι, κατέστησεν, ὃς ὑπερβολῇ ὠμότητος
²⁰ οὐ τοὺς ὑπ' αὐτὸν μόνον χρήματα ἔπραττε, μετεώροις σχοι-
 νίοις ἀναρτῶν καὶ ἀχύροις περικαπνίζων, ἀλλ' ἤδη καὶ
 ἑτέρους περιφανεστέρους ἄνδρας δημεύων καὶ ἀφορήτους
 ποινὰς ἐπιφέρειν ἀπέκτεινεν.

Λεόντιον δὲ τινα πατρίκιον ἐκ τῆς τῶν Ἰσαύρων ὁρ- ^{a. 695}
²⁵ μώμενον χώρας καὶ στρατηγὸν γενόμενον τοῦ ἀνατολικοῦ
 καλουμένου στρατεύματος, εὐδόκιμόν τε ἐν πολλοῖς πολλάκις ^{43 B}
 γενόμενον, καὶ αὐτὸν ὑποφρούριον τρισὶ χρόνοις Ἰουστι-

1 δια[στρέ]φειν c 3 τὴν μάχην B 11 ἐς Suid. v.
 Ἰουστινιανὸς εἰς c καθίστη Suid. 12 ὁ εὐνοῦχος Suid.
 13 ὃς πολλὰ B καὶ π. etiam Suid. 14 τόλμην Suid.
 15 αὐτῇ c² αὐτῆς c 19 γενικὸν add. ex Suid. cf. Theoph.
 562, 10 om. c 20 τοῖς c item p. 46, 29 corr. vulg. 22 περι-
 φανεστάτους Suid. 23 ἀπέκτεινεν vulg. et Suid. 26 ἐν
 πολλοῖς] ἐν πολέμοις? cf. Theoph. 564, 2 27 ὑπόφρουρον Suid.

νιανὸς ἐποίησεν· εἶτα τῆς φρουρᾶς λύσας στρατηγὸν τῆς
 Ἑλλάδος προβάλλεται, αὐθημερὸν ἀναγκάσας τοῦ Βυζαντίου
 ἀπαίρειν. πρὸς ὃν γίνονται φίλοι τυγχάνοντες ἄωρὶ τῆς
 νυκτὸς Παῦλός τις μοναχὸς τῆς Καλλιστράτου μονῆς ὑπ-
 ἄρχων, ἀστρονόμος τὴν ἐπιστήμην, καὶ Γρηγόριος μοναχὸς 5
 καὶ ἡγούμενος ἐν τῇ Φλώρου μονῇ, Καππαδόκης τὸ γένος,
 ὡς προπέμψοντες. αὐτὸς δὲ ἰδὼν ἐνεκάλει λέγων ὡς “μά-
 την μοι τὰ τῆς βασιλείας προεμαντεύσασθε· νῦν γὰρ ἐν-
 θένδε ἀποχωροῦντα τὸ τέλος με τῆς ζωῆς πικρὸν κατα-
 λήψεται”. οἱ δὲ τῆς ὁδοῦ εἶργον, βέβαια παρεχόμενοι <ὡς> 10
 εἰ μὴ ὀκνήσειεν τῆς ἐξουσίας κρατήσειεν. τούτοις πεισθεῖς
 εὐθύς ἐπικομίζων τινὰς τῶν ὑπηρετῶν ἔτι τῆς νυκτὸς ἐφ-
 ισταμένης καὶ ὄπλα ἀνελόμενος εἰς τὸ πραιτώριον ἄνεισιν
 ἡσυχῇ. καὶ σημηνάντων ὡς τὸν βασιλέα παρεῖναι ἐν τοῖς
 ἐκεῖσε πρᾶξι τὰ κατὰ γνώμην, ὁ τοῦ πραιτωρίου ὑπαρχὸς 15
 ὑπήντα διανοιγνὺς τὰς πύλας· ὃν αὐτίκα χεῖρας καὶ πόδας
 ἐπέδησεν. ἐντὸς δὲ γενόμενος Λεόντιος πάντας τοὺς καθ-
 ειργμένους ἔλυσεν καὶ ὀπλίσας ἐπὶ τὸν καλούμενον Φόρον
 fol. 197^r ἐξώρμησεν· ἀκκεῖθεν σκεδαννυμένους ἀνὰ πάντα μέρη τῆς
 πόλεως βοῆ κρᾶζειν ἐκέλευσε πάντας Χριστιανούς εἰς τὸ 20
 ἱερὸν τῆς Σοφίας παραγενέσθαι. ἐξ ὧν πᾶν τὸ πλῆθος
 θορυβηθὲν σπουδῇ πρὸς τὸν λουτήρα τῆς ἐκκλησίας ἠθροί-
 ζετο. ὁ δὲ σὺν τοῖς μοναχοῖς καὶ ἑτέροις τῶν φίλων πρὸς
 Καλλίνικον τὸν τηρικαῦτα ἱεράρχην τῆς πόλεως ἔρχεται, καὶ
 44 B βιάζεται κατελθεῖν καὶ φωνῆσαι πρὸς τὸν λαόν “αὕτη ἡ 25
 ἡμέρα ἣν ἐποίησεν ὁ κύριος”. τὸ δὲ πλῆθος Ἰουστινιανὸν
 ἐδυσφήμει. καὶ οὕτως ἅπαντες ἐπὶ τὸν χῶρον τῆς ἵππο-
 δρομίας ᾤχοντο. ἡμέρας δὲ ἐπιγενομένης ἐκφέρουσιν Ἰου-
 στινιανὸν πρὸς αὐτούς. καὶ τῆς πληθύος βοῶσης βασιλέα

1 στρατηγὸν Ἑλλάδος *Swid. Theoph.* 564, 4 3 ἄωρ[ον] c
accentu sec. m. add. ἄωρὶ B 10 ὡς *add. vulg. om.* c
 12 ἐφισταμένης *vulg.* ἐφισταμένης c ἐνισταμένης? 13 πραι-
 τωρίου P πραιτώριος c 19 σκεδαννυμένους B σκεδαννύμενοι c

ξίφος διαδέχεσθαι, Λεόντιος τοῦ αἵματος αὐτοῦ φεισάμενος
 διὰ τὴν πρὸς Κωνσταντῖνον τὸν πατέρα αὐτοῦ ἀγάπην,
 τεμῶν τὴν γλῶτταν καὶ τὴν ῥῖνα ἐν Χερσῶνι τῇ πόλει ἐξ-
 ὠρισε, δέκατον ἤδη ἔτος ἐν τῇ βασιλείᾳ διανύσαντα. Λεόν-
 5 τιος δὲ ὑπὸ τοῦ πλήθους βασιλεὺς ἀναγορεύεται. Στέφανον
 δὲ τὸν εὐνοῦχον καὶ Θεόδοτον τὸν μοναχόν, δι' ἣν ὑπ-
 ἔμεινε παρ' αὐτῶν κάκωσιν, καὶ ἄκοντος τοῦ βασιλέως συλ-
 λαβόμενοι καὶ τῶν ποδῶν ἐξαναρτήσαντες διὰ σχολίων συ-
 ρέντας πρὸς τὴν καλουμένην τοῦ Βοὸς ἀγορὰν πυρὶ
 10 παραδεδώκεσαν. καὶ τὰ μὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει οὕτω
 διέκειντο.

Ἡ δὲ ὑπὸ Ἀφρικὴν Καρχηδῶν πρῶην ὑπὸ Ῥωμαίοις
 τελοῦσα τότε ὑπὸ χεῖρα τῶν Σαρακηνῶν γίνεται, πολέμῳ a. 697
 παρ' αὐτοῖς ληφθεῖσα. τοῦτο διαγνοὺς Λεόντιος ἅπαντα τὰ
 15 Ῥωμαϊκὰ ἐξώπλισε πλοῖμα, στρατηγόν τε ἐπ' αὐτοῖς Ἰωάννην
 τὸν πατρίκιον ὡς ἔμπειρον τῶν πολεμίων προχειρισάμενος
 πρὸς Καρχηδόνα κατὰ τῶν Σαρακηνῶν ἐξέπεμψεν· ὃς ἐκεῖσε
 παραγενόμενος τοὺς μὲν ἐν αὐτῇ τῶν Σαρακηνῶν πολέμῳ
 ἔτροπώσατο, τὴν δὲ πόλιν Ῥωμαίοις ἀνεσώσατο, καὶ τἄλλα
 20 πάντα τὰ ἐκεῖσε πολίσματα τῆς τοῦ ἔθνους ἀπαλλάξας ἐξ-
 ουσίας καὶ στρατὸν ὀπλίτην πρὸς φυλακὴν ἐν αὐτοῖς ἐγ-
 καταλείψας αὐτοῦ διεχείμαζεν. ὁ δὲ τῶν Σαρακηνῶν βασιλεὺς
 ταῦτα μεμαθηκῶς πλείονα κατ' αὐτοῦ ἐκίνησε πόλεμον, δι' 45 B
 οὗ καὶ τὸν μὲν Ἰωάννην σὺν τῷ περιόντι αὐτῷ Ῥωμαϊκῷ a. 698
 25 στόλῳ ἐξώθησε, καὶ τὴν Καρχηδόνα παραλαμβάνει πάλιν
 καὶ τὰ περὶ αὐτὴν πολίσματα. ὁ δὲ Ἰωάννης ἀφορμήσας
 πρὸς βασιλέα ἀνήγετο, ἐν δὲ τῇ νήσῳ Κρήτῃ γενόμενος
 ὑπὸ τε τῶν ἀρχόντων καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ πλήθους ἐστα-
 σιάζετο, ὡς οὐδαμῶς βουλευθεὶς αἰσχύνῃ καὶ δέει κατε-
 30 χόμενος πρὸς βασιλέα παραγενέσθαι. διὰ τοῦτο Λεόντιον μὲν

6 Θεοδόσιον c Θεόδοτον B cf. p. 37, 16. Theoph. 566, 7
 12 Καρχηδῶν c corr. vulg. 24 παρόντι B sed cf. p. 59, 19; 73, 11

δυσφημοῦντες ἀθετοῦσι, ψηφίζονται δὲ Ἀψίμαρον ὄνομα, στρατοῦ ἄρχοντα τῶν Κουρικιωτῶν τυγχάνοντα τῆς ὑπὸ Κιβυραιωτῶν χώρας, ὃν δρουγγάριον Ῥωμαίοις καλεῖν ἔθος, fol. 197^v Τιβέριον αὐτὸν ἐπονομάσαντες. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ νόσος λοιμικὴ τῇ πόλει ἐπέσκηψε καὶ πλῆθος λαοῦ ἐν μηνὶ τέ- 5 τρασι διέφθειρεν. Ἀψίμαρος δὲ σὺν τῷ συνόντι αὐτῷ στόλῳ εἰς Βυζάντιον ἀναχθεὶς ἀντικρὺ τῆς πόλεως ἐν Συναῖς λεγομένῳ παραθαλασσίῳ χωρίῳ προσορμίζεται. ἐπὶ χρόνον δὲ τινα πόλεμον συμβαλὼν τοῖς ἐν τῇ πόλει, τέλος τοὺς ὑπὸ τοῦ τείχους Βλαχερνῶν φρουροὺς καὶ τοὺς τούτων 10 ἄρχοντας ὑποφθείρας δόλῳ ὑπ' αὐτῶν παραλαμβάνει τὴν πόλιν. καὶ ὁ σὺν αὐτῷ στρατὸς εἰσελθὼν τὰ χροῖματα τῶν πολιτῶν διήρπαξε. Λεόντιον δὲ χειρωσάμενος τρίτον ἔτος ἐν τῇ βασιλείᾳ διάγοντα τὴν ρῖνα αὐτοῦ ἐξέτεμε, καὶ ἐν τῷ καλουμένῳ τῆς Δελμάτου μοναστηρίῳ ἡσυχάζειν προσ- 15 ἔταξε.

a. 704 Καὶ οὕτω μὲν ταῦτα ἐπ' αὐτοῖς συνέβαινε· Ἰουστινιανὸς δὲ ἐπεὶ πρὸς τῇ Χερσῶνι διέτριβε, συχνότερον δημη- 46 B γορῶν ὡς πάλιν κρατήσῃ τῆς βασιλείας ἐπαρρησιάζετο. οἱ δὲ ὧδε πολῖται κίνδυνον ἑαυτοῖς ὑπονοούμενοι ἐβουλεύσαντο 20 αὐτὸν ἀνελεῖν ἢ δεσμώτην πρὸς Ἀψίμαρον ἀναπέμπειν. αὐτὸς δὲ τοῦτο αἰσθόμενος ἐκεῖθεν διέφυγε καὶ εἰς τὸ φρούριον τὸ λεγόμενον Δόρος πρὸς τῇ Γοτθικῇ κείμενον χώρα ἀπέδρασεν. αἰτεῖ δὲ τὸν τῶν Χαζάρων ἡγεμόνα (χαγάνους δὲ τούτους αὐτοὶ καλοῦσιν) ὡς αὐτὸν παραγενέσθαι. 25 ὁ δὲ τῇ αἰτήσῃ εἶξε καὶ αὐτὸν μετὰ τιμῆς ἐδέξατο, καὶ φιλιωθεὶς αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν Θεοδώραν καλουμένην εἰς γυναῖκα ἐξέδοτο. ὁ δὲ τῇ αὐτοῦ συναινέσει ἐν Φαναγόρῃ ἐλθὼν σὺν αὐτῇ διέτριβε. ταῦτα διαγνοὺς Ἀψίμαρος

1 Ἀψίμαρον c *ubique* corr. B 4 μετονομάσαντες cum
Theoph. 567, 19? 10 ὑπὸ] ἐπὶ B 19 κρατήσῃ vulg. κρα-
τήσεων? 23 Δαράς P cum Theoph. 571, 3 24 τὸν τὸν X. c
28 Φαναγόρη B Φαναγορίαν Theoph.

ἐνέκειτο συχνῶς τὸν τῶν Χαζάρων ἄρχοντα ἐκλιπαρῶν, πλείστα δὲ χρήματα καὶ δῶρα ὑπισχνεῖτο, εἰ ζῶντα Ἰουστινιανὸν ἢ τὴν κεφαλὴν αὐτῷ ἐκπέμψαι. ὁ δὲ ταῖς πολλαῖς εἴξας παρακλήσεσιν ὑπέσχετο τοῦτο πληροῦν. πέμπει οὖν ἄνδρας
 5 εἰς φυλακὴν αὐτοῦ καθεστάναι, τῷ μὲν προσχήματι ὡς μὴ ὑπὸ τῶν ὁμοφύλων ἐπιβουλευθεῖν, τῷ ὄντι δὲ [φυλάσσειν], ὡς μὴ ἀποδράσαι ποτὲ προασφαλιζόμενος. κελεύει δὲ τῷ ἄρχοντι τῶν ὁμοεθνῶν, ὠκειωμένῳ δὲ Ἰουστινιανῷ ὄντι, ἔτι δὲ καὶ τῷ ἄρχοντι τῷ τοῦ Βοσπόρου τοῦ Σκυθικοῦ
 10 ἐπιτηρεῖν ἡνίκα αὐτοῖς ἐπιτρέψει ἀνελεῖν αὐτὸν ὡς τάχιστα. ταῦτα δὲ μηνύεται Θεοδώρα παρά τινος τῶν τοῦ πατρὸς οἰκετῶν· ἢ δὲ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς τῷ ἀνδρὶ ἀντιτίθει. καὶ αὐτὸς τὸν οἰκεῖον ἐκείνον τὸν Χάζαρον καλέσας καὶ ἀπιδιάσας μετ' αὐτοῦ ἀγχόνῃ παρέδωκε, τῷ αὐτῷ τε τρόπῳ
 15 ἀναιρεῖ καὶ τὸν Βοσπόρου ἄρχοντα. εὐθύς δὲ Θεοδώραν 47 B τὴν γαμετὴν πρὸς τὸν πατέρα ἐκπέμπει, αὐτὸς δὲ ἀπάρας εἰς Τόμιν καλούμενον παραθαλάσσιον χωρίον κατήλθε. κἀκεῖσε νηϊ ἐπιβάς σὺν ἑτέροις τισὶν ἀνδράσι καὶ ταύτην παραπλεύσας ἦλθε μέχρι Συμβόλου τῇ πόλει πλησιάσας
 20 Χερσῶνι. καὶ προσορμίσας τῷ ἐκεῖσε λιμένι πέμπει ἓνα τῶν fol. 198 ἑταίρων ἐπὶ τῇ πόλει, κἀκεῖθεν ἄγει πρὸς αὐτὸν τὸν Βαρασβακούριον καὶ τὸν τούτου ἀδελφὸν τὸν τε Σαλιβᾶν καὶ ἑτέρους τινὰς ἄνδρας. καὶ σὺν αὐτοῖς ἐκπλεύσας, τὰ λεγόμενα Νεκρόπηλα παρελθὼν πρὸς τὸν Ἴστρον ποταμὸν παρα-
 25 γίνεται. ἐκεῖθεν ἐκπέμπει τῶν συνόντων τινὰ Στέφανον πρὸς Τέρβελιν κύριον ὄντα τηνικαῦτα τῶν ἐκεῖσε Βουλγάρων, παρακαλῶν συλλαβέσθαι αὐτῷ ὥστε τὸν τῆς βασιλείας ἀπο-

2 εἰ vulg. ἢ c 6 φυλάσσειν del.? 10 αὐτοῖς] αὐτοὺς c 18 ταύτην] τὴν ἀκτὴν P καὶ παραπλεύσας τὴν Ἀσάδα sive Ἀσσάδα codd. Theoph. 572, 4 sed Anastasius iuxta litora vertit 20 προσορμήσας c corr. vulg. 21 Βαρασβακούριον c Βασβακούριον codd. Theoph. Barisbacurius A 24 Ἴστρον c corr. vulg.

λήψεσθαι θρόνον, ἄλλα τε πλεῖστα δῶρα ὑποσχόμενος καὶ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα εἰς γυναῖκα αὐτῶ δώσειν ἐπαγγειλάμενος. ὁ δὲ προθύμως ἐν πᾶσιν ὑπέεικε, καὶ Ἰουστινιανὸν σὺν τιμῇ μεγάλη ἐδέξατο, καὶ ἅπαντα τὸν ὑπ' αὐτῶ λαὸν ὀπλίσας σὺν αὐτῶ ἐπὶ τὴν βασιλεύουσαν ὤχετο. προσεδρεύει δὲ τῶ 5
τείχει Βλαχερνῶν ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις, ἀξιῶν τοὺς τῆς πό-
λεως εἰσδεχθῆναι αὐτὸν βασιλέα. οἱ δὲ αἰσχροῦς ὑβρίζοντες ἀπέπεμπον. ὁ δὲ νυκτὸς εἰσδύεται σὺν ὀλίγοις τισὶ κατὰ τὸν τῆς πόλεως ἀγωγὸν κἀντεῦθεν παραλαμβάνει τὴν πό-
λιν καὶ πρὸς βραχὺ σκηνοῦται ἐν τῷ παλατίῳ Βλαχερνῶν. 10
Ἡράκλειον δὲ τὸν ἀδελφὸν Ἀψιμάρου στρατηγὸν τοῦ ἀνα-
τολικοῦ στρατοῦ γενόμενον καὶ τοὺς ἄλλους ἄρχοντας καὶ ὑπασπιστάς αὐτοῦ πρὸς τῶ τείχει ἐπὶ ξύλου ἀνήρτησεν.
48 B Ἀψίμαρον δὲ συλλαβὼν ἑβδομοῦ ἔτος ἐν τῇ βασιλείᾳ δι-
ανύσαντα, ἔτι δὲ καὶ Λεόντιον σιδήροις πεδήσας κατέσχευεν ἐν 15
εἰρκτῇ· μετὰ δὲ ταῦτα ἵππικὸν ἐπιτελέσας ἀγῶνα, θάτερον
μὲν ἐκ δεξιῶν θάτερον δὲ ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τοῖς ποσὶν
αὐτοῦ πατεῖσθαι ῥίψας ἐπὶ ὥρας βραχείας, μετὰ ταῦτα ἐκ-
πέμπει ἐν τῷ καλουμένῳ Κυνηγίῳ τμηθῆναι τὰς κεφαλὰς.
τὸν δὲ Βουλγάρων ἄρχοντα Τέρβελιν ἔξω τείχους Βλαχερ- 20
νῶν σκηνούμενον πολλὰ φιλοφρονησάμενος, τέλος παραγενό-
μενον πρὸς αὐτὸν χλανίδα τε περιβάλλει βασιλικὴν καὶ
Καίσαρα ἀναγορεύει, καὶ συμπάρεδρον ποιησάμενος προσ-
κυνεῖσθαι σὺν αὐτῶ ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐκέλευε, καὶ πλεῖστα παρα-
σχόμενος δῶρα πρὸς τὰ ἑαυτοῦ ἐξέπεμπε. Καλλίνικον δὲ 25
a. 705 τὸν τῆς πόλεως ἱεράρχην, ὡς δυσφημήσαντα αὐτὸν ἐπὶ τῇ
τοῦ Λεοντίου ἀναγορεύσει, τυφλώσας ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐξέπεμψε,
Κῦρον ἀντ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἱερωσύνην προχειρισάμενος τὸν
ἐν Ἀμάστριδι ἐγκλειστὸν γενόμενον, προσημάναντα αὐτῶ
ἐκεῖσε παριόντι τὴν τῆς δευτέρας βασιλείας κατάστασιν. πο- 30

λύν τε φόνον καὶ κάκωσιν ἐν τοῖς ὑπηκόοις ἐποιεῖτο· τοὺς
 μὲν γὰρ εἰς ἄρχοντας προβαλλόμενος αὐτίκα ἐτέρους ὀπισθεν
 ἐκπέμπων ἀνήρει, οὓς δὲ ἐν δείπνῳ συγκαλῶν δόλῳ ἀπ-
 ἔκτεινεν, ἄλλους ἐν τῷ βυθῷ σάκκοις ἐμβαλὼν ἀπέρριπτε, καὶ
 5 συνελόντα εἰπεῖν, ὡμότητι πολλῇ καὶ θηριώδει γνώμη πρὸς fol. 198^v
 τὸ ὑπήκοον διακείμενος. ἐν τούτοις δὲ μεταστέλλεται ἀπὸ
 Χαζαρίας Θεοδώραν τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν καὶ Τιβέριον τὸν
 ἐξ αὐτῆς τεχθέντα αὐτῶ υἱόν, καὶ στέφει αὐτοὺς εἰς βασι-
 λέας. μετὰ τοῦτο λύει τὴν πρὸς τοὺς Βουλγάρους εἰρήνην, a. 707
 10 καὶ στρατεύματα πλείστα διὰ τε γῆς καὶ θαλάσσης πρὸς 49 B
 τοῖς Θρακῶσι μέρεσι διαγαγὼν πρὸς τῇ Ἀγγιάλῳ πόλει ὡς
 πολεμήσων αὐτοὺς παραγίνεται. ἀφυλάκτως δὲ τοῦ λαοῦ
 πρὸς τὰ ἐκεῖσε πεδία ἐπὶ κομιδῇ χόρτου σκεδαννυμένου
 ἐπιπίπτουσιν ἀθρόως οἱ Βούλγαροι καὶ πολλοὺς αὐτῶν
 15 διαφθείρουσι, πολλοὺς δὲ καὶ αἰχμαλώτους εἶλον. καὶ Ἰου-
 στινιανῶ ἐν τῇ πόλει Ἀγγιάλῳ ἀπολειφθέντι ἐπὶ τρισὶν ἡμέ-
 ραις προσεδρεύουσιν. ὁ δὲ νυκτὸς ναυσὶν ἐπιβὰς φυγῇ
 ἐκεῖθεν ἀπέπλευσε καὶ εἰς Βυζάντιον ἐπανάγεται.

Ἐν τούτοις ὄντων τῶν πραγμάτων ὁ τῶν Σαρακηνῶν a. 708
 20 βασιλεὺς λαὸν πλείστον ὀπλίτην ἐκπέμπει, ἡγεμόνας αὐτοῖς
 ἐπιστήσας Μασαλμᾶν καὶ Σολυμᾶν κατὰ τὴν αὐτῶν διά-
 λεκτον καλουμένους, ὡς τὰ Τύανα τὴν πόλιν πολιορκήσου-
 τας. οἱ δὲ ἐκεῖσε παραγενόμενοι, πολέμους πλείστους συν-
 ἄψαντες, μέρος δὲ καὶ τοῦ τείχους ἐκ τῶν πρὸς τειχομαχίαν
 25 ὀργάνων καταβαλόντες καὶ πλέον οὐδὲν ἀνύσαι ἰσχύσαντες,
 ἀποχωρεῖν πρὸς τὰ οἰκεῖα ἐβούλοντο. ἐν ᾧ ἐκπέμπει Ἰου-
 στινιανὸς πρὸς τῇ μεσογείᾳ, καὶ πλείστον λαὸν ἄγροικόν τε
 καὶ γεωργικὸν ἀθροίσας πρὸς τὰ Τύανα ἀφικνεῖσθαι ἐκέ-
 λευσεν ὡς τοὺς πολιορκουμένους ἐπαμννόμενος. τούτους
 30 ἀόπλους οἱ Σαρακηνοὶ θεασάμενοι ὀρμῶσι κατ' αὐτῶν, καὶ

1 οὓς μὲν? 7 Χαζαρίαν c corr. vulg. 14 αὐτοὺς c
 corr. B 21 Σολιμᾶν p. 53, 17 22 Τοίανα c ubique in seqq.
 corr. vulg. 29 τοῖς πολιορκουμένοις ἐπαμννούμενος B

τοὺς μὲν ξίφει ἀνεῖλον τοὺς δὲ αἰχμαλώτους συνέλαβον. ἐντεῦθεν θαρραλεώτερον διατεθέντες τῆς προεδρίας Τυάνων εἶχοντο. οἱ δὲ ἀπορία δαπανημάτων τῶν πρὸς μάχην ἀπειπόντες τῆς τε παρὰ βασιλέως βοήθειας οὐκ εὐπορήσαντες, ὁμολογία ἑαυτοὺς τοῖς ἐχθροῖς παρέδωσαν καὶ πρὸς τὰ τῶν 5
 50 B Σαρακηνῶν ἦδη ἀπώχοντο. ἐξ ἐκείνου λοιπὸν πλείστη τοῖς ἐχθροῖς παρηγία ἐδέδοτο ἀδεῶς τὰς Ῥωμαίων καταληϊζέσθαι χώρας, οὐδενὸς τούτοις ἰσχύοντος ἀντιπάτεσθαι, καὶ τινὰ τούτων ἀποδασμὸν εἰς τριάκοντα ἄνδρας περιστάμενον ἄχρι Χρυσοπόλεως κατελθεῖν (παραθαλάσσιον χωρίον ἀντικρὺ 10 Βυζαντίου πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα ἰδρυμένον), καὶ τοὺς μὲν αὐτόσε οἰκήτορας ἀποσφάξαι, τὰς δὲ πορθμίδας ἐμπρησαι ναῦς.

a. 710 Ἰουστινιανὸς δὲ ἐν μνήμῃ ἔχων περὶ τῆς γενομένης αὐτῷ πρὸς Ἀψίμαρον παρὰ τῶν ἐν Χερσῶνι διαβολῆς, ναῦς 15
 fol. 199^r πολὺ πλείστας καὶ διαφόρους συναγείρας, ἐμβιβάσας παρ' αὐτοῦ ἄχρις εἰς ἑκατὸν χιλιάδας ἀριθμὸν ἀνδρῶν, εἰδότας ἔκ τε τῶν στρατιωτικῶν καταλόγων, ἔτι δὲ καὶ τοῦ γεωργικοῦ καὶ τῶν βανανυσικῶν τεχνῶν τῶν τε ἐκ τῆς συγκλήτου βουλῆς καὶ τοῦ τῆς πόλεως δήμου, Στέφανον δὲ τινὰ 20 πατριῖκιον τὸ ἐπίκλην Ἄσμηκτον τοῦ τοιούτου στόλου ἡγεμόνα προβαλόμενος ἐξέπεμψε, προσταξάς πάντας τοὺς ἐν Χερσῶνι καὶ Βοσφόρῳ καὶ τοὺς τῶν ἄλλων ἀρχοντιῶν λαοὺς ξίφεσιν ἀνηλωκέναι, Ἡλίαν δὲ τὸν αὐτοῦ δορυφόρον σὺν αὐτῷ ἀπιόντα ἄρχοντα Χερσῶνος ἐγκαταστήσαι, ἔτι δὲ καὶ 25 Βαρδάνην Ἀρμένιον τῷ γένει ἐξόριστον ἐκεῖσε καταλιπεῖν. Στέφανος δὲ διὰ τῆς Ποντικῆς θαλάσσης πρὸς τὰ ἐκεῖσε

2 θαρραλεώτεροι c corr. vulg. ed. 2 8 ὥστε καὶ B
 9 ἀποδρασμὸν c corr. vulg. 10 παραθ. δὲ τοῦτο χωρίον?
 cf. p. 66, 24 16 παραντα? 17 ἄχρι καὶ εἰς? ut solet Nicephorus
 εἰσβάντας B ἰδιώτας? 21 ἐπίκλην c corr. vulg.
 Ἄσμηκτον B cf. Theoph. 578, 3 22 προβαλόμενος B προβαλλόμενος c
 23 ἀρχοντι[ῶν] c 25 post ἄρχοντα litura unius literae in c
 ἐγκαταστήσαι c² ἐγκαταστήσει c 26 Βαρδάνην c corr. vulg.

περαιωθεὶς τὰ προστεταγμένα ἐπλήρου, μεираκιά τινὰ ὀλίγα
 τῷ συνόντι αὐτῷ λαῷ ὡς δῆθεν αἰχμάλωτα περιποιήσας.
 Τονδοῦνον δὲ τὸν Χερσῶνος ἄρχοντα καὶ Ζωῖλον πρωτο-
 πολίτην λεγόμενον καὶ ἑτέρους ἄνδρας τεσσαράκοντα τῶν
 5 ἐμφανεστέρων δεσμώτας σὺν γυναιξὶ καὶ παισὶ πρὸς Ἰου- 51 B
 στινιανὸν ἐπεμψεν, ἄλλους τε τῶν πρωτευόντων Χερσῶνος
 ἄνδρας ἑπτὰ ξυλίνοις ὀβελοῖς προσαρτήσας ἐπὶ πυρὸς δι-
 ὡπίτησε. τοὺς δὲ τῶν ἑτέρων προστατεύοντας πολισμάτων
 ἄνδρας ἄχρι καὶ εἰς εἴκοσι ἀκατίῳ ἐμβαλὼν καὶ προσδήσας
 10 λίθους [τε] τούτῳ πλείστους τῷ βυθῷ παραδέδωκεν. Ἰου-
 στινιανὸς δὲ φιλανθρωπότερον τὸν Στέφανον διατεθέντα
 παρὰ τὰ διατεταγμένα αὐτῷ νομίσας διὰ τὴν τῶν μεираκίων
 περιποίησιν, σπουδαιότερον ἐπανήκειν πρὸς αὐτὸν ἐκέλευ-
 σεν. αὐτὸς δὲ κατα τὰ προσταχθέντα ἐκεῖθεν ἀπάρας μηνὸς
 15 Ὀκτωβρίου ἐνισταμένου χειμῶνι μεγάλῳ καὶ ναυαγίῳ περι-
 πίπτει, εἰς τρεῖς καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδας τῶν καταπον-
 τισθέντων ἀριθμηθέντων, ὧν τὰ πτώματα ἐξ Ἀμάστριδος
 πόλεως μέχρις Ἡρακλείας ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἀπερρίπτετο.
 ἐφ' οἷς οὐ λυπηθεὶς ἀλλὰ καὶ λίαν περιχαρῆς γενόμενος
 20 Ἰουστινιανὸς πάλιν βουλευέται ἕτερον ἐκεῖσε ἐκπέμπειν στό-
 λον. οἱ δὲ τῶν χωρῶν τούτων ἄρχοντες τῆς φήμης αἰσθό-
 μενοι ἑαυτοὺς ὄση δύναμις ἠσφαλίζοντο, πρὸς δὲ τοὺς Χα-
 ζάρεις διαπρεσβεύονται ὥστε ἐπὶ φυλακὴν τούτων λαὸν
 ἀποστέλλειν καὶ περισώζειν τοὺς ἐν αὐτοῖς περιλειφθέντας.
 25 ταῦτα Ἰουστινιανὸς μεμαθηκῶς Γεώργιον τὸν πατρίκιον a. 711
 ἀποστέλλει καὶ Ἰωάννην τὸν τῆς πόλεως ὑπαρχον σὺν ἑτέ-
 ροις ἄρχουσι καὶ στρατῷ ἄχρι τριακοσίων ἀνδρῶν, παραδοὺς
 αὐτοῖς Τονδοῦνον καὶ Ζωῖλον, ὥστε ἀποκαταστήσαι αὐτοὺς

3 Τονδοῦνον] Τονδοῦνον Theoph. τὸν δοῦνον c hic et infra
 4 λεγόμενον] γενόμενον? 10 τε uncis inclusit B λίθοις τε
 τοῦτο πλείστοις γεμίσας vel simile quid? cf. Theoph. 579, 3
 13 ἐπανήκειν vulg. ἐπανήσειν c 22 Χαζάρεις (om. accentu) c
 Χαζάρους B

ταῖς οἰκείαις ἀρχαῖς, Ἡλίαν δὲ ἀγαγεῖν ὡς αὐτόν. τούτων
 ἐν Χερσῶνι παραγενομένων οἱ τῆς πόλεως μόνους Γεώργιον
 52 B καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἄρχοντας ἀξιοῦσιν ἐντὸς γενέσθαι τῆς
 πόλεως· οὗ γεγονότος τὰς μὲν πύλας ἐπ' αὐτοῖς ἐκλείσαν,
 fol. 199^v Γεώργιον δὲ καὶ Ἰωάννην ξίφει ἀναιροῦσι. τοὺς δὲ ἔξω 5
 τοῦ τείχους ἀπολειφθέντας στρατιώτας, ἔτι δὲ καὶ Τουδοῦ-
 νον καὶ Ζωῖλον τοῖς ἐκεῖσε προσεδρεύουσι Χαζάροις παρα-
 δόντες τῷ χαγάνῳ παρέπεμψαν, οὓς παραλαβόντες οἱ Χά-
 ζαροι κατὰ τὴν ὁδὸν ἐκτεινον. οἱ δὲ τῆς πόλεως Χερσῶνος
 Ἰουστινιανὸν μὲν αἰσχροῶς δυσφημήσαντες καθύβριζον, Βαρ- 10
 δάνην δὲ τὸν ἐκεῖσε ὄντα ἐξόριστον ὡς βασιλέα εὐφήμουν.
 τούτων αἰσθόμενος Ἰουστινιανὸς καὶ μείζονι θυμῷ ἔξαπτό-
 μενος τὰ μὲν Ἡλία τέκνα τῷ μητρῷ κόλπῳ φερόμενα
 ἀναλίσκει, τὴν δὲ αὐτοῦ γυναῖκα τῷ ἰδίῳ μαγείρῳ ζευχθῆ-
 ναι ἠνάγκασεν, Ἰνδῷ τῷ γένει καὶ ὄλῳ δυσειδεῖ τυγχάνοντι. 15
 ἕτερον δὲ πάλιν μέγαν στόλον ἀποστέλλει, ἠγεῖσθαι τούτου
 προχειρισάμενος Μαῦρον τὸν πατρίκιον, προστάξας τὴν μὲν
 πόλιν Χερσῶνος καταστρέψασθαι καὶ ἅπαντας τοὺς ἐν αὐτῇ
 ἀφειδῶς κατακτεῖναι. ὁ δὲ πρὸς Χερσῶνα περαιωθεὶς τοῦ
 ἔργου εἶχετο. λαοῦ δὲ Χαζάρων ἐξαπιναίως ἐπιπεσόντος ἡ 20
 μὲν πόλις περιεσώζετο, Βαρδάνης δὲ ὡς τὸν κύριον τῶν
 Χαζάρων φυγὰς ᾤχετο. Μαῦρος δὲ ὁ πατρίκιος πρὸς μὲν
 τὴν πολιορκίαν ἀμνηχανήσας, παλινοστεῖν δὲ πρὸς Ἰουστινια-
 νὸν δεδιώς, συμφρονεῖ τῇ πόλει Χερσωνιτῶν. καὶ Ἰουστι-
 νιανὸν μὲν ἀπηναίοντο, Βαρδάνην δὲ ὡς βασιλέα εὐφή- 25
 μουν, Φιλιππικὸν αὐτὸν μετονομάσαντες. καὶ πρὸς τὸν
 Χάζαρον διαπρεσβεύονται τοῦτον ὡς αὐτοὺς ἀπεσταλκέναι.
 ὁ δὲ ὄρκοις ἐμπεδοῖ τὸ Ῥωμαϊκὸν πλῆθος περὶ τῆς Βαρ-
 δάνου σωτηρίας χρήματα αὐτοὺςπραξάμενος, κατ' ἄνδρα

ου

2 σμονης (ου sec. m. sprscr. et η deletum) c 14 ἀναλίσκει
 vulg. ἀνήλίσκει c ἀνήλίσκεν? 20 ἐπιπεσόντος vulg. ἐπιπεσόν-
 των c 25 ἀνένοντο C 27 πρὸς αὐτὸν c² 28 ὑπὲρ B
 29 αὐτοὺς vulg. αὐτοῖς c cf. p. 37, 20

ἑκατὸν νομίσματα εἰληφώς. Ἰουστινιανὸς δὲ χρόνου παρ- 53 B
 ερχομένου ὑπόπτειεν ὡς καὶ παρ' αὐτῶν ἠθεταιμένος εἶη.
 διὰ τοῦτο αἰρεῖται Τέρβελιν τὸν ἄρχοντα τῶν Βουλγάρων
 καὶ τηνικαῦτα συμμαχεῖν αὐτῷ. ὁ δὲ πέμπει πρὸς αὐτὸν
 5 ἄνδρας ὡς τρισχιλίους, οὓς δεξάμενος συμπεραιοῦται αὐτοῖς,
 καὶ ἅμα τῷ τοῦ Ὀψικίου λεγομένῳ στρατῷ εἰς τὸ καλού-
 μενον πεδίον τοῦ Δαματρῷ ἰδρύσασθαι παρεκέλευεν. αὐτὸς
 δὲ τούς τε ἄρχοντας ἑαυτοῦ καὶ στρατὸν ὀπλίτην ἕτερον
 παραλαβὼν πρὸς τοῖς Ποντικοῖς ἐξέδραμε χωρίοις, ἄχρι
 10 παραθαλασίου κόμης Γιγγιλίσσου ὀνομαζομένης, ὥστε ἀνα-
 μανθάνειν οἷα τὰ ἐν Χερσῶνι αὐτῷ πεπραγμάτευτο. ἐπὶ
 χρόνον δὲ τινα ἐκεῖσε διατρίψας καὶ θεασάμενος τὸν τοιοῦ-
 τον στόλον σὺν τῷ Φιλιππικῷ βασιλεύοντι πρὸς Βυζάντιον
 καταίροντα, πρὸς τὸν καταλειφθέντα αὐτῷ λαὸν κατὰ τὸν
 15 Δαματρὸν παλινοστεῖ. Φιλιππικὸς δὲ πολέμου ἐκτὸς εἰς τὴν
 πόλιν εἰσῆει, καὶ αὐτίκα Ἑλίαν σὺν ὀπλίτῃ λαῷ κατὰ Ἰου-
 στινιανοῦ ἀποστέλλει. καὶ αὐτὸς τῷ μὲν συνόντι Ἰουστι-
 νιανῷ πλήθει ὄρκοις τὰ τῆς σωτηρίας ἐβεβαίωσε καὶ τὸν fol. 200^r
 τῶν Βουλγάρων λαὸν σώους ἐπανήκειν ὑπέσχετο, αὐτοῦ δὲ
 20 Ἰουστινιανοῦ τὴν κεφαλὴν ἐκτέμνει, ἥδη ἔτος ἕκτον ἀνύ-
 σαντος ἐν τῇ δευτέρᾳ αὐτοῦ βασιλείᾳ, καὶ πρὸς Φιλιππικὸν
 ἐκπέμπει. ὁ δὲ ταύτην δεξάμενος πρὸς τοῖς ἐσπερίοις τό-
 ποις ἄχρι Ῥώμης ἀπέστειλε. Μαῦρον δὲ τὸν πατρίκιον καὶ
 Ἰωάννην τὸν βασιλικὸν δορυφόρον, ἐπίκλην Στροῦθον, κατὰ
 25 Τιβερίου τοῦ υἱοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐξέπεμψεν, ὃν καταλαμ-
 βάνουσιν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ καταφυγόντα τοῦ ἱεροῦ τῆς
 πανάγνου θεομήτορος τοῦ ἐν Βλαχέρναις ὄντος, ἐν ᾧ εἰσ-
 πηδήσας Ἰωάννης ἀφέλκεται τῆς ἱερᾶς ἐξημμένον τραπέζης, 54 B
 μήτε τὰ ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου εὐλαβηθεῖς μήτε τοῖς πολλοῖς
 30 δάκρυσιν Ἀναστασίας τῆς αὐτοῦ μάμμης εἶξας· παρῆν γὰρ

7 αὐτὸς vulg. αὐτοῦς c 15 Φιλιππικὸς c² Φιλιππικοῦ c
 16 Ἑλίαν c 24 ἐπίκλην c corr. vulg. τὸ ἐπίκλην? cf. p. 23,
 12; 32, 28; 44, 21

καὶ αὐτὴ τῷ ἐγγόνῳ συγκινδυνεύουσα. καὶ τοῦτον εἰς τὴν τοῦ ὑπερκειμένου τείχους τὴν καλουμένην τῶν Καλλινίκων ζώου ἀλόγου δίκην μαχαίρα ἀποσφάττουσιν, ἐν τῷ ἱερῷ τῶν θεῶν Ἀναργύρων τῶν καλουμένων τῶν Παυλίνης ταφῆναι προστάξαντες. μεθ' ὃν συλλαμβάνονται καὶ Βαρασβα- 5 κούριον καὶ τοὺς λοιποὺς Ἰουστινιανοῦ ἄρχοντας, καὶ πάντας ξίφει ἀναιροῦσι.

a. 712 Φιλιππικὸς δὲ ἀσέμνως καὶ ῥαθύμως τὰ βασιλεία διέπων ἐφαίνετο, τοὺς δὲ ἐν τῇ ἕκτη οἰκουμενικῇ συνόδῳ πατέρας ἀναθέματι καθυπέβαλε, τὰ παρ' αὐτῶν ἐνθέως 10 δογματισθέντα δύο τοῦ σωτήρος θελήματα καὶ ἐνεργείας μὴ ἀποδεχόμενος, συλλήπτορα εὗρίσκων Ἰωάννην τὸν τηνικαῦτα τῆς πόλεως ἀρχιερέα καὶ Γερμανὸν τὸν Κυζίκου μητροπολίτην καὶ ἑτέροισι ἱερεῖσι καὶ συγκλητικοῖσι πλείστοις.

Ἐν τούτοις τῶν Βουλγάρων ὀπλίτης ὄμιλος ἀθρόως 15 τοὺς ἐν τῷ Θρακικῷ Βοσπόρῳ οἰκοῦντας ἐπεισπίπτει· καὶ λαὸν πλείστον τῶν ἐγχωρίων καὶ τῶν ἐκ Βυζαντίου διαπερώντων τέρψεως καὶ ἡδυπαθείας ἔνεκεν ἀναιροῦσιν, ἄλλους τε ἡχμαλώτευσαν καὶ ἄργυρον ὡς πλείστον καὶ σκεύη οὐκ ὀλίγα παρ' αὐτῶν προσκτησάμενοι· ἀδείας δὲ αὐτοῖς 20 προσγενομένης καὶ πρὸς τῷ χερσαίῳ τείχει τῆς πόλεως σκεδάννυνται, ἄχρι καὶ τῆς Χρυσῆς καλουμένης πύλης προεκδραμόντες. ἐκεῖθεν ὑπονοστήσαντες πολλὰ τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία καταληΐζονται. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τὸ τῶν Σαρακη- 25 νῶν ἔθνος τὴν Ῥωμαίων κατέθεον χώραν, καὶ τὰ πλείστα 55 B μέρη διεκτρέχοντες πλείστην ὄσιν βλάβην ἀνθρώπων τε καὶ κτηνῶν ἐποιοῦντο, τὴν τε Μήδειαν καὶ ἕτερα πολίσματα

2 τείχους πύλην τὴν καλ.? ἐπὶ τῷ ἄνω τῶν Καλλινίκης παραπορτίῳ *Theoph.* 583, 5 4 τῷ καλουμένῳ? *cf. Theoph.* 583, 8 5 Βαρασβακούριον *cf. ad p.* 41, 21 8 τὴν βασιλείαν B *sed* τὰ βασιλεία *etiam Suidas s. v.* Φιλιππικὸς a. 9 δὲ] τε *Suid.* 12 συλλήπτορας *Suid.* εὐρηκῶς *Suid.* 16 κατὰ τοὺς? *cf. p.* 49, 12 20 αὐτοῖς *vulg.* αὐτῶν c 27 Μίδειαν B Μισθίαν *et Μίσθειαν codd. Theoph. Misthiam A*

συμπααραλαμβάνουσι. Φιλιππικὸς δὲ γενέθλιον τῆς πόλεως a. 713
 ἡμέραν ἐπιτελέσας καὶ ἀμιλλητήριον τῶν ἵππων ἀγῶνα ἐπι-
 δειξάμενος, εἶτα τοῖς φίλοις συμποσιάσας εἰς ὕπνον κατὰ
 τὸν μεσημβρινὸν τῆς ἡμέρας καιρὸν ἐτράπετο. συμβαίνει
 5 δέ γε αὐτῷ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς ἐντεῦθεν. Γεώργιος τις ὄνο-
 μα, τὸ ἐπίκλην Βούραφος, πατρίκιος τυγγάνων καὶ τοῦ fol. 200^v
 Ὀψικίου στρατοῦ ἡγούμενος, πρὸς τῇ Θράκῃ τηνικαῦτα
 ἐπιδημῶν φυλακῆς ἕνεκα τῆς χώρας διὰ τὴν τῶν Βουλγά-
 ρων καταδρομὴν, γνώμη Θεοδώρου τοῦ πατρικίου τὸ ἐπί-
 10 κλην Μυακίου πέμπει τῶν ὑπηρετῶν τινὰ, Ῥοῦφον ὄνομα,
 σὺν ὀλίγοις στρατιώταις πρὸς τὸ Βυζάντιον τὰ πρὸς τὴν
 Φιλιππικοῦ ἐπιβουλήν ἐπιτελέσοντας· ὅς ἀθρόως κατὰ τὰ
 βασίλεια ἐπεισπίπτει, καὶ τὸν βασιλέα καθεύδοντα καταλαβὼν
 ἐξανίστησί τε τοῦ ὕπνου καὶ πρὸς τὸν τοῦ ἵπποδρομίου
 15 ἐξάγει χῶρον κακεῖσε αὐτοῦ τὰς ὄψεις ἀπετύφλωσε, δεύ-
 τερον ἔτος ἐν τῇ βασιλείᾳ διάγοντος. τῇ ἐπαύριον (ἡμέρα
 ἦν τῆς πεντηκοστῆς ἑορτάσιμος) ἀθροισθεὶς ὁ τῆς πόλεως
 ἅπας δῆμος πρὸς τὸ ἱερὸν τοῦ θείου λόγου τέμενος ἀν-
 αγορεύουσιν εἰς βασιλέα Ἀρτέμιον Φιλιππικοῦ γραμματέα
 20 τυγγάνοντα, οὓς τῇ Ἰταλῶν φωνῇ καλοῦσιν ἀσηκηῆτις,
 ἐπονομάσαντες αὐτὸν Ἀναστάσιον. ὀλίγων δὲ ἡμερῶν διελ-
 θουσῶν τυφλοῦσι Θεόδωρον τὸν πατρίκιον, ὡσαύτως
 καὶ Γεώργιον, καὶ τοῦτον ἐξόριστον ἐν Θεσσαλονίκῃ πέμ-
 πουσιν.

25 Ἀναστάσιος δὲ δι' ἐπιμελείας τὰ πολεμικὰ πράγματα
 εἶχε καὶ ἄρχοντας ἱκανοὺς πρὸς τὰς τούτων διοικήσεις καθ- 56 B
 ἴστη. αἰσθόμενος δὲ ὁ τῶν Σαρακηνῶν βασιλεὺς βουλὰς
 ἐκίνει ὡς κατὰ τῆς Ῥωμαίων χώρας στρατευσόμενος. ἀπο-
 στέλλει δὲ πρὸς αὐτὸν Δανιὴλ τὸν πατρίκιον <ἐκ> τῆς Σι-

6 ἐπίκλην c corr. vulg. item v. 9 16 διάγοντος B διά-
 γοντα c 20 μετονομάσαντες? cf. Theoph. 588, 4 26 καθ-
 ἴσται c καθίστα vulg. 29 ἐκ om c ἀπὸ vulg. sed cf. p. 37,
 24; 66, 6

νωπιτῶν ὀρμώμενον πόλεως, ὕπαρχον τηνικαῦτα τῆς βασι-
 λίδος ὑπάρχοντα, ὡς δῆθεν τὰ τῆς εἰρήνης ἐπικηρουκευσό-
 μενον, τῷ ὄντι δὲ διοπτευσόμενον οἷα αὐτοῖς τὰ κατὰ
 Ῥωμαίων ἐξηρτύετο· ὅς ἐπανήκων ἐπήγγειλε μεγίστην ἔσε-
 σθαι τοῦ ἔθνους διὰ τε ἰππικῶν καὶ πλοῦμων στρατευμάτων 5
 τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας καταδρομῆν. ὁ δὲ ἀκούσας ἐκάστω
 τῶν ἐν τῇ πόλει † ὡς εἴ τις τῶν ἀναγκαίων εὐπορήσοι ἐπὶ
 τριετῇ χρόνον διαρκούντων αὐτῷ, μένειν, ὁ δὲ τούτων
 ὕστερῶν οὐκ ἂν βούλοιο ἀποτρέχειν. τὰ δὲ τείχη τῆς πό-
 λεως ἐπιμελέστερον καινίζει καὶ τὰ πολεμητήρια ὄργανα 10
 διασκευάζει, πλεῖστα δαπανήματα τῇ πόλει ἀποθέμενος καὶ
 ἑτέροις οἷς ἀνήκε πρὸς πολεμίων ἔφοδον ταύτην κατοχυρώ-
 σας. φήμης δὲ γενομένης ὡς ὁ τῶν Σαρακηνῶν στόλος
 ἀπὸ Ἀλεξάνδρου πόλεως ἐπὶ τὸν Φοίνικα παρεγένετο ναυ-
 πηγησίμης ξυλῆς κυπαρισσίνης ἕνεκεν, ἐκλέγεται σκάφη 15
 ταχυπλόιμα, στρατόν τε ἐν αὐτοῖς ἐγκαταλέγει ἐκ τῶν τῆς
 χώρας τοῦ καλουμένου Ὀψικίου καὶ πρὸς τῇ νήσῳ τῇ
 Ῥόδῳ ἀποστέλλει. κἀκεῖσε ἀθροισθῆναι καὶ ἄλλα Ῥωμαϊκὰ
 πλόιμα συνέταξε. τούτοις ἡγεμόνα ἐφίστησιν Ἰωάννην διά-
 κονον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας καὶ τῶν δημοσίων φόρων λο- 20
 fol. 201^r γιστήν, ὃν λογοθέτην γενικὸν οἶδε καλεῖν ἢ συνήθεια, ὑπάρ-
 57 B χοντα ἔμφρονά τε καὶ ἔμπειρον καθιστάμενον, ὅστις τὸν
 ἅπαντα παρέλαβε στόλον. ὅς πρὸς τῇ Ῥόδῳ γενόμενος καὶ
 τὰ ἐντεταλμένα ἀπαγγέλλων καταπειθεῖς εὔρισκε καὶ προ-
 θύμους πρὸς τὸν διάπλουν ὑπάρχοντας τοὺς συνειλεγμένους 25
 ἅπαντας. μόνοι δὲ οἱ παραγενόμενοι τοῦ Ὀψικίου στρατοῦ
 τὴν τοιαύτην ὁδοιπορίαν δεδοίκεσαν. στασιάζουσιν οὖν ἐξ

2 ἐπικηρουκευσάμενον — διοπτευσάμενον c corr. vulg.

7 „πόλει ἐπιτρέπει ὡς? an διέταττεν cum Petavio“ B 10 και-
 νίζοι c corr. vulg. 11 πλεῖστα δὲ δαπ. c δὲ del. vulg.

14 ἀπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου? cf. p. 64, 16 B τὸν] fort. τὴν P sed
 cf. Theoph. 590, 9. ναυπηγησίμοις ξύλοις κυπαρισσίνοις c

corr. B 24 καταπειθεῖς] εἰς in lit. c προθύμους c² προ-
 θύμως c

αὐτοῦ, καὶ τὸν μὲν βασιλέα Ἀναστάσιον ἐδυσφήμουν, Ἰωάν-
 νην δὲ τὸν διάκονον ῥομφαία ἀναλίσκουσιν. ἐντεῦθεν λοι-
 πὸν οἱ στόλοι σκεδάννυνται, καὶ πρὸς τὰ οἰκεία ἀπέπλευσαν
 ἕκαστοι. αὐτοὶ δὲ ἐπὶ τὴν ἑαυτῶν ἀνιόντες καὶ πρὸς τὸ
 5 Ἀδραμύντιον γενόμενοι ἐκεῖσε εὐρίσκουσι Θεοδοσίον τινα
 ὄνομα, τῶν δημοσίων φόρων πράκτορα, ἀπράγμονά τινα
 καὶ ἰδιώτην τυγχάνοντα, καὶ πρὸς τὴν τῆς βασιλείας ἀξίαν
 προτρέπουσιν. ὁ δὲ φυγὰς ὄχητο καὶ εἰς ὄρος κατεκρύπτετο.
 αὐτοὶ δὲ ἐπιδραμόντες καὶ βιασάμενοι βασιλέα τε ἀναγο- a. 715
 10 ρεύουσι καὶ μεθ' ἑαυτῶν ἄγουσι.

Ταῦτα Ἀναστάσιος μεμαθηκῶς τὸ μὲν Βυζάντιον ἤδη
 προκατοχυρώσας ἐν τῇ πόλει Νικαίας τῆς κατὰ Βιθυνίαν
 ἐξέρχεται, καὶ ἐκεῖσε ἑαυτὸν κατασφαλίζεται. ὁ δὲ μετὰ Θεο-
 δοσίου στρατὸς συλλαβῶν ἅπαντα τὸν τοῦ Ὀψικίου στρατὸν
 15 καὶ πλείστα σκάφη ἐμπορικά, [καὶ] κατὰ τὸ ἤδη καὶ πρό-
 σθεν εἰρημένον παραθαλασσίῳ χωρίῳ Χρυσοπόλεως παρα-
 γίνεται. ἐκεῖθεν τε ἐφ' ἑκάστου τοῖς ἐκ τῆς πόλεως πόλε-
 μον προσέβαλεν, ἐπὶ μῆσί τε ἕξ τὰ τῆς μάχης διήρκεσε.
 καὶ ὁ τοῦ Ἀναστασίου στόλος πρὸς τῷ Νεωρίῳ τῆς πόλεως
 20 καλουμένῳ λιμένι κατήρε, ὁ δὲ τοῦ Θεοδοσίου στόλος ἀδείας
 ἐπιλαβόμενος διαπορθμεύεται πρὸς τὰ Θρακῶα καὶ τούτων 58 B
 ἐκράτησεν. ἐπὶ προδοσίᾳ δὲ τινος ὑποφθείραντες διὰ τῆς
 πύλης τῆς καλουμένης Βλαχερνῶν τὴν πόλιν εἶλον, καὶ
 νυκτὸς ἐπιγενομένης εἰς τοὺς οἴκους τῶν πολιτῶν εἰσδρα-
 25 μόντες μεγίστην αὐτοῖς βλάβην εἰργάζοντο. τοὺς δὲ ἐν
 αὐτῇ ἄρχοντας ἅμα Γερμανῶ τῷ τηνικαῦτα ἱεράρχῃ τῆς
 πόλεως ἀποστέλλει ὡς τὰ πεπραγμένα αὐτῷ πιστωσόμενος
 Ἀναστασίῳ. ὁ δὲ τούτους ἤδη λόγον ἤτησεν ὡς μή τι κα-
 κὸν πάθῃ, καὶ τὸ μοναχικὸν περιβαλλόμενος σχῆμα πρὸς

5 Ἀδραμύντ[ειον] c 6 ὀνόματι c² 15 καὶ *uncis in-*
clusi πρόσθεν] p. 44, 10 16 παραθαλάσσιον χωρίον?
 Χρυσοπό[λεως] c 20 κατήρε P κατήρει c καταίρει B
 29 πάθει c *corr. vulg.* περιβαλλόμενος c *corr. vulg.*

Θεοδόσιον ᾤχετο· ὁ δὲ ἕτερον μηδὲν βλάβας κατὰ τὴν Θεσσαλονίκην ἐξόριστον ἔπεμψεν.

Ἐπεὶ οὖν πυκναὶ τῶν βασιλέων ἐπαναστάσεις ἐγένοντο καὶ ἡ τυραννὶς ἐκράτει τὰ τε τῆς βασιλείας καὶ τῆς πόλεως κατημελεῖτο καὶ διέπιπτε πράγματα, ἔτι μὲν καὶ ἡ 5 τῶν λόγων ἠφανίζετο παιδευσίς καὶ τὰ τακτικά διελύετο. ἐξ ὧν συνέβαινε καὶ τοὺς πολεμίους τῆς τῶν Ῥωμαίων κατατρέχειν ἀδεῶς πολιτείας, φόνοι τε πολλοὶ καὶ ἀπαγωγαὶ a. 716 καὶ πόλεων ἀλώσεις. ἐντεῦθεν καὶ οἱ Σαρακηνοὶ ὀρμῶσι κατ' αὐτῆς τῆς βασιλευούσης, διὰ τῆς ἠπείρου στέλλοντες 10 fol. 201^v ἐκ διαφόρων ἔθνῶν τῶν ὑπὸ χεῖρα ἵππικά τε καὶ πεζικὰ στρατεύματα ἀριθμοῦ κρείττονα. ὡσαύτως καὶ στόλον πολὺν ἀπέστειλαν ἄχρι καὶ εἰς χιλίας ὀκτακοσίας ναῦς, ἠγεμόνα τούτοις τινὰ καταστήσαντες Μασαλαμᾶν τῇ σφῶν διαλέκτῳ καλούμενον. ταῦτα μαθόντες οἱ τε στρατιωτικοὶ καὶ πολι- 15 59 B τικοὶ ἄρχοντες καὶ τὴν τοῦ Θεοδοσίου ἀπειρίαν, καὶ ὡς οὐχ ἱκανῶς ἔχει τὰ πρὸς τοὺς πολεμίους ἀντικαθίστασθαι, ἐφίστανται αὐτῷ παραινοῦντες τὴν βασιλείαν παραιτήσασθαι καὶ ἀβλαβῶς ἰδιωτεῦσαι. καὶ αὐτὸς ὑπεχώρει, ἐνιαυτὸν ἕνα ἐν τῇ βασιλείᾳ διαρκέσας. εἶτα εἰς ψῆφον ἐλληλυθότων τοῦ 20 βασιλεύσοντος ἠρέθη Λέων ὁ πατριῆς, τηνικαῦτα στρατηγὸς ὢν τοῦ τῶν ἀνατολικῶν λεγομένου στρατοῦ. καὶ ὡς ἦν ἔθος βασιλεῦσι, διὰ προπομπίου δοχῆς διὰ τῆς Χρυσῆς καλουμένης πύλης εἰς τὸ Βυζάντιον εἰσελεύσεται, καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ γενόμενος ἐκεῖσε τὸν τῆς βασιλείας ἀνεδή- 25 σατο στέφανον.

Ὁ δὲ τῶν Σαρακηνῶν λαὸς πλεῖστα τῶν Ῥωμαίων a. 717 καθελὼν πολίσματα καταλαμβάνει τὴν Πέργαμον καλουμένην πόλιν, καὶ ἤδη τῆς πρὸς αὐτὴν πολιορκίας εἶχοντο. καὶ

3 πυκναὶ κατὰ τῶν B ἐγένοντο? 7 πολεμίους vulg.
 πολέμους c τῆς c² τοὺς c 8 πολλοὶ c² πολλαὶ c 16 Θεο-
 δοσίου θεασάμενοι ἀπειρίαν? 21 ἠρέθη B εὐρέθη c

ταύτην αἰροῦσιν ἐξ αἰτίας τοιαῦσδε. ἔκ τινος δαιμονικῆς ἐπινοίας οἱ τῆς πόλεως ἔνδον πρωτοτόκον κόρην λαβόντες ἐγκυμονοῦσαν καὶ ἤδη πρὸς τὸ τεκεῖν ἐγγίζουσαν, καὶ ταύτην τε ἀνέτεμον καὶ τὸ ἐν αὐτῇ βρέφος ἄραντες ἐπὶ λέβητος ὕδατι ἐψοῦσιν, ἐφ' οὗ οἱ πρὸς τὸ πολεμεῖν τοῖς ἐχθροῖς παρασκευαζόμενοι τὰς χειρίδας τῶν δεξιῶν χειρῶν κατεβάρπτισαν. ἐκεῖθεν τε τὰ ἐξ ὀργῆς τοῦ θεοῦ κατελάμβανεν· αἱ γὰρ χεῖρες αὐτῶν ἐφάρπτεσθαι ὄπλου διείργοντο, καὶ ἀπρακτούντων οἱ πολέμιοι τὴν πόλιν εἶλον ἀμαχητί.

10 ἐκεῖθεν ἄραντες οἱ Σαρακηνοὶ πρὸς τῷ στενῷ τῆς Ἀβύδου καταλαμβάνουσι καὶ εἰς τὰ ἐπὶ Θράκης ἀντιπεραιοῦνται. καὶ πλείστα ταύτης ἐλόντες πολίσματα ἐπὶ τὴν βασιλεύουσαν ἀφίκοντο καὶ χάρακα ταύτη περιβάλλουσι καὶ τῆς πολιορκίας εἶχοντο, τρισκαιδεκαμηνιαῖον χρόνον ἐν τῇ προσεδριά

15 διανύσαντες, ιδέας μηχανημάτων ὡς πλείστας προσενεγκόντες. ἐν τούτῳ καταλαμβάνει καὶ ὁ τῶν Σαρακηνῶν στόλος, οὗ ἠγεῖτο Σολιμᾶν ὀνόματι Ἀράβων φωνῇ καλούμενος. ἐν ᾧ δὲ τῶν ὑπὸ τὸ Βυζάντιον πόρων ἀνήγοντο, αἱ κατόπιν ἰοῦσαι ναῦς, οἷάπερ νωτοφυλακοῦσαι καὶ φόρτῳ πολλῷ

20 βεβαρημέναι ἔκ τε στρατιωτῶν πλήθους καὶ ὄπλων, καὶ ἅμα μικροῦ πνεύματος ἀντιπνεύσαντος καὶ τοῦ ρεῖθρου εἰς τοῦπίσω ἄγεσθαι βιαζομένου, σχολαιότερον ὑπέπλεον. ταύτας ὁ βασιλεὺς θεασάμενος διήρεσιν ἐπιβάς καὶ διέκπλους ποιησάμενος πυρὶ κατέφλεξεν, οὔσας τὸν ἀριθμὸν εἴκοσι.

25 ὁ δὲ λοιπὸς ἅπας στόλος τῷ Θρακικῷ προσπλεύσας Βο- fol. 202^r σπόρῳ τῷ λιμένι τῷ καλουμένῳ Σωσθενίῳ προσορμίζεται καὶ αὐτοῦ διεχέιμαζεν. ἐν ᾧ συμβέβηκε χειμῶνα μέγιστον γενέσθαι, ὥστε μηδαμῶς γῆν ὀφθῆναι ἐκ πληθύος τῆς κατενεχθείσης χιόνος ἄχρις εἰς τὰς ἑκατὸν ἡμέρας· ἐξ οὗ

30 πληθὸς οὐκ ὀλίγον ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων καὶ καμήλων καὶ

1 αἰροῦσι *vulg.* αἰρουσιν c 2 ἐπιπνοίας B 17 Σολιμᾶν *vulg.* ut 43, 21 18 δὲ διὰ τῶν? 21 ἀντιπνεύσαντος c *corr.* *vulg.* 27 αὐτοῦ *vulg.* αὐτῷ c ἐν αὐτῷ? 30 ὀλίγον B ὀλίγων c

λοιπῶν ζώων ἀπέβαλον. ἕαρος δὲ ἐπιγενομένου ἐπικατα-
 λαμβάνει καὶ ἕτερος τῶν Σαρακηνῶν στόλος πλείστος ἐξ
 Αἰγύπτου, οὗ ἠγεῖτο Σοφιὰμ ὄνομα ἄρχων, φόρτον ἄγων
 ἐν ταυτῷ σίτου τε πλείστου καὶ ὄπλων. ὀλίγου δὲ διελθόν-
 τος χρόνου καὶ ἕτερος ἐφίσταται στόλος ἐκ τῶν περὶ Ἄφρι- 5
 κὴν ἀναχθεῖς, ὄπλων τε πολλῶν καὶ δαπανημάτων κατα-
 γέμων, οὗ ὑπῆρχεν ἠγεμῶν Ἰέξιδος Σαρακηνῶν ὄνομα. οὗτοι,
 ὡς φασι, τὴν ἐκ τοῦ ἐσκευασμένου παρὰ Ῥωμαίοις πυρὸς
 ὑφορώμενοι βλάβην, τὸν οὖν Βυζάντιον πόρον ἀπογνόντες
 61 B τοῖς πρὸς Βιθυνίαν μέρεσι προσέσχον, ὁ μὲν πρὸς τὸν κα- 10
 λούμενον λιμένα Καλοῦ ἀγροῦ, ὁ δὲ πρὸς ταῖς ἀκταῖς τοῦ
 λεγομένου Σατύρου. οἱ δὲ ἐν αὐτοῖς εἰσπλέοντες Αἰγύπτιοι
 νυκτὸς τοὺς ἐνεστηκότας λέμβους τῶν νηῶν εἰσβάντες πρὸς
 τὸ Βυζάντιον ἤκον καὶ τὸν βασιλέα εὐφήμουν. ἐφ' οἷς
 ἀναθαρσῆσας ὁ βασιλεὺς πυρφόρους ναῦς κατὰ τῶν τοιού- 15
 των στόλων ἐξέπεμψε καὶ πάσας αὐτῶν τὰς ναῦς ἐνέπρησεν.
 ἐκεῖθεν λαφυραγωγῆσαντες καὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς
 ὄπλων καὶ δαπανημάτων καταφορτισθέντες πρὸς βασιλέα
 ὑπέστρεφον.

Τούτῳ τῷ χρόνῳ Σέργιος ὁ πατρίκιος ὁ τῆς Σικελίας 20
 στρατηγὸς καὶ οἱ τὰ ἐσπέρια οἰκοῦντες, τὰ περὶ τὸ Βυζάντιον
 καὶ τὸν βασιλέα αὐτὸν ἀπογνόντες τῆς γενομένης τῶν πολε-
 μίων χάριν κατ' αὐτῶν ἐφόδου, ἴδιον στέφουσι βασιλέα
 τῶν ὑπηρετῶν τινα Σεργίου, Βασίλειον τοῦνομα, υἱὸν γεγο-
 νότα Γρηγορίου τὸ ἐπίκλην Ὀνομαγούλου, Τιβέριον αὐτὸν 25
 ὀνομάσαντες. τοῦτο ἀκηκοῶς ὁ βασιλεὺς Παῦλον τὸν πα-
 τρίκιον στρατηγὸν Σικελίας προβάλλεται ἅτε πιστὸν καὶ οἰ-
 κεῖον ὑπάρχοντα καὶ τακτικῶν ἔμπειρον, καὶ πρὸς Σικελίαν
 ἐκπέμπει. οὗ τινος ἐκεῖσε καταλαβόντος Σέργιος φυγὰς ἐκεῖ-

3 Σουφιὰμ Theoph. ὀνόματι c² item v. 7 7 Ἰξιδ
 Theoph. Σαρακηνὸς B coll. p. 58, 13 Σαρακηνῶν φωνῆ?
 9 οὖν] ὑπὸ B coll. p. 53, 18 15 πυρφόρους c² πυρφόρος c
 25 ἐπίκλην c corr. vulg. 29 Σέργιος vulg. Σεργίου c

θεν οἴχεται καὶ πρὸς Λογγουβάρδους γίνεται, Παῦλος δὲ ἐν τῇ νήσῳ λαὸν περιαθροίσας τὰ βασιλέως ὑπαναγινώσκει γράμματα, δι' ὧν εἰς πίστωσιν ἐλθόντες τὸν τε βασιλέα εὐφήμησαν καὶ Βασίλειον καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ προχειρισθέν-
 5 τας ἄρχοντας δεσμίους αὐτῶ παραδεδώκασιν. ὁ δὲ τούτους παραλαβὼν Γεώργιον τινα καὶ ἑτέρους ἀνείλε καὶ τούτων τὰς κεφαλὰς πρὸς τὸν βασιλέα ἀπέπεμψε, τοὺς δὲ ἄλλους 62 B
 σὺν πληγαῖς καὶ αἰκίαις πολλαῖς, ὧν δὲ καὶ τὰς ρῖνας ἐκ-
 τεμών, ὑπερορταίς παρέπεμψε. Σέργιος δὲ τῆς ἑαυτοῦ σωτη-
 10 ρίας λόγον αἰτήσας πρὸς τὸν Παῦλον ἐκομίσθη. ἐντεῦθεν τὰ τῆς ἐσπέρας πράγματα ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ κατέστη. fol. 202^v

Μετὰ τοῦτο τίκτεται υἱὸς τῷ βασιλεῖ, ὃν ἐπωνόμασε Κων-
 σταντῖνον. πεντεκαιδεκάτῃ δὲ τοῦ ἐπεισιόντος μηνὸς Αὐ- a. 718
 γούστου πάντα τὰ τε ἵππικὰ καὶ πλοῖμα τῶν Σαρακηνῶν
 15 ἐκστρατεύματα τῆς βασιλευούσης ἀπεχώρουν, πλείστας ναῦς ἀποβαλόντες ὑπὸ τε ζάλης καὶ ἀνέμων ἀγρίων καταληφθεί-
 σας, καὶ πολλῶν μὲν εἰς τὰς νήσους ἄχρη καὶ εἰς τὴν Κύ-
 προν σκεδασθεισῶν, ἑτέρων δὲ καὶ αὐτάνδρων τῷ βυθῷ
 παραδοθεισῶν. Ἀρτέμιος δὲ ἐν Θεσσαλονίκη ἐξόριστος ὢν
 20 πάλιν πειρᾶται τῆς βασιλείας ἐπικρατήσῃν, καὶ ἐπεχειρεῖ
 τοιάδε πράττειν. γράφει πρὸς Σισίννιον πατρίκιον τὸ ἐπί-
 κλην Ῥενδάκιον, πρὸς τῇ τῶν Βουλγάρων διατρίβοντα χώρα
 παρὰ βασιλέως τηρικαῦτα ἀποσταλέντα ὡς ἂν συμμαχίαν
 παρ' αὐτῶν κατὰ τῶν Σαρακηνῶν λήψοιτο, ὅπως αὐτῶ τοῖς
 25 κατὰ γνώμην συμπράξειεν, ἀναπίσει δὲ καὶ Βουλγάρους
 συνεργήσειεν αὐτῷ. ὁ δὲ τοῦτο ὑπέσχετο. γράφει δὲ καὶ
 πρὸς Νικήταν τὸν μάγιστρον τὸ ἐπίκλην Ξυλινίτην, ἐν Κων-

1 Λογγοβάρδους vulg. Λογγιβάρδους Theoph. 612, 16
 2 δὲ τὸν ἐν B 4 εὐφήμησαν, καὶ Βασ. vulg. εὐφημήσας,
 καὶ Βασ. c εὐφημήσαντες, Βασ.? 16 ἀποβαλόντες c² κατα-
 βαλόντες c καταλειφθείσας c corr. vulg. 21 ἐπίκλην c item
 v. 27. p. 56, 4 25 ἀναπίσει vulg. 27 μαγιστρον (om.
 accentu) c

σταντινουπόλει ὑπάρχοντα, ἔτι δὲ καὶ πρὸς Ἰσώην πατρικίον
 καὶ τοῦ λεγομένου βασιλικῶ Ὀψικίου ἡγεμόνα, καὶ Θεό-
 κτιστον τὸν πρῶτιστον τῶν βασιλικῶν γραμματέων καθ' οὓς
 ἐβασίλευε χρόνους γενόμενον, καὶ Νικήταν ἐπίκλην Ἄνθρακα
 ἄρχοντα τειχῶν, παλαιᾶς φιλίας ἀναμιμνήσκεσθαι, καὶ ἐτοί- 5
 μους εἶναι συντρέχειν αὐτῷ καὶ τὴν πόλιν ἀνοιγνύναι καὶ
 63 B ὡς βασιλέα ὑποδέχεσθαι. τὰ γραφέντα οὖν εὐθύς τῷ βασι-
 λεῖ διαγινώσκειται, καὶ τοὺς τὰ γράμματα δεξαμένους χει-
 ροῦται καὶ πληγαῖς αἰκίζεται, καὶ αὐτοὶ ὁμολογοῦσι. καὶ
 Νικήτα μὲν τοῦ τὴν ἀξίαν μαγίστρου καὶ Θεοκτίστου τὰς 10
 κεφαλὰς ἐξέτεμε, τοὺς δ' ἄλλους οὐ μικρῶς αἰκισάμενος καὶ
 δημεύσας ἐξορίαις ἀπέπεμψεν. Ἀρτέμιος δὲ ἅμα Σισινίῳ
 τῷ πατρικίῳ καὶ τοῖς Βουλγάροις μέχρις Ἡρακλείας καταλαμ-
 βάνει, σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ ἄπερ ἦγον ἐκ Θεσσαλονίκης ἀκά-
 τια· μονόξυλα δὲ αὐτοὶ προσαγορεύουσι. γράφει δὲ Βουλγάροις 15
 ὁ βασιλεὺς ὡς τὴν εἰρήνην μᾶλλον ἀσπάσονται καὶ τοὺς
 ἐχθροὺς προδοῖεν. οἱ δὲ εἰς ἀπολογία κατέστησαν συγ-
 γνώμην αἰτήσαντες καὶ τὰ πρὸς εἰρήνην ὑπισχνούμενοι. καὶ
 τὸν μὲν Ἀρτέμιον σὺν τῷ ἀρχιερεῖ Θεσσαλονίκης καὶ ἄλλους
 πλείστους δεσμώτας πρὸς βασιλέα πέμπουσι, καὶ Σισινίου 20
 τοῦ πατρικίου τὴν κεφαλὴν ἐκτεμόντες ὡσαύτως στέλλουσιν
 οὕτω τε πρὸς τὴν ἑαυτῶν ἀπεχώρουν. Ἀρτέμιον δὲ σὺν τῷ
 ἀρχιεπισκόπῳ παραλαβὼν ἐν τῷ λεγομένῳ κυνηγίῳ ἀπέτεμεν.
 ἵππικὴν δὲ ἄμιλλαν ἐπιτελέσας τῶν ἀποτμηθέντων τὰς κε-
 φαλὰς διὰ τοῦ ἵπποδρομίου ἐπὶ κοντοῦ ἀνηρτημένας ἐξ- 25
 επόμπευε. τοὺς δὲ ἄλλους πάντας αἰκισάμενος καὶ τὰς ρῖνας
 αὐτῶν ἐκτεμὼν καὶ δημεύσας ὑπερορίαις κατεδίκασε.

fol. 203^r

Ταῦτα οὖν καταπραξάμενος προσκαλεῖται Γερμανὸν τὸν

1 Ἰσώην *Theoph.* 616, 12 2 Θεόκτιστον *P scrib. monuit*
ex v. 10 et Theoph. Θεοδόσιον *c* 4 τὸ ἐπίκλην? 10 Νι-
 κήτα *vulg.* Νικήταν *c* 12 παρέπεμψεν *B* 16 ἀσπάσονται?
 23 κυνηγείῳ *c corr. vulg.* 25 ἐπὶ κοντοῦ] ἐπὶ κοντῷ *c cf.*
p. 31, 3; 37, 4; 42, 13

τηνικαῦτα ἀρχιερέα πέμπτη καὶ εἰκάδι τοῦ Μαρτίου μηνὸς a. 720
τῆς τρίτης Ἰνδικτιόνος, τῇ σωτηρίῳ τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσει,
ἐν τῷ Τριβουναλίῳ λεγομένῳ δεκαεννέα ἀκουβίτων, στέφει 64 B
τὸν υἱὸν Κωνσταντῖνον εἰς βασιλέα.

5 Οἶον δὲ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους περὶ τὰς νήσους a. 726
τῆς τε Θήρας καὶ Θηρασίας καλουμένας συμβέβηκεν, αἰ πρὸς
τῷ Κρητικῷ πελάγει κεῖνται, παραδραμεῖν οὐκ ἄξιον. θέρους
ῶρας ἐνεστηκυίας συνηνέχθη τὸν θαλάττιον βυθὸν πλεῖστον
ὅτι καπνώδη ἀτμὸν ἐξερεύεσθαι, ἐξ οὗ ἐπὶ πολὺ πυκνου-
10 μένου τοῦ ἀέρος πῦρ ἐξαφθῆναι, καὶ μετὰ τὸ πῦρ λίθους
κισσιρώδεις διεκβρασθῆναι εἰς πλήθος μέγιστον, ὥστε εἰς
εἶδος νήσου τοὺς λίθους συστῆναι, ἐνωθῆναί τε τὴν γῆν
τῇ Ἰερᾷ καλουμένῃ νήσῳ, ἣν δὴ καὶ αὐτὴν φασὶ τῷ ὁμοίῳ
τρόπῳ τοῦ βυθίου ἀναδοθῆναι χώρου, καθάπερ καὶ τὰς
15 ῥηθείσας λόγος Θήραν καὶ Θηρασίαν νήσους. τῷ ἀπειρῳ
δὲ πλήθει τῶν ἀναδιδομένων λίθων ἀνὰ πᾶσαν κατεστορέσθαι
τὴν ἐκείνη θάλασσαν, ἐνθένδε τε ἀφικέσθαι ἄχρις Ἀβύδου
καὶ τῆς Ἀσιάτιδος παραθαλασσίου. ὑπεκκαίεσθαι δὲ τὸ
προσπελάζον ρεῖθρον ὡς μηδὲ διγγάνειν αὐτοῦ τινὰ ἰκα-
20 νῶς ἔχειν.

Ταῦτά φασιν ἀκούσαντα τὸν βασιλέα ὑπολαμβάνειν
θείας ὀργῆς εἶναι μηνύματα, καὶ ἥτις αἰτία ταῦτα κελίηκε
διασκέπτεσθαι. ἐντεῦθεν λοιπὸν κατὰ τῆς εὐσεβείας ἴσταται
καὶ τῶν ἱερῶν εἰκονισμάτων μελετᾷ τὴν καθάρσειν ὡς ἐκ
25 τῆς τούτων ἰδρύσεώς τε καὶ προσκυνήσεως γεγονέναι οἰόμε-
νος τὸ τεράστιον, κακῶς εἰδώς. ἐκδιδάσκειν δὲ τὸν λαὸν
τὸ οἰκεῖον ἐπεχειρεῖ δόγμα. πολλοὶ γοῦν τὴν ὕβριν τῆς ἐκ-
κλησίας ἀπωλοφύροντο. διὸ δὴ καὶ οἱ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς 65 B

3 στέφει τε τὸν B στέφειν τὸν? 12 τὴν γῆν B τῇ γῆ c
(cf. Theoph. 622, 9 νήσος ἀπογεωθεισα τῇ Ἰερᾷ νήσῳ συνήφθη)
13 τῷ ὁμοιοτρόπῳ c corr. vulg. 15 τὰ ἄπειρα δὲ πλήθη?
16 καταστορέσθαι c corr. vulg. 17 ἐκείνη B ἐκείνην c cf.
p. 73, 21 25 τῆς τούτων c¹ τῆς τῶν c

a. 727 Κυκλάδας νήσους οἰκοῦντες οὐ προσιέμενοι τὸ δυσσέβημα πρὸς τὸν βασιλέα διαστασιάζουσι, καὶ πλεῖστον στόλον ἀθροίσαντες Κοσμᾶν τοῦνομα ἐφ' ἑαυτοῖς βασιλεύουσι. καὶ πρὸς τὴν βασιλεύουσαν ἤκον· οἷς συμμίσγουσι πολέμῳ οἱ τῆς πόλεως καὶ πολλὰς τῶν περὶ αὐτὸν νηῶν ἐνέπρησαν. οἱ δὲ 5 τὴν ἤτταν θεασάμενοι τῷ βασιλεῖ προσφεύγουσι. τῶν δὲ περὶ αὐτὸν ἀρχόντων τις Ἀγαλλιανὸς ὄνομα, ταῦτα θεασάμενος καὶ τῆς σωτηρίας ἑαυτοῦ ἀπογνοῦς, σὺν τῇ πανοπλίᾳ ἑαυτὸν τῷ βυθῷ παραδέδωκε. Κοσμᾶς δὲ καὶ ἕτερός τις Στέφανος συλληφθέντες τὰς κεφαλὰς ἀπετημήθησαν. 10

a. 727 Τῷ δὲ ἐπιγενομένῳ θέρει πάλιν ἱππικὰ στρατεύματα τῶν Σαρακηνῶν πλεῖστα τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς κατέθεον, ὧν ἡγοῦντο Ἄμερος καὶ Μαυίας ὀνομαζόμενοι Σαρακηνοί· καὶ καταλαμβάνουσι πρὸς τὴν προκαθεζομένην τῆς Βιθυνίας πόλιν Νίκαιαν καλουμένην· ἐπὶ τινὰ χρόνον τῆς πολιορκίας 15 ἐχόμενοι τέλος ἀπρακτοὶ ἀπεπέμποντο.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς ἀθροίζει πλεῖστον λαὸν τῆς πόλεως περὶ τὰ βασίλεια, καὶ συγκαλεῖ τὸν τότε τῆς πόλεως ἀρχιερέα Γερμανόν, καὶ συγγράφειν κατὰ τῆς καθαιρέσεως a. 730 τῶν εἰκόνων τῶν ἁγίων ἰνάγκαζεν. ὁ δὲ παρηγεῖτο καὶ τὴν 20 ἱερωσύνην ἀπέβαλεν, λέγων ὡς “ἄνευ οἰκουμενικῆς συνόδου ἔγγραφον πίστιν οὐκ ἐκτίθεμαι”. ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν πατρικὸν οἶκον γενόμενος αὐτοῦ τὸν τῆς ζωῆς βιοτεύων διετέλεσε χρόνον. μετ' αὐτὸν δὲ προχειρίζονται ἀρχιερέα Ἀναστάσιον κληρικὸν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τυγχάνοντα. ἐξ ἐκείνου 25 66 B τοίνυν πολλοὶ τῶν εὐσεβούντων, ὅσοι τῷ βασιλεῖ οὐ συν-ετίθεντο δόγματι, τιμωρίας πλείστας καὶ αἰκισμοὺς ὑπέμενον.

a. 730 Ἐν ᾧ δὲ οὕτω ταῦτα ἐπράττετο, ἐκπέμπει ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν τοῦ ἔθνους τῶν Χαζάρων ἡγούμενον, καὶ τὴν

1 προσιέμενοι vulg. προιέμενοι c 5 περὶ αὐτῶν c
7 περὶ αὐτὸν vulg. περὶ αὐτῶν c ὀνόματι c² 14 καθεζο-
μένην c corr. c² in mg. et P 15 καὶ ἐπὶ B ἐπὶ τε τινά?
19 ὑπογράφειν P καθιερώσεως?

αὐτοῦ θυγατέρα μεταπέμπεται καὶ τῷ υἱῷ Κωνσταντίνῳ εἰς
 γυναικα κατηγγύησε. χρόνου δὲ μεταξύ παρελθόντος σεισμός a. 732
 ἐνσκήπτει κατὰ τὸ Βυζάντιον, μεθ' οὗ καὶ πόλεσιν ἐτέραις
 καὶ χώραις ἰσχυρῶς ἐπιφύεται. καὶ ἤδη ἄλλους τε πολλοὺς
 5 οἴκους καὶ ἱεροὺς ναοὺς καὶ στοὰς ἀθρόον ἐπικαταβάλλει,
 ἐκ πρώτων βάρθρων αὐτῶν ἔστιν οὗς τούτων ἀνατρέψας, καὶ
 τὸν θεῖον νεῶν ὃν τῆς ἁγίας Εἰρήνης ἐπάνυμον καλοῦσι
 κατέσεισεν, ὅς πλησιαίτατα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἴδρυται.
 μεθ' ὃν καὶ ὁ Ἀρκαδίου τοῦ πάλαι Ῥωμαίων τὰ σκῆπτρα
 10 ἰθύνοντος ἀνδριάς, ὅς κατὰ τὸν λεγόμενον λόφον Ξηρόλοφον
 καθύπερθε τοῦ γλυφαίου ἴδρυται κίονος, κατὰ γῆς ἄνωθεν
 ἔρριπτο. διέμεινε δὲ τὰ τοῦ σάλου ἄχρι καὶ εἰς ἐνιαυτὸν
 ὄλον· διὸ πλεῖστοι τῆς πόλεως προιόντες καὶ ἔξω τειχῶν
 ἀυλιζόμενοι ἐν καλύβαις κατέμενον.

15 Λέων δὲ <μετὰ> τέσσαρα καὶ εἴκοσι ἔτη τῆς βασιλείας a. 741
 μεταλλάττει τὸν βίον ὑδέρω χαλεπῷ περιπεσών, διάδοχον δὲ
 τῆς ἀρχῆς τὸν υἱὸν Κωνσταντῖνον καταλιμπάνει. Ἀρτάβαζος
 δέ, ὅς γαμβρὸς Κωνσταντίνου ἐπ' ἀδελφῇ ὑπῆρχεν, ἅμα
 τῷ περιόντι λαῷ (στρατηγὸς δὲ τοῦ Ὀψικίου λαοῦ ἐτύγγανεν)
 20 καὶ τοῖς δυσὶν υἱέσιν, ὧν ὁ μὲν ἕτερος Νικήτας θάτερος 67 B
 δὲ Νικηφόρος ἐκέκλητο, κατὰ τὸ λεγόμενον τοῦ Δορυλαίου
 πεδίου ηὐλίξετο. καὶ δὴ τυραννίδα εὐθύς κατ' αὐτοῦ με-
 λετᾷ, τὸν τοῦ πενθεροῦ θάνατον πυθόμενος· καὶ ὄρκους τὸν
 ὑπὸ χεῖρα κατεδέσμει λαὸν αὐτῷ μὲν εὖνουν ἔσεσθαι, ἕτε-
 25 ρον δὲ εἰς βασιλέα μὴ δέχεσθαι. Κωνσταντῖνος δὲ τῆς βασι-
 λείας κρατήσας ἀπόμοιράν τινα στρατοῦ ἐπιλεξάμενος τῆς
 πόλεως ἔξεισι καὶ τὸ πεδίον ὃ Κρασὸς προσαγορεύεται κατα- a. 742
 λαμβάνει καὶ Ἀρταβάζῳ ἐσήμαινεν ἦκειν πρὸς αὐτόν, ὡς

11 γλυφαίου vulg. γλυφάνου c 15 μετὰ add. P Nisi
 forte scrib. τέσσαρα καὶ εἴκοσι ἔτη τῆς βασιλείας μετασχών vel
 simile quid. an τῷ κδ' ἔτει? ἔτι c 17 Ἀρταύασδος Theoph.
 638, 5 sqq. 19 παρόντι B sed cf. p. 39, 24; 73, 11 20 υἱέσιν
 ὧν, ὁ μὲν c corr. vulg. 28 πρὸς c in mg, pr. m. ut vid.:
 ἄντι τοῦ πρὸς (sic)

fol. 204^r ἄν ἅμα τῶν πολεμίων χάριν βουλευσοῦντο. ὁ δὲ ἤδη ὄρμα,
οὐ βουλῆς ἔνεκεν, ἀλλὰ τῆς βασιλείας αὐτὸν καθαιρήσων.
Κωνσταντῖνος δὲ τὰ τῆς τυραννίδος πυθόμενος, καὶ Βίση-
ρον τὴν ἀξίαν πατρίκιον προὔπαντήσαντα καὶ τῷ ξίφει τῶν
ἀντιπάλων πεσόντα αἰσθόμενος, καὶ ὡς τὸ βασιλικὸν ἔσκενα- 5
γώγουν στρατόπεδον εἰσιδῶν, αὐτὸς πρὸς τῇ χώρᾳ τῶν ἀνατολι-
κῶν καλουμένη φυγὰς ἐνθένδε ἀπιὼν τὴν σωτηρίαν τὴν ἑαυτοῦ
περιποιήσατο. καὶ αὐτοὶ εὐνοϊκῶς ὑποδεξάμενοι ἐνωμότους
αὐτῷ συνθήκας δεδώκεσαν ὡς μέχρις αἵματος ὑπὲρ αὐτοῦ
ἀνελέσθαι τὸν κίνδυνον, καὶ Ἀρτάβαζον αἰσχυρῶς δυσφη- 10
μοῦντες καθύβριζον. μεταστέλλονται γοῦν καὶ Σισίνιον τὸν
πατρίκιον καὶ σύμφωνα καθίστων ἅμα τῷ ὑπ' αὐτὸν στρατη-
γομένῳ τῶν Θρακησίων λεγομένῳ λαῶ, καὶ ἅπαντες κατὰ
Ἀρταβάζου ὁμῶς ἐχώρουν. Θεοφάνης δέ, ὃν Μονώτιον
ἐκάλουν, τὴν τοῦ μαγίστρου ἀξίαν διέπων καὶ τὴν βασι- 15
λέως χρεῖαν εἰς Βυζάντιον ἀποπληρῶν, Ἀρταβάζῳ προσέθετο
68 B καὶ βασιλέα ἀνεκήρυττε, καὶ Βυζαντίους ἀνέπειθεν ὡς Κων-
σταντῖνος τεθνήκει. τὸν δὲ υἱὸν Νικηφόρον τοῦνομα κατὰ
τὴν Θράκην τότε στρατηγοῦντα μεταπέμπεται καὶ σὺν τῷ
περὶ αὐτὸν στρατῷ πρὸς φυλακὴν τῆς πόλεως ἐγκαθίστησι. 20
τῶν βασιλικῶν δὲ ὑπηρετῶν οὓς μὲν ἀπετύφλου οὓς δὲ καὶ
ἑτέρως κατήκισε. καὶ Ἀρτάβαζος εὐθύς τῷ συνόντι ἅμα
λαῶ τῇ πόλει ἐφίσταται καὶ αὐτίκα τῶν ἀγίων ἀνίστη τὰ
ἱερὰ ἀπεικονίσματα. τούτου δὲ κατόπιν ἰὼν Κωνσταντῖνος
τὴν Χρυσόπολιν καλουμένην καταλαμβάνει· ἐπίνειον δὲ τοῦτο 25
ἀντικρὺ Βυζαντίου πρὸς τῇ Ἀσιάτιδι γῆ διακείμενον. κἀν-
ταῦθα βραχὺν διατρίψας χρόνον ὑπενόστει καὶ πρὸς τὴν
a. 743 πόλιν ἣν Ἀμόριον καλοῦσι διεχέιμαζε. τῷ δὲ ἐξῆς ἐπιγενο-

3 Βίσιρον *vulg.* Βησηρ *Theoph.* 638, 12 4 προὔπαντή-
σαντα P προσυπαντήσαντα c *cf.* *Theoph.* 638, 13 6 τῇ τῶν
B 12 σύμφρονα c² 13 λεγομένων B *sed cf.* p. 52, 22; 61, 2
14 ὁμῶς *vulg.* Μονούτην *Theoph.* 18 τεθνήκοι B *coll.* p.
62, 10 27 βραχὺ c *corr. vulg.*

μένω ἐνιαυτῷ τὸν ἕτερον τῶν υἱῶν Νικήταν στρατηγὸν τοῦ
 καλουμένου τῶν Ἀρμενιάκων στρατοῦ Ἀρτάβαζος ἀποστέλλει,
 τὸν δ' αὖ ἕτερον Νικηφόρον εἰς βασιλέα στέφει. ἐπιστρα-
 τεύει δὲ κατὰ τῆς τῶν Ἀσιανῶν χώρας, καὶ τὰ ἐκείνη χωρία
 5 ἐσιάνετο πικρῶς. καθ' ὃ ἐπιτίθεται Κωνσταντῖνος καὶ πρὸς
 τὰς Σάρδεις ὑπαντιάζει, πολέμῳ τε αὐτῷ συμμίξας κραταιῶς
 ἐτροπώσατο, τὸν τε ὑπὸντα λαὸν δουλωσάμενος τὴν τε ὑποῦ-
 σαν αὐτοῖς ἀποσκευὴν εἰσποιησάμενος. Ἀρτάβαζος δὲ φυγὰς
 πρὸς τὴν πόλιν Κύζικον καταλαβὼν ἀκεῖθεν ἀποπλεύσας
 10 ἐπὶ τὸ Βυζάντιον ὄχθητο. Νικήτας δὲ ὁ αὐτοῦ υἱὸς κατὰ
 Κωνσταντῖνου τὴν ὁρμὴν ἐποιεῖτο. ὁ δὲ πρὸς τι χωρίον
 αὐτῷ μάχῃ προσβαλὼν, Μωδρινὴν τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ
 προσαγορευόμενον, αὐτὸν μὲν Νικήταν ἐτρέψατο, τοῦ δὲ ^{fol. 204^v}
 συνόντος λαοῦ πλείστους ἀναιρεῖ. ἐντεῦθεν ἐν μεγίσταις
 15 συμφοραῖς τὰ Ῥωμαίων διέκειτο, ὀπηνίκα ἢ παρ' ἐκείνοις ^{69 B}
 περὶ τῆς ἀρχῆς ἄμιλλα τὸν ἐμφύλιον Χριστιανοῖς ἀνερρίπισε
 πόλεμον. οἷα γὰρ καὶ ὅσα συμβαίνειν τοῖς τοιοῦτοις εἶωθε
 τὰ θεινότερα, ὡς καὶ τὴν φύσιν ἑαυτὴν ἐπιλανθάνεσθαι καὶ
 καθ' ἑαυτῆς ἴστασθαι (καὶ τί γὰρ δεῖ τᾶλλα λέγειν;), πολ-
 20 λούς ἂν ἐν πείρᾳ καθεστηκέναι. ἐν τούτοις καθυπέρτερος
 Κωνσταντῖνος γενόμενος πρὸς τὰ Θρακικὰ περαιοῦται χωρία
 καὶ τῷ τείχει προσεδρεύει τῆς πόλεως διεκώλυέ τε τὴν τῶν
 ἀναγκαίων εἰσφορὰν· καὶ ἐκ τούτου ἐν μεγάλῃ ἦν ἡ πόλις
 ἀνάγκῃ, ὥστε τοῦ μεγίστου λιμοῦ τοὺς Βυζαντίους κατα-
 25 τείνοντος πολλοὺς μὲν συνέβαινε διαφθείρεσθαι, ἄλλους
 ὑπὲρ τειχῶν ἑαυτοὺς ἔξω ῥίπτειν βιαζομένους. οἱ δὲ καὶ
 δώροις ἔπειθον τοὺς ἐπὶ τῶν πυλῶν φύλακας κρύβδην ἐξ-

5 ἐπημαίνετο *vulg.* ἐλυμαίνετο B καθὸ c κατὰ *vulg.*
 καθ' οὗ? 12 Μωδρινὴ c *corr. vulg.* 15 ὀπην. εἰ παρ'
 ἐκείνοις περὶ τὴν τῆς ἀρχῆς ἄμιλλαν c *Petavii coniecturam*
secutus sum 19 ἑαυτ[ῆς] c δεῖ] δὴ c 20 ἂν] οἷμαι B
 21 περαιοῦται B περατοῦται c 24 τοὺς Βυζαντίους *vulg.*
 τοῖς Βυζαντίοις c κατατείνοντος πολλοὺς] κατατείνων τοὺς
 πολλοὺς c κατατείνοντος τοὺς πολλοὺς *vulg.*

ιέναι τῆς πόλεως. Κωνσταντῖνος δὲ ἅπαντας εὐμενῶς ἐδέχετο καὶ περιποιεῖτο μάλιστα. αὐθις οὖν Νικήτας ἐπιστρατεύει καὶ μέχρι Χρυσοπόλεως παραγίνεται. Κωνσταντῖνος δὲ πάλιν αὐτῷ ἐπιτίθεται καὶ κατὰ τὴν Νικομηδέων καταλαμβάνει πόλιν, καὶ αὐτὸν μὲν χειρωσάμενος σιδήροις ἐδέσκει, Μαρκέλλινου δὲ τοῦ συνόντος αὐτῷ ἀρχιερέως τῆς Γαγγρηνῶν μητροπόλεως τὴν κεφαλὴν ἐξέτεμε. κακεῖθεν ἐπανελθὼν παραλαμβάνει τὸ Βυζάντιον. Ἀρτάβαζος δὲ ἀποδράς πρὸς τὴν ἐν Βιθυνίᾳ Νίκαιαν πόλιν διασώζεται, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ ἀνέπειθεν ὡς ἦκοι στρατολογήσων καὶ δύναμιν τινα ἐκεῖ 10 περιβαλλόμενος. ἐξ ὧν ὀλίγους στρατιώτας προσλαβὼν ἐπὶ 70 B τὸ φρούριον τὸ λεγόμενον Πουζάνης ἀπιὼν ἐγκατακλείεται. Κωνσταντῖνος δὲ ἀπόμοιραν εἰς δίωξιν αὐτοῦ ἐκπέμψας αὐτόν τε χειροῦται, καὶ σὺν τοῖς υἱέσιν αὐτοῦ δεσμώτας ἐπὶ ἀγῶνος ἵππικοῦ ἔλκων θριαμβεύει ἐκεῖθεν τε ἐν εἰρκτῇ τη- 15 ρεῖσθαι ἀσφαλῶς παραδέδωκεν. οὐ πολὺ δὲ τὸ ἐν μέσῳ, καὶ Σισίννιος ὁ πατρίκιος τυραννίδα ἐφωράθη κατὰ Κωνσταντίνου μελετήσας, ἐφ' ἧ διαγνωσθεὶς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκκόπτεται. μετὰ ταῦτα δὲ καὶ Ἀρτάβαζος καὶ οἱ αὐτοῦ υἱοὶ τῇ αὐτῇ τιμωρίᾳ ἠκίσθησαν. 20

a. 746 Ταῦτα οὕτω τὰ τῆς ἰδίας ἀρχῆς διαθείς Κωνσταντῖνος μετὰ χρόνον οὐ πολὺν κατὰ τὴν χώραν τῶν Σαρακηνῶν ἐκστρατεύει, ὧν εἶλε πόλιν Γερμανίκειαν τῆς Εὐφρατησίας χώρας. εἰσπίπτει δὲ κατὰ τὴν βασιλεύουσαν καὶ τὰς κύκλω a. 747 χώρας †, καὶ καθ' οὓς τόπους τὸ φθοροποιὸν ἐπεφύετο πά- 25 fol. 205^r θος, ἅπαν ἀνθρώπων γένος ἐπινεμόμενον διώλλυέ τε καὶ ἄρδην ἐξηφάνιζε. διεσώθη δ' ἂν τις θείᾳ πάντως βουλή-

2 καίπερ ἐποίει τὸ (sive τὰ) c καὶ περιποιεῖτο c²
 6 Γαγγρινῶν c corr. vulg. 9 τοὺς] τοῖς c τὰς vulg. ed. 2 cf. p. 60, 17 10 ἦκοι P οἴκοι c 20 c² in mg post ἠκίσθησαν add.: πλείσταις δὲ πληγαῖς καὶ τιμωρίαις καὶ οἱ συγγνώμης αὐτοῖς τὰ τῆς ἐπιβουλῆς ὑποβληθέντες ὑπερωρίαις κατεδικασθησαν. 23 Γερμανικίαν c corr. B 25 χώρας λοιμὸς μέγιστος· καὶ vel simile quid

σει, ὅστις ὡς πορρωτάτω τούτων τῶν χωρῶν ἀπέδρα. ἐπ-
 ετείνεται δὲ τὰ τῆς φθορᾶς μάλιστα περὶ τὸ Βυζάντιον. τεράστια
 δ' οὖν καὶ δείματα ἕξαπίνης ἐφαίνετο· (τύποι σταυροειδεῖς
 ἔν τε ταῖς τῶν ἀνθρώπων στολαῖς καὶ τῶν ἱερῶν ἐσθημά-
 5 των ἐπανατέλλοντες, θύραις τε ὡσαύτως καὶ τοῖς τῶν θυρῶν
 σταθμοῖς,) ἃ δὴ φαινόμενα φρίκην μεγάλην καὶ ἀπορίαν
 πᾶσιν ἐνέτικτεν ὡς παραχρῆμα τὸν ὄλεθρον μηνύοντα ἔσε-
 σθαι. ὥσπερ δὲ ἐξεστηκότες τῷ δέει οἱ ἀνθρώποι καὶ φαν-
 τασιούμενοι ἐδόκουν αὐτοῖς ὡς ξένοις τισὶ συνοδεύειν καὶ
 10 εἰδεχθέσιν ἀνθρώποις, καὶ εἶτα ὡς γνωρίμοις δῆθεν τοῖς
 ἐντυγχάνουσι προσαγορεύοντες, καὶ τὰ πρὸς τὴν ὁδὸν ὠμι-
 λημένα ἑτέροις ἔπειτα ἀφηγούμενοι· καὶ ἄλλοι φάσμασί τισιν 71 B
 ἐκδειματούμενοι ἐώρων ξίφεσιν ἀλλήλους τινὰς βάλλοντας.
 καὶ δὴ οὕτω τὰ πλείστα ἐξέβαινε. οὐδὲ οἷοί τε ἦσαν οἱ
 15 περιωζόμενοι τῶν ἀποικομένων ταφῇ παραδιδόναι τὰ σώ-
 ματα καὶ τὴν ὁσίαν ἐπ' αὐτοῖς ποιεῖσθαι, ὀλιγοστοὶ μάλᾳ
 πλείστους ἄγαν ἐκκομίζοντες. διὸ μηχανὰς ἔκ τινος περι-
 νοίας κατεσκεύαζον, σεσαγμένοις τοῖς ἀχθοφόροις ζώοις σανί-
 δας ἐπιστρωννύντες καὶ ἐπὶ μέγα τι χωρίον ἀπευρύνοντες
 20 τὸ μηχανήμα, οὕτω τε τὰ πλείστα τῶν πτωμάτων ἀκόσμως
 καὶ ὡς ἂν ἔτυχεν ἐπετίθεσαν. ἦδη δὲ καὶ ἅμαξαι πρὸς τὴν
 ἐκφορὰν τοῦ πλήθους τῶν νεκρῶν φορούμεναι ὑπηρέτουν,
 τῶν ὑποξυγίων αὐτοῖς μὴ ἐπαρκεῖν ἔτι δυναμένων. ἐπιλε-
 λοίπασιν δὲ εἰς ἅπαξ καὶ οἱ τάφοι, ὥστε καὶ τὰς ἀνύδρους
 25 τῶν δεξαμενῶν νεκρῶν ἐμπλησθῆναι σωμάτων. ἄρουραι δὲ
 ἀνετέμνοντο καὶ ἀμπελῶνες διωρύσσοντο καὶ κῆποι διεσκά-
 πτοντο πρὸς τὴν τῶν ἀπείρων σωμάτων ταφὴν καινοτομού-

1 τούτω c corr. vulg. 2 δὲ οἱ τὰ c οἱ om. B 4 καὶ
 ἐπὶ τῶν? 5 ἐπανατέλλοντες, θύραις] ἐπανατέλλον ταῖς θ. c
 ἐπανέτελλον ταῖς θ. vulg. 9 αὐτοῖς c corr. B 10 ἠδεχθέσιν
 c corr. vulg. 12 ἄλλοις c² 13 ἀλλήλοις c corr. vulg.
 14 οὐδὲ] ἐνουδε c ἐνουδέν c² vulg. ed. 1 ἐνουδενὶ δ' vulg. ed. 2
 οὐδαμοῦ B 17 πλείστοις c πλείστοι vulg. corr. B 25 σω-
 μάτων c² σώματα c 27 κενотоμοῦμεναι (sic) c corr. vulg.

μενοι. ἐξ ὧν συνέβαινε τοὺς πλείονας τῶν οἰκῶν κατακλείστους πάμπαν γίνεσθαι. παρέτεινε δὲ τὰ τῆς θραύσεως μέχρις ἐνιαυτοῦ, καὶ ἐξ ἐκείνου ἐνεδίδου τὰ πλεῖστα, καὶ κατὰ μικρόν, ὥσπερ τὴν ἀρχὴν ἠΐξανεν, οὕτω δὴ καὶ ἐλώφησεν ἢ φθορά. ταῦτα ἐκρίνετο τοῖς ὀρθὰ φρονεῖν εἰδόσιν 5 ἐκ θείας ἐπισκῆπτειν ὀργῆς, ἠνίκα ὁ τότε ἀθέως καὶ δυσσεβῶς κρατῶν, καὶ ὅσοι αὐτῷ συνήνουν τῷ ἀθέσμῳ φρονήματι, τὰς χεῖρας ἐπαφεῖναι κατὰ τῶν ἀγίων ἀπεικονισμάτων εἰς ὕβριν τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας τετολμήκασιν.

- 72 B Ἐντεῦθεν τοίνυν ἀοίκητον σχεδὸν ἤδη γεγонуῖαν τὴν 10 πόλιν ταύτην κατοικίζει ἐκ τῶν χωρῶν καὶ τῶν νήσων τῆς
a. 747 ὑπὸ Ῥωμαίοις ἐξουσίας λαῶν πλήθη μετάγων. ὑπὸ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον στόλον ἐκπέμπει κατὰ τῆς τῶν Σαρακηνῶν
fol. 205^v χώρας, οὗ ἠγεῖτο ὁ τηνικαῦτα στρατηγῶν τῶν Κιβυρραιωτῶν καλουμένου στρατοῦ. καθορμίζεται δὲ ὁ στόλος κατὰ τὴν 15 Κύπρον νῆσον. ἐνθα αὐτίκα μάλα κατῆρεν ἐκ τῆς Ἀλεξάνδρου πόλεως καὶ τῶν Σαρακηνῶν πλόϊμον. ὅπερ ὁ στρατηγὸς προαισθόμενος ἐξαπιναίως εἰσπίπτει κατ' αὐτοῦ πυρὶ τε διαφλέξας τὰς ναῦς τὰ αὐτῶν σφετερίζεται ἅπαντα, καὶ κατὰ κράτος ἐλὼν τοὺς πολεμίους πρὸς Κωνσταντῖνον ὑπενόστει. 20
a. 750 Μετὰ ταῦτα τίκτεται τῷ βασιλεῖ υἱός, ὃν Λέοντα ἐπωνόμασε. τηνικαῦτα καὶ ἐν Συρίᾳ σεισμὸς μέγας γίνεται καὶ ὄλεθρος ἐκεῖθεν ἐφίσταται μέγιστος. αἱ μὲν γὰρ τῶν ἐκεῖ πόλεων ἐπὶ μέγα ἢ γῆ περὶ αὐταῖς ἔχανεν, αἱ δὲ παρὰ μέρος τοῦτο πεπόνθεισαν. ἄλλαι τῶν ὑψηλῶν ἀποκινηθεῖσαι 25 χώρων πρὸς τὰ ὑποκείμενα πεδία σὺν τείχεσιν αὐτοῖς καὶ οἰκήμασι σῶοι κατεσύρησαν, μέχρι σημείων ἐξ [καὶ] τῆς οὐκείας μεταστᾶσαι ἰδρύσεως, ἢ μικρῶ πρὸς. ἤδη δὲ τινες

9 τετολμήκασιν *vulg.* τετολμηκόσι c 11 κατοικίζοι c *corr.*
vulg. 14 τῶν] τοῦ B τοῦ τῶν? Κιβυρραιωτῶν c *cf.* p. 40, 3
16 κατῆρεν] κατῆρει c καταίρει *vulg.* 19 κατακράτως c
corr. B 24 ἐπὶ] ὅλοι κατεπόθησαν καὶ ἐπὶ B (ὀλοκλήρως
ἠφανίσθησαν *Theoph.* 657, 10) 27 καὶ] ἀπὸ B καὶ *del.*?
σῶαι *coll.* p. 22, 7 B (*item Theoph.* 657, 13)

ἔφασαν τὴν γῆν θεάσασθαι τὴν κατὰ τὴν Συρίαν Μεσοποταμίας ῥαγεῖσαν ἐπὶ σημείοις δύο βύθιον ἑτέραν ἀναβράσαι κάτωθεν γῆν ὥσπερ ἀμμώδη καὶ λευκοτάτην, συναναδοθῆναι δὲ ταύτη ἡμίονον θήλειαν ἀνθρωπεῖα φωνῇ τὴν τῶν 5 Ἀράβων κατάλυσιν προαναφωνοῦσαν. οὐ πολὺ γὰρ τὸ με- 73 B ταξύ, καὶ τῆς ὑπερέκεινα ἐρήμου ἔθνος ἐπιφυὲν πλήθη τούτων πολλὰ ἀμαχί διεχειρίσατο.

Μετὰ δὲ ταῦτα στέφει Κωνσταντῖνος τὸν υἱὸν Λέοντα a. 751 εἰς βασιλέα καὶ εὐθύς κατὰ Σαρακηνῶν ἐκστρατεύει. καὶ 10 γενόμενος κατὰ τὴν Μελιτηναίων πόλιν ταύτην πολιορκία εἶλε, λαὸν πολὺν δοριάλωτον καὶ πλειῖστα σκῦλα ἐκεῖθεν a. 752 ἀπενεγκάμενος. ἐν τούτῳ δὲ ἐτελεύτα καὶ Μαρία ἡ Αὐγούστα ἢ αὐτοῦ γαμετή. ὅπερ δὲ μετ' ὀλίγον συνέβαινε μνήμης ἄξιον, οὐ παραδραμεῖν δίκαιον. συνηνέχθη γὰρ τηνικαῦτα 15 θέαμα φορεβὸν καὶ τεράστιον ξένον ἐξ ἀερίου γενέσθαι συμπτώματος, ὅπερ περὶ λύχνων ἀφὰς κατάρξαν διὰ πάσης ἐφαίνετο νυκτός, ἐκπληξιν καὶ δέος μέγα τοῖς θεωμένοις ἐμποιοῦν ἅπασιν. ἐδόκει γὰρ αὐτοῖς ὡς οἱ ἀστέρες ἅπαντες τοῦ τεταγμένου αὐτοῖς οὐρανόου χώρου παρακινούμενοι κατὰ 20 γῆς ἐφέροντο. οἱ δὲ περιγείοι γενόμενοι ἀθρόον διελύοντο, ἥκιστα τὴν οἰανοῦν βλάβην ποιησάμενοι πώποτε. φασὶ δὲ πολλοὶ ὡς διὰ πάσης τῆς οἰκουμένης τὸ τοιοῦτον ἐξαίσιον διεδείκνυτο θέαμα.

Καὶ τὰ μὲν τῶν ἀστέρων ἐν τούτοις ὤφθη· χρόνου δὲ a. 754 25 τινος διωχηκότος Ἀναστάσιος ὁ τοῦ Βυζαντίου ἐτελεύτα ἱεράρχης. Κωνσταντῖνος δὲ καθ' ἅπαξ πρὸς τὴν ὕβριν τῆς ἐκκλησίας ἰδὼν καὶ πρὸς τὴν εὐσέβειαν ἤδη ἀπομαχόμενος, ὡς ὑπὸ τοῦ ἄγοντος αὐτὸν ἐναντίου πνεύματος κινούμενος, fol. 206^r σύνοδον ἱερέων ἀθροίζει ὀκτὼ καὶ τριάκοντα καὶ τριακοσίους 74 B 30 τὸν ἀριθμὸν τυγχάνουσαν, (ταύτης ἐξῆρχε Θεοδόσιος ὁ τῆς

1 τὴν τῆς κατὰ τὴν B 4 ταύτην c corr. vulg. ἀνθρωπεῖα c ἀνθρωπίνη vulg. 15 συμπτώματα c corr. vulg. 24 ἀστέρων c² in lacuna codicis 29 [ιερέων] v sec. m. in lit. τριακοσίων P

Ἐφεσίων πόλεως ἀρχιεπίσκοπος) ἀρχιερέα τε τῆς πόλεως ἀνακηρύσσει Κωνσταντῖνόν τινα τὸ τῶν μοναχῶν σχῆμα περιβλημένον, ἐπίσκοπον δὲ τῆς τοῦ Συλλαίου πόλεως γεγονότα. ὄρον δὲ πίστεως ἐκτίθενται, ἐν ᾧ ὑπεσημήναντο ἅπαντες κακῶς καὶ δυσσεβῶς συμφρονήσαντες, τὴν τῶν 5 ἱερῶν εἰκονισμάτων καθάρειν ἐκφωνήσαντες· καὶ ὥσπερ νηπιωδεῖς ἐπ' ἀγορᾶς ταῦτα ἀνεθεμάτιζον. μεθ' ὧν καὶ Γερμανὸν τὸν ἀρχιερέα τοῦ Βυζαντίου γεγονότα Γεώργιόν τε τὸν ἐκ Κύπρου τῆς νήσου ὀρμώμενον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀπὸ Δαμασκοῦ τῆς Συρίας τὸ ἐπίκλην Μανσοῦρ. 10

a. 756 Ταῦτα ἐπιτελῆ ποιήσας Κωνσταντῖνος ἤρξε δομεῖσθαι τὰ ἐπὶ Θράκης πολίσματα, ἐν οἷς οἰκίζει Σύρους καὶ Ἀρμενίους, οὓς ἔκ τε Μελιτηναίων πόλεως καὶ Θεοδοσιουπόλεως μετανάστας πεποίηκε, τὰ εἰς τὴν χρείαν αὐτοῖς ἀνήκοντα φιλοτίμως δωρησάμενος. ταῦτα τοίνυν οἱ Βούλγαροι ὡς ἐπολλίζοντο θεασάμενοι, φόρους ἤτουν παρὰ βασιλεῖ δέξασθαι. τοῦ δὲ μὴ δεξαμένου οἱ γε στρατευσάμενοι τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία κατέτρεχον καὶ μικροῦ τοῦ μακροῦ καλουμένου τείχους ἐπέξε-έθεον. ὁ δὲ ἀντεπεξῆει καὶ συμβαλὼν πολέμῳ εἰς φυγὴν ἐτρέψατο καὶ ἐδίωκεν ἀνὰ κράτος καὶ πλείστους Βουλγάρους 20 ἀνεῖλε. μετ' οὐ πολὺ πλοῖ καὶ πεζῇ κατ' αὐτῶν ἐστράτευεν. οἱ γοῦν τὰς ναῦς ἔχοντες ἄχρι καὶ εἰς πεντακοσίους τὸν 75 B ἀριθμὸν συντελούσας, διὰ τοῦ Εὐξείνου ἐκπλεύσαντες καὶ πρὸς τῷ Ἰστρῷ γενόμενοι ποταμῷ χώρας τε Βουλγάρων ἐπίμ-πρασαν καὶ δοριαλώτους οὐκ ὀλίγους εἶλον· αὐτὸς δὲ μάχῃ 25 συμμίξας αὐτοῖς κατὰ τὰς λεγομένας Μαρκέλλας (φρούριον δὲ τοῦτο πλησιαίτατα Βουλγάρων κείμενον) εἰς φυγὴν ἐτρέ-

7 νηπιωδ[ῶς] c μεθ' ὧν c corr. B 10 ἐπίκλην c corr. vulg. 11 ἐπὶ τέλει c corr. P 13 ἔκ τε τῆς M.? 18 μικροῦ] μέχρι B μικροῦ δεῖν μέχρι? 19 πόλεμον? cf. p. 40, 9 20 ἀνακράτως c corr. B 21 πεζῇ c corr. vulg. 22 πεντακοσίας B 23 συντελούσας c² συνελ-θούσας c cf. p. 29, 1; 68, 29; 73, 13 24 Ἰστρῷ c corr. vulg.

ψατο καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἔκτεινεν. ἐντεῦθεν ἐκεῖνοι τὸ ἦττον ἀπενεγκάμενοι περὶ εἰρήνης διεπρεσβεύοντο ἐκ τῶν οἰκείων τέκνων ὁμήρους προϊέμενοι.

Ἔτι πρὸς τούτοις οὐδὲ ἐκεῖνο νῦν παραδραμεῖν ἄξιον. a. 764
 5 ὥρα ἐνέστηκε φθινοπώρου, καὶ ἐν αὐτῇ χειμέριον γίνεται τὸ κατάστημα καὶ τῷ ὄντι κρυερόν καὶ δριμύτατον, ὡς ξένην τινὰ καὶ ἐξάλσιον τοῖς τηνικαῦτα ὀρῶσιν ἀποτελέσαι τῆς ὑγρᾶς οὐσίας ἐκ τῆς περὶ αὐτὴν συμβάσης πήξεως τὴν θέαν, οὐκ ἐν τοῖς γλυκέσιν ὕδασι μόνον, ἀλλὰ, τὸ δὴ παραδοξότερον,
 10 καὶ κατὰ τῆς ἀλμυρᾶς ἰσχυρᾶς ποιότητος, καὶ ἐν ἄλλοις μὲν πλείστοις τοῖς ἀνὰ τὴν οἰκουμένην τόποις, οὐχ ἥκιστα δὲ τὰ τε ὑπερβόρεια καὶ προσάρκτια καταπῆξαν δεινότερα. ἐπὶ τοσοῦτο δὲ κατεπυκνοῦτο καὶ διεπήγνυεν ὥστε τὴν ὑπερ-
 πόντιον τοῦ Εὐξείνου θάλασσαν ἐπὶ σημείοις ἑκατόν που fol. 206^v
 15 ἀποκρυσταλλωθῆναι κατὰ τὸ πέλαγος, εἶτα καὶ τοὺς ὑπερ-
 κειμένους μεγίστους ὅτι μάλιστα καὶ πλείστους ποταμῶν, καὶ ἔτι τὸν ἐπὶ Μεσήμβρειαν καὶ Μήδειαν πόλιν ἐρχόμενον παράκτιον χῶρον τῷ πάγει συναποπετρωθῆναι, διὰ βάθους χωρησάσης τῆς τοιαύτης πήξεως ἄχρι καὶ εἰς τριάκοντα πή-
 20 χεις· ἐπὶ τούτοις ἀφάτου καταρραγείσης χιόνος εἰς ὕψος διαρθῆναι τὸ κρύος ὑπερανεστηκὸς τῆς ἐπιφανείας μέχρι 76 B
 πηγῶν που ἄλλων εἴκοσι, καὶ πῶς συμφυῆναι τῇ ἠπειρῷ τὴν θάλασσαν ὡς μηδὲ διακρίναι ῥαδίως ποτέρα ἐτέρας ἀπο-
 κέκριται. οὕτω τε ἅπαν τὸ πρὸς ἄρκτους ἠπειρωθὲν ὕδωρ
 25 πεξεύειν κατὰ νότου συνεχώρει τοῖς βουλομένοις, βάσιμά τε ἦν τὰ ἐκείνη ἅπαντα, ὅσα τε ἐν τοῖς τῶν Χαζάρων γῆς μεθορίοις καὶ τοῖς πλησιοχώροις Σκυθικοῖς ἔθνεσι, καὶ οὐκ

10 ἰσχυρᾶς c ἰσχύσασαν c² corr. vulg. ποιότητος c corr. vulg. 12 ὑπερβόρεια c corr. vulg. 13 κατεπύκνου τε B
 15 τῆς ὑπερκειμένης μεγίστης c corr. c² 16 πλείστους c² πλειστῶν c πλείστους τῶν π.?
 17 τὸν — ἐρχόμενον B τοῦ — ἀρχομένην c cf. Theoph. 670, 5 18 βάθους τε χωρ. B 22 τὴν θάλασσαν c² τῆς θαλάσσης c cf. Theoph. 670, 8 24 ἄρκτον c²
 26 ἐκείνη B ἐκείνης c ἐκείνη c² cf. p. 61, 4; 73 21

ἀνθρώποις μόνον ἀλλὰ καὶ κτήνεσι καὶ ζώοις ἑτέροις γενόμενα· ἄπλωτον δὲ ἤδη ἐντεῦθεν γενέσθαι τὴν Ποντικὴν τότε θάλασσαν. ἡμέραις δὲ τισι διππευούσαις καὶ ὁ ἄπλετος ἐκεῖνος τοῦ παγέτου ὄγκος εἰς διάφορα συρρήγνυται τμήματα, ἅπερ εἰς τοσοῦτον ὕψος ἀνέσχεν ὡς ὄρη δοκεῖν 5 εἶναι ὑπερύψηλα. τούτων ἀπορραγέντα μέρη τινὰ καὶ τῇ βία τῶν πνευμάτων συνωθούμενα πρὸς τε Δαφνουσίαν, φρούριον [ὄν] τι τῆς Ποντικῆς μοίρας ἐρυμνότατον τυγχάνον, ἐξοκέλλουσι καὶ ἄχρι τοῦ στομίου τοῦ Εὐξείνου κατέρρουσι· συστραφέντα δὲ πρὸς ἑαυτὰ κατὰ τὸν αὐτόθι στενὸν πόρον, 10 τὸν μεταξὺ πορθμὸν πληρώσαντα τὰς ἑκατέρωθεν ἡπείρους, τὴν τε Θράκην καὶ τὴν Ἀσιάτιδα, ἀλλήλαις συνήνωσαν, ὡς ἐξ ἑκατέρας πρὸς θατέραν πεζῇ μᾶλλον ἢ πλοῖ διαπεραιοῦσθαι ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ. ἐκεῖθεν συνωθούμενα ἀνὰ τὴν Προποντίδα μέχρις Ἀβύδου ἐξεχύθησαν, ἥπερ δὴ οὐδὲ θά- 15 λασσα εἶναι τὸ λοιπὸν ὑπωπτεύετο. τούτων ἐν ἀποσπασθὲν τῇ ἀκροπόλει τοῦ Βυζαντίου προσαράσσειται καὶ τὸ αὐτόθι τεῖχος περιέσεισεν ὡς καὶ τοὺς ἔνδον οἰκοῦντας συμμετασχεῖν 77 B τοῦ σάλου. καὶ τοῦτο τριχῇ διαιρεθὲν παρ' ἑκάτερα μέρη τῆς ἀκροπόλεως τὰς ἀκτὰς ἐμπίπλησι. τὸ δὲ ὕψος αὐτοῖς 20 τῶν τῆς πόλεως τειχῶν ὑπερανέστηκε, δι' αὐτῶν τέ τινες ἐξ ἀκροπόλεως πρὸς τὸ ἀντικρὺ, ἐν οἷς τῶν Γαλάτου λεγόμενον ἴδρυνται φρούριον, πεζῇ διεπεραιοῦντο. ταῦτα ἔκπληξιν μεγίστην τοῖς τῆς πόλεως ἐνεποίει· τῷ παραδόξῳ γὰρ καὶ ἀδοκῆτῳ τῆς θέας ἐν ἀπορίᾳ γενόμενοι θρήνοις καὶ 25 δάκρυσι πλείστοις συνεχόμενοι ἐνθένδε ἀπηλλάσσοντο.

f ol. 207^r Χρόνων δὲ οὐκ ὀλίγων διελθόντων, Σκλαβηνῶν γένη τῆς ἑαυτῶν μεταναστάντα γῆς φυγάδες διαπερῶσι τὸν Εὐξείνου. συνετέλει δὲ αὐτῶν τὸ πλῆθος ἄχρι καὶ εἰς ἀριθμὸν

7 φρουρίων ὄντι c φρουρίον ὄντι c² φρούριον ὄν τι vulg. ὄν del.? 13 πεζὶ c corr. vulg. 15 εἶπερ — θάλασσαν c corr. vulg. 22 τὸ Γαλάτου vel Γαλατῶν P τὸ τῶν Γ.? 24 διεπεραιοῦτο c corr. vulg. 27 οὐκ] οὐν?

ὄκτω καὶ διακοσίας χιλιάδας. καὶ πρὸς τὸν ποταμὸν ὃς Ἀρτάνας καλεῖται αὐτοὶ κατοικίζονται.

Τὰ δὲ κατὰ τοὺς Οὐννοὺς Βουλγάρους ἐπράττετο τῆδε. οὗτοι τὰ πρὸς ἀλλήλους συνθέμενοι τοὺς μὲν ἐκ σειρᾶς τὴν
 5 κυρείαν τὴν ἐπ' αὐτοὺς κερτημένους κτείνουσιν, ἡγεμόνα δὲ
 ἐφ' ἑαυτοῖς καθιστάσι Τελέσσιον ὄνομα, ἄνδρα σοβαρὸν καὶ
 τὸ ἐκ νεότητος θράσος ἅμα ἐπιδεικνύμενον. οὗτος λαὸν
 συναγείρας ὀπλίτην καὶ μάχιμον τὰ πλησιαίτερα τῶν Ῥω-
 μαίων χωρῖα καὶ φρούρια κατέτρεχε καρτερῶς. οὗ τὸ θρασὺν
 10 καὶ αὐθάδες Κωνσταντῖνος θεασάμενος ναῦς ἱππαγωγούς
 ἄχρι καὶ εἰς τὰς ὀκτακοσίας κατεσκεύασε, καὶ ταύτας ἱπ-
 πικῶ στρατῶ πληρώσας διὰ τοῦ Εὐξείνου πρὸς τὸν Ἰστρον
 ἐξέπεμψεν. αὐτὸς δὲ στρατὸν ἕτερον ἐπαγόμενος πρὸς Ἀγγλία-
 λον πόλιν παραγίνεται. καθ' ὃν Τελέσσιος ἐξέρχεται ἔχων
 15 εἰς συμμαχίαν καὶ Σκλαβηνῶν οὐκ ὀλίγα πλήθη. καὶ ἦττη- 78 B
 θεὶς μάχῃ εἰς φυγὴν ἐτρέπετο. πλεῖστοι δὲ τῶν πολεμίων
 ἀφ' ἑκατέρου μέρους πίπτουσι, καὶ ἄλλοι οὐκ ὀλίγοι καὶ
 τῶν ἐπιφανεστέρων ἐξωγρήθησαν. οὕτω τε τοῦ πολέμου κρα-
 τήσας πρὸς τὸ Βυζάντιον Κωνσταντῖνος ὄχετο, καὶ οὓς ἐπή-
 20 γετο τῶν ἐξωγρημένων τοῖς τε πολίταις καὶ τοῖς ἐκ τῶν
 λεγομένων χρωμάτων δημόταις ὡς ἀναιρήσειν αὐτοχειρῶς
 παραδίδωσιν. οἱ δὲ λαβόντες ἔξω τείχους τοῦ πρὸς τῷ χερ-
 σαίῳ κειμένου ἀνεῖλον. καὶ τούτων τὰ λάφυρα τὸν ἱππικὸν
 ἀγῶνα θεώμενος ἐθριάμβευσεν. μεθ' ὧν καὶ δύο χρυσοῖ
 25 λουτήρες, οἱ ἐν τῇ νήσῳ κατεσκευάσθησαν Σικελία, δημο-
 σιεύονται, ὀκτὴν χρυσοῦ ἄχρι καὶ εἰς ὀκτακοσίας λιτρῶν
 ἕκαστον ἄγοντα.

3 Οὐννοὺς καὶ Βουλγ. P 4 σειρᾶς scr. ex Theoph. 667, 15
 ξηρᾶς c 5 αὐτ[οὺς] κερτημέν[ους] c ἐπ' αὐτοῖς? 6 Τε-
 λέσσιον c² Τελεσσιων c ὀνόματι c² 12 Ἰστρον c corr. vulg.
 14 καθ' ὃν c καθ' οὗ B καθ' ὧν? Τελέσιος c cf. v. 6;
 p. 70, 1 19 ἐπέιγετο c η ἰn mg. pr. m., signo addito ἡπέι-
 γετο legendum esse 23 κειμένου P κειμένῳ c 26 λίτρας B

Οἱ δὲ Βούλγαροι τὸ δυστυχὲς Τελεσίου θεασάμενοι τοῦτόν τε στασιάσαντες κτείνουσι, καὶ κύριον αὐτῶν καθιστῶσιν ἓνα τῶν ἐν αὐτοῖς ἀρχόντων τυγχάνοντα, ᾧ Σαβίνος ὑπῆρχεν ὄνομα· ὃς εὐθύς τὸ κῦρος δεξάμενος πρὸς βασιλέα διαπρεσβεύεται, εἰρήνην αὐτὸν αἰτούμενος βεβαιότατα. Βουλ- 5 γάρους δὲ οὐκ ἤρεσκε τὸ πραττόμενον· ἀλύοντες γὰρ ἐν τούτῳ ἰσχυρῶς ἀντέλεγον, οἰόμενοι ὡς Ῥωμαίοις ἀντίκα δουλωθῆσόμενοι. τούτους δεδιὼς Σαβίνος φυγὰς πρὸς βασιλέα ᾤχετο. εὐζώνων δὲ ἀποστείλας ἀνδρῶν τινὰς τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τοὺς συγγενεῖς κεκρυμμένους εὐρὼν πρὸς Σαβίνον ἄγει. 10 ἐν τούτοις μεταμεληθέντες οἱ Βούλγαροι καὶ αὐτοὶ πέμπουσι πρὸς βασιλέα τοὺς τὴν εἰρήνην αἰτήσοντας. ὁ δὲ οὐκ ἐδέχετο, ἀλλ' εὐθύς κατ' αὐτῶν ἐξεστράτευσεν. οἱ δὲ τὰς δυσχω- 79 B ρίας τοῦ περὶ αὐτοὺς ὅρους ἀνέφραττον. καὶ τούτων ὁ κύριος τὰ πιστὰ παρὰ βασιλέως λαβὼν σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτοῦ 15 πρὸς βασιλέα παραγίνεται. αὐτὸς δὲ τούτους δεξάμενος ἅμα Σαβίνῳ συμπαρεδρεύοντι ὠνειδίσει τὴν ἀταξίαν καὶ τὸ μῖσος ὃ κατὰ Σαβίνου ἐπεδείξαντο, καὶ εἰρηνεύειν αὐτοῖς συνετίθητο.

a. 763 Ταῦτα διεπράττετο κατὰ τὴν πρώτην ἰνδικτιόνα. ἔτι καὶ υἱὸς τίκεται τῷ βασιλεῖ, ὃν Νικήταν ὠνόμασεν. ὑπὸ 20 δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον στόλος τῶν Σαρακηνῶν ἐξ Ἀφρικῆς ἀπάρας κατὰ τῆς νήσου Σικελίας παραγίνεται· τὸ δὲ ἐν αὐτῇ στρατιωτικὸν γενναίως ἀντιταξάμενον τούτοις, μηδὲν τῆς ἐλπίδος ἠνυκίας ἀπέπεμψε.

a. 765 Κατὰ δὲ τὴν τρίτην ἰνδικτιόνα εἰσέρχεται Κωνσταντῖ- 25 νος εἰς Βουλγαρίαν τῷ τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν κατασταθέντα ὑπὸ Σαβίνου Οὔμαρον ὄνομα τῆς ἀρχῆς μεταστῆσαι Βουλγάρους, ἀνειπεῖν δ' ἐν αὐτῇ Τόκτον ἄνδρα Βούλγαρον τὸν Βαῖα-

2 αὐτῶν vulg. αὐτὸν c 3 ᾧ vulg. ὃς c 4 ὀνόματι c²
 5 αὐτὸν] αὐτῶ c αὐτοῦ vulg. 14 τοῦ περὶ αὐτοὺς ὅρους vulg.
 το . . περὶ αὐτ . . ὅρους c τοὺς περὶ αὐτοὺς τὸ ὄρος c² ut vid.
 17 ἀταξίαν P ἀξίαν c 19 διεπράττετο] δὴ ἐπράττετο?
 26 τῷ vulg. τὸ c 27 ὀνόματι c² μεταστήσειν· Βουλγάρους
 ἂν εἰπεῖν c corr. vulg.

νοῦ ἀδελφόν. οἱ δὲ Βουλγάρων φυγάδες ἐν ταῖς ὕλαις τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰστρου ἀπάχοντο, οὐκ ὀλίγοι δὲ αὐτῶν κατακτείνονται, μεθ' ὧν καὶ ὁ Τόκτος ἅμα τῷ ἀδελφῷ Βαϊανῷ ἀναιρεῖται καὶ ἕτεροι. ἄλλος δὲ τις ἄρχων αὐτῶν, 5 ὃν ὀνομάζουσι Καμπαγάνον, ἐν Βάρνη [προσφυγεῖν] ὡς ἐδόκει προσρῦεσθαι ὑπὸ τῶν ἰδίων δούλων ἀνηρέθη. τότε δὴ καὶ Βουλγαρίας ὑπὸ Ῥωμαίων πυρρίκαυτα ὡς πλεῖστα χωρία γέγονε καὶ διόλωλεν.

Ἦδη δὲ ἡ ἀσέβεια τοῦ κρατοῦντος ἐπαρρησιάζετο, καὶ 80 B
 10 πᾶσα εὐσεβείας ὁδὸς διεβάλλετο καὶ τῶν εὐσεβούντων καὶ θεῶν προσανακειμένων ὁ βίος ἐχλευάζετο καὶ διεσκώπτετο, μάλιστα δὲ τῶν μοναζόντων τὸ ἱερὸν ἐκθέσμως ἐδιώκετο τάγμα. τούτων γὰρ τοὺς τὴν ἑαυτῶν ὁμολογίαν φυλάξαν-
 15 τας καὶ ἐπὶ τοῦ οἴκειου διαμείναντας σχήματος καὶ τῷ ἀν-
 οσίῳ αὐτῶν ἀνθεστηκότας δόγματι ποικίλαις βασάνοις καὶ διαφόροις αἰκίαις παρεδίδοσαν, καὶ ὧν μὲν τὴν γενειάδα ἀφειδῶς ἐνεπίμπρων, ὧν δὲ τῶν ταύτης τριχῶν βία ἀπο-
 σπῶντες ἀφήρουν. κεφαλὰς δ' ἄλλων τοῖς ἱεροῖς πίναξιν, ἐν οἷς τῶν ἀγίων τὰ ἐκτυμπώματα ἐκεχάρακτο, διέθραυον
 20 παίοντες. καὶ μέντοι καὶ ὀφθαλμοὺς τούτων διώρτυτον ἢ τῶν μελῶν ἕτερα τοῦ σώματος ἐξέκοπτον ἀπανθρώπως οἱ δέλαιοι. καὶ ἅπαν ὡς εἰπεῖν τὸ εὐσεβὲς διωθεῖτο καὶ ἀπ-
 ηλαύνετο, καὶ ὥσπερ ἐλληνισμοῦ δευτέρου Χριστιανοῖς ἐπι-
 φύντος πᾶσα μηχανὴ κακουργίας ἐπενοεῖτο, δι' ἧς τοὺς
 25 κατὰ θεὸν ζῆν αἵρουμένους ἐπηρεάζειν καὶ πημαίνειν ἐσπού-
 दाζον. ἤδη δὲ τούτων ἐνίους πρὸς τὸ τῆς οἰκείας ἀπωλείας καθειλκυσαν βάραθρον, καὶ τῷ δυσσεβεῖ αὐτῶν εἶξαν θε- fol. 208^r
 σπίσματι ἢ βία ἐλκόμενοι ἢ ἀπάτη ὑποσυρόμενοι ἢ θω-
 πείαις ὑποκλεπτόμενοι ἢ χρήμασι δελεαζόμενοι ἢ στρατείαις

1 Βούλγαροι c² 2 Ἰστρου c corr. vulg. 3 μεθ' ὧν c²
 μέων c 4 *Idem qui Παγανὸς vel Παγάνος apud Theoph.*
 673, 7? προσφυγῶν B προσφυγεῖν del? 10 διεβάλετο c
 25 πημαίνειν c² ποιμαίνειν c 27 ἤξαν c corr. vulg.

καὶ ἀξιωματῶν † φιλοτιμούμενοι, ἢ ἑτέροις πολυτρόποις τοῦ
 πονηροῦ μεθοδείαις τὴν ἑξαπάτην εἰσδεχόμενοι τὸ ἐπάγγελμά
 τε ἠθέτουσαν καὶ τὸ σεμνὸν μεταμφιεσνύμενοι στόλισμα κομῆ-
 ται αὐτοὶ ἀντὶ κεκαρμένων διεδείκνυντο καὶ εἰς λαϊκῶν
 81 B σχῆμα εὐθύς μεθηρομόζοντο, γυναιξί τε ὁμιλεῖν κατεδέχοντο 5
 καὶ τὸ πρὸς αὐτὰς ἠσπάζοντο συνοικέσιον. ἐπράττετο γοῦν
 ταῦτα, ὡς ἂν διὰ πάντων αὐτός τε ὁ τῶν ὄλων θεὸς τό
 γε ἐπ' αὐτοῖς ἀτιμάζεται καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας καθυβρίζη-
 ται τίμια.

a. 765 Ἐντεῦθεν συλλαμβάνονται Στέφανόν τινα, ἄνδρα ὅσιον 10
 καὶ θεοφιλῆ τυγχάνοντα, μοναστήν δὲ τῶ σχήματι καὶ περι-
 ειργμένον ἐν οἰκιδίῳ στενωπῶ πάνυ ὑπάρχοντα, ὑπὸ τὴν
 τοῦ μεγίστου ὄρους ἰδρυμένον ἀκρόρειαν, ὃ καλοῦσι τοῦ
 ὀσίου Ἀύξεντιοῦ λόφον. ἔγκλημά τε εὐσεβείας ἐπάγουσιν
 αὐτῶ οἱ ἀνόσιοι, “ὡς πολλούς”, φασίν, “ἑξαπατᾶ διδάσκων 15
 δόξης τῆς παρούσης καταφρονεῖν οἴκων τε καὶ συγγενείας
 ὑπερορᾶν καὶ τὰς βασιλείους αὐτὰς ἀποστρέφειν καὶ πρὸς
 τὸν μονήρη βίον μεταρροθμίζεσθαι”. καὶ διὰ ταῦτα πλη-
 γαῖς τε πλείσταις αἰκισάμενοι καὶ δεσμοτήριον οἰκεῖν κατα-
 δικάσαντες, τέλος σχοινοῖς αὐτὸν κατὰ τοὺς πόδας ἐξάψαν- 20
 τες καὶ τῶν βασιλικῶν ἀφορμήσαντες περιβόλων, μέχρι τῆς
 λεγομένης τοῦ Βοὸς ἀγορᾶς ἐλκύσαντες διέσπασαν, καὶ αὐτοῦ
 τὸ σῶμα ἐν τοῖς καλουμένοις τάφοις τῶν Πελαγίου ὡς κα-
 κούργου οἱ δυσσεβεῖς ἀπέρριψαν· αὐτόθι γὰρ τὰ τε τῶν
 ἐθνικῶν ἀμυήτων σώματα καὶ τῶν ἐπὶ θανάτῳ ἀπηγορευ- 25
 μένῳ τελευτῶντων ἐξεπέμπετο. πλείστους τῶν τε ἐν τέλει
 καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ ὑπευθύνους καθιστῶντες, προσκυνεῖν

1 καὶ ἀξιωματῶν ὑποσχέσει φιλ.? an καὶ ἀξ. φιλοτιμίαις
 κινούμενοι? 13 ἰδρυμένῳ B 14 ὀσίῳ sec. m. in lit.,
 ὄν' c. reliqua non dignoscuntur 18 διὰ vulg. δὴ c
 19 οἰκεῖν] οἰκ sec. m. in lit. c. post οἰκεῖν c ὡς exhibit sec. m.
 deletum 23 Πελαγίων B coll. p. 75, 22 at cf. Theoph. 674, 14
 κακούργον lit. factum ex κακούργου c 26 πλείστους δὲ τῶν
 τε B

ἱεραῖς εἰκόσι καταιτιώμενοι, ὥσπερ ἐπὶ καθοσιώσει ἀλόντας
διέφθειραν, οὓς μὲν διαφόροις θανάτοις παραδιδόντες, οὓς
δὲ τιμωρίαις ξέναις καθυποβάλλοντες, πλήθη τε ἄπειρα ὑπερ-
ορίαις παραπέμποντες. ἐφ' οἷς ὄρκους βεβαιοῦν ἐβουλεύσαντο ^{82 B}
5 ἅπαν αὐτοῖς τὸ ὑπήκοον ὡς τὸ λοιπὸν εἰκόνι μὴ προσ-
κυνεῖν ἀγίων τινά. φασὶ δὲ ὡς καὶ τὸν τηνικαῦτα τῆς πό-
λεως ἀρχιερέα θεασάμενοι ὑψώσαντα τὰ ζωοποιὰ ξύλα ὁμω-
μοκέναι μηδ' αὐτὸν εἶναι τῶν προσκυνούντων τὰς ἱεράς
εἰκόνας. τοιαῦτα τῶν ἀσεβούντων τὰ τολμήματα.

10 Τῷ δὲ αὐτῷ ἔτει ἐπιστρατεύει Κωνσταντῖνος κατὰ Βουλ- a. 766
γάρων καὶ παραγίνεται σὺν τῷ περιόντι λαῷ ἐγγύτατα τῆς
Βουλγάρων γῆς καὶ σκηνοῦται παρὰ τὴν λεγομένην ἐμβολὴν
Βεργιάβων. πλοῖμον δὲ ἐξοπλίσας συντελοῦν περὶ τὰ δις-
χίλια καὶ ἑξακόσια σκάφη, ναυτικὸν δὲ πλῆθος καὶ στρατιω- fol. 208^v
15 τικὸν ἔκ τε τῶν πλοῖμων στρατηγίδων καὶ ἐτέρων χώρων
ἐμβαλὼν ἐν αὐτοῖς ἀπέστειλεν, ὥστε παραγενέσθαι περὶ τε
Μεσήμβρειαν καὶ Ἀγγίλιον τὰ πολίσματα καὶ προσπελάζειν
Βουλγάρους. ἐντεῦθεν οὖν περικτυπηθέντες οἱ Βούλγαροι
τότε, τὸ ἵππικὸν καὶ πλοῖμον θεασάμενοι πλῆθος, εἰς συμ-
20 βάσεις τῷ βασιλεῖ ἔτράποντο. ἐπεὶ δὲ τὸ πλοῖμον πρὸς ταῖς
ἄκταις τῆς ἐκείνη θαλάσσης καθωρμίζετο (ἀλλίμενος γὰρ ὁ
τόπος καὶ τοῖς πλέουσι δυσφορώτατος), πνεῦμα βίαιον καὶ
σκληρὸν κατ' αὐτῆς πνεῦσαν (βορέας δ' ἦν ἄνεμος) τὰς τε
ναῦς πρὸς ταῖς ἄκταις περιτρέψας συνέτριψε καὶ πλήθη τῶν
25 εἰσπλεόντων οὐκ ὀλίγα τῷ ῥοθίῳ κατεπόντισεν. ἐν τούτοις
ἄγαν θορυβηθέντα τὸν βασιλέα κελεῦσαι τοὺς ἄρχοντας δι-
κτύοις περιβαλεῖν τὴν θάλασσαν, ὡς ἀνελέσθαι τῶν ἀπο-
πνιγέντων τὰ σώματα καὶ τῇ γῇ παραδιδόναι, οὕτω τε πρὸς
τὰ βασίλεια ὑποστρέψαι.

13 Βεργιάβων Theoph. 549, 11; 664, 17 16 παρα-
γενέσθαι] γενέσθαι praecedente lacuna c 19 συμβάσ[εις] c
26 θορυβηθέντα B θορυβηθέντες c θορυβηθέντα φασὶ
τὸν β.?

83 B Ἔτι δὲ πνέων κατὰ τῆς εὐσεβείας τὸ ἱερὸν τῶν Ναξη-
 ραίων σχῆμα καθύβριζεν. εὐθύς γὰρ ἀγῶνα ἱππικὸν ἐπ-
 ετέλει, καὶ τινὰς τούτων ἐπιτρέπει ἐν μέσῳ τῷ θεάτρῳ διέλ-
 κεσθαι καὶ αὐτῶν ἕκαστον γυναῖκα μονάστριαν παρὰ χεῖρα
 φέρειν· πολλῶν τε παρὰ τοῦ πλήθους τῶν θεωμένων ὕβρεων 5
 αὐτοῖς καὶ ἐμπτυσμάτων, οἷα περὶ τὸ ὀχλῶδες καὶ ἀγελαῖον
 συμβαίνειν εἶωθε, καταχεθέντων οὕτω τὸν ἄθεσμον ἐκείνον
 καὶ αἰσχιστον διήνυσαν δίαυλον. μετὰ δὲ ταῦτα ἄνδρας
 τινὰς τῶν ἐν ὑπεροχαῖς καὶ ἀξιώμασιν ἐγκλήμασι βαρυτά-
 τοις συκοφαντῶν ὑπάγει ὡς εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτῶ ἐπιβου- 10
 λεύειν πειρωμένους. τούτων δ' ἦν Ἀντίοχος μὲν ὁ τῶν
 δημοσίων πραγμάτων τὰς ὑπομνήσεις αὐτῷ διακομίζων (λογο-
 θέτην δὲ τοῦ δρόμου τὴν ἀξίαν οἱ περὶ τὰ βασιλεία καλοῦσι),
 Θεοφύλακτος δὲ ἐν τοῖς πατρικίοις καὶ στρατηγοῖς διατελῶν,
 ἔτι μὴν καὶ ἄλλοι τῶν περὶ αὐτὸν ἀσπιδηφόρων καὶ δορυ- 15
 φόρων τυγχάνοντες, πρὸς δὲ καὶ τούτων ἐκτὸς ἕτεροι. μετ'
 οὐ πολὺ τὴν ὁμοίαν ἐπιτελῶν ἄμιλλαν δεσμώτας ἐνταῦθα
 περιελκύσας ἐθριάμβευε· καὶ τῇ ἐξῆς Κωνσταντῖνον μὲν καὶ
 Στρατήγιον ἀδελφοὺς ὑπάρχοντας θανάτῳ κατεδίκασε, καὶ
 ἤδη τούτων τὰς κεφαλὰς ἐν τῷ λεγομένῳ τῆς πόλεως κυνηγίῳ 20
 ἀπέτεμεν, ἄλλων δ' αὖ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξέκοψε. καὶ τῇ
 ὑστεραίᾳ παρασκευάζει τῶν οἰκείων τινὰς Κωνσταντίνου τοῦ
 τῆς πόλεως ἀρχιερέως ὄρκον κατ' αὐτοῦ ἐξυφῆναι κατηγο-
 ρίαν, διελέγχειν δὲ φανερώς ὡς παρ' αὐτοῦ ἀκηκοέναι πάντα
 τὰ παρὰ τῶν περὶ Ἀντίοχον καὶ Θεοφύλακτον μελετώμενα. 25

84 B καὶ εὐθύς ἐκείνον μὲν ἐξόριστον ἐν τῇ Ἱερῖᾳ, οὕτω καλου-
 μένου βασιλικῷ παλατίῳ ἀντιπέρα πρὸς εὐρον ἄνεμον τοῦ

1 ἀσεβείας c corr. B 7 κατασχεθέντων c καταχθέντων vulg. 14 τελῶν? 15 ἀσπιδιφόρων c corr. B
 16 οὗς μετ' B τ. ἐκτὸς ἑτέρους μετ'? 23 ὄρκιον C ἔνορκον P ὄρκον c 25 παρὰ τὸν c corr. vulg. 26 ἐκείνων c corr. vulg.
 26 ἐν τοῖς τῆς Ἱερῖας — κειμένου? cf. p. 25, 10 an (οὕτω καλούμενον βασιλικὸν παλάτιον — κείμενον) cf. p. 44, 10
 27 ἀντιπέρα c corr. vulg.

Βυζαντίου κείμενον, παρέπεμψε, Νικήταν δὲ πρεσβύτερον fol. 209^r
 τῆς τῶν ἀγίων ἀποστόλων ἐκκλησίας εὐνοῦχον προχειρίζεται
 ἀρχιερέα. ταῦτα δὲ πάντα ἐπράττετο κατὰ τὸν Αὐγούστου
 μῆνα τῆς τετάρτης Ἰνδικτιόνος.

5. [Κατὰ δὲ τὸν Ὀκτώβριον μῆνα τῆς ἕκτης Ἰνδικτιόνος] a. 767
 μετ' οὐ πολὺ δὲ μεταπέμπεται Κωνσταντῖνον καὶ ἀποστέλλει
 πρὸς τὸ ἱερὸν φορεῖω ἐποχούμενον. συνεκπέμπει δὲ τινα
 αὐτῷ τῶν βασιλικῶν γραμματέων κομίζοντα ἐν γραμματίῳ
 ὅσα κατ' αὐτοῦ· ἅπερ εἰς ὑπήκοον τοῦ ἀθροισθέντος ἐκεῖσε
 10 λαοῦ ἀνέγνω, παίων αὐτὸν κατὰ κόρησιν ἐφ' ἐνὶ ἐκάστῳ
 τῶν κατηγορουμένων. καὶ οὕτως ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος ἀνενέγκαν-
 τες καθαιροῦσι, τοῦ νέου πατριάρχου πρὸς τῷ θυσιαστηρίῳ
 τὰ τοιαῦτα αἰτιάματα ὑπαναγινώσκοντος. καὶ τῇ ἑξῆς τὴν
 συνήθη αὐτῷ ἱππικὴν ἀγωνίαν ἐπιτελῶν ἐπιτρέπει αὐτὸν ἐπ'
 15 ὄνου προσιζηκότα, τῆς καθέδρας αὐτῷ πρὸς τοῖς ὀπισθίοις
 τοῦ ζώου περιτραπέισης, καὶ ἐκεῖσε διέλκεσθαι καὶ ὑπὸ τοῦ
 λαοῦ παντὸς δυσφημεῖσθαι τε καὶ καταπτύεσθαι. εἶτα μετ'
 οὐ πολὺ ἐν τῷ τῆς πόλεως κυνηγίῳ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ
 ἀποτμηθῆναι προστέταχε, καὶ τὴν μὲν ἐν τῷ καλουμένῳ
 20 Μιλίῳ ἐξαρηθεῖσαν μετέωρον φέρεσθαι, τὸ δ' αὐτοῦ σῶμα
 σχοινοῖς διασύρουσιν ἀνὰ τὰς λεωφόρους τῆς πόλεως εἰς
 τοὺς τῶν Πελαγίων καλουμένους τάφους ἐξέρριπτον.

- Πέμπτη δὲ Ἰνδικτιόνη ἀβροχίας ἐπικρατούσης ἀνχμῶδες a. 766/7
 καὶ ξηρὸν γέγονε τὸ κατάστημα, ὡς καὶ αὐτὴν ἐπιλελοιπέναι 85 B
 25 τὴν ἀέριον δρόσον, ἔτι καὶ τὰ πηγαῖα ὑποστέλλεσθαι νά-
 ματα, ἀργά τε μένειν ἐντεῦθεν καὶ τὰ λουτρὰ τῶν ἐκδοχείων
 κενῶν ὑπαρξάντων. ἐκ τούτου βουλευέται Κωνσταντῖνος τὸν
 τοῦ ὕδατος ὄγκον ἀνακαινίζειν ὃν Βαλεντινιανὸς ὁ βασιλεὺς
 κατεσκεύασεν, ὑπὸ δὲ Ἀβάρων ἐπὶ τῶν Ἡρακλείου χρόνων

5 κατὰ — Ἰνδικτιόνος del.? 7 φορεῖω c corr. B 8 γραμ-
 ματεῖω? 9 ἐπήκοον B 10 αὐτὸν B coll. p. 6, 20 αὐτῷ c
 21 διασύραντες an διασυρὲν B εἰς τε τοὺς? εἰς τοὺς — καλ.
 τάφους] εἰς τῆς — καλουμένης ταφῆς c εἰς τὴν — καλουμένην
 ταφήν B cf. p. 72, 23

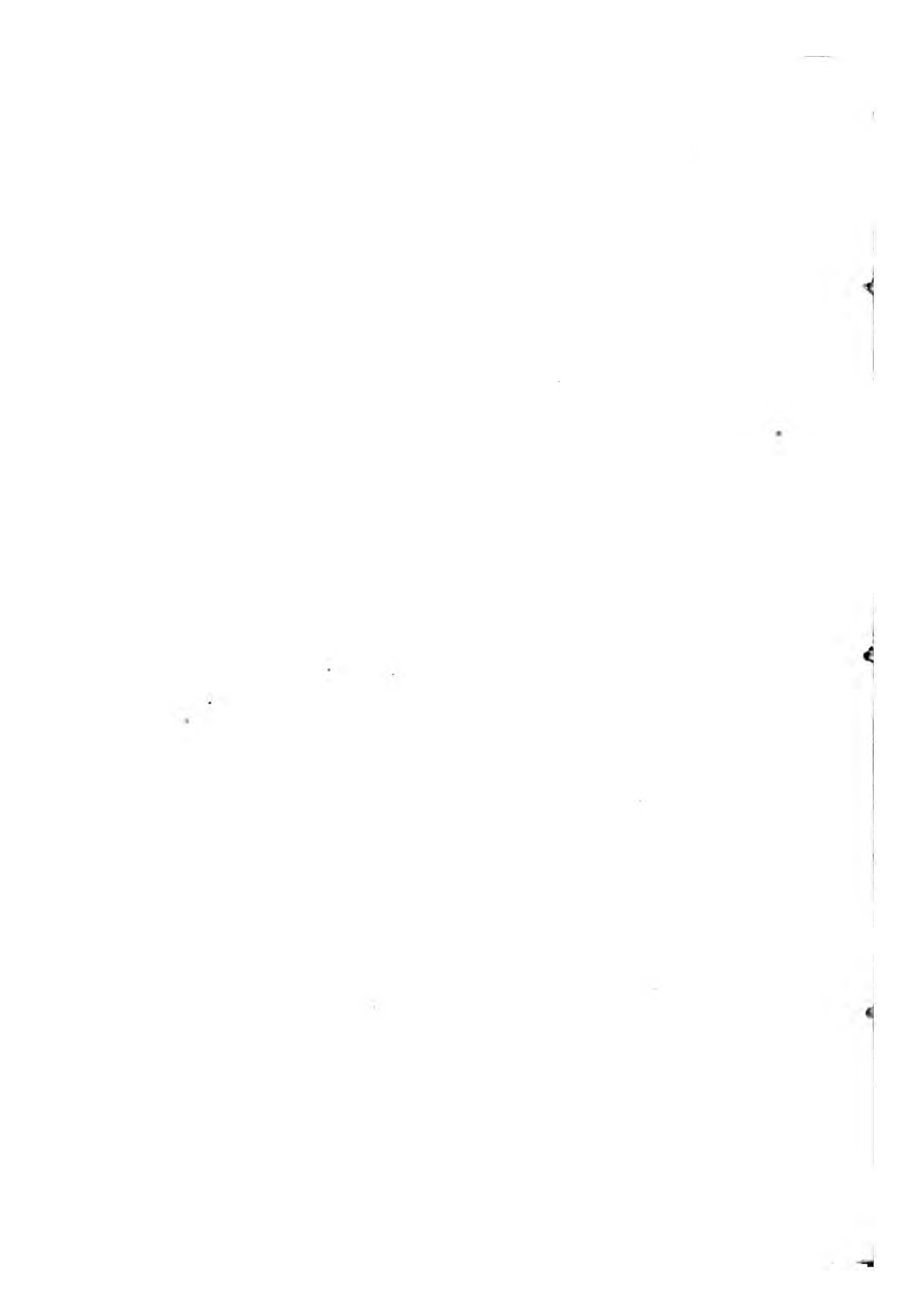
τοῦ βασιλέως καταστραφέντα. καὶ πλείστους ἄνδρας τεχνί-
 τας εἰς οἰκοδομὴν ἐμπείρους ἐκ τῆς ὑπὸ Ῥωμαίων ἀρχῆς
 συναθροίσας, πολλά τε δαπανήματα αὐτοῖς ἐκ τῶν δημο-
 σίων χρημάτων προσαναλώσας, οὕτω τὸ τοιοῦτον ἔργον ἐτέ-
 λεσε. φιλόχρυσος δὲ ὢν ὁ μισόχριστος νέος Μίδας Κων- 5
 σταντῖνος ἀναδείκνυται καὶ τὸν χρυσὸν ἅπαντα ἀποθησαυρίζει.
 ἐν οἷς συνέβαινε ἐν ταῖς τῶν φόρων πράξεσι τῶν φορο-
 λογουμένων βιαζομένων εὐώνως τὰ τῆς γῆς καρπήματα καὶ
 γεννήματα διαπιπράσκεσθαι, ὡς τῷ νομίσματι ἐξήκοντα μο-
 δίους σίτου διαγοράζεσθαι, κριθῆς δὲ ἑβδομήκοντα, καὶ 10
 πλεῖστα ἄγαν βραχεῖα πάνν ἀπεμπολεῖσθαι ποσότητι. ὅπερ
 τοῖς μὲν ἀνοήτοις εὐφορία τε γῆς καὶ πραγμάτων εὐθηνία
 fol. 209^v ἐνομιζέτο, τοῖς δὲ εὖ φρονοῦσι τυραννίδος καὶ φιλοχρη-
 ματίας ἔργον καὶ ἀπανθρωπίας νόσος ἐκρίνετο.

a. 768/9 Κατὰ δὲ τὴν ἑβδόμην ἰνδικτιόνα τίκεται νῆος Κων- 15
 σταντῖνω, ὃν ἐκάλεσεν Ἄνθιμον. ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν
 Νικήτας ὁ τῆς πόλεως πρόεδρος τινὰ μὲν τῶν ἐκ χρόνου
 διαφθαρέντα τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἀνακαινίζει κτίσματα,
 τὰς δὲ ἐν τοῖς ἐκεῖσε ἰδρυμένοις τῶν προόδων οἴκοις, ἃς
 86 B Ῥωμαῖοι σέκρετα καλοῦσι, τό τε μικρὸν δόμημα καὶ τὸ μέγα, 20
 τοῦ σωτῆρος καὶ τῶν ἁγίων οὔσας διὰ ψηφίδων χρυσῶν
 καὶ κηροχύτου ὕλης εἰκονογραφίας ἀπέξυσε. Κωνσταντῖνος
 δὲ τοὺς τῶν Σκλαβηνῶν ἀποστέλλει ἄρχοντας καὶ ἀνα-
 καλεῖται τοὺς ἐκ πλείονος χρόνου παρ' αὐτοῖς αἰχμαλωτισθέν-
 τας Χριστιανούς ἀπὸ τε Ἰμβρου καὶ Τενέδου καὶ Σαμο- 25
 θράκης τῶν νήσων, σηρικοῖς ἱματίοις τούτους ἀμειψάμενος,
 τὸν ἀριθμὸν ὄντας ἄχρι δισχιλίων καὶ πεντακοσίων, καὶ πρὸς
 ἑαυτὸν ἀγαγὼν καὶ μικρὰ φιλοτιμησάμενος ἀπέπεμψε πορεύ-
 εσθαι οὗ ἂν βούλοιο ἕκαστος.

5 ὁ νέος c ὁ del. c² 9 γενήματα c corr. B 18 δια-
 φθαρέντων B τῶν del.? 19 οὗς? 20 Ῥωμαίους c corr.
 vulg. σεκρετα sine acc. c δώμημα c corr. vulg. 23 δὲ
 πρὸς τοὺς? 26 σειρικοῖς c corr. B σηρ. τε ἱμ. B

Τῇ ἑβδόμῃ ἰνδικτιόνι, κατὰ τὸν Ἀπρίλιον μῆνα, τῷ ^{a. 769}
 ἀγίῳ σαββάτῳ στέφει Κωνσταντῖνος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα
 Εὐδοκίαν Αὐγούσταν, καὶ τῇ ἐπαύριον τῶν υἱῶν αὐτοῦ
 τοὺς μὲν δύο Χριστοφόρον καὶ Νικηφόρον Καίσαρας, Νική-
 5 ταν δὲ νοβελίσμον. τῆς δὲ βασιλικῆς προόδου κατὰ τὸ
 εἰωθὸς ἐπὶ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν γενομένης ὑπατείας
 ἐποίησαν καὶ τοῖς παρελθοῦσι χρήματα διένειμαν, ἐκ τοῦ
 παλατίου ἀρξάμενοι μέχρι τῆς ἐκκλησίας τοῦτο ἐπιτελοῦντες.
 ὀγδόῃ δὲ ἰνδικτιόνι ἄγεται Κωνσταντῖνος εἰς υἱὸν Λέοντα
 10 γαμετὴν ἐκ τῆς Ἑλλάδος Εἰρήνην, καὶ τῷ Δεκεμβρίῳ μηνὶ
 στέφει τε αὐτὴν Αὐγούσταν καὶ τῷ υἱῷ ζεύξας τὸν γάμον
 ἐπιτελεῖ.

1 Ἀπρίλιον c corr. vulg. 3 τῶν υἱῶν om. c τὸν υἱὸν
 mg. c sec. m. 5 ὀβελίσμον c corr. vulg.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Χρονογραφικὸν σύντομον.

CONSPECTUS NOTARUM.

- B Codex Oxon. Baroccianus 196
E Codex Paris. Regius 233
L Codex Oxon. Laudianus 39
M Codex Monacensis Graecus 510
P Codex Paris. Regius 1320
S Codex Paris. Supplem. 67
N Significat, omnes qui quoque loco ex his sex extant codices
inter se congruere.
-

- C Codex Coislinianus 133
J Codex Jenensis
C Codex Oxon. Auct. F. 6, 26
R Codex Paris. Regius 1711
N' Significat omnes, qui quoque loco ex his quattuor extant
codices eandem lectionem praebere.
-

- A Anastasii bibliothecarii historia ecclesiastica ed. Bonn.
-

Νικηφόρου πατριάρχου Κων-
σταντινουπόλεως χρονογρα-
φικὸν σύντομον.

5

Ἀδάμ, πρῶτος ἄνθρωπος,
γενόμενος ἐτῶν σλ' γεννᾷ τὸν
Σῆθ καὶ ἐπέζησεν ἔτη ψ'
10 μέχρι τοῦ Μαλελεήλ· ὁμοῦ
ἔζησεν ἔτη Δλ'.

Σῆθ γενόμενος ἐτῶν σε' ἐγέν-
νησε τὸν Ἐνώσ καὶ ἐπέζη-
σεν

15 ἔτη Διβ'.

Ἐνώσ γενόμενος ἐτῶν ρα'
ἐγέννησε τὸν Καϊνὰν καὶ ἐπ-
έζησεν ἔτη ψιέ' μέχρι νγ'
ἔτους Μαθουσάλα· ὁμοῦ
20 ἔζησεν ἔτη Δε'.

De inscriptione libri vid.
in praefatione 10 μέχρι ρλ'
ἔτους Μαλ. E μέχρι ρλε' ἔτους
M.? ὁμοῦ πᾶς ὁ χρόνος τῆς
ζωῆς αὐτοῦ ἐννακόσια τρι-
άκοντα ἔτη S *similiterque iden-*
tidem in sqq. 13 καὶ E om.
BMPS *Lacunam sic explet* E
καὶ ἐπέζησεν ἔτη ψξ' μέχρι κε'
ἔτους Ἐνώχ· ὁμοῦ ἔζησεν ἔτη
Δβ' 15 Δβ' *codd.* 17 Καϊ-
νὰν *codd.*

Nikephoros, ed. de Boor.

Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν
Νικηφόρου ἀρχιεπισκόπου
Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὁμο-
λογητοῦ χρονογραφία σύντο-
μος ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι τῶν χρό-
νων Μιχαὴλ καὶ Θεοφίλου.

Ἀδὰμ γενόμενος ἐτῶν σλ'
γεννᾷ τὸν Σῆθ καὶ ἐπέζησεν
ἔτη ψ'.

Σῆθ γενόμενος ἐτῶν σε' ἐγέν-
νησε τὸν Ἐνώσ.

Ἐνώσ γενόμενος ἐτῶν ρα'
ἐγέννησε τὸν Καϊνὰν.

1 τοῦ ἐν ἀγίοις — ὁμολογητοῦ
om. R τοῦ ἐν ἀγίοις — Κωνσταν-
τινουπόλεως J m. sec. 5 τῶν om.
R 6 Θεοφίλου υἱοῦ αὐτοῦ ἔχουσα
οὕτως R 8 ἐπέζησεν ὁ αὐτὸς
Ἀδὰμ R

- Καϊνὰν γενόμενος ἐτῶν ρο' Καϊνὰν γενόμενος ἐτῶν ρο'
 ἐγέννησε τὸν Μαλελεήλ καὶ ἐγέννησε τὸν Μαλελεήλ.
 ἐπέζησεν ἔτη ψμ' μέχρις πα'
 ἔτους Λάμεχ· ὁμοῦ ἔζησεν
 ἔτη Δί. 5
- Μαλελεήλ γενόμενος ἐτῶν ρξέ' Μαλελεήλ γενόμενος ἐτῶν ρξέ'
 γεννᾷ τὸν Ἰάρεδ, καὶ ἐπέ- γεννᾷ τὸν Ἰάρεδ.
 ζήσεν ἔτη ψλ' μέχρι μη' ἔτους
 Νῶε· ὁμοῦ ζήσας ἔτη ωρε'.
- Ἰάρεδ γενόμενος ἐτῶν ρξβ' Ἰάρεδ γενόμενος ἐτῶν ρξβ' 10
 γεννᾷ τὸν Ἐνώχ καὶ ἐπ- γεννᾷ τὸν Ἐνώχ.
 ἔζησεν ἔτη ω' μέχρις πέ' ἔτους
 Νῶε· ὁμοῦ ζήσας ἔτη Δξβ'.
- Ἐνώχ γενόμενος ἐτῶν ρξέ' Ἐνώχ γενόμενος ἐτῶν ρξέ'
 γεννᾷ τὸν Μαθουσάλα καὶ γεννᾷ τὸν Μαθουσάλα. 15
 ἐπέζησεν ἔτη σ' καὶ μετετέθη
 ἐν ἔτει λγ' τοῦ Λάμεχ.
- · · · · Μαθουσάλα γενόμενος ἐτῶν
 · · · · · ὁμοῦ ζήσας ἔτη ρξζ' γεννᾷ τὸν Λάμεχ.
 Δξθ' κατ' αὐτὸν τελευτᾷ
 τὸν κατακλυσμόν. 20

1 Καϊνᾶν MS Καϊνᾶς E
 8 ψλ'] ἐπτακόσια τεσσαράκον-
 τα S 9 ζήσας] ἔζησε E
 12 ἔτη ω' E ἔτη υ' B M P S
 13 ἔζησε E 17 ιγ' E 18 sqq.
 sic explere studet E et ipse
 mutilus: Μαθουσάλα γενόμε-
 νος ἐτῶν ρξζ' ἔτη Δξθ'. Λά-
 μεχ γενόμενος ἐτῶν ρπη' γεννᾷ
 τὸν Νῶε καὶ ἐπιζήσας ἔτη φλέ'
 τοῦ Νῶε πρῶτος οὗτος ὁ Λά-
 μεχ πρὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς Μα-
 θουσάλα ἐτελεύτησεν· κατ' αὐ-
 τὸν γὰρ ἐτελεύτησεν ὁ Μαθ.
 τὸν κατακλυσμόν.

6 καὶ Μαλ. O 10 καὶ Ἰάρεδ
 O 14 ρξέ' — 18 ἐτῶν ρξζ' om. R

Λάμεχ γενόμενος ἐτῶν ρπη' Λάμεχ γενόμενος ἐτῶν ρπη'·
γεννᾷ τὸν Νῶε. γεννᾷ τὸν Νῶε.

Νῶε γενόμενος ἐτῶν φ' γεννᾷ Νῶε γενόμενος ἐτῶν φ' γεννᾷ
τὸν Σήμ, τὸν Χάμ, τὸν τὸν Σήμ, τὸν Χάμ, τὸν Ἰάφεθ.
5 Ἰάφεθ· καὶ ἐπέζησε μέχρι καὶ ἐπέζησε μέχρι τοῦ κατα-
τοῦ κατακλυσμοῦ ἔτη ρ'. κλυσμοῦ ἔτη ρ'.

Ἔτους χ' Νῶε ὁ κατα- Ἔτους χ' Νῶε ὁ κατακλυσμὸς
κλυσμὸς ἐγένετο καὶ ἐπ- ἐγένετο.
έζησε μετὰ τὸν κατακλυ-

10 σμὸν ἔτη τν' μέχρις πγ'
ἔτους Ἐβερ.

Ὅμοῦ τὰ πάντα ἀπὸ Ἀδὰμ Ὅμοῦ τὰ πάντα ἀπὸ Ἀδὰμ
ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ κατὰ ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ κατὰ
15 τοὺς ὀ' ἔτη βσμβ'. τοὺς ὀ' ἔτη βσμβ', οἷς καὶ
ἡ ἀλήθεια ἐπιμαρτυρεῖ καὶ
αἱ ἀνέκαθεν πάσαις ταῖς ἐκ-
κλησίαις ἐπικρατήσασαι παρα-
δόσεις.

Μετὰ δὲ τὸν κατακλυσμὸν Μετὰ δὲ τὸν κατακλυσμὸν

20 ἔτους β'

Σήμ, υἱὸς Νῶε, Σήμ, υἱὸς Νῶε, γενόμενος
. γεννᾷ τὸν Ἀρφαξὰδ ἐτῶν ρ' γεννᾷ τὸν Ἀρ-
καὶ ἐπέζησεν ἔτη φ' μέχρις φαξὰδ.
ρα' ἔτους Φαλέκ.

25 Ἀρφαξὰδ γενόμενος ἐτῶν ρλ' Ἀρφαξὰδ γενόμενος ἐτῶν ρλ'
γεννᾷ τὸν Καϊνάν, ὧς τι- γεννᾷ τὸν Καϊνάν.
νες εἶπον· παρὰ γὰρ τοῖς
ὀ' οὐκ ἐμφέρεται.

5 Ἰάφεθ PS καὶ ἔζησε
Νῶε μέχρι E 10 τη' BS
11 Ἐβερ BMP S 13 κατὰ τοὺς
ὀ' ἐρμηνευτὰς E κατὰ τοὺς ὀ'
ἔτη om. S βσμ' E βσμη' B
21 ὁ υἱὸς MS 24 ρά—25 ἐτῶν
om. MS 26 Καϊνάν BEMS

1 ἐτῶν om. R ρπη' R et O corr.
ex ρη'. ρπ' JA 7 ἔτει R 14
ὡς — ἐπιμαρτυρεῖ R ὡς — μαρ-
τυρεῖ O 25 ρλέ' R.

Καϊνὰν γενόμενος ἐτῶν ρλ' γεννᾷ τὸν Σάλα.
 Σάλα γενόμενος ἐτῶν ρλγ' γεννᾷ τὸν Ἔβερ.
 Ἔβερ γενόμενος ἐτῶν ρλγ' γεννᾷ τὸν Φαλέκ.
 Φαλέκ γενόμενος ἐτῶν ρλγ' γεννᾷ τὸν Ῥαγαῦ.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις Φαλέκ διεμερίσθη ἡ γῆ· διὸ καὶ 5
 σημαίνει τὸ Φαλέκ ὄνομα τῇ Ἑβραίων φωνῇ μερισμῶν.
 καὶ οὗτος πρὸ τοῦ πατρὸς τελευτᾷ· κατὰ τοῦτον ἡ πυρ-
 ροποιῖα συνέστη καὶ ἀπὸ μιᾶς τῆς πάλαι διαλέκτου
 πολυφωνία γέγονε καὶ καθ' ἕκαστον ἔθνος τῶν γλωσ-
 σῶν διαφορὰ, ὡς φησιν ἡ θεία γραφή. 10

Μετὰ δὲ Φαλέκ

Ῥαγαῦ γενόμενος ἐτῶν ρλέ' γεννᾷ τὸν Σερούχ.
 Σερούχ γενόμενος ἐτῶν ρλζ' γεννᾷ τὸν Ναχώρ.
 Ναχώρ γενόμενος ἐτῶν οθ' γεννᾷ τὸν Θάρρα.
 Θάρρα γενόμενος ἐτῶν ο' γεννᾷ τὸν Ἀβραάμ. 15

Ὁμοῦ ἀπὸ Ἀδάμ ἕως τέλους Ἀβραάμ ἔτη γτι<δ>, ἀπὸ
 δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ ἔτη ροβ'.

Ἀβραάμ ὑπάρχοντος αὐτοῦ οὐκ ἔτους θείου χρησιμοῦ ἀξιοῦται
 καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν γενομένης ἐπαγγελίας· ἀφ' ἧς ἐπὶ
 τὴν διὰ Μωσέως ἐξ Αἰγύπτου πορείαν γίνονται ἔτη 20
 υλ', ὡς καὶ ὁ ἀπόστολος μαρτυρεῖ λέγων· “διαθήκη

1 Καϊνᾶν EMS ρλγ' R 1 ρλ' — 2 ἐτῶν om. EMS Σαλά J
 item v. 2 2 et 3 Ἔβερ odd. praeter E 3 ρλδ' J τὸν Φαλέκ
 om. E Φάλεκ S ubique 4 ρλ' E Ῥαγαῦ S Ραῦ E Ῥαγάβ O 5
 ἐδιεμερίσθη J 6 μερισμὸς R μερισμοῦ S 7 καὶ οὗτος πρὸ τοῦ
 πατρὸς N' E οὗτος πρῶτος τοῦ πατρὸς (αὐτοῦ add. S) N praeter
 E ἐπὶ τούτου N' 9 διαφωνία R καὶ ἡ καθ' N' 10 ὡς
 BMOPS καθὼς E om. JR θεία om. E 12 Ῥαγάβ MO
 Ραῦ E 13 om. E ρλη' R 14 γεννᾷ — 15 ἐτῶν ο' om.
 E Θάρρα N Θάρα N' 16 γτι' N ὁμοῦ ἀπὸ Ἀδάμ ἕως
 Ἀβραάμ κατὰ τοὺς ο' ἔτη γτιδ' N' ἀπὸ δὲ τοῦ κατακλυ-
 σμοῦ ἕως τοῦ Ἀβραάμ ἔτη απβ' N' 18 ὑπάρχοντος αὐτοῦ οὐκ
 ἔτους BMP ὑπάρχων οὐκ ἐτῶν E δὲ ὑπάρχων οὐκ ἔτους S οὐκ
 ἔτος ἄγων N' χρησιμοῦ] χαρίσματος R 19 καὶ τῆς — ἐπαγ-
 γελίας om. N 20 Μωσέως N' 21 ὁ ἀπόστολος] Ep.
 ad Gal. III, 17

〈προκεκυρωμένην〉 ὑπὸ τοῦ θεοῦ ὁ μετὰ υλ' ἔτη γε-
 γονῶς νόμος οὐκ ἀκυροῖ εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπ-
 αγγελίαν". καὶ αὐτὸς ἐν ἐξόδῳ συνάδει Μωσῆς, ἐν οἷς
 φησιν· "ἢ δὲ κατοίκησις τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἣν κατώκη-
 5 σαν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν γῆ Χαναάν, αὐτοὶ καὶ οἱ
 πατέρες αὐτῶν ἔτη υλ'". [καὶ κατὰ μέρος δὲ οὕτως
 ἔχει]

Ἄβραάμ γενόμενος ἐτῶν ρ' γεννᾷ τὸν Ἰσαάκ.

Ἰσαάκ γενόμενος ἐτῶν ξ' γεννᾷ τὸν Ἰακώβ.

10 Ἰακώβ γενόμενος ἐτῶν πς' γεννᾷ τὸν Λευῖ.

Λευῖ γενόμενος ἐτῶν μέ' γεννᾷ τὸν Καάθ.

Καάθ γενόμενος ἐτῶν ξ' γεννᾷ τὸν Ἄμραμ.

Ἄμραμ γενόμενος ἐτῶν ογ' γεννᾷ τὸν Μωσῆν.

Μωσῆς γενόμενος ἐτῶν π' ἐξάγει τὸν λαὸν ἐξ Αἰγύπτου.

15 Γίνονται ὁμοῦ τὰ πάντα ἀπὸ Συνάγεται ὁμοῦ τὰ πάντα ἀπὸ
 πρώτου ἔτους Ἄβραάμ ἕως μὲν τοῦ πρώτου ἔτους
 ἐπὶ τὴν ἐξ Αἰγύπτου πο- Ἄβραάμ ἐπὶ τὴν ἐξ Αἰγύπτου
 ρείαν ἔτη φε' πορείαν ἔτη φβ'
 ἀπὸ δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ ἀπὸ δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ ἔτη
 20 ,αφπζ', ἀπὸ δὲ Ἀδάμ κατὰ
 ἔτη ,γχπθ' τοὺς ο' ἔτη ,γχπθ', κατὰ δὲ
 κατὰ τοὺς ο'. ἄλλους ,γωκθ'.

1 προκεκυρωμένην *om. codd. praeter E add. edd.* ὑπὸ
 θεοῦ Ν' υ' καὶ λ' BOP γεγονῶς νόμος EJO γενόμενος (*om.*
 νόμος) R γεγονῶς *om.* N *praeter E* 3 ἐν ἐξόδῳ] 12, 40
 Μωϋσῆς Ν' 6 καὶ κατὰ μέρος δὲ οὕτως ἔχει *om.* N *praeter E*
 8 *post* Ἰσαάκ E *addit* μετὰ τὰ ἔτη τῆς πρὸς αὐτὸν τοῦ θεοῦ
 ἐπαγγελίας κε'. τὰ δὲ πάντα ἔζησεν ἔτη ροε'. Mg. L: τὰ δὲ
 πάντα ἔζησεν ροε' 9 *post* Ἰακώβ E *addit* ὁμοῦ ἔζησεν ἔτη
 ροε' 11 μέ'] μθ' JR 11 μέ'— 12 ἐτῶν *om.* BP Ἄβραμ LP
 Ἄβραμ Ν' Ἀράμ MS Ἄβραάμ BE *item v.* 13 13 οε' R ο' O J
 Μωϋσῆν Ν' L *item v.* 14 Μωϋσῆς 14 πέ' L 15^b τὰ πάντα
 ὁμοῦ O οὖν τὰ πάντα R 16^b τοῦ *om.* R 17^a ἐπὶ *om.* L
 19^b ἔτη *om.* R 21^b ,γχπθ'] ,αχπθ' JRA ,γχπθ' *pr. m. corr.*
 ex ,γπθ' O 22^b ,γωκθ' O

Μετὰ δὲ ταῦτα Μωσῆς καθηγείται τοῦ λαοῦ ἐπὶ τῆς ἐρήμου ἔτη μ'.

Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ ἔτη κζ'.

Πρεσβύτεροι ἔτη κγ'.

Ἀλλόφυλοι ἔτη η'.

5

Γοθονιῆλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα ἔτη μ'.

Ἀλλόφυλοι ἔτη η', μεθ' οὓς

Ἀὐδ ἐκ φυλῆς Ἐφραϊμ ἔτη π'.

Ἀλλόφυλοι ἔτη ιη'.

Δεβόρρα καὶ Βαρὰκ ἔτη μ'.

10

Ἀλλόφυλοι πάλιν ἔτη κ'.

Μαδιναῖοι ἔτη ζ'.

Γεδεὼν ἔτη μ'.

Ἀβιμέλεχ ἔτη γ'.

Θωλᾶ ἔτη κγ'.

15

Ἰαῆρ ἔτη κβ'.

Ἀμμανῖται ἔτη ιη'.

Ἰεφθάε ἔτη ς'.

Ἐσεβὼν ἔτη ζ'.

Ἐλὼν ἔτη ι'.

20

Λαβδὼν ἔτη η'.

Ἀλλόφυλοι ἔτη μ'.

Σαμψὼν ἔτη κ'.

Ἥλι ὁ ἱερεὺς ἔτη κ' καὶ ἀναρχίας ἔτη λ'.

Σαμουήλ καὶ Σαοὺλ ἔτη μ'.

25

1 Μωϋσῆς N' praeter J καθηγείται τοῦ λαοῦ M. N' 5 om.
 N praeter E ἀλλόφυλοι] Philistim A hic et infra ἔτη ν' J
 7 ἔτη ιη' N' 8 Ἐφραῖμ L 9 ἔτη κ' N' ἔτη η' E 9 om. SM
 10 Δεβόρρα SR Βαρὰκ M 11 om. N' πάλιν om. ELM
 12 Μαδιναῖοι MR 14 ἔτη ς' L 15 Θωλᾶς R Θολᾶ LS
 Θωλᾶ M ἔτη κ' BMPS 16 Ἰαῆρ LP Ἰαῆρ BMS Ἰβῆρ O
 Ἰασῆρ E 17 Ἀμμανῖται EL 20 Ἐλὼν E Ἐλὼμ L Ἐγλὼν
 JOA Ἐσλὼν R 21 Λααδὼν E Λαμπαδὼν R 22 ἔτη κ' R
 24 καὶ ἀναρχίας ἔτη λ om. N' A

Δαυιδ ἔτη μ'.

Ὅμοῦ τὰ πάντα ἀπὸ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἕως
Δαυιδ ἔτη χλ'.

Σολομῶν ἔτη μ'.

5 Ῥοβοὰμ ἔτη ιζ'.

Ἀβιά ἔτη σ'.

Ἀσᾶ ἔτη μ'.

Ἰωσαφὰτ ἔτη κέ'.

Ἐπὶ αὐτοῦ προφητεύει Μιχαίας, Ἡλίας, Ἐλισσαῖος.

10 Ἰωρὰμ ἔτη η'.

Ὀχοζίας ἔτος α'.

Γοθολία, μήτηρ Ὀχοζίου, ἔτη ζ'.

Ἰωὰς ἔτη μ'.

Ἀμασίας ἔτη κθ'.

15 Ἀζαρίας ὁ καὶ Ὀχοζίας ἔτη νβ'.

Ἐπὶ αὐτῶν προφητεύουσιν Ὡσηὲ, Ἀμῶς, Ἡσαΐας, Ἰω-
νάς, Ἰωήλ.

Ἰωάθαμ ἔτη ις'.

Ἀχαζ ἔτη ις'.

20 Ἐζεκίας ἔτη κθ'.

Μανασσῆς ἔτη νέ'.

Ἐπὶ αὐτοῦ ἐκτίσθη τὸ Βυζάντιον.

1 Δ. ἐβασίλευσεν ἔτη μ' Ν' Α 2 τῆς et τῶν om. R
3 Δᾶδ τοῦ βασιλείως R 4 Σαλομῶν EL 6 om. Ν' Α In
spatio vacuo relicto cod. O sec. m. add.: Ἀβιά ἔτη ις' 9 ἐπὶ
τούτου προεφήτευσεν Μ. Ἡλ. Ἐλ. E ἐπὶ τούτων (τοῦτον O τού-
του R) προεφήτενον Μ. Ἡλ. καὶ Ἐλισσαιέ (Ἐλισσαῖος O; in
mg. γρ. ε'. Helisaeus A) Ν' Α 10 ἔτη κη' P ἔτη κ' S. Post
v. 11 N praeter E add. Ἀχαὰβ ἔτη ις' 14 Ἀμασίας Ν' Ἀμε-
σίας Ν' Α 15 Ἀζαρίας καὶ Ὀχοζίας Ν' Ἀζαρίας καὶ Ὀσίας Ν'
Azarias qui et Ochozias A cod. Cas. Azarias qui echozias (= et
Hozias) A cod. Pal. ἔτη ιβ' L 16 ἐπὶ αὐτοῦ L ἐπὶ τούτων E Ν'
προεφήτευσεν (-σαν R) Ν' καὶ Ἀμῶς BLMP καὶ Ἰωνᾶς L
17 καὶ Ἰωήλ S 18 Ἰοάθαν JA ἔτη ις' Ν' sed XVI etiam A
19 ἔτη ις' S 20 ἔτη ιθ' Ν 22 τὸ Βυζάντιον ἐπὶ αὐτοῦ ἐκτίσθη
BMP ἐπὶ τούτου ἐκτ. τὸ Β. E ἐπὶ τούτου τὸ Β. ἐκτίσθη Ν'

Ἄμωσ ἔτη ιβ'.

Ἰωσίας ἔτη λα'. [καὶ ἀναρχίας ἔτη λ' κατὰ τοὺς ο', κατὰ δὲ τὸ Ἑβραϊκὸν ἔτη ν'].

Ἐπὶ τούτου προφητεύουσιν Ἰερემίας καὶ Σοφονίας καὶ Βαρούχ.

5

Ἰάχαζ μῆνας γ'.

Ἐλιακείμ ἔτη ιβ'.

Ἰεχονίας μῆνας γ'.

Σεδεκίας ἔτη ια'.

Τοῦτον ἐκτυφλώσας Ναβουχοδονόσορ [ὁ βασιλεὺς] αἰχ- 10
μάλωτον ἤρε καὶ ὁ ναὸς πυρπολεῖται μετὰ μῆνας ε'
ὑπὸ Ναβουζαρδάν διαρκέσας ἀφ' οὗ ἐκτίσθη ἔτη υλβ'.

Ὅμοῦ τὰ πάντα ἀπὸ ἀρχῆς βασιλείας Σολόμωνος ἕως
ἀλώσεως Ἱερουσαλήμ ἔτη υμη'. Μετὰ ταῦτα αἰχμα-
λωσίας Ἰουδαίων τῆς εἰς Βαβυλῶνα καὶ ἐρημίας τοῦ 15
τόπου ἔτη ο'. ἃ συμπληροῦνται κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος
Δαρείου τοῦ Περσῶν βασιλέως ὃς τὸν τε λαὸν ἀνῆκε
τῆς αἰχμαλωσίας καὶ τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἀνενέωσε
ναόν.

Πρῶτος μὲν οὖν ἐβασίλευσε Πρῶτος Περσῶν ἐβασίλευσε 20
Περσῶν Κύρος ἔτη λ'. Κῦρος ἔτη λ'.
μεθ' ὃν

1 ἔτη (ἔτος J) ιβ' Ἄμωσ N' 2 ἔτος BP 4 ἐπὶ τούτου
προεφήτευσεν E ἐπὶ τούτων προεφήτευσεν N' A καὶ ante Σο-
φον. om. LSN' 6 Ἰωάχαζ E Ἰάχαζ M 10 Ναβουχοδονόσορ
BJMO ὁ βασιλεὺς om. N praeter E 12 Ναβουζαρδάν N' et
L 13 Σολομῶντος N' et M Σαλομῶντος E ἕως αἰχμαλωσίας
ἔτη υμη'. μετὰ δὲ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν Ἰ. τὴν εἰς B. καὶ ἐρη-
μίαν τοῦ (ἐρημίας OR τοῦ om. R) τ. ἔτη ο' N' A 14 μετὰ τὴν
αἰχμαλωσίαν L 16 ἔτη οα'. συμπλ. BLPM ἔτη οθ'. συμπλ. S
ἔτη οα', ἃ συμπλ. E συμπληροῦνται EMS συμπλ. δὲ B
17 τοῦ] τῶν BP τοῦ τῶν MS τε] τότε LMS 19 ναὸν
ἀνενέωσε ES ναὸν ἀνήγειρε N' templum renouavit A 20^a οὖν
Περσῶν βασιλεὺς L 20^b βασιλεὺς R 21^b Κύρος codd.
ἔτη λ om. O

Καμβύσης ἔτη ε΄.

Δαρείος ἔτη λς΄.

Καμβύσης ἔτη β΄.

Δαρείος ὁ υἱὸς Ὑστάπου
ἔτη λς΄.

5 Τούτου οὖν, ὡς εἴρηται,
ἐν ἔτει δευτέρῳ ὁ ναὸς
ἀνενεώθη. μεθ’ ὃν

Τούτου ἔτει δευτέρῳ, ὡς ἤδη
εἴρηται, ὁ ἐν Ἱεροσολύμοις
ἀνενεώθη ναός. Γίνονται οὖν
τὰ λοιπὰ Δαρείου ἔτη λδ΄.

Ἐέρξης ὁ Δαρείου ἔτη κη΄.

Ἄρταβάνης μῆνας ζ΄.

10 Ἄρταξέρξης ὁ Μακρόχειρ ἔτη μα΄.

Τὰ κατὰ τὴν Ἑσθήρ καὶ τὸν Μαρδοχαῖον ἐπὶ τούτου
φασίν.

Ἐέρξης ἄλλος μῆνας β΄.

Σογδοάνης μῆνας ζ΄.

15 Δαρείος ἄλλος ἔτη ιθ΄.

Ἄρταξέρξης ὁ Μνήμων ἔτη μ΄.

Ἄρταξέρξης ὁ καὶ Ὀχος ἔτη κς΄.

Ἄρσης Ὀχου ἔτη δ΄.

Δαρείος Ἀρσάμου ἔτη ε΄.

20 Τοῦτον ἀνελὼν Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν καὶ καθελὼν
τὴν τῶν Περσῶν ἀρχὴν ἐβασίλευσεν ἔτη ε΄, πρὸ τοῦ
καθελεῖν τὸν Δαρεῖον βασιλεύσας, ὡς τινὲς φασιν,

1^a ἡαβύσης L ἔτη η΄ E 1^b Καμβύς J 2^a Ὑστάπου *add.*
E 2^b ὁ *om.* O Ὑστάπου JO Histati A 4^b ἔτη β΄ OR ἔτος
δευτέρου J ἤδη *om.* O 7^b τοῦ Δαρείου O Δαριτοῦ Περσῶν
βασιλέως R 8 Δαρείος N *praeter* E ἔτη νη΄ O 9 ἔτος
α΄ μῆνας ζ΄ R 10 ἔτος BPS 11 Αἰσθήρ EMPRS ἐπὶ
τούτοις S ἐπὶ τούτοις εἰσίν L v. 15 *post* v. 16 *collocat* O
om. JR *habet suo loco* A 17 Ὀχος LP Εὐχος R Ὀχός BS
Οχός M ὁ Ζώχος E ἔτη κβ΄ O 18 Ἄρσις Ὀχου P
Ἄρσισοχοῦ M Ἄρσιος Ὀχοῦ B Ἄρσισοχος L Ἀρσησόχου E Ἀρσης
Ὀχου J Ἀρσις Ὀχου R Ἀρσῆς ὠχα O 19 Ἀρσαμοῦ M Ἀρά-
μου S Ἀριέμου E 20 ἀνεῖλε L ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς R
22 τινὲς *om.* N

ἔτη ιβ'. ἐτελεύτησε δὲ ἐν Βαβυλῶνι ἐτῶν λέ', [ὡς δὲ ἄλλοι εἶπον λς'. ἐβασίλευσεν οὖν ἔτη ιζ'].

Ἐπέταξε δὲ βαρβάρων ἔθνη κβ' καὶ φυλάς Ἑλλήνων ιγ'. [καὶ ἐτελεύτησεν ἐν Περσίδι βασιλεύων].

Ὅμοῦ τὰ πάντα ἀπὸ Ἀδάμ ἕως τελευτῆς Ἀλεξάνδρου 5 ἔτη ,ρξζ'.

Μετὰ δὲ τὴν τούτου τελευτὴν Αἰγύπτου καὶ Ἀλεξανδρείας ἐβασίλευσαν πρῶτος

Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἔτη μ'. δεύτερος.

Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος ἔτη λη'. 10

Ἐπὶ τούτου αἱ παρ' Ἑβραίοις ἱεραὶ βίβλοι εἰς τὴν Ἑλληνίδα φωνὴν μετεβλήθησαν [καὶ ἐν ταῖς κατὰ Ἀλεξάνδρειαν ἀπετέθησαν βιβλιοθήκαις ἐπὶ Ἐλεάζαρ ἀρχιερέως].

Πτολεμαῖος ὁ Εὐεργέτης ἔτη κέ'. 15

Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ ἔτη ις'.

Πτολεμαῖος ὁ Ἐπιφανῆς ἔτη κδ'.

Τὰ κατὰ τῶν Μακκαβαίων ἐπὶ τούτου γεγένηται.

Πτολεμαῖος ὁ Φιλομήτωρ ἔτη λέ'.

Πτολεμαῖος ὁ Νεώτερος ἔτη κθ'. 20

Πτολεμαῖος ὁ Φούσκων ἔτη ις' μῆνας 5'.

Πτολεμαῖος ὁ καὶ Ἀλέξανδρος ἔτη ι'.

1 καὶ ἐτελεύτησε Ν' ἐν Βαβ., ὡς φασιν, ἐτῶν R ὡς δὲ ἄλλοι — ἔτη ις' om. N praeter E 2 ἔτη ιη' R 3 βασιλεύων ἐν Περσίδι O R 5 Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνων R 7 τὴν τελ. τούτου MS τὴν Ἀλεξάνδρου τελ. Ν' Α' Ε' 8 ἐβασίλευσεν Ν' Α' Ε' om. L 9 Πτολομαῖος O Πτωλεμαῖος R Ptolomaeus A et sic deinceps Λαγοῦ BO Λαγῶ SM Λαγως L λαοῦ m. rec. in lit. J Λαγοὶ A δεύτερος om. Ν' Α' Ε' 11 ἐπὶ τούτοις L ἱεραὶ om. L 12 Ἑλλάδα Ν' Ε' L καὶ ἐν ταῖς — ἀρχιερέως om. N praeter E 13 Ἐλεαζάρου E 16 ἔτη ις' — 17 Ἀντίοχος post Ἐπιφανῆς add. R ἔτη κς' Ν' correxi ex A 18 κατὰ τοὺς Μακκαβῆς R 19 Φιλομήτωρ om. N 21 Φούσκων N praeter S qui Φύσκων habet. Φύσκων ΑΝ' praeter R qui Φούσκων praebet ἔτη κς' L 22 καὶ om. Ν' Α' ὁ om. Ε' L

Πτολεμαῖος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτη η΄.

Πτολεμαῖος ὁ Διόνυσος ἔτη λ΄.

Κλεοπάτρα Πτολεμαίου ἔτη κβ΄.

Τῷ τρίτῳ ἔτει ταύτης πρῶτος ἐμονάρχησε Ῥωμαίων
5 Γάιος Ἰούλιος Καῖσαρ· ἀφ’ οὗ καίσαρες οἱ ἐξῆς βασιλεῖς
προσηγορεύθησαν. οὗτος ἐβασίλευσεν ἔτη δ’ μῆνας ζ’.

Ἀπὸ τούτου ἐβασίλευσε.

Καῖσαρ Σεβαστὸς ὁ καὶ Αὐγούστος ἔτη νς΄ καὶ μῆνας ε΄.

Ἐντεῦθεν οἱ Ἀντιοχεῖς τοὺς χρόνους αὐτῶν ἀριθμοῦσιν.

10 Οὗτος τῷ ιε΄ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας Κλεοπάτραν
ἀνελὼν καθεῖλε τὴν τῶν Πτολεμαίων ἀρχήν. οἱ ἐβα-
σίλευσαν ἔτη σςε΄.

Γίνονται οὖν τὰ πάντα ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως ἀρχῆς βασιλείας
Αὐγούστου κατὰ τοὺς ἀκριβεῖς χρονογράφους ἔτη ςνςζ΄.

15 [Αὐγούστος οὖν, ὡς εἴρηται, ἐβασίλευσεν ἔτη νς΄ καὶ μῆ-
νας ε΄]. τῷ δὲ μβ΄ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐγεννήθη
τὸ κατὰ σάρκα ἐκ τῆς ἀγίας παρθένου [καὶ θεοτόκου]
Μαρίας ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ πρὸ αἰῶνων
θεὸς [ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας πρὸ ὀκτώ καλανδῶν
20 Ἰαννουαρίων ὃ ἐστι Χυὰκ κθ΄, τοῦτ’ ἐστι Δεκεμβρίῳ
κέ΄]. Κυρίνιος δὲ ὑπὸ τῆς συγκλήτου βουλῆς ἀποστα-

1 ἔτη ιη΄ J 2 ὁ om. A ὁ καὶ N’ E Διόνυσος N praeter
ML qui Διονύσιος, Διονύσιος AN’ praeter O qui Διόνυσος ex-
hibet 4 πρῶτον L Ῥωμαίων om. L 5 Καῖσαρ B Καίσαρ
rell. 6 καὶ μῆνας ζ’ MS καὶ μῆνας ε΄ E 7 κατὰ τούτους
L Μετὰ Ἰούλιον Ῥωμαίων ἐβασίλευσε N’ 8 Καῖσαρ BP
Καίσαρ rell. ὁ καὶ N’ Οκτάνιος N’ νς΄ E καὶ om. J
9 ἐαυτῶν O ἀριθμοῦσιν οὕτως· τῷ N praeter L 10 τῷ
ιε΄ ἔτει] τιε ἔτη E ἐαυτοῦ R 11 ἐλὼν R τῶν om.
N’ ἐβασίλευσαν Αἰγύπτου N’ ἐβασίλευσαν ὁμοῦ E 12 ἔτη
σςε΄ N’ CXCV A ρεε΄ L 13 οὖν] οὖν ὁμοῦ N’ ὁμοῦ L om. BP
15 Αὐγούστος — μῆνας ε΄ om. N praeter E νς΄ καὶ μ. ε] νς΄
E καὶ om. J 16 τούτου BP 17 καὶ θεοτόκου om. N praeter
E 18 Ἰ. ὁ Χριστὸς BLOP Χριστὸς om. M 19 ἐν B. τῆς Ἰ.
om. N praeter E πρὸ — κε΄ om. N καλάνδων Ἰωανν. R
Κυρήνιος E Kyrinus A

λείς εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἀπογραφὰς ἐποιήσατο τῶν οὐσιῶν
καὶ τῶν οἰκητόρων.

Γίνονται οὖν ὁμοῦ τὰ πάντα ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς ἐναν-
θρωπήσεως τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ [κατὰ πᾶσαν ἀκρίβειαν] ἔτη ,εφ'. 5

Μετὰ Αὐγουστον Ῥωμαίων τρίτος ἐβασίλευσε
Τιβέριος ἔτη κγ'.

Τῷ ιε' ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας τῆς [σωτηρίου καὶ]
εὐαγγελικῆς διδασκαλίας ἄρχεται ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς
Χριστός. 10

Τῷ δὲ ιθ' ἔπαθεν ἐν Ἱερουσαλήμ ὑπὲρ ἡμῶν τὸ σω-
τήριον πάθος [πρὸ ἧ' καλανδῶν Ἀπριλλίων, Φαμενώθ
κθ', ὃ ἐστι] Μαρτίῳ κε'.

[Γίνονται οὖν] ὁμοῦ τὰ πάντα ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τοῦ σω-
τηριώδους πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως [τοῦ κυρίου καὶ 15
θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ] ἔτη ,εφλγ'.

Μετὰ Τιβέριον ἐβασίλευσε

Γάϊος ἔτη γ' μῆνας ι'. καὶ ἐσφάγη ἐν τῷ παλατίῳ.

Κλαύδιος ἔτη ιγ' μῆνας θ'.

Γάλβας μῆνα α' καὶ ἐσφάγη ἐν Ῥώμῃ. 20

Νέρων ἐβασίλευσεν ἔτη ιγ' μῆνας ι'. καὶ φυγῶν ἑαυτὸν
ἔχωσε ζῶντα.

Πέτρος δὲ καὶ Παῦλος ἐπὶ αὐτοῦ ἐμαρτύρησαν καὶ
Ἰάκωβος ὁ ἀδελφὸς τοῦ κυρίου ὑπὸ Ἰουδαίων ἐλιθάσθη
ἐν Ἱεροσολύμοις. 25

1 ἐποιεῖτο L 2 οὖν om. LR ἕως τῆς ἐνσάρκου ἐπιδημίας
(οἰκονομίας J) N' ad incarnatam profectio-nem id est humanatio-
nem A 3 καὶ θεοῦ om. N' A 5 ἔτη ,εφ' κατὰ πᾶσαν ἀκρί-
βειαν E κατὰ π. ἀκρ. om. N praeter E 8 τῷ δὲ ιε' ἔτει N'
τούτου BP 9 Ἰησ. ὁ Χρ. BLP 11 ιθ' N ιη' N' 12 καλάν-
δων R 13 κθ'] κε' O μηνὶ Μαρτίῳ κε' E 14 γίνονται οὖν om.
N praeter E ὁμοῦ om. E τὰ πάντα om. N' E σωτηρίου R 17
μετὰ δὲ Τιβέριον (om. ἐβασίλευσε) N' De vv. 19 20 cf. praefat.
20 καὶ ἐσφάγη L ἐσφάγη δὲ BMPS ἐσφάγη N' 21 ἐβασίλευσε
om. N' S μῆνας ἧ' N' om. L φυγῶν ζῶντα ἑαυτὸν ἔχωσε N v. 23
sic N': Νέρωνος τούτου πρώτου διωγμὸν κινήσαντος (κατὰ τῶν

᾽Οθων ἐβασίλευσε μῆνας γ´· καὶ ἑαυτὸν ἀνεῖλε.

Βιτέλλιος μῆνας η´.

Οὐεσπασιανὸς ἔτη ι´ [ἀπεγέμετο ἐν κήποις Σαλουστιανοῖς.]..

Ἐν ἔτει δευτέρῳ τῆς τούτου βασιλείας γέγονεν ἡ ἄλω-
 5 σις Ἰερουσαλήμ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Τίτου μετὰ λς´
 ἔτη τῆς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
 Τίτος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη β´ μῆνας β´· καὶ ἐσφάγη ἐν τῷ
 παλατίῳ.

Δομετιανὸς ἔτη ιε´ μῆνας ε´.

10 Καὶ τούτου διωγμὸν κινήσαντος Ἰωάννης ὁ ἀπόστολος
 Πάτμον οἰκεῖν τὴν νῆσον κατεδικάσθη διὰ τὴν εἰς Χρι-
 στὸν ὁμολογίαν. μετὰ δὲ Δομετιανοῦ τελευτὴν ἐπάνει-
 σιν ἀπὸ τῆς νήσου καὶ παρέμενεν ἐν Ἐφέσῳ [μέχρι
 τῆς Τραϊανοῦ βασιλείας].

15 Νερούας ἐβασίλευσεν ἔτος α´ μῆνας δ´.

Τραϊανὸς ἔτη ιθ´ μῆνας ς´.

Ἐπὶ τούτου Ἰγνάτιος ὁ θεοφόρος [ἐν Ῥώμῃ] ἐμαρτύ-
 ρησεν [θηρίοις βορὰ παραδοθεῖς].

Ἀδριανὸς ἔτη κα´. [Ἀπεγέμετο ἐν Βαῖαις ὑδρωπιάσας.]

20 Καὶ οὗτος καθελὼν τὰ Ἱεροσόλυμα Αἰλίαν τὴν πόλιν
 ὠνόμασε. καὶ οὗτος ὑδρωπιάσας ἀπεκτάνθη.

ἀγίων *add.* R) Πέτρος καὶ Παῦλος ἐν τῇ (τῇ *om.* R) Ῥώμῃ ἐμαρ-
 τύρησαν καὶ Ἰάκωβος ὁ ἀδελφὸς τοῦ κυρίου, ὃν ἐκάλουν πάντες
 Δίκαιον, ὑπὸ Ἰουδαίων ἐν Ἱεροσολ. ἐλιθάσθη 1 ᾽Οθων JO ᾽Οθῶν
 B ᾽Οθων S ᾽Οθεν L ἐβασίλευσε *et* καὶ *om.* N´ 2 *intercidit in* N
 Βιτέλιος JR 3 Οὐεσπ. ἐβασίλευσε L Οὐεσπασιανὸς ἔτη θ(ιθ´
 R) μῆνας ια´ ἡμέρας κβ N´ κίπποις R 4 ἐν δὲ τῷ β´ ἔτει
 N´ ἐν ἔτη δωδεκάτῳ S αὐτοῦ JLR 5 τῆς Ἱερουσ. N´ L Τί-
 του *om.* JR 6 μετὰ μς´ ἔτη N μετὰ λς´ ἔτη O μετα ἔτη
 λς´ JR τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναλήψεως N´ ἡμῶν Ἰησ. Χρ.
om. L 7 Τίτος JLM P ὁ υἱὸς αὐτοῦ *om.* N´ καὶ *om.* N´.
et sic in sqq. ubique τῷ *om.* LMP 10 καὶ *om.* N´ 11 τὴν
 ν. διὰ τὴν εἰς Χρ. ὁμολ. ἐδόθη N´ 13 παρέμενεν L 15 ἐβα-
 σίλευσεν *om.* N´ S 16 Τρ. ἐβασίλευσε L 17 ἐπὶ Ῥώμην J ἐπὶ
 Ῥώμης O 19 Ἀδρ. ἐβασίλευσεν L ἔτος BPM Βαῖαις]
 Βεβαίαις R Βεβαίους JO 20 καὶ οὗτος — ἀπεκτάνθη *om.* N´
 καθαίρων L τὰ *om.* N´

Τίτος Ἀντωνῖνος ὁ ἐπικληθεὶς Εὐσεβῆς σὺν τοῖς παισὶν αὐτοῦ [Αὐρηλίῳ Οὐήρῳ καὶ Λουκίῳ] ἔτη κβ' μῆνας γ'.

Μάρκος [Αὐρήλιος] ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ιθ' μῆνας ια'.

Ἐπὶ αὐτοῦ Ἰουστίνος ὁ φιλόσοφος ἐμαρτύρησεν.

Ἀντωνῖνος ὁ καὶ Βῆρος ἔτη ιβ'. 5

Κώμωδος ἔτη ιγ'.

Αἴλιος Περτίναξ μῆνας ε'. καὶ ἐσφάγη ἐν τῷ παλατίῳ.

Σευῆρος ἔτη ιη'.

Ἐπὶ αὐτοῦ Λεωνίδης ὁ πατὴρ Ὁριγένους [τοῦ κακόφρονος] ἐμαρτύρησε καὶ Ἰππόλυτος ὁ Ρώμης συγγρα- 10
φεὺς ἤκμαζε καὶ Γρηγόριος ὁ θαυματουργός [καὶ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς].

Ἀντωνῖνος υἱὸς Σευήρου ἐβασίλευσεν ἔτη ζ. καὶ ἐσφάγη [μεταξὺ Βαιῶν καὶ Ἐδέσης].

Μακρίνος ἔτος α'. καὶ ἐσφάγη. 15

Ἀντωνῖνος Γάβαλος ἔτη δ'. καὶ ἐσφάγη ἐν τῇ Ῥώμῃ.

Ἀλέξανδρος ὁ Μαμαίαιας ἔτη ιγ'. καὶ ἐσφάγη [ἐν Μογον-
τιακῷ].

Μάξιμος ἔτη γ'. καὶ ἐσφάγη. [ἐν Ἀκυλία].

Γορδιανὸς ἔτη ε'. καὶ ἤγγεν ἑαυτὸν ἐν Ἀφρικῇ. 20

Φίλιππος ἔτη ζ. καὶ ἐσφάγη ἐν κήποις [Τιβεριανοῖς].

Δέκιος ἔτος α' μῆνας γ'. καὶ ἐσφάγη ἐν τῷ φόρῳ.

Ἐπὶ αὐτοῦ ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Βαβυλᾶς ἐν Ἀντιο-
χειᾷ [καὶ ἄλλοι δὲ κατὰ πᾶσαν χώραν, καὶ οἱ ἑπτὰ
παῖδες ἐν Ἐφέσῳ]. 25

1 Τίτος BJLP 2 αὐτοῦ om. N' 5 ὁ καὶ om. N'
6 Κόμωδος LOR Κόμωδος J 7 τῷ om. BP 9 ἐπὶ τῆς τού-
του βασιλείας N' τοῦ κακόφρονος om. N praeter L A. ἐμαρτ.
ὁ π. Ὁρ. τοῦ κακ. L 10 ὁ Ῥωμαῖος συγγρ. N' 13 Σεβήρου
OMΣ ἐβασίλευσε et καὶ om. N' 14 Βαιῶν O Βαίων R
Ἐδέσης J 16 ὁ Γαβ. N' Γαβαλὸς J Γάβαλας ut vid. O
Γαβᾶλ L τῇ om. LN' 17 Μογοντιακῷ J 19 Μαξι-
μῖνος R sed Maximus etiam A 20 Γόρδιος (Γόρδος M) N
22 μῆνας ια' R τῷ om. N 23 ἐπὶ τούτου ὁ ἅγ. B. ἐν. Ἀντ.
ἐμαρτ. N' Βαβύλας MOPS

Γάλλος καὶ Βουλουσιανὸς ἔτος α' μῆνας δ'.

Οὐαλεριανὸς καὶ Γαλιηνὸς ἔτη ιε'. καὶ ἐσφάγησαν [ὁ μὲν οὖν Οὐαλεριανὸς ἐσφάγη ἐν Περσίδι, ὁ δὲ Γαϊανὸς ἐν Μεδιολάνῳ].

5 Κλαύδιος ἔτος α' μῆνας θ'. [ἀπεγένετο ἐν Σιρμίῳ.]

Αὐρηλιανὸς ἔτη ε' μῆνας σ'. καὶ ἐσφάγη [ἐν Καινῷ Φρουρίῳ].

Τάκιτος μῆνας σ'. καὶ ἐσφάγη ἐν Πόντῳ.

[Ἐφ' οὗ ὁ ἅγιος Χαρίτων ὠμολόγησε.]

Πρόβος ἔτη σ' μῆνας δ'. καὶ ἐσφάγη [ἐν Σιρμίῳ].

10 Κάρος ἅμα τοῖς παισὶ Καρίνῳ καὶ Νουμεριανῷ ἔτη β'. καὶ ἐσφάγησαν [καὶ ὁ μὲν οὖν Κάρος ἐν Μεσοποταμίᾳ τελευτᾷ, ὁ δὲ Καρίνος ἐσφάγη ἐν πόλει Νουμερία τῆς Θράκης].

Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς ἔτη κ'.

15 [Ἐπὶ τούτου ὁ ἅγιος Πέτρος Ἀλεξανδρείας ἐμαρτύρησε καὶ ἄλλοι πολλοὶ κατὰ πάσαν ἐπαρχίαν.]

Ὁμοῦ ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τελευτῆς Διοκλητιανοῦ ἔτη ,ψςβ' ἀπὸ δὲ τοῦ πάθους τοῦ κυρίου ἕως τῆς ἀρχῆς Διοκλητιανοῦ ἔτη σοσ'.

20 Κωνσταντῖνος, ὁ τῆς ἀγίας Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἔτη λα Ἐλένης υἱὸς ἐβασίλευσεν ἔτη λα'.

Τῷ ιβ' ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἡ πρώτη σύνοδος

Τῷ κ' ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας γέγονεν ἡ πρώτη ἀγία

1 Γάλος NO 2 Οὐαλλεριανὸς LMRS Γαλιηνὸς BPL
Γαλιανὸς SM Γαϊανὸς OR Γαϊνὸς J Gaius A καὶ ἐσφάγησαν
om. N' καὶ ἐσφ. — 6 μῆνας σ' om. L 3 οὖν om. J Οὐαλλε-
ριανὸς R Γαϊανὸς OR Γαϊνὸς J Gaius A 6 Αὐρηλιανὸς
N'S μῆνας ε' P ἐν κενῷ φρουρίῳ ἐσφάγη R 7 Τάκιτος
N' 9 Σηρμίῳ R 11 καὶ ἐσφάγησαν om. N' καὶ ἐσφάγη L
οὖν om. R Κάρος J 15 ἐπὶ τούτων J sub hoc etiam A
16 κατὰ] ἐπὶ R 17—19 om. N' 17 ἕως τῆς τελ. LS
,ψςβ' L 18 τοῦ Διοκλ. L 19 ἔτη om. BMP 21^a υἱὸς
om. L 23^b τούτου O

γένετο τῶν τῆς πατέρων
τῶν ἐν Νικαίᾳ, ἔτους τῆς
ἀπὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ.

Γίνονται οὖν τὰ πάντα
ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς Κων-
σταντίνου τοῦ μεγάλου τε-
λευτῆς ἔτη ,εωλς'.

Τελευταῖα δὲ ἐτῶν ξέ· κατ-
έλιπε δὲ τρεῖς υἱοὺς Κών-
σταν καὶ Κωνσταντῖνον
καὶ Κωνσταντῖνον· ἐν μὲν
τῇ Ῥώμῃ Κώνσταν, ἐν δὲ
τῇ νέᾳ Ῥώμῃ Κωνσταν-
τῖνον, ἐν Ἀντιοχείᾳ δὲ
Κωνσταντῖνον.

Οὗτος ἐποίησεν ὑπατείας
δέκα.

Οὗτοι δὲ ἐβασίλευσαν ἔτη κδ'.

Ἰουλιανὸς ἐβασίλευσεν ἔτη β'
μῆνας ε'· ἀνηρέθη δὲ ἐν
Περσίδι.

1 τῶν ἐν Νικαίᾳ τῆς πα-
τέρων L 10 ἕως τῆς τελευ-
τῆς Κωνστ. ἔτη L ἕως τῆς τελ.
K. τοῦ μεγάλου ἔτη S

κύνοδος τῶν τῆς ἁγίων πα-
τέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ τῶν
Βιθυνῶν, ἔτους τῆς ἀπὸ τῆς
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ ἐνανθρωπήσεως· ἀπὸ ⁵
δὲ τοῦ τιμίου πάθους καὶ
τῆς ἐνδόξου ἀναστάσεως αὐ-
τοῦ ἔτη σπέ'.

Γίνονται οὖν τὰ πάντα ἀπὸ
Ἀδὰμ ἕως Κωνσταντίνου τοῦ ¹⁰
μεγάλου τελευτῆς ἔτη ,εωλς'.

Τελευταῖα δὲ Κωνσταντῖνος
ἐτῶν ξέ', ὡς φαίνεται, βασιλεύ-
σας ἔτη λα' καταλιπὼν υἱοῦς ¹⁵
τρεῖς, Κώνσταν καὶ Κωνσταν-
τῖνον καὶ Κωνσταντῖνον. καὶ
ἐν μὲν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ
Κώνσταν βασιλέα, ἐν δὲ τῇ
νέᾳ Ῥώμῃ Κωνσταντῖνον, ἐν ²⁰
Ἀντιοχείᾳ δὲ Κωνσταντῖνον.
Οὗτος ἐποίησεν ὑπατείας
δέκα.

Οὗτοι μετὰ Κωνσταντῖνον
ἐβασίλευσαν ἔτη κδ'.

Ἰουλιανὸς ἔτη β'
ἐσφάγη ἐν Περσίδι.

3 ἔτη O ἔτει sec. m. R 9 οὖν
ὁμοῦ J τὰ om. R 11 τῆς τε-
λευτῆς O τελευτῆς om. R 23 δέκα]
decem A δύο codd. 26 ἔτη β'
J ἔτη β' μῆνας seqq. litura R ἔτη
β' μῆνας ε' O annis II et mense A

- Ἰουβιανὸς μῆνας θ΄. Ἰουβιανὸς μῆνας θ΄.
 Οὐαλεντινιανὸς ὁ μέγας καὶ Οὐαλεντινιανὸς ὁ μέγας καὶ
 Οὐάλης ἔτη ι΄ μῆνας θ΄. Οὐάλης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτη
 ι΄ μῆνας θ΄.
- 5 Ἐπὶ Ἰουλιανοῦ ἐμαρτύρη- Ἐπὶ Οὐάλεντος ἐμαρτύρησεν
 σεν ὁ ἅγιος Δωρόθεος ὑπὸ ὁ ἅγιος Δωρόθεος ἐν Ἀλε-
 ἀρειανῶν. ξανδρεία θηρίοις βορὰ παρα-
 δοθεὶς ἐν κυνηγίῳ ὑπὸ
 ἀρειανῶν.
- 10 Γρατιανὸς καὶ Οὐαλεντινιανὸς Γρατιανὸς καὶ Οὐαλεντινιανὸς
 ὁ νέος καὶ σὺν αὐτοῖς Θεο- ὁ νέος υἱοὶ Οὐαλεντινιανοῦ
 δόσιος ὁ μέγας ἔτη ις΄. καὶ σὺν αὐτοῖς Θεοδόσιος ὁ
 μέγας ἔτη ις΄.
- Ἐφ' οὗ ἡ δευτέρα σύνοδος Ἐφ' οὗ ἡ δευτέρα σύνοδος
 15 γέγονεν ἐν Κωνσταντινου- γέγονεν ἐν Κωνσταντινου-
 πόλει τῶν ρν' ἁγίων πα- πόλει τῶν ρν' ἁγίων πα-
 τέρων. τέρων.
- Ἀρκάδιος υἱὸς Θεοδοσίου Ἀρκάδιος καὶ Ὀνώριος υἱοὶ
 ἐβασίλευσεν ἔτη ιγ' μῆνας γ'. αὐτοῦ ἔτη ιγ' μῆνας γ'.
- 20 Θεοδόσιος υἱὸς Ἀρκαδίου ἔτη Θεοδόσιος ὁ νέος ἔτη μβ' μῆ-
 μβ' μῆνας β'. νὰς β'.
- Ἐφ' οὗ ἡ ἐν Ἐφέσῳ τρίτη Ἐφ' οὗ ἡ ἐν Ἐφέσῳ τρίτη
 σύνοδος γέγονε τῶν σ' σύνοδος γέγονε τῶν σ'
 ἁγίων πατέρων καὶ ἡ δευ- ἁγίων πατέρων καὶ ἡ δευ-
 25 τέρα, ἡ ληστρική. τέρα, ἡ ληστρική.
- 8 ὑπὸ Ἀγαρινῶν R 13 Post
 1 Ἰουβιανὸς M 2 et 3 om. L 15' addit R καὶ πγ'. J ὑγ'. O ὑγ'
 5 ὑπὸ Ἰουλ. L 6 Θεόδωρος quod ὑπατείας γ' significare suspi-
 LS 10 Γρατιανὸς ὁ νέος καὶ catur Crednerus. annis XVI. Porro
 σὺν αὐτῷ L 12 ὁ μέγας om. L anno secundo A 16 τῶν om. O
 16 τῶν ἁγίων ρν' L 18 Ἀρ- 18 Ὀνώριος J Ὀνώριος O Ὀνό-
 κάδιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ MS ριος R 20 μῆνας σ' codd. men-
 20 ὁ υἱὸς MS sibus II A

Μαρκιανὸς καὶ Οὐαλεντινια- Μαρκιανὸς καὶ Οὐαλεντινιανὸς
 νὸς ἐβασίλευσαν ἔτη κθ'. ἔτη κθ'.
 Ἐφ' ὧν ἡ τετάρτη σύν- Ἐφ' οὗ ἡ ἐν Χαλκηδόνι
 οδος ἡ ἐν Χαλκηδόνι τῶν τετάρτη ἀγία σύνοδος τῶν
 χλ' ἁγίων πατέρων γέγονε. χλ' ἁγίων πατέρων ἐγένετο. 5
 Λέων ὁ μέγας ἐβασίλευσεν Λέων ὁ μέγας ἔτη ις'.
 ἔτη ις'.
 Λέων ὁ μικρὸς ἔτος α'. Λέων ὁ μικρὸς συμβασιλεύσας
 τῷ πατρὶ ἔτος α' τελευτᾷ.
 Ζήνων ἔτη ιζ'. Ζήνων ἔτη ιζ', μετὰ [τοῦ τυ- 10
 ράννου] Βασιλίκου β'.

Ἀναστάσιος ἔτη κζ' μῆνας δ'.

Ἰουστίνος ὁ Θραξ ἔτη θ' ἡμέρας κγ'.

Ἰουστινιανὸς [ὁ μέγας] ἐβασίλευσεν ἔτη λη' μῆνας ζ'.

Ἐφ' οὗ ἡ πέμπτη σύνοδος γέγονεν ἐν Κωνσταντινου- 15
 πόλει.

Ἰουστίνος ἀνεψιὸς Ἰουστινιανοῦ ἔτη ιβ' μῆνας ι' ἡμέρας κ'.

Τῷ ζ' ἔτει αὐτοῦ ἐπληρώθη κύκλος α' τοῦ ἁγίου πάσχα
 ἐτῶν φλβ', ἐξότε ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐσταυ-
 ρώθη [ινδ. 5'] ἔτους ἀπὸ κτίσεως κόσμου 5ξξ'. 20

Τιβέριος ἐβασίλευσεν ἔτη ε'.

Μαυρίκιος ἔτη κ' μῆνας δ'. [ἐσφάγη.]

Φωκᾶς ἔτη η'. [ἐσφάγη.]

1^a Οὐαλεντιανὸς L 2^a ἐβασίλευσεν MP om. S 4^b τε-
 τάρτη om. R 5^a ἁγίων om. L 5^b πατέρων ἁγίων JR
 9^b ἐν ἔτος J 11^b τοῦ τυράννου add. codd.; om. A 12 μῆ-
 νας δ' om. L 13 ἡμέρας κγ'] μῆνας γ' N', sed diebus XXIII
 A 14 ὁ μέγας om. N praeter S ἐβασίλευσε om. N S
 15 ἐφ' οὗ ἡ ἐν K. γέγονεν ἀγία σύνοδος πέμπτη (πέμπτη om.
 JR sancta synodus quinta A) N' γέγονε τῶν ἁγίων πατέρων
 ἐν L 17 ὁ ἀνεψιὸς N' MS μῆνας γ' L μῆνας β' J μῆνας
 ια' R 18 αὐτοῦ ἔτει L τῷ ζ' ἔτει τῆς τούτου βασιλείας N'
 α' BLMP εἰς N' A πρῶτος S 19 Ἰησ. ὁ Χρ. P 21 ἐβασί-
 λευσεν om. N' S 22 Μαυρ. ἐβασίλευσεν L ἔτη κβ' O

Ηράκλειος μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἔτη λα΄.

Ἔτους γ΄ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ὁ Πέρσης [Χοσρόης] πλεῖστον μέρος τῆς Ῥωμαίων παρέλαβε πολιτείας καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τοὺς σεβασμίους τόπους ἐνέπρησε
5 πλήθη τε λαῶν ἠχμαλώτευσεν σὺν τῷ πατριάρχῃ Ζαχαρίᾳ καὶ τοῖς τιμίοις ξύλοις εἰς Περσίδα ἀπήγαγεν· ἔτει δὲ αὐτοῦ ιβ΄ Χοσρόης [ὁ Πέρσης] ἀνηρέθη καὶ ἡ αἰχμαλωσία ἀνεκλήθη, καὶ ὁ ζωποιοὺς σταυρὸς τοῖς ἰδίοις τόποις ἀπεκατέστη [ἀνεγερθεῖσιν].

10 Οἱ δὲ Σαρακηνοὶ ἤρξαντο τῆς τοῦ παντὸς ἐρημώσεως τῷ 595 ἔτει ἰνδ. ζ΄.

Κωνσταντῖνος, υἱὸς Ἡρακλείου, ἐβασίλευσεν ἔτη κη΄.

Οὗτος ἐν Σικελίᾳ ἀνηρέθη.

15 [Ἐφ’ οὗ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς πολιτείας ὑπὸ Σαρακηνῶν ἠρημώθη].

Κωνσταντῖνος ἔκγονος Ἡρακλείου ἐβασίλευσεν ἔτη ιζ΄.

Ἐφ’ οὗ τὸ Βυζάντιον ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν ἐπολιορκήθη καὶ ἡ ἕκτη σύνοδος τῷ ιγ΄ αὐτοῦ ἔτει γέγονεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. καὶ κατὰ Σαρακηνῶν ἠνδραγάθησε, κωλύσας αὐτοὺς [τῆς κατὰ Ῥωμαίων ἐφόδου] καὶ πτοήσας ἱκανῶς.

Ἰουστινιανός, υἱὸς αὐτοῦ, ἐβασίλευσεν ἔτη ι΄.

Λεόντιος ἔτη γ΄.

Τιβέριος ὁ καὶ Ἀψίμαρος ἔτη ζ΄.

1 ἔτη λα΄ μετὰ τ. υἱοῦ αὐτ. Ν΄ ἔτος L 2 τῷ τρίτῳ ἔτει Ν΄ τῆς αὐτοῦ βασιλ. LR τῆς τούτου βασιλείας JO Χοσρόης JO 3 μέρος om. Ν΄ M ἐπόρθησέ τε τὰ Ἱεροσ. Ν΄ 5 καὶ πλήθη Ν΄ καὶ πλήθος L λαῶν] λαβῶν JO τοῦ λαοῦ L 6 καὶ εἰς Περσ. κατήγαγεν Ν΄ ἐν ἔτει B 7 Χοσρόης JL 9 ἀποκατέστη P ἀπεκατεστάθη L κατέστησαν J 10 Τότε καὶ οἱ Σ. Ν΄ 11 ἰνδ. ζ΄ om. M ζ΄ om. L 12 ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ν΄ ἐβασίλευσεν om. Ν΄ S 15 ἐρημώθη OR 16 ὁ ἔκγονος J ὁ ἔκγονος M ἔγγονος RS ἔγγον L ἐβασίλευσεν om. Ν΄ S 17 ὑπὸ Σαρ. Ν΄ L 18 ἔτει αὐτοῦ MN 20 πτ. αὐτοὺς ἱκανῶς Ν΄ 22 Ἰουστινός JM ὁ υἱὸς LN ἐβασίλευσεν om. SN 24 ὁ om. SN Ἀψίμαρος BP Ἀψήμαρος R Ἀψήμαρος L

Ἰουστινιανὸς τὸ δεύτερον ἔτη ς.

Φιλιππικὸς [ὁ καὶ Βαρδάνιος] ἔτη β'.

Ἀναστάσιος ὁ καὶ Ἀρτέμιος ἔτη β'.

Θεοδόσιος ἔτος α'.

Λέων ὁ καὶ Κόνων ἐβασίλευσεν ἔτη κέ μῆνας γ' ἡμέρας ιδ'. Λέων ὁ Ἰσαυρος ἔτη κέ μῆνας 5 γ' ἡμέρας ιδ'.

Κωνσταντῖνος υἱὸς αὐτοῦ ἔτη λα' μῆνας β' ἡμέρας κέ. Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη λδ' μῆνας β' ἡμέρας κέ.

Λέων υἱὸς Κωνσταντίνου ἔτη ε'. Λέων ὁ Χάζαρις ἔτη ε'. 10

Κωνσταντῖνος υἱὸς Λέοντος σὺν τῇ μητρὶ Εἰρήνῃ ἔτη ι' μῆνας β' ἡμέρας β'. Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ Εἰρήνῃ ἔτη ι' μῆνας β' ἡμέρας β'.

Τούτων ἔτει ἢ γέγονεν ἢ ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον σύνοδος τῶν τν' πατέρων. Τούτων ἔτει ἢ γέγονεν ἢ 15 ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον σύν-οδος τῶν τν' ἁγίων πατέρων.

Κωνσταντῖνος μόνος ἔτη ς' μῆνας θ' ἡμέρας ἦ. Κωνσταντῖνος μόνος ἔτη ς' μῆνας θ' ἡμέρας ἦ.

Ἀνηγορεύθη ἐν τῷ φόρῳ διὰ τῆς σάκρας αὐτοῦ.

20

Εἰρήνη μήτηρ αὐτοῦ πάλιν ἔτη ε' μῆνας β' ἡμέρας ιβ'. Εἰρήνη ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἔτη ε' μῆνας β' ἡμέρας ιβ'.

2 Φίλιππος JR ὁ *om. codd. habet* A 3 ὁ *om.* JLR

5 Κόνων MS 7 ἡμέρ. 5 ὁ *om.* O Ἰσαυρος R
 ια' L ἡμέρ. κέ' BP ἡμέρας τέσσαρας S 10 Χαζάρης JR 15 τούτου O
 8 ὁ υἱὸς MS ἔτος 17 τῶν *om.* R 18 μόνος *om.*
 BP 9 ἡμ. κβ' L 10 ὁ JR ἡμέρας ς' O 22 ἢ *et* αὐ-
 υἱὸς LMS 12 ὁ υἱὸς MS τοῦ *om.* O 22 μῆνας ε' O ἡμέρας
 14 ἡμέρας β' *om.* L 17 σύν- β' OR
 οδος τὸ δεύτερον L τν'] τη' B
 ἁγίων πατ. S 18 Κωνστ. δὲ
 μόνος BMPS 20 ἀνηγορεύθη
 — 23 ἡμέρας ιβ' *om.* MS 23 *ante*
 Nicephorum M. *inserit*: Κων-
 σταντῖνος ἔτη θ' ἡ μήτηρ BP

- Νικηφόρος ἐβασίλευσεν ἔτη ἠ΄ μῆνας θ΄.
ἠ΄ μῆνας θ΄.
Σταυράκιος υἱὸς αὐτοῦ μῆ-
νας β΄.
- 5 Μιχαὴλ γαμβρὸς αὐτοῦ ἔτος
ἀ΄ μῆνας θ΄ ἡμέρας ια΄.
Λέων ἔτη ζ΄ μῆνας ε΄ ἡμέρας
ιδ΄. καὶ ἐσφάγη ἐν τῷ πα-
λατίῳ.
- 10 Μιχαὴλ ἔτη ἠ΄ μῆνας θ΄
ἡμέρας θ΄.
Ὅμοῦ τὰ πάντα ἀπὸ Ἀδὰμ
ἕως τελευτῆς Μιχαὴλ ἔτη
15 ὅστων.
- Θεόφιλος ἔτη ιβ΄ μῆνας γ΄
ἡμέρας κ΄.
Μιχαὴλ υἱὸς αὐτοῦ σὺν
Θεοδώρα μητρὶ καὶ Θέκλα
20 ἀδελφῇ ἔτη ιδ΄.
Μιχαὴλ μόνος ἔτη ιβ΄, συμ-
βασιλεύσας Βασιλείῳ ἔτος ἀ΄.
καὶ ἐσφάγη.
Βασίλειος ἔτη ιη΄ μῆνας ι΄
25 ἡμέρας κθ΄.
- Νικηφόρος ἔτη ἠ΄ μῆνας θ΄.
ἐσφάγη ἐν Βουλγαρίᾳ.
Σταυράκιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ μῆ-
νας β΄.
Μιχαὴλ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ἔτος
ἀ΄ μῆνας θ΄ ἡμέρας ια΄.
Λέων ὁ Ἀρμένιος ἔτη ζ΄ μῆνας
ε΄ ἡμέρας ιε΄. ἐσφάγη ἐν τῷ
παλατίῳ ἐν τῷ ναυῷ τῆς πα-
ναγίας θεοτόκου.
Μιχαὴλ ἄλλος ἔτη ἠ΄ μῆνας
θ΄ ἡμέρας θ΄.
- Θεόφιλος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ιβ΄
μῆνας γ΄ ἡμέρας κ΄.
Θεοδώρα ἅμα τῷ υἱῷ αὐτῆς
Μιχαὴλ ἔτη ιδ΄ μῆνα ἀ΄ ἡμέ-
ρας κβ΄.
Μιχαὴλ μόνος ἔτη ια΄ μῆνα ἀ΄
ἡμέρας θ΄. ἐσφάγη ἐν τῷ
παλατίῳ τοῦ ἀγίου Μάμαντος.
[Βασίλειος ἔτη ...]

1 ἐβασίλευσεν *om.* S 3 ὁ
υἱὸς BMP S 5 ὁ γαμβρὸς
MS 7 Λ. ὁ Ἀρμένιος S ὁ
Ἀρμένιος *sprscr. in L m. pr.*
11 Μιχαὴλ ὁ Ἀμοραῖος S
12 ἡμέρας θ΄ *om.* L 14 ἕως
τῆς τελ. S 16 Θ. ὁ υἱὸς αὐ-
τοῦ ἔτη S 18 ὁ υἱὸς MS
19 τῇ μητρὶ S Θέκλῃ LMS
22 ἔτος ἀ΄ μῆνας δ΄ L 24 μῆ-
νας ια΄ L. *In fine* L *addit*
Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη (κς΄

5 ὁ *om.* OR ἔτη β΄ O 7 ὁ
om. OR Ἀρμένιος R 8 ἡμέρας ε΄ O
ἡμέρας ιβ΄ R *m. rec. diebus xv* A
12 ἡμέρας θ΄ *om.* R *annis viii*
(*rell. om.*) A 18 αὐτῆς *om.* OR
20 μῆνα ἀ΄ — 23 Μάμαντος *om.* O
ἐσφάγη — Μάμαντος *om.* J 24 *om.*
A ἔτη *om.* R Βασίλειος ἔτη ιθ΄.
Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ σοφὸς μῆνα
ἀ΄ ἡμέρας θ΄. *addit* O

Συνάγονται τὰ ἔτη οὕτως, ὡς ὑποτέτακται.

Ἐκ τῆς ἀρχῆς ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ ἔτη βςμβ'.

Ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ κατακλυσμοῦ ἕως τοῦ πύργου Νεβρώθ ἔτη φκέ'.

Ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ πύργου ἕως τοῦ Ἀβραάμ τῶν διχο- 5
τομημάτων ἔτη υκέ'.

Ἐκ τῆς ἀρχῆς τῶν διχοτομημάτων ἕως τέλους Ἀβραάμ ἔτη ος'.

Ἐκ τῆς ἀρχῆς ἔτη γςξή'.

Ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ Ἀβραάμ ἕως τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν 10
Ἰσραήλ ἔτη υλ'.

Ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐξόδου ἕως τῆς οἰκοδομῆς ναοῦ κυ-
ρίου ἔτη ψνζ'.

Ἐκ τῆς ἀρχῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ ἕως τῆς αἰχμα-
λωσίας ἔτη υκέ'. 15

Ἐκ τῆς ἀρχῆς ἔτη δωπ'.

Ἐκ τῆς ἀρχῆς αἰχμαλωσίας ἕως Ἀλεξάνδρου ἔτη τη'.

Ἐκ τῆς ἀρχῆς Ἀλεξάνδρου ἕως Χριστοῦ ἔτη τγ'.

Ἐκ τῆς ἀρχῆς ἔτη εφ'.

Ἐκ τῆς ἀρχῆς Χριστοῦ ἕως Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου 20
ἔτη τη'.

Ἐκ τῆς ἀρχῆς Κωνσταντίνου ἕως Θεοφίλου ἰνδ. ε' ἔτη φλ'.

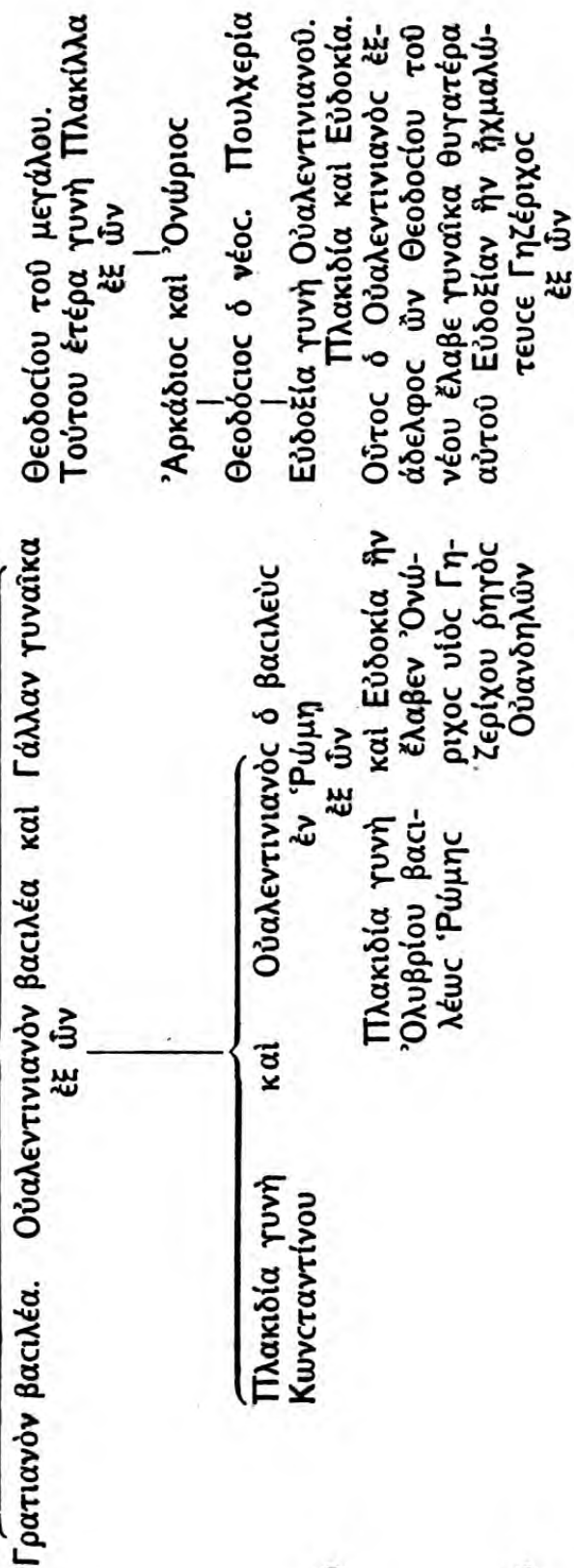
Ἐκ τῆς ἀρχῆς ἔτη στν'.

*μῆνας θ' add. m. sec.) Ἀλέξανδρος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ μῆνας ιγ'.
Κωνσταντῖνος ὁ πορφυρογέννητος μετὰ Ζωῆς τῆς μητρὸς αὐτοῦ
ἔτη δ' μῆνας ι'. Ῥωμανὸς ἔτη κς' μῆνας θ'. Κωνσταντῖνος
αὐτοκράτωρ ὁ πορφυρογέννητος De seriebus quas addunt
MS cf. appendices III et IV.*

1 ἔτη om. R 5 ἕως τῶν διχοτ. τοῦ Ἀβραάμ R 7 ἕως
τοῦ τέλους R 12 ἕως οἰκ. Ο τοῦ ναοῦ R 18 τοῦ Ἀλεξ. R
ἕως τῶν χρόνων Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν R 20 ἀπὸ δὲ τῆς
παρουσίας Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν ἕως Κωνστ. τοῦ
πρώτου ἔτη τη' ἀπὸ δὲ τοῦ μακαρίου Κ. R 23 ἔτη om. J

Γεεαλογία Ουαλεντινιανού του μεγάλου.

Οὗτος γεννᾷ

10

15

Πλακιδία ἢ κτίσασα τὸν
 ἄγιον Πολύευκτον, γυνὴ
 Ἀρεοβίνδου.

3 καὶ *om.* R Γάλλαν O 4 ἐξ οὗ R ἑτέρα] ἐτέλεσε (*corr.* *ex* ἐτελεύτησε) O Ηἰπύς et Pla-
 cillae Arcadius et Honorius A 6 Ὠνόριος JO Ὀνώριος R 7 Θεοδόσιος Πουλχερίας ὁ νέος J
 Θεοδόσιος ὁ μικρὸς. Πουλ. R νν. 10 — 19 *om.* O 9 Εὐδοκία γυνὴ Οὐαλεντινιανοῦ R Εὐδοξ.
 γ. Οὐαλέντος J 10 ἐξ ὧν *om.* J 11 Οὗτος ὁ Οὐαλεντινιανὸς ἐτ *quiae sequuntur usque ad* Ἀρεοβίνδου
desunt in A 12 Ὠνόρυχος J Ὀνώριχος R 13 Γηζέριχου R 15 Οὐανδαλῶν R ἠχμαλώτευσεν Γη-
 ζέριχος ὁ τῶν Οὐανδαλῶν ῤηξ. R 19 Ἀρεοβινδᾶ J

Ἐκ τούτων ἐτέχθη Ὀλύβριος, ἀνὴρ Εἰρήνης, θυγα-
 τρὸς Μάγνας ἀδελφῆς Ἀναστασίου βασιλέως. ἐξ ὧν
 ἐγεννήθη Πρόβα γυνὴ Πρόβου· καὶ ἐκ τούτων
 Ἰουλιὰνα γυνὴ Ἀναστασίου. ἐξ ὧν
 Πρόβα γυνὴ Γεωργίου, Ἀρεόβινδος καὶ Πλακιδία, 5
 γυνὴ Ἰωάννου τὸ ἐπίκλην Μουστάκωνος.

Καὶ ὅσαι γεγόνασιν Αὐγούσαι Ῥωμαίων.

Θεοδώρα καὶ Ἑλένη γυναῖκες Κωνσταντίου, πατρὸς Κων-
 σταντίνου τοῦ μεγάλου.

Φαῦστα, γυνὴ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου. 10

Εὐσεβία Κωνσταντίου.

Ἑλένη, θυγάτηρ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, Ἰουλιανοῦ
 τοῦ παραβάτου.

Χαριτῶ Ἰουβιανοῦ.

Σεβήρα καὶ Ἰούστα γυναῖκες Οὐαλεντινιανοῦ. 15

Δομνίκα Οὐάλεντος.

Γάλλα καὶ Πλακίλλα Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου.

Εὐδοξία Ἀρκαδίου.

Εὐδοκία Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ.

Πουλχερία Μαρκιανοῦ. 20

Βηρίνα Λέοντος τοῦ μεγάλου.

Ἀρεάδνη Ζήνωνος.

Ἀρεάδνη ἢ αὐτὴ Ἀναστασίου.

Εὐφημία Ἰουστίνου [πρώτου].

Θεοδώρα Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου. 25

Σοφία Ἰουστίνου.

1—6 *desunt in A* 1 Ἀλύβριος O 6 τὸ] τοῦ OR Μου-
 στάκωνος R 7 Αὐγούσαι O *sine acc.* R 8 Κωνσταντίνου J
 8 πατρὸς — 10 Κωνσταντίνου *om. codd. habet A* 12 Κωνστ.
 τοῦ μεγάλου R 15 Ἰούστα R 16 Δομνίκα O Δομνήκα R
 17 Γάλλα] ἀλλὰ O γυναῖκες Θεοδοσίου R 21 Βηρίνα *codd.*
 24 Ἰουστίνου πρώτου (τοῦ πρ. J) *codd. πρώτου om. A*

- Ἀναστασία Τιβερίου.
 Κωνσταντῖνα Μαυρικίου.
 Λεοντία Φωκᾶ.
 Φλαυία ἢ καὶ Εὐδοκία καὶ Μαρτίνα Ἑρακλείου.
- 5 — Κωνσταντίνου.
 — Ἑρακλωνᾶ.
 — Κωνσταντίνου.
 — Ἰουστινιανοῦ.
 — Λεοντίου.
- 10 — Ἀψιμάρου.
 — Ἰουστινιανοῦ.
 — Φιλιππικοῦ.
 — Ἀρτεμίου.
 — Θεοδοσίου.
- 15 Μαρία Λέοντος [πρώτου τοῦ Ἰαύρου].
 Εἰρήνη ἢ Χαζάρα Κωνσταντίνου.
 Μαρία καὶ Εὐδοκία.
 Εἰρήνη ἢ Ἀθηναία Λέοντος [τοῦ δευτέρου τοῦ Χάζαρι].
 Μαρία καὶ Θεοδότῃ Κωνσταντίνου.
- 20 Θεοφανῶ Σταυρακίου.
 Προκοπία Μιχαήλ.
 Θεοδοσία Λέοντος.
 Θέκλα καὶ Εὐφροσύνη Μιχαήλ.
 Θεοδώρα Θεοφίλου.
- 25 Εὐδοκία Μιχαήλ.

2 Κωνσταντῖνα J Κωνσταντία R Κωνσταντινα O 4 Φλαβιανῆ καὶ O Φλαυία καὶ J Φλαυία (*om.* ἢ καὶ) R Μαρτίνα R 10—14 *Imperatorum seriem restitui ex A.* Ἀψιμάρου. Φιλιππικοῦ. Θεοδοσίου. Ἰουστινιανοῦ. Ἀρτεμίου *codd.* 15 Μαρία Λεοντίου α' (*om.* τοῦ Ἰαύρου) O Maria Leonis (*rell. om.*) A 16 ἢ Χαζάρα *om.* R Εἰρήνη τοῦ Χάζαρι πατρὸς τοῦ K. J 18 ἢ *om.* J τοῦ Χάζαρι *om.* O Heirene Athenaea Leonis (*rell. om.*) A 22—23 *om.* R

Εὐδοκία Βασιλείου.

Θεοφανὺ Λέοντος τοῦ νέου.

Καὶ ὅσοι ἐβασίλευσαν τῶν δέκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἀπὸ τῶν χρόνων Ῥοβοὰμ υἱοῦ Σολομῶντος βασιλέως Ἰούδα ἕως τῆς μετοικεσίας τῶν δέκα φυλῶν 5 εἰς Ἀccυρίους ἐπὶ Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα.

- α' Ἱεροβοὰμ ὁ δούλος Σολομῶντος ἐχρίσθη ὑπὸ Ἀχία τοῦ προφήτου διὰ τὸ τὸν κύριον αὐτοῦ Σολομῶντα ἐκκλίνειν εἰς ἄλλοφύλους γυναῖκας καὶ λατρεῦσαι τοῖς τούτων θεοῖς, ἔτη κβ'. 10
- β' Ναδὰβ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη β'.
- γ' Βαακά· οὗτος ἐξωλόθρευσε τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ, ἔτη κδ'.
- δ' Ἡλὰ υἱὸς αὐτοῦ, ἐφ' οὗ Ἰηοῦ ὁ προφήτης, ἔτη β'.
- ε' Ζαμβρὶ δούλος αὐτοῦ ἀποκτείνας αὐτὸν μῆνας ζ'.
- ς' Ἀμβρὶ ἔτη ιβ'. 15
- ζ' Ἀχαὰβ υἱὸς αὐτοῦ· ἐφ' οὗ Ἡλίας ὁ προφήτης ἔκλεισε τὸν οὐρανὸν καὶ τοὺς ἱερεῖς τοῦ Βάαλ ἀνεῖλεν, ἔτη κβ'.
- η' Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἔτη β'.
- θ' Ἰωραμ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὃν ἀνεῖλεν Ἰηοῦ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου· ἐφ' οὗ Ἐλισσαιὲ προεφήτευσεν, ἔτη ιβ'. 20
- ι' Ἰηοῦ ὁ χρισθεὶς ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ Ἐλισσαιὲ ἐπ' ὄλο-

1 et 2 om. A 2 in R solo extat 3 καὶ om R ἐβασίλευσαν OD (i. e. cod. Coisl. 193) regnaverunt A βασιλεῖς JR δώδεκα D hic et infra 4 Σαμαρία DR 6 Ἀccυρίους JOR Ἰούδα om. R 7 ἐχρ. δὲ ὑπὸ D 8 Σολομῶνα O Σολώμωνα J Σολώμονα R 10 ἔτη κβ' DA om. JOR 11 Ναδὰβ υἱὸς αὐτοῦ om. R Nadab A Ναδὰμ D Ναβὰδ JO ὁ υἱὸς J 12 Βαακά J Βααὰ R οὗτος δε ἐξ. D ἐξολόθρευσε DO 13 Ἡλὰ O Ἡλίας R ἐφ' οὗ — προφήτης om. R Ἰηοῦ JO ὁ om. D 14 Ζαμβρὴ JO μῆνας] ἡμέρας D 15 ἔτη δύο D 16 ὁ υἱὸς JOR Ἡλίας JO 17 ἀνεῖλεν] τῆς αἰσχύνης ἀπέκτεινεν R 19 Ἰωραμ D Joran A Ἰοράβ JOR ὁ ἀδελφὸς J Ἰηοῦ O Ἰοῦ J 20 προεφήτευσεν — 21 Ἐλισσαιὲ om. R προεφήτευσεν] ὁ προφήτης D 21 Ἰοῦ O Ἰηοῦ J

θρεύει τοῦ οἴκου Ἀχαάβ κατὰ τὴν προφητείαν Ἑλίου,
ἔτη κη΄.

ια΄ Ἰωάχαζ, ὃν Ἀζανὰ βασιλεὺς Συρίας ἐπόρθησεν, ἔτη ιζ΄.

ιβ΄ Ἰωάκ, ἐφ’ οὗ Ἑλισσαῖος ὁ προφήτης νίκην κατὰ

5 Ἀσσυρίων προεμήνυσε καὶ ἐθαυματούργει, ἔτη ις΄.

ιγ΄ Ἱεροβοάμ, ἐφ’ οὗ Ἰωνὰς ὁ προφήτης, ἔτη μα΄.

ιδ΄ Ζαχαρίας, ἐφ’ οὗ ἐπληρώθη ἡ προφητεία Ἑλισσαιέ·

ὑπέσχετο γὰρ ὁ θεὸς δι’ αὐτοῦ τῷ Ἰηοῦ ἀνθ’ ὧν

εἰργάσατο εἰς τὸν οἶκον Ἀχαάβ φόνων, μέχρι δ’ γε-

10 νεῆς τοὺς ἕξ αὐτοῦ κρατήσιν τῆς βασιλείας τοῦ

Ἰσραήλ, μῆνας ε΄.

ιε΄ Σεροῦμ ἀποκτείνας Ζαχαρίαν ἐβασίλευσε μῆνα.

ισ΄ Μαναῆμ ἀποκτείνας Σεροῦμ ἐβασίλευσεν ἔτη ιβ΄.

ιζ΄ Φακεΐας υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ι΄.

15 ιη΄ Φακεὲ υἱὸς Ῥωμελίου· ἐφ’ οὗ Ἡσαΐας καὶ Ναοῦμ

οἱ προφήται ἔτη κη΄.

ιθ΄ Ὠσηὲ υἱὸς Ἠλία ἀποκτείνας τὸν Φακεὲ ἔτη θ΄.

Ἐπὶ αὐτοῦ Σαλμανασάρ ὁ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς
ἠχμαλώτευσεν πάντας τὴν Σαμάρειαν καὶ τὸν αὐτῆς βασι-
20 λέα καὶ πάντας τὴν γῆν τοῦ Ἰσραήλ, δίχα τῆς Ἱερου-
σαλήμ καὶ τῶν δύο φυλῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμίν· πάντας
τοῦ Ἰσραήλ κατήγαγεν αἰχμαλώτους εἰς γῆν Ἀσσυρίων,
βασιλεύοντος τοῦ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλήμ Ἐζεκίου. τοὺς
δὲ λεγομένους Χουθцаίους ἀναγαγὼν ὁ Ἀσσύριος ἐκ τῆς

1 Ἑλίου JO Ἑλιοῦ D 3 Ἰωάχαζ O Ἀζανὰ JD Ἀχα-
Ζανὰ O ὃν ἐπόρθ. ἈΖ. βασι. Συρίας D 4 Ἰωάκ JOR
5 Ἀσσυρίων R 6 ἔτος D 7 Ζαρίας J 8 Ἰηοῦ J Ἰηοῦ R
9 φόνον DJO 10 τοὺς] τοῦ JOR κρατεῖν D 11 μῆνας β΄
R 12 Σεροῦμ R ἐβασίλευσε μῆνα D *cum* A. *om.* JOR
Μαναῆμ — ἐβασίλευσε *add. ex* DA *om.* JOR Μαναῆμ D Ma-
nasses A ἔτη ις΄ JOR 14 Φακεΐας D ἔτη ε΄ J 15 Φα-
κεὲμ D Ῥωμελίου O 16 ἔτη κη΄ DA ἔτη θ΄ JOR 17 Ὠσηὲ
R Ὠσηὲ D Ἠλία JO Ἠλία D ἔτη θ΄ *add. ex* DA *om.* JOR
desinit cod. D 18 Σαλμανασάρ JOR Salmanasar A Ἀσσυρίων
OR 20 τοῦ *om.* R 22 Ἀσσυρίων καὶ βασι. O 24 Ἀσσύριος O

γῆς ἀνεκάθισεν ἐν τῇ γῇ Ἰσραήλ, ἐν τε τῇ Σαμαρεία καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς πόλεσι ταῖς παρ' αὐτοῦ ἐρημωθεί-
 ταις· ἀνθ' ὧν παρέλαβε καὶ μετώκισεν εἰς τὴν γῆν αὐ-
 τοῦ Ἰσραηλιτῶν. ἐκεῖνοι δὲ τὴν γῆν Ἰσραήλ οἰκήσαντες
 τοῖς ἰδίοις ἐλάτρευον θεοῖς. ὀργισθεὶς δὲ ὁ θεὸς λέον- 5
 τας ἔπεμψε κατεσθίοντας αὐτούς. τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ
 μετοικίας αὐτοὺς βασιλεὺς καὶ τὸ αἴτιον νοήσας ἀπ-
 ἔστειλεν αὐτοῖς ἕνα τῶν παρ' αὐτοῖς αἰχμαλώτων ἱερέων
 τοῦ Ἰσραήλ, τὴν λατρείαν τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ καὶ τὸν
 νόμον ἐκδιδάσκοντα. τὰ παρὰ τοῦ Μωϋσέως οὖν μόνα 10
 παραλαβόντες ἐλάτρευον καὶ τῷ θεῷ, τῶν εἰδώλων οὐκ
 ἀποστάντες. ἀπὸ τούτων εἰσὶν οἱ νῦν Σαμαρεῖται τὴν
 πεντάτευχον μόνην τοῦ Μωϋσέως δεχόμενοι καὶ μὴ
 συγχρώμενοι τοῖς Ἰουδαίοις.

Καὶ ὅσοι ἀρχιερεῖς ἐγένοντο ἐν τῷ Ἰσραήλ. 15

α' Ἀαρὼν ἑβδομος ὢν ἀπὸ Ἀβραάμ, δύο υἱοὺς κατέλι-
 πεν, Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ.

β' Ἐλεάζαρ, ἐφ' οὗ ἀπεβίω Μωϋσῆς, καὶ ἡ κληροδοσία
 τῆς γῆς διὰ Ἰησοῦ καὶ ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἐπάγη
 ἐν τῇ ἐρήμῳ. 20

γ' Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ μετὰ πάντων πρεσβυτέρων τὸν
 λαὸν κρίνας.

δ' Ἀβιούδ. Βεχί. Ὁζει.

ε' Ἡλὶ ἐκ τοῦ Ἰθάμαρ.

ς' Ἀχιτώφ, ἐφ' οὗ Σαμουήλ. 25

1 ἐνεκάθισεν O 2 καὶ ταῖς (om. ἐν) O 3 μετώκησεν
 JR αὐτοὺς J 4 οἰκίσαντες R 5 ἐλάτρευσαν J 6 κατε-
 σθίην R 7 μετοικήσας JO καὶ τὸ αἴτιον νοήσας om. R
 8 ἕνα] πρῶτον J 10 Μωσέως O 12 ἀπὸ τ. οὖν εἰσιν. O
 νῦν om. O 13 μόνον J 16 ὢν om. J κατέλειπεν R
 17 Ἐλεάζαρον OR 18 ἡ om. O 23 Ἀβιούδ OA Ἀβιού JR
 23—25 sic codd.: δ' Ἀβιούδ Βεχιόζει ε' Ἡλὶ (Ἡλὶ J Ἡλεὶ O)
 ἐκ τοῦ Ἰθάμαρ. ς' Ἀχιτώφ· ἐφ' οὗ Σαμουήλ. A: in Abiud Me-
 chiozi v Achito sub quo Samuhel vi Heli ex Ithamar

- ζ' Ἀβιάθαρ ὁ μετὰ τοῦ Δαυίδ.
 η' Σαδώκ ἐκ τοῦ οἴκου Ἐλεάζαρ.
 θ' Ἀχιμάς, Ἀζαρία, Σαμαρείας.
 ι' Ἀζαρίας ὁ διὰ ζῆλον θεοῦ ἀναιρεθεῖς.
 5 ια' Ἀζαρίας ὁ τὸν Ὀζίαν τῆς εἰς τὰ ἅγια εἰσόδου
 κωλύσας.
 ιβ' Οὐρίας ὁ παρὰ τῷ Ἡσαΐα πιστός.
 ιγ' Σομνάς ὁ πονηρὸς καὶ ἄσωτος ἐπὶ Ἐζεκίου βασι-
 λέως.
 10 ιδ' Ἐλιακείμ. Σελούμ.
 ιε' Χελκίας ὁ ἐπὶ Ἰωσίου βασιλέως.
 ις' Σαρεὰς ὁ ἐπὶ τῆς αἰχμαλωσίας Βαβυλῶνος, ὃν ἀν-
 εἶλεν ὁ Ναβουχοδονόσωρ.
 ιζ' Ἰωσεδέκ, ὃν Ἰεζεκιήλ Σαδοῦκ ὀνομάζει. οὗτος ἦν
 15 ἐν Βαβυλῶνι ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ.
 ιη' Ἰησοῦς υἱὸς αὐτοῦ ὁ ἐπανελθὼν καὶ τὸν ναδὸν οἰ-
 κοδομήσας μετὰ Ζοροβάβελ.
 ιθ' Ἰωακείμ. Ἐλιασοῦμ.
 κ' Ἰωδαέ, ἐφ' οὗ Νεεμίας ἠνωκωδόμησε τὴν Ἱερουσαλήμ
 20 [καὶ τὰ τεῖχη].
 κα' Ἰωνᾶν.
 κβ' Ἰαδδώ, ὁ ἐπὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνων βασιλέως.
 κγ' Ὀνίας. Σίμων ὁ θεοφιλής.
 κδ' Ἐλεάζαρ, ἐφ' οὗ ἤρμηνεύθησαν αἱ θεῖαι γραφαὶ ἐπὶ
 25 Πτολεμαίου.
 κέ' Μανασσῆς. Ὀνίας.

2 οἴκου] ὄρκου R 3 Ἀχιμάς] Achimaas A 5 Ozan A
 10 Σελούμ] Sele A 11 βασιλέως Ἀζαρίας O βασιλεὺς Ἀζα-
 ρίας J Ἀζαρίας om. RA 12 Σαρεὰς R Σαρέας O Soreas A
 ὁ om. R 13 Ναβουχοδονόσωρ O 16 ὁ υἱὸς R 18 Ἐλια-
 κείμ O Ἐλιασοῦβ J Ἐλιασοῦν R 19 Ἰωδαέ O Ἱερεμίας O
 ἀνωκωδόμησε O ὑπωκωδόμησε R 20 καὶ τὰ τεῖχη om. A καὶ
 τὰ τεῖχη περιεποιήσατο R 21 Ἰωνᾶν JR 22 Ἰαδδώ J Iad A
 ὁ om. JO 24 ἐρμηνεύθησαν OR

κς' Σίμων υἱὸς αὐτοῦ· οὗ μνημονεύει Ἰησοῦς υἱὸς Σιράχ ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ.

κζ' Οἱ Σίμωνος υἱοὶ τρεῖς, Ὀνίας, Ἰάκων καὶ Μενέλαος.

Οὗτοι δὲ ἀλλήλοις ἀντιπαττόμενοι ὑπ' ἀλλήλων διολύλασιν· ἐφ' ὧν καὶ Ἀντίοχος τὰ κακὰ διεπράξατο, ἅνελὼν τὸν Μενέλαον.

κη' Ἄλκιμος ἀλλογενῆς κατεστάθη ὑπὸ Ἀντιόχου ἀντὶ Μενελάου.

κθ' Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος καὶ Ἰωνάθης καὶ Σίμων οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. 10

λ' Ἰωάννης υἱὸς Σίμωνος τοῦ Μακκαβαίου.

λα' Ἀριστόβουλος υἱὸς αὐτοῦ, ὃς καὶ διάδημα βασιλέως περιέθετο μετὰ Ἀλεξάνδραν τὴν μητέρα αὐτοῦ.

λβ' Ἰωάννης ὁ καὶ Ἰανναῖος καὶ Ὑρκανός.

Τοῦτον ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐξέωσε· Πομπήιος δὲ ὁ 15 Ῥωμαίων στρατηγὸς προσφυγόντα αὐτῷ τὸν Ὑρκανὸν ἀποκαθίστησιν· ἐφ' οὗ Ἰουδαῖοι γεγόνασιν ὑποτελεῖς Ῥωμαίων.

Ἀριστόβουλος μὲν οὖν δέσμιος ἀνεπέμφθη εἰς Ῥώμην ὑπὸ Πομπηίου. Ὑρκανὸς δὲ ἠχμαλωτεύθη ὑπὸ 20 Πάρθων, Ἀντίγονός τε Ἀριστοβούλου καὶ αὐτὸς ἀνηρέθη.

λγ' Ἀνάηλος ἀλλογενῆς ὁ κατασταθεὶς ὑπὸ Ἡρώδου.

λδ' Ἀριστόβουλος υἱὸς Ὑρκανοῦ, ὃν ἀνείλεν Ἡρώδης, γαμβρὸς Ἀνανήλου.

λε' Ἀνάηλος πάλιν τὸ δεύτερον ὑπὸ Ἡρώδου κατα- 25 σταθεὶς.

λς' Σίμων Βοηθοῦ πενθερὸς Ἡρώδου.

λζ' Μαθθίας Θεοφίλου.

1 ὁ υἱὸς αὐτοῦ JO Ἰησοῦς Σιράχ (om. υἱὸς) O 3 Ἰα-
κῶν J Ἰακῶν O 4 ἀλλήλους J ἀντιπαττόμενοι R ἀντιπατό-
μενοι O 12 et 13 om. R 13 τὴν αὐτοῦ μητέρα O 14 ὁ
om. O 15 ὁ ante ἀδελφὸς om. R 19 ἀπεπέμφθη R 22 Ἀνά-
νηλος J 24 γαμβρὸν OR 25 κατασταθεὶς ὑπὸ Ἡρώδου R

λη' Ἰωάζαρ πενθεριδοῦς Ἡρώδου· ἐφ' οὗ ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη.

λθ' Ἐλεάζαρ. Ἰησοῦς. Ὡσηέ. Ἰωάζαρ.

μ' Ἄνανος, ἐφ' οὗ ὁ Χριστὸς φανερωθεὶς ἤρξατο τοῦ
5 κηρύγματος καὶ τῶν σημείων.

Τὸν δὲ Ἄνανον Γράτος ὁ Ῥωμαῖος παύσας κατέστησεν ἄλλον Ἰσμάηλον.

μα' Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀνάνου.

μβ' Σίμων.

10 Καϊάφας, ὁ καὶ Ἰωσήφ, γαμβρὸς τοῦ Ἀνάνου.

Ἐπὶ ἐνιαυτὸν δὲ ἓνα μόνον οἱ τε ἀρχιερεῖς ἐγένοντο παρὰ τῶν ὑπὸ Ῥωμαίοις κρατούντων τοῦ ἔθνους, ὡς παρ' αὐτοῖς γενομένης τῆς ἀρχιερωσύνης.

Ὁ τοίνυν Καϊάφας ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ γέγονεν,
15 ἐν ᾧ τὸ πάθος τοῦ Χριστοῦ. τοῦτον δὲ μεθιστᾶ Βιτέλλιος στρατηλάτης Ῥωμαίων.

μγ' Ἰωνάθης Ἀνάνου.

μδ' Θεόφιλος ἀδελφὸς αὐτοῦ.

με' Σίμων.

20 μς' Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀνάνου τὸ δεύτερον.

μζ' Ἰωνάθης Αἰλιονέων, ὁ καὶ Ἰώσηπος.

μη' Ἀνανίας ὃν δέσμιον Κοδράτος εἰς Ῥώμην ἔπεμψεν.

μθ' Ἰσμάηλος.

ν' Ἰώσηπος ὑπὸ Νέρωνος κατασταθείς.

25 να' Ἀνανίας ὁ ἀνελὼν Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου, ᾧ Παῦλος εἶπε, „τύπτειν σε μέλλει ὁ θεός, τοῖχε κεκονιαμένε“. τοῦτον δὲ ὁ δεύτερος Ἀγρίππας μετέστησεν. ἐν δὲ τῇ πολιορκίᾳ τῆς Ἱερουσαλήμ ἀνηρέθη ὑπὸ τῶν ὁμοεθνῶν.

1 πενθεριδεὺς R πενθεριδὸς J 6 Γράτος R 11 ἐνιαυτοῦ O ἐγένοντο J 13 αὐτῆς O 18 ὁ ἀδελφὸς JR 21 Ἰώσηπος J Ἰώσηπος *pr. m. ex* Ἰώσηπος O 24 Ἰώσηπος J 26 ὁ Παῦλος O 27 δεύτερος *om.* O. *Inde a verbis* τῇ πολιορκίᾳ

νβ' Ἰησοῦς ὁ τοῦ Δαμναίου.
 νγ' Ἰησοῦς ὁ τοῦ Γαμαλιήλ.
 νδ' Μαθθίας, ἐφ' οὗ ὁ ὑπὸ Ῥωμαίων πόλεμος ἤρχθη.
 νε' Φινεές, ὁ πολιορκουμένης τῆς πόλεως Ἱερουσαλήμ
 ὑπὸ Ῥωμαίων προβληθεὶς παρών· ἐφ' οὗ Τίτος ἔλων 5
 τὴν πόλιν καὶ τὸν ναὸν ἐνέπρησεν.
 [Ὅμοῦ νε'.]

<p>Ἔτη τῆς ἐπισκοπῆς Κωνσταν- τινουπόλεως, ἧτοι γινώσις τῶν ἐν αὐτῇ διδαξάντων.</p> <p>Ἀνδρέας ὁ ἀπόστολος.</p>	<p>Καὶ ὅσοι ἐπίσκοποι ἐν Βυζαν- τίῳ ἀπὸ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀποστόλων. 10</p> <p>α' Ἀνδρέας ὁ ἀπόστολος ἐν Βυζαντίῳ τὸν λόγον κηρύξας, εὐκτήριον οἶκον πέραν ἐν Ἀργυροπόλει δειμάμενος, χει- ροτονεῖ ἐπίσκοπον τῆς αὐτῆς 15 πόλεως Στάχυν, οὗ μένηται ὁ ἀπόστολος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ.</p>
<p>Στάχυς ἐν Ἀργυροπόλει ἔτη ις'.</p> <p>Ὀνήσιμος ἔτη ιδ'.</p> <p>Πολύκαρπος ἔτη ιη'.</p> <p>Πλούταρχος ἔτη ις'.</p> <p>Σεδεκίων ἔτη θ'.</p> <p>Διογένης ἔτη ιε'.</p> <p>Ἐλευθέριος ἔτη ζ'.</p>	<p>β' Στάχυς ὁ αὐτὸς ἔτη ις'.</p> <p>γ' Ὀνήσιμος ἔτη ιδ' 20</p> <p>δ' Πολύκαρπος ἔτη ιη'.</p> <p>ε' Πλούταρχος ἔτη ις'.</p> <p>ς' Σεδεκίων ἔτη θ'.</p> <p>ζ' Διογένης ἔτη ιε'.</p> <p>η' Ἐλευθέριος ἔτη ζ' 25</p>

*mutilus est O usque ad quintum episcopum Romanum, quo fit
 ut tota episcoporum Hierosolymitanorum series interierit*

7 ὁμοῦ νε' *deest in A*

11 ὁ *om. M*

9 τῶν ἁγίων ἀποστόλων O
 17 ὁ ἀπόστολος] ὁ Παῦλος R
 19 Στάχυς O ἔτη ς' O 20 ἔτη
 ια' O 21 ἔτη ιζ' R 22—23 *om. R*

Φίλιξ ἔτη ε΄.

Πολύκαρπος ἔτη ιζ΄.

Ἀθηνόδωρος ἔτη δ΄.

5

Εὐζώϊος ἔτη ς΄.

Λαυρέντιος ἔτη ια΄ μηνας ς΄.

10 Ὀλύμπιος ἔτη γ΄ μηνας ς΄.

Περτίναξ ἔτη ιθ΄.

15

Ὀλυμπιανὸς ἔτη ια΄.

Μάρκος ἔτη ιγ΄.

Κυριλλιανὸς ἔτη ις΄.

20 Καστίνος ἔτη ζ΄.

25 Τίτος ἔτη λ΄ μηνας ς΄.

θ΄ Φίλιξ ἔτη ε΄.

ι΄ Πολύκαρπος ἔτη ιζ΄.

ια΄ Ἀθηνόδωρος ἔτη δ΄.

Οὗτος ἕτερον οἶκον κτίσας ἐν τοποθεσίᾳ ἐπιλεγομένη Ἐλαία ἐκεῖ τὰς συνάξεις ἐποιεῖτο.

ιβ΄ Εὐζώϊος ἔτη ις΄.

ιγ΄ Λαυρέντιος ἔτη ια΄ μηνας ς΄.

ιδ΄ Ἀλύπιος ἔτη ιγ΄ μηνας ς΄.

ιε΄ Περτίναξ ὑπατικὸς τῆς ἐν Ῥώμῃ συγκλήτου ἔτη ιθ΄.

Οὗτος ἑτέραν ἐκκλησίαν ἀνίστησιν ἐν παραθαλασσίῳ ἐπιλεγομένῳ Συκαῖς, Εἰρήνην τὸ νοῖον προσαγορεύσας.

ισ΄ Ὀλυμπιανὸς ἔτη ια΄.

ιζ΄ Μάρκος ἔτη ιγ΄.

ιη΄ Κυριακὸς ἔτη ις΄.

ιθ΄ Καστίνος ἔτη ζ΄.

Οὗτος ἐν Βυζαντίῳ ἐν τῷ ἐπιλεγομένῳ Πετρίῳ εὐκτήριον τῆς ἁγίας Εὐφημίας ἤγειρε τότε μαρτυρησάσης.

κ΄ Τίτος ἔτη λε΄ μηνας ς΄.

1 Φίλιξ *codd.* 8 ἔτη ε΄
B 25 Τίτος B

5 τῇ ἐπιλεγομένη J ἠλεγομένη
OR 6 Ἐλέα CR 7 ἐποίει O
8 Εὐζώϊος C 9 μηνας γ΄ O
10 μηνας ς΄ *om.* R 11 Περτίναξ
R 14 οὗτος] δε J 15 τῷ ἐπι-
λεγομένῳ R ἠλεγομένῳ O 16 προ-
αγορεύσας] ἐπονομάσας R 21 τῷ]
τόπῳ R 25 Τίτος JO μηνας ς΄
om. O

Δομέτιος ὁ ἀδελφὸς Πρόβου καὶ Δομέτιος ὁ ἀδελφὸς Πρό-
τοῦ βασιλέως ἔτη κδ' μῆ- βου τοῦ βασιλέως ἔτη κδ'
νας 5'. μῆνας 5'.

Πρόβος ὁ Δομετίου υἱὸς ἔτη ιβ'. κβ' Πρόβος υἱὸς τοῦ αὐτοῦ
Δομετίου ἔτη ιβ'. 5

Ἔτη πατριαρχῶν Κωνσταν-
τινουπόλεως.

Οὗτοι πάντες ἐπίσκοποι πρὸ
τῆς τοῦ μεγάλου Κωνσταν-
τίνου ἀναδείξεως ἐν τῷ Βυ-
ζαντίῳ.

Αὐτοῦ δὲ παραγενομένου 10
ἐν τῷ Βυζαντίῳ διὰ τὸν
πρὸς Λικίνιον πόλεμον εὔρεν
ἐπίσκοπον Μητροφάνην.

Μητροφάνης, ὁ ἀδελφὸς Πρό-
βου, ὁ Δομετίου υἱὸς πρῶ-
τος πατριάρχης Κωνσταν-
τινουπόλεως ἔτη ι'.

κγ' Μητροφάνης υἱὸς τοῦ προ-
γεγραμμένου Δομετίου ἀδελ- 15
φὸς δὲ Πρόβου καὶ ἀδελφό-
παις Πρόβου τοῦ βασιλέως
ἔτη ι'.

Ἀλέξανδρος δεύτερος ἔτη κγ'.

κδ' Ἀλέξανδρος ἔζησεν ἔτη ρη'
καὶ ἐπισκόπησεν ἔτη κγ'. 20

Παῦλος ὁ ὁμολογητῆς γ'. ἔτη ι'.
καὶ ἐξεβλήθη.

κε' Παῦλος ὁ ὁμολογητῆς ἔτη
γ'. ἐκβληθεὶς ὑπὸ Κωνσταντίου.

Εὐσέβιος ὁ Νικομηδείας ἔτη
ιβ'. ἀρειανός.

κς' Εὐσέβιος ἀρειανὸς ἀντ-
ειχήθη, ὁ πρότερον Βη-

2 ἔτη κη' M 10 καὶ ὅσοι
μετὰ τὸ χριστιανῆσαι τοὺς βα-
σιλεῖς ἐπισκόπησαν ἐν Κων-
σταντινουπόλει M 24 ἀρει-
ανός om. M

2 ἔτη κα' R 6 ἐπίσκοποι]
ἐπεσκόπευσαν R εἰσὶν ἐπίσκοποι οἱ
ἐπισκόπησαν O 10 αὐτοῦ —
Βυζαντίῳ om. CJ παραγεναμένου
R 11 τῷ om. R 12 mg. C:
σύνοδος α' ὅτι Μητροφάνης τῷ ζ'
ἔτει τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου
ἐχειροτονήθη. 15 ἀδελφοῦ O
20 ἐπισκόπευσεν C non discernitur
in J 22 Κωνσταντίνου C 23 Εὐ-
σέβιος J 24 Βιρύτου CJO

ρύτου ἔπειτα Νικομηδείας
ἔτη ιβ'.

Παῦλος ὁ ὁμολογητῆς μετὰ
θάνατον Εὐσεβίου πάλιν
5 ἔγκαθίδρυνται καὶ παραχρῆμα
ἐκβέβληται.

Μακεδόνιος ὁ πνευματομάχος
ἔτη ι' καὶ ἐξεβλήθη.

10

Εὐδόξιος πρότερον μετατεθεὶς
ἐκ Γερμανικείας εἰς Ἀντιό-
χειαν ἔτη-ή'.

Δημόφιλος ἔτη ιβ' μῆνας ε'.

15

Εὐάγριος ὑπὸ Εὐσταθίου Ἀν-
τιοχείας χειροτονηθεὶς εὐ-
θέως εἰς ἔξορίαν ἐπέμφθη.

20

Γρηγόριος ὁ Θεολόγος προ-
έστη τῆς ἐκκλησίας Κων-
σταντινουπόλεως ἔτη ιβ'.

25 Νεκτάριος ἔτη ις' μῆνας γ'.

κζ' Μακεδόνιος πρεσβύτερος
τῆς ἐκκλησίας Κωνσταντινου-
πόλεως, ὁ πνευματομάχος
ἔτη β'.

κή Εὐδόξιος ἀρειανός, πρό-
τερον Γερμανικείας, ἔπειτα
Ἀντιοχείας ἔτη ι'.

κθ' Δημόφιλος ἀρειανός, πρό-
τερον Βεροίης τῆς Θράκης
ἔτη ια' μῆνας ε'.

λ' Εὐάγριος ὀρθόδοξος χειρο-
τονηθεὶς ὑπὸ Εὐσταθίου τοῦ
Ἀντιοχείας παρευθὺ καὶ ἐξ-
ωρίσθη ὑπὸ Οὐάλεντος.

λα' Γρηγόριος ὁ Ναζιανζοῦ
προέστη τῆς ἐκκλησίας ἔτη
ιβ' καὶ ἐπανήλθε πρὸς τὰ
οἰκεία.

λβ' Νεκτάριος ἀξιωματικὸς ὑπὸ
τῶν ρν' πατέρων ἅμα καὶ
βαπτίζεται καὶ χειροτονεῖται
ἔτη ις' μῆνας γ'.

12 Γερμανικίας M 14 ἔτη
ιε' B μῆνας ε' om. M 17—19
om. M

1 ἔτη ια' O ἔτη ιε' C 10 ἔτη
ιβ' J 12 Γερμανικίας CR 14 ὁ
πρότερον CJR Βεροίας R Βερ-
ροίης O 19 ἐξορισθεὶς C

λγ' Ἰωάννης πρεσβύτερος Ἀντιοχείας ὁ Χρυσόστομος ἔτη ε' μῆνας ε'.

τούτου ἐξορισθέντος

λδ' Ἀρσάκιος πρεσβύτερος, ἀδελφὸς Νεκταρίου ἔτη β'.

λε' Ἀττικὸς πρεσβύτερος Κωνσταντινουπόλεως ἔτη κ'. 5

λς' Σισίνιος πρεσβύτερος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἔτη β'.

λζ' Νεστόριος ἀνθρωπολάτρης τῆς Ἀντιοχείων πρεσβύτερος ἔτη γ' μῆνας β'.

τούτου ἐξορισθέντος ἐν Ὁάσει

λη' Μαξιμιανὸς πρεσβύτερος Κωνσταντινουπόλεως ἔτη β' 10 μῆνας ε'.

λθ' Πρόκλος ὑπὸ Σισινίου χειροτονηθεὶς ἐπίσκοπος Κυζίκου καὶ μὴ δεχθεὶς ἐσχόλαξε· μετὰ δὲ τὸν θάνατον Μαξιμιανοῦ χειροτονεῖται ἥτοι μετατίθεται κειμένου τοῦ λειψάνου αὐτοῦ· ἔτη ιβ' μῆνας γ'. 15

μ' Φλαυιανὸς πρεσβύτερος Κωνσταντινουπόλεως ἔτος α' μῆνας ι'.

τούτου ἐκβληθέντος ὑπὸ Διοσκόρου ἐν τῇ ληστρικῇ συνόδῳ Ἐφέσου

μά' Ἀνατόλιος πρεσβύτερος καὶ ἀποκρισιάριος Ἀλεξανδρείας 20 ἔτη η' μῆνας η'.

μβ' Γεννάδιος πρεσβύτερος Κωνσταντινουπόλεως ἔτη ιγ' μῆνας β'.

μγ' Ἀκάκιος πρεσβύτερος καὶ ὀρφανοτρόφος, αἰρετικὸς ἔτη 25 ιζ' μῆνας θ'.

μδ' Φραΐτας πρεσβύτερος τῆς ἁγίας Θέκλης Συκῶν μῆνας γ' ἡμέρας ιζ'.

6 Σισίνιος MO ὁ δὲ R item v. 12 7 ὁ ἀνθρ. R Ἀντιοχείας CMOR 9 Ὁάσει CJMO ὠράσει R 10 Μάξιμος JN 14 ἥτοι O εἴ τοι R εἴ seq. spatium vacuo septem fere literarum J ἥ C ὅστις M om. BP ἔτη β' O 16 Φλαβιανὸς OR pr. m. 18 ἐκβληθέντος] ἐξορισθέντος J διωχθέντος R 20 ὁ καὶ B 21 ἔτη ιη' B μῆνας η' N' μῆνας γ' N 25 ἔτη ζ' M 26 Φραΐτας R Φραΐτα O Φραΐτας J τῶν Συκῶν N

- μέ' Εὐφήμιος πρεσβύτερος Κωνσταντινουπόλεως καὶ πτωχο-
τρόφος Νεαπόλεως ἔτη 5' μῆνας 5'.
- τούτου ἐκβληθέντος ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἀναστασίου
- μ5' Μακεδόνιος πρεσβύτερος Κωνσταντινουπόλεως καὶ σκευο-
5 φύλαξ ἔτη 5'.
- μζ' Τιμόθεος πρεσβύτερος Κωνσταντινουπόλεως καὶ σκευο-
φύλαξ ἔτη 5'.
- μη' Ἰωάννης ὁ Καππαδοκίας πρεσβύτερος καὶ σύγκελλος
αὐτοῦ ἔτος α' μῆνας ι'.
- 10 μθ' Ἐπιφάνιος πρεσβύτερος Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ Ἰου-
στίνου ἔτη ι5' μῆνας γ'.
- ν' Ἀνθιμος Τραπεζούντων ἐπίσκοπος μῆνας ι'.
- τούτου καθαιρεθέντος ὑπὸ τῆς κατὰ Σευήρου συνελ-
θούσης συνόδου
- 15 να' Μηνᾶς πρεσβύτερος καὶ ξενοδόχος τῶν Σαμψῶν ἔτη ι5'
μῆνας 5'.
- νβ' Εὐτύχιος πρεσβύτερος καὶ μοναχὸς τοῦ ἐν Ἀμασείᾳ
μοναστηρίου ἔτη ιβ' μῆνας β'.
- τούτου ἐκβληθέντος ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ τῷ λη' ἔτει τῆς
20 αὐτοῦ βασιλείας διὰ τὸν ὑπ' αὐτοῦ γεγονότα περὶ
ἀφθάρτου ἴδικτον μὴ καταδέξασθαι
- νγ' Ἰωάννης πρεσβύτερος Ἀντιοχείας ὁ ἀπὸ σχολαστικῶν
ἔτη ιβ' μῆνας ζ'.

2 ἔτη 5' — Ἀνασ(τασίου) om. C μῆνας γ' R Ἀναστ.
τοῦ βασιλέως R 6 et 7 om. M Κωνσταντινουπόλεως om. N
8 Καππαδοκίας C σύγγελλος OM σύγκελος C 9 αὐτοῦ
om. O ἔτη δ' P ι' om. M 10 Ἰουστινιανοῦ JM
11 ἔτη 5' M μῆνας γ' — 12 ἐπίσκοπος om. M Ἀνθιμος
CR Τραπεζούν^τ R Τραπεζοῦντος O μῆνας γ' R 13 καθ-
αρθέντος M καθαιρ. συνελθούσης συνόδου ὑπὸ τ. κατὰ Σ. J
15 Σαμψῶ O Σαμψοῦ R 17 Ἀμασία MN' 19 ἔτει om.
codd. praeter J 20 περὶ ἀφθάρτου om. R 21 ἴδικτὸν CM
22 πρεσβ. Ἀντ. om. R 23 ἔτη β' R

νδ' Εὐτύχιος πάλιν ἐπὶ Ἰουστίνου ἀπεκατέστη καὶ ἐποίησεν
ἔτη δ' μῆνας 5'.

νε' Ἰωάννης διάκονος Κωνσταντινουπόλεως [ὁ Νηστευτής],
ἐπὶ Τιβερίου ἔτη γ' μῆνας 6'.

νς' Κυριακὸς πρεσβύτερος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας καὶ οἰκονό- 5
μος ἔτη ια'.

νζ' Θωμᾶς διάκονος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας καὶ σακελλάριος
ἔτη γ' μῆνας 6'.

νη' Σέργιος διάκονος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἔτη κη' μῆνας ζ'
ἡμέρας κα'. 10

νθ' Πύρρος πρεσβύτερος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας μοναχὸς καὶ
ἄρχων τῶν μοναστηρίων καὶ ἡγούμενος Χρυσοπόλεως·
στάσεως δὲ γενομένης αὐτῷ παρητήσατο· ἔτη β' μῆνας θ'
ἡμέρας θ'.

ξ' Παῦλος πρεσβύτερος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας [καὶ οἰκονόμος] 15
ἔτη β' ἡμέρας κς'.

ξά' Πύρρος πάλιν ἀπεκατέστη μῆνας δ' ἡμέρας κγ'.

ξβ' Πέτρος πρεσβύτερος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἔτη β' μῆνας ζ'.

ξγ' Θωμᾶς διάκονος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας καὶ χαρτοφύλαξ
ἔτη β' μῆνας ζ'. 20

ξδ' Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ σκευοφύλαξ τῆς μεγάλης ἐκ-
κλησίας ἔτη 6' μῆνας θ'.

ξε' Κωνσταντῖνος διάκονος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας καὶ σκευο-
φύλαξ [καὶ οἰκονόμος] ἔτος α' μῆνας ια'. ἡμέρας ζ'.

1 Ἰουστινιανοῦ O ἀποκατέστη P 3 Ἰω. ὁ. ν. διάκ.
Κωνστ. R ὁ Νηστευτής om. N 5 ταύτης τῆς ἐκκλ. O
6 ἔτη ιδ' O 7 διάκων P τῆς αὐτῆς] ταύτης O et sic de-
inceps 9 διάκων MP μῆνας ζ' om. CR καὶ ἡμέρ. J
11 Πύρρος J MOR ἐκκλησίας om. CR 13 γενομένης R
ἔτη β' — ἡμέρας θ' post Χρυσοπόλεως collocat P 17 Πύρρος
J OR Κύρος M ἀποκατέστη P 18 πρεσβύτερος] ξενοδό-
χος J 19 διάκων P 22 ἔτη β' O ἔτη θ' J [23 διάκων
P καὶ σκευοφ. om. M καὶ ante σκευοφύλαξ om. N'
24 μῆνας η' R ἡμέρας ζ' om. O

- ξς' Θεόδωρος πρεσβύτερος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, ὀρθόδοξος
σύγκελλος καὶ σκευοφύλαξ ἔτη β' μῆνας γ'.
- ξζ' Γεώργιος πρεσβύτερος, σύγκελλος καὶ σκευοφύλαξ ἔτη β'
μῆνας γ'.
- 5 Θεόδωρος πάλιν ἀπεκατέστη ἔτος α' μῆνας ι'.
- ξη' Παῦλος ἀπὸ λαϊκῶν ἀσηκρήτης ἔτη ε' μῆνας η'.
- ξθ' Καλλίνικος πρεσβύτερος καὶ σκευοφύλαξ Βλαχερνῶν ἔτη
ιβ'. ἐτυφλώθη ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ τοῦ ῥινοκοπημένου.
- ο' Κῦρος πρεσβύτερος καὶ μοναχὸς ἀπὸ τῆς νήσου Ἀμά-
10 στριδος ἔτη ε'.
καὶ ἐξεβλήθη ὑπὸ Φιλίππου.
- οα' Ἰωάννης διάκονος καὶ χαρτοφύλαξ τοῦ οἰκονομείου ἔτη γ'.
- οβ' Γερμανὸς ἐπίσκοπος Κυζίκου καὶ ὁμολογητῆς ἔτη ιε'.
καὶ ἐξεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἀσεβοῦς Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου.
- 15 ογ' Ἀναστάσιος πρεσβύτερος καὶ σύγκελλος αἰρετικὸς ἔτη κδ'.
- οδ' Κωνσταντῖνος μοναχὸς καὶ ἐπίσκοπος τοῦ Συλλαίου ἔτη
ιβ' καὶ ἀπεκεφαλίσθη.
- οε' Νικήτας πρεσβύτερος τῶν ἀγίων ἀποστόλων καὶ ἄρχων
τῶν μοναστηρίων, ὁ εὐνοῦχος ἔτη ιγ' μῆνας δ'.
- 20 ος' Παῦλος ὁ Κύπριος διάκονος ἔτη ε' μῆνας ε'. ὀρθό-
δοξος καὶ ὁμολογητῆς.

1 ἐκκλησίας *om.* BP ὀρθόδοξος BM ὀρθοδόξου P ὀρθό-
δοξος *om.* N', *in mg. ponit* C 2 σύγγελλος O σύγκελος C
3 σύγγελλος O ἔτη β' N ἔτη γ' N' 5 πάλιν *om.* R ἀπο-
κατέστη BP ἀπεκάστη C 6 ἀσηκρήτης J ἀσικρήτης OM

ἀσηκρη^{τ/} BP ἀσηκρι^{τ/} CR 8 ῥινοκοπήτου O ῥινοτμήτου M
9 Κῦρος CJMR ἀπὸ *om.* M 11 ὑπὸ τοῦ Φ. C 12 χαρ-
τουλάριος R οἰκονομίου CJOMR 13 ὃς καὶ O 14 τοῦ Ἰσ.]
καὶ Ἰσ. N τοῦ καὶ Ἰσ. C 15 σύγγελλος O σύγκελος C αἰρετικὸς
post ἔτη κδ' C *om.* JO ἔτη κα' R 16 Κωνσταντῖος O
Συλαίου BP Συλλέου R Συλλαίου M Ἰλαίου O Συλλιλλαίου J
19 ἔτη ιε' (*om.* μῆνας δ') R 20 ἔτη ιε' B μῆνας η' R
ὀρθόδοξος καὶ ὁμολογητῆς *post* διάκονος *collocat.* J, *om.* COR

- οζ Ταράσιος ἀσηκρήτης ἔτη καὶ ἡμέρας β.
 οή Νικηφόρος ἀσηκρήτης μοναχὸς γεγονὼς ἔτη θ'. καὶ ἐξ-
 εβλήθη ὑπὸ τοῦ ἀσεβοῦς Λέοντος τοῦ Ἀρμένη.
 οθ' Θεόδοτος ὁ Κασιτερὰς ἔτη ιε'.

- πί Ἀντώνιος ἔτη ιβ' ὁ τοῦ Συλλαίου. αἰρετικός. 5
 πα' Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ σύγκελλος ὁ ἐπιβουλεύσας ἑαυ-
 τὸν ἔτη θ'.
 πβ' Μεθόδιος ὁ καὶ ὁμολογητὴς ἔτη δ' μῆνας γ'. ὀρθόδοξος
 πγ' Ἰγνάτιος ὁ εὐνοῦχος ἔτη ια' μῆνας ε'.

- τούτου ἐκβληθέντος ὑπὸ Μιχαὴλ βασιλέως διὰ μεσιτείας 10
 πονηρᾶς Βάρδα καίσαρος
 πδ' Φώτιος ὁ ἀσηκρήτης ἔτη η' μῆνας θ'
 καὶ πάλιν Ἰγνάτιος ἀπεκατέστη ἐπὶ τῆς βασιλείας Βασιλείου
 τοῦ φιλοχρίστου καὶ ἐποίησεν ἔτη ι' μῆνα α'.
 Φώτιος τὸ δεύτερον ἔτη θ' παρὰ ἡμέρας κη'. 15
 Στέφανος ἔτη ε' μῆνας η'.

1 ἀσηκρήτης J ἀσηκρή^τ BP ἀσηκρήτης MO ἀσηκρή^τ CR item
 v. 2 ἔτος N καὶ om. P 3 Ἀρμένη JR Ἀρμένου C et pr.

m. corr. ex Ἀρμένη O Ἀρμενίου M Ἀρ^μ P Ἀρ^ε B 4 Κασιτε-
 ρὰς CJP Κασιτερᾶς BO Κασιτηρᾶς P Κασσιτερὰς R καὶ στε-
 ρᾶς M αἰρετικός add. C 5 Ἀντώνιος ὁ τοῦ Συλλαίου ἔτη
 ιβ' M Ἀντώνιος ὁ μοναχὸς καὶ λίαν μέθυσος ἔτη ιβ' O
 Συλλαίου BP αἰρετικός om. JOR 6 Ἰαννὶς ὁ φαρμακο-
 μάντις καὶ σύγκελλος αὐτοῦ O ὁ ἑαυτῶ ἐπιβουλεύσας R
 8 M. ὁ μάρτυς καὶ ὁμολ. O M. ὀρθόδοξος καὶ ὁμολ. R ὁ om. J
 ἔτη ιδ' M ὀρθόδοξος om. JOR 9 ὁ εὐνοῦχος] ὁ υἱὸς τοῦ
 βασιλέως Μιχαὴλ O post v. 9 R addit πδ' Φώτιος ἔτη . . .

vv. 10 — 16 in solo cod. O extant 11 καίσαρα O 12 ἀσηκρή^τ O

- Οἱ ἐν Ῥώμῃ ἐπισκοπήσαντες ἀπὸ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀποστόλων.
- α' Πέτρος ὁ ἀπόστολος ἔτη β'.
- β' Λῖνος ἔτη ιβ'.
- γ' Ἀνέγκλητος ἔτη β'.
- 5 δ' Κλήμης ἔτη θ'.
- ε' Εὐάρεστος ἔτη θ'.
- ς' Ἀλέξανδρος ἔτη ιβ'.
- ζ' Ξύστος ἔτη θ'.
- η' Τελεσφόρος [μάρτυς] ἔτη ι'.
- 10 θ' Ἐγγίνος ἔτη δ'.
- ι' Πῖος ἔτη ιε'.
- ια' Ἀνίκητος ἔτη ια'.
- ιβ' Σωτήριχος ἔτη θ'.
- ιγ' Ἐλευθέριος ἔτη ιε'.
- 15 ιδ' Βίκτωρ ὁ ἐν τῇ συνόδῳ Παλαιστίνης περὶ τῆς τοῦ Πάσχα ἡμέρας συναχθείσης ἔτη ιβ'.
- ιε' Ζεφυρίνος ἔτη ιδ'.
- ις' Κάλλιστος ἔτη η'.
- ιζ' Οὐρβανὸς ἔτη ζ'.
- 20 ιη' Ποντιανὸς ἔτη γ'.
- ιθ' Ἄντρος μῆνα α'.
- κ' Φλαυιανὸς μάρτυς ἐπὶ Δεκίου ἔτη ιγ'.
- κα' Κορνήλιος ὁ καθελὼν Ναυάτον τὸν τῆς μετανοίας καθαιρέτην ἔτη γ'.
- 25 κβ' Λουκιανὸς ἔτη β'.
- κγ' Στέφανος ἔτη θ'.
- κδ' Ξύστος ἔτη β'.
- κε' Διονύσιος ἔτη η'.

vv. 1—5 om. O 1 ἐπισκοπεύσαντες N' τῶν ἁγίων ἀποστόλων M 2 ὁ om. C Λίνος R v. 6 om. M vv. 6—8 om. B
 10 Ἐγγίνος M Ἐγγίνος O Γίννος R 11 Πῖος MO 21 Ἀντέρωσ edd. 22 Φλαβιανὸς O Φαβιανὸς Credner ἔτη ιε' JR
 23 Ναάτον R Ναυᾶτον O ἀναιρέτην R

- κς' Φίλιξ ὁ ὁμολογητῆς ἐπὶ Βαλλερικανοῦ ἔτη ε'.
- κζ' Εὐτυχιανὸς μῆνας η'.
- κη' Γάιος ἔτη ιε'.
- κθ' Μαρκελλίνος ἔτη β'.
- Μέχρι τούτων οἱ τῶν Ἑλλήνων βασιλεῖς καὶ διῶκται. 5
- Καὶ ὅσοι μετὰ τὸ χριστιανῆσαι τοὺς βασιλεῖς ἐπεσκοπήσαν
ἐν Ῥώμῃ.
- λ' Εὐσέβιος ἔτος α'.
- λα' Μιλτιάδης ἔτη δ'.
- λβ' Σίλβεστρος, ἐφ' οὗ ἢ ἐν Νικαίᾳ σύνοδος, ἔτη κη'. 10
- λγ' Μάρκος ἔτη ιβ'.
- λδ' Ἰούλιος ἔτη ιε'.
- λε' Λιβέριος, ὁ ἐξορισθεὶς ὑπὸ Κωνσταντίου Ἀρειανοῦ, ἔτη 5'.
- λς' Φίλιξ ἔτος α'.
- λζ' Σιρίκιος ἔτη ιε'. 15
- λη' Ἀναστάσιος ἔτη γ'.
- λθ' Ἰννοκέντιος ἔτη ιε'.
- μ' Ζώσιμος ἔτη η'.
- μα' Βονιφάτιος ἔτη δ'.
- μβ' Κελεστῖνος, ἐφ' οὗ ἢ ἐν Ἐφέσῳ σύνοδος, ἔτη κα'. 20
- μγ' Ξύστος ἔτη η'.
- μδ' Λέων, ἐφ' οὗ ἢ ἐν Χαλκηδόνι σύνοδος, ἔτη κα'.
- μέ' Ἰλαρίων ἔτη 5'.
- μς' Συμπλίκιος, ὁ κατὰ Μαρτυρίου τοῦ Νεστοριανοῦ ἐπι-
στελλας πρὸς Ἀντιοχεῖς, ἔτη ιδ'. 25

1 Φίλιξ BP ὑπὸ R vv. 2 et 3 om. M 4 Μαρκελλιανὸς CR
6 χριστιανίσαι BCJOP τοὺς om. R ἐπισκόπησαν CMOR
7 Ῥώμης R 8 ἔτη δ' R 9 Μελετιάδης O 10 ἀφ' M ἢ ἐν]
καὶ O σύνοδος πρώτη ἔτη CJM σύνοδος ἐγένετο ἔτη R 11 ἔτη
β' Theophanes recte 13 Τιβέριος M ὁ om. O Κωνσταντίνου O
Post Felicem Theophanes recte addit Damasum annis XXVIII
17 Ἰνοκέντιος JO 18 Σώσιμος M 19 Βονηφάτιος MO 20 ἔτη
κα'] annos decem Theophanes Celestino tribuit recte vv. 21 et 22
om. BP post v. 24 ponit R 23 Ἰλαρίων BP 24 Συμπλίκιος CO
Συμπλήκιος MR Νεστορίου O 25 Ἀντιόχειαν M Ἀντιό^χ O

- μζ Φίλιξ, ὁ ἀποσχίσας διὰ τὸ ἐνωτικὸν Ζήνωνος, ἔτη θ'.
 μη Γελάσιος ἔτη ε'.
 μθ Ἀναστάσιος ἔτη β'.
 ν' Σύμμαχος καὶ ἅμα αὐτῷ Λαυρέντιος ἔτη ιδ'.
 5 να Ὀρμίσδας, ὁ ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ ἐντάξας τὴν ἐν Χαλκη-
 δόνι σύνοδον τοῖς διπτύχοις, ἔτη ι'.
 νβ Ἰωάννης ἔτη γ'.
 νγ Φίλιξ ὁ ἀγαπητὸς Ἰουστινιανοῦ βασιλέως ἔτη δ'.
 νδ Βονιφάτιος ἔτη β'.
 10 νε Ἰωάννης ἔτη γ'.
 νς Ἀγαπητὸς [ἔτη β'].
 νζ Σιλβίριος ἔτος α'. .
 νη Βιγίλιος ἔτη ιη'.
 νθ Πελάγιος ἔτη ε'.
 15 ξ' Ἰωάννης ἔτη η'.
 ξα Βενέδικτος ἔτη ε'.
 ξβ Πελάγιος ἄλλος ἔτη
 ξγ Γρηγόριος ἔτη
 ξδ Σαβινιανὸς ἔτη
 20 ξε Βονιφάτιος ἔτη
 ξς Βονιφάτιος ἄλλος ἔτη

Καὶ ὅσοι γεγόνασι πατριάρχαι ἐν τῇ Ἱερουσαλήμ ἀπὸ Χριστοῦ.

- α' Ἰάκωβος ὁ ἀδελφὸς τοῦ κυρίου ἔτη κς'.
 β' Συμεὼν ὁ Κλεώπας, ἀνεψιὸς αὐτοῦ καὶ μάρτυς ἔτη κγ'.
 25 γ' Ἰοῦστος ἔτη ς'.

4 Λαβρέντιος R 5 Ὀρμίσδας BC Ὀρμίδας J Καλχη-
 δόνι BP 8 Φίλιξ MP τοῦ βασιλέως PR 9 Βονηφάτιος
 MP Βονυφάτιος O *item vv. 20. 21 De vers. 12 sqq. cf. praef.*
 21 Σελβήριος M Σίλβεστρος *Theophanes* 16 Βενεδίκτος J
 ἔτη ς' R 17 ἄλλος *om.* O ἔτη ι' R 18 ἔτη ιβ' R
 19 Σαβινιανὸς J Σαβιανὸς COP *prim.* Σαβῖνος BMRP *sec. m.*
 ἔτη ς' R 20 ἔτη δ' R 21 ἔτη θ' R 22 *Episcoporum*
Hierosolymitanorum series interiit in O εἰς Ἱερουσαλήμ R
 23 ἔτη κβ' M 24 Κλεόπας M ἀδελφὸς R

δ	Ζαχαρίας ἔτη δ.	
ε	Τωβίας ἔτη δ.	
ς	Βενιαμὶν ἔτη β.	
ζ	Ἰωάννης ἔτη β.	
η	Ματθαῖος ἔτη β.	5
θ	Φίλιππος ἔτη β.	
ι	Σενεκᾶς ἔτη δ.	
ια	Ἰουῆτος ἔτη δ.	
ιβ	Λευὶς ἔτη δ.	
ιγ	Ἐφραΐμ ἔτη β.	10
ιδ	Ἰωσήφ ἔτη β.	
ιε	Ἰούδας ἔτη β.	
ισ	Μάρκος ἔτη η.	
ις	Κασσιανὸς ἔτη ε.	
ιη	Πούπλιος ἔτη ε.	15
ιδ	Μάξιμος ἔτη δ.	
κ	Ἰουλιανὸς ἔτη β.	
κα	Γαϊανὸς ἔτη γ.	
κβ	Σύμμαχος ἔτη β.	
κγ	Γάιος ἔτη γ.	20
κδ	Ἰουλιανὸς ἔτη δ.	
κε	Ἡλίας ἔτη β.	
κς	Καπίτων ἔτη δ.	
κς	Μάξιμος ἔτη δ.	
κη	Ἀντωνῖνος ἔτη ε.	25
κθ	Οὐάλης ἔτη γ.	
λ	Δουλιχιανὸς ἔτη β.	

v. 4 om. A 6 ἔτη β] annos II A cf. Syncell. p. 660, 4
 ἔτος α' codd. 7 Σενεκᾶς JMR ἔτη δ'] annos II A ἔτος α'
 Syncell. p. 660, 5 8 annum unum A sed cf. Syncell. p. 660, 6
 9 post Ephraem Iulianum ex v. 17 huc transponit B
 14 Κασσιανὸς MR ἔτη ε'] annos V A cf. Syncell. v. 663, 12
 ἔτη η' codd. v. 15 om. A vv. 19 et 20 om. M 22 Ἡλίας
 JM Heli A

- λα' Νάρκισσος ἔτη δ'.
 λβ' Δίος ἔτη η.
 λγ' Σερμανίων ἔτη δ'.
 λδ' Γορδίας ἔτη ε'.
 5 λε' Νάρκισσος ὁ δεύτερος μάρτυς ἔτη ι'.
 λς' Ἀλέξανδρος μάρτυς ἔτη ιε'.
 λζ' Μαζαβάνης ἔτη κα'.
 λη' Ὑμέναιος ἔτη κγ'.
 λθ' Ζάβδας ἔτη ι'.
 10 μ' Ἐρμών ἔτη θ'.

Μέχρι τούτων οἱ ἐκ τῶν Ἑλλήνων βασιλεῖς καὶ οἱ παρ' αὐτῶν διωγμοί.

Καὶ ὅσοι ἐπίσκοποι μετὰ τὸ χριστιανῆσαι τοὺς βασιλεῖς.

- μα' Μακάριος ὁ ἐν τῇ <πρώτῃ> συνόδῳ ἔτη κ'.
 15 μβ' Μάξιμος ἔτη ε'.
 μγ' Κύριλλος ὁ ἐξωσθεὶς ὑπὸ Ἀρειανῶν· ἀντ' αὐτοῦ δὲ
 γεγόνασι τρεῖς· Ἀρσένιος, Ἡράκλειος καὶ Ἰλάριος· καὶ
 πάλιν ἀνακληθεὶς ἐπὶ Γρατιανοῦ ἐν τῇ β' συνόδῳ εὐ-
 ρέθη ἐν Κωνσταντινουπόλει· ὁμοῦ ἔτη ξβ'.
 20 μδ' Ἰωάννης ἔτη ιε'.
 με' Πραῦλιος ἔτη κ'.
 μς' Ἰουβενάλιος ὁ ἐν ταῖς δυσὶ συνόδοις Ἐφέσου καὶ ἐν
 Χαλκηδόνι, ἔτη λη'.

1 Νάρκισ J 2 Δίος BMPR 3 Γερμανίων M 5 ὁ
 δεύτερος J R A ὁ δεύτερον BMP τὸ δεύτερον? cf. Syncell. p.
 680, 19 6 incipit cod. C 7 Mazabanes A cf. Syncell. p. 684, 2;
 705, 9; 714, 20; 722, 8 Μαζαμάνης BMP Μαζαμάνης C Μα-
 ζαμάνης R 8 Ὑμεναῖος P Ἡμέναιος J Οἰμένεος CR Οἰμέ-
 νος M 9 Ζαβδάς BMR Ζάδας C 10 Ἐρμών BP Ἐρμών
 CR Ἐρμών M 13 χριστιανίσει BCJP 14 πρώτη add. ex
 A om. codd. 16 ὁ om. M ἐξωσθεὶς CJM ἐξωσθεὶς R ὑπὸ
 τῶν Ἀρ. Ν' 18 ἐπὶ] a A 19 ὁμοῦ N εἰσὶ R ἐστὶ C om. J
 21 Paryllius A ἔτη κ' καὶ (καὶ om. C) μῆνας ε' CR
 23 Καλκηδόνι BP

μζ' Θεοδόσιος ὁ ἐκβληθεὶς ὑπὸ Μαρκιανοῦ· καὶ πάλιν
Ἰουβενάλιος.

μη' Ἀναστάσιος ἔτη ιη'.

μθ' Μαρτύριος ἔτη η'.

ν' Σαλούστιος, ἐφ' οὗ ἀπέσχισεν ὁ Ῥώμης ἐπίσκοπος διὰ 5
τὸ ἐνωτικὸν Ζήνωνος ἔτη η'.

να' Ἡλίας ὁ ἐκβληθεὶς ὑπὸ Ἀναστασίου βασιλέως ἔτη κγ'.

νβ' Ἰωάννης ἔτη ια'.

νγ' Πέτρος ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ βασιλέως ἔτη κ'.

νδ' Μακάριος ὁ ἐκβληθεὶς ἔτη β'. 10

νε' Εὐστόχιος ἔτος α'.

νς' Μακάριος πάλιν ἔτη δ'.

νζ' Ἰωάννης ἔτη κ[β'].

νη' Ἀμῶς ἔτη η'.

νθ' Ἰσαάκιος ἔτη η'. 15

ξ' Ζαχαρίας πρὸ τῆς αἰχμαλωσίας ἔτη κβ'.

ξα' Μώδεστος ἔτος α'.

ξβ' Σωφρόνιος.

Καὶ ὅσοι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπίσκοποι ἀπὸ Χριστοῦ καὶ
τῶν ἀποστόλων. 20

α' Μάρκος ὁ εὐαγγελιστῆς ἔτη β'.

β' Ἀννιανὸς ἔτη κβ'.

γ' Αἰβίλιος ἔτη ιβ'.

δ' Κέρδων ἔτη ι'.

2 Ἰουβ. ἔτη . . . JM 5 ἀφ' MR 7 Ἡλίας J
11 Εὐτόχιος M 13 ἔτη κβ' N' ἔτη κ' MP Theophanes ἔτη δ'
καὶ ις' B 14 Ἀμῶς BCR ἔτη κβ' M 15 Ἰσαάκιος R
Ἰσαάκιος M 17 Μόδεστος C 18 ἔτη . . . add. CJ

19 Ὅσοι ἐπεσκῶ^π ἀπὸ Χρ. καὶ τῶν ἀπ. ἐν Ἀλεξ. R ἐπίσκοποι

N ἐπίσκο^π C ἐπισκόπησαν JO 20 τῶν ἀγίων ἀποστόλων JM

21 ἔτη ε' C β' om. O 22 Ἀνιανὸς R Ἀνανίας O 23 Αἰ-
βίβλης M Αἰβίλλιος R Αἰμύλλιος? ex Syncell. p. 651, 20

24 Κερδῶν JMO Κερδῶν R

- ε' *Πρῶμος ἔτη ιβ'.*
 ς' *Ἰουστίνος ἔτη ι'.*
 ζ' *Εὐμενῆς ἔτη ι'.*
 η' *Μαρκιανὸς ἔτη ιγ'.*
 5 θ' *Κελαδίων ἔτη ι'.*
 ι' *Ἀγριππῖνος ἔτη ιδ'.*
 ια' *Ἰουλιανὸς ἔτη ιε'.*
 ιβ' *Δημήτριος ἔτη ι'.*
 ιγ' *Ἡρακλᾶς ἔτη ιμ'.*
 10 ιδ' *Διονύσιος ὁ ἐπὶ Βαλλεριανοῦ βασιλέως ἐξορισθεὶς ἔτη ις'.*
 ιε' *Μαξιμιανὸς ἔτη η'.*
 ις' *Θεωνᾶς ἔτη ιδ'.*
 ιζ' *Πέτρος ὁ μάρτυς ἔτη ια'.*

Μέχρι τούτων οἱ ἐκ τῶν Ἑλλήνων βασιλεῖς καὶ διῶκται.

- 15 *Καὶ ὅσοι μετὰ τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον ἐπεσκόπησαν*
[εἰσὶν οὗτοι].

- ιη' *Ἀχιλλᾶς ἔτος α'.*
 ιθ' *Ἀλέξανδρος ὁ καὶ ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ ἔτη κγ'.*
 κ' *Ἀθανάσιος ὁ πολλάκις ἐξορισθεὶς ὑπὸ Ἀρειανῶν. ἀνθ'*
 20 *οὗ γέγονε Γρηγόριος Ἀρειανός.*
 κα' *Ἀθανάσιος πάλιν τὸ δεύτερον· τούτου ἐξορισθέντος ὑπὸ*
Κωνσταντίου πάλιν, Γεώργιος Καππαδόκης Ἀρειανός.

1 *Πρῶμος* CJOR *Πρόβος* M *vv. 3—5 om.* BP 5 *ἔτη*
 γ' M 10 *βασιλέως om.* O 11 *ἔτη ν' P* 12 *ἔτη κθ' O*
 13 *ὁ om.* MR *ἔτη ιδ' O* 14 *ἐκ om.* R 15 *μετὰ τῶν*
μεγάλων K. C *ἐπεσκόπησαν* BP *ἐπισκόπησαν* JM *ἐπισκο^π* C
ἐπεσκόπευσαν R *ἐπισκόπευσαν* O 16 *εἰσὶν οὗτοι* CJR
 οὗτοι MO *om.* BPA 17 *Ἀχιλλᾶς* CJ *Ἀχιλᾶς* R *Ἀλλᾶς* M
 18 *καὶ om.* M *κγ' om.* O 19 *Ἀθανάσιος ὁ μέγας* R *ἀνθ'*
 ῶν R 20 *γέγονεν ἔτη . . . κα' Γρηγ. M* *Γρηγ. Ἀρ. ἔτη . . .*
 JR *Ἀρ. ἔτι Ἀθαν. O* 22 *Κωνσταντῖνου* JMOR *Κωνσταν^τ* C
 Constantio A *πάλιν om.* R *Ἀρειανὸς om.* J *Ἀρειανὸς*
ἔτη . . . R

- κβ' Ἀθανάσιος τὸ τρίτον ὁμοίως καὶ τὸ τέταρτον ἐπεσκόπησεν· ὁμοῦ τὰ πάντα ἔτη μς'.
- κγ' Πέτρος ὁ ἐξορισθεὶς ὑπὸ Οὐάλεντος ἔτος α'.
- κδ' Λούκιος Ἀρειανὸς ἔτη ε'.
- Πέτρος τὸ δεύτερον ἔτος α'.
- κε' Τιμόθεος ὁ ἐν τῇ β' συνόδῳ ἔτη η'.
- κς' Θεόφιλος ἔτη κη'.
- κζ' Κύριλλος ὁ ἐν τῇ Ἐφέσου τὸ πρότερον συνόδῳ κατὰ Νεστορίου τοῦ ἀσεβοῦς, ἔτη λβ'.
- κη' Διόσκορος ὁ ἐν τῇ ληστρικῇ συνόδῳ τὸ δεύτερον Ἐφέσου ἔτη ε', καὶ καθηρέθη ὑπὸ τῆς τετάρτης ἐν Χαλκηδόνι συνόδου.
- κθ' Προτέριος ὀρθόδοξος, ὁ ἐν τῇ θείᾳ κολυμβήθρα σφαγείς, ἔτη ς'.
- λ' Τιμόθεος ὁ Ἐλοῦρος ἔτη β'.
- λα' Τιμόθεος ὁ Λευκὸς ἔτη ιε'.
-
-
- λβ' Πέτρος ὁ Μογγὸς ἔτος α'.
- λγ' Ἰωάννης ὁ ἐκβληθεὶς ἔτη γ'.
- Πέτρος τὸ δεύτερον ἔτη ς'.
- λδ' Ἀθανάσιος αἰρετικὸς ἔτη ζ'.

1 πάλιν τὸ τρίτον M τέταρτον καὶ τὸ πέμπτον R ἐπισκόπησεν OM ἐπίσκοπ^π C ἐπεσκόπευσεν R 3 ὁ om. OM 4 Λουκιανὸς C Ἰουβιανὸς ὁ O 8 Ἐφέσου] Ἐφέσῳ *codd. cf. v.* 10 ^δ συνὸ τὸ πρότερον BP τὸ πρότερον σύνοδον JM τὸ πρότερον ^δ συνο C πρώτη συνόδῳ R 9 ἀσεβοῦς στήσας ἔτη M 10 Διόσκορος ὁ ἐν τῇ ληστρικῇ συνόδῳ ἔτη κθ' (ἔτη κθ' om. M) *tell. om.* N 11 ἔτη ε' αἰρετικὸς C 15 ὁ om. BMOP Ἐλοῦρος J Αἰλοῦρος CO Αἰλουρος MR Αἰλουρος (om. acc.) BP 16 Timotheus alius Leucus annos V. A ἔτη ιε' *etiam Theophanes vv. 17.* 18 A *addit* XXXV Timotheus iterum Helurus annos II XXXVI Timotheus Leucus annos IIII quos eosdem Theophanes enumerat

- λέ' Ἰωάννης ἔτη θ'.
 λς' Ἰωάννης ἄλλος ἔτη ια'.
 λζ' Διόσκορος ἔτη γ'.
 λη' Τιμόθεος ὁ ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως ἔτη ις'.
 5 λθ' Γαϊανὸς ἔτος α'.
 μ' Θεοδόσιος ἔτη β'.
 μα' Παῦλος ἔτη β'.
 μβ' Ζωῖλος ἔτη ζ'.
 μγ' Ἀπολινάριος ἔτη ιθ'.
 10 μδ' Ἰωάννης ἔτη ια'.
 με' Εὐλόγιος ἔτη κζ'.
 μς' Θεόδωρος ὁ Σκριβων ἔτη β'.
 μζ' Ἰωάννης ὁ Κύπριος ὁ καὶ Ἐλεήμων ἔτη ι'.
 μη' Γεώργιος ἔτη ιδ'.
 15 μθ' Κῦρος ἔτη ι'.
 ν' Πέτρος ἔτη ι'.

Καὶ ὅσοι ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐπεσκόπησαν ἀπὸ Χριστοῦ καὶ
τῶν ἀποστόλων.

- α' Πέτρος ὁ ἀπόστολος ἔτη ια'.
 20 β' Εὐόδιος ἔτη κ[γ'].
 γ' Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος, ὁ καὶ ἐπὶ Τραϊανοῦ μαρτυρή-
σας, ἔτη δ'.
 δ' Ἦρων ἔτη κ'.
 ε' Κορνήλιος ἔτη ιγ'.
 25 ς' Ἐρως ἔτη κς'.

4 ὁ om. M Ἰουστιν' P 5 Γάϊος N Γαϊανὸς N' Gahi-
nus A Γαϊνᾶς Theophanes 6 Μεθόδιος O 8 Ζώϊλος CJOM
Ζώηλος R 9 annos VIII A ιθ' etiam Theophanes 11 ἔτη
ις' R 13 καὶ om. R 14 ἔτη ια' R 15 versum om. R

Κύρος PM 17 ἐπισκόπησαν JMO ἐπίσκο^π C ἐπεσκόπευσαν R
 18 τῶν ἀγίων ἀποστόλων JM 19 ὁ om. M 20 Εὐώδιος
 BPN' ἔτη κ BP ἔτη κγ' MN'A ἔτη κθ' Syncell. 21 καὶ
 om. MR μαρτυρήσας ἐν Ῥώμῃ R 23 Ἦρων JMO
 25 Ἐρω ἔτη κβ' O ἔτη ς' J

- ζ Θεόφιλος ἔτη ιγ'.
 η Μαξιμιανὸς ἔτη ιγ'.
 θ Σεραπίων ἔτη κέ'.
 ι Ἀσκληπιάδης ἔτη θ'.
 ια Φιλητὸς ἔτη η'. 5
 ιβ Ζεβῆνος ἔτη ε'.
 ιγ Βαβυλᾶς ὁ ἐπὶ Δεκίου μαρτυρήσας ἔτη ιγ'.
 ιδ Φάβιος ἔτη θ'.
 ιε Δημητριανὸς ἔτη δ'.
 ις Παῦλος ὁ Σαμοσατεὺς ἔτη η'. 10
 ιζ Δόμνος ἔτη β'.
 ιη Τίμαιος ἔτη ι'.
 ιθ Κύριλλος ἔτη ιέ'.
 κ Τύραννος ἔτη ιγ'.

Μέχρι τούτων οἱ ἐκ τῶν Ἑλλήνων βασιλεῖς καὶ διῶκται. 15
 Καὶ ὅσοι μετὰ τὸ χριστιανῆσαι τοὺς βασιλεῖς πατριάρχαι,
 εἰσὶν οὗτοι·

- κα Βιτάλιος ἔτη ε'.
 κβ Φιλογόνιος ἔτη ε'.
 κγ Παῦλος ἔτη ε'. 20
 κδ Εὐστάθιος ὁ ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ Νικαίας κορυφαῖος,
 ὁ καὶ ἐκβληθεὶς ὑπὸ Ἀρειανῶν, ἔτη ιη'.

Μεθ' ὃν Ἀρειανοὶ ε'.

- κέ Εὐλάλιος ἔτη γ'.
 κς Εὐφρόνιος ἔτη η'. 25

3 ἔτη ιε' M 5 Φιλιτὸς CR 6 Ζεβῆνος BR 7 Βαβύ-
 λας O Βαβυλᾶς JMR 8 Φλάβιος M Φλάνιος R Φλαβιανὸς C
 9 ἔτη ιδ' O 10 Σαμωσατεὺς BO Σαμωσανταῖς C Σαμωσά-
 των R 16 χριστιανίσαι BCOP 17 οὕτως BCP 19 Φιλο-
 γένιος C Φιλογένιος R 21 ὁ om. O πρώτη om. M Εὐστά-
 θιος ὁ ἐν τῇ συνόδῳ τῇ πρώτῃ καὶ μάρτυς καὶ κορυφαῖος τῶν
 ἐν Νικαίᾳ πατέρων ὁ ἐκβλ. ὑπὸ Ἀρ. R συνόδῳ] hic finis cod.
 O καὶ om. B 23 μεθ' ὧν CJ Ἀρειανοὶ ε' CR Ἀρειανοὶ
 (om. ε') J Ἀρειανοὶ καὶ N Arriani annos VI A

- κζ Φακέλλιος, ἐφ' οὗ τὰ ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας
Ἀντιοχείας, ἔτη ιβ'.
- κη Στέφανος ἔτη γ'.
- κθ Λεόντιος ἔτη η'.
- 5 λ Εὐδόξιος ἔτη β'.
- λα Ἀνάγιος ἔτη δ'.
- λβ Μελέτιος ὁ ὁμολογητής, ὁ καὶ ὑπὸ Οὐάλεντος ἐκβλη-
θεὶς, ἔτη κέ'.
- λγ Εὐζώιος Ἀρειανὸς ἔτη . . .
- 10 λδ Μελέτιος πάλιν, ὅτε καὶ συνῆλθεν ἐν τῇ [δευτέρῃ]
συνόδῳ Κωνσταντινουπόλεως.
- λε Φλαβιανὸς ἔτη κβ'.
- λς Πορφύριος ἔτη
- λζ Ἀλέξανδρος ἔτη
- 15 λη Θεόδοτος ἔτη δ'.
- λθ Ἰωάννης, ὁ ἐν τῇ τρίτῃ συνόδῳ Ἐφέσου, ἔτη ιη'.
- μ Δόμνος, ὁ ἐν τῇ ληστρικῇ τῷ δευτέρῳ Ἐφέσου, ἔτη η'.
- μα Μάξιμος ὁ ἐν τῇ τετάρτῃ συνόδῳ ἐν Χαλκηδόνι, ὃς
καὶ ἐξεβλήθη διὰ πταισμα, ἔτη δ'.
- 20 μβ Βασίλειος ἔτη β'.
- μγ Ἀνάγιος, ἐφ' οὗ ἡ πόλις πέπτωκεν, ἔτος α'.
- μδ Μαρτύριος ἔτη ιγ'.
- με Ἰουλιανὸς ἔτη ιε'.
- μς Πέτρος ὁ Κναφεύς, ὁ καὶ ὑπὸ Ζήνωνος ἐκβληθεὶς, ἔτη γ'.
- 25 μζ Ἰωάννης ὁ μετὰ τρίμηνον ἐκβληθεὶς.

1 Phlacillus A 5 Ἀνάγιος BJMP Ἀνιανὸς CR Anianus
A cod. Cass. Ananias A cod. Pal. Ἄνανος Theophanis cod. Vat.
154 Ἀνιανὸς Theoph. codd. rell. 7 ὁ ante ὁμολ. om. M καὶ
om. M 9 Εὐζώιος C ἔτη ε' CR 10 συνῆλθον R δευτέρῃ
N' om. N 12 Φλαβιανὸς R ἔτη κ' N κβ' etiam Theophanes
13 ἔτη λ' R 14 ἔτη δ' R 16 τρίτῃ om. M ἔτη η' R
17 ὁ om. R 18 ὁ ἐν τῇ τετάρτῃ] ἔτη δ' M Καλχηδόνι
BP 19 καὶ om. R ἔτη δ' om. M 23 annos v A ἔτη 5'
Theophanes 25 τρι^τ μὴν C

- μη' Στέφανος ἔτη γ'.
 μθ' Στέφανος ἄλλος ἔτος α'.
 ν' Καλανθίων ἔτη δ'.
 να' Πέτρος πάλιν ὁ Κναφεὺς [ἔτη γ'].
 νβ' Παλλάδιος ἔτη ι'. 5
 νγ' Φλαβιανός, ὁ ἐκβληθεὶς ὑπὸ Ἀναστασίου βασιλέως,
 ἔτη ζ'.
 νδ' Παῦλος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτη γ'.
 νε' Εὐφράσιος, ὁ ἐν τῇ πτώσει τῆς πόλεως χωσθεὶς, ἔτη ε'.
 νς' Ἐφραίμιος, ὁ ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ, ἔτη ιη'. 10
 νζ' Δόμνος ἔτη ιδ'.
 νη' Ἀναστάσιος ἔτη ια'.
 νθ' Γρηγόριος ἔτη κδ'.
 ξ' Ἀναστάσιος τὸ δεύτερον ἔτη ε'.
 ξα' Ἀναστάσιος ἕτερος ἔτη θ'. 15

Καὶ ὄσαι εἰς θεῖαι γραφαὶ ἐκκλησιαζόμεναι καὶ κεκανο-
νισμέναι καὶ ἡ τούτων στιχομετρία οὕτως.

- α' Γένεσις στίχων ,δτ'.
 β' Ἔξοδος στίχων ,βω'.
 γ' Λευϊτικὸν στίχων ,βψ'. 20
 δ' Ἀριθμοὶ στίχων ,γφλ'.
 ε' Δευτερονόμιον στίχων ,γρ'.
 ς' Ἰησοῦς στίχων ,βρ'.
 ζ' Κριταὶ καὶ Ῥοῦθ στίχων ,βυν'.
 η' Βασιλειῶν α' καὶ β' στίχων ,ασμ'. 25

4 ἔτη γ' om. JN habent CRA vv. 6. 7 lacunam indicat A: LIII
Flavianus <qui> eiectus est ab Anastasio imperatore annos XIII.
LIII Severus qui eiectus est sub Iustiniano imperatore annos
VII. consentiente Theophane 6 Φλαβιανός R βασιλέως om. R
8 ὁ ἐπὶ C 10 Εὐφραίμιος M Ἐφραίμιος BP 13 ἔτη ιδ' M

18 ^{XX} στί CR ubique ^X στί J *semel tantum* στίχων ,ατ' *codd.*
III^{ccc} A 21 III^b A 24 ,βν' J II^{cccl} A 25 ,ασμ' *codd.*
II^{ccxxx} A

- θ' Βασιλειῶν γ' καὶ δ' στίχων ,βσγ'.
 ι' Παραλειπόμενα α' καὶ β' στίχων ,εφ'.
 ια' Ἐσδρας α' καὶ β' στίχων ,εφ'.
 ιβ' Βίβλος ψαλμῶν στίχων ,ερ'.
 5 ιγ' Παροιμίαι Σολομῶντος στίχων ,αψ'.
 ιδ' Ἐκκλησιαστῆς στίχων ζφ'.
 ιε' Ἄϊσμα ἄσμάτων στίχων σπ'.
 ις' Ἰὼβ στίχων ,αω'.
 ιζ' Ἡσαίας προφήτης στίχων ,γω'.
 10 ιη' Ἰερεμίας προφήτης στίχων ,δ.
 ιθ' Βαροῦχ στίχων ψ'.
 κ' Ἰεζεκιήλ στίχων ,δ.
 κα' Δανιήλ στίχων ,β.
 κβ' Οἱ δώδεκα προφῆται στίχων ,γ.
 15 Ὅμοῦ τῆς παλαιᾶς διαθήκης βίβλοι κβ'.
 Τῆς νέας διαθήκης.
 α' Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον στίχων ,βφ'.
 β' Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον στίχων ,β.
 γ' Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν στίχων ,βχ'.
 20 δ' Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην στίχων ,βτ'.
 ε' Πράξεις τῶν ἀποστόλων στίχων ,βω'.
 ς' Παύλου ἐπιστολαὶ ιδ' στίχων ,ετ'.
 ζ' Καθολικαὶ ἐπιστολαὶ Ἰακώβου α' Πέτρου β' Ἰωάννου
 γ' Ἰούδα α', ὁμοῦ ζ'
 25 Ὅμοῦ τῆς νέας διαθήκης βίβλοι κς'.
 1 βσγ' *codd.* Πσσσxxx A 3 Librum Iob post Esdram
 inserit, postea omittit J 5 ,αψ' *codd.* μσσσνιιι A 6 ζφ'
 codd. δσσλ A 9 ὁ προφ. R 10 Ἰερεμίου προφήτ^τ J Ἰερεμ. ὁ προφ.
 R 12 Ἐζεκιήλ C 14 γ *codd.* ΙΙΙ δσσσ A 15 ὁμοσ C
 βιβλία CR 16 εἰς καὶ τῆς νέας διαθήκης ταῦτα R 20 βγ' C
 21 τῶν *om.* CR 22 Pauli apostoli epist. A 23 καθολικαὶ
 ἐπιστο^λ Ἰακώβου α' Πέτρου β' Ἰωάννου γ' Ἰούδα α' ὁμοῦ ζ' CA
 Καθολικαὶ ζ' Ἰακώβου α' — Ἰούδα α' JR *in fine add.* A: versus
 vero mccc 25 διαθήκης *om.* R βιβλία R v. 25 sic A: Simul

Καὶ ὅσαι ἀντιλέγονται τῆς παλαιᾶς αὐταὶ εἰσιν.

- α' Μακκαβαϊκὰ γ' στίχων ζτ'.
 β' Σοφία Σολομῶντος στίχων ,αρ'.
 γ' Σοφία Ἰησοῦ τοῦ Σιράχ στίχων ,βω'.
 δ' Ψαλμοὶ καὶ ᾠδαὶ Σολομῶντος στίχων ,βρ'. 5
 ε' Ἐσθῆρ στίχων τν'.
 ς' Ἰουδῆθ στίχων ,αψ'.
 ζ' Σωσάννα στίχων φ'.
 η' Τωβήτ καὶ Τωβίας στίχων ψ'.

Καὶ ὅσαι τῆς νέας ἀντιλέγονται.

10

- α' Ἀποκάλυψις Ἰωάννου στίχων ,αυ'.
 β' Ἀποκάλυψις Πέτρου στίχων τ'.
 γ' Βαρνάβα ἐπιστολὴ στίχων ,ατζ'.
 δ' Εὐαγγέλιον κατὰ Ἑβραίους στίχων ,βς'.

Καὶ ὅσα ἀπόκρυφα τῆς παλαιᾶς.

15

- α' Ἐνώχ στίχων ,δω'.
 β' Πατριάρχαι στίχων ,ερ'.
 γ' Προσευχὴ Ἰωσήφ στίχων ,αρ'.
 δ' Διαθήκη Μωϋσέως στίχων ,αρ'.
 ε' Ἀνάληψις Μωϋσέως στίχων ,αυ'. 20
 ς' Ἀβραὰμ στίχων τ'.

veteris quidem testamenti libri xxii et novi vii ut supra monstratum est 1 ὅσα CR τῆς παλαιᾶς om. CJ *in fine vers. ponit* R. Et qui veteris sunt, quibus contradicitur et non recipiuntur ab ecclesia A 2 βτ' R βγ' sive ζγ' C |3 στίχων ,αρ' om. J 4 Σοφία υἱοῦ τοῦ Σ. R Σοφία Ἰησοῦ βασιλέως Σ. CJ. Sapiientia Iesu Sirach A 5 ᾠδὴ CJ 6 τν' *interiit in* J cccviii A 7 ς'] καὶ J ς' καὶ R Ἰουδῆθ CJ 9 Τωβήτ C ὁ καὶ J *et corr.* C Τοβίας J ψ'] ,ερ' R 10 ὅσα CR 11—15 om. CR 11 αὐ' J μν A 12 τ' J IIIcccc A *cod. Cass.* IIIcccc A *cod. Pál.* 13 ,ατζ' J mcccvi A 16 Ἐνώχ C De numeris versuum in verss. 16—20 *cf. praeef.* 20 et 21 Μωυσέος J

- ζ' Ἑλὰδ καὶ Μωδὰδ στίχων υ'.
- η' Ἡλία προφήτου στίχων τισ'.
- θ' Σοφονίου προφήτου στίχων χ'.
- ι' Ζαχαρίου πατρὸς Ἰωάννου στίχων φ'.
- 5 ια' Βαρούχ, Ἀμβακούμ, Ἰεζεκιήλ καὶ Δανιήλ ψευδεπί-
γραφα.

Καὶ ὄσα τῆς νέας εἰσὶν ἀπόκρυφα.

-
- α' Περίοδοι Πέτρου στίχων βψν'.
- 10 β' Περίοδος Ἰωάννου στίχων βχ'.
- γ' Περίοδος Θωμᾶ στίχων ,αχ'.
- δ' Εὐαγγέλιον κατὰ Θωμᾶν στίχων ,ατ'.
- ε' Διδαχὴ ἀποστόλων στίχων ε'.
- ς' Κλήμεντος λβ' στίχων βχ'.
- 15 ζ' Ἰγνατίου, Πολυκάρπου, Ποιμένος καὶ Ἑρμᾶ.

1 Modab A υ' *codd.* cc A 2 Ἡλίας προφή^τ CR Ἡλία
προφήτου J Heliae prophetia A 3 προφή^τ CR προφήτου J
prophetia A 5 Ἀββακούμ J στίχων . . . *add.* J ^χ στί . . . C
8 Itinerarium Pauli versus ΠΠδc A *om. codd.* 9 βψφ' C
Πδccc A 10 ,γχ' CR 11 Θωμᾶν J ,αψ' J 14 λβ
om. J 15 Ἑρμᾶ R ^χ στί . . . *add.* C

12

13

14

15

16

17

18

19

20

APPENDICES

Suidas s. v. Ἰγνάτιος.

Ἰγνάτιος διάκονος καὶ σκευοφύλαξ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως καὶ γεγονὼς μητροπολίτης Νικαίας, γραμματικός, ἔγραψε βίους Ταρασίου καὶ Νικηφόρου τῶν ἁγίων καὶ μακαρίων πατριαρχῶν, ἐπιτυμβίους ἐλέγους, ἐπιστολάς, ἰάμβους εἰς Θωμᾶν τὸν ἀντάρτην, ἅπερ ὀνομάζουσι τὰ κατὰ Θωμᾶν, καὶ ἄλλα πολλά.

I.

ΒΙΟΣ

τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν

ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ

ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως καὶ νέας Ῥώμης

5 συγγραφεὶς ὑπὸ ἸΓΝΑΤΙΟΥ διακόνου καὶ σκευοφύλακος
τῆς ἀγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας τῆς ἀγίας Σοφίας.

Εἰ μὲν, ὦ ἄνδρες, μὴ δακρύων πρὸς συντριμμὸν καρ-
δίας ἐκάλει καιρὸς καὶ λύπης ὠδὸς τὰ τῆς ψυχῆς κατέτρο-
χεν αἰσθητήρια, τάχα διὰ λείας ὁδοῦ καὶ κατὰ ῥοῦν ὁ λόγος
10 φερόμενος τὸ ἑαυτοῦ, καὶ εἰ κατόπιν τοῦ προκειμένου, ὅση
δύναμις ἀπεπλήρωσε πρόθυμον. νυνὶ δὲ ὑπὸ τοιούτοις ἀπαρ-
αίτητα τυραννούμενος πάθεσιν, οἷα ναρκήσας εἰς εὐφή-
μίαν τὴν γλωτταν καθεῖναι, τὴν μονωδίαν προείλετο καὶ
πρὸς τὴν τῶν ἐπαίνων ἀπαγορεύσας ἐπίδοσιν ὅλος τῆς κατ-
15 ηφείας ἐγένετο. καὶ τίς ἄρα, ὦ φιλότης, ἀπέκρουσε; τίς
ἢ τὴν κατήφειαν μαιευσαμένη ὑπόθεσις, καὶ τὸν σάλον καὶ
σκότον τοῖς λογισμοῖς ἐνεισκρίνασα πρόφασις; θεοφόρου πα-
τρός, ὦ τὰν, ἀποδημία καὶ στέρησις, ἢ τοῦ παμφαοῦς
φωσφόρου τῆς ἐκκλησίας ἀπόσβεσις, ἢ τοῦ κήρυκος τῆς μό-
20 νης πρὸς θεὸν λατρείας ἀπότευξις, ἢ τῆς μεγαλοφώνου πρὸς
τὴν ἀληθῆ πίστιν διεγειρούσης σάλπιγγος σιγή, ἢ τοῦ πολυ-
τίμου θησαυροῦ τῆς αὔλου διδασκαλίας ἀποκρυβή, ἢ τῶν
ὑποπτέρων χειλέων πρὸς θῆραν τῆς κουφώδους καὶ ἀνε-

μιαίας ἀπιστίας κατάπαυσις, ὁ τῆς νίκης ὄντως (εἰ καὶ τῷ
θανάτῳ, ἅτε ἄνθρωπος, ἠττήθη) φερώνυμος. τοῦτο τὴν
γλωσσαν ναρκᾶν πρὸς εὐφημίαν ἠκόνησε, τοῦτο τῷ λόγῳ
τὴν ἀφασίαν ἐκίνησε, τοῦτο πρὸς τὸ τῆς μονωθίας ἀτόπημα
τὸν λογισμὸν ἐξεκύλισε. διὰ τοῦτο (εἰ μὴ τῶν ἀγνωμόνων 5
ἐδεδίειν τὸ ἔγκλημα, πατρὸς ἀποικομένου παιῖδα σιγᾶν προαι-
ρούμενον, καὶ παραπέμπειν οὕτω μέγα θαῦμα μηδαμῶς τῷ
μοδίῳ τῆς λήθης κρυβῆναι δυνάμενον) ἔπεισα ἂν ἑμαυτὸν τῷ
τῆς ἀμαθίας νέφει ἐγκαλυπτόμενον καὶ τῇ θυέλλῃ τῆς ἀμαρ-
τίας ὡς ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος λαὸς ἀνειργόμενον, μὴ προσβῆναι 10
τῷ ὄρει τῶν ἀρετῶν τοῦ ἀνδρὸς μηδὲ θιγεῖν τι αὐτοῦ τῷ
ἀναξίῳ τοῦ ἐγχειρήματος, θηριώδης τῇ τόλμῃ δεικνύμενος
καὶ λίθοις ἢ βολίσι καταλευστούμενος ἢ βαλλόμενος. ὅμως
δ' οὖν τὸ τῆς προαιρέσεως εὐτελὲς ἐνδεικνύμενος καὶ τὴν
καρδίαν ἐντὸς ὑπὸ τοῦ πόθου φλεγόμενος καὶ τὸ κατὰ δύ- 15
ναμιν φίλον ὃν θεῷ παιδευόμενος, ἑαυτὸν, ὡς οἶόν τε, εἰς
τὸν τῶν ἐγκωμίων βυθὸν τοῦ πανευφήμου καθῆκα πατρός.
ἀλλὰ μοι εἶη διὰ τῶν ὑμετέρων πρὸς τὸ κρεῖττον ἐντεύξεων
τὸν κεκρυμμένον ἐν αὐτῷ μαργαρίτην ἔλεῖν καὶ ἀκινδύνῳ
νοῦ ἀνανήξασθαι καὶ πλοῦτον τοῖς ποθοῦσιν ἡμῖν ἀπεμπο- 20
λῆσαι ἀκήρατον. ἀδικοίην γὰρ ἑαυτὸν, εἰ παρ' αὐτοῦ τὴν
ἀφορμὴν τοῦ λέγειν δρεψάμενος μὴ τὴν ἐκ λόγων ἀντι-
δοσιν εἰσενέγκοιμι.

Δεῦρο δὴ οὖν, τὸν θρηῖνον ἀφέντες τῷ λόγῳ προσίωμεν
καὶ τὰ τῷ θεοφόρῳ βεβιωμένα ὥσπερ τινὰ κοινὸν ἀρετῆς 25
πίνακα τοῖς φιλοκάλοις προθήσωμεν. πᾶσι γὰρ ἔσται πρὸς
ἡδονῆς καὶ ὠφελείας, οἷς ἐν ἔρωτι τὸ ἀγαθὸν διεσπού-
δασται καὶ τὰ τῆς ἀκραιφνοῦς πίστεως στέργεται δόγματα,
τὸ ἰσχυρὸν τῆς ἀληθείας καταφανὲς προδεικνύντα καὶ τὰ
νεῦρα τῶν οὐκ ὀρθῶς πρὸς ταύτην ὀρώντων ἐκκόπτοντα. 30
περιέξει γὰρ καὶ ἀμηγέπη μεμνήσεται οὐ μόνον ὅσα ἐν
ἡθεσι καὶ τρόποις αὐτῷ σεμνοτέροις κατώρθωται, ἀλλὰ καὶ
ὅσα ὑπὲρ αὐτῆς ἀληθείας μέχρις αἵματος κατηγώνισται. πάν-

τας δὲ τοὺς τῆς ὀρθοδοξίας τροφίμους εἰς ἀκρόασιν ἔχειν
 ἐθέλω καὶ ἡδομαι καὶ οὖς ἢ ἐκκλησία τὴν ἑαυτῆς θηλήν, τὴν
 διδασκαλίαν, φημί, τῶν κρειττόνων γυμνώσασα τῆς πνευ-
 ματικῆς καὶ τελείας τροφῆς πρὸς διάκρισιν τοῦ καλοῦ τε
 5 καὶ χείρονος ἐνεφόρησεν. ἐκείνους δὲ διωθοῦμαι καὶ ἀπο-
 πέμπομαι, ὅσοι δόξῃ μοχθηρᾷ προκατειλημμένοι ἀπεναντίας
 τῷ πατρὶ παρεφρόνησαν, ὥσπερ ἀμέλει τὸν θεμέλιον τῆς
 ἐκκλησίας τηνάλλως παρασαλεύειν πειρώμενοι, καὶ, προ-
 φητικῶς εἰπεῖν, τὴν ἑαυτῶν ἐλπίδα τῷ ψεύδει πιστεύσαν-
 10 τες· οὐδὲ γὰρ περὶ αὐτὸν πονηρῶς διακείμενοι καὶ πᾶν ὃ τι
 οὖν κατ' αὐτοῦ δεινὸν μελετήσαντες, τοῖς εἰς αὐτὸν ἐπαί-
 νοις ἡσθεῖεν ἂν ἢ συγκατάθουσι πώποτε. βδέλυγμα γὰρ
 ἁμαρτωλοῖς, ὡς Σολομῶντι καὶ τῇ ἀληθείᾳ δοκεῖ, θεοσέ-
 βεια. ταῖς γὰρ ἄρκυσι τῶν ἀφύκτων λόγων αὐτοῦ ἀεὶ πιε-
 15 ζόμενοι καὶ τῷ λαβυρίνθῳ τῶν ἐλέγχων ἀδιεξίτητα περι-
 θέοντες, ὑπ' ἀπορίας ὠθοῦμενοι πρὸς κακουργίας ἐτρέποντο,
 καὶ κυνῶν ἐνεῶν δίκην τοῦ ἁγίου καθυλακτεῖν οὐχ ὑφίεν-
 ται. ἄτεγκτον γὰρ καὶ ἀνένδοτον αἰρετικὴ μοχθηρία, κἂν
 μυριάκις τοῖς ἐλέγχοις καταποθῇ, τοσαντάκις ἀναισχυντεῖ.
 20 Τοιγαροῦν τούτων ὁ λόγος ἐκκλίνων τὸ δύσαντες τῆς
 εὐθείας ἔχεται τρίβου, φέρων εἰς μέσον τὸν εὐφημούμενον.
 τὸ μὲν δὴ γένος καὶ περιφάνειαν βίου, πατρίδα τε καὶ
 περιουσίαν, καὶ οἷς οἱ τῶν ἕξωθεν νόμοι ποιεῖσθαι τοὺς
 λόγους ὀρίζουσι, θαυμάζειν τε καὶ καθιστορεῖν τοῦ μηδε-
 25 μίαν περὶ ταῦτα σχολὴν ἔχειν θελήσαντος, μόνοις δὲ τοῖς
 τῆς εὐσεβείας σεμνολογήμασιν ἑαυτὸν ὡς τὸ εἰκὸς ὠραί-
 σαντος, οὐκ εὐαγὲς οὐδὲ ὄσιον οἶμαι τοῖς ἀρετὴν ἐπαινεῖν
 ἡρημένοις ἐπιεικῶς καταφαίνεται. σοφιστικῆς γὰρ ἐρεσχηλίας
 κανόσιν οὐχ ἔπεται ὁ διὰ τῶν ἔργων κανὼν καὶ γνώμων
 30 τῶν ἀρετῶν γνωρισθεὶς ἀπαρέγκλητος. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὸ
 εἰδέναι τούτου τῆς ἐπιγείου πατρίδος τὴν εὐκλειαν τῶν τε
 φυσάντων τὴν κατὰ θεὸν εὐδοκίμησιν ὁδὸς εἰς θυμηδίαν
 καθέστηκε φέρουσα, καὶ τὸ τῆς ὑποθέσεως πρόσωπον τίθησι

τηλανγές, καθά πού τις τῶν λυρικῶν διηγόρευσε· φέρε τῆς ἐκ τοῦ γένους τοῦ ἀνδρὸς σκιαγραφίας καὶ τῶν τῆς ὕλης τοῦ βίου προχαραγμάτων ὅλον ὑμῖν τὸν ἀνδριάντα οὐράνιον καὶ πνευματικὸν διαγράψωμεν.

Τοῦτον μὲν οὖν ἡ πρώτη καὶ βασιλὶς τῶν πόλεων πό- 5
λις ἠνέγκατο ὑπὸ θεοσεβέσιν ὄντως γεννήτορσιν, ὡς τινα ζωτικὸν σπινθῆρα ἐξ αὐτῶν σπαργάνων τὸν κόσμον πυρ-
σεύοντα καὶ τῆς ὅσον οὕτω διαρθείσης αἰρετικῆς φλογὸς τὴν δυσσέβειαν σβέσοντα· γεννήτορσιν, οἷς καὶ ἡ κλήσις τὸ φερωνύμοις εἶναι μαρτύρεται. Θεοδώρῳ γὰρ Εὐδόκία πρὸς 10
γαμικὴν συνάφειαν ὁμιλήσασα τὸν ἀληθῶς εὐδόκιμον καὶ θεοδώρητον Νικηφόρον ἐβλάστησε καὶ ὡς οὐράνιον τοῦτον φυτὸν διεδένδρωσεν· ὧν ὁ μὲν τοσοῦτον ἐν εὐσεβείᾳ τὸ ἐπίσημον ἔσχε καὶ γνώριμον, ὡς ὑπὲρ ἀληθείας ἐλέσθαι κινδύνους καὶ ὑπερορίας καὶ μάστιγας. οἶμαι δὲ προφητεία 15
τις ἦν τῆς εἰς τὸν παῖδα μελλούσης ἐκβάσεως καὶ οἶον προχαρακτήρ καὶ εἰκόνισμα ἐφ' ὁμοίῳ μὲν, οὐ κατὰ ταῦτον δὲ παῖδά τε καὶ γενέτην διακινδυνεύειν φρονήματι.

Ἐλαχε γὰρ αὐτὸν κατ' ἐκεῖνο καιροῦ Κωνσταντίνῳ τῆς βασιλείου ἀρχῆς ἐπειλημμένῳ τοὺς οἴακας τὴν τοῦ ὑπο- 20
γραφέως ἀποπληροῦν χρεῖαν καὶ τοῖς βασιλείοις μυστηρίοις ὑπηρετεῖσθαι, ὅς δὴ τῷ ἀκραιφνεστάτῳ φωτὶ τῆς πρὸς θεὸν ὀρθῆς ὁμολογίας καὶ πίστεως ὡς ἄλλος Ἀβραὰμ ὁ πατριάρχης κοσμούμενος πρὸς τὸν ταύτην τυραννοῦντα πικρῶς διαβάλλεται, ὡς Χριστὸν ἐν εἰκόνι καὶ τὴν αὐτοῦ μητέρα τὴν 25
ἄχραντον καὶ πάντας τοὺς ἁγίους σεβάξεται. ὁ δὲ οἶα τῆς ἀληθείας ἐχθρὸς τῷ παραλόγῳ τῆς ἀκοῆς ἐξογκωθεὶς τὴν διάνοιαν παρέσεσθαι τοῦτον ὡς αὐτὸν <κελεύει> καὶ περὶ τῶν ἠκουσμένων ὡς τάχιστα διευθύνεσθαι. καὶ ὅς παρῆν ὡς εἰς εὐωχίαν, οὐ δίκην καλούμενος, καὶ τὴν ἀκοὴν ἐδείκνυ 30
ἐξ ἅπαντος ἀληθεύουσαν. καὶ ἐπειδὴ βασιλεῖ τὰ περὶ αὐτὸν

κατάφωρα γέγονε καὶ ἡ τοῦ ἀνδρὸς ἀνένδοτος ἔνστασις τὴν ἐκείνου ὑποσμύχουσα ἐξῆπτε κακόνοιαν, ἀπειλαῖς ἀδοκῆτοις καὶ μάστιξιν ὡς κατάκριτος ὑπεβάλλετο· ὡς δὲ μὴ καταμαλακισθέντα ταῖς αἰκίαις ὁ δικάζων ὑπέβλεπε, καθήρει τῆς περι-
5 κειμένης γλαίνης καὶ ἀξίας καὶ ὑπερορίας ἐπεικῶς χαλεπῆ κατεδίκαξε.

Καὶ εἶτα χρόνου τινὸς διηπεύσαντος ἐκ Πημολίσσης μετάπεμπτον ἄγει (τοῦτο γὰρ ἦν κατακριθεὶς πρὸς φυγαδεῖαν τὸ φρούριον) καὶ τῶν βασιλείων εἴσω γενέσθαι προσ-
10 ἔταπτε τεθαρρηκῶς, ὡς ἐγῶμαι, τῇ τῆς κακώσεως ἀυστηρία μεταμαθεῖν, ὡς ἐκεῖνος τὸ ἀγαθὸν ὑπετόπαζεν. ἐνέτυχε δὲ ὄντως ἀδάμαντος πρὸς ἀντιτυπῖαν στερρότερον καὶ τῶν ἀπειλῶν ἑαυτοῦ καὶ τοῦ θράσους ἀνώτερον καὶ πρὸς ἑτέρας, εἰ τύχοι, δεινότερας ἐπινοίας ἐτοιμότερον. ταῦτα γὰρ προ-
15 τροπάδην ἐδίωκεν καὶ διὰ τῶν στιγμάτων Χριστοῦ ἑαυτὸν καλλωπίζειν ἐβούλετο, ἢ τῆς ἐκκλησιαστικῆς θεσμοθεσίας διαμαρτήσεσθαι, τῆς Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν θεὸν ἡμῶν ἀποστολικῶ καὶ πατρικῶ ἔθει κατὰ τὸ ἀνθρώπινον ἀναστηλοῦσθαι καὶ προσκυνεῖσθαι δικαιοσύνης εὐκαιρότατα. ὡς δὲ
20 στόματι τὴν σωτηρίαν ὁ ἅγιος ὡμολόγησε καὶ εἰς ἀντίπαλον μοῖραν ἑαυτὸν τοῦ τυραννοῦντος ἀπέκρινε, πρὸς ἑτέρας ἐκίνει τοῦτον βασάνων ἰδέας, ὧν τὴν πληγὴν ὑπόλασας ὡς μάλιστα καρτερώτατα κατὰ τὴν Βιθυνίδα ὑπ' αὐτοῦ ἐξοστρακίζεται Νίκαιαν, ἐν ἣ τὸ τοῦ βίου ἐπίλοιπον θεοσεβῶς ἐμπολιτευ-
25 σάμενος καὶ πᾶσι τύπον δοὺς τῆς περὶ τὴν ἀληθῆ πίστιν ἐνστάσεως, πρὸς τὴν ἐκεῖσε λῆξιν καὶ μακροίωνα μετετάξατο βίωσιν, τὰ γέγρα ταῶν πονηθέντων ἐν τῇ τῶν βεβιωμένων διαγνώσει ληψόμενος.

Ἡ δὲ νόμῳ θείῳ τούτῳ προσομιλήσασα σύννευος, ἅτε
30 φιλόθεος ἀποδειχθεῖσα καὶ φίλανδρος, ἐν πᾶσι τῶ συζύγῳ συνείπετο, ἐν κινδύνοις, ἐν ὑπερορίαις, ἐν θλίψεσιν, ἐν

τοῖς τῆς δικαιοσύνης, κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον, δεξιοῖς καὶ ἀριστεροῖς, λυπηροῖς τε, φημί, καὶ τοῖς ἡδουσιν. ξυνωρὶς γὰρ ὄντες πρὸς τὰ κρείττω ἑαυτοὺς παραθήγοντες, οὐχ ἦττον τῷ πνεύματι συνεκράθησαν ἢ τὰ σώματα. αὕτη μετὰ τὴν τοῦ συνοίκου μακαρίαν τελείωσιν ἐφ' ἱκανὸν χρόνον τῷ παιδί 5 συμβιάσασα, ἄρτι τότε τῆς ἐγκυκλίου παιδείας ἐφαπτομένῳ καὶ τὴν διὰ χειρῶν καὶ μέλανος τέχνην πονουμένῳ. ἠρέθη γὰρ ὑπογραφεὺς τοῖς τῶν κρατούντων μυστηρίοις ὑπηρετούμενος, οὕτω γὰρ παρὰ τῇ Αὐσονίδι διαλέκτῳ τὸ Ἀσηκηρήτης ὄνομα, ὃ ἐπὶ τῶν μυστηρίων μεθερμηνεύεσθαι βούλεται. ἀλλὰ 10 μὴν καὶ ἐν τῇ τῆς ἀρχιερωσύνης λυχνίᾳ τὸν ἑαυτῆς δαδοῦχον φωστῆρα ἐπιτεθέντα, καὶ φῶς ταῖς τρίβοις ἡμῶν ἀειφανὲς ἀναλάμπαντα τεθέαται καὶ τῆς γονεῦσιν ὀφειλομένης παρ' αὐτοῦ μετὰ θεὸν τιμῆς ἕως γήρως καὶ πρεσβείου ὡς τὸ εἰκὸς ἐναπέλαυσεν. ἦτις τὸ μὴ βέβαιον τοῦ βίου ὡς 15 ἀραχνίων νημάτων ἠγησαμένη μηρύματα, ἐπὶ τὸ τῆς ἀσκητικῆς παλαιστρας ἑαυτὴν ἐκδέδωκε στάδιον, κατὰ τοῦ ἀνταγωνιστοῦ κονισαμένη καὶ τοῦτον ἠττήσασα καὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τὸν δρόμον ἀξίως τελέσασα τὸν τῆς ἀθανασίας διὰ θανάτου ἀνεδήσατο στέφανον, ἐκεῖ μετὰ τῶν ἐν τῷ νυμφῶνι 20 παρθένων χορεύουσα καὶ τὴν ἑαυτῆς λαμπάδα τηροῦσα τῷ ἐλαίῳ τῆς εὐποιίας ἀκοίμητον. ὡ παιδὸς τοιαύτης πατέρων εὐτυχήσαντος εὐσεβοῦς ἀναρρήσεως. ὡ πατέρων τοιούτου παιδὸς εὐμοιρησάντων εἰς ἀρετὴν ἐπιτεύξεως.

Ἄλλ' ὃ περὶ μὲν τῶν φυσάντων τὸν δίκαιον λόγος κατὰ 25 πολὺ τῆς ἐκείνων ἀξίας ἠττώμενος ἐνταῦθα μεινάτω. αὐτὸς δ' ὅπως ἐπὶ τῷ τῆς ἀρετῆς θεμελίῳ ἑαυτὸν ἐπρωκοδόμησε καὶ ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ, προφητικῶς εἰπεῖν, διέθετο ὑπολείπεται λέγειν, εἰ καὶ ὁ λόγος ἰλιγγιᾷ τὸ παρ' ἀξίαν εἰπεῖν ὑφορώμενος καὶ τὸ κατ' ἀξίαν ὃ γε δίκαιος ἀκροατῆς 30 ἀπαιτεῖν οὐ βουλόμενος. οὐκοῦν διὰ μικρᾶς τινος καὶ λεπτῆς

ὁδοῦ τὸ τῆς ἀπορίας δαψιλὲς ἐπαγόμενος πειράσομαι πρὸς ἕν τι τῶν αὐτῶ καταρωθῶμένων διαβλέψαι καὶ ἐκ μέρους ὅλον ὑμῖν γνωρίσαι ὡς ἐξ ὀνύχων τὸν λέοντα.

Εἶχε μὲν οὖν αὐτὸν βασιλεύς τε καὶ ἡ τῶν βασιλείων
 5 αὐλὴ οἷά τινα θείαν περιστολὴν καὶ κλέος, λόγον ἐπίσημον,
 ἢ τὸν Παιανιέα ῥήτορα Φίλιππος. οὐ γὰρ στωμύλος τις ἦν
 τὸν θῶπα λόγον ὑποκρινόμενος, ὡς ἂν τὸ πρὸς χάριν λέ-
 γων θηρῶτο τὸν ἔπαινον· λόγῳ δὲ κατὰ λόγον κινουμένῳ
 τὸν λόγον προυβάλλετο, οὐκ ἐν κομψείᾳ λέξεων τὸν ἀκροα-
 10 τὴν ἐφηδύνοντα, τῷ ἀφελεῖ δὲ καὶ ἀνειμένῳ ἐπινοοῦντα
 τρανῶς τὴν ὠφέλειαν. οὗτος ἐπειδὴ τι μέρος τῶν περὶ τὴν
 ὑγιᾶ πίστιν ναυαγίῳ περιπεσὸν <εἶδεν> ἐκ τῶν κατ' ἐκεῖνο
 καιροῦ τὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἀρχῆς οἰακίζόντων βασιλεία, ὅσον
 ἐφ' ἑαυτῷ τὴν ζάλην ἔστησε. τὴν γὰρ ἀνέκαθεν ἐξ ἀπο-
 15 στολικῆς καὶ πατρικῆς θεσμοθεσίας τῇ ἀμωμήτῳ ἐκκλησίᾳ
 παράδοσιν, φημὶ δὴ τῶν ἱερῶν εἰκόνων τύπωσιν καὶ προσ-
 κύνησιν, περιελεῖν βρενθυόμενοι καὶ ὥσπερ ἀμέλει δεδοι-
 κότες βλέπειν Χριστὸν σωματικοῖς χαρακτηρίζεσθαι ἰδιώμασι,
 συῶν δίκην ὁμόσε κατὰ τῆς αὐτῆς εὐπρεπείας ἐχώρησαν.
 20 πᾶσαν θεανδρικὴν ἀναστήλωσιν τοῦ τὰς ἀσθενείας ἡμῶν διὰ
 σαρκὸς ἀνατλάντος Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν τῆς
 τε παναμώμου αὐτοῦ μητρὸς καὶ τῶν ἀπ' αἰῶνος αὐτῷ εὐ-
 αρεστησάντων ἀγίων σωματικὰ ἀπομιμήματα χράναντες, τοπι-
 κὴν ἐπισκόπων ἀποσπάδα, τάληθῆς φάναι Φαρισαϊκὸν συν- a. 754
 25 ἔδριον, ἐν τῇ τῶν πόλεων βασιλίδι συλλέξαι ᾠήθησαν. ἐκεῖνο
 γὰρ κατὰ Χριστοῦ μανὲν θεοκτονίας ἠνέγκατο ἔγκλημα· οὔτοι
 δὲ κατὰ τοῦ σωματικοῦ χαρακτηῆρος αὐτοῦ ὀφθαλμῷ διαστρόφῳ
 προσβλέψαντες χριστομαχίας ἀξίωμα προεκτήσαντο, μηδὲν ἐξ
 ἀκολούθου τοῦ τῆς θείας γραφῆς προγράμματος συνειλη-
 30 χότες δικαίωμα, πατρικῶν δὲ λογίων τῶν κατὰ τῶν εἰδώλων
 ἀγορευόντων ἀποκνίσαντες ἀνοήτως ρησεΐδια, καὶ τὸ ζητού-

12 εἶδεν *add. ex conit.* περιπεσὸν V περιπεσόντων *vulg.*

μενον αὐτοῖς ὑποκλέψαντες ὀρισμῶ ἀτελεῖ καὶ τὰ τῶν πατέρων γραφικῶς μεταίροντες ὄρια, τῆς ἑαυτῶν βδελυρίας τὸ φρόνημα διεχάραξαν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ τῆς ἄνω ῥοπῆς μισοπόνηρος δίκη τοὺς κατὰ τῆς ἐκκλησίας λυτήσαντας, μᾶλλον δὲ κατὰ τῆς σεπτῆς 5 ὁμολογίας ἡμῶν πονηρίαν καττύσαντας καὶ τοῦ βίου πέπαυκε
 a. C. 780 καὶ τῆς ἀξίας, καὶ ἡ τῆς εἰρήνης ἐπάνυμος ἅμα τῷ υἱεῖ Κωνσταντίνῳ ἅτε κληρον πατρῶον τὸ τῆς βασιλείας ἐκ θεοῦ σκῆπτρον κομίζεται. Εἰρήνη, τὸ κραταιόφρον ἐκεῖνο καὶ φιλόθεον γύναιον· εἶπερ γυναιῖκα θέμις καλεῖν τὴν καὶ ἀνδρῶν 10 τῷ εὐσεβεῖ διενεγκοῦσαν φρονήματι, δι' ἧς θεὸς τὴν τότε τῇ ἐκκλησίᾳ παρερπύσασαν ὄφραως δίκην σκολιωτάτην διχόνοϊαν πρὸς ὀρθοτομίαν οἴκτῳ φιλανθρωπίας συνήλασεν. αὕτη
 a. C. 787 τοιγαροῦν ὁμήγουριν ἱερῶν ἀνδρῶν ἐκ τῶν τῆς οἰκουμένης τερμάτων συναγηγέρθαι ἐν τῇ κατὰ Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας 15 μητροπόλει ἐπ' ἀναιρέσει τῆς λοιμώδους ταύτης νόσου θεσπίσασα, θεοῦ λοιπὸν ἐπαμύνοντος ἐτέλει τὸ βούλημα. ἧς ἡγεῖτο μὲν Ταράσιος ὁ τῆς βασιλίδος ἱερώτατος πρόεδρος, Ἀδριανοῦ τε τοῦ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, καὶ Πολιτιανοῦ τοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας, Θεοδωρήτου <τε τοῦ τῆς> Ἀντιοχείας, καὶ Ἠλία 20 τοῦ τῆς Αἰλίας ὑπῆρχον τοποτηρηταὶ ὀσιώτατοι. τούτοις δὴ τοῖς προκρίτοις ἐξάρχουσι καὶ Νικηφόρος ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας συνοδοιπορεῖν προτετίμητο, τὸ κατὰ τὴν ἱερὰν ἐκείνην σύνοδον ἐγχειρισθεῖς βασιλικὸν ἐπιφώνημα, δι' οὗ τὸ εἰλικρινὲς τῆς πίστεως πᾶσιν ἐπικηρυκευσάμενος καὶ ὡς 25 ἐξ ἀπόπτου περιωπῆς τὴν τῶν σεπτῶν εἰκόνων ἐπιβοήσας καὶ τρανώσας ἀρχαϊκὴν ἱερογραφίαν τε καὶ προσκύνησιν, συγκάθεδρος τῷ ἱερῷ συλλόγῳ καὶ πρὸ τῆς ἱερᾶς ἀμπεχόνης γεγένηται. οὗτος ὁ περὶ τὴν εἰς θεὸν εὐσέβειαν ἀγὼν τῷ μακαρίῳ διήνυσται· τοῦτο πρῶτον ἄθλον καὶ στέφος αὐτῷ 30 ἀναφαίρετον, πολλῶ τῶν ἐξ ἐρίου καὶ κοτίνου καὶ σελίνου

15 συναγηγέρθαι V corr. vulg. 20 τε τοῦ τῆς addidit. om. V vulg. 29 οὗτος α' (= πρῶτος) περὶ?

καὶ οἷς γεραίρειν οἱ παλαιοὶ τοὺς ἐκπαλαίοντας ᾤοντο, τιμαλφέστερον.

Καὶ ἐπεὶ δὲ τὸ πατρικὸν ἐκεῖνο καὶ θεόλεκτον σύστημα, ταῖς τοῦ θεοῦ πνεύματος ἐμπνευσθὲν αὔραις, ἐπὶ λιμένα
 5 ὀρθοδοξίας τὸ τῆς ὁμολογίας διεσώσατο σκάφος, καὶ ὁ τῆς ἐκκλησίας αὐθις ταῖς ἱεροτυπίαις χιτῶν ἐποικίλλετο, καὶ ἡ τῆς αἰρέσεως ὡδὶς νεκρὰν ἐξέρρηξε τὴν ἀπότηξιν, τότε δὴ καὶ ὁ μέγας Νικηφόρος, τὰ νίκης ἐπιφερόμενος σήμαντρα, κατὰ τῶν τῆς πίστεως ἀντιπάλων τορὸν τι καὶ ἐνυάλιον
 10 ἀνεκρούετο μέλος, Χριστὸν εἶναι πιστούμενος ἀπερίγραπτον μὲν κατὰ τὸ τῆς θεότητος ἀπλοῦν καὶ ἀνέπαφον, περιγραφτὸν δὲ καὶ γραπτὸν κατὰ τὸ τῆς ἀνθρωπότητος ἀπτὸν τε καὶ σύνθετον, οἷς τὸ εἰκονίζεσθαι ἀραρότως ἐπακολουθήσοι, ὡς ἂν τῆς φαντασιώδους τῶν τὰ Μάνεντος πρεσβευόντων
 15 ἀποπηδήσαιμεν ὄνειρώξεως. ταῦτα λέγων καὶ οὕτω φρονῶν διετέλει ἐν τῇ μυστικῇ τῶν κρατούντων, ὡς εἴρηται, ὑπερησία στρεφόμενος καὶ τοῖς δημοσίοις ἐπιζυγούμενος πράγμασιν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ μυστικώτεραν τὴν ἑαυτῷ προσέχειν καὶ μόνῳ θεῷ προσανέχειν κελεύουσιν ἐντολὴν ἐξηπίστατο (οὕτω
 20 γὰρ τῶν ὑλικῶν ἔστι χωρίζεσθαι καὶ πρὸς θεὸν ἤδη φέρεσθαι), ἐπὶ τὸ τῆς ἐρωμένης ἡσυχίας μονότροπον ὑποκλέπτειν ἑαυτὸν διεσπούδαζεν, ἀντιβολῶν καὶ πάντα τρόπον ἰκεσίας ἐπινοῶν, ὡς ἂν τοὺς πρὸς τὴν περιφορὰν τοῦ βίου ἀνθέλκοντας πείσειεν ἀνεῖναι τοῦ βουλήματος ἔχεσθαι. καὶ μέντοι
 25 καὶ ἔπεισεν, καὶ ὅσον οὐκ ἀπετετέλεστο τῶν βεβουλημένων ἀπάνατο. ὅθεν τῆς ὀκληρᾶς ἀγορᾶς καὶ τῶν ἐν μέσῳ στροβούτων θορύβων μικρὰ φροντίσας, τὴν τε τοῦ ἀξιώματος δόξαν ἐρίῳ στέψας καὶ χαίρειν πᾶσιν ὑπειπὼν ὅσα πρὸς βλακείαν καὶ θορύβην ἐκκαλεῖται καὶ σωματικὴν ἡδυπάθειαν,
 30 ἐπὶ τινα λοφίαν ἀντικρὺ τοῦ Θρακικοῦ Βοσπόρου μεταναστεύει οὐδὲν πλέον τῆς Ἡλιοῦ μηλωτῆς, τῆς ἀκτησίας φημί, πρὸς τὸν ὅμοιον ἐπιφερόμενος Κάρμηλον· ἀκτησίαν, τὴν ὄντως τὸ πρῶτον τεκταινομένην εἰς ἀρετὴν καταγώγιον, ἣν ὁ

κτησάμενος ἀφθαρτίζεται καὶ τὴν τῶν ἀγγέλων ἀσπάξεται δίαιταν. ταύτην οὖν συνέμπορον ὁ μεγαλέμπορος οὗτος κτησάμενος καὶ στέργων ἐκ πολλῶν, ἢ τῶν ἐκ Σουφείρ λίθων καὶ Σηρῶν νημάτων ἕτεροι, ἐπὶ τὸν, ὡς εἴρηται, νέον Κάρμηλον ἔτεο· τραχύτητι μὲν καὶ δυσχωρίᾳ τὸ ἀκαλλῆς ἐνδεικνύμενον, τῷ ἀνάντει δὲ τῆς ἀκρωρείας πολλὴν πρὸς καρπογονίαν ὑποφαίνοντα στείρωσιν, πολυδίψιον τε καὶ ἄτεγκτον καὶ εἰ μὴ φορητόν, αὐτῆς τῆς ἐκ νεφῶν ἐπιρροῆς διὰ τὸ πρᾶνές στερισκόμενον.

Καὶ τί δεῖ τὸ ἀντιτυπῆς τοῦ χώρου καὶ πρὸς θέσεως 10 εὐμοιρίαν ἀσύμφορον ἐπὶ πολὺ τῷ λόγῳ ἐνδαψιλεύεσθαι, ἐνὸν ἐκεῖσε γενόμενον τὸν βουλόμενον πρὸ τοῦ λόγου τὰ τοῦ τόπου γνωρίσαι καὶ τεκμήρασθαι, οἷος ἦν καὶ οἷος ἐκ τούτου γεγένηται; ὡς γὰρ διεφθορὸς καὶ ρακῶδες ἱμάτιον ἀπεκδυσάμενος τὸ ἀγροικικὸν καὶ ἀνήμερον, καὶ τῷ γόνιμος 15 χρηματίσαι τὸ ἄκαρπον διωσάμενος, τό τε διψαλέον τῇ ἄνωθεν ἐπομβρίᾳ, διὰ σηράγγων ὑποτρεχόντων δεξαμενὰς ἐκ δεξαμενῶν ἀλληλούχῳ δαψιλείᾳ πιαινόμενος, τῆς Ἀλκινόου αὐλῆς καὶ τῆς χρυσῆς Ξέρξου πλατάνου τὸ τερπνὸν ὑπερήλατο, ὅπόσον μυθικῶν πλασμάτων σεμνότερόν ἐστιν ἀλή- 20 θεια. σηκοῖς τε μαρτύρων καθαγιασθεῖς τοῖς τούτων ἱεροῖς ἐντελαῖς διαποικιλθεῖσιν ἀθλήμασι τὸν τοῦ θεοῦ, κατὰ τὸ λόγιον, ἐκμιμεῖται παράδεισον. τὸ γὰρ τῆς διαίτης διαρκές καὶ πρὸς οἴκησιν ἀμφιδέξιον τίς οὐκ ἂν καὶ πρὸ τῆς πείρας ἀγάσαιο; τοιγαροῦν σεμνεῖον ἱερῶν ἀνδρῶν τὸν χῶρον 25 διώρισε πρὸς ἄληκτον ὑμνολογίαν τοῦ κρείττονος, μεθ' ὧν καὶ αὐτὸς ἀδιαστάτως νύκτωρ τε καὶ μεθ' ἡμέραν ταῖς εὐκτικαῖς ἱερολογίαις ἐγκαρτερῶν καὶ τῷ ἀρίστῳ μέτρῳ τῆς ἐγκρατείας κατεντρυφῶν τῇ ἀναγνώσει τῶν θείων προσεῖχε καὶ τοῖς μαθήμασι, τράπεξαν μὲν Συρακουσίαν καὶ μέχρις αὐτῆς 30

3 ἐκ πολλῶν vulg. ἐκ πολλῶ V ἐκ πολλοῦ? 14 ρακῶ-
δες V corr. vulg. 15 τῷ] τὸ V

ἀκοῆς εἰσδέξασθαι παραιτούμενος, τῇ δὲ συγκρατούσῃ πρὸς
ζωὴν αὐταρκεία τρεφόμενος.

Ἄλλ' ἐπειδὴ μαθημάτων ἐμνήσθην, οὐκ ἄχαρι οὔτε
μὴν παρέλκον ἡγοῦμαι καὶ τῆς περὶ ταῦτα τοῦ ἀνδρὸς ἐπι-
5 μνησθῆναι ἀκριβείας τε καὶ ἀκρότητος. πρὸς γὰρ τῇ τῶν
θείων λογίων μελέτῃ καὶ τὴν τῆς θύραθεν <παιδείας> εἰσ-
εποιήσατο μέθεξιν· τῇ μὲν τὸ ἐν διδαχαῖς καταπλουτίσαι
θέλων πειθήνιον, τῇ δὲ τὸ τῆς πλάνης διελέγχειν ἀπίθανον.
ὥς γὰρ ἀρετὴ νόμου δικαίου τε καὶ ἀδίκου κατάληψιν ἐπ-
10 αγγέλλεται, ἵνα τὴν ἀξίαν ἀντίδοσιν τοῖς ἐπαΐουσιν ὀπότερον
ταλαντεύσειεν, οὕτω καὶ τὸ τῆς παιδεύσεως ἐντελὲς ἑκατέρας
πρὸς διδασκαλίαν προσήκει φέρειν τὴν εἶδησιν. οὐχ ὅτι
παράλληλα τίθεμεν ἄμφω, μὴ γένοιτο· οὐ γὰρ ἐφάμιλλος
δεσποίνῃ θεράπαινα, οὐδὲ μὴ κληρονομίῃ ὁ υἱὸς τῆς παι-
15 δίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρως, ἵνα καὶ τῶν πρὸς
Ἀβραὰμ λεχθέντων μνησθῶ. ὅσος γὰρ περὶ τε γραμματικὴν
ἦν καὶ τὰ μέρη ταύτης καὶ ὄργανα, ὑφ' ὧν τὸ τῆς γραφῆς
ὄρθον, καὶ μὴ, διακρίνεται καὶ ἡ Ἑλληνὶς γλῶσσα εὐθύ-
νεται καὶ ἡ τῶν μέτρων βάσις ῥυθμίζεται, καὶ αὐτοῖς γοῦν
20 τοῖς καὶ μετρίως τῆς τέχνης ἐπησθημένοις καθέστηκε γνώ-
ριμον. ὅσος τε περὶ τὴν τῶν ῥητόρων ἐφάνη πολύφθογγον
φόρμιγγα ἡδυεπῆς καὶ μειλίχιος οὐ χαλεπὸν συνιδεῖν· τὸ
γὰρ κατεγλωττισμένον ταύτης καὶ λάλον, καὶ ὅσον πρὸς σο-
φιστικὴν ἀπονεύει εἰκαιομυθίαν τε καὶ φληναφίαν παρωσά-
25 μενος, δι' εὐκρινείας τε καὶ καθαρότητος τὸ τῆς συνθήκης
ἡδὺ καὶ χαρίεν ἐπετήδευε.

Περὶ τε τὴν τῆς μαθηματικῆς τετρακτύος ἀνάληψιν,
ἥτις ἐκ πεπερασμένων συνεχῶν καὶ πεπερασμένων διωρισμέ-
νων τὴν σύστασιν εἴληφεν (ἢ γὰρ κινεῖται καὶ ποιεῖ τὴν
30 ἀστρονομίαν· ἢ ἀκίνητός ἐστι καὶ ποιεῖ τὴν γεωμετρίαν· ἢ

6 παιδείας om. V add. vulg. 8 ἀπειθάνον V corr. vulg.
29 sqq. ἦ] ἡ V

πάλιν ἐν σχέσει τυγχάνει καὶ ποιεῖ τὴν μουσικὴν· ἢ ἄσχετός ἐστι καὶ ποιεῖ τὴν ἀριθμητικὴν), ἐπὶ τοσοῦτον οὗτος δι' ἐπιμελείας ἀφίκετο, ὡς ἀντὶ πάντων ἐν, καὶ ἀντὶ ἐνὸς ἅπαντα ἐξασκήσας ἐν πᾶσι τὸ πρωτεῖον πορίσασθαι. μουσικὴν δὲ ἡρμόσατο λύραν οὐχ οἷαν Πυθαγόρας ὁ Σάμιος, οὐχ οἷαν ⁵ ὁ ἀπατηλὸς Ἀριστόξενος, μᾶλλον δὲ τὴν ἑκατονκαιπεντηκοντάχορδον· καὶ ταύτην κρούων ἀεὶ τῶν ὑψηλῶν ποτὲ Σαοὺλ τὴν νόσον ἀπήλασε, καὶ τὸν ὠμότατον τύραννον τῷ τῆς κακοδοξίας καταγχόμενον πνεύματι καὶ ἀμεταμέλητα κατὰ τῆς Χριστοῦ οἰκονομίας ἐμπαροινήσαντα, ᾠκειώσατο μὲν, τῆς ¹⁰ δὲ τούτου λύμης τὸ ποίμνιον διεσώσατο.

Ταύταις ταῖς τέσσαρσι θεραπευίσι τῆς ὄντως ἐπιστήμης προσομιλήσας σαφέστατα, ἐπὶ τὴν τούτων δέσποιναν, τὴν φιλοσοφίαν φημί, καὶ τὰ ταύτης ἐξ ἐτοίμου ἐβάδισεν ἀπλανῶς θεωρήματα. τίνες γὰρ ὄροι ταύτης καὶ πόσοι ἐπι- ¹⁵ εικῶς ἠκριβώσατο, καὶ τίς ἰδιότης αὐτῶν, ποῖος ὑπόκειται, καὶ τί τὸ κατηγορούμενον, καὶ τοῦτο ἄρα κατὰ παντός, ἢ οὐδενός, ἢ ἐν ὅλῳ, καὶ τὰ ὅμοια. τί ποτε δὲ τὰ στοιχεῖα θέλει δηλοῦν παρ' αὐτοῖς, καὶ εἰ τῶν φυσικῶν ἢ γεωμετρικῶν ταῦτα μόνων ὁμώνυμα· προτάσεις δὲ πόσαι, καὶ πῶς ²⁰ ἀντιστρέφουσι· τίς ἀντιφάσεως δύναμις· τὰ προσκατηγορούμενα δὲ ποῖα, προσδιορισμοὶ δὲ τίνες, καὶ τίσιν ἀναλογεῖ τὸ κατ' ἐκείνους ἀόριστον, τρόποι δὲ πόσοι τῶν συλλογισμῶν· ὅποια καὶ πόσα τὰ σχήματα· ποῖος ὑποθετικὸς, ποῖος δὲ κατηγορικὸς, καὶ τί διαφέρουσι· καὶ εἰ πάντας ἢ εἰς ²⁵ ἀδύνατον ἀπαγωγὴ βεβαιοῖ· ὅπως δὲ καὶ ποσάκις ταῦτα κεράννυται, πῶς συμπεραίνεται καὶ ἀναλύεται· τίς παραλογισμοῦ σύνθεσις, τίς σοφιστικὸς καὶ πῶς ψευδῆς τε ἅμα καὶ πιθανός· καὶ οἷος ὁ μονολήμματος· ὁ λεκτικὸς δὲ ὅπως ἐνδεχόμενος συνάγει τὰ ἔνδοξα, καὶ τίς ἢ τούτων ἐπαγωγὴ· ³⁰ ποίαν ἀνάγκην ἔσχεν ὁ ἀποδεικτικὸς ἐκ τῶν χειρόνων θη-

ρεύειν ἀλήθειαν· τὰ προβλήματα δὲ τούτων ὅποια, τὰ ἀξι-
 ώματα, τὰ ὡς ἐν ἀξιώμασιν· ὕλην δὲ τίνα λαμβάνουσι, μίξεις
 τε καὶ συμπλοκάς· τίνες τε πρῶται τῶν φυσικῶν ἀρχαὶ καὶ
 πῶς ἀναπόδεικτοι· τίς ἢ στάσις, ἢ ταυτότης δὲ ποσαχῶς,
 5 ἑτερότης δὲ ποῦ, καὶ πρὸς τί καὶ πῶς καὶ πότε· συνεχῆς
 δὲ ἄρα τῶν ἀρχῶν ἢ πρόοδος, καὶ πρὸς τὸ συνεχές οὐχ
 ὀρίζεται· τίς ὁ κινήσας ποιὸν ὀργανικόν, τί τὸ γόνιμον, το
 προοδεῦσαν, καὶ ποιὸν ἐκπυρηνισθὲν, καὶ διὰ τίνος, καὶ
 περὶ τί συννεύει κατὰ αἴρεσιν, κατὰ βίαν δὲ ἄρα· τί τὸ
 10 συγκρατοῦν τὰς ποιότητας· ἐκ ποίας δὲ ταῦτά φασιν ἐκείνοι
 στερήσεως, καὶ εἰ ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς· καὶ ὅπως εἰς
 γένεσιν καὶ οὐσίωσιν ἐξ ἐναντίων ἐλαύνεται, ὅπως δὲ πάλιν
 τοῖς ἐναντίοις ἀφανίζεται καὶ συμφθίρεται.

Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα προσοχῆ νοὸς καὶ νήψει τελείᾳ
 15 κατὰ τὸ δυνατόν ἐξετάσας, καὶ τῆς τούτων ὠφελείας ἄκρω
 δακτύλῳ γευσάμενος ἐφιλοσόφει σιγὴν πολυῦμνητον, καὶ πρὸς
 οὐρανὸν ὑψοῦσαν ταπεινώσιν ἐπεδείκνυτο. τελεία γὰρ γνῶ-
 σις ἀνδρός, τὸ τὴν τελείαν κατάληψιν εὐχαρίστως ἀποδιδό-
 ναι τῷ κρείττονι, καὶ γινώσκειν, ὅτι μὴ τὰ ὄντα, ὡς αὐτὰ
 20 κατ' οὐσίαν ἐστὶ, κατέληφεν. οὕτω φύσεως δυνάμει καὶ
 γνώμης βουλήσει καὶ χάριτος ἐπινεύσει θείας ἐν περιλήψει
 τῶν μαθημάτων γενόμενος πρὸς ἐπίβασιν τῶν θείων ἀρε-
 τῶν οὐχ ἤττον ἠπείγετο. οὐ γὰρ ἔκρινε τὸ ἐν ἐκείνοις εὐ-
 δόκιμον πρὸς ἀρετὴν αὐτῷ γενέσθαι ἐμπόδιον· ἀλλ' ὀδῶ
 25 καταλλήλῳ καὶ τάξει χρησάμενος ταῖς ἐπ' ἄμφω προκοπαῖς
 ἐπεκτείνετο, καὶ πρὸς τὴν ἑκατέρας ἔφθασε τελειότητα.

Σωφροσύνην μὲν τὴν τῆς φύσεως ἀντίφυτον δι' ὀλι-
 γαρκειάς καὶ ἐγκρατείας σύνοικον ποιησάμενος καὶ τὰ τῶν
 ἐπ' ὀμφαλοῦ γαστρὸς ἐπιτιθεμένων ἀκαθέκτων παθῶν ἀπο-
 30 λεπτύνων οἰδήματα, ἀοργησίαν δὲ τῇ ἐμφύτῳ πραότητι προσ-
 κτησάμενος καὶ ὅλον ἑαυτὸν ἐμπαρέχων τοῖς πᾶσι μειλίχιον,

τὸ τῆς ὀργῆς εἰδεχθῆς ἀπερράπιζε πρόσωπον. ὁ γὰρ θυμὸς οὐ κατὰ τὴν τοῦ ὄφeos ὁμοιότητα προσῆν αὐτῷ, κατὰ μόνου δὲ τοῦ τὴν πτώσιν ἡμῖν προξενίσαντος δράκοντος ἐπετείνετο. ἀφιλαργυρίαν δέ, τὴν πρὸς ἀϋλίαν τὸν ἄνθρωπον ἐπαλείφουσιν, οὐκ ἐν πίστῳ κατὰ τὸν Κυρικὸν ἐκεῖνον φιλό- 5 σοφον ἐθησαύριζεν· τῇ δὲ πρὸς τοὺς πένητας ἀεννάῳ χορηγία διὰ παντὸς πλατυνόμενος χρημάτων κατεφρόνει καὶ τὴν πρὸς αὐτὰ φέρουσιν ὁδὸν ἐξετρέπετο. τὸ γὰρ μή τι ποιεῖν κατ' ἐπίδειξιν εὐκαιρῶς φιλοσοφήσας καὶ τὸ συνειδὸς ἀθόλωτον ἐν τούτῳ κτησάμενος, οὐ μόνον τὴν δεξιὰν πρὸς 10 ἐλεημοσύνην καθώπλιζεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ταύτης γυνῶσιν τῇ ἀριστερᾷ προσεδάρρησεν, ὡς εἰς παντελεῖ ἀπάθειαν τοῦ ἀκορέστου τοῦδε φθάσαι νοσήματος.

Ὅθεν καὶ τοῦ μεγίστου πτωχείου τῶν κατὰ τὴν βασιλίδα ἐπιτροπεύειν προτροπῇ βιαιᾷ τῶν κρατούντων ἢ χάρις 15 ἠξίωσε, προευντρεπίζουσα τούτῳ, καί, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἐγχειρίζουσα τῇ μερικῇ διεξαγωγῇ τὴν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας κυβέρνησιν. ἀλλὰ μὲν ταῦτα καὶ περὶ τούτων καθιστορούντων ἕτεροι, οἷς ἐν ἔρωτι καὶ πόθῳ τὰ ἐκεῖνου μελίττης δίκην ὡς ἐκ πολυανθοῦς ῥοδωνιάς ἐρανίζεσθαι προτερήματα, 20 καὶ πρὸς κηρίου γλυκύτητα, ζήλου φημί θείου, τὴν τούτων λογικῶς ἀποθησαυρίζειν ποιότητα. οἶμαι γὰρ ὡς οὐκ ἀπορήσει τις τῶν εἰς τοῦτο φέροντων, πολλῶν ὄντων καὶ μεγάλων καὶ μὴ ἐόντων ἕτερον ἑτέρου προληφθῆναι διὰ τὸ πάντα εἰσφέρεισθαι τὸ ἀκρότατον. ἡμεῖς δὲ τὸ τοῦ λόγου 25 προσκορῆς οἷα δὴ τὸν ἀκροατὴν πρὸς ἀηδίαν ἔλκον ἀφιέμενοι, πρὸς τὰ ἐξῆς, ἦν διδῶ θεός, βαδιούμεθα.

a. 806 Ἄρτι μὲν Ταράσιος ὁ τῆς ἐκκλησίας φωσφόρος ἀκοίμητος, ὁ τὴν ὀλκάδα καλῶς πηδαλιουχῆσας τῆς πίστεως καὶ ὑπερτέραν δελξας τοῦ τῆς αἰρέσεως κλύδωνος, καὶ τοῖς τῆς 30 ὀρθοδοξίας ἀγωγίμοις βριθομένην ἐλλιμενίσας ὡς ἄριστα, ἐκ

τῶν ἐπικλήρων πρὸς τὴν ἀμείνω λῆξιν ἀπάρας, προσετέθη
 τοῖς πατράσιν ὁ πατήρ, τοῖς πατριάρχαις ὁ ὑπὲρ ἀληθείας
 τὴν πατριαρχίαν δεξάμενος, τοῖς ὁσίοις ὁ τὸ ὄσιον διὰ βίου
 ὁσίως δεξιωσάμενος, τοῖς ἀληθέσι ποιμέσιν ὁ τὸν ἀρχιποί-
 5 μενα Χριστὸν μιμησάμενος καὶ κατ' ὄνομα καλῶν καὶ γινώ-
 σκων τὰ πρόβατα καὶ τῇ τῶν λόγων βακτηρίᾳ τοὺς λύκους
 ἀποσοβῶν καὶ πρὸς τὰς ἐπαύλεις τῆς ὀρθῆς ὁμολογίας εἰσ-
 ελεύνων καὶ πίστεως. οὗτος οὖν ἐκεῖνος ὁ αἰθέριος ἄνθρω-
 πος, ὁ ἐν γῆ βιούς καὶ ἀγγέλων ἀμιλληθεὶς ὅση δύναμις,
 10 σὺν τῇ ἀλήπτῳ ψυχῇ καὶ τὰς τῆς ἱερατείας ἡνίας χειρὶ
 θεοῦ παραθέμενος, ἐλιπάρει διὰ καθαρᾶς, ὡς ἐγῶμαι, τὸ
 θεῖον ἐντεύξεως, τὸν ἄξιον τῆς ἀρχιερωσύνης ἡγήσασθαι,
 καὶ τῆς πλησίον Χριστοῦ ἐκκλησίας περιλάλητον ἀναδειχθή-
 σεσθαι κήρυκα. πόνοις γὰρ πολλοῖς καὶ ἰδρῶσι τὴν ἐν
 15 αὐτῇ φυεῖσαν τῆς αἰρέσεως ἄκανθαν προθέλυμνον ἐκτεμῶν
 καὶ τὰ ἐν μέσῳ σκῶλα καὶ σκάνδαλα τῇ χειραγωγίᾳ τοῦ
 πνεύματος ὑφελόμενος καὶ τῷ λογικῷ ἀρότρῳ νεώσας τὴν
 τῆς πίστεως ἄρουραν, καὶ σπείρας οὐκ ἐφ' ὁδοῦ καὶ πέτρας
 καὶ ἀκανθῶν τὰ τῆς Χριστοῦ οἰκονομίας θεοπαράδοτα σύμ-
 20 βολα, ἀλλ' ἐπὶ γῆν ἀγαθὴν τε καὶ γόνιμον, καί, οἶαν τὰ λόγια
 φασιν, ἑκατοστεύουσαν, τὸν ἀντιληψόμενον τῇ αὐτοῦ γεωρ-
 γίᾳ καὶ μετὰ τελευτὴν ἰδεῖν ἐπόθει καὶ ἔστεργεν. καὶ οὐκ
 ἐψεύσθη γε τῆς αἰτήσεως· ὁ γὰρ τοῖς ζητοῦσιν αἰεὶ θεὸς
 εὐρισκόμενος, καὶ τοῖς κρούουσι θύραν ἀνοίγων, καὶ τὰς
 25 ἀληθεῖς αἰτήσεις ἀποπεραίνων δακτύλῳ θείῳ καὶ πνεύματι
 τὸν τῆς ἱερᾶς χρίσεως ἄξιον Νικηφόρον τρανῶς ὑπεδείκνυε,
 καὶ τῷ τότε κρατοῦντι ὁμωνύμῳ βασιλεῖ τὰ περὶ τὴν ἀληθῆ
 πίστιν τελείῳ τυγχάνοντι λευκότερον ὑπεμήνυεν.

Ὅς (καὶ γὰρ ἦν ἀγγινοῦστατος εἰ καὶ τις ἄλλος) δι'
 30 ἐρεῦνης εἶχε πολλῆς ἐγκαθιδρῶσαι τῇ ἀνάνδρῳ νυμφίον τε
 καὶ προμνήστορα ἱκανῶς ἔχοντα τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ

λόγου ἀνθέξεσθαι καὶ βαδιεῖσθαι κατ' ἴχνος τοῦ προποιμάναντος λογικώτατα. διὸ καὶ πᾶσιν ἀνεκοινοῦτο ἱερεῦσί τε καὶ μονάζουσι καὶ τῆς συγκλήτου βουλῆς ὅσον ἔγκριτον καὶ προὔχον ἠπίστατο, ὡς ἂν τῇ τῶν πλειόνων ἐκλογῇ δικαιοτάτῃ οὔσῃ, καὶ τῇ τοῦ θείου πνεύματος ἐπινεύσει τὸ 5 βέβαιον λαμβανούσῃ καὶ ἢ αὐτοῦ ἐφέψοιτο βούλησις. οἱ δὲ (καὶ γὰρ ἀνθρώπους ὄντας διαδραῖναι τὸ πρὸς χάριν ἀδύνατον) τῇ ἀπ' ἀλλήλων διαστάσει τὸ ὁμόγνωμον διαλύσαντες ἄλλος ἄλλον ἐψηφολόγει καὶ εἶλκεν, οὐχ ὃν ἢ τῆς ἀνω ῥοπῆς ὑπέγραφε πρόγνωσις, τὸ ἐκάστου δὲ θέλειν ἀνετυ- 10 ποῦτο καὶ ἐπειθεν. τῷ δὲ βασιλεῖ τὸ τοῦ νοῦ δραστήριον Νικηφόρον ὑπεξωγράφει ποιμνίαρχον, καὶ πρὸς ἐκεῖνον ὄραν πάντας συνήλαυνεν, ὑπομιμνήσκων τῶν ἀρετῶν τοῦ ἀνδρὸς τὰ ἀνχήματα, τὸ ἐν λόγοις, τοῖς τε πνευματικοῖς καὶ τοῖς θύραθεν, κείριον, τὸ ἐν ἡθελίαι ταπεινὸν καὶ μειλίχιον, τὸ ἐν 15 συνειδήσει πρὸς πάντας εἰλικρινὲς καὶ ἀπρόσκοπον. καὶ ἀπαξ-απλῶς, οἷα νιφάδι τῷ συνεχεῖ τῶν βασιλικῶν ἐκείνων λογίων τὰς πάντων ἀκοὰς κατακλύσας, μηδεμιᾶς ὑπούσης βίας, εἰς μίαν ψῆφον ὡς εἰς σαγήνην τοὺς πάντας ἐξώγησεν· ἐξ ἐκείνου τε γὰρ ἐν παντὶ χεῖλει καὶ γλώσσει πάσῃ Νικηφό- 20 ρος πατριάρχης ἀνηγορεύετο.

Στέλλει γοῦν βασιλεὺς ὡς αὐτὸν ἄνδρας ἀπαγγελοῦντας, παντὸς ὄκνου καὶ πάσης ἄτερ ἀναβολῆς τὴν ἑαυτοῦ παρουσίαν τῇ βασιλίδι χαρίσασθαι. ὁ δὲ τὴν ἐπαινουμένην ὑπακοὴν μᾶλλον τῆς ἐπιπόγου παρακοῆς ἀνθελόμενος, καὶ 25 οὐχ ἐκὼν τοῖς ἄγειν ἐθέλουσιν εἶπετο. καὶ ἐπεὶ τῷ αὐτοκράτορι τὸ ζητούμενον ἦνυστο καὶ κατ' ὄψιν εἶχεν ὄραν τὸ ποθούμενον, ταῦτα πρὸς αὐτὸν διειλέχθαι λέγεται· ἐμοὶ μὲν, ὦ ἄνερ θεῷ μεμελετημένε, εἴπερ ἦν τῶν θείων κατολιγωρεῖν προστάξεων καὶ ἀμελεία τῆς τούτων ἐργασίας ἐπιλελησθαι, 30 ἦν ἄρα τις πρᾶνῆς τε καὶ πλατεῖα ὁδὸς, δι' ἧς καὶ τὸν τυχόντα καὶ ἄξιον μηδὲν προεισενεγκόντα τοῦ βήματος πλὴν τοῦ βούλεσθαι, ἀρχιερέα τῇ βασιλίδι προστήσασθαι. ἀλλ'

ἐπειδὴ παρὰ τῆς θείας γραφῆς νενουθέτημαι, οἶον εἶναι δεῖ
 τὸν ἱεραῖσθαι μέλλοντα καὶ ἄλλους εἰς τοῦτο προάγειν ὀφεί-
 λοντα, ὅτι ὑψηλὸν ἀρετῆ καὶ ἀνέπαφον χεῖλεσι, γνῶσιν φυ-
 λάσσουντα καὶ νόμον ἐκζητούμενον ἐν στόματι φέροντα καὶ
 5 διὰ τοῦτο χρηματίζοντα κυρίου παντοκράτορος ἄγγελον, δέδια
 μὴ τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο παραβλέψας νουθέτημα ἀμελείας ὑποίσω
 δίκην, καὶ τὴν ἀπειλουμένην ἀρὰν εἰς ἑμαυτὸν ἐκκαλέσωμαι.
 νῦν οὖν θεοῦ τὴν ἱερωςύνην καὶ τὰς ἡνίας τοῦ οὐρανίου
 τούτου διαύλου ὑμῖν ἐγχειρίζοντος, μὴ ἀπαναίνεσθαι τὴν
 10 κλησιν, ἀλλ' ὑποδύντα τὸν θεῖον ἀγῶνα πρὸς τὸ κοινῆ λυσι-
 τελοῦν ἀφορᾶν. ἴσμεν γὰρ ὡς κατὰ τὸν σὸν καὶ κοινὸν καθ-
 ηγεμόνα Παῦλον, μὴ πρὸς ἀέρα τὴν πνυκτικὴν ἐπιδείξασθαι,
 μηδὲ δραμεῖσθαι ὑμᾶς τεθαρρήκαμεν ἀκατάληπτα· διὰ δὲ
 τῆς προανυσθείσης δουλαγωγίας τοῦ σώματος πρὸς τὸ τοῖς
 15 ἄλλοις κηρύξαι καὶ τὸ ὑμέτερον δόκιμον ὑπὲρ χρυσίον ἐκλάμ-
 ψειεν. μὴ δὴ μόνοι σωθῆναι τὴν ἱκετείαν πρὸς τὸ θεῖον
 ποιεῖσθαι βιάζεσθε, μηδὲ τῷ μονοτρόπῳ τοῦ βίου τὸ καθ'
 ἑαυτοὺς ζητεῖν, ἀλλὰ τὸ πάντας τῆς σωτηρίας τυχεῖν ἐπι-
 σπεύδοιτε. νύμφην ὠραιότητα τὴν ἐκκλησίαν ἠγεῖσθαι ἀρμό-
 20 διον τῷ μαργαρίτῃ μὲν τῶν ὀρθῶν καὶ ἀθολώτων δογμάτων
 τὸ εὐήκοον οὕς περισφίγγουσαν, τῷ στεφάνῳ δὲ τῶν χαρί-
 των ὡς ὑπερτίμοις λίθοις τοῖς πατρικοῖς λογίοις καταυγα-
 ζομένῳ τὴν κορυφὴν περιστέλλουσαν, κόσμον δὲ τὸν ἐν
 στέρνοις ἅτε μηνίσκῳ παγχρύσῳ τῷ ἐπταρίθμῳ τῶν θεο-
 25 πνεύστων συνόδων ὄρω τῷ ἑαυτῆς ἀνχένι μυστικῶς ἀναρ-
 τήσασαν, ἔσωθέν τε τὴν δόξαν πᾶσαν περιβεβλημένην καὶ
 εὐαγγελικῶς πεποικιλμένην τοῖς ἱεροῖς καὶ σεμνοῖς ἐκτυπώ-
 μασι. μὴ πορνικός τις τὸν τρόπον ταύτην μνηστεύσῃται,
 αἰρετικῆς ἐν αὐτῇ γονῆς ἐπισπείρων ζιζάνια καὶ τὸ κάλλος
 30 τῶν αὐτῆς γνησίων καὶ τέκνων νοθεύσειεν, μηδὲ τῷ ἡμέρω
 κωδίῳ τὴν ὑγιᾶ πίστιν ὑποκρινόμενος, τὸν ἔνδοθεν λύκον

9 ἀπαναίνεσθαι δεῖ τὴν?

τῆς ἀπιστίας γυμνώσειεν καὶ πρὸς ὄρη καὶ τόπους, οὓς οὐκ ἐπισκοπεῖ κύριος, τὴν ποιμνὴν ἐξώσειεν. ἔχων οὖν τὸν τοῦ θεοῦ ἀμνὸν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν θεὸν ἡμῶν πρὸς ποιμαντικὴν ἐπιστήμην συνέριθον, καὶ βακτηρίαν τὸν αὐτοῦ σταυρὸν πρὸς ὀρθοτομίαν τὴν ποιμνὴν ἐρείδουσιν, μὴ ἀποτρέπου 5 τὴν κλησίαν μηδὲ τὸν ἐκέσιον ἡμῶν λόγον ἐλέγξης, μὴ σοι πρὸς θεὸν μήνυμα γένηται.

Ὁ δὲ ταῖς βασιλέως ὑποθήκαις, οἷα βολίσιν ἐκ καρδίας πεμφθείσαις τυπεῖς τὴν διάνοιαν ἔφη· ἀλλ' ἐμοί, φησίν, ὦ βασιλεῦ, ποιμνὴς ἐπιστατεῖν λογικῆς ἐκεῖνος ἄξιος κατα- 10 φαίνεται, ὃ μὴδὲν τῇ γῆ καὶ αὐτῷ προσωκείωται, αὐτῶν δὲ τῶν οὐρανίων ἀψίδων μηδεμιᾶς καταπτώσης σαρκικῆς ὕλης πόθος ἀπλανῆς ἐντέτηκεν ἐπιλήψεσθαι, ὃς μὴ ταῖς προφητικῶς ἀπειλουμέναις ἀραῖς κατὰ τῶν ποιμένων ἐδείχθη ὑπεύθυνος, ὃς τῇ τοῦ ἀρχιποίμενος καὶ μόνου ἀρχιερέως 15 Χριστοῦ μιμήσει ὑπὲρ τῆς ποιμνῆς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν προήσεσθαι πρόθυμος, ὃς μὴ πρὸς τὸ θύειν καὶ ἀπολλύειν κλοπιμαίοις διδασκαλίαις διὰ τῆς παραθύρου τῇ μάνδρᾳ τῆς ἐκκλησίας ἐπέρχεται, πρὸς τὸ ζωοῦν δὲ καὶ σώζειν καὶ ἐν τοῖς τῆς πίστεως σηκοῖς ἐγκισσᾶν τὰ θρέμματα μεμελέτηκεν, 20 ὃς πρὸς πᾶν ἱερόσ τε καὶ βῆμα καὶ βλέμμα καὶ ἐπιτήδευμα τῶν ποιμαινομένων μερίζεται καὶ πρὸς τὴν ἐκάστου θεραπείαν ποιμαντικαῖς φροντίσι ποικίλλεται, τῇ μὲν βακτηρίᾳ τὸ πλεῖον διδοὺς ἐπαναγούσῃ καὶ ὑπερειδούσῃ τοῦ πτώματος, ὀλίγα δὲ τῇ ῥάβδῳ προσχρώμενος ἀπλήγως πληττούσῃ 25 καὶ πάσης ἀντιπαθείας τηρούσῃ τὸν νοῦν ἀπαράτρωτον. πρὸς τοῦτον ἀπαράσκευος τυγχάνων ἐγὼ τὸν πόλεμον, ἑμαυτὸν καθεῖναι οὐ βούλομαι πρὸς ἀοράτους καὶ ἀδιαλλάκτους καὶ ἀδιαλείπτως παρατεταγμένους ὀπίτας. σὰρξ ὑπάρχων ὄπλα πνευματικὰ κινεῖν οὐχ ἱκανῶμαι, ὦν, εἰ καὶ πάντοθεν ἑαυ- 30 τὸν τις ὄση δύναμις ἀσφαλίσαιτο, τὴν ἔφοδον λαθεῖν οὐ δυνήσεται.

11 προσοικεῖται V corr. vulg.

Ὁ δὲ δὴ βασιλεὺς πρὸς αὐτὸν ὑποβλήδην ἠμείβετο·
 μηδεὶς σοι πρὸς ἀφηνιασμὸν τῆς ἱερᾶς Χριστοῦ ζεύγλης ἀντι-
 λογίας ἔστω λόγος ἢ πρόφασις· αὐτὸς γάρ, ὡς ἔφθην εἰπών,
 ὁ λόγος ἐπαμύνων συμποιμανεῖ καὶ συμπροθυμηθήσεται, καὶ
 5 πᾶσαν ὑμῖν πρὸς τὰ δοκοῦντα τέως δυσχερῆ παρέξει εὐμά-
 ρειαν. πείθεται τούτοις ὁ πᾶσιν ἀεὶ τοῖς θεοῖς πειθαρχή-
 σας οὐχ ἦκιστα, καὶ τὸ μὲν σχῆμα τοῦ λαϊκοῦ πρὸς τὴν τοῦ
 μονήρους μεταμεῖψαι ἀγγελοειδῆ πολιτείαν τὸν βασιλέα εὐθύς
 παρητήσατο, τῇ ἀκριβείᾳ τὴν ἀκριβειαν καὶ τοῖς καλῶς προ-
 10 διανυσθεῖσι πόνοις ἐπιπονωτέραν προστιθεὶς τελειότητα. ὁ δὲ
 καὶ κατένευσε καὶ τὰ τῆς ἱερᾶς ἐκείνης κεφαλῆς ἀποκάρ-
 ματα ταῖς τοῦ υἱοῦ καὶ συμβασιλέως χερσίν, ὡς τῆς περι-
 κειμένης αὐτοῖς ἀλουργίδος σεμνολογήματα, ὑποδεχθῆναι σο-
 φῶς ἐδικαίωσεν· ἔδει γὰρ τὴν ἐξ ἀκρότητος τῶν θείων ἀρετῶν
 15 τραφεῖσαν κόμην ταῖς πρώταις τῶν ἀξίων δορυφορεῖσθαι
 ἀκρότησι καὶ τῷ πρὸς ἀρχιερατικὴν ἐπανιέναι μέλλοντι δό-
 ξαν τῇ ὑπερανεστηκυῖα δόξῃ λαμπρύνεσθαι. τῆς οὖν θείας
 ἐπ' αὐτῷ τελετῆς τοῦ μοναχοῦ προβάσης κατὰ τὸν ἱεροτελε-
 στήν καὶ σοφὸν Διονύσιον, καὶ τῆς ἱερατικῆς κατὰ βαθμὸν
 20 καὶ τάξιν προελθούσης κατὰ τὸν ἱερὸν θεσμὸν τελειώσεως,
 τούτοις ἤδη καὶ ἡ τῆς ἀρχιερατικῆς ἀγιαστείας ἐπηκολούθησε
 διακόσμησις· πηνίκα δὲ καὶ πῶς, λέξων ἔρχομαι.

Ἦνίκα γὰρ βασιλεύς τε καὶ ἡ περὶ τὰ βασίλεια σύγκλη-
 τος ἐν τῷ μεγίστῳ νεῶ παρῆν τὰ τῆς φρικτῆς ἀναστάσεως
 25 ἐπιτελέσοντες ὄργια, ἡνίκα τὸν ἱερὸν χῶρον ἐκεῖνον ἢ χρυ-^{12. April}
 σήλιος φωτοχυσία δαψιλῶς σελαγίζουσα τῆς ἐλπίζομένης ἀδια-^{a. 806}
 δόχου λαμπρότητος τὰς μαρμαρυγὰς ὑπεκέρυττεν, ἡνίκα πᾶς
 ὁ τῆς ἐκκλησίας λευχειμονῶν συνέρρεεν ὄμιλος· τότε δὴ τότε
 τὸν τῆς πίστεως ὑπ' αὐτοῦ προταγένητα καὶ διομολογηθέντα καρ-
 30 δία καὶ στόματι, εἰτά τε καὶ τῷ κατ' αὐτὸν κλήρω προσφωνη-
 θέντα θεῖον τόμον χερσίν ἐπειλημμένος ἐπὶ τὴν θείαν χειρο-

θεσίαν ἴετο· τοῦτον ἀπαρέγγραπτον ἐπιβοώμενος μάρτυρα, εἰ παρατρώσαι τι τῶν ἐν αὐτῷ σεσημασμένων, ἀλλὰ μετὰ ταύτης τῆς ἀληθινῆς καὶ εἰλικρινοῦς λατρείας ἐν τῇ φοβερᾷ καὶ ἐνδόξῳ ἐλεύσει τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν παραστῆναι· ὃν καὶ μετὰ τὴν τελεσιουργὸν ἐπ' αὐτῷ μυσ- 5
αγωγίαν ἔνερθε τῆς ἱερᾶς τραπέξης ἀπεθησαύρισε καθαγια-
σθησόμενον καὶ παρὰ θεῶ τὸ βέβαιον εἰς ἀποδοχὴν κληρω-
σόμενον. τῆς οὖν ἱερᾶς τελετῆς ἐπιπνοία θεία τὴν περαιώσιν
εἰληφύσιας, ὃ λαὸς τὴν, “ἄξιός ἐπὶ τῷ ἄξιῳ”, κατ' ἀξίαν
φωνὴν τρισσῶς ὑπεκρίνατο. ἔνθεν ἐπὶ τὴν ἱερὰν τοῦ θρόνου 10
περιωπὴν, ὡς ἐπὶ τινα σκοπιὰν ὑπερτάτην, ἣν καὶ θείαν
φυλακὴν ὁ θαυμάσιος Ἀμβακούμ νοερῶς ὑπεμήνυεν, ἀνα-
βὰς καὶ τῷ λαῷ παντὶ τὸ τῆς εἰρήνης ἐπιφθεγξάμενος ἀγα-
θὸν καὶ ἀντιλαβὼν ἐπὶ τὰ ἕξις τῆς θείας ἱεροθυσίας αὐτουργὸς
αὐτὸς ἀπεδείκνυτο. 15

Οὕτω θεός, ὁ τοῖς ταπεινοῖς ἐπιμετρῶν χάριν, ὡς ἐρα-
στῇ καὶ αὐτῷ πνευματικῆς ἀναβάσεως τῶν τῆς ἐκκλησίας
ὑψέων ἐπιλαβέσθαι οὐχ ἥμισυ κέκρικεν, ὧν κρατήσας καὶ
ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου ἐποικοδομεῖν αὐτοῖς ἐναρξάμενος, τῇ
τῆς πίστεως κρηπίδι τὸ ἀσφαλὲς διετήρησεν. ἐν ἀστασιάστῳ 20
γὰρ τὴν ἐκκλησίαν εὐρῶν καταστήματι ἐκ τοῦ προκαταλεαν-
θῆναι τὰ τῆς αἰρέσεως σκώματα ὑπὸ τῆς, ὡς εἴρηται, πα-
τρικῆς ὀμηγύρεως, ἐν ἀκυμάντῳ λοιπὸν γαλήνῃ καὶ αὐτὸς
τὸ τῆς ἐκκλησίας διέφερεν πέλαγος, μηδεμίαν κατ' αὐτῆς
αἰρετικὴν ἀντίπνοιαν ὑφορώμενος. ὅθεν ἐφ' ἑτέραν ὁδὸν αὐ- 25
τὸν ὁ ζῆλος ἐκίνει κατὰ τῶν ἀπίστων τραπέσθαι καὶ ἀλλο-
κότων αἰρέσεων ἄρτι τότε τῆς ἑαυτῶν ἐμβροντησίας ἀπηρυ-
θριασμένως τὰ πλήρη μύσους ἐπιτελούντων μυστήρια, Ἰου-
δαίους τέ φημι καὶ Φρύγας, καὶ τοὺς ἐκ τῆς τοῦ Μάνεντος
τερθρείας τὸν τῆς ἀπιστίας κυκεῶνα προπίνοντας. διεξοδι- 30
κώτερον τοιγαροῦν τὰ τῆς αὐτῶν ἀτόπου θρησκείας δι' ἐγ-
γράφου τόμου τῷ βασιλεῖ γνώριμα καταστήσας καὶ ὡς τῷ
κοινῷ παντὶ γαγγραίνης δίκην λῶβην παρέξοντα, εἰ ἐπὶ πλεῖον

συγχωρηθεῖεν πράττειν, ἃ βούλονται, δι' ἐντεύξεως ἐνδειξά-
 μενος, βάλλει μὲν τὴν Ἰουδαϊκὴν κυριοκτονίαν, βάλλει δὲ
 καὶ τὴν τῶν Φρυγῶν τερατώδη ἐρεσχελίαν, τιτρώσκει δὲ τὴν
 Μανιχαϊκὴν ὀνειρώξιν, ὡς μηδὲ χειλέων ἐκτὸς τὰ ἑαυτῶν
 5 ἄγῃ προέρχεσθαι, ἐν ἀπορρήτῳ δὲ καὶ παραβύστῳ τὰ τῆς
 ἀπάτης αὐτῶν ὑπολαλεῖσθαι ληρήματα. τὸ γὰρ παρρησιάζε-
 σθαι ὑπὸ τῆς ἐξουσίας ἀφηρημένοι εἰς τὸ μηδὲ λαθραίως
 τι ποιεῖν οἱ δυσσεβεῖς περιέστησαν.

Οὕτω τῶν ἀθέσμων αἰρέσεων κατὰ μικρὸν ὑπελώφα
 10 κλυδώνιον, καὶ ἡ ὀρθοτομία τῆς ἀληθοῦς ὁμολογίας ἡμῶν
 εἰλικρινῶς αἰθριάζουσα σαββατισμὸν τῇ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ
 ὑπέγραφεν. ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ τῶν ἕξω καλῶς εἶχεν αὐτῶ, ἐπὶ
 τὰ ἔνδον, λέγω δὴ τὰ τῆς μοναχικῆς ἀκριβείας, τὸν νοῦν
 μετατίθησιν. ἄνδρες γὰρ τὸν οὐρανομήκη βίον τοῦτον ἐλό-
 15 μενοι ἢ καὶ ἐλέσθαι εὐξάμενοι, προφάσει δῆθεν ἀγχιστείας
 ἢ καὶ τῆς ἄλλης τῶν ὀνομάτων εὐνοίας ἄγχι πη τῶν παρ-
 θευνῶν τὰ ἑαυτῶν καταπηγνύναι δεῖν ᾤθησαν ἀσκητήρια,
 τὴν μὲν πρόδηλον συνοίκησιν φεύγοντες, τὴν ἐκ τῶν λογι-
 σμῶν δὲ συγκατάθεσιν διαδραῖναι παντελῶς οὐ δυνάμενοι.
 20 ἦν γὰρ αὐτοῖς πάντα κοινὰ καὶ κτήματα καὶ ὑπάρξεις, ἐναν-
 τίως ἢ τὸ περὶ τῶν πιστευόντων πάλαι λεγόμενον. ἐκείνοις
 μὲν γὰρ ἐν τῷ καλῶς ἀποκτᾶσθαι τὰ ὄντα τὸ κοινὸν προ-
 τετίμητο, ἐνταῦθα δὲ τῷ τὰ πάντα κακῶς κοινοῦσθαι τὸ μὴ
 ἀποκτᾶσθαι καλῶς πεπραγμάτευτο· καὶ ἦν σύγχυσις τις τοῦ
 25 ὑψηλοτάτου βίου, καὶ πᾶς ὅστις ἐν ὑποψίᾳ πορνείας τὸ τῆς
 παρθενίας εἶχεν ἐπάγγελμα. τοῦτο σκοπῶν ἐκεῖνος ὁ καθα-
 ρώτατος νοῦς οὐδεμίαν παράτασιν χρονικὴν ὑπέμεινεν, ἢ
 τῷ πτώματι ἐνδέδωκε παντελεῖ περιπαρῆναι κηλίδα καὶ ἐξ-
 οκεῖλαι πρὸς ἡδυπαθείας ἐμπάθειαν. ἀλλὰ τῇ ἀποστολικῇ
 30 αὐθεντίᾳ χρησάμενος τοὺς ἐπὶ φυλακῇ ταύτης ὀρῶντας καὶ
 τὸν Φινεὲς ζῆλον ἐγκάρδιον ἔχοντας ἀρχιερεῖς ἀπολεξάμενος,

ὡς ἐπὶ δεύτερον ἐξαπέστειλε κήρυγμα, τὸ τοῦ πάθους ἐκκεν-
 τῆσαι μύσος τῷ κανονικῷ σειρομάσῃ, καὶ στῆσαι τὴν θραῦ-
 σιν διὰ τῆς παραινετικῆς ἐξιλάσεως. οἱ δὲ κατὰ πάσης τῆς
 οὔτω νοσοῦσης οἰκουμένης γενόμενοι καὶ τοῖς σωτηρίοις φαρ-
 μάκοις εὐκαίρως χρησάμενοι τὸ τοῦ μάλωπος δυσάλθες εἰς 5
 συνούλωσιν συνελάσαι κατέσπευσαν, πόρρω μὲν ἀνδρῶν τὴν
 γυναικωνίτιν δίαιταν ἀφορίσαντες καὶ ἀφθονία τῶν ἐπιτη-
 δείων ἐπιτειχίσαντες, ὡς ἂν μὴ τῇ τούτων ἐνδείᾳ πιέζοιτο
 καὶ ἀκολασίας ὑπόμνημα δέχοιτο καὶ γένοιτο τὰ ἔσχατα χεῖρω
 τῆς πρώτης αὐτῶν συναλίσεως. πρὸς δὲ τὰ ἑαυτῶν ἡθῆ τε 10
 καὶ ἀσκητήρια, μᾶλλον δὲ πρὸς τὰ τῆς ἐκάστου ψυχῆς αἰσθη-
 τήρια τοὺς ἀνδρας ἀπέκριναν καὶ προτροπάδην φεύγειν ὡς
 ἐκ δῆξεως ὄφειος τὴν τῶν γυναικῶν κατέπεισαν συνδιαίτη-
 σιν, μήπως διὰ τῆς τῶν λογισμῶν θυρίδος ἢ τῶν ἡδονῶν
 συγκατάθεσις παρακύψασα βέλος ἐπαφήσοι καὶ τρώσιν ψυχι- 15
 κὴν ἐνεργάσοιτο. οὔτω τῆς ἱερᾶς τῶν μονοτρόπων ἀγέλης
 οἱ τῆς σωφροσύνης κτίλοι ἐμμελῶς ἡγησάμενοι, τὰ ψυχο-
 κερδῆ τῆς ἐργασίας αὐτῶν ἐμπορεύματα σὺν ἐπαινουμένῳ
 τόκῳ πρὸς τὸν ἀρχιποίμενα διεσώσαντο.

Ἄλλὰ δὴ καὶ εἰς πᾶσαν ἦντινα οὖν καὶ πόλιν καὶ χώ- 20
 ραν, εἰ ταυτηνὶ τὴν νόσον ἀκμάζουσαν εὔρισκεν, καλάμῳ καὶ
 μέλανι τὴν θεραπείαν αὐτῆς κεραννύς ἐπραγματεύετο. ὁποῖόν
 τι καὶ καθ' ἕν τῶν Ταυρικῶν κλιμάτων πεπραχὸς ἀναφαί-
 νεται· ὁ γὰρ τὴν τότε τοῦ ἔθνους ἡγεμονίαν ἐπανηρημένος,
 τῷ αἵσχει τούτῳ καταποθείς, ἐπ' εἰσαγωγῇ τινος ἐταίρας τῆς 25
 ἑαυτοῦ συζύγου διάστασιν ἐμελέτησεν· ὃν ἀποσμῆξαι τοῦ ἐπι-
 ψόγου μολύσματος ἔργον θέμενος, γραφικαῖς ὑποθήκαις τε
 καὶ ἀπειλαῖς κατὰ πρόσωπον αὐτῷ τὴν ἁμαρτίαν παρέστη-
 σεν, καὶ ὡς εἰ μὴ βούλοιο ταύτης ἀποσχέσθαι ἐκείναις ὑπό-
 δικος ἐνδίκως γενήσοιτο. καὶ ταῦτα μὲν οὔτω πῆ ἔσχεν. 30

Ἐπειδὴ δὲ τὸ εἰλικρινὲς τῆς ἑαυτοῦ ὀρθοτόμου πίστεως

5 δυσάλθες scr. e conl. δυσανθές V δύσαντες vulg.
 30 γενήσαιτο V corr. vulg.

τοῖς τῶν πατέρων ὅροις ἀκριβοῦν κατηπείγεται, τῷ τε κανο-
 νικῷ καὶ ἀρχαϊκῷ ἔθει ἀκολούθως ἐπόμενος, τῷ τοῖς ἀποστολι-
 κοῖς θρόνοις τὰ περὶ τὴν πίστιν ἀνακοινοῦσθαι κελεύοντι,
 ταύτην συνοδικοῖς ἐνσημηνάμενος καὶ πιστωσάμενος γράμ-
 5 μασι πρὸς τὸν τηνικαῦτα τῆς Ῥωμαίων πάπαν ἐκπέπομφε
 Λέοντα, στηλίτευμα μὲν τῶν ἑτεροδόξων οὖσαν αἰρέσεων,
 στήλην δὲ τῆς ὀρθοδόξου ὑπάρχουσαν πίστεως. καὶ εἴ τῳ
 φίλον τῆς τοῦ λόγου δυνάμεως τοῦ ἀνδρὸς πεῖραν λαβεῖν,
 ἐντευξάσθω ταύτης, καὶ εἴσεται τὸ περὶ τὰ θεῖα δόγματα
 10 τούτου δαψιλές τε καὶ καίριον. ταῦτα καὶ ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος
 ἠγάσατο Λέων, καὶ ἀσμενέστατα δεξάμενος καὶ περιπτυσά-
 μενος σὺν τοῖς κορυφαίοις Πέτρου δόγμασιν ἀνεκήρυξε τρανό-
 τατα. τὸ γὰρ τῆς ὁμοουσίου τριάδος συμφυῆς καὶ ὁμότιμον
 οὕτως ἐν αὐτοῖς ἀνεῖπε λευκότερα, ὡς τῇ τῶν ἐν θεολογίᾳ
 15 τὸ κράτος ἐχόντων ἀκριβείᾳ μηδὲν ἀπολείπεσθαι. τὴν τε τοῦ
 ἐνὸς τῆς ἁγίας τριάδος ἐπ' ἑσχάτων τῶν χρόνων φανέρωσιν ἐκ
 τῆς πανάγνου καὶ ἀμώμου παρθένου καὶ θεοτόκου Χριστοῦ
 τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν οὕτω διεσάφησέ τε καὶ ἀνεκήρυξε
 ταῖς οἰκουμενικαῖς συνόδοις ἐπόμενος, ὡς μηδὲν τῶν εἰς
 20 λατρείας ἠκόντων σεβασμιότητα ὑπάρχειν ἀνήκοον. τὰς τε
 πρὸς θεὸν ἐντεύξεις καὶ πρεσβείας τῆς τε σεμνῆς θεομήτο-
 ρος τῶν τε οὐρανίων δυνάμεων ἀποστόλων προφητῶν κλει-
 νῶν τε μαρτύρων καὶ πάντων ὁσίων καὶ δικαίων καὶ τὰ
 τούτων προσκυνητὰ λείψανα τοὺς τε ἱεροὺς αὐτῶν χαρακτῆ-
 25 ρας ἐπὶ τοσοῦτῳ τιμῆς ἀξίους ἀπέφηεν, ὅσῳ δίκαιον ἦν
 τοὺς οὕτω βιώσαντας καὶ οὕτω παρὰ θεῷ θαυμαστωθέντας
 καὶ τιμᾶσθαι καὶ μεγαλύνεσθαι. οὕτω τὸ ἐν πνεύματι καὶ
 ἀληθείᾳ μόνῳ λατρεύειν θεῷ τῷ ἀληθινῷ προσκυνητῇ ἀρα-
 ρότως κατώρθωτο, οὕτω τὸ περὶ τὴν ὑγιᾶ θρησκείαν αὐτῷ
 30 διειδέστατον πόμα κεκέραστο, οὐ καθά τισι κεραποικιλλό-
 μενον ταῖς δὲ θεοπαραδότοις ὑποτυπώσεσι κεραννύμενον καὶ

14 ἂν εἶπε V 18 διεσάφισε V corr. vulg.

Nikephoros, ed. de Boor.

11

πᾶσαν ἀνατροπὴν αἰρέσεως θολερᾶς τῷ πλησίον βλαστάνουσαν ἐξιώμενον. ἄρ' οὖν ὁμολογία μόνη ψιλῆ τὸ τῆς ἀληθοῦς πίστεως ὁ μέγας οὗτος διετράνου κεφάλαιον; οὐχὶ δὲ καὶ ζῆλος τῆ ὁμολογία προσῆν; ἢ τοῦτο μὲν ἀναμφίλεκτον, κινδύνων δὲ ταύτην χωρὶς διεσώσατο; ἢ τούτοις ὡς ἀδάμας 5 ἐστόμωτο, ὑποστολῆ δὲ τοῦ λέγειν τὸ μὴ εὐδοκεῖσθαι παρὰ θεῷ προτετίμηκεν; οὐ μὲν οὖν, ἀλλὰ σὺν ὁμολογία καὶ ζήλω καὶ κινδύνους λόγος αὐτῷ βιωφελῆς μαχαίρας τομώτερος ταῖς φρεσὶν ἀπηώρητο, τῶν τὰ θεῖα τυραννεῖν ἡρημένων ἐκκόπτων ἐπιεικῶς τὰ φρονήματα. 10

Ταῦτα σκοπῶν ὁ τοῖς καλοῖς ἀεὶ βασκαίνων ἀντίπαλος, ὁ τοῖς καθεστῶσι ζάλην ἐπινοῶν πολυκλύδωνα, ὁ τῆ γαλήνη καὶ τῆ τῆς εἰρήνης εὐσταθείᾳ ἔχθραν ἐπιμετρῶν ἀκατάλληλον, ὁ τῷ τῆς πίστεως ἀρραγεῖ χιτῶνι παρυφαίνων τὰ τῶν αἰρέσεων ὑπόσαθρα ῥάκια, οὐκ ἐβουλήθη τὸ ἡρεμαῖον τῆς 15 ἐκκλησίας καὶ βασιλείας ἐν ἀταραξία καθορᾶν ἰθυνόμενον, ἀλλ' ἀταξίαν ἐπινοήσας τῷ ἐναντοῦ θράσει ἀντίρροπον, ἀκήρυκτον κατ' ἄμφω κεκίνηκε πόλεμον· οὐ βέλη χαλκεύσας ἠκονημένα καὶ φάσγανα, ὡς τοῖς ἀντιταττομένοις ἔθος πρὸς σώματα, γλώσσας δὲ πονηρὰ μελετᾶν εἰδυίας τῆ τῆς αὐτοῦ 20 κακίας ἀκόνη παραθήξας πρὸς ψυχικῶν κινδύνων παράταξιν διανίστησι, βασιλέα μὲν ἄρτι τῆ τυραννίδι γαυρούμενον εἰς-

a. 81 ποιησάμενος Λέοντα· Λέοντα τὸν τῆ ποικιλίᾳ τῆς ἀσεβείας φανέντα πολυειδῆ χαμαιλέοντα, τὸν ἐξ αὐτῆς ἀναρρήσεως ἀποβαλόντα τὸν λογισμόν, <τὸν> τοὺς βελτίονας πρὸς τὸ τῆς 25 δυσσεβείας μεταταξάμενον φρόνημα, τὸν ὅσον ἐπὶ τῷ γένει τὸν παλαιὸν Ἰσραὴλ ἐπὶ Μωϋσέως ἐκθλίψαντα νυνὶ δὲ Ἀμαληκιτῶν δεινότερα τῷ νέῳ Ἰσραὴλ ἐνδειξάμενον, τὸν τοῦ Σενναχηρεῖμ ὠμότερον καὶ Ῥαψάκου βδελυρώτερον καὶ Ναβουζαρδάν τοῦ γαστριδούλου αἰσχροτέρον. 30

Ὅς κατὰ τοῦ τετιμηκότος αὐτοκράτορος (καὶ γὰρ ὑπ'

15 ῥάκια V corr. vulg. 25 τὸν add. vulg. 26 μετα-
ταξάμενος V corr. vulg. 29 Ῥαψάκου V cf. Esai. cp. 36, 2

αὐτοῦ δημαγωγὸς τοῦ πρώτου καταλόγου τῆς στρατιωτικῆς τῶν λεγομένων θεμάτων καθίστατο φάλαγγος), εἰς οὐδὲν τὴν τιμὴν καὶ τὸν τιμήσαντα θέμενος πρὸς τυραννίδος ἐξέπεσεν ὄλισθον. πρὸς γὰρ τοὺς ἐπὶ Θράκην Οὔννους πολλὴν τὰ
 5 ἐκείνη πολίσματα τὴν βλάβην εἰσφέροντας πόλεμος τῷ βασιλεῖ συγκεκρότητο, ἐν ᾧ τῆς ἥττης Λέων πρωτεργάτης γενόμενος παντὶ τῷ στρατοπέδῳ τὴν μετ' αἰσχύνης φυγὴν ἐμαυεύσατο. ὅθεν τὸν μὲν βασιλέα ἢ πόλις εἶχε μηδὲν τῶν ἐκ τῆς νίκης καλῶν ἀπονάμενον· αὐτὸς δὲ λόγοις ἀνταρσίας
 10 τὸν λαὸν ὑποφθείρας καὶ κεναῖς ἐλπίσιν ὑποσυλήσας καὶ ὑφελόμενος διὰ τυραννίδος ὑπέδν τὸ τῆς βασιλείας ἀξίωμα. μεθ' οὗ τάχει πολλῷ τὴν βασιλίδαν καταλαβὼν καὶ εἶσω τειχῶν (ὡς μὴ ὄφελεν) ὁ τάλας γενόμενος, ταῖς ἐξ ἔθους τιμαῖς διὰ τῆς λεωφόρου πρὸς τὴν βασίλειον αὐλὴν προ-
 15 ἐπέμπετο, καὶ τὸν μὲν πρὸ αὐτοῦ τῆς ἀξίας ἀπέπαυσεν ἄνδρα τῷ ἀπλοϊκῷ τῆς ἀκακίας ὑπὲρ τὴν πορφυρίδα κοσμούμενον· ὃς ἠνίκα τὸν ἀγνώμονα Λέοντα ἐπωροόμενον ἤσθετο καὶ κατὰ τῆς ἀρχῆς λεόντειον βρέμοντα, τὴν τῆς βασιλείας ἐσθῆτα περιρρηξάμενος καὶ τὴν κόμην ἀποθριξάμενος μελαν-
 20 εἰμων ἀντὶ χρυσεύμονος γίνεται καὶ τῷ ἱερῷ περιβόλῳ σὺν γυναικὶ καὶ τέκνοις φέρων ἑαυτὸν ἐγκαθείργνυσι. τοῦτο τὸν Λέοντα ὄψε καὶ μόλις ἐπέκλινε τοῦ μὴ κατ' αὐτὸν χωρῆσαι ὠμότατα· ὑπερορία δὲ θᾶττον ἢ λόγος παραπεμπάμενος αὐτὸς διὰ σπουδῆς εἶχε τῇ κεφαλῇ τὸ βασίλειον περιθεῖναι
 25 διάδημα.

Ταύτης οὖν τῆς συμφορᾶς ὁ θεοφόρος Νικηφόρος αἰσθόμενος καὶ τὸ πολύγνωμον καὶ πολυκλινὲς τοῦ ἀνδρὸς ἐννοούμενος ταῖς ἐξ ἔθους ἐγγράφοις τῆς πίστεως ὑπαγαγεῖν αὐτὸν ὁμολογίαις ἐσκόπει· καὶ δὴ τόμον συντάξας τὸ τῆς
 30 ἀμωμήτου λατρείας ἡμῶν περιέχοντα σύμβολον ὑποσημήνασθαι χερσὶν οἰκείαις διὰ τινων ἀρχιερέων τὸν βασιλέα προέτρεπεν. ὁ δὲ μάλιστα μὲν τοῖς λεγομένοις κατένευεν, ὑπερετίθετο δὲ τοῦτο ποιεῖν, μέχρις ἂν ἡ τοῦ διαδήματος ἐπ'

αὐτὸν ἀναβαίη τιμή, ἐπὰν δὲ τύχοι ταύτης, τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ζυγοῖς ἑαυτὸν ὑποκλίνειν ἔτοιμον εἶναι. ὁ δὲ γε τῷ τῆς συνειδήσεως κέντρῳ καὶ ζόφῳ νυττόμενος, καὶ τούτοις οἷα μέλανι καὶ καλάμῳ κακῶς ἀποχρώμενος, ἐν τῷ τῆς αἰρέσεως καὶ πρὸ τοῦ διαδήματος καθυπέγραφε πίνακι, ὅλον 5 ἑαυτὸν ἐμπαρέχων τοῖς ἄγουσι δαίμοσιν, ἢ τοῖς πρὸς σωτηρίαν ὁδηγεῖν ἐσπουδακόσι πατράσι πειθόμενος.

Ἦκεν οὖν ἐπὶ τὸ τῆς Σοφίας ἱερὸν ἀναληψόμενος τὸ διάδημα. τότε δὴ τότε αὐτουργῶ τῆς ἀναρρήσεως τῷ μεγάλῳ ἀρχιερεῖ τυγχάνειν μέλλοντι, ὁ τὰ ἔμπροσθεν ποιῶν 10 βλέπειν ἀκοίμητος ὀφθαλμός, καὶ τὰ κατ' αὐτὸν τῷ δικαίῳ τεκμήρασθαι καλῶς ἐδικαίωσεν. ἐδόκει γὰρ ὁ ἅγιος μετὰ τὴν τῆς εὐχῆς ἐπίκλησιν καὶ τὴν τοῦ στεφάνου ἀνάληψιν, ἤνικα ψαύειν τῆς κορυφῆς τοῦ τελουμένου καιρὸς ἦν, ὡς εἰς ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἐρεῖσαι τὴν χεῖρα καὶ οὕτως τὸν στέφα- 15 νον ἐπαφεῖναι, ὥστε καὶ ὀδύνης ἐπαισθάνεσθαι διωμολόγει τρανότατα. τὴν γὰρ ὅσον οὐκ ἤδη ἄθεσμον αὐτοῦ κατὰ τῆς ἐκκλησίας τραχύτητα προσρήγνυσθαι μέλλουσαν ἢ ἀκανθοπλήξ ἐκέλευε κορυφὴ τῆ τοῦ ἀγίου ἐπαφῆ προμαντεύεται.

Ἄλλ' ὄχετο τὴν κάραν τῷ βασιλεῖ στεφάνῳ δεσμού- 20 μενος, ἐν ᾧ καὶ τὴν ἐσχάτην ὑπέδυν ἐνδίκως πληγὴν, ἐπεὶ τῶν ἐνδίκων ὑπερόπτης γεγένητο. δευτέρῃ τοίνυν τῆς βασιλείας ἡμέρᾳ καὶ αὐθις ὁ θεοφόρος τῷ τῆς ὀρθοδοξίας τόμῳ τὸν ἀριφανῆ βασιλέα κατήπειγεν ἐνσημῆνασθαι, ὁ δὲ κραταιῶς ἀπηρνεῖτο. τῷ γὰρ ψεύδει τὴν πορφυρίδα χρώσας 25 καὶ τὸ Πρωτέως προσωπεῖον ἐμμαξάμενος ἄλλοπρόσαλλος τοῖς ἐντευξομένοις ἐφαίνετο. ὡ τῆς δεισιδαίμονος ἐκείνης ψυχῆς, δι' ἧς ἢ τῆς πίστεως δονεῖται κρηπίς. ὡ τῆς ἀκαθέκτου περιπλανήσεως τῶν ἐκείνου φρενῶν, ὑφ' ὧν τὸ τῆς ὀρθῆς ὁμολογίας παραλελόγισται φρόνημα. ὡ τῆς τοῦ ψεύδους 30 πολυσχιδοῦς ἐμπλοκῆς, δι' ἧς τὸ τῶν ὀρθῶν δογμάτων ἀποκίλον συμποδίζεται. οὐ γὰρ πρὸς ἀντιπάλους, οὐ πρὸς ἐχθροὺς τηνικάδε τῆ πόλει περιθέντας χαράκωμα ὁ πρῶτος ἀγὼν αὐτῷ

γίνεται, κατ' αὐτῷ δὲ τοῦ τὰς ἡνίας τῆς ἐξουσίας οἷς οἶδα
 κρίμασι δόντος τὴν παράταξιν ἐγχειρίζεται. τῶν γὰρ ἐχθρῶν,
 ὡς φθάσας εἶπον, οὐδὲν ἢ ὀλίγα φροντίσας, ὡς οὐ συμμί-
 ξαι ἢ ἀντωπῆσαι πρὸς τούτους ἰκανωμένος διὰ τὴν πρόσθεν
 5 τῆς ἥτις αὐτουργηθεῖσαν παρ' αὐτοῦ μηχανορράφον ἐπι-
 νοιαν, κατὰ τοῦ παμβασιλέως ἐχώρει τῶν ὄλων, πάντα κά-
 λων καὶ κύβον ἐπανατείνων περιαιρεθῆναι τὸ αὐτοῦ τῆς ἐκκλη-
 σίας εἰκόνημα. δέον γὰρ τὸ αἰδέσιμον εὐλαβηθῆναι τοῦ
 πράγματος, δέον τὸ τῆς παραδόσεως Ὠγύγιον ἐνστερνίσασθαι
 10 σέβας, δέον τῆς οὕτω θεοστιβοῦς ὁδοῦ ἐφ' ἧς τὰ τῶν ἀγίων
 ἔχνη προώδευσαν ἐπιμετρῆσαι τὸ βέβαιον, δέον ἐκπλαγῆναι
 τοῦ θεοφόρου ποιμένος τὴν ἔνστασιν· ὁ δὲ τῆς μανίας τὸν
 ὄφιν ὑπερεῖδεν, καὶ κατιωθεὶς τὴν φρένα τῷ δολίῳ φρονή-
 ματι, εἶχετο τοῦ βουλήματος. πάντα μὲν λόγον παλαιῶν ὡς
 15 ὁ δοῦλος ἐκεῖνος Ἰεροβοὰμ καὶ βουλήν συνετῶν ἐξ αὐτῆς
 ἐντεύξεως τὸ χρήσιμον φέρουσαν ἀπωσάμενος, ἐπὶ δὲ νεωτέ-
 ρων λογύδρια καὶ γραῖδων μυθάρια, οὐκ ἄνωθεν, ἀπὸ
 γῆς δὲ φθεγγομένων ἐτράπετο, χρόνων μήκη καὶ νίκας ἐπι-
 μετροῦντα, εἰ τῇ ἀρχαίᾳ καταστάσει τὴν ἀσέβειαν ἐξεμέσειεν.
 20 Ἄγεται τοίνυν ἐφ' ἑαυτῷ μέρος ὅσον ὑποπτώσει κανο-
 νικῆ τῆς ἱερᾶς λειτουργίας ἀνείργετο, ὅσον καὶ μὴ βουλό-
 μενον ταῖς ὑπαγωγαῖς τῆς βίας ἐκάμπετο, οἷς καὶ τόπον
 εἶσω τῶν βασιλείων ἀποκληρώσας καὶ τὸ πρὸς τροφήν συῶν
 δίκην ἀποτάξας αὐτοῖς σιτηρέσιον, νέαν πίστιν συντάττειν
 25 ὁ νεόφρων ἀποστάτης ἐκέλευσεν. οἱ δὲ τῷ βασιλεῖ φράσει
 ὡς ὁ μυθικὸς ἐκεῖνος Αἰγαίων γαυρούμενοι, σχεδὸν κατὰ
 πάσης ἐκκλησίας ὠμότατα θέοντες, βίβλους ἀνηρεύνων, τὰς
 δὲ ἀφήρουν· καὶ τὰς μὲν κατ' εἰδώλων ἔστεργον ὡς συνηγο-
 ρούσας αὐτῶν τῷ φρονήματι, τὰς δὲ ὑπὲρ εἰκόνων ἐπίμ-
 30 πρων ὡς ἐλεγχούσας αὐτῶν τὰ μυθεύματα.

Εἰσκαλεῖται δὲ καὶ τῶν ἐπισκόπων τοὺς πλείονας τᾶ.

4 ἰκανωμένως V corr. vulg.
 vulg. 10 ὑφ' ἧς V

9 ἐνστερνίσασθαι V corr.

νεωτεροποιῶ τούτῳ συνηγορήσοντας σκέμματι· οἵτινες ἤνικα
 τοῖς ἀντιπέραν ἐπινείοις τοῦ Βυζαντίου προσήγγιζον οὐχ
 ἐκουσιότητι κατὰ τὸ κρατῆσαν ἔθος πρὸς τὸν ἀρχιποίμενα
 στέλλοντες ὡς αὐτὸν διεπορθμεύοντο· τὴν βασιλικὴν δὲ ῥο-
 πὴν ἀντιστατοῦσαν ὑπαντιάζοντες καὶ βία δεσμούμενοι, πρὸς 5
 τὰς Ἐχέτου καὶ Φαλάριδος ποινὰς παρεπέμποντο· καὶ εἰ μὲν
 τὸ δοκοῦν ἐκείνοις ἐτίθεντο, λύσις τῶν δεινῶν ἐπηκολούθει
 καὶ ἄνεσις· εἰ δέ τις τῷ τῆς ἀληθείας κέντρῳ νυττόμενος
 πρὸς τὴν ἀσέβειαν ποσῶς ἀπεμάχετο, εἰρκταῖς καὶ λιμοῖς καὶ
 χθονίοις κατεκρίνετο δείμασιν, οὐδὲν τῶν τῆς Ἐμπούσης 10
 ἀνεκτότερον φαντασμάτων ὑπάρχοντα. οὕτω [τὸ] τοῦ δευ-
 τέρου Καϊάφα συνίστη τὸ βουλευτήριον, οὕτω τῆς Ἰαννοῦ καὶ
 Ἰαμβροῦ μεγαλορρημοσύνης κατὰ τοῦ νέου Μωϋσέως ἐπιτε-
 τήδεντο τὸ ἀγώνισμα, οὕτως ὁ τῆς ἱερωσύνης ἀστὴρ καὶ
 τῆς οἰκουμένης Νικηφόρος πατὴρ ὑπὸ τῶν τοῦ σκότους εὐ- 15
 ρετῶν καὶ τοῦ Ἀντιχρίστου προστατῶν καὶ προδρόμων ἠθε-
 τητο. τῷ γὰρ διδασκάλῳ σιγὴν ἀπειλήσαντες τοῖς μηδὲ μαθη-
 τῶν βαθμὸν εἰληχόσι τὸ διδάσκειν ἐπ' ἐκκλησίαις προτρέπουσι·
 καὶ τὸν τοῦ λόγου χρυσόρρειθρον ποταμὸν κατὰ λόγον κω-
 λύουσι φέρεσθαι, τοῖς δὲ βόθρον ἑαυτοῖς ἀπωλείας ὀρύξασι 20
 καὶ ὕδωρ σοφίας οὐκ ἔχουσιν ἐπιστημονικῶς τὴν ἐκκλησίαν
 ἄγειν οὐ φρίττουσι· τὸν ἀρχιερέα τῆς ἱερᾶς ἔχεσθαι τρα-
 πέξης ἀπειρογούσι, καὶ οἷς μηδὲ εἰς οἶκον εἰσιέναι θεοῦ θεμι-
 τὸν τὰ τῶν ἀγίων ἐγχειρίζουσιν ἄδυτα· τοὺς τῆς ἐκκλησίας
 στύλους ἧ δοκοῦσι σαλεύουσι, καὶ ἀντερείδειν τοῖς ἀνεμιαίοις 25
 καὶ ἀστάτοις αὐτῶν ταύτην ἀνχοῦσι ληρήμασι.

Ταῦτα ὁ τοῦ θεοῦ θεράπων Νικηφόρος θεώμενος πᾶ-
 σαν ἱκετηρίας ἰδέαν πρὸς θεὸν ἐπενόει, ἀντιβολῶν καὶ πρὸς
 συμμαχίαν καλῶν τῇ μὲν ἐκκλησίᾳ διασώσασθαι τὸ ἀμώμη-
 τον, καὶ τὸ τοῦ ποιμνίου ἀκίβδηλον μὴ χρανθῆναι τοῖς 30

11 τὸ *uncis inclusi* οὕτω τὸ τοῦ δ. Κ. συνίστατο βουλευ-
 τήριον *vulg.* 18 ἐπ' ἐκκλησίας? 19 χρυσόρρειθρον V
 28 εἰδέαν V *corr. vulg.*

τῆς ἑτεροδοξίας μικροῖς ἀλισγήμασι. διὰ τοῦτο πρὸς ἑαυτὸν πάντας εἶλκεν ἐνουθέτει παρεκάλει τῇ ζύμῃ μὴ συμφύρεσθαι τῶν αἰρετιζόντων ἀπέτρεπεν ὡς ἰὸν καὶ ὡς κύημα ἐχιδνῶν τὰ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν ἀλλόφυλα προφεύγειν ἀμβλώματα.

5 “οὐ γάρ”, ἔλεγε, “σωματικὸν ἐπάγουσι μάλωπα φαρμάκοις ἰατρικῆς ὑπείκειν δυνάμενον· τοῖς τῆς ψυχῆς δὲ μυχοῖς ἐνιεῖσι τὸν κίνδυνον, τὴν ἐξ ἐπιπολῆς ἀναινόμενα μότωςιν. μὴ τοίνυν ἐνδῶμεν τῇ τοῦ καιροῦ ῥοπῇ μηδὲ τῇ τοῦ κράτους φορᾷ· εἰ γὰρ καὶ βασιλέα καὶ πολὺ σμῆνος σὺν αὐτῶν

10 κακοφρόνων ἢ αἵρεσις ἐπισύρεται, ἀλλ’ εἰς οὐδὲν αὐτοῖς ἢ ἰσχὺς ἀποβήσεται, οὐδὲ εἰς ἐκκλησίαν θεοῦ λογισθήσεται. οὐ γὰρ ἐπὶ πλήθει θεὸς εὐδοκεῖ, ἀλλ’ ἐφ’ ἐνὶ φοβουμένῳ καὶ τρέμοντι τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐπισκοπεῖ, καὶ ὅλην ἐκκλησίαν τὸν ἕνα σαφῶς ἀποδείκνυσι. τούτου διὰ προσευχῆς ἰλεω-

15 σώμεθα τὴν εὐμένειαν· τοῦτον παννύχῳ στάσει δυσωπήσαντες ἐκμειλιξώμεθα· τοῦτον αἰτήσωμεν μὴ παθεῖν ἡμᾶς ὅσα σπεύδουσι καθ’ ἡμῶν οἱ διώκοντες.” ταῦτα ἔλεγε, καὶ πάντας εἶχε τὸ ἱερὸν τὴν πάννουχον ἐπιτελέσοντας σύναξιν.

Καὶ ἐπεὶ βασιλεῖ κατάφωρα τὰ τῆς ὑμνωδίας ἐγένετο,

20 δέος αὐτὸν καὶ δειλία συνεῖχε, μή τι ἄρα καὶ νεωτερισθεῖη κατ’ αὐτοῦ, αἰδοῖ τῇ πρὸς τὸν ἀρχιερέα καὶ σχέσει κινούμενον. περὶ οὗν ᾠδὰς ἀλεκτρούων στέλλει πρὸς τὸ ἱερὸν δυσπαθῶν καὶ ἀγανακτῶν, ἐπίκλημα περὶ τούτου φέρων τῶ ἀρχιποίμενι ὡς ταραχῆς αἰτίῳ τυγχάνοντι. “οὐ γὰρ ἔδει”,

25 φησί, “βασιλέως πρὸς εἰρήνην τὸ πᾶν συνελαύνοντος, διάστασιν μελετᾶν καὶ διχόνοιαν καὶ τῆς εἰρήνης κατεύχεσθαι. ἀλλ’ ἐπειδὴ τὰ παρὰ γνώμην τῶ βασιλεῖ πράσσοντες πεφώρασθε, ἐπιλαβούσης λοιπὸν ἡμέρας τὴν πρὸς τὰ βασίλεια ποιεῖσθε πορείαν, ὡς ἂν καὶ αὐτὸς τὰ περὶ τούτων διαγνοίη

30 σαφέστερον. ἐπειδὴ δὲ τὸ πλῆθος τῆς ἀγγελίας ἐπήσθοντο, προθυμίαν ἀκοῆς ἐπεδείξαντο κρείσσονα. οὐ γὰρ ἦν οὐδεὶς, ὃς οὐ δάκρυον ἐκ καρδίας ἐξεκαλεῖτο ἰκέσιον, καὶ τὸν ἔφο-

6 ὑπήκειν V 18 ἐπιτελέσοντες V ἐπιτελέσαντας vulg.

ρον τῶν πάντων κριτὴν ἐβιάζετο διαιτῆσαι καὶ τηρῆσαι τῇ καθολικῇ πίστει τὸ δίκαιον. τέλος γοῦν τῆς εὐχῆς λαβούσης ἐκκλησιάσας τὸν ἱερὸν ὁ πανίερος σύλλογον καὶ καταστάς εἰς μέσους, ἔλεξεν ὧδε.

“Ἐδει μὲν, ὧ θεόλεκτον ἄθροισμα, μηδὲ ἐν ὄνειρά- 5
των ὄψει τὴν ἐκκλησίαν ὁρᾶν, ἐν οἷς ἐστὶ σήμερον, καὶ οἶα τὰ κατ’ αὐτῆς δεινὰ μελετώμενα, ὅτι ἐκ φαιδρότητος τὸ κατηφές ἐπενδύεται, ὅτι ἐκ βαθείας εἰρήνης πρὸς στάσεις ἐπείγεται, ὅτι πάντας ἐκουσιότητι τελείᾳ ποιμαίνουσα, ἀκούσιον ἀρπαγὴν τῶν ποιμαινομένων ὑφίσταται, ὅτι πᾶσι ὁμογνωμο- 10
νεῖν ἐπιτρέπουσα, διαφόροις δόξαις δίσταται, ἣν ὁ Χριστὸς τῷ ἰδίῳ περιεποιήσατο αἵματι, ἣν παντὸς μύσους καὶ κηλίδος τετήρηκεν ἄμωμον, ἣν ἀποστόλοις καὶ προφήταις καὶ μάρτυσι καὶ πᾶσι δικαίων πνεύμασι περιστοιχήσας τετειχισμένην ἔδειξεν ὡς παράδεισον. νυνὶ δὲ ταῦτα βλέπομεν 15
πάσχουσιν, ὑπὸ τῶν τὸ δοκεῖν ἐχόντων ἡμέτερον, τὸ δὲ εἶναι καὶ λίαν ἀλλότριον, ὅσα καὶ παρ’ ἐχθρῶν παθεῖν ἀπενχόμεθα. σήμερον γὰρ τῇ τοῦ Χριστοῦ εἰκόνι συνατιμοῦται καὶ τὸ ἀρχέτυπον, εἶγε ἢ τῆς εἰκόνης τιμὴ ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαίνει, σήμερον ἢ ἀνέκαθεν τῇ ἐκκλησίᾳ διὰ λόγου καὶ 20
γράμματος συντηρηθεῖσα παράδοσις ἐκκοπὴν καὶ παῦλαν ὅσον ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς τῆς ἀληθείας λαμβάνει καὶ παράδοσιν ἣν οὐκ ἤκουσεν ἐνωτίζεται. ἀλλὰ μὴ <δει> καταπίπτειν ταῖς ἐκείνων ἀπειλαῖς μηδὲ ὑποχαλᾶν τι τῆς προθυμίας, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ διανίστασθαι, ὅσον μετὰ συμμαχίας ὁ πόλεμος· 25
ἐοίκασι γὰρ οἱ τῆς ἀληθείας ἐχθροὶ τοῖς φιλοπονοῦσι τῶν ποταμῶν τοὺς ῥαγδαίους ἐναντίως τῷ ῥεύματι διανήξασθαι. ἐκεῖνοι γὰρ ἐπὶ τὰ πρόσω χωρεῖν ἀμιλλώμενοι τῷ ποταμῷ καὶ μὴ θέλοντες συναπέρχονται· οὗτοί τε μυρία κατ’ αὐτῆς φλυαρήσαντες ἐκείνη καὶ ἄκοντές εἰσιν ὁμογνώμονες. ἀκατ- 30
αγώνιστον γὰρ πρᾶγμα καὶ πάντα δυνάμενον ἢ ἀλήθεια καὶ

μεγάλην τὴν ῥοπὴν ἐφ' ἐκάτερα χαριζόμενον. οἶδε στεφανοῦν ἐν ἐκάστῳ τιμώμενον, οἶδε χειροῦσθαι πανταχοῦ πολεμούμενον. μετὰ ταύτης καὶ ὁ ἄνοπλος ἄτρωτος, ἄνευ δὲ ταύτης καὶ ὁ ὀπλίτης εὐάλωτος. μάρτυρες δὲ τῶν εἰρημέων οἱ πρὸς οὓς ἡμῖν ὁ λόγος· οὐδὲν γὰρ τῆς ἀληθείας φροντίσαι σπουδάζοντες καὶ αὐτοῖς τοῖς τὰ στοιχεῖα παιδευομένοις γεγόνασι παίγνια, αὐτοὶ ἑαυτοῖς πρὸς ἀντιλογίαν ἀρκοῦντες καὶ τῶν οἰκείων κατὰ τοὺς μαινομένους σαρκῶν ἐμφορούμενοι.”

10 Τοιαῦτα τοίνυν ἐπιτροχάδην ἀγορεύσας καὶ τὸ ἱερὸν ῥάκος ἐπὶ τῶν ὤμων περιθεὶς τὴν βασιλέως αὐλὴν σὺν παντὶ τῷ τῆς ἐκκλησίας καταλαμβάνει πληρώματι· ὃν οὐχ ὡς εἰώθει χειρὶ καὶ ἀσπασμῶ βασιλεὺς προσεδέχετο, τεκμηρίοις οὖσιν εἰλικρινοῦς διαθέσεως, ἀλλὰ διάστροφόν τι καὶ μανικὸν ὑπο-
15 βλέψας προηγεῖτο καὶ τῆς βασιλείου καθέδρας ἐπέληπτο, τῷ δὲ δικαίῳ τόπον ἐδίδου τὰ δευτερεῖα τῆς καθέδρας ἐπέχοντα. ἃ δὲ βασιλεῖ μόνος τότε μόνῳ διελέκται καὶ ταῖς ἐκ τῶν θείων γραφῶν νιφάσι κατέκλυσε καιροῦ καλοῦντος ἤδη λελέξεται. καὶ γὰρ αἰρήσειν τὸν ἅγιον ᾤετο τὸ πεπολιορηκμένον
20 ἐκεῖνο ὑπὸ ἀσέβειαν ἀνδράριον, εἰ μόνῳ προσβάλοι συμμαχίας καὶ ὄπλων ἐστερημένῳ. ἄρχεται τοίνυν, ὡς ἐκ κατωτάτου βυθοῦ τοῦ θυμοῦ τὸν νοῦν ὑπεκκαίοντος, λέγειν τοιάδε. “τίς, ὦ οὗτος, ἢ παρ' ὑμῶν τεκταινομένη διχόνοια, μᾶλλον δὲ κατὰ τῆς βασιλείας νεανικῆ ἐπισύστασις; ὁ γὰρ τοῦ ἡμε-
25 τέρου κράτους ἐκτὸς συνάγειν καὶ ἑτεροδιδασκαλεῖν καὶ κατεντεύξεις πρὸς τὸ κρεῖττον ἐπινοεῖν πειρώμενος οὐδὲν ἢ κατὰ τῆς κοινῆς σωτηρίας ἑαυτὸν ἐπαφίησιν. εἰ μὲν γὰρ ἐπ' ἀναιρέσει τῶν ὀρθῶν δογμάτων τὸ ἡμέτερον κράτος ποιεῖν τι προηγεῖτο καὶ τὴν τούτων διασαλεύειν ἐπειρᾶτο, ὡς ὑμεῖς
30 φατε, παλαιότητα, εἶχεν ἂν τις καὶ καιρὸν καὶ τρόπον μομφαῖς ἡμᾶς περιαντλεῖν καὶ ἑτεροδοξίας εἰσφέρειν ἐπίκλημα· ἐπεὶ δὲ τῆς τούτων ὀρθοτομίας ἐρῶμεν, καὶ πᾶσαν διχόνοιαν ἐκτρέπεσθαι προαιρούμεθα, καὶ ὁμογνωμονεῖν ἐπὶ τῇ πίστει

πάντας βουλοίμεθα, τί ἀδικεῖν ἐν τούτῳ φαινοίμεθα, τὸ εἰρη-
ναῖον τῇ ἐκκλησίᾳ προτανεύειν ἐθέλοντες; οὐκ οἶσθα, ὡς
οὐκ εὐαρίθμητον μέρος διενοχλῦει καὶ τῆς ἐκκλησίας δίστα-
ται τῆς τῶν εἰκόνων ἕνεκεν γραφῆς τε καὶ στάσεως, ῥήσεων
γραφικῶν περὶ τῆς τούτων ἀποτροπῆς ἐπικομιζόμενον δια- 5
τάγματα; ὧν ἀδιερεύνητα εἰ παροφθείη τὰ προτεινόμενα,
οὐδὲν κωλύει μὴ τὸ τῆς πίστεως σύμφωνον εἰς διαιρέσεις
λυθῆναι, καὶ μὴ πρὸς ἕνωσιν ὀρθοτόμου τὸ λοιπὸν ἰδεῖν
συνουλώσεως. τοῖς οὖν περὶ τούτων διαμφιβάλλουσι πάσης
ἄτερ ἀναβολῆς ὑμᾶς διαλεχθῆναι προτρέπομεν, καὶ πείσειν 10
ἢ πεισθῆναι κεκρίκαμεν, ὡς ἂν καὶ ἡμεῖς τὰ δικαίως ἐγνω-
κότες λεγόμενα μετὰ τοῦ δικαίου γενοίμεθα καὶ τούτῳ τὴν
δοξὴν χαρισαίμεθα. εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιεῖν κατανεύσοιτε, τῇ
δὲ σιγῇ τὸ δίκαιον ἑαυτοῖς θηρᾶσθαι θελήσοιτε, οὐκ ἄδη-
λον ὅποι τετάξεται τὸ ὑμέτερον”.

15

Ἐπολαβὼν δὲ ὁ τῆς ἀληθείας φωσφόρος Νικηφόρος
ἀντέφησεν· “οὐ τέκτονες ἡμεῖς, ὦ βασιλεῦ, τῶν πρὸς διχό-
νοϊαν καὶ στάσιν ὁρώντων ὑπάρχομεν, οὐδὲ κατὰ τῆς σῆς
ἀρχῆς ὄπλα τὴν ἡμετέραν εὐχὴν κεκινήκαμεν· εὐχεσθαι γὰρ
ὑπὲρ βασιλέων, οὐ κατεύχεσθαι παρὰ τῆς γραφῆς νουθετού- 20
μεθα. οὐδέ γε πρὸς ἑτεροδιδασκαλίας νόσον τὸν ὑγιᾶ λόγον
τῆς πίστεως παρεκκλίνομεν· τοῖς τοιούτοις δὲ καὶ χαίρειν ἐκ
τοῦ τῆς ἀληθείας καθηγεμόνος ἐντεταλμένων ἡμῖν εἰπεῖν
παραιτούμεθα. τοῦτο δὲ ἴσμεν καὶ ὑμῖν εἰδόσι ἐπιβοησό-
μεθα, ὡς πρῶτον ἀγαθὸν τὴν εἰρήνην εἶναι ὁμολογεῖται παρὰ 25
πάντων ἀνθρώπων, οἷς τι καὶ κατὰ βραχὺ λογισμοῦ πάρεστιν,
ὥστε εἴ τις διαλυτῆς ταύτης γένοιτο, τῶν κακῶν αἰτιώτατος
ἂν, οὐ τῶν πέλας μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁμογενέσι τοῖς αὐτοῦ
εἴη. βασιλεὺς οὖν ἄριστος οὗτος ἐκεῖνός ἐστιν, ὃς ἤδη ἐκ πολέ-
μου εἰρήνην διατίθεσθαι ἱκανὸς πέφυκεν· σὺ δέ, τῶν πρα- 30
γμάτων εὖ καθεστῶτων ταῖς ἐκκλησίαις, πόλεμον ἐπάγειν ἡμῖν

αίτιαν οὐκ ἔχοντα ἔγνωκας· καὶ τῶν ὀρθῶν δογμάτων, ἐν
οἷς ὁ τοῦ Χριστοῦ κηρύσσεται σταυρός, διαλαμπόντων (καὶ
γὰρ οὐχ ἑῷ, οὐχ ἑσπέρα, οὐ βορρᾶς, οὐ θάλασσα τῆς τού-
των τηλαυγίας ἔξω καθέστηκεν) ἀμυδρὰν τινα φθοροποιῶν
5 ἀνδρῶν διδασκαλίαν ἀντεγείρειν οὐχ ἤκιστα κέκρικας. τίς
γὰρ ὑμῖν Ῥώμη, τὸ πρωτόκλητον τῶν ἀποστόλων ἔδος, ἐπ'
ἀθειήσει τῆς Χριστοῦ σεπτῆς εἰκόνης συνέπνευσεν; ἡμῖν δὲ
ἐπὶ τῇ ταύτης τιμῇ συμπονεῖ καὶ συνήδεται. τίς Ἀλεξάν-
δρεια, τὸ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου σεβάσμιον τέμενος, τὴν
10 τῆς θεομήτορος σαρκικὴν δι' ὕλης ἐμφέρειαν ἀναστηλοῦσθαι
ποτε συναπέπατο; ἐν τούτῳ δὲ ἡμῖν συνεργεῖ καὶ συμφέ-
ρεται. τίς Ἀντιόχεια, ὁ τοῦ κορυφαίου Πέτρου μεγαλῶνυ-
μος θᾶκος, ἐφ' ὕβρει τῆς τῶν ἁγίων συνέδραμεν ἐκτυπώσεως;
ἡμῖν δὲ τὸ τούτων ἀρχαϊκὸν συνεργάζεται γέρας. τίς Ἱερο-
15 σόλυμα, τὸ τοῦ ἀδελφοθέου κλεινὸν ἐνδιαίτημα, ἐπ' ἀναι-
ρέσει τῶν πατρικῶν συμπεφρόνηκε παραδόσεων; τίς ὑμῖν τῶν
ὑπὸ τὴν ἀρχὴν ὑμῶν τελούντων ἐκουσιαζόμενος ἱερεὺς, ἀλλ'
οὐχὶ βίαν ὑποστὰς ἀκούσιον συνέπεται καὶ συντίθεται; ποία
δὲ τῶν καθολικῶν συνόδων, ὑφ' ὧν τὸ τῆς πίστεως εἰλι-
20 κρινὲς πνεύματι θείῳ τετράνωται σύμβολον, ἐπὶ τούτοις ὑμῖν
συνεφθέγγατο; ὁ γὰρ τῆς τούτων γυμνητεύων συννεύσεως
τῇ ἐκκλησίᾳ δογμάτων ὑφαίνειν περιστολὴν οὐ δυνήσεται.
ἀλλὰ, βασιλεῦ, μὴ δῶς τῇ αἰρέσει χεῖρα κάτω κειμένη, μηδὲ
τῇ εὐλόγῳ σιγῇ καταδικασθεῖση φωνὴν κατὰ τῆς ἐκκλησίας
25 ἐμπνεύσεως διὰ φωνῆς. αὐτὴ μετὰ τῶν αὐτῆς εὐρετῶν ἀπερρί-
φθῶ ἐς μακρὰν, οἰχέσθῳ ἐς κόρακας, ἀποπεμπέσθῳ ἐς Κυνό-
σαργες· ἢ δὲ τῆς ἐκκλησίας ἀσύγκριτος αἰὲ μενέτω μεγαλο-
πρέπεια. οὐδὲν μέρος τῇ ὑψηλίῳ, ὡς φθάσαν τὸ ὑμέτερον
εἴρηκε κράτος, ἕκατι τῶν ἱερῶν εἰκόνων ταύτην παραλυπεῖν
30 προτεθύμηται, οὐδὲν κατὰ τῆς μονίμου αὐτῆς εὐταξίας ἀτα-
ξίαν ποτὲ μεμελέτηκεν· πάντοθεν γὰρ τὸ ἡρεμαῖον καὶ στάσι-

25 ἐμπνεύσεως· διὰ φωνῆς αὐτῷ μετὰ τ. αὐτῆς εὐρετῶν·
ἀπερρίφθῳ V, ut in textu vulg.

μον ἔχουσα καταιγίδων καὶ σάλων καὶ αὐτῶν τῶν τοῦ ἄδου πυλῶν κατισχύουσα φαίνεται. μὴ τὰς νεωτεροποιούς διδασκαλίας κατὰ τῆς προβεβηκυίας ἡμῶν ἐπαφήσητε παραδόσεως· αὗται γὰρ πρὸς χάριν, οὐ τὰ τοῦ κυρίου λαλεῖν μεμαθήκασιν, αὗται τῶν ἀπὸ κοιτίας φωνούντων εἰσὶν ἑξαμβλώματα. εἰ 5 δέ τι τῶν ἑτεροδόξων τὴν ὑμετέραν ὀρθὴν παρεσάλευσε νῆψιν (ἴσμεν γὰρ σε καὶ πρὸ τοῦ στέφους τῇ ἀμωμήτῳ πίστει προσκείμενον), καὶ λόγος χραίνειν ἀκοᾶς δυνάμενος τὸ ὑμέτερον οὗς διελάσας παρέπεισε καὶ σκῶλον ὑμῖν ἀπεγέννησεν, εὐρέσθαι δὲ τὴν τούτου λύσιν εἰ ἰμείρεσθε, ταύτην ἐπιφύσει θεοῦ 10 παρέξειν ὑμῖν βεβαιούμεθα. χρέος γὰρ ἡμῖν τοῦτο καὶ χρεῶν ἀπάντων ἀναγκαιότατον, τὸ τὸ σκάνδαλον ὑμῖν ἐπαφέντα, θεοῦ διδόντος, ἀναστεῖλαι προθέλυμνα. διαῖραι δὲ στόμα καὶ τὰ τοῦ πνεύματος μετὰ τῶν ἔξω τοῦ πνεύματος συζητεῖν οὐκ ἀναγκαῖον τιθέμεθα, κὰν εἰ πάσης ἀνάγκης πειραθείημεν αἴτια, 15 οὐδὲ ταῖς ὑπ' ἐκείνων ἀποκνισθείσαις γραφικαῖς καὶ πατρικαῖς ὑπέικομεν ρήσεσι. πάλαι γὰρ ὑπὸ πολλῶν ἐλεγχθεῖσαι καὶ πατέρων τεθνήκασι”.

Καὶ ὁ βασιλεὺς ὑποφθάσας φησὶν· “ἀλλ’ οὐδὲ Μωϋσῆς σοι περὶ τούτων τῆς ἀληθοῦς πεφροντικέναι φαίνεται ρή- 20 σεως; οὐκ ἂν δὲ ἀμφιγνοίης ὡς θεοῦ λόγοι τοῦ Μωϋσέως οἱ λόγοι, μήτε εἶδωλον, μήτε ὁμοίωμα ποιεῖν ἐπιτρέποντος, οὐκ ἀνθρώπου μόνον, ἀπλῶς δὲ οὕτω καὶ ἀορίστως, μὴ τῶν κατ’ οὐρανὸν ἀεροπορούντων, μὴ τῶν ἐν γῇ διαιτωμένων, μὴ τῶν ἐν ὕδασι νηχομένων; πῶς οὖν ὑμεῖς εἰκόνας 25 δημιουργοῦντες προσάγετε αὐταῖς τιμάς, ἃς ὁ νομοθέτης ἀπηγόρευσεν; Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ. ὡς εἰς βαθύ τε καὶ ἀχανὲς ζητήσεως πέλαγος ἀνάγεις ἡμᾶς, ὦ βασιλεῦ, ὃ πολλοὶ μὲν πολλάκις διέπλευσαν, οὐδεὶς δὲ γε, ὅσα ἴσμεν ἡμεῖς, ἐπὶ τὸν λιμένα τῆς ἀκριβείας ἀφίκετο. οἱ μὲν γὰρ, καίτοιγε 30 ἄτοπόν τι οἰόμενοι τὰς εἰκόνας χρῆμα καὶ Ἑλληνικῆς ἔκγονον

10 ἐπιφο**ύσει V ἐπιφύσει vulg. 17 ὑπήκομεν V corr. vulg. 24 ἀεριοπορούντων V corr. vulg.

πλάνης, ἐν μὲν τῷ ἀφανεῖ τῆς ψυχῆς κριτηρίῳ διαβάλλουσι
 τε αὐτὰς καὶ τοῖς κατηγοροῖς συντίθενται· ἐπὶ δὲ τῶν πραγ-
 μάτων ἐλθόντες πρῦμαν τε ἐκρούσαντο καὶ ἐναντία δρω-
 σιν οἷς ἔγνωσαν· εἰκόνες τε γὰρ αὐτοῖς εἶσι καὶ ἐν ταῖς
 5 ἐκκλησίαις καὶ ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ἐν τοῖς οἴκοις, ἤδη δὲ
 καὶ ἔνιοι καὶ συνοδοιπόρους ἔχουσι καὶ ὁμοδιαίτους καὶ πεξο-
 ποροῦντες καὶ πελαγίζοντες· οἱ δὲ τελέως πρὸς τὴν ἀπορίαν
 ὀκλάσαντες, εὐθύς ἐκ πρώτης συμπλοκῆς τὰ ὄπλα τῆς ψυχῆς
 ἀπορρίψαντες νῶτα τῷ πολεμίῳ παρέσχοντο· καὶ οὔτε προ-
 10 φητῶν αὐτοῖς τιμῶνται εἰκόνες οὔτε ἀποστόλων μορφαὶ οὔτε
 μαρτύρων γραφαί· ἀλλὰ τούτων ἀπάντων ἀπηλλαγμένους τὰς
 ἐκκλησίας συστήσαντες, ἀσχηματίστους καὶ τύπων ἐκτὸς τῷ
 εὐράτῳ τε καὶ ἀσωμάτῳ θεῷ τὰς ἑαυτῶν ἰκεσίας ἀνάγουσιν.
 ἀλλ', εἰ δοκεῖ, μὴ περὶ τὴν ζήτησιν ἀποκάμωμεν, μηδὲ ἀμε-
 15 λῶμεν τῆς θήρας, εἰ μὴ ἐν κύκλῳ περιμόντες καὶ ἰχνηλα-
 τοῦντες τῷ λόγῳ ἐν δικτύοις αὐτὴν ἀληθείας ἐμβάλωμεν.
 ἄκουε δῆτα τοῦ λόγου, εὖ μάλα σοφοῦ τε καὶ ἀληθοῦς, ὃν
 ἀποδέξῃ καὶ ἐπαινέσεις, εἰ τῷ ὄντι τοῦ ὄντος ἐρᾶς καὶ τῆς
 ἀληθείας ἐφίεσαι.

20 Οὐκ οἶσθα, οἷα τις πρώην περὶ θεὸν τὰς Αἰγυπτίων
 ψυχὰς ἐπενέμετο πλάνη, καὶ ὡς τὴν ἀκτιστόν τε καὶ ἄϋλον
 τοῦ δεσπότου δόξαν καταγαγόντες εἰς ὕλην καὶ εἶδος, ἀν-
 δρεῖκελόν τε ταύτην καὶ ἀνθρωποειδῆ τετιμήκασιν; οἷος ἦν
 ἄρα ἐκεῖνος ὁ Ὅσιρις, ὁ Τυφῶς, ὁ Ὡρος, ἢ Ἴσις, καὶ τῶν
 25 ἄλλων ἀνθρώπων θεῶν ὁ κατάλογος, ὧν διελέγχει καὶ ἀπο-
 δείκνυσι τὴν ἀκρασίαν ὁ βίος, τὴν δὲ πλεονεξίαν ὁ πόλε-
 μος, τὴν φύσιν ὁ θάνατος. τί δῆ; ἄχρι τούτου τὸ θεῖον
 ἔστησαν, ἢ καὶ εἰς ἄλογα ζῶα καὶ ἀλόγων εἶδη τὸ θεῖον
 εἶδος τετύπωτο αὐτοῖς καὶ μεμόρφωτο; καὶ προσεκύνουν μὲν
 30 ὡς θεὸν τὸν κύνα, ὑμνεῖτο μόσχος ὁ Ἄπις, τράγος ὁ Ἐρμῆς,
 καὶ ἰχθύς ἢ Ἀθηνᾶ, καὶ γνώμη ἀλόγῳ τὸ ἄλογα θεοῦς

ἀνηγόρευον· ἤδη δὲ αὐτὰ καὶ ἐν ἀλλήλοις συνθέντες πολυ-
 μόρφους τινὰς καὶ πολυειδεῖς θεοὺς ἀνεπλάσαντο· τὸν μὲν
 τραγόπουν δημιουργοῦντες· (ὁ Πᾶν οὗτος ἦν) τῷ δὲ πρόσ-
 ωπον κυνὸς περιάπτοντες· (Ἄνουβις, οἶμαι, ἐλέγετο,) μήτε ἀνὴρ
 εἶναι ὀλόκληρος μήτε κύων ἐντελής συγχωρούμενος. πότερον 5
 ψεύδομαι ταῦτα διεξιῶν, ἢ ὡς ἀληθεῖσι συντίθεσαι; Ο ΒΑΣΙ-
 ΛΕΥΣ. Ἀληθεύεις. Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ. ἐπεὶ οὖν ἐκεῖνος
 ὁ νομοθέτης τὸν παραδεδομένον αὐτῷ παρὰ τοῦ θεοῦ λαὸν
 ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου ἐξάγων τὰς ἐντακείσας ἐκεῖθεν ταῖς αὐτῶν
 ψυχαῖς δευσοποιούσ κηλίδας ἀποσμήχειν τε καὶ ἀποκαθαί- 10
 ρειν βουλόμενος, ἵνα μὴ ἀνθρωποειδὲς καὶ ἀνδρείκελον ἡγῶν-
 ται τὸ θεῖον, ἢ ἑτέρας ζώων ιδέας, παραινεῖ ὡσαύτως καὶ
 νομοθετεῖ τῷ λόγῳ τοιάδε· μὴ κατὰ τὸν ἐν Αἰγύπτῳ πολι-
 τεύεσθε τρόπον, ὧ ἀνθρωποί, μηδὲ ἐξ ἐκείνων ἀτόπως
 μαθόντες θεοῦ εἰκῶν ἐν ὑμῖν τελείτω, ἢ ἐκ τῶν ἐν ἀέρι δι- 15
 ιπταμένων ἢ ἐν γῆ κινουμένων ἢ ἐννηχομένων τοῖς ὕδασιν·
 οὐ γὰρ ταῦτα θεός, καὶ εἰ τοῖς Αἰγυπτίοις δοκεῖ, οὐδὲ ἐν
 εἰκόνι γραπτέον τὸ μὴ θεωρηθῆναι δυνάμενον. ἀνείδεον
 γὰρ τὸ θεῖον καὶ ἀσχημάτιστον καὶ ἀόρατον καὶ τῶν φαινο-
 μένων καὶ ὀφθαλμοῖς ἀνθρώπων ἐγνωσμένων οὐδέν· ἀλλὰ 20
 νῶ μόνῳ θεωρητόν, εἴ πού τις καὶ τοῦτο δυνήσαιο. εἰ
 γὰρ δημιουργὸς τῶν πάντων, οὐκ ἂν ἐν αὐτὸς εἶη τῶν πάν-
 των· καὶ εἰ διὰ πάντων διήκει, οὐκ ἂν ἐν ἐνὶ περικλείοιτο.
 ὁ οὖν νομοθέτης ἐπὶ μόνου θεοῦ δημιουργεῖν εἰκόνας ἐκώ-
 λυσε. καὶ ὅτι τοῦτο σαφές, πρῶτον αὐτὸς τοῦτο δηλώσει 25
 τοῖς ἐπαῖτειν ὀρθῶς τῶν γεγραμμένων ἐθέλουσιν· ὡς γὰρ περὶ
 θεοῦ τὸν λόγον προφέρων καὶ πρὸς μόνον αὐτὸν ἀναφέρων
 τὸ ἔπος, ἐπάγει που λέγων· “οὐ γὰρ προσκυνήσεις αὐτοῖς,
 οὐδὲ μὴ λατρεύσης αὐτοῖς· ἐγὼ γὰρ εἰμι κύριος ὁ θεός
 σου, θεὸς ζηλωτής”. ἢ μὲν γὰρ ἀσεβής τε προπέτεια καὶ 30

3 τὸ δὲ V corr. vulg.

6 συντίθεσθαι V corr. vulg.

12 εἰδέας V corr. vulg.

14 ἀτόπως V corr. vulg.

15 τε-

λειται V τελείτω vulg. εἰκόνα ὑμῖν τελείτε?

ἄτοπος ἔννοια, ἥτις ἄρα ποτὲ τὸν πάσης ἐπέκεινα φύσεως καὶ οὐσίας καὶ γνώσεως, ὃν οὐδεὶς ἐώρακεν, οὔτε μήποτε θεάσασθαι δύναται, τούτου μορφὴν καὶ τύπον ἐκ τῶν φαινομένων τὰς ἐννοίας λαβὼν, ἑαυτῷ τολμηρῶς ἀναπλάσεται·
 5 οἷα παρ' Ἑλλησιν ἀσεβῶς ἐτολμήθη, καὶ θεὸν ζητοῦντες οὐκ ἄνω τὸ ὄμμα τῆς ψυχῆς ἔτειναν οὐδὲ ὑπὲρ αἰθέρα καὶ οὐρανὸν τῷ νῷ κουφισθέντες ἐκεῖ διηρευνήσαντο τὸ ποθοῦμενον· ἀλλ' εἰς γῆν καὶ ὕλην κατενεχθέντες καὶ πᾶσαν αὐτῶν τὴν σοφίαν κάτω κενώσαντες τὰ φανέντα θεὸν ἀνηγόρευσαν.
 10 εἰ δέ τις ἀνὴρ ἢ βασιλέα τιμῶν ἢ στρατηγὸν ὑμνῶν ἢ ἀριστεία θαυμάζων εἰκόνας αὐτῶν ἀπεργάζηται, ἀδικῆσαι οἶμαι οὐδέν, εἰ, ὃν ἐπαινεῖ τῇ ψυχῇ καὶ εἶδεν ὀφθαλμοῖς, παραστήσει τοῖς χρώμασι· μόνον μὴ τιμάσθω κατὰ τοὺς ἐκείνων φληνάφους καὶ λήρους ὡς θεός ποτε τὸ γινόμενον· τοῦτο
 15 γὰρ ἤδη ἐστίν, ὃ καὶ Μωϋσῆς ἀπείργει, καὶ ὁ χριστιανῶν νόμος μισεῖ, καὶ θεὸς γενέσθαι οὐ βούλεται· “τὴν γὰρ ἐμήν”, φησί, “δόξαν ἐτέρῳ οὐ δώσω”. ὃς μὲν οὕτως ἐπαῖτοι τῶν τοῦ νομοθέτου λογίων, ἀκραιφνὲς μὲν αὐτῷ τηρεῖται τῆς διανοίας τὸ ὄμμα, ἀτρέπτως δὲ τὸ ἀτρέπτον καθορῶν, οὐ
 20 τύπον, οὐ χρῶμα περιμέναι ἐννοεῖ, οὐ τόπον ἢ χρόνον ἢ ὅσα τοιαῦτα σωμάτων ἴδια, πρὸς ἑαυτὰ τὸν νοῦν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπισπώμενα· ἀλλ' αὐτοῦ που περὶ τὸ ἀσώματον ἑαυτὸν ἐρείδων ἀκίνητός τε καὶ ἀτρεμῆς περὶ τὸ ἀγαθὸν ἔστηκεν, ἀθόλωτόν τε καὶ ἀπαθῆ τὴν ἑαυτοῦ φυλάττων ἐνέρ-
 25 γειαν. ὁ δὲ ἄλλως αὐτῶν ἀκροώμενος καὶ πρὸς τὸ αἰεδές τε καὶ νοερὸν ἰλιγγιάσας ἀτουία ψυχῆς, τῆς περὶ θεοῦ ἀπολισθήσας ἐννοίας ἀνὰ τὸ Λήθης πεδίον ἀλάται, περὶ σώματα καὶ γῆν εἰλυσπώμενος.

Τί οὖν, εἰ καὶ αὐτοὺς ἐκείνους τοὺς κατα Μωϋσέως
 30 πολιτευσαμένους ἄνδρας ὁσίους μὴ πεφυλαχότας τόνδε ἐπεδείξω τὸν νόμον, μηδὲ πεφευγότας τῶν οὐρανοῦ καὶ ἐπὶ

γῆς ἢ τῶν ἐν θαλάσῃ ποιεῖν τὰ ἰνδάματα, εἰ κατὰ τὰς
 σὰς ἀορίστους ἐννοίας νοοῖτο ὁ λόγος; Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. πῶς
 καὶ τίνα τρόπον; Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ. μῶν οὐκ ἀκήκοας, ὡ
 βασιλεῦ, ὡς οἰκοδομῶν τὸν νεῶν Σολομῶν τὴν χαλκῆν ἐκεί- 5
 νην τοῦ ἱεροῦ περιβόλων ἐντὸς ἐτεκτήνατο θάλασσαν, ἐν ἧ 5
 τὰς χειρὰς οἱ ἱερεῖς αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένους ἐκά-
 θαιρον; ἐπὶ τίνων οὖν ταύτην ἀπηώρησεν; οὐχὶ δυοκαίδεκα
 βόας χαλκεύσας καὶ τούτους ὑποθείς, ἐπ' αὐτῶν τὴν θά-
 λασσαν ἤπλωσεν; πῶς οὖν φυλάττει τὸν νόμον, ὁμοίωμα
 βοῶν ἐν τοῖς τελουμένοις αὐτῷ ποιησάμενος; δι' ὧν, οἶμαι, 10
 ὑπέργαφεν, ὡς τῶν ἀποστόλων ἰσάριθμος χορός, οἱ σοφοὶ
 τοῦ λόγου βοεργάται, τόνδε τὸν κόσμον, τὴν θάλασσαν, εἰς
 ὕψος αἴρουντες τῇ γεηπονίᾳ τῆς εὐσεβείας, μεμολυσμένας αἵ-
 μασι θυσιῶν τῶν ἱερέων τὰς χειρὰς ἐκάθαιρόν τε καὶ ἔσμη-
 χον τῆς διδασκαλίας τοῖς νόμοις, ἵνα ἐκείνων ἀπαλλαγέντες 15
 ἀναίμακτον θυσίαν τῷ δεσπότῃ προσφέρωσι. τί δέ, ποικί-
 λους καὶ πολυτελεῖς κατασκευάσας θάκους, οὐ λεόντων ἐν
 αὐτοῖς ἐτίθει μορφάς, τοὺς μὲν ἄνωθεν ἐπὶ τοὺς ἀγκῶνας
 ἐρείσας, τοὺς δὲ ἔνερθεν ἀνὰ τοὺς βαθμοὺς ἀρμοσάμενος;
 ἐλέφας δὲ ἦν τῶν λεόντων ἢ ὕλη. 20

Καὶ τί ἂν ταῦτα περὶ ἐτέρων σοι φαίην, ἐξὸν καὶ
 αὐτὸν ἐπιδεικνύναι τὸν νομοθέτην, εἰ οὕτω νοοῖτο, τοῖς οἰ-
 κείοις θεσμοῖς οὐχ ἐπόμενον; οὐκ οἶσθα γὰρ ὡς ἱλαστήριον
 ἐκ καθαροῦ χρυσοῦ κατασκεύασε καὶ τοῦ τοῦ ἄνωθεν τῆς χρυ-
 σῆς ἐπέθηκε κιβωτοῦ, καί, ὡς ὁ Παῦλος, εἰς τὸν σωτήρα 25
 καὶ κύριον ἡμῶν τὸ ἱλαστήριον εἴληφεν; τί δέ; οὐχ ὑπερθε
 τοῦ ἱλαστηρίου δύο Χερουβὶμ κατασκεύασεν, ἃ διέντα τὰς
 πτέρυγας ἐπισκιάζουσί τε αὐτὸ καὶ συγκαλύπτουσι καὶ ἀφθέγ-
 κτω βοῇ σιωπῶντα κηρύττουσι τὴν κρυφίαν καὶ ἄγνωστον
 τοῦ ἐπὶ γῆς φανέντος θεότητα; νοεράς δὲ εἶναι ταύτας οὐ 30
 συντίθη δυνάμεις, ἀνὰ τὰς οὐρανίους σελασφόρους πτυχὰς

περιπολοῦντα περὶ θεὸν καὶ χορεύοντα, τῇ οἰκείᾳ γανυμένας
γαλήνῃ καὶ τῷ πλήθει τῆς γνώσεως, ἣν ἀμφὶ τὸ ποθοῦ-
μενον ἔχουσι; πῶς οὖν εἰκόνας τούτων ὁ νομοθέτης, ὁ τὰς
εἰκόνας, ὡς ἔφησ, ἀπαγορεύων, εἰργάσατο; ἤδη δὲ ἄρα καὶ
5 πίπτοντά ποτε τὸν Ἰσραηλίτην λεῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ θεώμενος
(τὸ δὲ πάθος ἦν ἐξ ἀφανῶν χωρίων ὄφεις ἔρποντες καὶ
ἑαυτοὺς βέλη θανάσιμα τοῖς ὁδοιποροῦσιν, ἐπάγοντες), τὸν
χαλκοῦν ἐκεῖνον ἐδημιούργησεν ὄφιν ἐπὶ σημείου τε αὐτὸν
ἐπῆρώρησεν, εἰς ὃν ἀφορῶντες αἱ ἐναντία δυνάμεις οἱ ὄφεις,
10 οἱ μὲν ἐνεκροῦντο, οἱ δὲ ἀφανῶς τιτρωσκόμενοι ἀθρόον τῶν
πληγῶν ἤλευθεροῦντο. τοῦτο δὲ ἄρα ἐκεῖνο τὸν ἐμὸν Ἰησοῦν
ἐδήλου, φασίν, καὶ ἐσήμαινεν, ὃν ἐπὶ ξύλου κατιδοῦσαι τοῦ
σταυροῦ αἰωρούμενον αἱ μὲν αὐτίκα νενέκρωντο καὶ ἄπνοι
γεγόνασι καὶ τὸν κατὰ ἀνθρώπων αὐταῖς σεσωρευμένον τῆς
15 κακίας ἰὸν εἰς κενὸν ἐμοῦσι καὶ ἀποπτύουσιν· οἱ δὲ εἰς αὐτὸν
ἡμεῖς ἀποβλέποντες τὰς ἐξ αὐτῶν φερομένας πυρφόρους ἀκί-
δας, οἱ μὲν παντελῶς οὐ δεχόμεθα, οἱ δὲ καὶ βληθέντες
σωζόμεθα. ὁ δὲ τῶν ὄφεων προστάτης δράκων, τοῦ κρε-
μασθέντος ἐπὶ ξύλου τὴν ἰσχὺν ἐννοῶν καὶ τῶν ἐκεῖθεν
20 ἀφεθέντων αὐτῷ μεμνημένος βελῶν, ἄψορρος οἴχεται, φόβῳ
πληγῆς παλαιᾶς νέαν ἀεὶ συμφορὰν ὀδυρόμενος. ὄρῳ, ὡς
οὐκ ἀσφαλές, οὕτως εἰκῆ τε καὶ ἀορίστως νοεῖν τὰ ὑπὸ τοῦ
νομοθέτου λεγόμενα;

Εἷση δὲ κάκεινο, ὦ βασιλεῦ, εἴ γέ που μέμνησαι, ὅτου
25 χάριν ποτὲ πρὸς τὸν Ἰσραηλίτην ὁ νομοθέτης λεῶν ἐχαλέ-
πηνεν; Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. οἶδα ὡς πολλάκις, ὅτου δὲ νῦν
ἐμνήσθης οὐκ οἶδα. Ο ΠΑΤΡΙΔΡΧΗΣ. ὅτε τὴν χρυσοῦν
τοῦ μόσχου κεφαλὴν ἐσχέδιασεν, ὡς ὀρθότατα αὐτοῖς ἐχαλέ-
πηνεν. ἐπιλαθόμενοι γὰρ τὴν ἐν Αἰγύπτῳ θαυμαστοποιίαν
30 τὴν ἐν θαλάσῃ μεσοπορείαν, τὴν πρωτοτόκων ἀθρόαν τελευ-

4 ἀπαγορεύειν V corr. vulg.
vulg. 14 αὐτοῖς V corr. vulg.
πορίαν V μεσηπειρίαν?

13 ἐωρούμενον V corr.
30 μεσοπορείαν vulg. μεση-

τήν, την τῶν στοιχείων μεταβολήν, ὡς ὁ νομοθέτης ἐπέ-
 ἔτρεπε τοῦ μόσχου τὸ κάρα θεὸν ἀνηγόρευσαν. μή τι οὖν
 τοῦτό σοι πλημμελεῖν δοκῶσιν, ἢ ὁ νομοθέτης αὐτοῖς ἐγκα-
 λει, ὅτι μόσχον εἰκῆ καὶ ἀπλῶς ἀνετυπώσαντο; Ο ΒΑΣΙ-
 ΛΕΥΣ. διὰ τί; Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ. ὅτι εἶπερ ἐκείνοις κατὰ 5
 τοῦτο μεμψώμεθα, καὶ Σολομῶντος κατηγορήσωμεν, ὡς βόας
 καὶ αὐτοῦ πλαστοουργήσαντος. οὐκοῦν κατ' ἐκεῖνο καὶ ἡμεῖς
 τοῖς ἀνδράσι μεμψόμεθα καὶ ὁ νομοθέτης ἐγκέκληκεν, ὅτι
 τὸν βοῦν θεὸν ἀνηγόρευσαν καὶ τὴν ἐπ' Αἰγύπτου σωτη-
 ρίαν εἰς αὐτὸν ἀσεβῶς ἀνείθεσαν. οὐχ ὁμοίωμα γοῦν ποιεῖν 10
 ἀπλῶς διεκώλυσεν, ἀλλὰ θεοῦ ποιεῖν ὁμοίωμα. διὰ τοῦτο
 καὶ ὁ λόγος γέγραφεν, ὡς τὰ χρυσᾶ τῶν γυναικῶν ἀφελόντες
 ἐλλόβια τὴν χρυσῆν ἐκείνην εἰργάσαντο κεφαλὴν τοῦ μόσχου·
 ὑποδηλῶν, ὡς οἶμαι, καὶ αἰνιττόμενος, ὡς ἡ τῶν ἀνθρώπων
 ἐκείνων ἀκοὴ παραλαβοῦσα τοὺς περὶ θεοῦ ἀκιβδήλους λό- 15
 γους, εἶτα εἰς ἑτέρας ἐκπεσοῦσα δόξας ἀπεκόσμησε καὶ ἐγυ-
 μνώθη, καὶ τὸν ἐκβληθέντα τοῖς αὐτῶν ὡς κόσμον ἀφ-
 ἦρηται. ἀλλὰ καὶ ὁ νομοθέτης, ὡς αὐτός φησιν ὁ λόγος,
 καταλεάνας τὸν μόσχον καὶ ἐπισπείρας τῷ ὕδατι, ἐπότισεν
 αὐτὸν τὸν λεῶν. τί τοῦτο δηλῶν; ἰδῶν, ὡς οἶμαι, τοῦτον 20
 τὴν περὶ εἰδώλων ἀγνοοῦντα πλάνην καὶ μὴ νενοηκότα τὸ
 μέγεθος ὅσον ὑπάρχει τῆς βλάβης, τοὺς περὶ αὐτῆς λόγους
 λεπτύνας καὶ περιξύσας καὶ καταληπτοὺς ποιησάμενος ἐδί-
 δαξεν αὐτούς, καὶ τὸν λεῶν ἐπότισε, καὶ ταῖς καρδίαις γε
 ἔνδον ἐνέβαλεν, ἵνα μὴ ἄγνοιά τις ἀσεβείας ῥαδίως αὐτοῖς 25
 περιπίπτοι.

Ἄλλὰ γὰρ ἐρομένῳ μοι κἀκεῖνο λέγειν. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.
 ποῖον δὴ; Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ. οὐκ ἀνθρώποις ἔθος καὶ
 δημιουργοῦσι πολλάκις λέοντας βλοσυροὺς δεινὸν ὑποβλέπον-
 τας, ἢ σῦς ἀγρίους τὴν χαιτήν ἐπιφρίσσοντας, ἢ ὡς ἐν πεδίῳ 30
 καὶ ὄρεσιν ἵππους ἐμπρεπῶς διαθέοντας, ἢ ὀρνέων εἶδη κελα-
 δεῖν δοκούντων, ὡς τὴν ἀκοὴν ὑποσχεῖν πολλάκις ἵνα τῆς
 φωνῆς ἐπακροάσειαν; καὶ ταῦτα ἄνθρωποι οἱ μὲν τοίχοις

ἐγγράφουσιν, οἱ δὲ πέπλοις ὑφαίνουσιν, ἤδη δὲ ἔνιοι καὶ χαλκοῦς καὶ χρυσοῦς πλαστοουργήσαντες θυμηδίας καὶ ὥρας χάριν, ἢ ἐν οἴκοις ἰστώσιν, ἢ ἐν ἀγοραῖς ἀνατίθενται. τί οὖν; ταῦτα ἀνθρώπους ἢ τῶν ἀνθρώπων ἐλυμήναντο βίον, 5 εἰ μὴ κατὰ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀσεβῆ τερθρείαν τὰ πεποιημένα θεὸν ὀνομάσωσιν; εἰ δέ τις ἄφρων ἀνὴρ δαιμόνων πλάνη πειθόμενος θεόν τι τούτων ἠγήσεται, οὐκ ἂν αὐτίκα ἢ λίθοις βαλούμεθα ἢ πυρὶ καταφλέξομεν ἢ θηρίων στόμασιν ὠμοβόροις παρέξομεν;

10 Μία οὖν ἐστὶν ὁδός, ὡ βασιλεῦ, τοῦ καλῶς βουλευέσθαι εἰδέναι τε καὶ ἐπίστασθαι, ὡς ἐπὶ μόνου θεοῦ τὰς εἰκόνας τελεῖν ὁ νομοθέτης εἰρξέ τε ἡμᾶς καὶ ἐκώλυσε. καὶ εἰ τοῦτό φαμεν, οὔτε τοῖς πάλαι κατὰ τὸν νόμον πολιτευσαμένοις μεμψόμεθα, οὔτε Χριστιανοὶ πλημμελοῦμεν, μαρτύ- 15 ρων ἢ ἄλλως ἀνθρώπων ὁσίων τελοῦντες εἰκόνας καὶ τῷ φαινομένῳ δηλοῦντες αὐτῶν τὰ μὴ φαινόμενα. καί, εἴ μοι πείθεται πᾶς εὐσεβεῖν βουλόμενος, οὔτω διακριτέον καὶ δι-οριστέον τόνδε τὸν λόγον, καὶ ὡς δύο τινὰς ὄρους θετέον, οὓς ἀνατρέπειν τε καὶ συγγεῖν οὐχ οἷόν τε. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. 20 πῶς καὶ τίνα τρόπον; Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ. ὡς θεοῦ εἰκόνας οὐ ποιητέον, ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἐγχειροῖ τι τῶν τοιούτων, ὡς τῶν Ἑλληνικῶν κοινωνὸν δογμάτων ποιναῖς ὑποβάλλειν ἐσχάταις· ἀνθρώπους δὲ ὁσίους γραπτέον, τῇ πρὸς θεὸν παρρησίᾳ καὶ τῷ καθαρῷ τῆς ζωῆς ἐναβρυνομένους καὶ μέ- 25 σους πως ἡμῖν καὶ πορθμέας πρὸς αὐτὸν ἐσομένους καὶ ἀνάγοντας μὲν τῷ θεῷ τὰ αἰτούμενα, κατὰγοντας δὲ ἡμῖν ἀπὸ θεοῦ τὰ διδόμενα. οὐ γὰρ ἐστὶν, οὐκ ἔστιν εἷς, ὡ βασιλεῦ, τῶν θεῶν προσιόντων, ἢ ἀπὸ θεοῦ τιμωμένων ὁ τρόπος· ἀλλ' ἢ παρρησία συμμετρεῖται τῷ βίῳ, καὶ τῇ πολιτείᾳ κατάλληλος 30 ἢ ἀντίδοσις ἔπεται. θεὸς μὲν γὰρ ὢν ἀεί, γένεσίν τε οὐκ ἔχων· τὸ δὲ οὐκ ὄν ἀεί, γενόμενον δὲ ὕστερον, τὴν γένεσιν

8 καταφλέξαιμεν V corr. vulg.

ἐκ τοῦ ὄντος ἐδέξατο. καὶ κατὰ τόνδε μὲν τὸν λόγον, δοῦ-
 λον ἂν καλοῖτο θεοῦ πᾶν τὸ ἀεὶ γινόμενον· τὸ γὰρ γεγονὸς
 δοῦλον ἂν δικαίως τοῦ πεποιηκότος νομίζοιτο. τῇ δὲ πρὸς
 θεὸν οἰκειώσει καὶ τῇ διαφορᾷ τῆς ἐκεῖθεν αἴγλης, διάφορός
 τε καθ' ἕτερον τρόπον προσηγορία καὶ κλήσις τοῖς προσερχο- 5
 μένοις ἐντίθεται. ὅσοι μὲν γὰρ φόβῳ κολάσεως τῶν πλημ-
 μελημάτων ἀπέχονται, οὗτοι θεράποντες ἂν λέγοιντο θεοῦ,
 μαστιγίαί τινες ἀληθῶς καὶ δοῦλοι, πληγῶν καὶ εἰρκτῆς καὶ
 τῶν ἐπ' αὐταῖς ἀπειλῶν, ἵνα μὴ ἀμάρτωσι, χρήζοντες· οἱ
 δὲ μελλόντων ἀγαθῶν ἐλπίδι πρὸς τὸ ἀγαθὸν νεύσαντες, 10
 οἰκέται μὲν οὐκ ἂν ὀνομάζοιντο, μισθωτοὶ δ' ἂν εἶεν, ὡς
 ἂν τις φαίη, θεοῦ κέρδους ἕνεκά του καὶ μισθοῦ τὰ δέοντα
 πράσσοντες. ὅσοι δ' αὖ τούτοις ὑπεραναβεβηκότες καὶ πρὸς
 τὸ καλὸν ἀκραιφνῶς φανέντες, οὐ προσδοκωμένης φόβῳ
 κολάσεως, οὐ τῶν μελλόντων ἀγαθῶν ἐλπίδι πρὸς τὸ ἀγαθὸν 15
 ἄττουσιν, ἀλλὰ δι' αὐτὸ τὸ καλὸν τὸ καλὸν κατεργάζονται, οὗτοι
 τῶν ἀκηράτων τῆς σοφίας θησαυρῶν ἐμπλησθέντες υἱοὶ θεοῦ
 καλοῦντ' ἂν δικαίως, θεοῦ κληρονόμοι καὶ συγκληρονόμοι
 Χριστοῦ χρηματίζοντες· οἱ καὶ ἄνθρωποι πεφυκότες ὑπὲρ
 ἀνθρώπων θεὸν τῶν ἀπάντων πλέον ἱκετεύοντες πείθουσι, 20
 καὶ τόνδε μὲν ἔτι πολοῦντες τὸν ἀλήμονα καὶ ἄτακτον χῶ-
 ρον, μάλιστα δὲ τότε γυμνωθέντες ῥακίων, καὶ τὴν ὀστεῖνην
 καὶ βρίθουσαν ἀποτιναξάμενοι κόνιν, τῇ ὕλῃ τὴν ὕλην προσ-
 ρίψαντες πρὸς τὸν ἰλεῶν τε καὶ ἀγαθὸν δεσπότην καθαροὶ
 καθαρῶς ἀναδράμωσιν. 25

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. τί οὖν; τῶν Ἑλληνικῶν οὐ κοινωνοῦσι
 δογμάτων οἱ τῶν ὀσίων, ὡς ἔφησ, ἀνθρώπων δημιουργοῦντες
 εἰκόνας; Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ. οὐχ οὕτως ἀπλῶς κατηγορητέον
 αὐτῶν, ἀλλὰ σκοπητέον καὶ διερευνητέον. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.
 πῶς Χριστιανοὶ τὰς τοιαύτας δημιουργοῦσιν εἰκόνας; πῶς 30
 γράφουσιν; Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ. μή, βασιλεῦ, τῆς ἀρρήτου

καὶ ὑπὲρ οὐσίαν μεταδιδόασι τοῖς γραφομένοις οὐσίας; Ο
 ΒΑΣΙΛΕΥΣ. Οὐδαμῶς. Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ. Τί δέ; ὡς τῆς
 πρώτης καὶ ἀνωτάτω λαχόντας τιμῶσιν αἰτίας; Ο ΒΑΣΙ-
 ΛΕΥΣ. Οὐ δῆτα. Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ. Θνητοὺς δὲ αὐτοὺς
 5 φρονοῦσιν ἀνθρώπους; Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. Ναί. Ο ΠΑΤΡΙ-
 ΑΡΧΗΣ. Τίς οὖν ἢ μέμψις, εἰ ὡς ἀνθρώπους εἰδότες, ὡς
 ἀνθρώπους γραφῇ παραδίδομεν; καὶ τὴν θεὸς προσηγορίαν,
 ἐξάριετον οὐσαν καὶ τοῖς γεγονόσιν ἐπιτεθῆναι κυρίως φύσιν
 οὐκ ἔχουσαν, ἐπὶ τῆς πάντων ἐξηρημένης ἑῶντες οὐσίας, ὡς
 10 αὐτῷ μόνῳ μόνην ἀρμόζουσαν, ἐκείνην μὲν οὐ τύποις καὶ
 χαρακτῆρσι συγγράψομεν; πῶς γὰρ γράψομεν ὃ τοῖς ὀφθαλ-
 μοῖς οὐ γινώσκομεν; μαρτύρων δὲ ἢ ἄλλως ἀνδρῶν ὁσίων
 ταῖς εἰκόσι χρησόμεθα, οὐ θεοὺς φρονοῦντες (μὴ οὕτω τῶν
 δεόντων ἐκπέσοιμεν), ἀλλὰ θεοῦ οἰκέτας εὐγνώμονας, ἵνα καὶ
 15 τῆς ἀνδρείας αὐτοὺς ἀμειψώμεθα, καὶ ὅσα δεῖσθαι τοῦ βασι-
 λέως ἀδυνατοῦμεν ὑπὸ πλημμελημάτων ἀγόμενοι, ὡς δορυ-
 φόροι τοῦ βασιλέως ὑπὲρ ἡμῶν ἐκπροσώπως ἀνάγωσιν.

Εἰ δέ σοι δοκεῖ καὶ ἐξ ἀνθρωπίνων ἐξεταζέσθω παρα-
 δειγμάτων ὁ λόγος. ἄρα οὐχ ὁμολογεῖσθαι φῆς, ὡς ὁ τόδε
 20 τὸ πᾶν τεκτηνόμενος, κυβερνήτης ὢν ἀγαθὸς καὶ τῆς τῶν
 ἐν αὐτῷ πλεόντων προνοῶν γαλήνης, ἵνα μὴ ἀνερματίστου
 δίκην ὀλκάδος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὠθούμενοι ἐν τοῖς τοῦ
 βίου πλέξοιντο κύμασιν, ὥσπερ εἰκόνα ἑαυτοῦ καὶ τύπον ἐπὶ
 γῆς βασιλέα ἔστησεν; Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. Ναί. Ο ΠΑΤΡΙΑΡ-
 25 ΧΗΣ. Ὁ δὲ (θεὸς μὲν οὐκ ὢν, μιμεῖσθαι δὲ θεόν, ὡς δυ-
 νατὸν ἀνθρώπῳ, βουλόμενος, ἐπειδὴ περιγραπτὸς τέ ἐστι καὶ
 ἀπλῶς ἀνθρωπος) χειροτονίας ἀρχόντων ἐτέρων τῆς ἑαυτοῦ
 παρουσίας τὴν πολιτείαν ἐμπλήρησιν, ἵνα καὶ ἀπὸν πᾶσι
 παρῆ καὶ πόρρω διεστῶς παρόντα ἐπάγει τοῖς ἀρχομένοις
 30 τὸν φόβον. τί οὖν; ἀνέξεται πώποτε, εἰ τοὺς ἐξ αὐτοῦ πρὸς
 τὸ ἄρχεῖν ἀρχθέντας βασιλέας προσείπομεν, ἢ τῆς προσηγο-

3 αἰτίας] οὐσίας? cf. p. 185, 15 22 ὠθούμενον V corr.
 vulg. 31 ἀχθέντας?

ρίας αὐτοῦ μεταδοίημεν; Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. Οὐ δῆτα. Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ. Μέμψεται δὲ ἡμῖν, εἰ τοῖς ἐξ αὐτοῦ χειροτονηθεῖσι καὶ ὡς αὐτῷ δοκεῖ τὰ πράγματα ἄγουσι πρόσιμεν καὶ ἱκετεύομεν, καὶ ὅσας αὐτῷ προσάγειν οὐχ οἰοί τέ ἐσμεν αἰτήσεις δι' ἐκείνων αὐτῷ προσάγομεν; Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. 5 Οὐδαμῶς. Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ. Οὕτως οὖν, βασιλεῦ, καὶ θεὸν νοητέον, χαλεπαίνοντα μὲν εἰ ἐτέρῳ τῆς θεοῦ τιμῆς μεταδοίημεν, ἐπαινοῦντα δὲ καὶ ἠδόμενον, εἰ τοὺς αὐτοῦ οἰκέτας τιμᾶν προελοίμεθα.

Ἄλλὰ γὰρ ταύτης τῆς δόξης συγγενέσθαι καὶ ὁ σοφώ- 10
 τας φανεῖται σοι Παῦλος, ἐν οἷς πρὸς Ῥωμαίους ἐπέστελλεν, οὐχ ἀπλῶς εἰκόνας καταιτιώμενος οὐδὲ τοῖς εἰκόσι κεχρημένοις μεμφόμενος, ἀλλ' ὅτι ἠλλάξαντο τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνοσ φθαρτοῦ ἀνθρώπου. τῷ ὄντι γὰρ οὗτοι τολμητέοι τέ εἰσι καὶ ἀνόητοι, οἱ θεοῦ 15
 μὲν τύπον ἢ μορφήν καὶ εἶδος οὔτε εἶδον οὔτ' ἐννοεῖν ἠδυνήθησαν (γηγενεῖς γὰρ ὄντες καὶ σπαρτοὶ καὶ ἀνήροτοι καὶ αἰσθησεως δοῦλοι καὶ σάρκες, ὡς εἰπεῖν, ἄψυχοί τινες καὶ ἀκίνητοι, ἀποροῦντες, ὅπως αὐλῶς τῷ αὐλῷ προσβάλωσι, καὶ μὴ δυνηθέντες τῶν ὀρωμένων ὑπερβῆναι τὴν φύσιν), ἅπερ 20
 εἶδον μόνον ὡς θεὸν τιμηκάσιν. ἔνθα καὶ θαυμάσεις ὄντως τοῦ ἀποστόλου εἶ μάλα τὸ βούλημα· τὸ γὰρ ἠλλαξαν, ἴσον ἐκείνῳ, οἶμαι, δηλοῖ καὶ παρίστησιν, ὡς αἱ περὶ θεοῦ ἐνσπαρεῖσαι ταῖς ψυχαῖς ἐννοιαί, ἐξ ἀρχῆς τε καὶ ἀνωθεν παραδόσεις τῶν πρώτων ἀνθρώπων, ἓνα θεὸν ἀληθῆ μόνον 25
 ἐγίνωσκον· οἱ δὲ τῆς χθονίας ἐρασταὶ σοφίας ἀφιλοσόφῳ φιλοσοφίᾳ καὶ λόγῳ ἀλόγῳ τῆς εὐσεβείας τὰς ῥίξας τολμηρῶς ἀνασπάσαντες, ἠλλαξάν τε αὐτὰς καὶ ἐτέραν ἐτράποντο, καὶ πολυθεῖας ἐμβεβληκότες φυτὰ προὔδωκαν ἣν εἶχον ἀλήθειαν, ἀνθρώπου ὁμοίωμα καὶ πετεινῶν καὶ ἐξῆς τῷ θεῷ 30
 παρασχόμενοι. ἐναλλάττει γὰρ ὁ πρότερον εἶχεν ἀντὶ τοῦ

4 ἱκετεύοιμεν V corr. vulg. 15 τολμητῖαι?

ὄντος τὸ μὴ παρὸν αὐτῷ προαιρούμενος· ὃ δὲ μὴ εἶχεν, οὐκ ἂν ἐναλλάττειν πώποτε ἔλοιτο.

Ο ΒΑΣ. Ἄρα οὐ τοῦτό ἐστιν ὃ διεξήεις, ὡς ἐπὶ μόνο-
 νου θεοῦ παραδεκτέον τὸν τοῦ νομοθέτου λόγον, καὶ ὡς
 5 ἐπὶ τούτου τὰς εἰκόνας γράφειν ἐκώλυσεν; Ο ΠΑΤΡ. Τοῦτό
 γε ἔφην καὶ λέγειν οὐδέποτε παύσομαι. Ο ΒΑΣ. Τί δὴ; οὐ
 θεὸν ἀληθῆ τὸν Χριστὸν κηρύττεις; Ο ΠΑΤΡ. Ἐγωγε. Ο
 ΒΑΣ. Χριστοῦ δὲ εἰκόνας οὐ γράφεις; Ο ΠΑΤΡ. Πάνυ γε.
 Ο ΒΑΣ. Πῶς οὖν εἰ θεὸν ἀληθῆ τὸν Χριστὸν κηρύττεις,
 10 Χριστοῦ δὲ γράφεις εἰκόνας, εἰ θεοῦ γράφειν εἰκόνας ὁ νομο-
 θέτης ἐκώλυσεν; Ο ΠΑΤΡ. Εὖ σοι γένοιτο, ὦ βασιλεῦ· τὸ
 γὰρ παρὰ σοῦ κινήθην παραστήσει τὸ δόγμα λαμπρότερον.
 εἶπε γάρ, οὐ θεὸν ἀληθῆ καὶ ἄνθρωπον ἀληθῆ τὸν Χρι-
 στὸν κηρύττεις; Ο ΒΑΣ. Οὕτως ἔχω. Ο ΠΑΤΡ. Ἄνθρωπος
 15 γεγυνῶς ὁ Χριστὸς οὐ τέλειός ἐστιν ὡσαύτως τοῦτο κἀκεῖνο,
 καὶ οὔτε τὴν οἰκείαν φύσιν ἐμείωσεν οὔτε ὃ προσέλαβεν εἰς
 θεότητος φύσιν μετέβαλεν; Ο ΒΑΣ. Καὶ μάλα. Ο ΠΑΤΡ.
 Οὐ συνομολογεῖς δὲ καὶ φῆς, ὡς ἄλλον μὲν καὶ ἄλλον τὸν
 Χριστὸν οὐκ ἂν ποτε φαίημεν· τὸν αὐτὸν δὲ ἕνα κατ' ἄλλο
 20 καὶ ἄλλο, καὶ ἀπαθῆ καὶ παθητὸν λέγομεν· καθ' ὃ μὲν
 θεός, τοῦτο, καθ' ὃ δὲ ἄνθρωπος ὁ αὐτός, ἐκεῖνο; τί δὴ;
 οὐ καθ' ὃ μὲν θεός, ἀόρατός τέ ἐστι καὶ ἀναφῆς καὶ νοού-
 μενος· καθ' ὃ δὲ ἄνθρωπος, καὶ ὄρατός καὶ ἀπτὸς καὶ φαινό-
 μενος; οὐχὶ οὖν καὶ θεὸν ἴσμεν ἀληθῆ τὸν γραφόμενον;
 25 θεὸς γὰρ ἀληθῶς, καὶ σαρκωθεὶς ὁ Χριστός. ἀλλ' οὐ καθ'
 ὃ θεὸς τὸν Χριστὸν γράφομεν οὐδὲ κατὰ τοῦτο τὰς εἰκόνας
 αὐτῷ ἀνατίθεμεν· καθ' ὃ δὲ ἄνθρωπος ἦν ὁ αὐτός καὶ ἐπὶ
 γῆς ἐφάνη ταῖς εἰκόσι κεκρήμεθα. καὶ οὔτε τὸ ὄρατὸν καὶ
 περιγράφτον τοῖς τῆς ἀορασίας καὶ ἀπεριγραψίας ἀνακομί-
 30 ζομεν μέτροις, ὡς ἂν μὴ τὴν σωτηρίαν διαψευσθείημεν, οὔτε
 δ' αὖ τὸ ἀναφῆς αὐτοῦ καὶ ἀόρατον καὶ ἀπεριγράφτον τοῖς
 τῆς ἐπαφῆς καὶ περιγραφῆς καὶ ὄρασεως κατακομίζοντες λό-
 γοις μανιωδῶς διαμορφοῦν ἐπιχειροῦμεν· μᾶλλον δὲ εἰδότες,

ὅτι τοῦ ἐνὸς Χριστοῦ πρόσεστι τό τε ὄρατόν καὶ ἀόρατον, περιγράπτου καὶ ἀπεριγράπτου ἀδιαιρέτως τε καὶ ἀσυγγύτως κατὰ γε τὰ τῶν, ἐξ ὧν ἐστι, φύσεων ἴδια, ἐκάστῳ κατὰ τὰ προαποδοδομένα τὸ οἰκειῶν ἀπονέμειν μεμαθήκαμεν. καὶ τοῦτο δείξει τῶν γραφομένων εἰκόνων ὁ τρόπος· ἢ γὰρ ἐν 5 φάτῃ κείμενον γράφουσιν ἢ ὑπὸ τῆς μητρὸς θεοτόκου τρεφόμενον ἢ ὁμιλοῦντα τοῖς μαθηταῖς ἢ παρεστῶτα Πιλάτῳ ἢ ἐπὶ ξύλου κρεμάμενον ἢ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα τὴν ἐπὶ γῆς αὐτοῦ παρουσίαν δείκνυσιν· ὧν οὐδὲν ἦν, καθ' ὃ θεὸς ἦν, καθ' ὃ δὲ ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ἦν. εἰ μὲν γὰρ ἄνθρωπος οὐκ ἐγε- 10 γόνει ποτὲ οὐδὲ ἀνθρώπου μορφήν ἢ εἶδος ἐπὶ γῆς ἐκουσίως ἀνέλαβεν, οὐκ ἂν ταῦτα ἐγράφετο οὐδὲ ἐπ' αὐτοῦ χώραν γενέσθαι ἐδέχετο· εἰ δὲ σὰρξ ὁ λόγος ἐγένετο καὶ ἐπὶ γῆς ἐφάνη καὶ ὥφθη ἀνθρώποις ὡς ἄνθρωπος ὁ πρῶην ἄσαρκος θεὸς καὶ ἀσώματος, οὐκ ἂν ἀδικοῖμεν, ὡς οἴμαι, 15 ἂ ἐωράκαμεν τῇ γραφῇ σημαίνειν ἐθέλοντες.

Ο ΒΑΣ. Τί δὲ βούλει περὶ τῆς τῶν ἀγγέλων εἰκονογραφίας λέγειν; οὐδὲ γάρ, οἴμαι, ἔρεῖς, ὡς καὶ τὰς ἀγγέλων οἱ ζωγράφοι γινώσκουσι μορφὰς καὶ πρὸς εἶδος ἐκείνας ἀποβλέποντες γράφουσιν. Ο ΠΑΤΡ. Εἶδος μὲν ἔγωγε ἢ μορ- 20 φὴν ἀγγέλων οὐτ' ἂν εἰδέναι φαίην αὐτούς, οὔτε ὡς εἰδότας ποιεῖν τὰ γραφόμενα, ἀνθρώπων δὲ αὐτοῖς περιτιθέασιν εἶδος, τῇ γραφῇ, ὡς οἴμαι, πειθόμενοι. Ο ΒΑΣ. Πόθεν τοῦτο φῆς; Ο ΠΑΤΡ. Οὐκ οἶσθα, ὡς περὶ τῶν τῷ Ἀβραάμ παρὰ τὴν δρυῖν <ὀφθέντων> ἀγγέλων γραφὴ πού φησιν, ὡς 25 ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς Ἀβραάμ τρεῖς ἄνδρας αὐτῷ παρεστῶτας εἶδε; τί δὴ; οὐ τοὺς ἐν Σοδόμοις ἀγγέλους ὡς ἄνδρας φαινομένους εἰσήγαγεν; οὐκοῦν οὐκ αὐτοὶ πλάττονται οὐδὲ ἀλόγου τόλμης ἔγγονον αὐτοῖς τὰ γραφόμενα, ἀλλ' οἱ ὥφθησαν, τοιούτους ταῖς εἰκόσιν ἐγγράφουσιν. Ο ΒΑΣ. Καὶ 30 πόθεν αὐτοῖς ἢ τῶν πτερῶν προσθήκη ἐφεύρηται; Ο ΠΑΤΡ.

4 προαποδοδομένα V corr. vulg. 24 ὥσπερ οἱ τῶν V corr. vulg. 25 ὀφθέντων add. vulg. om. V

Οἶμαι ὅλως, ἵνα μὴ ἄνθρωποι τελείως νοοῖντο, τῇ προσθήκῃ
 τὸ διαλλάττον ἐδήλωσαν. οὐδέ γε αὐτήν, ὡς δοκῶ, τὴν προσ-
 θήκην ἀλόγῳ θεωρήσαντες γνώμη, ἀλλὰ τὸ ἀεροπόρον αὐ-
 τῶν ἀνιττόμενοι καὶ τὴν κατ' οὐρανὸν ἐν θεῷ δίαιταν καὶ
 5 τὰς ἐκεῖθεν δι' ἡμᾶς συντόνους καθόδους καὶ τὰς εἰς οὐ-
 ρανὸν ἐξ ἡμῶν ἐτοιμούς ἀνόδους, ἐπτερωμένους αὐτοὺς ὑπο-
 γράφουσιν. ἤδη δὲ καὶ Μωϋσέως πτέρυγας ἔχοντα τυπω-
 σομένου τὰ Χερουβὶμ (ἄγγελοι δὲ καὶ ταῦτα· καὶ γὰρ ἀπλῶς
 τὰς οὐρανόους τε καὶ νοεράς δυνάμεις ἀγγέλους καλοῦσιν,
 10 ὡς Διονυσίῳ δοκεῖ), οὐκ ἀπεικίτως, ἠγοῦμαι, τῷ παραπλη-
 σίῳ τῶν παραδειγμάτων ἐχρήσαντο. καὶ νυνὶ, ὃ βασιλεῦ,
 μνημονευτέον ἐκείνων καὶ ἀπρὶξ τῇ ψυχῇ φυλακτέον, ὡς, εἰ
 καὶ ἀγγέλων εἰκόνας γράφομεν, κτίσμα πάλιν ἡμῖν τὸ γρα-
 φόμενον, καὶ πρόσκειμι αὐτοῖς οὐχ ὡς τὴν ἀνωτάτω καὶ
 15 πρῶτην κληρωσαμένους οὐσίαν (μὴ οὕτω μανείην, ὡς θεὸν
 νοεῖν τὸ κτιζόμενον), ἀλλ' ὡς συνδούλοις πολλὴν πρὸς τὸν
 κοινὸν δεσπότην παρηρησίαν κεκτημένοις διὰ τὸ πλούσιον τῆς
 ἀρετῆς".

Καὶ ὁ βασιλεὺς τῇ πρὸς ἀπόκρισιν ἀφασία πιεσθεὶς
 20 μόλις νεκρὸν τι καὶ ἀπηχῆς ἐφθέγγετο. "ἀλλὰ καὶ πατρι-
 κῶν χρήσεων ἔσμον οἱ τάναντία φρονοῦντες ὑμῖν ἐπιφέρου-
 σιν· ὧν μὴ ὑποστείλησθε κατὰ πρόσωπον αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν
 τὴν λύσιν ποιήσασθαι." καὶ ὁ θεσπέσιος πατὴρ ἀπεκρίνατο·
 "εἴρηται ἡμῖν, ὃ βασιλεῦ, καὶ πάλιν εἰρήσεται, ὡς τοῦ ὑμε-
 25 τέρου προμηθεύμενοι κράτους καὶ γραφικῶν καὶ πατρικῶν
 δήσεων τὰς λύσεις θεοῦ διδόντος παρέξομεν· τοῖς δὲ τῆς
 ἐκκλησίας ἑαυτοὺς ἐξωθήσασι καὶ τῷ ἀναθέματι ἑαυτοὺς παρα-
 πέμψασιν εἰς ὀμίλιαν οὐχ ἠέξομεν· οὐδὲ γὰρ ἀποσυλᾶν ἢ
 ἀποκινεῖν τι τῶν συνοδικῶν ὄρων ἢ σφραγίδων βουλοίμεθα.
 30 εἰ δέ γε σαφῶς διαγνῶναι θελήσειας, ὡς οὐ πρόπαλαι μό-
 νον ταῦτα πεφρονήκαμεν οὐδὲ μὴν νυνὶ μόνοι λαλεῖν ἐπει-
 γόμεθα, πολὺ δὲ σὺν ἡμῖν ἐπισκόπων τε καὶ μοναζόντων
 πλῆθος οὐκ ἄσημον ἐπὶ τῇ ὀρθῇ ταύτης τῆς ὁμολογίας ὁδῷ

τὸν πόδα ἐρείδουσιν, ἰδοὺ οὗτοι ἐπὶ τῶν πυλῶν τῆς ὑμετέρας αὐλῆς ἐστᾶσιν, οὓς εἰ παρέσεσθαι κατανεύσοιτε, εἴσεσθε καὶ δι' αὐτῶν, μηδεμίαν πρὸς τὸ ἡμῶν διάστασιν ἔχοντας φρόνημα”.

Κατανεύει οὖν τούτοις τὴν εἴσοδον· συνεισιέναι δὲ αὐ- 5 τοῖς τῶν ἐν τέλει κελεύει τοὺς προὔχοντας ἀπηρωρημένα τοῖς μηροῖς, ὡς ἕκαστος εἶχε τάξεως, τὰ ξίφη κατέχοντας, οἰόμενος ἐκφοβεῖν τῇ στρατιωτικῇ χειρὶ τοὺς ἀπτοήτους ὁ δειλαιος. εἰσελαύνει οὖν ὁ ἱερός ἐκεῖνος ὄμιλος τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὰ χρυσόροφα ἀνάκτορα, πολλῇ καὶ ἀρρήτῳ τῇ προ- 10 θυμῷ γανρούμενος καὶ οἶονεὶ θείῳ κέντρῳ τῇ παρησῖα νυσσομένος· καὶ ἐπεὶ, ἔνθα θαάσσων ἔτι ὁ τύραννος, ἤγγιζον, ὀρῶσι τὸν ἀρχιποίμενα γεγωνότερόν πως ἀντιφθεγγόμενον καὶ συλλογισμῶ τὸν βασιλέα ὡς νεογνὸν ἤδη παιδάριον παίοντα· ἔνθεν καὶ πρὸς τὸ λέγειν ἐπερρώσθησαν καὶ 15 πᾶσαν ἐξ ἑαυτῶν δειμαίνουσιν δειλίαν ἀπώσαντο.

Πρὸς οὓς ὑπόδρα ἰδὼν ὁ θυμολέων φησὶν· “καὶ ὑμῖν, ὡς ὀρᾶτε, καὶ πᾶσιν ἀλάθητόν ἐστιν, ὡς ὑπὸ θεοῦ μεσιτεύειν ἐπὶ ταυτηνὶ τὴν μεγαλῶνυμον καὶ λογικὴν ποιμνην ἐτάχθημεν, πᾶν σκῶλον ἐν αὐτῇ φύομενον ὁμαλίζειν καὶ 20 λύειν διὰ σπουδῆς καὶ προθυμίας τιθέμενοι. ἐπεὶ οὖν τινες περὶ τῆς τῶν εἰκόνων καὶ ἵνυι συζητοῦσιν ὑπάρξεώς τε καὶ προσκυνήσεως χρήσεις γραφικὰς ἀντιλεγούσας τούτοις προφέροντες, πᾶσα λοιπὸν ἀνάγκη τὴν τούτων λύσιν ποιήσασθαι· ὡς ἂν τὸ ἡμῖν σπουδαζόμενον (σπουδάζεται δέ, ὡς ἴστε, πάν- 25 τως ἡμῖν τὸ τῆς εἰρήνης ἐπὶ πάντας ὁμόγνωμον), περαίωσιν δέξεται. τοῖς οὖν διαποροῦσι καὶ τὰς προτάσεις ἐπάγουσι τὸ συμπέρασμα προτείνειν ἐπάναγκες· περὶ γὰρ τούτων καὶ

1 ἐρείδουσιν V corr. vulg. 9 ὄμιλος πρὸς τὰ χρ. τῆς ἐκκλησίας ἀνάκτορα V ut in textu vulg. ἐκ τῆς ἐκκλ.?
12 ἔνθα θαάσσοντες ὁ τύραννος V ἔνθα θαάσσων ἔτι ὁ τύραννος vulg. ἐνθάδε ἄσσοντες τῷ τυράννῳ? 14 συλλογισμὸν V corr. vulg. 17 ὑπέδρα V corr. vulg.

τῷ ἀρχιερεῖ προανεκοινωσάμεθα, νυνὶ δὲ καὶ συμπαρουσιάζοντες ὑμῖν ἐντελλόμεθα, τῶν κεκριμένων ταχεῖαν δοῦναι λύσιν, μήπως ἢ βραδυτῆς σιγῆς ὑμῖν παραιτία γένοιτο καὶ οὐκ εἰς καλὸν ὡς ἀπειθοῦσιν ὑμῖν ἀποβήσεται". οἱ δὲ τοῦ
 5 καλοῦ ἀρχιποίμενος ὀπαδοὶ καὶ συμποιμένες κατὰ τοῦ θηριω-
 νύμου καὶ λυκόφρονος Λέοντος τὴν τῶν θείων λογίων φαρέ-
 τραν ἐλκύσαντες καὶ τὰ ἐν αὐτῇ τῶν ἐλέγχων βέλη ἀμοιβαδὸν
 ἐκκενώσαντες ὀλοσώματον αὐτῷ πληγὴν ἀπειρογάσαντο. καὶ
 ἵνα μὴ τὰ ὑφ' ἐκάστου τότε λελεγμένα κατὰ λεπτὸν διεξιλοι-
 10 μεν, μίαν ἐκ πάντων, ὡς ἐν περιλήψει, φωνὴν ἐκθησαίμεθα,
 ἔχουσαν ὧδε.

“Ὅτι μὲν, ὦ βασιλεῦ, κρίμασιν οἷς ἀγνοοῦμεν, ἐπὶ τὴν
 μεγίστην Χριστοῦ ποίμνην μεσιτεύειν ἐτάχθητε, καὶ ἡμῖν καὶ
 πᾶσιν, ὡς ἔφησ, ἀλάθητόν ἐστιν. ὅτι δὲ τὰ ζυγὰ τῆς μεσι-
 15 τείας ἐξ αὐτῆς ἀρχῆς ὑμῖν ἑτερορρεπῆ διεσκέυασται ἡμιστά
 τοῖς κρίνειν ὀρθῶς ἐπισταμένοις ἡγνόηται. μεσιτης γὰρ ἐκεῖ-
 νος οὐχ ὁ τῆδε ἢ τῆδε παρέλκων καὶ τὴν ἑαυτοῦ θατέρω
 ῥοπὴν χαριζόμενος· ἀλλ' ὁ τὸ ἴσον τοῖς ἐφ' ἐκάτερα προμη-
 θούμενος. εἰ οὖν διαιτῆσαι καὶ λῦσαι τῇ ἐκκλησίᾳ τὰ σκάν-
 20 δαλα προτεθύμησαι, τί μὴ πρὸς πάντας ἀκλινη τὴν ῥοπὴν
 ἐπιδέδειξαι; ὀρθῶ γὰρ πᾶς ὁ βουλόμενος τοὺς μὲν τὸν ὀρθὸν
 λόγον πρεσβεύοντας ἀπεληλαμένους καὶ τοῖς κακουργοῦσιν ἐξ
 ἴσου τὸν κίνδυνον ὑπομένοντας, τοὺς δὲ τὰναντία θρησκεύον-
 τας ὑμῖν στεργομένους καὶ πάσης τημελείας φαιδρᾶς ἀπο-
 25 λαύοντας. ἢ οὐχ οὔτοι μὲν ἐν χρυσορόφοις αὐλίζονται δώ-
 μασιν, ἡμᾶς δὲ καθειρογνύντα στενοχωρεῖ τὰ δεσμοπήρια;
 οὐ τὰ ἐδώδιμα τούτοις τῆς ἀνακτορικῆς θαψιλείας ἀποκεκλή-
 ρωται, ἡμᾶς δὲ λιμὸς πιέζει καὶ κόρος ἐνδείας ἐμπύμπλησιν;
 οὐχὶ πᾶσα βίβλος τούτοις ἀνεῖται πρὸς ἔρευναν, δίκη δὲ τοῖς
 30 ἐπιχορηγεῖν ταύτας ἡμῖν ἐπικρέμαται; τί γνωρίζεται μεσιτείας
 ἐν τούτοις ἐμπύρευμα; τίς ἰσονομίας ἐμπολιτεύεται τούτοις

1 συμπαρουσιάζοντι V συμπαρουσιάζουσι vulg.

ἀρρέπεια; τίς ἀτρεψία νοὸς ἰσορρόπως τούτοις ἐπιστατεῖ καὶ τηρεῖ τὸ συνειδὸς ἀπαρέγκλιτον; ταῦτα τοίνυν ὀρῶντες καὶ τὸ πολυκλινὲς τῆς ὑμετέρας νεύσεως ἐννοοῦμενοι καὶ ὡς ἐκ πρώτης ἤδη ἐπιβολῆς ἐρήμην καταδικαιηθείημεν, τὸ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας σιγῇ τιμῶμεν αἰδέσιμον, ὡς ἂν μὴ τῷ⁵ βορβόρῳ τῆς βλασφημίας ἀλῶναι καὶ χρανθῆναι λόγοις ἀκόρεστα κατὰ τῆς οἰκονομίας Χριστοῦ ἀσελαίνουσιν. ἐπὶ οὖν τῇ οἰκουμενικῇ καταστροφῇ τίς ὑμῖν σῶφρονος λογισμοῦ συνέψεται κύριος; ἀφ' ἡλίου γὰρ ἐκβολῶν καὶ μέγρι Γαδείρων καὶ Ἡρακλείων στηλῶν ἢ τῶν ἱερῶν εἰκόνων σεβάζεται πολ-¹⁰ ησις, ἣν οὐ χθιζή τις ἐπίνοια, ἢ Χριστοῦ δὲ πρὸς ἀνθρώπους ἐπιδημία τὸ εἶναι σαφῶς ἐπιφέρεται. ἐπὶ τούτῳ τοίνυν τῷ θεμελίῳ προφίτας, ἀποστόλους καὶ διδασκάλους ἐποικοδομεῖν δεδιδάγμεθα· βασιλεῖς δὲ ὑπέκειν μὲν καὶ στέργειν τοῖς παρ' αὐτῶν κεκριμένοις ἐπέγνωμεν, νομοθετεῖν δὲ καὶ¹⁵ ὄρους τῇ ἐκκλησίᾳ σεσυλημένους πηγνύναι πάμπαν οὐκ ἔγνωμεν. καὶ ὅτι μὲν ἀληθῆ ταῦτα τῷ συνειδότητι τῶν ἀκροατῶν ἀφίεμεν τὸ τοιοῦτον κριτήριον. ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ γὰρ ἐκείνου καὶ ἀπαραλογίστου δικαστηρίου τοὺς ἑαυτῆς ἐπαινέτας ἢ ἀλήθεια στεφανώσει, τοὺς ἀντιπάλους δὲ τῶν εὐσεβῶν²⁰ δογμάτων εἰς τὴν τοῦ ψεύδους αἰσχύνην ἀποκρινεῖ καὶ ἀποκρούσεται”.

Τούτοις οὖν καὶ πλείστοις ὅσοις καταβροντηθεὶς τὴν διάνοιαν καὶ ὡσπερ ἐκκεκωφωμένος τὰ ὦτα ὑπὸ τῆς τῶν θεσπεσιῶν ἐκείνων φανείς ἀπηγήσεως, ὡς εἰς αὐτὸν ἤδη²⁵ προσκεκρουκότας ὑποτοπήσας ἀσύγνωστα, καὶ καθάπερ συκοφαντίαν προφανεστάτην ῥαψωδηθεὶς, οὕτω φυγὰς ἀνάδρωσ τοῦ ἰδίου λόγου γενάμενος, καθαρὰν τὴν ἤτταν καθωμολόγησεν· οὐ γὰρ εἶχεν ὀρέξαι χεῖρα τῷ ἑαυτοῦ λόγῳ οὐδὲ μὴν ἀντιβλέψαι τολμᾶν πρὸς τὴν τῶν λεγομένων ἀντίρρησιν.³⁰ καὶ μάλα εἰκότως· ἢ γὰρ ἀλαζονεία καὶ βραχείας ἐξουσίας ἐπειλημμένη τελέως ἔμπληκτον ποιεῖ τὸν ἀλόντα καὶ ἐξίστησι τοῦ φρονεῖν. ἅμα δὲ καὶ ἠπίστατο ἑαυτὸν ἀλώσιμον τῇ τοῦ

λόγου συνεξετάσει· ἄληπτον γὰρ ἦδει κακεῖνος οὔσαν καὶ ἀήττητον τὴν ἀλήθειαν. ὅθεν φλυαρίας μὲν ἐξαγωνίους πρὸς ὑπόπτωσιν τῶν ζηλωτῶν ἐκείνων συμφορήσας, οὐ δυνηθεῖς δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἦτταν ἀνακαλέσασθαι, τηνικαῦτα τούτους ἀπει-
 5 λαῖς σὺν τῷ μυσταγωγῷ τῶν βασιλείων ἐξώθησεν. ὡ τῆς πρὸς τὸ χειρὸν τοῦ ἀνδρὸς ἀπονεύσεως. ὡ τῆς τοῦ βελτίονος ἀποπτώσεως. ἐξ ἐκείνου γάρ, ἢ φησιν ἢ παροιμία, τὴν κατὰ τῆς ἐκκλησίας ἐνδύεται λεοντὴν καὶ φανερῶς τοῖς κατ' αὐτῆς ὀπλιζομένοις συμφράττεται· ἀντίκα γὰρ τοὺς ὅσον ἐπ' αὐτοῖς
 10 ἀθλητὰς ἐθειλοντὰς ὑπερορίᾳ παρέπεμπεν, ἄλλον ἄλλοσε καταμερίσας καὶ πόρρω που τῶν τῆς ἐκκλησίας ἀποξενώσας ἐπαύλεων· ἔπειθε γὰρ αὐτὸν αὐτοβοεῖ τὸν ἀρχιερέα τοῖς τῆς αἰρέσεως βρόχοις ἐλεῖν καί, εἰ μὴ τοῦτό γε γνώμης, ἐκουσιότητι τὴν τῆς ἱερατείας καταλιπεῖν προστασίαν, ἔχοντα μηδένα τοῦ
 15 ἱεροῦ καταλόγου συνέριθον. μόνος οὖν λοιπὸν τὸ τοῦ καιροῦ διαφέρων ἐπίπνονον πρὸς τὴν ἄνω συμμαχίαν ἀπέβλεπεν, ταύτην αὐτῷ μονωθέντι συνάρασθαι καὶ ἵπορημένῳ συλλαβέσθαι ὡς μάλιστα.

Ὅρῶν δὲ τὸν ἄνδρα τὰ πρὸς τὴν ἀληθῆ πίστιν ἐξομνύ-
 20 μενον καὶ ἀπειθῆ τὰ πρὸς θεὸν ἦδη δεικνύμενον, γράφει τῇ ἐκείνου συνεύνῳ, ἅτε γυναικί, περὶ τῆς ὀρθῆς ὑπομιμνήσκων αὐτὴν τῶν Χριστιανῶν θρησκείας καὶ πίστεως, καὶ ὡς ἂν πείσοι τὸν βασιλέα καὶ σύνευνον ἀποσχέσθαι τῆς τοιαύτης δεινῆς ἐγχειρήσεως. γράφει δὲ καὶ πρὸς τὸν τηνικαῦτα
 25 τῶν δημοσίων χρημάτων ταμίαν ὠκειωμένον παρ' αὐτῷ τῆ τε παρρησίᾳ καὶ τῷ φρονήματι, μὴ κατὰ τῆς ἐκκλησίας ἐπινοεῖν ἢ κινεῖν τινα σάλον, ἦδη τὸ εἰρηναῖον ἐχούσης καὶ ἀστασίαστον, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ τὴν ἐξαφθειῖσαν αὐτῇ παρὰ τῶν τοῦ αἰωνίου πυρὸς ἀξίων φλόγα καταπαύειν καὶ τὴν βασι-
 30 λέως καθημεροῦν ἀγριότητα. γράφει δὲ καὶ τῷ πρώτῳ τῶν βασιλικῶν ὑπογραφέων τότε τυγχάνοντι (Εὐτυχιανὸς οὗτος

ἦν), συναιρομένω τοῖς αἰρετιζουσι καὶ τὰ τῆς ὀρθοτόμου πί-
 στεως παραναγινώσκοντι λόγια, ὡς εἰ μὲν οὐ παύσῃται δια-
 στρέφων τὰς ὁδοὺς κυρίου τὰς εὐθείας, ἀλλ' Ἐλύμα τῷ
 μάγῳ συμπροαιρεῖται πορεύεσθαι, παρὰ τῆς ἐφόρου δίκης
 πείσεσθαι λώβην τὰς πρὸς τὸ ζῆν ἀφορμὰς δεινῶς ἐπαλγύ- 5
 νουσαν. ᾧ καὶ ἀνουθετήτῳ φανέντι τὰ τῆς ἀπειλῆς κατ-
 ελάμβανε. πᾶσα γὰρ ἡ ἐξ ἐκείνου τῷ τάλανι ἐπιμετρηθεῖσα
 ζωὴ συνεχεῖς ἀλγηδόνας ἐπάγουσα νεκρὸν ἔμπνουν πρὸς τὰ
 τοῦ θανάτου καθ' ἡμέραν παρίστη προπύλαια. οὕτω θερα-
 πεύειν οἶδε θεὸς τοὺς ἀρρωστίαν τῇ ἐκκλησίᾳ δυσίατον ὑπο- 10
 γράφοντας.

Τούτοις οὖν τοῖς βιωφελέσι τοῦ διδασκάλου καὶ σοφοῖς
 νουθετήμασι μὴ βελτιωθεῖς ὁ βασιλεὺς τὴν διάνοιαν πρὸς
 ἔν τοῦτο μόνον ἑώρα, τοῦ καὶ αὐτὸν ἐξῶσαι καὶ τῇ νύμφῃ
 Χριστοῦ ταλασιουργῆσαι χιτῶνα χηρεύσεως· ἐγχειρίζει γοῦν 15
 τὰ τοῦ λόγου τῆς ἐκκλησίας καὶ τὰ τῶν ἱερῶν σκευῶν ἀνα-
 θήματα ἀνδρὶ τὴν τοῦ πατρικίου ἀξίαν διέποντι καὶ πάσης
 τῆς περὶ ταῦτα τὸν ἀρχιερέα δεικνύει φροντίδος ἀλλότριον·
 οὐ γὰρ ἐνεδίδου, πάντα λίθον, τὸ τοῦ λόγου, κινῶν, ὡς
 ἂν τὸ τῆς ἐκκλησίας διασαλεύσειεν ἔρεισμα. ᾧ πῶς ἐπὶ τὰ 20
 ἐξῆς ὁ λόγος, οὐκ ἔχων ὅποι προβήσεται, σιγῆς καταστορέ-
 σαι κλίην προείλετο, καὶ πρὶν ἢ τὰ τῆς νόσου διαγγεῖλαι
 τοῦ μακαρίου, ἑαυτὸν νοσηλευόμενον δείκνυσιν. εἶχεν οὖν
 αὐτὸν ὁ σκίμπους ἀσθμαίνοντα ἔκ τινος ἐπισκηψάσης ἐπιρ-
 ροίας τῷ σώματι καὶ πρὸς τὸ τῆς νόσου δυσάλθες ἐκπαλαί- 25
 οντα. ἀλλ' οὐδὲν οὕτω τὸν δίκαιον ἤλγυνεν, ὡς ἡ κατὰ
 τῆς ἐκκλησίας ἐπινοουμένη παρὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπισύστασις·
 ἐκείνην γὰρ μόνος αὐτὸς τὴν διαμάχην ὑφίστατο, ταύτῃ δὲ
 καὶ τὸ τοῦ κοινοῦ παντὸς ἐκινδύνευε πλήρωμα.

ᾧ φρούωτο οὖν τὸ κατὰ τῆς ἐκκλησίας συνέδριον καὶ τῇ 30
 τοῦ ψεύδους ἀεὶ πιμελῇ λιπαινόμενον ἐζήτει τὴν ἔκρηξιν.

ὄθεν πείθουσιν αὐθις τὸν παντὶ ἀνέμῳ κακοδοξίας βασιλέα
 φερόμενον πρὸς διάλεξιν κατασπεῦσαι συνελθεῖν τὸν διδά-
 σκαλον· ὃς ἐπὶ τούτῳ στέλλει Θεοφάνην, τὸν τῆς βασιλίσσης
 ὀμαίμονα, ᾧ καὶ τὸ βασιλικὸν περιέκειτο ξίφος, ὡς ἂν τὸν
 5 ἀρχιερέα πρὸς τὸ τῆς συνωμοσίας ἐκείνης μαιφόνον ἐλκύ-
 σειε σύνταγμα. πρὸς ὃν τοῖς προλαβοῦσιν εἰς ἀπολογία
 χρησάμενος, ἤδη δὲ καὶ τὴν νόσον ἔχων συνήγορον, τοῦ
 πρὸς διάλεξιν συνελθεῖν τοῖς ἀνιέροις ἀπείπατο. οὐ γὰρ ποι-
 μὴν, φησί, προβάτων ἔρημος πρὸς λύκους ὀπλίζεται οὐδὲ τῆς
 10 ἑαυτοῦ σωτηρίας μόνος προμνώμενος θηριομαχεῖν κατεπι-
 γεται· ἀλλ' ἢ πρὸς μάνδραν ἀσφαλῆ τὸ ποίμνιον σφραγισά-
 μενος καὶ φόβον οὗ ἔστι φόβος μακρὰν ἀπώσάμενος, οὕτω
 πρὸς τὰ τῶν λύκων συμφράττεται θήρατρα. πῶς οὖν ἐμὲ
 τῶν ἐμῶν θρεμμάτων χηρώσαντες καὶ ταῦτα βία τῆς ἀλη-
 15 θοῦς νομῆς ἀπελάσαντες, πρὸς θῆρας μόνον ὑμᾶς προ-
 καλεῖσθε δεινούς ἀπομάχεσθαι; οὐ κλέος τοῦτο ποιμαντικῆς
 κατασχέσεως· ἀλλ' εἰ βούλησθε τῶν πλασμάτων ὑμῶν ἐπι-
 τεύξεσθαι (πλάσμα γὰρ τὰ ὑφ' ὑμῶν πρὸς ἡμᾶς ἀεὶ προ-
 τεινόμενα καὶ οὐδεμιᾶς ἀληθείας ἐχόμενον), δότε τῇ ἐκάστου
 20 ῥοπῇ τὸ ἐκούσιον, γενέσθω πᾶς τῆς ἑαυτοῦ βουλήσεως κύ-
 ριος, λελύσθω τὰ δεσμωτήρια, ἀναξευξάτωσαν οἱ ἐν ἔξορῃ
 πικρᾷ πιεζόμενοι, ἀνακαλυφθήτω ὑμῶν τὰ ὑπόγεια βάραθρα,
 καὶ ἀναδοθήτωσαν οἱ λιμοῦ τραυματαῖαι καὶ δίψης γενόμενοι
 παίγνια, καὶ νύκτα φωτισμόν, κατὰ τὸ ἀδόμενον, ἐν τῇ τροφῇ
 25 ἑαυτῶν ἐντροφῶντες ὀσημέραι· λαβέτω παῦλαν ἢ μάστιξ, τὰ
 τῶν θεοφρόνων ἐπιξαίνουσα σώματα. ὡς εἰ ταῦτα γένοιτο
 καὶ τῷ παντὶ τὴν ἐλευθερίαν ἐγγράψοιτε καὶ τῇ βία μὴ δῶτε
 τὰ ἑαυτῆς διαπράττεσθαι, τότε τῶν τῆς ἐκκλησίας προδήλων
 ἐχθρῶν καὶ τῶν μηδὲν ἱερωσύνης ἐπιφερομένων λείψανον
 30 καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ ζητήμασιν ἐκκλησιαστικοῖς ἐγκρίνεσθαι μὴ
 δυναμένων ἀπεληλαμένων, τοῖς λοιποῖς (εἰ καὶ τις, ὅπερ

ἀπέστω, λελείψεται) εἰς λόγους ἔλθειν ἡμᾶς ἑαυτοὺς πείσομεν. οὐ γὰρ ἀνιέροις θέμις πρὸς ἔρευναν ἱερῶν καταλέγεσθαι. εἰπάτωσαν γὰρ οἱ τὰ Κωνσταντίνου πάλαι σεσιγηκότα καὶ κατὰδοντα περιέποντες δόγματα, τίς αὐτοῖς ἀξίαν ἐπιτέθεικεν ἱεράν; ἐκ τίνος ἱεροφαντικῆς χειροτονίας γνωριζομένης τοῖς 5 ἐκκλησιαστικοῖς νόμοις κατατετάχθαι φασὶν εἰς βαθμὸν τῶν ἱερουργούντων; εἰ οὖν τάξις αὐτοῖς ἐκκλησιαστικὴ τὸ ἀναξίοις εἶναι μαρτύρεται, τίς αὐτοὺς ἐπ' ἐκκλησίας λέγειν ἀνέξεται; ταῦτα τοῖς στείλασιν ὑμᾶς γνωρισθήτω, καὶ εἰ τοῖς ἡμετέροις καταπεισθέντες ὀφθεῖεν λόγοις, ἴδου καιρὸν καὶ 10 τόπον τοῖς, πρὸς οἷς εὐκαιρὸν ἐστὶ, διαλεχθῆναι ὀρίζομεν· καὶ καιρός, ἡνίκα ἂν θεῶ φίλον τὰ τῆς νόσου ἡμῖν ἐπιλωφῆσαι, καὶ ὑπολειφθῆναι τοῖς ζῶσι δὲ θεός, συνομιλεῖν καὶ συμφθέγγεσθαι· τόπος δὲ τὸ τοῦ θείου λόγου διώνυμον τέμενος, ἐν ᾧ θεὸς κάθεται τὰ τῆ καθολικῆ πίστει ἀνήκοντα 15 διεσμικλευμένως διαιτῶν καὶ τρανῶν δικαιοτάτα”.

Ταῦτα τοῦ ἀγγελιαφόρου τοῖς ὡσὶ τοῦ πέμψαντος ἐνηγήσαντος, καὶ αὐτοῦ δὲ τοῖς ἀναντία συμφρονοῦσι κατὰ μηδὲν ἀποκρύψαντος, πρὸς πᾶσαν αὐτῶν ἀφασίαν τὴν γλωτταν διήγειρε καὶ τὴν καρδίαν ἐπάχνωσεν, ὡς περὶ ἀδυνάτων 20 καὶ μὴ τελεσθῆναι ἱκανῶς ἐχόντων πραγμάτων ὑπάρχοντα. ὅθεν πρὸς βουλήν ἑαυτοὺς συναθροίσαντες τοιαῦτα τῷ βασιλεῖ κατὰ τοῦ τῆς ἐκκλησίας προβόλου λέγοντες ἀπέπτυνον ῥήματα. “οὐκ ἐστὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον τὰ τῷ κράτει σου δεδογμένα καὶ τῆ ἐνδημούσῃ συνόδῳ κεκριμένα πέρας 25 λαβεῖν ἀμφιδέξιον· εἰ γὰρ εὖροι καιρὸν ἢ ἐκάστου ῥοπῆ, ὅποι τρέπεσθαι βούλοιο, καὶ οἱ τῆ ἐξορίᾳ κατακριθέντες ἀνακομιδῆς ἐπιτεύξαιντο, καὶ πᾶς τις τῆς οἰκείας αἰρέσεως μηδεμιᾶς ὑπούσης βίας γένοιτο κύριος, τάχα γυμνοὶ καὶ μόνοι περιλειφθείημεν. ἐκείνῳ γὰρ πᾶσα γνώμη ἐκουσιαζομένη ὡς 30

12 καιρὸς vulg. καιρὸν V 12 ἐπιλωφῆσαι vulg. ἐπιλωφήσοι V
 14 τόποις V 15 κάθεται vulg. καθιεῖται V
 29 γένοι V corr. vulg.

τάχος συνέψεται καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς πάσης βοηθείας ἐκτὸς
 περιστήσεται, καὶ μάλιστα τὴν πρὸς τοὺς προκρίτους ἀναι-
 νομένῳ διάλεξιν· τοῦτο γὰρ οὐ τὴν τυχοῦσαν ἀνατροπὴν ἡμῶν
 προξενήσειεν. ἄλλῃ οὖν τῆς προκλήσεως· ἤδη γὰρ τρίτην
 5 ταυτηνὴν προτροπὴν πεποιήμεθα πρὸς αὐτόν, καὶ ἀνθαδεία
 πειθόμενος οὐκ ἀπήντηκεν. ἀλλ', εἰ δοκεῖ, συνοδικῇ ἀνθεν-
 τία χρησάμενοι τὰ τοῖς ἀπειθοῦσι δῆλα διὰ γράμματος αὐτῶ
 καταστήσασιν, ἀπαντῆσαι καὶ ἀπολελογῆσθαι, ὑπὲρ ὧν ἡ
 σύνοδος κατ' αὐτοῦ ἐγκέκληται". γράφουσιν οὖν τινα ταπει-
 10 νὸν καὶ χαλεύοντα τόμον πρὸς τὸν τῆς ἐκκλησίας ἀρχηγόν,
 τοῖς ἀχειροτονήτοις παρεστάναι κελεύοντα καὶ περὶ τῶν βε-
 βουλημένων αὐτοῖς διευθύνεσθαι. ὃν ἐπιφορτίσαντες ἐπι-
 σκόποις τισὶ καὶ κληρικοῖς χειροτονίας ἄτερ τυγχάνουσι πρὸς
 τὸν λαμπτήρα τῆς ὀρθοδοξίας ἐκπέμπουσι, συζεύξαντες αὐτοῖς
 15 ὄχλον ἀγυρωτῶδη καὶ ἀγοραῖον καὶ τῆς αὐτῶν βδελυρίας
 ἐπάξιον. ὡς δὲ πρὸ πυλῶν τοῦ τῆς ἀρχιερωσύνης σκηνώ-
 ματος ἔστησαν, ἀνηνέχθη τῶ μεγάλῳ ἀρχιερεῖ τὸ τῆς παρ-
 ουσίας αὐτῶν φορτικώτατον μῆνυμα. ὃ δὲ καὶ πρὸς αὐτὴν
 τὴν τῶν κακοφρόνων θέαν ἀχθόμενος (τοιοῦτον γὰρ αἱ καθ'-
 20 αραὶ φύσεις πρὸς πᾶν ὀτιοῦν ἀλλοτριῶς τῆς ἀληθείας ἔχον
 ἀηδιζόμεναι), οὐκ εἶχε γνώμης αὐτοῖς εἰς ὁμίλιαν ἐλθεῖν.
 ἀκουσίῳ δὲ βίᾳ ὑπὸ τοῦ πεπιστευμένου τὴν αὐτοῦ φρουρὰν
 πατρικίου νυσσομένους, μὴ ἀποπέμπειν τούτους εἰς τοῦπίσω
 ἀπράκτους καταινοῦντος, ὁπὲρ καὶ μόλις αὐτοῖς ἐπαφῆκε τὴν
 25 εἴσοδον.

Εἶσω δὲ γενομένους οὐδὲ τὸ τῆς νόσου τοὺς δειλαίους
 κατήδεσε δυσαλθές, ἀλλὰ τῇ συντροφῳ ἀναιδείᾳ χρησάμενοι
 τὰ τῶ ἀτόμῳ ἐκείνῳ τόμῳ κεχαραγμένα τραγικῶς εἰπεῖν ὑπε-
 κρίναντο. "κατά σου", φησὶν, "λιβέλλους ἡ σύνοδος δεξα-
 30 μένη, πρὸς λύσιν τούτων πάσης ἐκτὸς ἀμφιλογίας παρέσε-
 σθαι καὶ ἀπολογεῖσθαι τρανῶς ἐδικαίωσεν. πρὶν ἢ οὖν ἡ

2 προκρίτης V corr. vulg.

6 ἀνθεντεία V corr. vulg.

τῆς ἀποφάσεως αὐστηρία διαβάσα καθαιρέσεως ἐγκλήμασιν ὑποβάλοι σε πρὸς τὸ τῆ συνόδῳ καὶ τῷ βασιλεῖ δοκοῦν μετατίθεσο φρόνημα, συμφθεγξάμενος ἡμῖν καὶ ὁμογνωμονήσας περὶ τῆς τῶν εἰκόνων ἀποτροπῆς τε καὶ ἀπαρνήσεως· οὕτω γὰρ ἔσται τὸν τῶν λιβέλλων ἀποδιοπομπεῖσθαι μῶμον· ἢ ἐς ⁵ πλεῖστον ἀπαναινόμενον καὶ ἕτεροφρονοῦντα τῆς τῶν ἐγκαλούντων ἔνοχον εἶναι σαφῶς ἐπικλήσεως, ἣν οὐκ ἄλλως ἀποτρίψασθαι δυνατόν, μὴ οὐχὶ κατὰ πρόσωπον στῆναι καὶ περὶ ὧν οἱ ἔλεγχοι διευθύνεσθαι”. ταῦτα οἱ ἀντὶ ποιμένων λύκοι τῷ ἀρχιποίμενι τὰ παλίμφημα παραφθεγξάμενοι καὶ ὑπ’ ¹⁰ ὀδόντα πως διαψιθυρίσαντες παίγνια (οὐ γὰρ ἔσθενον ἐκείνῳ τῷ καθαρωτάτῳ νοῖ μετὰ παρρησίας ἀντωπεῖν ἢ προσφθέγγεσθαι), σιγῇ τὸ τῆς ἐντροπῆς ἐγκαλύψαντες αἴσχος, τὴν βεβυσμένην ἔστησαν αὐτῶν ἀκοήν, ἰμειρόμενοι, καὶ εἰ δυσμενεῖς τυγχάνοιεν, εἰσδέξασθαι τὸ παρὰ τῆς ἐκείνου γλώσσης ¹⁵ ἠδυεπὲς ἐπιφώνημα.

Ὁ δέ, καίτοι τῆ νόσῳ τρυχόμενος, πρὸς αὐτοὺς ὑποφθάσας ἔλεξεν ὧδε· “τίς οὗτος ὁ λιβέλλους ἡμῖν ἐπισειῶν καὶ τὰς καθ’ ἡμῶν ἐναγωγὰς εἰσδεχόμενος; ποίας πατριαρχικῆς εἶναι καθέδρας εὐχεται πρόεδρος; ποίας ποιμαντικῆς ²⁰ φροντίδος ἐπειλημμένος κανονικαῖς ἐνοχαῖς ἡμᾶς ὑποβέβληκεν; εἰ ὁ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης πηδαλιουχῶν ὁσίως τοὺς οἶακας ἐπικαλεῖ, παρέσομαι· εἰ ὁ τῆς Ἀλεξάνδρου ἱεροκῆρυξ ἐπαιτιᾶται, οὐκ ἀπειθήσας ἐφέψομαι· εἰ ὁ τῆς Ἀντιόχου ἱεροποιμῆν ἔλκει πρὸς κρίσιν, οὐκ ἀπολειφθήσομαι· εἰ ὁ τὰ ²⁵ Ἱεροσόλυμα διέπων εἰς εὐθυναν ἡμᾶς καταστῆναι προσκέκληται, οὐκ ἀπολείψομαι. εἰ δέ γε λύκοι βαρεῖς τὴν ποιμνὴν ταράξαι προθέμενοι προβάτων δορὰν ὑποκρίνονται καὶ κατὰ τοῦ ποιμένου ὑβρίζουσι, τίς αὐτοῖς καὶ μόνον εἰς θεῶν ἐλθεῖν κατανεύσειεν, οἷς καὶ ὁ θεῖος ἀπόστολος τὸ τοῦ κρι- ³⁰ ματος ἐπεφόρτισεν ἄχθος; ἀλλ’ εἰ καί, κατὰ τὸν ὑμέτερον φλήναφον, τῷ τῶν κρατούντων καὶ ὑμῶν προστεθειμένον δόγματι, τὸν τῶν καθ’ ἡμῶν λιβέλλων μῶμον ἀποτριψαί-

μεθα· καὶ ποία τάξις ἡμῖν ἀπονεμηθήσεται ὑπευθύνοις οὖσιν, ὡς φατε, καὶ κανονικοῖς ἐαλωκόσιν ἐγκλήμασι; τίς οὖν ὁ ἀνθυμερὸν καθαιρῶν καὶ ἀνάγων εἰς ὕψος τὸν οὐδὲ κάτω στῆναι δυνάμενον; ἢ ἀμνήτους καὶ ἀνεπιστήμονας περὶ τὴν
 5 τῶν θείων ἔρευναν ἡμᾶς ὑπειλήφατε; τὸ μὴ τοῖς ἱερωμένοις οἷόν ἐστι κριμα λογίζεσθαι; ἀλλ' ὄντως πρὸς τὴν τούτων παρόρασιν καὶ πρὸς μόνην παράβασιν ἔτοιμον ἢ ἀσέβεια τοὺς ἀντὶ πειθομένους εἰς ἄδου καθέλκουσα πέταυρον. ἀποχωρεῖτε οὖν ἀφ' ἡμῶν, ἐργάται τῆς ἀνομίας· πρὸς τὸν ἴδιον
 10 ὑμῶν ἔμετον ἀποστράφητε, πρὸς τὰ τῆς ληστείας ὑμῶν ἀνατράπητε σπήλαια. οὐ γὰρ αἰρήσετε τοὺς ἐπὶ τῇ πέτρᾳ τῆς ὀρθῆς ὁμολογίας τὸν νοῦν ἀπερείσαντας, οὐ καταβαλεῖτε τοὺς ἐν τῷ ὕψει τῶν συνοδικῶν ὄρων ἑαυτοὺς ἐπιστήσαντας· ἀλλ' ἐν ὑμῖν αὐτοῖς συντριβήσεται τὰ τῆς αἰρέσεως κύματα, μη-
 15 δεμίαν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ κατάκλυσιν προσπελάσαντα”.

Ταῦτα πρὸς τοὺς κενοὺς μὲν φρενῶν, πλήρεις δὲ ἀφροσύνης δυναμένους διεξελθῶν ὁ μακάριος προσετίθει καὶ ταῦτα· “εἰ μὲν ἐρημῖα ποιμένος ἀπρομήθευτος ὁ θρόνος οὕτως καταλέλειπτο, οὐδενὶ τῶν πάντων ἐξῆν εὐπρόσωπον σόφισμα
 20 παραδιδάσκειν ἢ παρασυνάγειν, καὶ ἐξ ἄλλοδαπῆς ἐπὶ τὰ μὴ προσήκοντα αὐτῷ μετέρχεσθαι ὄρια· ἐπειδὴ δὲ καὶ παρ-ουσίᾳ ποιμένος μεγαλαυχεῖ καὶ τοῦ προστατοῦντος αἰσίως οὐ διαμαρτάνει, τίς ὑμᾶς τῆς ἐκ τῶν κανόνων ἐπιτιμίας ἐξαιρήσεται λόγος, ἐπὶ κεχρυσωμένῳ καὶ ἠργυρωμένῳ καὶ τιμίῳ
 25 λίθοις, ἀποστολικοῖς καὶ πατρικοῖς, φημί, λογίοις, θεμελίῳ πεποικιλμένῳ, ξυλώδη καὶ χορτώδη καὶ καλαμίνην ἐποικοδομεῖν κακοπιστίαν ἐθέλοντας; ὥστε δίκαιον ἂν εἶη καὶ αὐτῆς τῆς τῶν ἱερῶν κανόνων ἀκριβείας ὑποδίκους ὑμᾶς ἀποφῆναι οὕτω πρὸς τὰ ἐναργῆ καὶ δῆλα μαχομένοις καὶ ἀνοηταίνουσι
 30 καὶ δεσμοῖς αἰδίοις ὑποβαλεῖν εὐκαιρότατα”. τὸν οὖν κανόνα τούτοις ὑπαναγνοὺς καὶ καθαιρέσεως κατακρίσει περιδεσμῆσας,

5 τὸ μὴ] τόλμημα ἐν vulg. post ἱερωμένοις *intercidisse videtur* δοκοῦν *vel simile quid, et ποῖον scrib.*

ἔξω τοῦ θείου περιβόλου γενέσθαι προσέταπτεν. οἱ δὲ ὡς ὑπὸ μάστιγος ἐλαννόμενοι, λύπη καὶ μανία γενόμενοι κάτοχοι, σὺν τοῖς ἐπομένοις αὐτοῖς κωμολόγοις καὶ ἀγύρταις αὐτόν τε καὶ Ταράσιον, τοὺς τῆς ἐκκλησίας ἐδραιοτάτους στύλους, τοῖς ἀναθέμασιν ἔβαλον· οὕτω τε λοιπὸν διὰ τῆς 5 λεωφόρου ἐνασχημονοῦντες οἱ μιαρῶτατοι καὶ πρὸς τὰ βασιλεια σὺν τοῖς κατὰ τῶν ἁγίων σκώμασιν ἤδη φερόμενοι, ἀπήμουν ἐνώπιον τοῦ τε βασιλέως καὶ τοῦ τῆς αἰρέσεως φορυτοῦ, ὅσα ἤκουσαν καὶ ὅσα ἐποίησαν.

Ὡς οὖν τῆς ἑαυτῶν καταδίκης ἐκ τῆς κανονικῆς ἀκρι- 10 βείας ἐπήσθοντο καὶ τὸ ἀπότομον τῆς ἱερᾶς ἐκείνης ψυχῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων ψευδαγγέλων ἀνέγνωσαν, ὑφῆκαν τοῦ θράσους καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν ὀμιλίας ἐθελουσίως ἀπέιπαντο· ἐφ' ἑτέραν δὲ ἀνοδίαν τραπόμενοι βία καθελεῖν ἐθρύλλουν τὸν ἅγιον, ἢ λαθραίῳ ὑπεξαγαγεῖν θανάτῳ μελέτην ἐτίθεντο. καὶ 15 εἰ μή τις τῶν τῆ ὀρθῆ δόξῃ προσκειμένων καὶ τῷ κλήρῳ κατειλεγμένων, τὰ τῆς ἐπιβουλῆς ἐκ τῶν τῆς ἀληθείας πεπυσμένος σαφῶς, ἀπεγύμνωσε καὶ τὰ τῆς ἀσφαλείας προιδέσθαι κατέσπευσε, τάχα μετὰ τραγωδίας ἐχαροτυπήθη καὶ νῦν ὀλοφύρματα. ὡς δὲ καὶ περὶ ταύτην οἱ φονῶντες τὴν 20 δραματουργίαν ἐσφάλησαν (ἢ γὰρ ἄνω θεία ῥοπή τὸν ἑαυτῆς ἐφροῦρει θεράποντα), τὴν περὶ γε τοῦ θρόνου βία καθελεῖν σπουδὴν οὐχ ὑφίεντο, θάνατον ἀπειλοῦντες, κάκωσιν, τὴν τῶν πρὸς τὴν ἀσθένειαν συνοισόντων ἀναίρεσιν· (ἀλλ' οὐκ ἐνδόσιμος ἦν,) στερίσκοντες αὐτὸν τῆς ἐκ τῶν ἔξωθεν τημε- 25 λείας τῆς ἐν ταῖς συνάξεσι νενομισμένης μνήμης. οὕτω γὰρ τὸ μορμολυκεῖον ἐκεῖνο (ἐκκοπτέσθω γὰρ τὸ βασιλέα καλεῖν αὐτόν) Ἰουδαϊκῶς τοῖς ἱερᾶσθαι λαχοῦσιν ἐπηπείλησεν, ὡς εἰάν τις αὐτὸν ἀρχιερέα τρανῶς ὀνομάσειεν, ἀποσυνάγωγος γένηται. 30

Μόνος οὖν λοιπὸν ἐπ' ἐλπίδι κατοικισθεῖς καὶ ταῖς

16 προκειμένων V corr. vulg.
ἀλ. ἱθείας πεπυσμένος?

17 ἐκ τῶν ἐχθρῶν τῆς

θλίψεσιν ὑπὸ θεοῦ πλατυνθεὶς ὡς Δαβὶδ ὁ θειότατος, ἐν
 τούτῳ καὶ μόνον φέρειν οὐκ ἔσθενεν, ἐν τῷ τὴν ποιμνὴν
 ὄρῳν ἠθρονηκυῖαν τὸν ἀρχιποίμενα καὶ τοῖς λύκοις γενομένην
 ὑπόφορον. τί οὖν ἔδει ποιεῖν [ῶ] πρὸς τῆς ὑμῶν αὐτῶν
 5 σωτηρίας; τί διαπραΰτεσθαι; μέχρι τίνος τῇ δαυιλείᾳ τῶν
 δυσχερῶν ἐπινῆχεσθαι, οὐκ ἐνδιδόναι, οὐ τῷ πονηρῷ καιρῷ
 παραχωρῆσαι, οὐ τῇ πονηροτέρᾳ ἐξουσίᾳ καὶ τοῖς ταύτην
 ἄγουσι δοῦναι τόπον, ὡς μή, τόγε εἰς αὐτὸν ἦκον, ἁμαρτία
 περιπεσεῖν; καὶ γὰρ καὶ ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων καὶ διω-
 10 κόντων ἐφρόντιζε, τὸν διδάσκαλον Χριστὸν ἐν τούτῳ μιμού-
 μενος. ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνοι τοιοῦτοί ποθεν, οἷγε κατὰ τοῦ
 εὐεργετεῖν πειρωμένου ἐπιτιθέμενοι σπουδὴν ἐπεδείκνυντο.
 οὐ γὰρ καθυφῆκαν κατ' αὐτοῦ κενὰ μελετᾶν καὶ θανάτους
 ἐπαπειλεῖν, μεσφ' ὅτε τῆς πύλης ἕξω (τῆς ἐκκλησίας φημί)
 15 ἕξῳσαι καὶ ἀποκτείνονται ὁμοθυμαδόν, κατ' ἐκείνην καὶ αὐτοὶ
 τὴν κυριακὴν παραβολὴν λέγοντες, Δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐ-
 τόν, καὶ κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ὅθεν τῷ ἀθο-
 λώτῳ νοῖ προφητικὸς τις ὢν καὶ βλέπων τὰ ἔμπροσθεν, τὴν
 πεπωρωμένην αὐτῶν καρδίαν ὄρῳν πρὸς αἵματα λοιπὸν ἀπο-
 20 βλέπουσαν, ἐπιστέλλει τῷ κρατοῦντι διὰ λέξεως ἐχούσης ᾧδε.

Καιρὸς ἀπαιτεῖ τὴν ἡμετέραν ταπείνωσιν, εἰς τὴν περι-
 στασιν ταύτην καὶ τὴν σωματικὴν ἀσθένειαν ἐλθόντας, ταῦτα
 πρὸς τὸ φιλοδίκαιον ὑμῶν κράτος ἀναγαγεῖν. ἕως τοῦ νῦν
 ἠγωνισάμεθα κατὰ τὴν δύναμιν ἡμῶν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας
 25 καὶ τῆς εὐσεβείας· καί, ὡς δοκοῦμεν, οὐδὲν παρελίπομεν τῶν
 κεχρεωστημένων ἡμῖν, μήτε πρὸς διάλεξιν τῶν αἰτούντων,
 μήτε πρὸς διδασκαλίαν τῶν δεχομένων καθυστερήσαντες.
 ἐπειδὴ δὲ διὰ τοῦτο πᾶσαν θλίψιν καὶ στενοχωρίαν καὶ κά-
 κωσιν ὑπεμείναμεν, ἀτιμίας, φυλακάς, δημεύσεις, τῶν ὑπηρε-
 30 τούντων ἡμῖν τὴν βλάβην· τὸ τελευταῖον ἦλθόν τινες δο-
 κοῦντες εἶναι ἐπίσκοποι καὶ πλείονα τῶν προλαβόντων τὴν

ἀτιμίαν ἡμῖν προσήγαγον, ἐπιφερόμενοι ὄχλον ἀγυρτώδη καὶ δημοτικὸν μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, ἐπιστήσαντες ἡμῖν αὐτούς. καὶ αὐτοὶ μὲν πᾶσαν ὕβριν ἀναισχύντως καὶ ἀναιδῶς προσήνεγκαν, μήτε τὸν φόβον τοῦ θεοῦ ἐν νῶ λαβόντες, μήτε ὡς ἀρχιερέα αὐτῶν ποτε γεγονότα εὐλαβηθέντες, καὶ 5 ταῦτα ἐν ἐσχάτῃ ἀσθενείᾳ κείμενον καὶ τὴν πνοὴν μόνον ἔχοντα· οἱ δὲ ὄχλοι ἐμέ τε καὶ τὸν προλαβόντα ἀρχιερέα τοῖς ἀναθέμασιν ἔβαλλον, ὅπερ ἡμῖν γέγονεν εὐφημία καὶ ἐγκώμιον μέγιστον. μετὰ ταῦτα πάντα τὰ κακὰ ἠκούσαμεν, ὅτι οἱ τῆς ἀληθείας ἐχθροὶ ἔνεδρα καθ' ἡμῶν συσκευάζουσι 10 βουλόμενοι ἐπιθέσθαι ἡμῖν, καὶ ἢ ἀναίρεσιν ἢ κατένεξιν βιαιάν καὶ θανατικὴν ποιήσασθαι εἰς ἡμᾶς. ἴν' οὖν ἄτοπον μὴ γένηται μηδὲ ἁμαρτία ἀναδράμη εἰς τὸ κράτος ὑμῶν (ἐπειδὴ πλείονα διωγμὸν ἐπινοηθῆναι καθ' ἡμῶν οὐκ ἔστιν), ἄκοντες καὶ μὴ βουλόμενοι καὶ διωκόμενοι ὑπὸ τῶν ἐπη- 15 ρεαζόντων, ἀνάγκη πᾶσα μεταστῆναι ἡμᾶς τοῦ θρόνου ἡμῶν· καὶ ὡς ὁ θεὸς κρινεῖ καὶ οἰκονομήσει τὰ καθ' ἡμᾶς, στέργομεν καὶ εὐχαριστοῦμεν τῇ ἀγαθότητι αὐτοῦ.

Ταύτην ὡς πληγὴν ὑστάτην ὁ κοπρόνους τὴν ἐπιστολὴν δεξάμενος καὶ μανικόν τι καὶ σαρδάνιον προσμειδιάσας, 20 ἐπὶ τῇ προδιηνυσμένη βίᾳ προστίθησι βιαιότερα. τῷ γὰρ φρουράρχῃ πατρικίῳ τοῦ θεοφόρου πατρὸς στρατιωτικὴν ἐγχειρίσας ἀπόμοιραν, μεσούσης ἤδη νυκτὸς τὸν τοῦ φωτὸς υἱὸν ἐξοστρακίζειν ἐκέλευεν. τί τοῦτο; οὐ τῆς κατὰ Χριστὸν ἐπισυστάσεως διαλλάττει τὸ δρᾶμα καὶ σύνταγμα· οὐδὲ γὰρ 25 ἔξω νυκτὸς ἐκεῖνοι τὰς κατὰ Χριστὸν βολὰς ἢ ἐπιβουλὰς διετίθεσαν, καὶ οὗτοι νύκτα συνήγορον ἔχοντες ἐπ' Ἰση προδοσίᾳ τοῦ καλοῦ ποιμένος ἐλέγχονται. ὁ δὲ τὴν ὥραν ἐληλυθυῖαν καὶ τὴν σπεῖραν ἐπ' αὐτὸν ἐμπίδων δίκην καὶ παρόπων ἀτιόντων θεώμενος, αἰτήσας φῶτα καὶ τῆς κλίνης 30 διαναστάς, ὑπερείδειν αὐτὸν ἐνὶ τῶν εἰωθότων προσέταπτεν

20 σαρδάνειον V σαρδόνειον vulg. corr. vulg.

22 ἐγχειρήσας V

(ἔτι γὰρ τὸ τῆς νόσου ἤκμαζεν ἄλγημα, καὶ ἡ διοικοῦσα τὸ σῶμα ὑπέμυεν δύναμις)· καὶ τῇ μὲν λαιᾷ τὰ τῆς ἀσθενείας, ὡς ἔφην, ὑπήρειδεν, τῇ δεξιᾷ δὲ τοῦ θείου ἐπειλημμένος πυρείου τὰς τῶν ἱερῶν ἐκείνων ταμιείων εὐωδίαζε δώ-
 5 ματα. φθάσας οὖν εἰς τὸν τοῦ μεγίστου νεῶ περίπυστον κατηγούμενον, ἐν ᾧ πολλάκις παννύχοις ἐλιπάρει τὸ θεῖον ἐντεύξεσι, δυοῖν λαμπάδοιν ὑφῆπτε κηρῶν, εἶτα τὰ ἐν χερσὶ μεθεὶς ἀνωτέρω τε τῶν ὀρωμένων γενόμενος, τὸ μὲν σῶμα προηνὲς εἰς γῆν καταβαλὼν, ὄρθιον δὲ τὴν ψυχὴν ἀνατείνας
 10 εἰς οὐρανόν· “καὶ σύ”, φησὶν, “ὁ ὑπερμεγέθης καὶ ὑπερφυῆς, ὁ τῶν θαυμασιωτάτων κτισμάτων κύριος καὶ τῆς ἀνεξερευνητοῦ σοφίας, ἧς βραχὺ μόλις ἐκ τούτων ὑποφαίεις ἔχνος, μόνος εὐρετής, ἐπιφάνηθι φιλανθρώπῳ κηδεμονίᾳ ἐπὶ τὴν μεγάλην καὶ ὑψηλὴν τοῦ ναοῦ σου θαυματοποιίαν, ἐν
 15 ᾧ τῶν ἀχράντων καὶ ἀκηράτων μυστηρίων τὰς ὀλοκαρπώσεις δεχόμενος ἁμαρτημάτων ἀπαλλαγὴν τοῖς ἀξίως μετειληχέναι παραστήσασιν ἑαυτοῖς χορηγεῖν ἐδικαίωσας. τοῦτον γὰρ παντὸς σπύλου καὶ μώμου πόρρω τυγχάνοντα τῇ παγκρατεῖ καὶ νῦν χειρὶ σου παρατίθημι, ὡς παρ’ αὐτῆς καὶ πιστευθεὶς
 20 τοῦτον καὶ διατηρήσας ὁσίως εἰς δύναμιν, ἐπὶ τῇ πέτρᾳ τῆς ἀληθοῦς ὁμολογίας ἐρηρυσμένον ἐφύλαξα· ὡς τόπος καὶ σκήνωμα τῆς σῆς δόξης τὴν ἑαυτοῦ παγκάλην εὐπρέπειαν διεσώσατο, υἱός σοι καὶ κληρονόμος διὰ τῆς σεπτῆς κολυμβήθρας πολλοὺς ὑπηγάγετο, διὰ μετανοίας ἀνευδότου τῇ
 25 εὐσπλάγχνῳ εὐμενείᾳ σου κρείττους ἀριθμοῦ προσωκείωσε. σοί, σῶτερ, τὴν παρακαταθήκην, εἰ καὶ ἀναξίαις χερσίν, ἐπιδίδωμι, παραχωρῶ τῇ σῇ τῶν κριμάτων ἀβύσσῳ τὰ κατ’ αὐτήν, ὡς εὐδοκεῖ, διατίθεσθαι. λέων κατ’ αὐτῆς ἐπωρεύεται ζητῶν ἀρπάσαι καὶ τοῖς ἑαυτοῦ σκύμνοις ἐτοιμάσαι δα-
 30 ψιλὲς οἰκητήριον· μὴ ἐπινυσταξάτω κατὰ τῆς αὐτοῦ τολμηρίας ὁ παμφαῆς σου καὶ ἀκοίμητος ὀφθαλμός· γνῶτω, τίνι προσκέκρουκεν, καὶ πρὸς ὃν ἀκρατῶς πεπαρώνηκεν. εἰς λύκων θηριωδίαν τοὺς ποιμένας μετήμειψεν, τὴν πρὸς τοὺς

καλῶς ἄγοντας τῶν προβάτων εὐπείθειαν πρὸς ἀπειθείας ἤλα-
 σεν ἀγριότητα· ἄρπασον τῆς αὐτοῦ πλάνης τὸ μὴ προστεθὲν
 αὐτῷ ποίμνιον· ἀνεθίγτω τῶν δεινῶν, ἀπαλλαγῆτω τῶν δυσ-
 χειρῶν. τῆς σῆς χειρὸς ἐστὶ κτήμα· μὴ τοῖς καταπιεῖν ζητοῦσι
 γένοιτο θήραμα. ἡμᾶς δὲ τοῖς σοῖς ἑαυτοὺς ἐπιρρίψαντας 5
 κρίμασι χειραγωγολίης καὶ ὁδηγολίης ὅποι φίλον τῇ σῇ κυβερ-
 νήσει παρίσταται. τὴν βίαν ὄρας, ὄσην, κύριε· μὴ τῆς ἐξ
 αὐτῆς ἐγγυνομένης ἀντιδόσεως ἡμᾶς ἀποκλείσειας, μὴ ὡς
 ἀπείρους καὶ ἀσκεύους ποιμένας ἐλέγξειας· σοὶ γὰρ μόνῳ
 τὸ ἐπιστημονικῶς ἄγειν καὶ ποιμαίνειν κεκλήρωται. μὴ ῥαθυ- 10
 μίαν κατακριθείημεν, ὡς ταύτη προδόντες τὰ τῆς διδασκα-
 λίας βιωφελῆ πρωτοτόκια· τῇ γὰρ κατὰ δύναμιν συνεισφορᾷ
 καὶ ταῦτά σοι, τῷ πρωτοτόκῳ πάσης τῆς κτίσεως, ἀλώβητα
 τετηρήκαμεν. χαῖρέ μοι, Σοφία, τὸ τοῦ θείου λόγου σαφῶς
 ἀμελλικτον τέμενος, σοὶ τὰ τῆς ὀρθοδοξίας ἐπιτίθημι κλειῖθρα 15
 μοχλοῖς αἰρετιζόντων οὐδαμῶς συντριβόμενα. σοί, τῇ σφρα-
 γίδι τῆς εἰλικρινοῦς ὁμολογίας, τὰ τῶν πατέρων ἀσφαλι-
 σάμενος δόγματα καταπιστεῦσαι καλῶς προτεθύμημαι, μηδα-
 μῶς ταῖς αἰρετικαῖς ἀντιστροφαῖς συληθῆναι δυνάμενα. χαῖρέ
 μοι, καθέδρα, ἐφ' ἣν οὐκ ἀβιάστως ἐπέβην, καὶ ἦς νῦν 20
 ὑποχωρῶ βιαιότερον. χαίρετε, σηκοὶ μαρτύρων θεόληπτοι,
 τοῖς εὐαγγελικοῖς καὶ ἀθλητικοῖς χαρακτῆρσιν ἐγκαλλυνόμενοι,
 ἐφ' οἷς οἱ ἀφραίνοντες ἐπιβαλοῦσι μὲν βεβήλους χειρας, οὐχ
 ὑφελούσι δὲ τὴν ἐκ τῆς ἀηττήτου χειρὸς αὐτοῖς ἐπηρτημένην
 ἀντίδοσιν. χαῖρε καὶ σύ, θεοῦ μεγαλόπολι, καὶ ὅσοι τοῖς 25
 ὑγιέσιν ἐν σοὶ καὶ πατρικοῖς ἐπερείδονται δόγμασιν, οὓς τοῖς
 θεοῦ καὶ σοῖς ὑποβέβληκα πτέρυξιν, μή τι κακίας πτερὸν
 ἀπαγάγοι τῆς σῆς περιθάλψεως”.

a. 815 Οὕτω τὰ τῆς εὐκτικῆς ἱερολογίας ἀνενέγκας καρπώματα
 τῷ φορεῖῳ ἑαυτὸν ἐπιδίδωσι, καὶ τὴν ἐφ' οἷς ἄγειν ἐβού- 30
 λοντο πορείαν οἱ βιασταὶ καὶ ἄκων ἐστέλλετο. Θάλασσα δὲ

τὰ νῶτα ἑαυτῆς ὑφαπλώσασα ἀκατίῳ τὸν δίκαιον ὑπεδέχετο
καὶ πρὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ δομηθεῖσαν μονὴν τῶν Ἀγαθοῦ
παρεπέμπετο. ἐν ἧ μικρόν τινα προσδιατρέψαι χρόνον συγ-
χωρηθεὶς αὐθις ὑπὸ τῶν τῆς βίας εὐρετῶν ἐπὶ τὴν πορρω-
5 τέρω κειμένην καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθεῖσαν ἱερὰν μονὴν τοῦ
μεγάλου μάρτυρος Θεοδώρου μεθίσταται· οὐ γὰρ ἔφερον ἄγχι
πῆ καθορᾶν τῆς ἑαυτῶν βδελυρίας κατακημένον τὸν δίκαιον.
στέλλεται γοῦν ἐπὶ τούτῳ Βάρδας ὁ τοῦ Λέοντος ἀνεψιὸς
οἰκειότατος· ὃς ἐπὶ τοῦ τόπου γενόμενος καὶ τῆς νηὸς ἐπι-
10 βὰς καὶ καθέδρα ἐφιδρυθεὶς τὸν μέγαν ἱεράρχην πρὸς ἑαυ-
τὸν ἐξεκαλεῖτο, καὶ εἶτα τῶν δορυφόρων ἐπ' ὄψεσιν αὐτοῦ
ἐστάναι τοῦτον ἀμιλλωμένων, οὐδὲν αὐτὸς πρὸς τὸ ἐράσμιον
τῆς ἱερᾶς παρουσίας ἐκείνης εὐλαβείας διέδειξε πρόσχημα,
οὐδέ, εἰ μὴ τι ἄλλο, τὴν παροιμιακὴν ἐδυσωπήθη παρα-
15 νεσιν, τὴν, “ἐκ προσώπου πολιοῦ ἐξαναστήσῃ”, σοφῶς δι-
αγγέλλουσαν· ἀπρὶξ δὲ εἶχετο τῆς καθέδρας. ὁ δὲ τὰς τοῦ
νεανίου φρένας ἐωρημένας κατὰ τὴν ποίησιν ὑπιδῶν, ἄλλο
μὲν οὐδέν, τοῦτο δὲ πρὸς αὐτὸν ἐπεφώνησεν. “ὦ καλὲ
Βάρδα, γνῶθι ταῖς ἀλλοτριαῖς συμφοραῖς τὰς ἑαυτοῦ καλῶς
20 διατίθεσθαι”. καὶ ταῦτα εἰπὼν τῇ βουλῇ τῶν ἀγόντων ἑαυ-
τὸν ἐπιδίδωσιν. ὦ τῆς διορατικῆς τοῦ παναγίου ἀνδρὸς
καθαρότητος τὰ πόρρω βλεπούσης ἐγγίζοντα καὶ συναγούσης
τοῖς ἐνεστῶσι τὰ μέλλοντα. οὐ γὰρ ἀγχιπous ἢ δίκη τῶ
νέῳ συνείπετο, χρόνων δὲ τετρακτὺς μικροῦ παριππεύσασα
25 αὐτῷ τὴν συμφορὰν ἀπεγένησε· καὶ εἶ τῷ φίλον τὰ περὶ
τούτου τελέως πιστώσασθαι, ἐντευξάσθω τοῦ ἀνδρός, καὶ το
πονηρὸν τῶν ὄψεων ἐποψόμενος τὴν ἐπ' αὐτῷ συμβᾶσαν
τραγωδίαν οὐχ ἥκιστα τρανωθήσεται. καὶ περὶ μὲν τού-
των ἄλλis.

30 Λέων δὲ πρὸς ἔρευναν λύκου μᾶλλον ἢ ποιμένος ἑαυ-
τὸν διανίστησι καὶ τοῦτον οὐ πολλὰ καμῶν εἰσοικίζεται, ἄνδρα
βιωτικῆς μερίμνης ἀπόξοντα καὶ στρατιωτικῷ πέλνκι τῷ Βου-
θοῖνᾳ παραβαλλόμενον, πρὸς μόνην τὴν γαστέρα βλέποντα

καὶ τὰ τῶν ζωμαρίων ἐπιεικῶς καρυκεύματα, πάσης ἐπιστη-
 μονικῆς ἐμπειρίας ἀλλότριον, τῆς δὲ σολοίκου καὶ βαρβάρου
 λέξεως καὶ λίαν ἐμπείραμον. τοῦτον, ἵνα τὰ ἐν μέσῳ παρεῖς
 <σιγῶ>, ἀνθημερὸν πλύνας καὶ σοφίσας ἐπὶ τὸν ἱερατικὸν
 καὶ φρικτὸν θρόνον ἐφίστησι καὶ ποιμένα τῆς ἑαυτοῦ λυκώ- 5
 δους ψυχῆς (οὐ γὰρ τῶν Χριστοῦ θρεμμάτων) ὁ βάρβαρος
 ἀνηγόρευσεν. ἐντεῦθεν λοιπὸν ἔκ τε τῶν πεισθέντων ἐπι-
 σκόπων ἔξ αἰκισμῶν ἢ καὶ ἐκουσιότητος ἔκ τε τῶν νεωτερι-
 ζόντων καὶ ἀνιέρων διδασκάλων συμφορῆσας κολοιώδη λέσχην,
 τὸ κατὰ τῆς ἐκκλησίας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συνίστησι βουλευτή- 10
 ριον· ἐν ἣ ἡ πάσας τὰς προμελετηθείσας ἀνοήτως παραγραφὰς
 καὶ περικοπὰς προσεμέσαντες καὶ τὴν προκαττυθεῖσαν ἐν
 Βλαχέρναις Κωνσταντίνου σύνοδον ἐπίκουρον ἔχοντες, ἐπι-
 κυρωτικὴν ταύτην ἐκείνης ὠνόμασαν· καὶ λίαν εἰκότως. ἔκ
 γὰρ πατρικῆς συνηγορίας τὸ κῦρος οὐκ ἔχουσιν οὔτε ἔξ ἀπο- 15
 στολικῶν θρόνων συνέδρους, ὡς νόμος ἐστὶν ἐκκλησιαστικός,
 εὐπορήσασαν, ἔκ τῶν ὁμοίων αὐτῇ τὰ ἑαυτῆς ἐπικυροῖ καὶ
 τῷ ψεύδει πειρᾶται παραλογίζεσθαι τὴν ἀλήθειαν. ταῦτα τῇ
 πρώτη τῆς λυμώδους αὐτῶν καθέδρας ἡμέρα θεσπίσαντες
 διελύοντο· τῇ δὲ μετὰ ταύτην ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρρεον καὶ 20
 τῶν τοῦ ψεύδους δογμάτων ἀπήρχοντο, ἐν ἣ καὶ τὸ ἀπη-
 νὲς τῆς αὐτῶν ἀτεράμονος κακότητος διεδείκνυτο.

Καὶ ὁρᾶτε τὴν ὑπερβολὴν τῆς ὠμότητος. ἀπολεξάμενοι
 τῶν τῆς ὀρθῆς ὁμολογίας ἐπισκόπων τινάς, οὓς ἐτόπαζον
 ὑπὸ χεῖρας σφῶν ἐκ πρώτης ἐπιβολῆς ἄγειν, εἶτα τὰς ἱερὰς 25
 ἀμπεχόνας αὐτῶν εἰς ῥάκια μικρὰ περιορῆξαντες, πρὸ τῶν
 πυλῶν τοῦ μεγίστου νεῶ κατεχομένους ὡς δεσμώτας ἐστάναι
 προσέταττον, καὶ δὴ πολλὰ κατ' αὐτῶν βατταρίσαντες καὶ
 βατράχων δίκην ἀσύμβατα καὶ ἀναρθρα θορυβήσαντες, διὰ
 μέσης τῆς ἑαυτῶν καθέδρας προστάττουσιν ἔλκεσθαι. ἐν ᾧ 30

4 σιγῶ om. V add. vulg. 9 σκολοιώδη V κολοιώδη vulg.
 σκολοιώδη? 26 ῥάκκια V corr. vulg. 29 ἀσύμματα V
 corr. vulg.

δὲ τοῖς τῆς κακίας ἐξάρχοις προσήγγιζον, στήναι διὰ βοῆς ἐπεκέλευον. ὡς δὲ τὸ ἐδραῖον αὐτῶν πρὸς τὰς ἐπηρείας ἀτίνακτον ἔβλεπον (πέτραις γὰρ στερραῖς ἢ δρυσὶ βαθυρρίζοις ἐώκεσαν) τοιαῦτα πρὸς αὐτοὺς ἀπεδούπουν νηπιόλεκτα
 5 καὶ ὑπόσαθρα ρήματα. “ἕως τίνος ἀπειθεία ἐαυτοὺς ἐπερείδοντες πρὸς τὸ τῆς ἀληθείας καλὸν διαβλέψαι ἀπείρασθε, καὶ τὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου μεταμαθεῖν σεβάσμιον ἀπαναίνεσθε; νῦν οὖν, εἴ τι λείψανον σκληροκαρδίας πρόσεστιν ὑμῖν, ἀπορρίψαντες πρόσιτε ἡμῖν καὶ τῇ καθ’ ἡμᾶς ἱερᾷ συνόδῳ· καὶ
 10 τῆς καθέδρας καὶ ἀξίας ὑμῶν μὴ πρόδοτε δι’ ἐλαφρίαν καὶ ἔριν τὸ δίκαιον.”

Οἱ δὲ κατακρίτων τόπον ἐπέχοντες καὶ ὑπὸ τῆς πάντων γλώττης βλασφημῶς βαλλόμενοι, ὅμως δ’ οὖν πᾶσαν ὑπεριδόντες αἰκίαν καὶ κάκωσιν ᾧδὲ πως πρὸς αὐτοὺς ἀπ-
 15 εφθέγγοντο. “τὸ μὲν εἰς ὑμᾶς ἡμῶν ἀπειθὲς πολλὴν πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀποσῶζει εὐπειθειαν· τὸ γὰρ ὑμῖν πείθεσθαι τῆς ἀληθείας ἡμᾶς πόρρω καθίστησι καὶ ἀλλοτριοῖ τῆς πρὸς θεὸν οἰκειώσεως. τὸ δέ γε καὶ τῇ καθ’ ὑμᾶς συνόδῳ τίθεσθαι, ἀσυνθέτῳ μενούσῃ περὶ τὴν τῶν ἁγίων συνόδων ἀκρί-
 20 βειαν καὶ τὴν ἁγίαν εἰκόνα Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ καθυβριζούσῃ καὶ τῷ ἀναθέματι τοῖς ποσῶς προσανέχουσιν αὐτῇ παραπεμπούσῃ, ἀπείρηται ἡμῖν καὶ τοῖς ὅσοι τὰ καθ’ ἡμᾶς φρονοῦσιν ἢ πεφρονήκασιν. ἡμεῖς γὰρ τοῖς ἀμεταθέτοις καὶ ἀσύλοις ὅροις τῶν καθολικῶν συνόδων ἐπακο-
 25 λουθοῦντες καὶ ταῖς ἱεραῖς τῶν θεοφόρων πατέρων προτάσεσί τε καὶ συμπεράσμασι βεβαιούμενοι τὰς σεπτὰς εἰκόνας ἀποδεχόμεθα καὶ ἀσπαζόμεθα καὶ τοὺς μὴ οὕτως ἔχοντας τοῖς ἀναθέμασι βάλλομεν· τοὺς δὲ τῆς ὑμετέρας συμμορίας ὄρους τε καὶ προτάσεις καὶ γεωμετρικῆς ἀνάγκης ἐμβριθέστερα συμ-
 30 περάσματα καὶ τὴν ὑπεράνω τῶν κροτάφων τεταμένην ὑμῶν διδασκαλίαν ὡς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας ἀλλότρια παρητήμεθα. ἔχει γὰρ ὄρους μὲν τὰς ὕβρεις, προτάσεις δὲ τὴν

ποιὰν τούτων σύνθεσιν, συμπεράσματα δὲ τὰς ἀπειλάς· ἅπερ εἰ ληφθεῖη εἰς ἑτέρου συλλογισμοῦ λήμματα, οὐκ ἔτι ἔξει τὴν ἐπιφορὰν ἀπειλάς, ἀλλ' ἐπιβουλὰς καὶ τὰ ταύταις ἐπόμενα. πρὸ γὰρ συντριβῆς ἠγεῖται ὕβρις· ἦν ἡμῖν μετὰ συντριβῆς ἐπιθέντες καὶ τὰ λειπόμενα, θεοῦ συνεπαμύνοντος, ζητεῖν 5 προηγήμεθα.”

Οὕτως οὗτοι τὸ τοῦ ὄφους ἐνστερνισάμενοι φρόνιμον ἐν μέσῳ τῶν ἀφρόνων τρανώς ἀποφήσαντες ἔστησαν· οἱ δέ, ὡς τὸ ἐπὶ Στεφάνῳ τῷ πρωτάθλῳ συνέδριον, συσχόντες τὰ ὧτα προηνεῖς τοὺς ἀγίους ριπτεῖσθαι καὶ συμπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν 10 τυχόντων κατὰ τῶν αὐχένων προσέταττον. παίζαντες δὲ καὶ τοῦτο τὸ δράμα ὡς ἐπὶ σκηνῆς οἱ σκηνικοὶ καὶ ἐμβρόντητοι ἐξαναστῆναι τούτους καὶ παλίνορσον τὴν πορείαν ποιεῖσθαι, πῦξ κατὰ κόρρης πληττομένους καὶ σιάλοις κατὰ παντὸς ὑομέ- νους τοῦ σώματος ἀπελαύνεσθαι. οὕτως ἀτάκτως καὶ ἀνά- 15 γνως ἐν τοῖς ἀγίοις κατὰ τῶν ἀγίων ἐμπαροινήσαντες, ἥδη τῆς ὥρας καλούσης πρὸς τράπεζαν, δι' ἐνὸς ἀνθηροφώνου κληρικοῦ προλογίζοντος, τοὺς κρατοῦντας ἐπευφημήσαντες τοὺς τε τῆς ὀρθοτόμου πίστεως ἀρχηγοὺς τοῖς ἀναθέμασιν, ὡς ᾤοντο, παραπέμψαντες διελύοντο. 20

Ἄλλ' ἐπεὶ τὸ τῆς ἀνοίας αὐτῶν θυμῆρες κατὰ τῆς ἐκ- κλησίας ἐξέπλησαν, ὄρον συντάττουσι πόρρω τῶν τῆς ἀλη- θείας ὀρίων ἰστάμενον, ἐν ᾧ καθυπογράφειν εὐαγὲς εἶναι τὸν κρατοῦντα παρήνουν. ὁ δὲ (καὶ γὰρ ἦν τὰ πρὸς θεὸν ἀλλοπρόσαλλος, εἰ καὶ τις ἄλλος) πείθεται τούτοις, καὶ συν- 25 ελεύσεως ἐς αὐθις κηρυχθείσης, ὡς ἐπὶ τινος ὀκρίβαντος τὸν θρόνον αὐτοῦ μετεωρίσας ἀνέτρεχεν· οἷ τε τοῦ ψεύδους ὑπασπισταὶ τὰς ἐαυτῶν καθέδρας σπουδῆ κατελάμβανον· τοῦ δὲ πολυσφαλοῦς ταῖς ἀπάντων ἀκοαῖς ἐνηχηθέντος ὄρου, καὶ τοῖς παροῦσιν, εἰ καὶ μὴ πᾶσιν, ἀρέσαντος, συγκαταινεῖν 30 ἕκαστον οἰκεία χειρὶ τὰ ἐν αὐτῷ σεσημασμένα προέτρεπον.

9 τὸ om. V add. vulg. ante συνέδριον
corr. vulg.

14 οἰομένους V

τοίνυν καὶ τοῦτο τελέσαντες καὶ τὰς ἑαυτῶν προσηγορίας τε καὶ τύχας τῷ μέλανι συμμολύναντες, ταῖς εἰωθυίαις εὐφημίαις πρὸς τοὺς κρατοῦντας τοῖς τε ἀναθεματισμοῖς πρὸς τοὺς τῆς ἐκκλησίας λαμπτήρας χρησάμενοι, δηλαδὴ τοῦ αὐτοῦ κληρικοῦ προλογίζοντος, ἐσκεδάννυντο.

Ἐφ' ᾧ οὐκ ἔμελλε τῷ τῆς μακροθυμίας πελάγει τοῖς τῶν ἁγίων τωθασμοῖς ἐπιμῦσαι ἢ μισοπόνηρος δίκη, ἐπιταχῦναι δὲ καὶ τὴν ἐκδίκησιν διὰ θαυματουργίας ἐνδείξασθαι· μικρὸν γὰρ ἐν μέσῳ, καὶ τὸν προλογιστὴν ἐκεῖνον κληρικὸν ἐπὶ τῆς γλώσσης κατελάμβανε κόλασις, ἀργία καὶ νάρκωσις τῶν φωνητικῶν ὀργάνων αὐτῷ ἐπισκήψασα. καὶ ὁρᾶτε ὡς χαλεπή· ἠνίκα γὰρ αὐτῷ τὰ ψαλμικά τις ὑπεμίμνησκε λόγια, τὴν γλῶτταν εἶχεν ἀνειμένην καὶ διακονοῦσαν τοῖς ρήμασιν· εἰ δέ τι πρὸς τινα κοινολογεῖσθαι συνέβαινε, παρεῖτο πάντοθεν αὕτη καὶ πεπέδητο, καὶ ἀναρθρὰ πως καὶ ἄσημα καὶ ὑπότραυλα μινυρίζουσα, ἀδιανόητον πρὸς τὸν ἀκούοντα τὸν φθόγγον παρέπεμπεν. οὕτως ἢ κατὰ τῶν λαλούντων σοφίαν τῷ στόματι καὶ τῇ μελέτῃ τῆς καρδίας σύνεσιν ἐρευγομένων προαλεστάτη γλῶσσα παιδεύεται. ὅθεν ἐπὶ καιροῦ τὸ θεῖον ἐρεῖν ἔστι λόγιον, ὅτι “θάνατος καὶ ζωὴ ἐν χειρὶ γλώσσης, οἱ δὲ κρατοῦντες αὐτῆς ἔδονται τοὺς καρπούς αὐτῆς”.

Ἄλλ' ἀπόχρη ταῦτα καὶ τὴν ἐκείνων ἐλέγξει κακόνοιαν καὶ τὴν τῶν ἁγίων διαδειῖξαι πρὸς θεὸν οἰκειότητα. καὶ τὰ μὲν περὶ τῆς συνόδου καὶ τῶν ὅσα περὶ αὐτήν, ὡς κόρον ἀηδῆ ταῖς ἀκοαῖς ἐπεισάγοντα, πεπαύσθω. τὴν ἐξ ἐκείνου δὲ ταῖς ἐκκλησίαις ἐπεισπολάσασαν ζοφώδη σκοτόμαιναν οὐ χρεῶν βυθῷ διαρρηῆναι σιγῆς· πᾶσαν γὰρ εὐαγγελικὴν καὶ μαρτυρικὴν ἀνέκαθεν ἱστορουμένην εὐπρέπειαν κατορούξαντες τιτάνῳ διαβρόχῳ καταλαεῖν οὐκ ἔδεισαν. ὅτῳ δὲ τρόπῳ πειρατέον εἰπεῖν τῆς ἐπινοουμένης ἰδέας τῇ αἰρέσει κακῶς ὑποκύψασι, τὸν ὑγιᾶ δὲ λόγον ἀπαράτρωτον ἐν τῷ τῆς συνειδήσεως κριτηρίῳ συνέχουσι, τοῦτο δὴ κακοτρόπως ἐγχειρί-

9 γὰρ τὸ ἐν μέσῳ?

27 βαθῶ V corr. vulg.

ζουσι τὸ ἀτόπημα; οἱ δὲ καὶ δάκρυον πολλάκις τῷ ἐκ τιτάνου μίγματι συγκατέρραινον, τὸ τοῦ μύσους οὐ φέροντες ἄλγημα. παντὶ γὰρ βουλομένῳ τὸ κατὰ τῶν ἱερῶν ἐκτυπωμάτων ἀνεῖτο θράσος· οἱ μὲν γὰρ τὰ τῶν κειμηλίων συνέκλων σεβάσματα, οἱ δὲ τῶν ἱερῶν ἐσθημάτων τὰ τίμια εἰς ῥάκια 5 λεπτὰ καταρρηγνύντες τῷ ἐδάφει προσέριπτον· ἕτεροι τὰς ἐν πίναξι γραφὰς πελέκεσι διαθρύπτοντες κατὰ μέσης ἀγορᾶς ἐπίμπρων ὠμότατα· ἄλλοι βολβίτοις καὶ ἀλοιφαῖς καὶ ὀδμαῖς ἀηδιζούσαις ἀντὶ τῶν πρόσθε θυμιαμάτων κατέχραινον. καὶ ἦν ἰδεῖν ὡς ἐν ἀπαγωγῇ συμπατούμενα τὰ τῶν θείων νεῶν 10 ἀναθήματα· ἦν ἰδεῖν τὰ πολλοῖς ἄψαυστα καὶ ἀθέατα χερσὶ βεβήλοις ἐλκόμενα καὶ παντὶ προκείμενα θέατρον· ποιμένας τῶν ἐκκλησιῶν ἐξωθουμένους καὶ λύκους πιστευομένους τὸ ποιμνιον, τοὺς τὸν ὀρθὸν λόγον πρεσβεύοντας ἀπεληλαμένους καὶ τοὺς τὸν ὄσιον λόγον βδελυσσομένους, τοὺς ἀνευ- 15 θύνους ὡς ἐνόχους εὐθυνομένους καὶ τοὺς μαστιγίας ἐπὶ θρόνων ἀντικαθεζομένους, κληρικοὺς ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πείραν λαμβάνοντας καὶ εἰρκταῖς ἀδιεξόδοις ἐμμένοντας, τοὺς καθ' ἡμᾶς Ναζηραίους αἰκίαις καὶ λιμῶ καὶ δίψει καὶ μακραις φρουραῖς καὶ πόνοις πιεζομένους καὶ μέχρις ἐσχά- 20 των κινδύνων ἐγκαρτεροῦντας τοῖς πάθεσι, τοὺς μὲν τὸ ζῆν διὰ ξίφους ζημιουμένους, τοὺς δὲ σάκκοις ἐνδεσμουμένους καὶ δίκην λίθων καταδυομένους τοῖς ὕδασι, γυναῖκας ἐπ' ὄψει γυμνουμένας ἀρρένων καὶ καταδίκους ἴσα τεινομένας καὶ μαστιζομένας καὶ πάντα διὰ Χριστὸν φερούσας ἠνδρεῖ- 25 ωμένῳ φρονήματι.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τὰ θεῖα καὶ τοὺς διὰ τιμῆς ἄγοντας ταῦτα ὁ μισαλήθης ἐπεδείκνυτο Λέων· τὰς δὲ φιλοτησίας ἦτοι
 a. 817 σπονδάς, ἅς πρὸς τοὺς ἀγγιτέρμονας Οὔννους ἐσπέισατο οὕτως αἰσχρῶς καὶ ἀκόσμως ἀποπερανθείσας, τίς οὐκ ἂν ἐπιδακρύ- 30 σοι θερμότατα; ὡς αὐτὸν μὲν τοῖς ἐκείνων, ἐκείνους δὲ τοῖς

4 ἀνεῖτω V corr. vulg. 5 ῥάκια V corr. vulg.
 8 βολβίταις V corr. vulg. 29 ἐπέισατο V corr. vulg.

ἡμετέροις νομίμοις προσχρήσασθαι καὶ οὕτω τὰς πρὸς ἀλλή-
 λους συμβάσεις πιστώσασθαι· ἐν αἷς ἦν ὄρᾶν τὸν βασιλέα
 Ῥωμαίων χερσὶν ἐκ κύλικος ὕδωρ κατὰ γῆς ἐπιλείβοντα, ἐπι-
 σάγματα ἵππων ἀντουργῶς ἀναστρέφοντα, ἱμάντων ἐντρίτων
 5 ἀπτόμενον, καὶ χόρτον εἰς ὕψος αἴροντα, καὶ διὰ πάντων
 τούτων ἑαυτὸν ἐπαρώμενον· ἔθνη δὲ τῶν ἡμετέρων θείων
 συμβόλων ἀθεμίτοις χερσὶν ἐπιψαύοντα καὶ κατὰ τῆς αὐτῶν
 δυνάμεως ἐπομνύοντα. ταῦτα οὐκ ὠμότητος ἔγγονα; οὐχὶ
 σαφῆς κατὰ Χριστοῦ μακία καὶ πήρωσις; οὐκ ἐπαγωγὰ τῆς
 10 τοῦ Θεοῦ δικαίας ἐπιτιμῆσεως; καὶ μαρτυρεῖ τοῦ τότε και-
 ροῦ τὰ τερατώδη καὶ ἐξαίσια δείγματα, γῆς ἐντιναγμοὶ καὶ
 ἀνατιναγμοὶ καρδίαν προφητικῶς καταθραύοντες, αὐτάνδρους
 πόλεις βυθίζοντες, λιμοὶ ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς πᾶσαν ἀπο-
 ρίαν ἐνσπείροντες, γεωργοὶ τοὺς στάχνας οὐ δρεπάναις ἀλλὰ
 15 χερσὶ μαρσίπποις συλλέγοντες, ἀέρος φλογώσεις εἰοικυίας ράβ-
 δοῖς ἀφιέντος καὶ πᾶσαν τοῖς ὄρῳσιν ἔκπληξιν φέροντος·
 θαλάσσης ἀκάρπου μενούσης καὶ πηγαζούσης σάλον ἀντ'
 ὀψωνίων καὶ κλύδωνας, λήθης περὶ τὸ συγγενές καὶ οἰκεῖον
 πανταχόσε διαθεούσης καὶ στάσεις ἐμφυλίους ἀνὰ πᾶσαν χῶ-
 20 ραν καὶ πόλιν ἀποτικτούσης. ἐξ ἐκείνου γὰρ καὶ μέχρι νῦν
 τὸ δεινὸν τῆς ἐμφυλίου συμφορᾶς ἐπικρατῆσαι συμβέβηκε
 νόσημα.

Ἄλλ' οὐδ' οὕτως ἢ τοῦ ἀνδρὸς κακία ὑπελώφα καὶ ἔλη- a. 820
 γεν· ὀργῶσα δὲ καὶ σφραδάζουσα καὶ οἷα ῥῆξιν τῶν δρωμέ-
 25 νων ἀνιαρῶν ἐπαπειλοῦσα τὴν τῆς ἀνταρσίας ῥομφαίαν αὐτῶ
 ἐπεστίλβωσεν, οὐκ ἐν μέσῃ παρατάξει, οὐκ ἐν ἀλλοδαπῇ, οὐκ
 ἐν πολεμίᾳ γῇ (ὑπῆρξε γάρ, ὡς ὑπὲρ πατρίων ἠγωνισμένῳ,
 ψυχρὰ τις ἐπαίνων ἀφορμὴ τῷ τάλανι συνεισφέρεσθαι), ἀλλ'
 οἴκοι τε καὶ ἰδίᾳ καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν εὖ διατιθέντα, ὡς
 30 ᾤετο. καὶ γὰρ τόν, δι' οὗ τὰ τῆς ἀνταρσίας ὠδίνετο, εἰρκτῆ
 καὶ πέδαις εἶχε τηρούμενον, μενοῦντα ἕως ὃ ἐν ποσὶν ἀγῶν
 τῆς γενεθλίου τοῦ σωτῆρος ἡμέρας διανυσθείη καὶ τὰ κατ'
 αὐτὸν ἐς τὸ ἀκριβὲς διασκέψαιτο. τὴν κατὰ τῆς ἐκκλησίας

στεφανωθεῖσαν κορυφήν καὶ τὴν ἐπ' ἀναιρέσει τῶν ὀρθῶν
 δογμάτων ἐκταθεῖσαν χεῖρα τῷ τῶν ὑπασπιστῶν καὶ δορυ-
 φόρων ξίφει ἐνδίκως χειρουργηθεῖς, μέσον τοῦ θείου νεῶ
 τὴν πολλοὺς ἀγίων νεῶς ἀτιμάσασαν ψυχὴν ὁ δειλάιος ἀπ-
 εκάπυσεν. ἀλλ', εἰ δοκεῖ, μικρὰ τῷ κειμένῳ προσείπωμεν, 5
 μὴ τοῦ πτώματος ἐφηδόμενοι, ἀλλὰ τῆς συμφορᾶς ἀλγυνό-
 μενοι. τί τοῦτο, ὦ λίαν ὑψηλὸν καὶ μετέωρον καὶ ἀναπνέων
 ἡμῖν καταγίδας καὶ φουσῶν κατὰ τῆς ἐκκλησίας δρακόντειον;
 πῶς ἔπτῃ τὸ πνεῦμα τὸ λαίλαπας διωγμοῦ τεκταῖνον καὶ
 βροντῶν κατὰ τῶν εὐσεβούντων, ὡς ἐκ βύρσης Σαλμωνεὺς 10
 μανικώτατα; ποῦ τὰ τῆς μαγγανείας ἀπέβη, οἷς ἐτελέσθης
 ἢ συνετελέσθης, καὶ χρόνους βασιλείας ἐγκυμονῆσαι ζητῶν
 ὠκνύμου ζωῆς ἀπέτεκες ἀμβλωθρίδια; πῶς οἱ ἀπὸ κοιλίας
 φωνοῦντες γραμματικοὶ μισθοῦ τὴν βασιλείαν ὑμῖν καθορί-
 ζοντες καὶ μακρὰν εὐετηρίαν ὑμῖν ἐρευγόμενοι, τὴν κατὰ σοῦ 15
 τοῦ ξίφους βολὴν μαντικῶς οὐ προέβλεψαν; πῶς οἱ σπέκται
 καὶ ἀμαζάσπαι, τὰ τῆς σῆς ἀπειλῆς ἀκροθίνια, τὴν νῦν ὀρω-
 μένην ἀσχήμονα θέαν καὶ τῶν ὑφαίμων ὠτειλῶν τὰ αἷσχη
 παρέβλαψαν; ποῦ τὸ τῆς ἀλουργίδος διάδημα, ὃ παρὰ τῆς
 ἐκκλησίας λαβὼν τὸ ταύτης στέφος ἀπέκειρας; πῶς σήμερον 20
 νεκρός, ὁ χθὲς σοβαρός; πῶς πληγαῖς κατάστικτος, ὁ πάλαι
 κατὰ τῶν ἀγίων ἀκάθεκτος; ποῦ τὰ κατὰ τοῦ μεγάλου ποι-
 μένος τυρεύματα καὶ ὄνειρώδεις καὶ ἀνύπαρκτοι ἔρευναι, ἃς
 ἐξέλιπες ἐξερευνῶν ἀκατάληπτα; οὐ γὰρ ἐξίσχυσεν ἡ ζητη-
 τικὴ σου ἐπίνοια, πολλὰ καμοῦσα καὶ πολλὰ μελετήσασα, 25
 ἐφικέσθαι πρὸς μόνην ἀκοὴν φέρουσαν κατ' αὐτοῦ μολύσ-
 ματος ἄξιον. ἐπειδὴ δὲ ἀμοιροίῃ τοῦ πρὸς ἀπόκρισιν λόγου,
 τοῦτον ἀφέντες ἄπνουν τῷ ἑαυτοῦ συμμολυνόμενον πτώματι
 τῆ τοῦ αἵματος ῥαθάμιγγι βάλλεσθαι, ἐπὶ τὰ ἐξῆς τοῦ λόγου
 προῖωμεν.

30

13 ἀμβλωθρίδια V corr. vulg. 16 σπέκται καὶ ἀμαζά-
 σπαι] dedi lectionem codicis. quidnam significant haec verba
 quove modo corrupta sanari possint nescio.

Ἐπικοσμεῖται τοίνυν τῷ τῆς βασιλείας ὁ δεσμώτης μετ' a. 820
 αὐτὸν διαδήματι, ὃς ἐν ἐλπίσιν ὦν σὺν τῇ τῆς ζώνης ἀπο-
 βολῇ καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς ὑπομεῖναι τὴν στέρησιν, ὡς ἐκ
 βυθοῦ τῶν δεσμῶν ἀνανηξάμενος στεφηφόρος ἀντὶ δεσμο-
 5 φόρου καθίσταται, καὶ ἑτεραλκέα τὴν νίκην ποιήσας τοῦ κρα-
 τεῖν ἐλπιδαντος ἐπικρατέστερος γίνεται· καὶ τὴν βασιλείαν ἐφ'
 ἑαυτὸν μεταστήσας καὶ μικρόν τι τῆς προκατασχούσης κακίας
 ὑπενδούς, ὅσον τοὺς ἐν εἰρκταῖς καὶ πόνοις ἐλευθερίαν ὄνει-
 ρώδη φαντάζεσθαι, τὸ τοῦ θανόντος ὑπέθαλπε φρόνημα καὶ
 10 τῷ ἀμφιβλήστρω περιπαρεῖς τῆς αἰρέσεως ἰχθύος δίκην τοῖς
 τῶν δογμάτων σαθροῖς ἐναπέθανεν.

Ταῦτα ὁ διαγνωστικώτατος νοῦς τοῦ μεγάλου Νικηφόρου
 διαγνούς, καὶ ὡς οὐ τῷ ὀλκῷ τοῦ ὄφους συνενεκρώθη τὸ
 τῆς αἰρέσεως οὐραῖον, σκαίρει δὲ καὶ νεκρὰν ὥσπερ τὴν ζωὴν
 15 ὑποκρίνεται, τῇ τοῦ πνεύματος γραφίδι τὰ τῆς ὀρθοδοξίας
 ἐνσημηνάμενος δόγματα πρὸς τὸν νεοστεφῆ βασιλέα στείλαι
 προέθετο, ἐπ' ὀφθαλμοῖς ἄγων αὐτῷ τὰ δεσμὰ καὶ τὸν σώ-
 σαντα καὶ τὴν τοῦ τυράννου διακενῆς ἀνομίσαντος αἰσχύννη
 τε καὶ καθάρσει καὶ τὴν ἐν οἷς ἐξήμαρτε τόποις κατάλυσιν,
 20 σκιαγραφῶν αὐτῷ τὴν ἀληθῆ καὶ πατροπαράδοτον τῶν ἱερῶν
 μορφωμάτων ἐκτύπωσιν, ὡς οὐ χθιζῆ τι καὶ νεωτέρα ἐφευ-
 ρέσει τὸ βέβαιον ἐπιφέρεται, ἐξ οὗ δὲ τὸ τοῦ κηρύγματος
 μεγαλεῖον τῇ ἀποστολικῇ σάλπιγγι τὴν οἰκουμένην τραυῶς
 περιήχησε, τῷ σεβασμῷ τετίμηται.

25 Ὅν τῆς νουνεχείας θαυμάσας καὶ τῆς τῶν λόγων ἀκρι-
 βείας ὑπεραγάμενος, εἰ καὶ τῶν ἀμυήτων περὶ τὰ τοιαῦτα
 πρῶτος ἐτύγγανεν, ἀμαθίαν ἐκ πατρῴας ἀπαιδευσίας ὡς περι-
 ουσίαν ἱκανὴν κληρωσάμενος, οὕτωςί πως πρὸς τοὺς τὸ
 γράμμα διακομισαμένους λέγεται φάναι. Ὅσοι τῶν ἐκκλη-
 30 σιαστικῶν πρὸ ἡμῶν ἐν ἐρεύνῃ δογμάτων γενόμενοι, αὐτοὶ
 τὸν περὶ αὐτῶν λόγον παρὰ θεῶ εἰσπραχθήσονται, εἰ εὖ ἢ

καὶ ἑτέρως ἐθέσπισαν· ἡμεῖς δὲ ἐν ᾧ τὴν ἐκκλησίαν βαδίζουσαν εὗρομεν, ἐν τούτῳ καὶ διαφυλάττειν προκρίνομεν. τοῦτο δὲ ἐπακριβοῦντες διαβεβαιοῦμεν, ὡς μὴ θαρρεῖν τινα κατ' εἰκόνων ἢ ὑπὲρ εἰκόνων παρρησία τὴν γλῶτταν κινεῖν· ἀλλ' ἐκποδῶν ἔστω καὶ οἰχέσθω καὶ ἡ Ταρασίου σύνοδος 5 καὶ ἡ Κωνσταντίνου τοῦ πάλαι καὶ ἡ νυνὶ ἐπὶ Λέοντος κροτηθεῖσα, καὶ σιγὴ βαθεῖα τῆς τῶν εἰκόνων μνήμης ἕνεκεν ἐμπολιτευέσθω τὸ σύνολον. αὐτὸς δὲ ὁ ταῦτα λέγειν καὶ γράφειν σπουδῆν τιθέμενος, εἰ ἐπὶ τῇ δόξῃ ταύτῃ τῆς ἐκκλησίας καθηγεῖσθαι βούλοιο, πᾶσαν περὶ τῆς τῶν εἰκόνων ὑπάρξεώς 10 τε καὶ προσκυνήσεως ἀποσιώπησιν τὸ λοιπὸν ἐνδεικνύμενος πάρεσο.”

Ἐπεὶ οὖν ὁ τῶν βασιλικῶν ἀτοπημάτων ἀπόλογος καὶ μέχρις ὧτων τοῦ μακαρίου διέβη πατρός, εἰς οὐδὲν τοῦτον θέμενος οὐδὲ ἐπὶ νοῦν βαλέσθαι προθέμενος, τῆς προτέρας 15 ἀσφαλοῦς ἀκριβείας ἀντείχετο, λογικαῖς μεθόδοις καὶ ἀποδείξει τὰ τῶν ἀντιπάλων ἀνασκευάζων λογύδρια, μίαν καὶ ἐβδόμην συνιστῶν τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων τὴν ἐπὶ Ταρασίου τοῦ ἀοιδίμου τῶν πανευφήμων πατέρων συνέλευσιν, τὰς τε παλιμφήμους δόξας τὰς κατὰ τῶν ἱερῶν εἰκόνων 20 Κωνσταντίνου φρούδους ἀποδεικνύς τὰς τε Λέοντος ἐπικυρωτικάς, καὶ αὐτὸν πᾶσι θρίαμβον προτιθεῖς, πάσης ἐπίπροσθεν ἄγων αἰρέσεως τὴν τῶν χριστιανοκατηγόρων ἀπονοίαν, οἷς τι μέλον περὶ τῆς ἀμωμήτου λατρείας καὶ πίστεως.

Οὕτω φρονῶν καὶ διδάσκων καὶ τοῖς θείοις ἐνασχολού- 25 μενος δόγμασι τῆς εἰλικρινοῦς πάντα τὸν κόσμον περὶ τὸ θεῖον ἐπλήρωσεν ὑπολήψεως, πάντων τῶν ἐν παλαιᾷ καὶ καινῇ διαθήκῃ μεγαλοφυῶν ἀνδρῶν, ὅσον ἐφικτόν, κατὰ πόδας ἰών. Ἀβραὰμ τὴν πίστιν ζηλῶν καὶ ταύτῃ πυρποληθεῖς τὴν διάνοιαν, καὶ τῇ τῶν λόγων δυνάμει ὡς ἄλλους 30 ἐκείνους οἰκογενεῖς ὀπλισάμενος, τοὺς κατὰ τῆς ἐκκλησίας μανέντας βασιλεῖς λαφυραγωγῆσας τρανῶς ἐχειρώσατο, καὶ ταύτην, ὡς ἕτερον Λῶτ, τῆς εἰς αἴρεσιν ἀπαγωγῆς ἐλυτρώ-

σατο. Ἰσαὰκ δὲ τὴν μέχρις αἵματος ὑπακοὴν πρὸς τὸν τῶν
 ὄλων πατέρα θεὸν προσκτεσάμενος καὶ τυθεὶς μὲν πλήθεσι
 πειρασμῶν, οὐ πειρασθεὶς δὲ τῆς δι' αἵματος ὀλοκαυτώσεως·
 ἀλλ' ἱερεὺς καὶ θύτης τῆς ἀληθινῆς καὶ ἀναίμου θυσίας
 5 γενόμενος, υἱὸς θεοῦ καὶ κληρονόμος ἐκ τῆς ἀρμοσθείσης
 αὐτῷ πνευματικῶς, ὡς ἐξ ἄλλης Ῥεβέκκας, τῆς ἐκκλησίας
 σαφῶς ἀπεγένησεν. Ἰακώβ τὸ ἐν ποιμέσιν εὐδόκιμον ἐμ-
 μαξάμενος οὐκ ἐξ ἀσῆμων ἀλλ' ἐπισήμων καὶ λογικῶν θρεμ-
 μάτων τὴν ποιμνὴν ἐπλήθυνεν, ἣν καὶ ἐπευλογεῖσθαι ἐπὶ
 10 τῷ αὐτοῦ ποδὶ παρὰ κυρίου κεκαύχεται. Ἰωσήφ δὲ οὐκ
 ἐπὶ σωφροσύνη μόνον ἐχαρακτήρισε, ἀλλ' ἤδη σὺν τῷ ψυχικῷ
 καὶ τῷ τοῦ σώματος κάλλει παρήμειψεν, ὡς ἐρασθεῖσαν αὐτοῦ
 τὴν νυνὶ Αἴγυπτίαν, φημί δὴ τὴν κακέμφοτον αἴρεσιν, καὶ
 ἐπὶ κοινωνίᾳ τῶν ἀθεμίτων δογμάτων ἀνθέλκουσαν, συν-
 15 ἀποδύσασθαι μὴ τὸ ἱμάτιον μόνον ἀλλὰ καὶ τὴν ἱερὰν ἀμπ-
 εχόνην ἠρέτισεν. Ἰωβ δὲ τὸ τληπαθὲς καὶ πρὸς τὸν ἀντ-
 αγωνιστὴν καρτερικὸν ἐπεδείξατο, φιλοσοφῶν ἐν τοῖς δυσχερέσι
 καὶ ξέων οὐκ ὀστράκῳ τὰ τῆς ἐπηρείας ἔλκη, τὰ δὲ τῶν ἀντι-
 πάλων ἐξοστρακίζων πρὸς ἀφροσύνην ἐφέλκοντα ῥήματα.
 20 Μωϋσέως τῷ δημαγωγικῷ κακόνι ἐπηκολούθησε, λαὸν ἐξ
 Αἴγυπτιακοῦ σκότους τῆς αἰρετικῆς κενοφωνίας, σκόρδοις
 καὶ κρομμύοις, τοῖς ὀδωδόσι φημί διδάγμασι, τοὺς πειθομέ-
 νους αὐτῇ τρεφούσης, ἐξάγων, καὶ δι' ἄλμης Ἐρουθρᾶς, στυ-
 φούσης, λέγω, διδασκαλίας, ἀποκλυσάμενος αὐτῶν τὸ ἀηδὲς
 25 καὶ πολύβρωμον ἄχθος, πρὸς δὲ γῆν βρούουσαν γάλα καὶ
 μέλι, τὴν λευκὴν καὶ ἄδολον καὶ ἠδονῆς πλήρη μετοχετεύ-
 σας τῶν θείων δογμάτων γλυκύτητα. Ἀαρὼν τὸν ἐν ἱερεῦσι
 σεβάσμιον ἐκληρώσατο, οὐ Μωϋσῆν τινα τὰ πρὸς θεὸν ἐξ-
 ηγούμενον ἔχων, ἐνώπιος δὲ ἐνώπιῳ ταῖς εὐκτικαῖς ἱερολογίαις
 30 αἰεὶ συγγινόμενος, οὐδὲ κιδάρει καὶ ἐπωμίδι καὶ κώδωσιν
 ἐνιαύσια φθειγγομένοις εἰς τὰ ἄδυτα εἰσιῶν, τῇ δὲ τῶν ἀπο-

17 δυσχεροῖς V corr. vulg.

στόλων δωδεκαχόρδω λύρα πληττόμενος, εἰς τὰ τῶν ἀγίων ἄγια θαμινώτερον εἰσδύμενος, τὴν τῶν θείων λογίων δῆλωσιν πᾶσιν ἀνέπτυσσεν εὐσημότατα. Ἰησοῦ τὸ στρατηγικὸν καὶ πρὸς πολεμίας ἐμβολὰς ἀπαράτρεπτον ἀνεμάξατο, οὐ φωστῆρας πεδήσας πρὸς τὴν τῶν ἀντιπάλων ἄμυναν, ἐν 5 ἡμέρᾳ δὲ καὶ νυκτὶ τὰς πρὸς θεὸν ἐντεύξεις ὡς παρατάξεις ποιούμενος, ἕως τοὺς τῆς ἀληθείας ἐχθροὺς τοῖς ἑαυτῶν λελουμένους κατώκτειρεν αἵμασι. μετὰ Φινεὲς ἐπὶ πορνοκτονίᾳ ἀνακηρυχθήσεται· καὶ οὗτος γὰρ τοὺς ἀπὸ ὀπισθεν κυρίου κατὰ τὸ προφητικῶς ἀπειλούμενον ἐκπορνεύσαντας καὶ 10 σπέρμα Χαλδαϊκὸν ἐν τοῖς τῆς ἐκκλησίας ἀποστολικοῖς νεώμασιν ἐγκρύψαι θελήσαντας, τοῖς τῶν δικαίων λογικοῖς βουκέντροις ὡς σιρομάστη χρησάμενος, ἐξεκέντησε. Δαυὶδ τὸ πρὸ τῆς χρίσεως νεανικὸν πρὸς ποιμαντικὴν ἐξιχνίασε, προβάτων λογικῶν ἐπιστατῶν καὶ λεόντων καὶ ἄρκων μύλας 15 συνθλῶν, τῶν κατὰ τῆς Χριστοῦ ποιμνῆς ὠρουμένων καὶ φρυαττομένων αἰρετικῶν γλωσσῶν ἀταμίευτα. Ἡλιοῦ καὶ Ἰωάννου τὸ φιλέρημον καὶ ἡσύχιον καὶ πρὸ τῆς ἀναδείξεως καὶ μετὰ τὴν ἱερὰν ἀνάδειξιν κατησπάσατο, καὶ μικρὰ ταῖς πόλεσιν ὁμιλῶν, τούτοις τὸ πλεῖον ἔνεμεν, καθαρτικὴν ψυχῆς 20 τὴν κατὰ θεὸν μόνωσιν εἰδῶς καὶ παντὸς ἀπαλλάττουσαν περιγείου φρονήματος, ὅθεν καὶ τὸ πρὸς ἔλεγχον καλῶς ἐξήσκησεν ἔτοιμον, λαλῶν ἐναντίον βασιλέων καὶ μὴ δι' αἰσχύνην τι ποιῶν ἢ πρὸς χάριν ἐγκαλυπτόμενος.

Τίνα δὲ τῶν ἐν χάριτι μεγαλυνθέντων οὐκ ἐπ' ἀρετῆ 25 μιμητικῶς ἰχνηλάτησε; Πέτρου τοῦ τῶν ἀποστόλων καὶ τῆς ἐκκλησίας προβόλου τὸ μεγαλοφυὲς καὶ θερμὸν περὶ τὴν πίστιν ἐπιδειξάμενος, Παύλου τὸ ὑπὲρ πάντων μεριμνητικὸν καὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἐπισυστάσεων τὸ ἐπίπονον λογιζόμενος, πᾶσαν ἄνεσιν κατόπιν ἐτίθει τῶν κατὰ θεὸν ἐπερχομένων 30 κακώσεων, πάντα εὐδοκῶν ὅσα θλίψιν ἐντίκτειν οἶδεν ὡς μάλιστα. τὸ δὲ ἐν φυλακῇ δαψιλὲς καὶ πλεῖον ἔσχε Παύλου· ὅσῳ Παύλῳ μὲν, τόπον ἐκ τόπου ἀμείβοντι καὶ τὴν

τοῦ εὐαγγελίου πᾶσαν ἀποκαλύπτουσι δύναμιν ἐκ διαδοχῆς
 φρουρεῖσθαι συνέβαινε, τούτῳ δὲ μία καὶ ἀδιάδοχος εἰρκτή,
 ἐξ οὗ τὸν θρόνον αὐτῷ παρακεχωρηκέναι συνηνέχθη, μέχρις
 1. τελευταία ταύτην εὐκλεῶς διεδέξατο. τῶν λοιπῶν τοῦ λό-
 5 γου μαθητῶν τὸ πρὸς ἀποστολικὴν <κηρυκείαν> ἀκριβὲς ἐν
 ἑαυτῷ ἐβεβαίωσε, πᾶσι τραυῶς ἀποκαλύπτων τὰ τῆς αὐτῶν
 κρυφιομύστου διδασκαλίας ζωαρχικὰ καὶ θεοπαράδοτα λόγια.
 τοῖς ὑπὲρ ἀληθείας κινδύνους ἀνατλάσι συνωμολόγησε μάρ-
 τυσι, πάντα πρότερον ἐνεγκεῖν τὰ εἰς ἀτιμίαν ἐλόμενος ὑπὲρ
 10 τοῦ μή τι παθεῖν τῆς ἀληθείας ἀνάξιον. τοῖς πρὸ τῶν
 ἐγκρίτων συνόδων καὶ τοῖς ἐν αὐταῖς καὶ μετὰ ταύτας δια-
 φανέσι πατράσι, καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἐφ' οἷς ἡ ἐκκλησία τὴν εὐ-
 κλεᾶ περὶ τὸ θεῖον δόξαν ἐπλούτησε διαλάμψασι κατ' οὐδὲν
 ὑπελίπετο· πάντας ἐν πᾶσι καθ' ὅσον οἶόν τε θείως καὶ
 15 ἱεροπρεπῶς μιμησάμενος, δι' ἐμμελοῦς προσοχῆς καὶ συν-
 τόνου τῶν θείων μελέτης τῇ τε ἀκηλιδῶτῳ τῆς ἱερωσύνης
 αἴγλη φωταγωγηθεὶς τὴν διάνοιαν, τῷ πρώτῳ καὶ μεγάλῳ
 ἀρχιερεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀνέθηκε καλλιέρημα.

Ἄλλ' ἐπειδὴ τῷ τῆς φύσεως ἀπαραιτήτῳ ἄνθρωπον ὄντα a. 829
 20 λειτουργῆσαι χρεῶν, οἰκείαν θεῷ τὴν ἐκ τοῦ σώματος διὰ
 θανάτου ποιεῖται ἀνάλυσιν, ἣν οὐ θάνατον ἀλλὰ πρὸς κρείττω
 ζωὴν διάβασιν ὑποληπτέον καὶ λῆξιν, ἐν ἣ τῶν πρωτοτόκων
 ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων ἡ ἐκκλησία μετ' ἡχοῦ χορεύ-
 οῦσα πανηγυρίζει ἑορτὴν τὴν μακραίωνα, μεθ' ὧν χοροστα-
 25 τῶν καὶ τὸ τῆς ἀγιαστείας ἀγγελοπρεπῶς ὑποκρινόμενος ἅγιον,
 πῆς ἴσης αὐτοῖς τῶν ἐπαγγελιῶν κληρουχίας εὐμολορησεν. ἐνάτῳ
 δὴ οὖν ἐνὸς δέοντι χρόνῳ μηνὸς τῆς ἱερᾶς αὐτοῦ καὶ ἀλή-
 πτου πατριαρχίας τὴν ὑστάτην ὑπελθὼν ἀρρωστίαν, ἐπιστάντα
 τὸν ὄρον τοῦ τέλους οὐδαμῶς ἠγνόησεν, ἀλλ' ὃν ἐδεδίει

30

5 κηρυκείαν om. V add. vulg. 11 ἐν αὐτοῖς καὶ μετὰ
 ταύταις V corr. vulg. 18 καλλιέρημα V καιέρημα vulg.
 19 τῷ] τὰ V corr. vulg.

πάλαι διὰ τὸ φοβερὸν τῆς ἀπροόπτου καὶ ὠκυτάτης ἐλεύσεως, τότε περιχαρῶς προσεδέχετο, χάριν εἰδὼς τῷ δήσαντι καὶ ἀπαλλαγὴν τῶν ἀνιαρῶν διὰ λύσεως προξενήσαντι, καὶ αὐθις συνδήσουσι κρίμασιν οἷς ἐδικαίωσεν ὑψηλότερον. ἐν γοῦν ταῖς ῥωστικαῖς καὶ ἀνόσοις ἐκείναις τῆς αὐτοῦ κατακλίσεως ἡμέ- 5 ραις οὐκ ἐνεδίδου πάντα τρόπον διδασκαλίας τοῖς προσιούσιν ἐπινοῶν, ἀπέχεσθαι μὲν τῆς αἰρετικῆς ἀναχύσεως, ξηραίνουσης ὅστ᾽ αὖ ψυχῆς καὶ ὀλλυούσης ἐλπίδας προφητικῶς τῶν προστετηκότων αὐτῇ, ἀντέχεσθαι δὲ τῆς μόνης διδασκαλίας καὶ πίστεως τῆς ὑπὸ τῶν ἑπτὰ σεβασμίων καὶ οἰκουμενικῶν 10 συνόδων τρανωθείσης καὶ κυρωθείσης, ἣν ἡ καθόλου ἐκκλησία σεβαστικῶς περιπτύσσεται καὶ πᾶσαν ἐλπίδα τῶν πιστῶν πρὸς θεὸν διαπορθμεύει καὶ τοῦ ἐφετοῦ ποιεῖ περιδράττεσθαι. ἡ γὰρ εὐσεβῆς τῶν πατέρων πίστις, ὡς ἴστε, κενотоμίαις οὐδαμῶς ἀμβλύνεσθαι καταδέχεται, κρατύνεσθαι δὲ μᾶλλον 15 ὀρθοτομίαις εἴωθεν ἀποστολικαῖς.

Οὕτω ταῦτα καὶ πολλῶ πλείω τούτων ἐκ τοῦ θησαυροῦ τῆς ἑαυτοῦ θεοπλούτου σοφίας βιωφελῆ ἐπιφθεγξάμενος λόγια καὶ στηρίξας ὡς ἐξ ἄρτου πνευματικοῦ τὰς τῶν πιστῶν ἐπαιόντων καρδίας, καὶ τό, “εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὃς οὐκ ἔδω- 20 κεν ἡμᾶς εἰς θήραν τοῖς ὁδοῦσιν αὐτῶν, ἀλλὰ ῥυσάμενος ἡμᾶς τὴν παγίδα συνέτριψεν”, εἰς ἐπήκοον τῶν συνειλεγμένων εἰπῶν, χερσὶν ἀνεπάφοις θεοῦ τὴν ὀσίαν καὶ ἱερὰν ψυχὴν ἐναπέθετο. ὁποῖον ἀνίας καὶ κατηφείας ἄλγημα λελοιπῶς τοῖς θεόφροσιν, οὐδεὶς παραστήσαι λόγος δυνήσεται· 25 ὅσην δὲ θυμηδίας καὶ παρρησίας ἀφορμὴν δεδωκὼς τοῖς κακόφροσιν, ἐκ τῶν ὀρωμένων εὐπετέες συνιδεῖν. ἄτε γὰρ θῶες καὶ κερδάλαι καὶ εἴ τι ζῶον ἐπὶ δειλίᾳ περιβλεπτον τὰ τῶν λεόντων οὐχ ὑφίσταται προσβλέπειν σκιρτήματα, ἀγαπᾷ δὲ λίαν μηδὲ τῆς πόρρωθεν αὐτῶν ἐρευγῆς ἐπαισθῆσθαι τὸ σύν- 30 ολον, ἥκιστα συντελούσης εἰς θάρσος καὶ γενναιότητα· οὕτως οἱ τῆς αἰρέσεως πτωκῆς, τὸ λεόντειον καὶ πεποιθὸς τῆς τοῦ ἁγίου γλώττης ἔτι περιούσης αἰδούμενοι καὶ τῶν τῆς καρδίας

αὐτοῦ θείων ἐρευμάτων πτοούμενοι τὸ βλοσυρὸν καὶ θαύ-
ματος ἄξιον ὑποψία τε πολλῇ πιεζόμενοι, ὧν τε εἰς αὐτὸν
ἔδρασαν, ὧν τε πρὸς τῆς ἀληθείας αὐτῆς ἀπηλέγχθησαν,
οὐδὲ προβαίνειν ῥαδίως εἶχον ἐκ τῶν τῆς κακίας ἐαυτῶν
5 καταδύσεων. ἐξ οὗ δὲ τὸ θεῖον ἐκεῖνο σκῆνος πρὸς τὴν
ἀμείνονα διὰ ταφῆς καταλέλυκε σκῆνωσιν καὶ σιγῇ τὰ τῆς
ιεραῆς ἐκείνης γλώττης διεδέξατο λόγια, ὡς ἐπὶ τι χαρᾶς ἀν-
έδραμον σκοπευτήριον, καὶ πᾶσαν ὑπόκρισιν διὰ ζοφώδους
ἀχλύος ἀπονιψάμενοι γυμνῇ τῇ κεφαλῇ, τὸ δὴ λεγόμενον,
10 τὰ τῆς τερθρείας αὐτῶν ἀνακαλύπτουσι ῥαψωδήματα, ἅπερ
ταῖς πολυφώτοις τηλαυγίαις τῶν λόγων, εὖ οἶδα, τοῦ πατρὸς
σκεδασθῆσεται καὶ εἰς ἀνυπαρξίαν χωρήσει καὶ περιστήσεται.

Ἐγὼ δὲ λοιπὸν τὸν τῆς ἐμῆς ἥττης καὶ πτώσεως διὰ
τοῦ ἐπιλόγου ἀνοίσω πρὸς σέ τὸν ἀήττητον, εἶπὼς τῶν πα-
15 τρικῶν σου σπλάγχων τὴν στοργὴν κινήσω πρὸς ἔλεον, καὶ
τὴν εἰς θεὸν μεσιτεύουσαν ὑμῶν κηδεμονικὴν πρεσβείαν ἐλκύ-
σαιμι. σὺ δέ, ὦ τῆς θείας σκηνηῆς ἐπόπτα καὶ μυσταγωγὲ
καὶ μύστα τρανότατε, ὃ ταῖς ἄνω ἱεραρχικαῖς ἀυλίαις συμ-
περιπολῶν καὶ τῇ ἀνωλέθρῳ λήξει καὶ ταῖς ἀκηράτοις μοναῖς
20 προσπελάσαι ἀξιωθεῖς καὶ τῶν ἠτοιμασμένων ἐμπορούμενος
ἀγαθῶν τοῖς διὰ πράξεώς τε καὶ θεωρίας τὸ τῆς ἀρετῆς
κεφάλαιον εὐπορήσασιν· τὸ τοῦ βίου χαμερπὲς ἡμῶν καὶ
κεχερσωμένον καὶ ἔνυλον τῇ πρὸς τὸν μόνον γεωργὸν τῶν
ψυχῶν ἐμμελεστάτῃ πρεσβείᾳ σου σιτοφόρον ἀντὶ σχοινοφόρου
25 δεῖξον, πᾶσαν μοχθηρὰν καὶ πρὸς εὐεξίαν ἀντιτύπως ἔχου-
σαν προθέλυμον ὑφελόμενος ἄκανθαν, καὶ χειρὶ κλαπέντας
καὶ κοινωνία χρανθέντας, ἀλλ' οὐ τὸ τῆς συνειδήσεως συμμο-
λυνθέντας κριτήριον, τοῖς διὰ μετανοίας καὶ πικρᾶς ἐπιτι-
μίας ἀπονίψασθαι κατάνευσον δάκρυσι, τέμνειν τε καὶ αὐθις
30 τὴν τῆς ἀληθείας ὁδὸν καταξίωσον, μόνης ἐπιστροφῆς ἀλλ'

1 ἐρευμάτων V corr. vulg. 3 ἀπηλέχθησαν V corr. vulg.
6 ἄμεινον V corr. vulg. 13 τὸν] τὸ? 27 χρανθέντας V
corr. vulg.

οὐ διδαχῆς δεομένους τὸ σύνολον. ταῖς γὰρ ἀναντιρρήτοις
 ὑποθήκαις καὶ ὑποτυπώσειςι τῶν ὑμετέρων εὐήχων λόγων
 τὴν φρένα παγίως ἐπὶ τῇ κρηπίδι τῶν ἀποστολικῶν καὶ πατρι-
 κῶν θεσπισμάτων ἐρείσαντες ἀκλόνητον ὡς ἐπὶ μάρτυρι θεῷ
 τετηρήκαμεν τὸ τοῦ δόγματος εἰλικρινές, οἷά τι σπέρμα τοῖς 5
 τῆς καρδίας αἰσθητηρίοις τρανῶς διασώσαντες. καὶ μὴ τὸ
 τῆς ἀπολογίας ἀνάξιον, θωπεῖα τις καὶ ὑπόψυχρος φλυαρίας
 αἰτία φανείη τοῖς πλεῖστα παρὰ θεῷ δυναμένοις ὑμῖν, ἀλλ'
 ὡς καρδίας ὀδυνωμένης γεννήματα καὶ ψυχῆς ἀλγυνομένης
 συντρίμματα. τόπον καὶ τρόπον ὑπολελειμμένον παρ' ὑμῖν 10
 ἀφέσεως εὐροῖμεν, ὡς ἂν μὴ παντελεῖ πιεζόμενος ὑποπτώσει
 ἀνιαιτρεύτῳ βληθείην ἀπογνώσει καὶ ἀπορριφείην ὡς ὁ πάλαι
 μικρᾶς ἡδονῆς ἀντιδούς τὰ ἑαυτοῦ πρωτοτόκια, ἐπεὶ μὴ πα-
 τρικῇ τραπέξῃ ἀνάλογα προσαγήοιχε θύματα. πέπεισμαι γὰρ
 ὡς οὐκ ἐλάχιστα τοῦ τοιοῦδε χάριν πτώματος πείσομαι, ἀλλὰ 15
 πολλάς, ὡς ἐπεγνωκῶς τὸ τοῦ δεσπότητος θέλημα καὶ μὴ ποι-
 ῆσας, δαρήσομαι καὶ ἀπέραντα μετακλεύσομαι, ὡς οὐχ εὐρη-
 κῶς καίπερ ζητήσας μετάμελον. νῦν οὖν χειρὰ μοι βοηθείας
 ἐπόρεξον καὶ τῷ κλύδωνι καταβαπτισθέντα τῆς ἀπιστίας ἀνέλ-
 κυσον· μὴ με καταποντισάτω καταγιγῆς ὑδάτων αἰρετικῶν μηδὲ 20
 καταπιέτω με βυθὸς ἀχανῆς ἀλλοτρίου τῆς ἀληθείας φρονή-
 ματος μηδὲ συσχέτω ἐπ' ἐμὲ φρέαρ τὸ στόμα, πηγάζον ἀνα-
 τροπὴν θολερὰν καὶ θανάσιμον· ἀλλ' ἐλέωσαί μοι τὸν κριτὴν
 τὸν ἐφ' ἐνὶ κατακρίτῳ μετανοοῦντι μᾶλλον ἢ πολλαπλασίους
 δικαίοις ταῖς ἀνωτάτω δυνάμεσι συνηδόμενον. ἐγγυητῆς γενοῦ 25
 τῆς ἐμῆς φρενὸς πρὸς τὸν κύριον καὶ διασάφησον τῷ πάντα
 εἰδότη καὶ πρὸ γενέσεως, ὡς οὐχ ἔκουσιότητι γνώμης τῷ τῆς
 αἰρέσεως Ἰταβυρίῳ προσέδραμον ἢ ταῖς ἐν αὐτῷ παγίσις ἐά-
 λων καὶ δυσδιεξόδοις θηράμασιν, ἀλλὰ δριμείαις εἰ καὶ ὑπο-
 σάθροις [ἢ σκῆψις] ἀπειλαῖς καὶ πᾶσαν ἀτραπιτόν μοι φυγῆς 30
 προκαταλαβούσαις εἰρχθεῖς τοῖς λίνοις τῶν ψυχᾶς ἀγρευόντων
 κακοτρόπως ἐξώρημαι. ὅθεν τὸ τοῦ μάλωπος τῆς εὐχῆς
 αὐστηρὸν περιαλγῆ ποιεῖ με καὶ πολυῶδυνον καὶ ἐν μοίρῃ

2 εὐήχων vulg. εὐήκτων V 26 διασάφισον V corr. vulg.
 30 ἢ σκῆψις om. vulg. E margine adnotatio legentis in textum
 irrepsisse videtur ἀτράπητον V corr. vulg.

τῶν κατακρίτων συνίστησιν· ἀλλὰ τῇ ὑγιαζούσῃ τῆς προσ-
 ευχῆς ὑμῶν μοτώσει τὸ δυσάλθες καὶ δυσανάγωγον πρὸς τὴν
 εὐκλεῖα καὶ λείαν τῆς πίστεως τρίβον συνούλωσον, ὡς ἂν
 μὴ τῇ μακρᾷ παροράσει τῆς θεραπευτικῆς ὑμῶν ἐπισκοπῆς
 5 τὸ φλεγμαῖνον τῆς πληγῆς ἐντρεφόμενον δυσίατον ἢ καὶ παν-
 τελῶς διαφανεῖν ἀνίατον. μὴ τοίνυν τῆς σωστικῆς ἐπικουρίας
 ὑμῶν πόρρω που σταίην μηδὲ τῆς σεπτῆς ὁμολογίας ὑμῶν
 κριθείην ἀμέτοχος μηδὲ βληθείην ἔξω τῆς ὑμετέρας ψυχο-
 τρόφου διδαχῆς πεδηθεὶς χεῖρας καὶ πόδας, ὡς ἐκεῖνος ὁ
 10 πρὸς γαμικὴν εὐωχίαν ἐνδεδυμένος ἀνάξια; μηδὲ λιμῶ πιε-
 ζόμενος, οὐκ ἔξ ἄρτου μοι γεωργηθέν τι καὶ ὕδατος, ἀλλὰ
 τοῦ ἀκοῦσαι λόγον ὀρθοτόμου τῆς ἐκκλησίας προσρήματος,
 παροφθείην ὡς ἡ μακρᾷ νόσῳ Χαναναία συγκύπτουσα, καὶ
 δεηθείην ὡς ἐκείνη ὅπισθεν ἄπρακτα κράζουσα τῆς τῶν ἐφ-
 15 επομένων Χριστῶ παρακλήσεως. ἀλλὰ τοῖς τῆς ἱερᾶς ὑμῶν
 τοῦ λόγου τραπέξης λειψάνοις ὡς τι λιμῶντον διάθρεψόν με
 κυνάριον, καὶ τοῦ δεσμοῦ τῆς εἰς ἀπιστίαν διάλυσον κατα-
 νεύσεως· εἴπως ὀρθὰ βλέπειν δυνήσομαι, καὶ τό, “ἡ πίστις
 σου σέσωκέν σε πρὸς θεόν”, καὶ τῆς ὑμετέρας ἀκούσομαι
 20 μελιχίας καὶ εὐκταίας ἐμοὶ προορήσεως. Ἴδου γὰρ τὸ Χανα-
 ναῖος εἶναι κατήρηκα, καὶ ὅσα Χανανίτιδος φρενὸς ἀπο-
 βέβληκα δόγματα, τιθέμενος καὶ στοιχῶν τοῖς ὑμετέροις βιω-
 φελέσι διδάγμασιν, ἀποστρυγῶν δὲ καὶ ἀποτρεπόμενος ἅπαν
 ξένον καὶ ὀθνεῖον καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ διεστηκὸς ἐναυ-
 25 λίσματος σαθρὸν ἐπινόημα. τὸ γὰρ ὑμῖν συμφρονεῖν φρονεῖν
 ἐστὶν εἰς τὸ σωφρονεῖν· καὶ τὸ σὺν ὑμῖν τετάχθαι, πολλὴν
 οἰκειότητα τὴν πρὸς θεὸν ἀποφέρειται. ταῦτα τῆς σῆς ἀλή-
 πτου βιοτῆς ὡς ἐν ἐπιδρομῇ τὰ γνωρίσματα, ταῦτα τῆς μέ-
 χρις αἵματος ὑπὲρ τῆς ἀληθοῦς ὁμολογίας ὑμῶν ἀγωνίσματα,
 30 ταῦτα τῆς πρὸς θεὸν διὰ τοῦτο παρρησίας ὑμῶν τὰ ἀντή-
 ματα. σὺ δὲ ἡμῖν, ὦ τιμία ψυχὴ καὶ ἰσάγγελε, τῆς μὲν
 προθυμίας ἀπόδεξαι διὰ τὴν τῆς σῆς διδασκαλίας πεποιθή-
 σιν τοῖς ὑπὲρ δύναμιν ἐγχειρήσαντας, τῇ δὲ ιδιωτεία τοῦ
 λόγου συγγνώμην πάρασχε καὶ συμπάθησιν· γινώσκων ὅτι
 35 τὸ μὲν ἐπιτυχεῖν ἀπροσδόκητον ἔχει τὸν ἔπαινον, τὸ δὲ
 σφάλλεσθαι συγγνώμην εὐγνώμονα.

II.

Chronographia brevis ex cod. Coislin. CXCIII
fol. 242^v.

ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΧΡΟΝΩΝ

κατὰ τὸν ἀκριβῆ ψῆφον τῶν Ἀλεξανδρέων
καθὼς ὑποτέτακται

Ἀδὰμ ἔτη διακόσια τριάκοντα.	5
Σὴθ ἔτη διακόσια πέντε.	
Ἐνὼς ἔτη ἑκατὸν ἐνενηήκοντα.	
Καϊνὰν ἔτη ἑκατὸν ἐβδομήκοντα.	
Μαλελεὴλ ἔτη ἑκατὸν ἐξήκοντα πέντε.	
Ἰάρεδ ἔτη ἑκατὸν ἐξήκοντα δύο.	10
Ἐνώχ ἔτη ἑκατὸν ἐξήκοντα πέντε.	
Μαθουσαάλα ἔτη ἑκατὸν ἐξήκοντα ἑπτὰ.	
Λάμεχ ἔτη ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ὀκτώ.	
Νῶε ἔτη πεντακόσια.	
Σὴμ ἔτη ἑκατόν.	15
Κατακλυσμός.	
Ἀρφαξὰδ ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα πέντε.	
Καϊνὰν ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα.	

v. 3 om. A 11 Malalehel A v. 16 *versum* 15 *praecedit*
apud A

Σάλα ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα.

Ἐβερ ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα τέσσαρα.

Φαλέκ ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα.

Ἡ πυργοποιΐα.

5 Ῥαγαῦ ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα δύο.

Σερούχ ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα.

Ναχώρ ἔτη ἑβδομήκοντα ἑννέα.

Θάρρα ἔτη ἑβδομήκοντα.

Ἀβραάμ ἔτη ἑκατόν.

10 Ἰσαὰκ ἔτη ἑξήκοντα.

Ἰακώβ ἔτη ὀγδοήκοντα δύο.

Λευὶ ἔτη τεσσαράκοντα ἑπτὰ.

Καὰθ ἔτη ἑξήκοντα.

Ἀμράμ ἔτη ἑβδομήκοντα πέντε.

15 Μωϋσῆς ἔτη ἑκατὸν εἴκοσι.

Ἰησοῦς Ναυὴ ἔτη εἴκοσι ἑπτὰ.

Φινεὲς ἔτη δεκαοκτώ.

Χουσαραθὼν ἔτη ὀκτώ.

Γοθονιήλ ἔτη τεσσαράκοντα.

20 Ἐγλώμ ἔτη δεκαοκτώ.

Ἀὼδ καὶ Σεμεγὰρ ἔτη ὀγδοήκοντα.

Ἰαβὶς καὶ Ἰεβουσαοῦ ἔτη εἴκοσι.

Βαράχ καὶ Δεβόρα ἔτη τεσσαράκοντα.

Ὀρήβ καὶ Ζιβ ἔτη ἑπτὰ.

25 Γεδεὼν ἔτη <τεσσαράκοντα>.

<Ἀβιμέλεχ ἔτη> τρία.

Θωλὰ ἔτη εἴκοσι τρία.

1 πενήκοντα *cod. corr. ex A* 2 τέσσαρα *cod. et A.*
Sed τρία legendum esse demonstrat computus p. 225, 22. cf. Nic-
cephorum v. 4 versum 3 praecedat apud A 5 Ῥαγάβ *cod.*
 14 Ἀβράμ *cod.* 15 Μωϋσῆς *cod. Moyses A* 23 Βαράχ καὶ
 Δεβόρα *ex A?* 25 τεσσαράκοντα *et* 26 Ἀβιμέλεχ ἔτη *ad-*
didit ex A

Ἰαῆρ ἔτη εἴκοσι.	
Ἀμμανιτῶν ἔτη δεκαοκτώ.	
Ἰεφθάε ἔτη ἑπτὰ.	
Ἐσσεβῶν ἔτη ἑπτὰ.	
Αἰλῶν ἔτη δέκα.	5
Ἀδῶν ἔτη ὀκτώ.	
Ἀλλοφύλων ἔτη τεσσαράκοντα.	
Σαμψῶν ἔτη εἴκοσι.	
Ἀναρχίας καὶ εἰρήνης ἔτη τεσσαράκοντα.	
Ἡλεὶ ἔτη εἴκοσι.	10
Σαμουήλ ἔτη εἴκοσι.	
Σαοὺλ ἔτη τεσσαράκοντα.	
Δαυὶδ ἔτη τεσσαράκοντα.	
Σολομῶν ἔτη τεσσαράκοντα.	
Ῥοβοὰμ ἔτη δεκαεπτὰ.	15
Ἀβιὰ ἔτη τρία.	
Ἀσὰ ἔτη τεσσαράκοντα ἕν.	
Ἰωσαφὰτ ἔτη εἴκοσι πέντε.	
Ἰωράμ ἔτη ὀκτώ.	
Ὀχοζίας ἔτος ἕν.	20
Γοθολία ἔτη ἑπτὰ.	
Ἰωὰς ἔτη τεσσαράκοντα.	
Ἀμεσίας ἔτη εἴκοσι ἑννέα.	
Ὀζίας ἔτη πενήκοντα δύο.	
Ἰωάθαμ ἔτη δεκαἕξ.	25
Ἀχαζ ἔτη δεκαἕξ.	
Ἐζεκίας ἔτη εἴκοσι ἑννέα.	
Μανασσῆς ἔτη πενήκοντα πέντε.	
Ἀμῶς ἔτη δύο.	
Ἰωσίας ἔτη τριάκοντα ἕν.	30
Ἰωάχαζ ὁ καὶ Ἰεχονίας μῆνας τρεῖς.	

4 Ἐσσεβῶν *ex A?* 5 Ἀηλῶν *legisse vid. A* 15 annos
 XVIII. A 29 Ἀμμῶς *cod.* 31 Ἰεχωνίας *cod.*

⟨Ἰωακείμ ἔτη ἕνδεκα.⟩

Ἰεχονίας ὁ καὶ Ἰωακείμ ὁ τῆς Σωσάννης μῆνας δύο.
Σεδεκίας ἔτη ἕνδεκα.

Βασιλεῖς Μήδων.

- 5 Ναβουχοδονόσορ ἔτη εἴκοσι τέσσαρα.
Μαροδάχ ἔτη δύο.
Βαλτάσαρ ἔτη τρία.
Δαρεῖος ἔτη ἑπτὰ.

Βασιλεῖς Περσῶν.

- 10 Κίρος ἔτη τριάκοντα ἕν.
Καμβύσης ἔτη ὀκτώ.
Μάγων μῆνας ἑπτὰ.
Δαρεῖος Ἰστιάσπου ἔτη τριάκοντα ἕξ.
Ξέρξης ἔτη εἴκοσι.
- 15 Ἀρταβάνης [ἔτη δεκαπέντε].
Ἀρταξέρξης ἔτη τεσσαράκοντα ἕν.
Σογδιανὸς μῆνας ἑπτὰ.
Δαρεῖος Νόθος ἔτη δεκαεννέα.
Ἀρταξέρξης ἔτη τεσσαράκοντα.
- 20 Ὅχος ἔτη πέντε.
Ναρσῆς ἔτη τέσσαρα.
Δαρεῖος Ἀρσάμου ἔτη ἕξ.

Βασιλεῖς Μακεδόνων.

- Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἔτη ἕξ.
- 25 Πτολεμαῖος ὁ Λαγωοί ἔτη τεσσαράκοντα.
Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος ἔτη τριάκοντα ὀκτώ.
Πτολεμαῖος ὁ Εὐεργέτης ἔτη εἴκοσι τέσσαρα.

1 *add. ex A* 2 Ἰωακείμ *ex A* Ἰακείμ *cod.* μῆνας
δύο] annos VIII A 4 *om. A* 6 ἔτη δύο *cod.* annos V A
8 Darius, qui et Astyages A 9 *om. A* 15 Ἀρταβάνης *cod.*
ἔτη δεκαπέντε *cod. numerum annorum om. A* μῆνας ζ' *Nice-*
phorus 17 μῆνας] menses A ἔτη *cod.* 18 Darius annos
XVIII Nodus annos ... A 23 *om. A* 27 annos XXXIII A

〈Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ ἔτη δεκαεπτὰ.〉

Πτολεμαῖος ὁ Ἐπιφανῆς ἔτη εἴκοσι τέσσαρα.

Πτολεμαῖος ὁ Φιλομήτωρ ἔτη τριάκοντα πέντε.

〈Πτολεμαῖος ὁ Εὐεργέτης ἔτη εἴκοσι ὀκτώ.〉

Πτολεμαῖος ὁ Φοῦσκος τὸ α' ἔτη δέκα.

5

Πτολεμαῖος Ἀλεξάνδρου ἔτη δεκαπέντε.

Πτολεμαῖος τὸ δεύτερον ὁ Φοῦσκος ἔτη ὀκτώ.

〈Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος ἔτη ὀκτώ.〉

Πτολεμαῖος ὁ Διόνυσος ἔτη τριάκοντα.

Κλεοπάτρα ἔτη εἴκοσι δύο.

10

Βασιλεῖς Ῥωμαίων.

Αὐγουστος ὁ Ῥωμαίων ἔτη πενήκοντα ἕξ.

Τιβέριος ἔτη εἴκοσι δύο.

Γάιος ἔτη τρία.

Κλαύδιος ἔτη δεκατρία.

Νέρων ἔτη δεκατρία.

Γάλβας μῆνα.

Ῥωθων μῆνας <τρεις>.

Βιτέλλιος μῆνας <ὀκτώ καὶ ἡμέραν.〉

Οὔεσπασιανὸς ἔτη ἑννέα.

20

Τίτος ἔτη δύο.

Δομετιανὸς ἔτη δώδεκα.

Νερούας ἔτος ἕν.

Τραϊανὸς ἔτη δεκαεννέα.

Ἀδριανὸς ἔτη εἴκοσι ἕν.

25

Ἀντωνῖνος ἔτη εἴκοσι τρία.

1 *addidi ex A* 2 *annos XXI A* 4 *addidi ex A*
 5 ὁ Φοσκοστουᾶ *cod. primo Physicus A* 6 Pt. qui et Alexander A
 7 ὁ Φουσκᾶ *cod. Physicus A* 8 *annos XVIII A*
 8 *addidi ex A* 9 Pt. qui et Dionysius A 10 *annos XX A*
 11 *om. A* 17 Galbas menses . . . A 18 *τρεις add. ex A*
 μῆνα *cod.* 19 ὀκτώ καὶ ἡμέραν *add. ex A* μῆνα *cod.*
 v. 24 *versum* 22 *praecedit in A*

- Μάρκος Αὐρήλιος καὶ Οὐῆρος ἔτη δεκαεννέα.
 Κωμοδὸς ἔτη δεκατρία.
 Περτίναξ μῆνας ἕξ.
 Σεβῆρος ἔτη δεκαοκτώ.
 5 Ἀντωνῖνος ὁ καὶ Καράκαλος ἔτη ἑπτὰ.
 Μακρῖνος ἔτος ἕν μῆνας ἕξ.
 Ἀντωνῖνος ἄλλος ἔτη τέσσαρα.
 Ἀλέξανδρος ὁ Μαμαΐας ἔτη δεκατρία.
 Μαξιμιανὸς ἔτη τρία.
 10 Πομπῖνος σὺν Ἀλβίνῳ [ἔτη τεσσαράκοντα ὀκτώ].
 Γορδιανὸς ἔτη ἕξ.
 Φίλιππος ἔτη ἑπτὰ.
 Δέκιος ἔτη δύο.
 Γάλλος καὶ Βουλουσιανὸς ἔτη δύο.
 15 Οὐαλεριανὸς καὶ Γαλιῆνος ἔτη δεκαπέντε.
 Κλαύδιος ἔτος ἕν.
 Αὐρηλιανὸς ἔτη ἕξ.
 <Τάκιτος καὶ Φλωρῖνος μῆνας ἕξ.>
 Πρόβος ἔτη ἑπτὰ.
 20 Κάρος σὺν Καρῖνῳ καὶ Νουμεριανῶ υἱοῖς αὐτοῦ ἔτη β΄.
 Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς Ἐρκούλιος ἔτη εἴκοσι.

Καὶ ὅσοι ἐν Βυζαντίῳ ἐβασίλευσαν Χριστιανοὶ
 Χριστιανῶν.

- Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἔτη τριάκοντα δύο.
 25 Κωνσταντῖος ἔτη εἴκοσι τέσσαρα.

1 Αὐρήλιος *cod.* 2 Commodus A 4 annos VIII A
 5 Caracalla A 6 Μακρῖνος *cod.* μῆνας ἕξ *om.* A 8 Μα-
 μαΐα *cod.* 9 Maximianus *etiam* A 10 Πομπῖνος Συραβῖνος
cod. Pompianus cum Albino A *numerum om.* A *erat fort.*
 Η
 μ. i. e. μῆνα *vel* μ. η'. i. e. μῆνας ὀκτώ 14 Γάλλος *cod.*
 17 Αὐρηλιανὸς *cod.* 18 *addidi ex* A 20 Νουμεριανὸς *cod.*
 υἱοῖς αὐτοῦ *om.* A 21 Διοκλητιανὸς *cod.* 22 Χριστιανῶν
om. A 25 Constantinus A

- Ἰουλιανὸς ἔτη δύο καὶ μῆνας ἕξ.
 Ἰουβιανὸς μῆνας ὀκτώ.
 Οὐαλεντινιανὸς ἔτη ἕνδεκα.
 Οὐάλης ἔτη τέσσαρα μῆνας τέσσαρας.
 Γρατιανὸς καὶ Οὐαλεντινιανὸς ὁ νέος καὶ Θεοδόσιος ὁ μέ- 5
 γας ἔτη δεκαῆξ.
 Ἀρκάδιος ἔτη δεκατέσσαρα.
 Θεοδόσιος ὁ μικρὸς ἔτη τεσσαράκοντα δύο.
 Μαρκιανὸς ἔτη ἑπτά.
 Λέων ὁ μέγας ἔτη δεκαεπτά. 10
 Ζήνων ἔτη δεκαεπτά.
 Ἀναστάσιος ἔτη εἴκοσι ἑπτά.
 Ἰουστῖνος ἔτη ἑννέα.
 Ἰουστινιανὸς ἔτη τριάκοντα ὀκτώ.
 Ἰουστῖνος ἔτη δεκατρία. 15
 Τιβέριος ἔτη τέσσαρα.
 Μαυρίκιος ἔτη εἴκοσι.
 Φωκᾶς ἔτη ἑπτά.
 Ἡράκλειος ἔτη τριάκοντα ἕν.
 Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ μῆνας τέσσαρις. 20
 Ἡρακλωνᾶς μῆνας ἕξ.
 Κωνσταντῖνος ὁ εἰς τὴν δύσιν ἔτη εἴκοσι ἑπτά.
 Κωνσταντῖνος ὁ εἰς τὴν ἕκτην σύνοδον ἔτη δεκαεπτά.
 Ἰουστινιανὸς ἔτη δέκα.
 Λεόντιος ἔτη τρία. 25
 Ἀψίμαρος ὁ καὶ Τιβέριος ἔτη ἑπτά.
 Ἰουστινιανὸς τὸ δεύτερον ἔτη ἕξ.

1 annos III (*om. numero mensium*) A v. 3 ante versum 2
 ponit A 2 Iobianus A 4 annos III (*om. numero mensium*) A
 5 Valentinianus et Gratianus minor et Theodosius maior A
 12 *Post Anastasium cod. addit.: Σχόλιον· τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ*
ἔτει Ἀναστασίου ἤρξατο πρῶτον ἔτος τοῦ ἑβδόμου αἰῶνος κατὰ
τὸν ἀληθῆ ψῆφον, τὸν Ἀλεξανδρέων. om. A 19 annos XXI. A
 23 qui in occidente occisus est, annos VII. A

Φιλιππικὸς ὁ καὶ Βαρδανίτζης ἔτη δύο.

Ἀναστάσιος ὁ καὶ Ἀρτέμιος ἔτη δύο.

Θεοδόσιος ἔτος ἓν.

Λέων ὁ Ἰσαυρος ἔτη εἴκοσι τέσσαρα.

5 Κωνσταντῖνος ὁ διώκτης ἔτη τριάκοντα πέντε.

Λέων ὁ Χάζαρις ἔτη πέντε.

Κωνσταντῖνος σὺν μητρὶ Εἰρήνῃ ἔτη <δέκα>.

<Κωνσταντῖνος μόνος ἔτη> ἑπτὰ.

Εἰρήνῃ μόνῃ ἔτη πέντε.

10 Νικηφόρος ἔτη ἑννέα.

Σταυράκιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ μῆνας δύο.

Μιχαὴλ ὁ ἀπὸ κουροπαλατῶν ἔτη δύο.

Λέων ὁ διώκτης ἔτη ἑπτὰ καὶ μῆνας πέντε.

Μιχαὴλ ἔτη ὀκτὼ καὶ μῆνας ἑννέα.

15 Θεόφιλος ἔτη ἑνδεκα μῆνας γ'.

Θεοδώρα ἔτη

Μιχαὴλ ἔτη

Βασίλειος ἔτη

Λέων καὶ Ἀλέξανδρος ἔτη

20 Ψῆφος ἐτῶν τοῦ κόσμου ἀκριβής.

Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ ἔτη βσμβ'.

Καὶ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἕως τοῦ ἑκατοστοῦ ἔτους Ἀβραὰμ ἔτη ,αϞξθ'.

1 Bardanus A 4 ὁ Σόρος *cod.* 6 Chazarus A 7 δέκα
 et 8 Κωνσταντῖνος μόνος ἔτη *addidi ex A* 12 Michahel Curo-
 palates A *vv. 13—19 posteriore tempore adscriptos esse docet*
annorum usque ad primum annum Leonis computatio (cf. p. 226,
 16) *et magna inter graeca et Anastasium diversitas* 13 Leo Ar-
 menus annos VII A 14 Michahel annos VIII. A 15 Theo-
 philus A Θεοφύλακτος *cod.* filius eius annos XII. A
 16 Michahel cum matre annos . . . A 17 Michahel solus
 annos . . . A 19 *om.* A 20 *om.* A

Καὶ ἀπὸ τοῦ ἑκατοστοῦ ἔτους Ἀβραὰμ ἕως τῆς ἐξόδου νιῶν
Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου τῷ ὀγδοηκοστῷ ἔτει Μωϋσέως ἔτη νε΄.

Καὶ ἀπὸ τοῦ ὀγδοηκοστοῦ ἔτους Μωϋσέως ἕως τῆς ἐν Βαβυ-
λῶνι αἰχμαλωσίας τῷ πρώτῳ ἔτει Σεδεκίου ἔτη ρας΄.

Καὶ ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους Σεδεκίου ἕως τοῦ τεσσαρακοστοῦ 5
δευτέρου ἔτους Αὐγούστου Καίσαρος ἐν ᾧ ἐτέχθη Χριστὸς
ὁ θεὸς ἡμῶν ἔτη χή΄.

Ὅμοῦ συνάγονται ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς γεννήσεως τοῦ
Χριστοῦ ἔτη ρφ΄.

Καὶ ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ ἕως Κωνσταντίνου τοῦ 10
πρώτου Χριστιανῶν βασιλέως ἔτη σρς΄.

Καὶ ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους Κωνσταντίνου <ἕως> πρώτου
ἔτους Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου ἔτη σκγ΄.

Καὶ ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου ἕως
τῆς βασιλείας Λέοντος πρώτου ἔτους ἔτη σπς΄. 15

Ὅμοῦ ἀπὸ Χριστοῦ καταβάσεως ἕως τοῦ πρώτου ἔτους
Λέοντος ἔτη ὀκτακόσια πέντε.

*Post haec sequitur in codice conspectus regum decem tri-
buum Israel, idem iste qui legitur in Nicephori chronographia,
hoc loco omissus ab Anastasio.* 20

III.

Ex codice Parisino suppl. graec. 67.

Βασίλειος ὁ Μακεδῶν ἔτη ιη΄ μῆνας ι΄ ἡμέρας κθ΄.

Λέων, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ Σοφὸς ἔτη κέ΄ καὶ μῆνας η΄.

Ρωμανὸς ὁ Λακαπηνὸς ἔτη κς΄ μῆνας η΄. καὶ ἐξέωσαν αὐ-
τὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος, ὁ υἱὸς Λέοντος τοῦ Σο-
φοῦ ἔτη ιε΄.

2 Moseos B 3 Moseos A 5 usque ad vicesimum secun-
dum A 6 Christus dominus noster A 12 ἕως om. cod.
14 ἕως — ἔτους om. A vv. 16 et 17 om. A

- Ῥωμανός, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη γ' μῆνας δ'.
- Νικηφόρος Φωκάς ἔτη ς' μῆνας ε'. καὶ ἐσφάγη παρὰ τοῦ
Τζιμισχῆ.
- Ἰωάννης Τζιμισχῆς ἔτη ς' μῆνα α'.
- 5 Ὅμοῦ τὰ πάντα ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς τελευτῆς Ἰωάννου
τοῦ Τζιμισχῆ ἔτη ςυπδ'. ἰνδ. δ'.
- Βασίλειος ὁ υἱὸς Ῥωμανοῦ ὁ πορφυρογέννητος ἔτη ν'.
- Κωνσταντῖνος ὁ ἀδελφὸς ἔτη β'.
- Ῥωμανὸς ὁ Ἀργυρόπουλος ἔτη ε' μῆνας η',
- 10 Μιχαὴλ ὁ Παφλαγῶν ἔτη ζ' μῆνας η'.
- Μιχαὴλ, ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ, ὁ Καλαφάτης μῆνας δ' ἡμέρας
κζ'. ἐτυφλώθη εἰς τὸ Σίγμα.
- Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος ἔτη ιβ' μῆνας ζ'. κτήτωρ τῶν
Μαγκάνων.
- 15 Μιχαὴλ ὁ ἀπὸ στρατιωτῶν, ὁ γέρον ἔτος ἕν ἡμέρας ις'.
- Ἰσαάκιος ὁ Κομνηνὸς ἔτη β' μῆνας τρεῖς.
- Κωνσταντῖνος ὁ Δούκας ἔτη ζ' μῆνας ς' ἡμέρας ι'.
- Εὐδοκία ἡ σύμβιος αὐτοῦ καὶ οἱ τρεῖς παῖδες αὐτῆς Μιχαὴλ,
Κωνσταντῖνος καὶ Ἀνδρόνικος ἐν τῷ πατρῷ αὐτῶν
- 20 Ῥωμανῷ τῷ Διογένει. ἀμφοτέροισι ἔτη δ'.
- Μιχαὴλ, ὁ υἱὸς τοῦ Δούκα μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς μητρὸς
αὐτοῦ καὶ πατρῶοῦ αὐτοῦ ἔτη ς' μῆνας ζ'. ὃς ἐκπεσὼν
τῆς βασιλείας ἐχειροτονήθη μητροπολίτης Ἐφέσου.
- Νικηφόρος ὁ Βοτανιάτης, ὁ γέρον ἔτη γ'.
- 25 Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς ἔτη λζ' μῆνας τέσσαρας ἡμισυ, εἰς
ἔτος ςφπθ'.
- Ἰωάννης, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ Πορφυρογέννητος μῆνας ἕξ.
- Ἀνδρόνικος ὁ Κομνηνὸς ἔτη β' μῆνας ς'.
- Ἰσαάκιος ὁ Ἄγγελος ἔτη κ' μῆνας ς'.
- 30 Ἀλέξιος ὁ Ἄγγελος, ὁ υἱὸς Ἰσαακίου, μῆνας θ' ἡμέρας κ'.
- Ἀλέξιος ὁ Δούκας, ὁ Μούτζουφλος μῆνας β' ἡμέρας ι'.
ὃς βασιλεύων παρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις τοῖς Λατί-

νοισ ἐν ἔτει ςψιβ' ἀπριλλίῳ ιβ' ἡμέρα β', ἦν καὶ ἐκρά-
τησαν χρόνους νζ'. εἶτα ἐβασίλευσεν

Θεόδωρος ὁ Λάσχαρις ἐν τῇ ἀνατολῇ ἔτη ιη'. εἶτα ὁ καλὸς
Ἰωάννης, ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, ἔτη λγ'. ἐτελειώθη δὲ ἐν τῷ
ἔτει ςψξγ'. εἶτα ὁ υἱὸς αὐτοῦ

Θεόδωρος ὁ Λάσχαρις ἔτη γ' μῆνας η' (κ' cod.). ἐτελειώθη
δὲ ἐν τῷ ἔτει ςψξς' μηνὶ Ἀυγούστῳ κβ'. καὶ ἐβασίλευ-
σεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ

Ἰωάννης μῆνας δ'. τοῦτον ἐτύφλωσε

Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος καὶ ἐκράτησεν ἔτη κδ' μῆνας β' 10
ἡμέρας κ'.

Τῷ ἔκτῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἐν ἔτει δὲ ςψξδ'.
ἰνδ. δ' παρέλαβον οἱ Ῥωμαῖοι τὴν Κωνσταντινούπολιν
ἐκ τοῦς Λατίνους ἐπὶ τῆς βασιλείας Μιχαὴλ τοῦ Πα-
λαιολόγου δεκεμβρίῳ ιά' ἰνδ. ιά'. ἐτελεύτησε δὲ ὁ αὐτὸς 15
Παλαιολόγος ἐν ἔτει ςψρσ', καὶ ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς
αὐτοῦ

Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος ἔτη μέ' μῆνας σ'. καὶ ἐξώσθη
παρὰ τοῦ ἐκγόνου αὐτοῦ. εἶτα βασιλεύει ὁ ἐκγονος αὐτοῦ

Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος ἔτη ιγ' ἡμέρας κβ'. εἶτα 20

Ἰωάννης, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη ν'. ἐτελεύτησε δὲ ἐν ἔτει ςωρθ'
φεβρουαρίῳ ις' ἰνδ. ιδ' ἡμέρα ε'. εἶτα βασιλεύει

Μανουήλ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ ὄντως βασιλεὺς ἔτη λε' μῆνας γ'.
ἐκοιμήθη δὲ ἐν ἔτει ςδλδ' Ἰουνίῳ θ'. εἶτα βασιλεύει
ὁ υἱὸς αὐτοῦ

Ἰωάννης ὁ συνετώτατος ἔτη κγ' μῆνας γ', ὁ ἀπελθὼν εἰς τὴν
Ἰταλίαν. ἐκοιμήθη γοῦν νζ' ἔτος. ἦν δὲ τὰ πάντα ἔτη
τῆς ζωῆς αὐτοῦ νς' μῆνας ι' ἡμέρας ιε'. μετὰ γοῦν
τοῦτον κρατεῖ

Κωνσταντῖνος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, στεφθεὶς παρὰ τοῦ πατρι- 30
άρχου Γρηγορίου μαρτίῳ κδ' ἔτους ςδνζ'.

Τὸ νη' ἔτος ἦλθαν οἱ δεσπότες εἰς τὴν Πελοπόννη-
σον ὅ τε κύριος Θωμᾶς καὶ κύριος Δημήτριος.

Τὸ δὲ νθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτᾶν Μουράτης καὶ διαδέχεται τὴν δυναστείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτᾶν Μεχμέτης καὶ οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ στρατεύει κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

5 "Ἐτους ς Δξά, ἀπὸ Χριστοῦ ,ανγ', μαίῳ κθ' ἡμέρᾳ γ' βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου παρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις τοῖς Ἰσμαηλίταις παρὰ θεοῦ ἕνεκεν τὴν ἡμῶν ἁμαρτίαν. ἐδυνάστευσε γοῦν τὴν Κωνσταντινούπολιν χρόνους κη'. μετὰ τούτους ἐδούλωσε πολλὰς

10 χώρας καὶ πόλεις.

"Ἐτους ς Δδοή (ς Δπη' cod.) μηνὶ ἰουλίῳ, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αυό, ἀλώθη ἡ Εὐριππος.

"Ἐτους ς Δπηγ' μηνὶ ἰουλίῳ α', ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αυοέ ἀλώθη ὁ Καφάς.

15 "Ἐτους ς Δπηθ' μαίῳ γ' ἀπέθανεν ὁ σουλτᾶν Μεχμέτης καὶ τῇ ιθ' ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μπαγιαζήτης εἰς τὴν πόλιν καὶ μετὰ δύο ἔτη ἐστράτευσε κατὰ Κελίου καὶ Ἀσπροκάστρου.

"Ἐτους ζξ' ἀυγούστῳ κθ' ἀλώθη ὁ Ναύπακτος.

20 "Ἐτους ζη', ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αφ', ἀυγούστῳ θ' ἀλώθη ἡ Μεθώνη καὶ ἡ Κων* (? sic cod.)

"Ἐτους ζιβ', ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αφγ', μηνὶ ἀπριλλίῳ ἐδιώχθη ὁ Μπαγιαζήτης παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σελήμη. ὁ δ' αὐτὸς Σελήμης τοῦ κράτους ἤδη καὶ τῶν σκήπτρων ἀναλαβὼν εὐθὺς κατὰ Περσῶν στρατεύει. τροπώσας γοῦν

25 καὶ νικήσας ἐλήλυθε πρὸς Κωνσταντινούπολιν.

"Ἐτους δὲ ,αφιή (η pr. m. sprscr. θ) μηνὶ ἰαννουαρίῳ στρατεύει κατὰ τῆς Μέμφης εἰς Αἴγυπτον, ἦντινα καὶ δουλώσας ἐκράτησεν ἔτος τὸ ἄνω γεγραμμένον, ἐξολοθρεύσας τοὺς ὠμοτάτους Μαμαλούκους, καὶ οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ θνήσκει καταλιπὼν τὴν αὐτοκρατορίαν τῶν υἱῶ (τοῦ υἱοῦ cod.) αὐτοῦ Σελεμάνη. διαδέχεται οὖν

30 οὗτος ὁ Σελεμάνης τῶν σκήπτρων ,αφκ' μηνὶ σεπτεμβρίῳ

καὶ εὐθὺς στρατεύει κατὰ τῶν Οὐγαρῶν εἰς τὸ Μπελι-
γράδιον, ὅπερ καὶ ἀλώθη.

"Ἐτους ,αφκβ' ἀπὸ Χριστοῦ ἐποίησεν ὁ σουλτᾶν Σουλεημάνης
στρατὸν χιλιάδας σ' διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, τρι-
ήρεις σό' καὶ ἀπῆλθον εἰς τὴν Ῥόδον. καὶ ἐπολέμει 5
αὐτὴν ἀπὸ τὸν Ιούλιον μῆνα ἕως τὸν δεκέμβριον. καὶ
τῇ κέ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπαραδόθη ἡ αὐτὴ ἀθλία Ῥόδος
εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. ἔδωκε δὲ ἄδειαν καὶ ἐξέβη (ἐξήβη
cod.) ἐκ τούς Ῥοδίτας ὅστις ἤθελεν.

"Ἐτους ,σωξέ' ἐπῆρε τὴν Καλιούπολιν, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,ατζέ'. 10

"Ἐτους ,σωοζ' ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,ατοζ' ἐπῆρε τὴν Ἀνδριανού-
πόλιν.

"Ἐτους ,σδξέ' (,σδξβ'?) μαίω κδ' ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην.

"Ἐτους ,σδξδ' μηνὶ Ιουνίῳ ἐπαρεδόθη εἰς τὰς χεῖρας τῶν
Τούρκων ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν. 15

"Ἐτους ,σδξή' ἦλθεν ὁ αὐθεντής εἰς τὴν Μιζιθρὰν καὶ παρ-
εδόθη ὁ δεσπότης Κύριος Δημήτριος.

"Ἐτους ,σδ' ἀλώθη ἡ Τραπεζοῦντα.

"Ἐτους ,σωοζ' ἐπαράλαβεν ἡ αὐθεντία τῶν Βενετιῶν τὸ
Ἀναύπλοι 20

Ἐν δὲ τῷ ,αφλζ', Σεπτεμβρίῳ ιδ' ἰνδ. ια' ἐποίησε μάχην ὁ
Τοῦρκος μετὰ τῶν Βενετῶν, καὶ ἐν τῷ μ' ἔτει, δη-
λονότι ἀπὸ Χριστοῦ, ἐγένετο ἡ συμφωνία τῆς ἀγάπης,
καὶ ἔδωκαν οἱ Βενετικοὶ τὸ Ἀναύπλοι (ἀνάπλοι cod.)
καὶ τὴν Μονεμβασίαν· καὶ οὕτως ἐγένετο ἡ ἀγάπη. καὶ 25
τῷ αὐτῷ ἔτει τῷ μ', νοεμβρίῳ κ', ἡμέρα κυριακῆ,
ἐπαράλαβεν ἀπὸ τούς Βενετικούς τὸ Ἀναύπλοι ὁ Κασιμ-
πασᾶς ὁμοῦ μετὰ τὴν Μονεμβασίαν. καὶ ὅσοι ἤθελον
Ναυπλοῖται καὶ Μονεμβασιοῖται ἀπῆλθον μετὰ τῶν
Βενετῶν, οἱ δὲ ἄλλοι ἔμειναν ἐν τῇ ἰδίῃ πατρίδι 30
αὐτῶν. ἔλαβον δὲ οἱ Βενετικοὶ καὶ τὰς σκευὰς τῶν
κάστρων καὶ τὰς καμπάνας τῶν ἐκκλησιῶν, ὅτι οὕτως
ἐσυμφώνησαν, ὅταν ἐποίησαν τὴν ἀγάπην.

IV.

Ex codice Monacensi graec. 510.

Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη λά.

Ῥωμανὸς ἔτη κς' μῆνας ἦ· καὶ ἐξέωσαν αὐτὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

Κωνσταντῖνος Πορφυρογέννητος ἔτη ιε'.

5 Ῥωμανὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη γ' μῆνας δ'.

Νικηφόρος Φωκάς ἔτη ε' μῆνας ε'· καὶ ἐσφάγη παρὰ τοῦ
Τζιμισχῆ

Ἰωάννης Τζιμισχῆς ἔτη ε' ἡμέρας λ'.

Ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς τελευτῆς Ἰωάννου τοῦ

10 Τζιμισχῆ ἔτη ςυπδ' Ἰνδικτιῶνος δ'.

Οἱ βασιλεύσαντες ἐν Κωνσταντινουπόλει χριστιανοὶ
καὶ αἰρετικοί.

α' Κωνσταντῖνος ὁ ἐν ἀγλοῖς ἔτη λά.

β' Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη κδ' ἄρειανός.

15 γ' Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης ἔτη β' ταξειδάρης.

δ' Ἰοβιανὸς μῆνας ζ' ἡμέρας κβ'· χριστιανὸς ταξειδάρης.

ε' Οὐαλεντινιανὸς ὁ μέγας ἔτη ια'· χριστιανὸς ταξειδάρης.

ς' Οὐάλης ἔτη γ'· ἄρειανός ταξειδάρης.

ζ' Γρατιανὸς ἔτη γ'· χριστιανός.

20 η' Θεοδόσιος ὁ μέγας ἔτη ις'· χριστιανὸς ταξειδάρης.

θ' Ἀρκάδιος ἔτη κβ'· χριστιανός.

ι' Οὐώριος ἔτη γ'· χριστιανός.

ια' Θεοδόσιος ὁ μικρὸς ἔτη μβ' καὶ μῆνας β'· χριστιανός.

ιβ' Μαρκιανὸς ἔτη ε' μῆνας ε'· χριστιανός.

25 ιγ' Λέων ὁ Μακέλλης ἔτη ιη'· χριστιανός.

ιδ' Λέων ὁ μικρὸς ἔτος ἐν· χριστιανός.

ιε' Ζήνων ἔτη ις'· αἰρετικὸς ἀκέφαλος.

ισ' Ἀναστάσιος ὁ Δίκωρος ἔτη ιγ'· αἰρετικὸς ἀκέφαλος.

ις' Ἰουστῖνος ὁ Θράξ ἔτη θ'· χριστιανὸς ταξειδάρης.

30 ιη' Ἰουστινιανὸς ὁ μέγας ἔτη λη' μῆνας ζ'· χριστιανός.

- ιδ' Ἰουστίνος (Ἰουστινιανὸς cod.) ὁ μικρὸς ἔτη ιγ'. χρι-
στιανός.
- κ' Τιβέριος ἔτη δ'. χριστιανός.
- κα' Μαυρίκιος ἔτη κ'. χριστιανός.
- κβ' Φωκάς ὁ τύραννος ἔτη η'. χριστιανός. 5
- κγ' Ἡράκλειος ὁ μέγας ἔτη λ'. μονοθελήτης ταξειδάρης.
- κδ' Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς Ἡρακλείου ἔτος ἔν. μονοθελήτης.
- κε' Ἡρακλωνᾶς μῆνας δ'. μονοθελήτης.
- κς' Κώνστας ὁ υἱὸς Κωνσταντίνου ἔτη ζ'. μονοθελήτης
ταξειδάρης. 10
- κζ' Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς Κωνσταντίνου ὁ Πωγωνάτος ἔτη
ιζ'. χριστιανός.
- κη' Ἰουστινιανὸς ὁ υἱὸς τοῦ Πωγωνάτου ἔτη ις'. χριστιανὸς
ταξειδάρης.
- κθ' Λεόντιος ἔτη γ'. χριστιανός. 15
- λ' Ἀψίμαρος ἔτη ζ'. χριστιανός.
- λα' Φίλιππος ὁ καὶ Βάρδας ἔτη β'. μονοθελήτης.
- λβ' Ἀρτέμιος ὁ καὶ Ἀναστάσιος ἔτη β'. χριστιανός.
- λγ' Θεοδόσιος ὁ Ἀτραμυτινὸς ἔτη β'. χριστιανός.
- λδ' Λέων ὁ Ἰσαυρὸς ἔτη κδ'. εἰκονομάχος. 20
- λε' Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Κοπρώνυμος ἔτη λδ'.
εἰκονομάχος ταξειδάρης.
- λς' Λέων ὁ ἐκ τῆς Χαζάρας ἔτη ε'. εἰκονομάχος.
- λζ' Κωνσταντῖνος ὁ τῆς Εἰρήνης υἱὸς ἔτη ις'. χριστιανός.
- λη' Νικηφόρος ὁ ἀπὸ γενικοῦ ἔτη η'ς'' (=ἡμισυ?). χριστιανός. 25
- λθ' Σταυράκιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτος ἔν μῆνας β'. χριστιανός.
- μ' Μιχαὴλ ὁ εὐσεβῆς ἔτη β'. χριστιανός.
- μα' Λέων ὁ Ἀρμένης ὁ καὶ παραβάτης ἔτη ζ' μῆνας ε'. εἰκο-
νομάχος.
- μβ' Μιχαὴλ ὁ Ἀμμοραῖος ἔτη η'. μῆνας θ'. εἰκονομάχος. 30
- μγ' Θεόφιλος ὁ υἱὸς Μιχαὴλ ἔτη ιβ'. εἰκονομάχος.
- μδ' Μιχαὴλ ὁ υἱὸς Θεοφίλου ἔτη κέ'. χριστιανός.
- μέ' Βασίλειος ὁ Μακεδῶν ἔτη ιδ'. χριστιανός.

- μς' Λέων ὁ υἱὸς Βασιλείου, ὁ σοφός, ἔτη κέ μῆνας ή.
χριστιανός.
- μς' Ἀλέξανδρος ὁ υἱὸς Βασιλείου ἔτος ἔν ἡμέρας κθ'.
χριστιανός.
- 5 μή' Ῥωμανὸς ὁ ἀβάστακτος, ὁ γέρων, ἔτη κς'. χριστιανός.
- μθ' Κωνσταντῖνος ὁ πορφυρογέννητος ἔτη ιέ'. χριστιανός.
- ν' Ῥωμανὸς ὁ πορφυρογέννητος ἔτη γ' μῆνας γ'. χριστιανός.
- να' Νικηφόρος ὁ Φωκᾶς ἔτη ς' μῆνας ς'. χριστιανός.
- νβ' Ἰωάννης ὁ Τζιμισχῆς ἔτη ς' μῆνας ς'. χριστιανός.
- 10 νγ' Βασίλειος ὁ πορφυρογέννητος ἔτη ν'. χριστιανός.
- νδ' Κωνσταντῖνος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτη β'. χριστιανός.
- νε' Ῥωμανὸς ὁ Ἀργυρόπουλος ἔτη ε' μῆνας ή'. χριστιανός.
- νς' Μιχαήλ ὁ Παφλαγῶν ἔτη ζ' μῆνας ή'. χριστιανός.
- νς' Μιχαήλ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ ὁ Καλαφάτης μῆνας δ' ἡμέ-
15 ρας κβ'. χριστιανός.
- νη' Κωνσταντῖνος ὁ μονομάχος ἔτη ιβ' μῆνας ζ'. χριστιανός.
- νθ' Μιχαήλ ὁ ἀπὸ στρατιωτικῆς, ὁ γέρων ἔτος ἔν ἡμέρας
ις'. χριστιανός.
- ξ' Ἰσαάκιος ὁ Κομνηνὸς ἔτη β' μῆνας γ'. χριστιανός.
- 20 ξα' Κωνσταντῖνος ὁ Δούκας ἔτη ζ' μῆνας ς' ἡμέρας ι'.
χριστιανός.
- ξβ' Εὐδοκία ἡ σύμβιος αὐτοῦ καὶ οἱ τρεῖς παῖδες αὐτῆς
Μιχαήλ Κωνσταντῖνος καὶ Ἀνδρόνικος σὺν τῷ πατρὶ
αὐτοῦ Ῥωμανῷ τῷ Διογένει ἀμφότεροι ἔτη δ' μῆνας γ'.
25 χριστιανοί.
- ξγ' Μιχαήλ ὁ υἱὸς τοῦ Δούκα μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς μη-
τρὸς αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρωοῦ αὐτοῦ ἔτη ς' μῆνας ζ'.
χριστιανός. ὃς καὶ τῆς βασιλείας ἐκπεσὼν ἐχειροτονήθη
μητροπολίτης Ἐφέσου.
- 30 ξδ' Νικηφόρος ὁ Βοτανιάτης, ὁ γέρων ἔτη γ'. χριστιανός.
- ξε' Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς ἔτη λς' μῆνας δς'' (= ἡμισυ?).
χριστιανός.

- ξς' Ἰωάννης ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πορφυρογέννητος ἔτη κδ' μῆ-
 νας ζ' ἡμέρας κς'. χριστιανός.
- ξζ' Μανουήλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πορφυρογέννητος ἔτη λη'.
 χριστιανός.
- ξη' Ἀλέξιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πορφυρογέννητος μῆνας ε'. 5
 χριστιανός.
- ξθ' Ἀνδρόνικος ὁ Κομνηνὸς ἔτη β' μῆνας ε'. χριστιανός.
 ο' Ἰσαάκιος ὁ Ἄγγελος ἔτη η' μῆνας ε'. χριστιανός.
- οα' Ἀλέξιος ὁ Κομνηνός, ὁ τοῦ αὐτοῦ Ἄγγελου ἀδελφὸς
 ἔτη θ' μῆνας ε'. χριστιανός. 10
- οβ' Ἀλέξιος ὁ Δούκας ὁ Μούρτζουφλος μῆνας β' ἡμέρας ι'.
 χριστιανός. ὃς βασιλεύων παρεδόθη ἡ Κωνσταντινού-
 πολις παρὰ τῶν Λατίνων ἐν ἔτει ςψιβ' κατὰ τὴν ιβ'
 τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς ἡμέρα β'.
- ογ' Ἀλέξιος ὁ Ἄγγελος ὁ υἱὸς Ἰσαακίου μῆνας ζ' ἡμέρας 15
 κ'. χριστιανός.
- οδ' Θεόδωρος ὁ Λάσκαρις ἔτη ιη'. χριστιανός.
- οε' Ἰωάννης Δούκας ὁ Βατάτζης ἔτη λδ'. χριστιανός.
- ος' Μιχαήλ ὁ Παλαιολόγος ἔτη κδ'. λατινόφων.
- οζ' Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος ὁ τούτου υἱὸς ἔτη μδ'. χρι- 20
 στιανός.
- οη' Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος ὁ ἔγγονος αὐτοῦ ἔτη ιγ'.
- οθ' Ἰωάννης ὁ υἱὸς αὐτοῦ σὺν τῇ μητρὶ ἔτη ζ'.

INDEX NOMINUM.*)

- Ἄβαροι:** Ἀβάρων ἡγεμών p. 12, 29; 33, 7; χαγάνος p. 13, 14; 24, 4; 11; Pannoniam incolunt p. 34, 2; Bulgaros in Pannoniam invadentes subditos sibi faciunt *ibid.*; cum Heraclio I de pace agunt p. 12, 30; imperatorem insidiis temptant p. 13, 4; fines Romanorum infestant p. 15, 11; pacem cum Heraclio faciunt p. 17, 16; fide rupta Byzantium obsident p. 17, 24 *sqq.*; cum Constantino Pogonato pacem componunt p. 33, 7.
- Ἄβυδος:** τὸ στενὸν τοῦ Ἀβύδου p. 53, 10. — p. 36, 21; 57, 17; 68, 15.
- Ἄγαθοῦ μονή** *cf.* Κωνσταντινούπολις.
- Ἄγαλλιανός:** cum Cosma seditionem contra Leonem Isaurum movet, se ipsum interficit p. 58, 7.
- Ἄγρός:** Καλοῦ Ἄγροῦ λιμὴν Bithyniae p. 54, 11.
- Ἄγχιαλος:** ἐν τοῖς Θρακῶσι μέρεσι (p. 43, 11) ad mare sita p. 43, 11; 73, 17; ex eius regione littora importuosa p. 73, 21; eius planities p. 43, 13; in bellis Romanorum cum Bulgaris gestis maximi momenti castellum p. 43, 11; 69, 13; 73, 17.
- Ἀδορβαδίανον:** Persidis locus p. 17, 10.
- Ἀδραμύντιον:** (Mysiae urbs) p. 51, 5.
- Ἀδριανός (I):** Papa Romanus, cuius vices agentes in septima synodo generali inventi sunt p. 146, 18.
- Ἀθανάσιος:** patricius Heraclii imper. ad Abaros legatus p. 13, 2.
- Ἀθηνᾶ:** Aegyptiorum dea p. 173, 31.
- Αἰγαίων:** ὁ μυθικὸς Αἴγ. p. 165, 26.
- Αἰγυπτος:** ex Aegypto frumentum Byzantium devehi solitum p. 12, 5; a Persis occupatur Aeg. p. 9, 15; redditur Romanis p. 21, 16; a Saracenis expugnatur p. 24, 18; 26, 18; classis in Aegypto a Saracenis extracta p. 54, 3.

*) Non recepi in hunc indicem omnia imperatorum, regum, patriarcharum nomina quae in brevis chronographiae catalogis continuo ordine enumerantur, quippe quae in ipsis seriebus ab harum rerum studiosis nullo negotio inveniri possint.

- Αἰγύπτιοι* nautae in exercitu Saracenorum p. 54, 12; Aegyptiorum falsi dei p. 173, 20.
- Αἰθριβον* (τό): regio Arabiae felicis p. 21, 25.
- Αἰλία*: Hierosolyma ab Hadriano imp. Aelia appellata p. 93, 20; eius episcopus p. 146, 21.
- Ἀκυλία* p. 94, 19.
- Ἀλεξάνδρα*: Aristobuli summi Iudaeorum sacerdotis mater p. 110, 13.
- Ἀλεξάνδρεια*: ἡ Ἀλεξάνδρον p. 9, 14; ἡ Ἀλεξάνδρον πόλις p. 50, 14; 64, 16; Alexandriae bibliothecae p. 90, 13; *κυνήγιον* p. 97, 8; martyres Petrus p. 95, 15; Dorotheus p. 97, 6; a Persis expugnata p. 9, 14; a Saracenis infestata p. 24, 26; Saracenorum portus p. 50, 14; 64, 16.
- Ἀλεξανδρεὺς Κλήμης* p. 94, 12.
- Ἀλκίνοος*: Phaeacum rex p. 148, 18.
- Ἀμάσεια*: monasterium ibi constructum p. 117, 17.
- Ἀμαστρίς* (Ἀμάστριδος): urbs (Paphlagoniae) maritima p. 45, 17; eius inclausus p. 42, 29; *νησος Ἀμάστριδος* p. 119, 9.
- Ἀμβρος*: Saracenorum phylarchus Aegyptum occupat p. 24, 27; 26, 27.
- Ἀμερος*: Saracenorum dux Nicaeam frustra obsidet p. 58, 13.
- Ἀμόριον* (urbs Phrygiae) p. 60, 28.
- Ἀνάργυροι* eorum templum cf. *Κωνσταντινούπολις*.
- Ἀναστασία*: Constantini Pogonati uxor a Stephano eunucho loris caesa p. 37, 14; Tiberium nepotem e sicariorum manibus servare frustra temptat p. 47, 30.
- Ἀναστάσιος*:
1. imperator, frater Magnae p. 104, 2.
 2. imperator cf. *Ἀρτέμιος*.
 3. patriarcha Cpolititanus a Leone Isauro e clerico magnae ecclesiae ad episcopatum euectus p. 58, 24; eius mors p. 65, 25.
 4. Iulianae maritus p. 104, 4.
 5. magnae ecclesiae Cpoli oeconomus, legatus ab Heraclio I ad Chosroen II missus p. 11, 18; in carcerem coniectus p. 12, 1; fustuario necatus p. 20, 19.
- Ἀνατολή*: στρατηγὸς ἀνατολῆς p. 23, 11; τὰ τῆς ἀνατολῆς χωρία p. 23, 5. — ἡ ἀνατολικὴ χώρα p. 15, 7; γῆ p. 21, 17; τὰ ἀν. μέρη p. 24, 16. — ἡ χώρα τῶν ἀνατολικῶν p. 60, 6; ὁ τῶν ἀνατολικῶν στρατός p. 52, 22; στρατηγὸς τοῦ ἀνατολικοῦ στρατεύματος p. 37, 25; στρατοῦ p. 42, 11; 52, 22.
- Ἀνθιμος*: Constantini Copronymi filius nascitur p. 76, 16.
- Ἀνθραξ*: cognomen Nicetae 5.
- Ἀνιανός*: magister Heraclii I temporibus p. 24, 6.
- Ἄνουβις*: Aegyptiorum deus p. 174, 4.
- Ἀντιόχεια*: Ἀντιοχείας πρεσβύτερος p. 116, 1; 7; 117, 22; *μεγάλη*

- ἐκκλησία* p. 131, 1; Antiochenorum aera p. 91, 9; Ant. martyr Babylas p. 94, 23; Antiochiae Constantius Constantini magni filius imperium tenet p. 96, 21; a terrae motu diruta p. 131, 21; iterum p. 132, 9; a Saracenis expugnatur p. 23, 4.
- Ἀντιοχεῖς* p. 91, 9; 122, 25; ἡ *Ἀντιοχέων* p. 116, 7.
- Ἀντίοχος*: λογοθέτης τοῦ δρόμου a Constantino Copronymo affectati imperii reus factus et oculis orbatus p. 74, 11.
- Ἄπις*: Aegyptiorum deus p. 173, 30.
- Ἄραβες*: *Ἀράβων φωνή* p. 53, 17; eorum imperii devastatio praedicta p. 65, 5; reliquis locis omnibus Saraceni appellati a Nicephoro.
- Ἀραβία εὐδαίμων*, eius regio τὸ *Αἰθριβον* p. 21, 26.
- Ἀργυρόπολις*: ibi Andreas apostolus templum aedificat et episcopum constituit p. 112, 14; 19.
- Ἀρεόβινδος*: 1. Placidiae 4 maritus p. 103, 19.
2. Anastasii 4 filius p. 104, 5.
- Ἀριστόξενος*: musicus p. 150, 6.
- Ἀρχάδιος*: imperator, eius statua terrae motu deiecta p. 59, 9.
- Ἀρμενιάκοι*: στρατηγὸς τοῦ καλουμένου τῶν Ἀρμενιάκων στρατοῦ p. 61, 2.
- Ἀρμένιος*: ὁ Ἀρμένης p. 101, 7; 120, 3; natione Armenii Philippicus imp. p. 44, 26; Leo imp. p. 101, 7; Armenii in Thraciam transportati a Constantino Copronymo p. 66, 12.
- Ἀρτάβαζος*: Constantini Copronymi sororem in matrimonium ducit p. 59, 17; dux Opsicianorum p. 59, 19; tyrannidem contra Constantinum meditatur p. 59, 22; eius filii Nicephorus et Nicetas p. 59, 20; Orientales et Thracesii milites eum respuunt p. 60, 10 *sqq.*; imagines sanctorum restituit p. 60, 23; Asianorum partes depopulatur p. 61, 4; apud Sardes clade affectus Byzantium confugit p. 61, 7; obsidetur p. 61, 22; Nicaeam fuga delabitur p. 62, 9; cum filiis in triumpho ductus et excaecatus p. 62, 19.
- Ἀρτάνας*: fluvius (Bithyniae) ad quem Sclavini e sedibus suis fugaces sese transferunt p. 69, 2.
- Ἀρτέμιος*: A secretis Philippici imperatoris in ipsius locum imperator proclamatus et mutato nomine Anastasius appellatus p. 49, 19; Constantinopolim a Saracenorum incursione defendit p. 50, 6; Opsiciani milites seditionem in eum faciunt p. 50, 27; Nicaeam confugit p. 51, 12; Thessalonicem in exilium destinatur p. 52, 2; seditionem contra Leonem Isaurum movet p. 55, 19; capitis damnatur p. 56, 19.
- Ἀσιᾶτις*: ἡ Ἀσιᾶτις μοῖρα p. 17, 27; γῆ p. 60, 26; παραθαλάσσιος p. 57, 18; ἡπειρος p. 68, 12.
- Ἀσιανῶν χῶρα* p. 61, 4.
- Ἄσμικτος*: cognomen Stephani 4.

- Ἀσπαρούχ:** Cobrati filius, Bulgarorum dux p. 34, 6.
- Ἀταλάριχος** qui et Iohannes: Heraclii I ex paelice filius obses datus Avaribus p. 17, 20; insidias patri struit p. 25, 17; manibus naribusque amputatis in Principem insulam deportatur p. 25, 21.
- Αυγουστίνα:** Heraclii I filia Augusta appellata p. 27, 6.
- Ἀύξεντιόν λόφος** (Bithyniae) in quo Stephanus inclausus con-sedit p. 72, 14.
- Ἀύσονις διάλεκτος** p. 144, 9.
- Ἀφρικῆ:** ἢ ὑπὸ Ἀφρικὴν Καρχηδών p. 39, 12; in Africa acerrimi Monotheletarum adversarii p. 31, 15; classes colligunt Saraceni p. 54, 5; 70, 21.
- Ἀψίμαρος:** drungarius Curiciotarum ab exercitu imperator appellatus et mutato nomine Tiberius vocatus p. 40, 1; Leontium imp. devictum in monasterium includit p. 40, 6 *sqq.*; Chazaros ut Iustinianum II sibi tradant rogat p. 40, 29; post septem annorum imperium a Iustiniano II captus et interfectus p. 42, 14; eius frater Heraclius p. 42, 11.
- Βαβυλᾶς:** martyr Antiochenus sub Decio p. 94, 23.
- Βαῖαι:** (Italiae oppidum) Baiis Hadrianus moritur p. 93, 21.
- ? **Βαῖαι:** μεταξὺ Βαῖων καὶ Ἐδέσης Caracalla interficitur p. 94, 14.
- Βαϊανός:**
1. Cobrati Bulgarorum ducis filius natus maximus in patrio solo remanet p. 33, 26; a Chazaris subiectus p. 34, 18.
 2. Bulgarus, Tocti frater, temporibus Constantini Copronymi cum fratre interfectus p. 70, 28.
- Βαλεντινιανός:** imperator aquaeductum Cpoli construxit p. 75, 28.
- Βαρασβακούριος:** Iustiniani II in recuperando imperio adiutor p. 41, 21; a Philippico interfectus p. 48, 5.
- Βαρβύσσος:** flumen Cpoli proximus ex parte Hebdomi; eius pons p. 14, 2; in B. flumine Sclavi navigia sua abscondunt signumque ex Blachernarum munitione datum conspiciunt p. 18, 18; a palatio τῆς Ἰερίας dicto per sinum Phidaliae Byzantium euntibus pons Barbyssi fluminis traiciendus p. 26, 8.
- Βαρδάνης** cf. Φιλιππικός imp.
- Βάρδας:** Leonis Armeni consobrinus p. 201, 8; Caesar p. 120, 11.
- Βαρκαίνης στρατηγός** p. 24, 17.
- Βάρνα:** urbs prope Odyssum sita, fluvio circumfluente et soli asperitate munitissima p. 35, 16; 71, 5.
- Βασίλειος:** Gregorii Onomaguli fil., Leonis Isauri tempore in Sicilia imperator appellatus, mutatoque nomine Tiberius dictus p. 54, 24; ab hominibus suis traditus p. 55, 4.
- Βεργιάβων ἐμβολή:** Bulgarorum finibus proxima p. 73, 13.

- Βεροίη:** Thraciae urbs, eius episcopus p. 115, 15.
- Βερυλία:** τὸ ἐνδότερον τῆς Βερυλίας λεγόμενον χώρας πλησίον τῶν Σαρματῶν p. 34, 14.
- Βηρυτός:** eius episcopus p. 114, 24.
- Βιθυνία:** Eius urbs Nicaea p. 51, 12; 62, 9; προκαθεζομένη πόλις p. 58, 14; metropolis p. 146, 16; τὰ πρὸς Βιθυνίαν μέρη p. 54, 10.
ἢ Βιθυνίς Νίκαια p. 143, 23.
- Βίσηρος:** patricius Constantini Copronymi amicus ab Artabazo interfectus p. 60, 3.
- Βιτέλλιος:** Romanorum praetor in Iudaea p. 111, 15.
- Βιτουλίνοσ** cf. Βουτηλίνοσ.
- Βλαχέρναι** cf. Κωνσταντινούπολις.
- Βονόσσοσ:** Phocae imp. assecla cum ipso interfectus p. 5, 5.
- Βόσποροσ:**
1. Θρακικός p. 17, 27; 53, 25; 147, 30; οἱ ἐν τῷ θρ. β. οἰκούντες p. 48, 16.
 2. Σκυθικός, eius ἄρχων p. 41, 9; 15.
- Βόσφοροσ:** Χερσῶν καὶ Βόσφοροσ p. 44, 23.
- Βούλγαροι:** Βουλγάρων ἀρχηγός p. 70, 26; ἄρχων p. 42, 20; 47, 3; 71, 4; κύριος p. 33, 19; 41, 26; Οὔννοι καὶ Βούλγαροι 33, 13; Οὔννοι Βούλγαροι p. 69, 3.
Bulgarorum origines fusius enarrantur p. 33, 13 sqq.; Constantinus Pogonatus ab iis clade affectus p. 34, 20 sqq.; Bulgarorum ope Iustinianus II imperium recuperat p. 41, 25 sqq.; bellum iis infert p. 43, 9; foedus iterum cum iis ferit p. 47, 3; Thracicum Bosporum depopulantur p. 48, 15; Artemii seditionem contra Leonem Isaurum facientis socii p. 55, 25 sqq.; Constantinus Copronymus bellum cum iis gerit p. 66, 15; Bulgarorum bella civilia p. 69, 3 sqq.; cum Constantino alterum bellum p. 69, 7 sqq.; tertium p. 73, 10 sqq.
Βούλγαροσ ἀνῆρ p. 70, 28.
Βουλγαρία: ἡ πάλαι καλουμένη μεγάλη Βουλγαρία ad paludem Maeotidem sita p. 33, 16; — p. 70, 26; 71, 7; 101, 2.
- Βούραφοσ:** cognomen Georgii 4.
- Βοῦσ** cf. Κωνσταντινούπολις.
- Βουτηλίνοσ** (sive Βιτουλίνοσ): Candidatus mulierem viduam iniuria afficit, pro qua, quomodo poenam solverit, fusius enarratur p. 7, 28 sqq.
- Βυζάντιον** cf. Κωνσταντινούπολις.
- Βῶνοσ:** patricius ab Heraclio imp. ad Persicum bellum profecto relictus ut suas vices Cpoli ageret p. 15, 16; Cpolim ab Avaris defendit p. 18, 13; eius ex paelice filius p. 17, 23.
- Γαγγρηνῶν μητρόπολις:** eius archiepiscopus p. 62, 6.
- Γάδειρα** p. 188, 9.

Γαλάτου φρούριον cf. *Κωνσταντινούπολις*.

Γανδομελέτη: insula, eius dux p. 25, 23.

Γερμανίχεια: urbs Euphratesiae in Saracenorum ditione p. 62, 23; eius episcopus p. 115, 12.

Γερμανός: Metropolita Cyzici sextae synodi generalis adversarius p. 48, 13; patriarcha Cpolititanus p. 51, 26; Constantinum Copronymum coronat p. 56, 28; Iconoclastarum adversarius episcopatu se abdicat et in paternam domum revertitur p. 58, 19; a synodo a Constantino Copronymo convocata anathemate damnatus p. 66, 8.

Γεώργιος:

1. Cyprius patriarcha Cpolititanus a Constantini Copronymi synodo latrocinali damnatus p. 66, 8.

2. Probae maritus p. 104, 5.

3. patricius a Iustiniano II ad Chersonem urbem missus ibique interfectus p. 45, 25.

4. ὁ Βούραφος, patricius et dux Opsicianorum, Philippico imp. insidias struit p. 49, 5; ab Anastasio imp. oculis orbatus in exilium destinatur p. 49, 23.

5. Basilii in Sicilia tyranni socius capite damnatur p. 55, 6.

Γηζέριχος: Vandalorum rex p. 103, 13; 14.

Γιγγίλισσος: κόμη ad mare sita (prope Sinopen) p. 47, 10.

Γοτθική: Δόρος φρούριον πρὸς τῇ Γοτθικῇ χώρᾳ κείμενον p. 40, 23.

Γραῖτος: Romanorum dux in Iudaea p. 111, 6.

Γρηγορία: Nicetae patricii filia, Constantino Heralii imp. filio desponsata p. 9, 6; posteaque in matrimonium data p. 21, 21.

Γρηγόριος:

1. ὁ θαυματουργός p. 94, 11.

2. monachus et abbas monasterii Flori, Cappadox genere, Leontii imperii adfectandi auctor p. 38, 5.

3. Heraclii imperatoris frater p. 3, 15; eius filius Nicetas p. 3, 21.

4. ὁ Ὀνομάγουλος Basilii tyranni pater p. 54, 25.

Δαβίδ: filius Heraclii imp. Caesar. p. 27, 5; mutato nomine Tiberius dictus et coronatus est p. 31, 24.

Δαμασκός: τῆς Συρίας, patria Iohannis Damasceni p. 66, 10.

Δαματρύς (ὁ): τὸ πεδῖον τοῦ Δαματρῦ p. 47, 7; 15.

Δάναπρις (ὁ) } : fluvii Tanaim inter et Istrum p. 34, 6.

Δανιήλ: Sinopita, patricius et praefectus urbi, legatus ad Saracenos ab Anastasio imp. destinatus p. 49, 29.

Δαφνουσία: φρούριον τῆς Ποντικῆς μοίρας ἐρυμνότατον p. 68, 7.

Δελμάτου μονή cf. *Κωνσταντινούπολις*.

Διονύσιος: ex eius legibus Nicephorus monachus tonditur p. 157, 19.

- Διόσκορος:** Alexandrinus episcopus latrocinalis Ephesinae synodi praeses p. 97, 26; 116, 18.
- Δομεντιόλος:** Phocae imp. frater ab Heraclio interfectus p. 5, 4.
- Δόρος:** φρούριον πρὸς τῇ Γοιθικῇ χώρᾳ κείμενον p. 40, 23.
- Δορύλαιον:** τὸ τοῦ Δ. πεδῖον p. 59, 21.
- Δούνος** cf. Τονδοῦνος.
- Δύσις:** Κωνσταντῖνος ὃς κατὰ τὴν δύσιν ἐτελεύτα p. 33, 18.
- Δωρόθεος:** martyr Alexandriae p. 97, 6.
- Ἑβδομον** cf. Κωνσταντινούπολις.
- Ἑβραῖοι:** Constantinopoli degentes p. 30, 30. — τὸ Ἑβραϊκόν p. 88, 3.
- Ἑδεσα** p. 94, 14.
- Εἰρήνης** ecclesia Cpoli p. 59, 7.
- Εἰρήνη:**
1. Magnae sororis Anastasii imperatoris filia p. 104, 1.
 2. e Graecia oriunda, a Leone Constantini Copronymi f. in matrimonium ducta et Augusta appellata p. 77, 10; imperatrix p. 146, 9.
- Ἑλαία** cf. Κωνσταντινούπολις.
- Ἑλλάς:** στρατηγὸς τῆς Ἑλλάδος p. 38, 2; Ἑλλάς καὶ αἱ Κυκλάδες νῆσοι p. 57, 28; e Graecia oriunda Irene imperatrix p. 77, 10.
- Ἑλλην** gentilis p. 26, 26; Ἑλληνισμός gentiles opinioniones p. 71, 23.
- Ἑλληνίς** γλῶσσα p. 149, 18; — φωνή (Ἑλλάς φωνή alii codd.) p. 90, 11.
- Ἐλοῦρος:** Timotheus Alexandriae episcopus p. 128, 15.
- Ἐλύμας:** magus p. 190, 3.
- Ἐρμῆς:** Aegyptiorum deus p. 173, 30.
- Ἐσπέρα:** τὰ τῆς ἐσπέρας πράγματα p. 55, 11.
οἱ πρὸς τὰ ἐσπέρια μέρη οἰκοῦντες τουτέστιν ὁ τῶν Ἀβάρων ἠγεμῶν καὶ τὰ πρὸς δύσιν παρακείμενα ἔθνη p. 33, 7; τὰ ἑῶα τε καὶ ἐσπέρια p. 33, 11; οἱ ἐσπέριοι τόποι ἄχρι Ῥώμης p. 47, 22; οἱ τὰ ἐσπέρια οἰκοῦντες p. 54, 21.
- Εὐδοκία:**
1. Theodosii II filia p. 103, 9.
 2. Valentiniani III filia Honorichi Vandalorum regis uxor p. 103, 11.
 3. Heraclii I imp. uxor comitali morbo abrepta p. 7, 13.
 4. Heraclii I ex Eudocia filia, Turcarum duci desponsata p. 16, 11; Romanorum Augusta p. 16, 13; in Turciam missa duce Turcarum interfecto revertitur p. 21, 28. Ambro Saracenorum duci, si Christianus factus esset, promissa p. 24, 29.
 5. Constantini Copronymi uxor ad Augustae dignitatem evecta p. 77, 3.

6. Nicephori patriarchae mater p. 142, 10.
- Εὐδοξία**: filia Theodosii II uxor Valentiniani III a Gizericho Vandalorum rege capta p. 103, 9; 14.
- ὁ **Εὐξείνος** p. 15, 17; 34, 17; 66, 23; 68, 28; 69, 12.
ἡ ὑπερόντιος τοῦ Εὐξείνου θάλασσα p. 67, 14; τὸ στόμιον τοῦ Εὐξείνου p. 68, 9.
- Εὐτρόπιος**: Mariae Heraclii sororis maritus p. 14, 17; eius filius Stephanus p. 17, 22.
- Εὐτυχιανός**: πρῶτος τῶν βασιλικῶν ὑπογραφέων Leonis Armeni p. 189, 31.
- Εὐφρατησία χώρα**: Eius urbs Germanicia p. 62, 23.
- Ἐφεσος**: Ephesi commoratur Iohannes apostolus p. 93, 13; septem pueri martyrizati p. 94, 25; synodi p. 97, 22; 25; 116, 19.
Ἐφεσίων πόλεως ἀρχιεπίσκοπος p. 66, 1.
- Ἐχέτος**: αἱ Ἐχέτου ποιναί p. 166, 6.
- Ἐῶς**: τὰ ἑῶά τε καὶ ἑσπέρια p. 33, 11; ἡ ἑῶα μοῖρα p. 9, 16.
- Ζαχαρίας**: patriarcha hierosolymitanus in Persidem abductus p. 99, 5.
- Ζήνων**: Zenonis imp. ἐνωτικόν p. 123, 1; 126, 6.
- Ζωῖλος**: Chersonita, vinctus ad Iustinianum II missus p. 45, 3; patriae restitutus p. 45, 28; Chazaris traditus ab iis interficitur p. 46, 7.
- Ἡλίας**:
1. archiepiscopus Hierosolymitanus p. 146, 20.
 2. δορυφόρος Stephani Asmicti, Chersonis praefecturae praeficitur p. 44, 24; revocatur p. 46, 1; eius uxor et liberi a Iustiniano crudeliter vexati p. 46, 13; Iustinianum interficit p. 47, 16.
- Ἡράκλεια**:
1. Thraciae p. 13, 9; 15; 56, 13.
 2. Bithyniae p. 45, 18.
- Ἡράκλειος**:
1. Heraclii I imp. pater cum fratre Gregorio Africae praetoram gerit p. 3, 15; filium contra Phocam emittit p. 3, 18.
 2. Imperator: Eius familia:
pater Heraclius p. 3, 15; 18.
fratres Gregorius p. 3, 15.
Theodorus p. 7, 2.
soror Maria uxor Eutropii et Martini p. 14, 16.
uxores: Eudocia p. 7, 13.
Martina Mariae sororis Heraclii filia p. 14, 15.
filii ex Eudocia: Heraclius, qui et Constantinus p. 5, 30.
Eudocia p. 16, 11.
e Martina: Flavius p. 14, 18.
Theodosius p. 14, 19.

Heraclius p. 15, 20.
 David
 Marinus
 Augustina
 Martina } p. 27, 5.

duo filii totidemque filiae mortuae p. 22, 3.

e paelice Atalarichus p. 17, 20.

Res eius in imperio gestae narrantur p. 4, 2 — p. 27, 22.

Monotheletarum dogmati favet p. 31, 12; 35, 28; Eius tempore aquaeductus Valentiniani Cpoli dirutus p. 75, 29.

3. Heraclii I et Eudociae filius *cf.* *Κωνσταντῖνος* 1. imp.

4. Heraclius II imperator, Heraclii et Martinae filius nascitur p. 15, 19; Caesar appellatus p. 23, 1; cum patre contra Saracenos bellum gerens (p. 23, 5) imperator coronatus p. 26, 9; consul p. 27, 4. Patris testamento cum fratre Constantino eodem iure imperator constitutus p. 27, 14; et a populo proclamatus p. 27, 27; post fratris mortem solus imperator p. 29, 8; Cyrum episcopum Alexandriae restituit p. 29, 13; cum Valentino civile bellum gerit p. 29, 23; Heraclium Constantini fratris sui filium a populo coactus coronat p. 30, 15; pacem cum Valentino componit, David fratrem coronat p. 31, 18 *sqq.*

5. *cf.* *Κωνσταντῖνος* 2. imp.

6. Apsimari imperatoris frater, magister militum orientalium cum fratre a Iustiniano II interfectus p. 42, 11.

Ἡρακλέος *στῆλαι* p. 29, 16; *Ἡράκλειαι* *στῆλαι* p. 188, 10.

⊙ *εοδόσιος*:

1. vectigalium exactor Adramytii ab Opsicianis seditione contra Anastasium imperatorem moventibus invitatus imperator proclamatus p. 51, 5; imperio sese abdicat p. 52, 18.

2. Heraclii I imp. et Martinae filius surdus p. 14, 19; Nicen in matrimonium ducit p. 21, 20.

3. monachus, in Africa acerrimus Monophysitarum adversarius p. 31, 15.

4. archiepiscopus Edessae, synodo a Constantino Copronymo congregatae praeest p. 65, 30.

⊙ *εοδοσιούπολις* Armeniae: eius incolae in Thraciam translati p. 66, 13.

⊙ *εόδοτος*:

1. patriarcha Constantinopolitanus, eius mores p. 201, 31.

2. monachus, eremita in Thracia, postea a Iustiniano II aerario praefectus, crudelissime in primores civitatis saevit p. 37, 16; a plebe igni traditus p. 39, 6.

⊙ *εοδώρα*: Chazarorum principis soror Iustiniano II nubit p. 40, 27; maritum ab insidiis fratris sui salvum reddit p. 41, 11;

in patriam remissa p. 41, 15; a Iustiniano Cpolim adducta p. 43, 7; eius filius Tiberius p. 43, 7.

Θεοδώρητος: Antiochiae patriarcha p. 146, 20.

Θεόδωρος:

1. Heraclii I imp. frater, curopalates p. 7, 2; in fratris suspicionem venit et Cpoli in carcerem conicitur p. 23, 6; eius filius Theodorus p. 25, 18.
2. filius Theodori I, magister seditionem contra Heraclium I imp. movet p. 25, 18; ideoque naribus manibusque recisis Gaudomeletam in insulam in custodiam traditur p. 25, 22.
3. cognomento Trithyrius quaestor postea magister militum Orientis p. 23, 12; a Saracenis clade afficitur p. 23, 22.
4. cognomento Myacius, patricius seditionem contra Philippicum imp. facit p. 49, 9; ab Anastasio imp. oculis orbatus p. 49, 22.
5. Nicephori patriarchae pater p. 142, 10; Constantini Copronymi a secretis p. 142, 20.

Θεοδώρου μονή cf. *Κωνσταντινούπολις*.

Θεόκτιστος: *πρώτιστος τῶν βασιλικῶν γραμματέων* Leoni Isauro imp. insidias struit p. 56, 2; capite damnatur p. 56, 10.

Θεοφάνης:

1. Monotius dictus, magister et Leonis Isauro imp. vices agens Cpoli, Artabazi tyranni partes amplectitur p. 60, 14; eius filius Nicephorus p. 60, 18.
2. Theodosiae, uxoris Leonis Armeni, frater p. 191, 3.

Θεοφύλακτος:

1. Nicephori imp. filius et *συμβασιλεύς* p. 157, 12.
2. inter patricos et magistros militum numeratus, a Constantino Copronymo imperii affectati reus in circo triumpho ductus p. 74, 14.

Θεσσαλονίκη: eius archiepiscopus p. 56, 19; eius regio a Sclavinis occupata p. 36, 19; Thessalonicae exilium p. 49, 23; 52, 2; 55, 19; 56, 14.

Θήρα } insulae in mari cretico sitae terrae motu e maris
Θηρασία } profundis in altum editae p. 57, 6.

Θράκη: τὰ ἐπὶ Θράκης p. 53, 11; τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία p. 35, 23; 48, 23; 66, 17; *πολίσιματα* p. 66, 12; ὁ ἐπὶ Θράκης χώρος p. 17, 28; οἱ ἐπὶ Θράκην Οὐννοι p. 163, 4; *κατὰ τὴν Θράκην στρατηγῶν* p. 60, 19; Thraciae urbs Numeria p. 95, 12; Berhoea p. 115, 15.

Θρακικός: βόσπορος p. 17, 26; 48, 16; 53, 25; 147, 30; *Θρακικὰ ἐστρατεύματα* p. 24, 19; τὰ Θρ. χωρία p. 61, 21.

Θρακῶς: τὰ Θρακῶα p. 51, 21; τὰ Θρακῶα τοῦ Στενοῦ λεγομένου πόρου p. 37, 17; τὰ Θρ. χωρία p. 36, 17; τὰ Θρ. μέρη p. 43, 11; ἡ Θρ. χώρα p. 34, 23.

- Θρακησίων λαός** p. 60, 13.
- Ἰγνάτιος**: martyr sub Traiano p. 93, 17.
- Ἰέζιδος**: classis Saracenorum dux p. 54, 7.
- Ἰερά**: insula terrae motu ex profundo maris edita prope Theram et Therasiam insulas p. 57, 13.
- Ἰερία**: οὕτω καλούμενον βασιλικὸν παλάτιον ἀντιπέρα πρὸς εὐρον ἄνεμον τοῦ Βυζαντίου κείμενον p. 74, 26; ad Asiae litora situm p. 25, 10.
- Ἱεροσόλυμα**: archiepiscopus p. 15, 9; *Αἰλία* p. 146, 21; *οἱ ἅγιοι τόποι* p. 15, 8; 99, 4. — a Nabuchodonosor expugnata p. 88, 10; a Tito p. 93, 5; 112, 5; ab Hadriano p. 93, 20; a Persis p. 15, 7; 20, 15; 99, 4; Hierosolyma pergit Heraclius imp. vivifica crucis dominicae ligna restitutus p. 22, 5.
- Ἰμβρος**: insula a Sclavinis direpta p. 76, 25.
- Ἰνδός**: coquus natione Indus p. 46, 15.
- Ἰουλιάνα**: uxor Anastasii p. 104, 4.
- Ἰουστινιανός** (II): imperator Constantini Pogonati p. 36, 12; et Anastasiae filius p. 37, 14; 47, 30; sedecim annos natus succedit patri p. 36, 13; bella gerit contra Bulgaros p. 36, 16; et Saracenos p. 36, 25; crudelissimus ipse saevis hominibus omnes res gerendas concedit p. 37, 11; post decem annorum imperium a Leontio naribus recisis Chersonem in exilium destinatus p. 38, 26; ad Chazaros confugit p. 40, 17 *sqq.*; eius uxor Theodora Chazara p. 40, 27; filius Tiberius p. 43, 7; 47, 25; cum Bulgaris sibi associatis Constantinopolim capit p. 41, 25 *sqq.*; crudelissimas ab adversariis poenas expetit p. 42, 11 *sqq.*; contra Bulgaros bellum gerit p. 43, 9 *sqq.*; item cum Saracenis p. 43, 19; contra Chersonem expeditionem mittit p. 44, 14 *sqq.*; post secundum sex annorum imperium interfectus p. 47, 20.
- Ἰουστίνος**: martyr p. 94, 4.
- Ἰππόλυτος**: ὁ Ῥώμης συγγραφεύς p. 94, 10.
- Ἰσαύρων χώρα** p. 37, 24; Ἰσανροῦ imp. Leo p. 100, 5; 119, 14.
- Ἰσις**: Aegyptiorum dea p. 173, 24.
- Ἰστρος** p. 34, 2; 35, 15; 41, 24; 66, 24; 69, 12; e regione Istri Asparuch cum Bulgaris consedit p. 34, 7; 21; *αἱ ὕλαι τοῦ Ἰστρου* p. 71, 2.
- Ἰσώης** patricius, ἡγεμὼν τοῦ βασιλικοῦ ὀψικίου cum Artemio in Leonem Isaurum conspiratione facta in exilium destinatur p. 56, 1.
- Ἰταβύριον** (τὸ) mons Thabor. Ἰταβύριον αἰρέσεως p. 216, 28 *cf.* Hoseam proph. V, 1.
- Ἰταλῶν φωνή** p. 49, 20.

Ἰωάννης:

1. archiepiscopus Cpolititanus Monotheletarum doctrinae assecla p. 48, 12.
2. diaconus magnae ecclesiae et generalis logotheta, expeditioni contra Saracenos mandatae praefectus, a militibus interficitur p. 50, 19.
3. Damascenus cognomento *Μανσοῦρ* a latrocinali Constantini Copronymi synodo damnatus p. 66, 9.
4. cf. *Ἀταλάριχος*.
5. Boni patricii e paelice filius, Avaris obses datus p. 17, 23.
6. ὁ *Βαρκαίνης στρατηγός* contra Saracenos in Aegypto pugnans cadit p. 24, 17.
7. ὁ *Πιτζιγιάδιος* patricius legatus a Constantino Pogonato ad Saracenos missus p. 32, 27.
8. patricius, Leontii imp. dux Carthaginem expugnat, mox amittit et a militibus suis interficitur p. 39, 15 sqq.
9. praefectus urbi sub Iustiniano II, ad Chersonem urbem diruendam missus p. 45, 26; a Chersonitis caesus p. 46, 5.
10. cognomento *Στροῦθος*, βασιλικὸς δορυφόρος, Tiberium Iustiniani II filium trucidat p. 47, 24.
11. cognomento *Μουστάκων* Placidiae maritus p. 104, 6.

Καβόης: Persarum rex p. 20, 22; 21, 4.

Καινὸν φρούριον p. 95, 6.

Καισάρεια Cappadociae p. 6, 17; ἡ *Καίσαρος πόλις* p. 5, 19. ἡ *Καισαρίου* cf. *Κωνσταντινούπολις*.

Καλλίνικος: patriarcha Cpolititanus Iustiniano II imperante p. 38, 24; ab hoc oculis privatus Romam in exilium pellitur p. 42, 25.

Καλλίνικοι p. 48, 2.

Καλλιστράτου μονή cf. *Κωνσταντινούπολις*.

Καλοῦ ἀγροῦ λιμὴν Bithyniae p. 54, 11.

Καμπαγάνος: Bulgarorum princeps a servis suis perimitur p. 71, 5.

Καππαδοκία: στρατηγὸς τῶν ἐν Κ. ἐκστρατευμάτων p. 5, 17; *Καππαδοκίας πρεσβύτερος* p. 117, 8; *Καππαδόκης τὸ γένος* p. 38, 6; 127, 22.

Καρχηδών: ἡ ὑπὸ Ἀφρικήν a Saracenis expugnata p. 39, 12; a Romanis per breve temporis spatium recuperata mox iterum in Saracenorum ditionem devenit p. 39, 25.

Κιβυραιῶται: Cibyraeotarum terra p. 40, 3; exercitus p. 64, 14.

Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεύς p. 94, 12.

Κοβράτος cf. *Κούβρατος*.

Κοδράτος Romanorum praetor in Iudaea p. 111, 22.

Κοσμᾶς:

1. quaestor, Heraclii imp. ad Avaros legatus p. 13, 3.

2. a Graeciae et Cycladum insularum incolis imperator appellatus p. 58, 3; mox a Leone Isauro imp. captus et capite truncatus p. 58, 9.
- Κότραγοι**: Bulgarorum *ὀμόφυλοι*, paludis Maeotidis accolae p. 33, 16.
- Κότραγος**: Cobrati filius, Bulgarorum partis princeps, cum populo suo Tanai transfretato novas sedes occupat p. 33, 28.
- Κούβρατος** sive *Κοβραῖτος*: Unogundurorum princeps, Organae consobrinus, contra chaganum Avarorum rebellis cum Heraclio pacem componit ab eoque patricius appellatur p. 24, 9; eius testamentum p. 33, 18.
- Κόνων**: Leonis Isauri ante imperium nomen p. 100, 5.
- Κουρικιωτῶν στρατός**: eius drungarius p. 40, 2.
- Κρασὸς πεδῖον** p. 59, 27.
- Κρήτη νῆσος** p. 39, 27; *Κρητικὸν πέλαγος* p. 57, 7.
- Κρίσπος**: Phocae imp. gener, praefectus urbi p. 4, 4; cum Heraclio contra socerum secreto conspirat p. 4, 10 *sqq.*; post Phocae necem ab Heraclio ut imperium sumeret cohortatus dignitatem recusat p. 5, 10; dux orientis in Cappadociam missus p. 5, 16; in prodicionis suspicionem incurrit p. 5, 19 *sqq.*; de eo iudicium factum p. 6, 13; tonsis capillis in monasterium inclusus anno sequente moritur p. 6, 21 *sqq.*
- Κύζικος**: Cyzici metropolita p. 48, 13; episcopus p. 116, 12; 119, 13; Cyzici Saracenorum classis hiemat p. 32, 15; Cyzicum Artabazus fuga petit p. 61, 9.
- Κυκλάδες νῆσοι** p. 58, 1.
- Κύκλος τοῦ πάσχα** annorum DXXXII. Iustino II imperante completur p. 98, 18.
- Κύπρος** p. 55, 17; 64, 16; 66, 9. — *Κύπριος* p. 119, 20; 129, 13.
- Κυρίνιος**: procurator Iudaeae p. 91, 21.
- Κῦρος**:
1. Amastride eremita ob praedictam imperii recuperationem a Iustiniano II patriarcha Cpoleos provectus p. 42, 28.
 2. Alexandriae episcopus cum Ambro Saracenorum duce de pacis conditionibus agit p. 24, 24; ab Heraclio I Byzantium in ius vocatus et praefecto urbi traditus p. 26, 16 *sqq.*; ab Heraclio II in sedem restitutus p. 29, 13.
- Κωνσταντῖνος**:
1. Heraclii ex Eudocia filius p. 5, 30; duplici nomine Heraclius et Constantinus dictus p. 9, 1; imperator coronatus p. 9, 4; cum urbs ab Avaris obsidetur, cum patriarcha progreditur ad templum Blachernarum p. 18, 25; Gregoriam sibi despondet p. 9, 6; eam in matrimonium ducit p. 21, 21; consul p. 22, 26; a patre in Persiam profecto ad defendendam Cpolim relictus Theodorum patrualem

- in custodiam mittit p. 23, 10; post patris mortem imperator p. 28, 11; mala valetudine utens Chalcedone degit p. 28, 20; legionibus filios suos tutandos commendat p. 28, 24; diadema e patris sepulcro tollit p. 29, 11; moritur p. 29, 5.
2. Constantini 1 filius, Heraclii I nepos, Heraclius appellatus, ab Heraclio II in baptismo susceptus p. 29, 27; post patris obitum ab Heraclio II Valentini exercituumque seditione coacto coronatus p. 30, 20; a plebe Constantinus appellatus p. 30, 25; a servis suis in balneo in Sicilia interfectus post regnum annorum viginti et septem p. 31, 28; eo imperante Bulgari in occidentem veniunt p. 33, 17.
 3. (Pogonatus) Constantini 2. filius, imperator post patris obitum p. 32, 3; Cpolim a Saracenis defendit p. 32, 10; pacem concludit cum Saracenis p. 32, 25; tum cum omnibus occidentis populis p. 33, 10; contra Bulgaros infelicissimo eventu bellum gerit p. 34, 20 *sqq.*; tributum iis solvere pollicetur p. 35, 24; generalem synodum contra Monotheletas congregat p. 36, 2; septimo decimo imperii anno moritur et in ss. Apostolis sepelitur p. 36, 9; eius uxor Anastasia p. 47, 30.
 4. (Copronymus) Leonis Isauri filius p. 55, 12; Chazarorum principis filiam in matrimonium ducit p. 59, 1; patris in imperio successor p. 59, 17; cum Artabazo sororis suae marito bellum civile gerit p. 59, 18 *sqq.*; identidem Saracenis bellum infert p. 62, 22; 64, 13; 65, 9; item Bulgaris p. 66, 19; 69, 10 *sqq.*; 70, 25; 73, 10; in Thracia urbes munit p. 66, 11; Cpolim pestilentia desolatam novis civibus introductis frequentem reddit p. 64, 10; Valentiniani aquaeductum restituit p. 75, 27; synodum de sacris imaginibus evertendis congregat, Constantinum ex episcopo Syllaei patriarcham creat p. 65, 26; 145, 26; monachos et imaginum cultores crudelissime persequitur p. 74, 1 *sqq.*; avaritia Midae similis p. 76, 5; eius uxor Maria p. 59, 1; 65, 12; Eudocia p. 77, 3; eius filii Leo p. 64, 21; Nicetas p. 70, 20; Anthimus p. 76, 16; Christophorus et Nicephorus p. 77, 4.
 5. (VI) imperator Irenes filius p. 146, 8.
 6. monachus et episcopus Syllaei a Constantino Copronymo patriarcha Cpolititanus proclamatur p. 66, 2; ab eodem coniurationis reus morte damnatus p. 74, 22.
 7. Strategii frater a Constantino Copronymo capite damnatus p. 74, 18.
- Κωνσταντινούπολις:** ἀρχιερεὺς p. 31, 27; ἐπισκοπή p. 112, 8; πατριάρχαι p. 114, 10; synodi Cpolititanae p. 97, 15; 98, 15; 99,

- 18; — p. 39, 10; 55, 27. reliquis locis omnibus a Nicephoro Βυζάντιον appellata. — ἡ πρώτη καὶ βασιλις τῶν πόλεων πόλις p. 142, 5. τὸ βασίλειον ἄστυ p. 6, 1; ἡ βασιλευούση p. 12, 17; 42, 5; 52, 10; 53, 12; 55, 15; 58, 4; 62, 24; ἡ βασιλις p. 50, 1; apud Ignatium saepissime; ἡ πόλις *passim*; Θεοῦ μεγαλόπολις p. 200, 25; quando condita p. 87, 22.
- ἀγοραί: ἡ ἀγορὰ τοῦ Φόρου cum statua equestri Heraclii I p. 9, 10; ὁ καλούμενος Φόρος p. 38, 18; 100, 20.
- ἡ ἀγορὰ τοῦ Βοῦς p. 5, 3; 39, 9; 72, 22.
- ἀγωγοί: Valentiniani imp. p. 75, 28.
- τῆς πόλεως p. 42, 9.
- ἀκουβίτα cf. τριβουνάλιον.
- ἀκρόπολις ad mare sita e duabus partibus mari cincta p. 68, 17; 20; in adverso litore Galati castelli p. 68, 22.
- ἀνδριάντες: Arcadii in columna Xerolophi p. 59, 9.
- equestris Heraclii I in foro p. 9, 10.
- Βλαχέρναι: τὸ Βλαχερνῶν τεῖχος p. 40, 10; 42, 6; 20; προτείχισμα τὸ καλούμενον Πτερὸν p. 18, 9; πύλη Βλαχερνῶν p. 51, 23; παλάτιον p. 42, 10; ναὸς τῆς Θεομήτορος p. 18, 26; 22, 14; 47, 27; muro cinctus p. 18, 27; Βλαχερνῶν σκευοφύλαξ p. 119, 7.
- Βοῦς cf. ἀγοραί.
- τῶν Γαλάτου φρούριον ex adverso acropolis Byzantii situm p. 68, 22.
- Ἐβδομον παραθαλάσσιος τόπος p. 32, 10; τὸ πεδῖον τὸ πρὸ τῆς πόλεως ὃ Ἐβδ. καλοῦσιν p. 13, 29.
- Ἐκκλησίαι: τῶν ἁγίων Αναργύρων τῶν καλουμένων Παυλίνης p. 48, 4.
- τῶν ἁγίων Ἀποστόλων cum sepulcris imperatorum Heraclii I, 27, 19; Constantini Pogonati p. 36, 10; — p. 75, 2; 119, 18.
- Εἰρήνη ἐν Συκαῖς p. 113, 15.
- τῆς ἁγίας Εἰρηνης proxime magnae ecclesiae p. 59, 7.
- τῆς ἁγίας Εὐφημίας ἐν Πετρίῳ p. 113, 22.
- τῆς ἁγίας Θεέκης Συκῶν p. 116, 26.
- τῆς ἁγίας Θεοτόκου in palatio p. 101, 9.
- τῆς ἁγίας Θεοτόκου in Blachernis p. 18, 26; 22, 14; 47, 27.
- ? τῶν Καλλινίκων p. 48, 2.
- ἡ μεγάλη p. 22, 24; 31, 26; 50, 20; 52, 25; 58, 25; 59, 8; 118, 21; μεγάλη ἐκκλησία τῆς ἁγίας Σοφίας p. 139, 6; μεγίστη p. 22, 15; μέγιστος νεῶς p. 157, 24; 199, 5; 202, 27; μέγιστον ἱερὸν ἢ Σοφία ὁ θεῖος λόγος ἐπάνυμον p. 11, 19; Σοφία, τὸ τοῦ θείου λόγου ἀμελίικτον τέμενος p. 200, 14; τέμενος τοῦ θείου λόγου p. 49, 18; τὸ τοῦ θείου λόγου διώνυμον τέμενος p. 192, 14; ἱερὸν τῆς Σοφίας p. 164, 8; eius λουτήρ p. 38, 21. καθολικὴ 77, 6; prope eam σέκρετα p. 76, 18; τὸ ἱερὸν *passim*; in ea ligna crucis conservata p. 22, 15; a Ni-

- ceta patriarcha instaurata p. 76, 18; eius imagines depositae p. 76, 21; ad eam ex more progrediuntur Caesares post creationem p. 77, 5; claves portarum in ea asservatae p. 31, 2.
 τοῦ ἁγίου Πολυεύκτου p. 103, 16.
- Ἐλαία regio ubi ecclesiam aedificat Athenodorus episcopus p. 113, 6.
- Ἐπίνεια τὰ ἀντιπέραν τοῦ Βυζαντίου p. 60, 25; 166, 2.
- Ἱερίας palatium *cf.* παλάτια.
- Ἱπποδρόμιον p. 56, 25; ὁ τοῦ Ἱπποδρομίου χώρος p. 49, 14; χώρος τῆς Ἱπποδρομίας p. 38, 27.
- ἡ Καισαρίου p. 4, 16.
- Κυνήγιον p. 42, 19; 56, 23; 74, 20; 75, 18.
- Λιμένες: τὸ Νεώριον τῆς πόλεως καλούμενος λιμὴν p. 51, 19; τὸ καλούμενον Σωσθένιον p. 53, 26.
- Μάμαντος palatium *cf.* παλάτια.
- Μίλιον: p. 75, 20.
- Μοναί: τῶν Ἀγαθοῦ prope urbem a Nicephoro patriarcha condita p. 201, 2.
 τῆς Δελμάτου p. 40, 15.
 τοῦ μεγάλου μάρτυρος Θεοδώρου prope urbem a Nicephoro patr. condita p. 201, 6.
 Καλλιστράτου p. 38, 4.
 Φλώρου p. 38, 6.
 τῆς Χώρας p. 7, 1.
- Νεώριον *cf.* λιμένες.
- Ξηρόλοφος collis in quo columna et statuae p. 59, 10.
- Παλάτια: τὸ παλάτιον p. 77, 8; τὰ βασιλεια *passim*; ἡ βασιλεια ἀυλή p. 72, 17; 163, 14; οἱ βασιλικοὶ περίβολοι p. 72, 21; templum Sctae dei genetricis in palatio p. 101, 9.
 τῆς Ἱερίας p. 25, 10; 74, 26 ἀντιπέρα τοῦ Βυζαντίου.
 τοῦ ἁγίου Μάμαντος p. 101, 23.
- τὰ Παυλίνης p. 48, 4.
- τὰ Πελαγίου: οἱ καλούμενοι τάφοι τῶν Πελαγίου ubi gentiles et qui ipsi sibi mortem consciverunt sepeliuntur p. 72, 23; τάφοι τῶν Πελαγίων p. 75, 22.
- Πετρίον regio p. 113, 22.
- Πόρος: ὁ Βυζάντιος πόρος p. 54, 9; οἱ ὑπὸ τὸ Βυζ. πόροι p. 53, 18.
- Πραιτώριον p. 38, 13; 15.
- Προάστεια p. 17, 26; 32, 8.
- Πτερόν *cf.* Βλαχέρναι.
- Πτωχεῖον μέγιστον p. 152, 14.
- Πύλαι: Βλαχερνῶν p. 51, 23.
 ? τῶν Καλλινίκων p. 48, 2.
 Χρυσῆ p. 48, 22; 52, 23.
- τὰ Σαμψῶν: ξενοδοχεῖον p. 117, 15.

Σέκρετα i. e. προόδων οἶκοι prope magnam ecclesiam p. 76, 20.
Συκαὶ παραθαλάσσιον χωρίον p. 40, 7; 113, 15. ibi *Εὐφρόνη ἐκκλησία* p. 113, 15; ecclesia sanctae Theclae p. 116, 26.

Σωσθένιον cf. *λιμένες*.

Τείχη: τὸ τεῖχος τοῦ *Βυζαντίου* p. 17, 24; Byzantii moenia ab Anastasio imp. instaurata p. 50, 9.

τῆς *Ἀκροπόλεως* p. 68, 18.

Βλαχερνῶν p. 40, 10; 42, 6; 20.

τὸ μακρὸν τεῖχος p. 66, 18; τὰ ὑπερκείμενα τῶν μακρῶν τευχῶν *λοχμῶδη καὶ ἀμφιλαφῇ Heracliam* versus p. 13, 18.

Χερσαῖον p. 48, 21; τὸ πρὸς τῷ *χερσαίῳ κείμενον* p. 69, 22.

Τριβουνάλιον τῶν *ἰθ' ἀκουβίτων* p. 57, 3.

Φιδαλίας κόλπος p. 26, 6.

Φόρος cf. *ἀγοραί*.

Βυζάντιοι p. 14, 26; 60, 17; 61, 24.

ὁ *βυζάντιος πόρος* p. 54, 9; τὸ *βυζάντιον ἄστυ* p. 3, 16.

Κῶφισ (-ινος): fluvius prope Maeotidem p. 33, 15.

Λαζική p. 15, 18.

Λεόντιος:

1. natione Isaurus, patricius et magister militum orientaliū a Iustiniano II in custodiam traditur, tum Graeciae praeficitur p. 37, 24; Iustinianum seditione facta expellit p. 38, 17; imperator appellatus p. 39, 4; Saracenis in Africa bellum infert p. 39, 14; ab exercitu deponitur et post trium annorum imperium ab Apsimaro in monasterium absconditur p. 39, 30; a Iustiniano II iterum imperatore necatus p. 42, 15.

2. *ταμίης τῶν βασιλικῶν χρημάτων* Phocae ab Heraclio interfectus p. 5, 5.

3. praefectus urbi ab Heraclio legatus in Persidem missus p. 11, 18; a Chosroe in carcerem coniectus moritur p. 20, 17.

Λέων:

1. *Πατρίκιος στρατηγὸς τοῦ τῶν ἀνατολικῶν στρατοῦ*, a primoribus civitatis et exercitus imperator appellatus p. 52, 21; eius filius Constantinus (Copronymus) p. 55, 12; Artemii in eum coniuratio p. 55, 19; item Cosmae p. 57, 28; Constantinum imperii socium sibi facit p. 57, 3; imaginum primus persecutor p. 57, 21; 58, 17; post quattuor et viginti annorum imperium moritur p. 59, 15.

2. Constantini Copronymi e Maria filius p. 64, 21; imperator p. 65, 8; Irenen in matrimonium ducit p. 77, 9.

3. Armenus imperator acerrimus imaginum cultorum persecutor p. 162, 23 *sqq.*

4. Leo (III) papa Romanus ad quem Nicephorus patriarcha epistolam mittit p. 161, 6.

- Λεωνίδης:** Origenis pater, martyr p. 94, 9.
Λήθης πεδίον p. 175, 27.
Λιβάνος: οἱ ἐν τῷ ὄρει τοῦ Λιβάνου λοχοῦντες ὀπλιῖται p. 36, 27.
Λιβύη: οἱ περὶ τὴν Λ. ἡγεμονεύοντες p. 3, 12; Σέπται φρούριον πρὸς τῇ Λ. κείμενον p. 29, 17; — p. 6, 4; 12, 10.
Δικίνιος: contra quem Constantinus magnus bellum gerit p. 114, 12.
Δογγούβαρδοι p. 55, 1.
Μάγνα: Anastasii imp. soror, Irenae 1 mater p. 104, 2.
Μαιῶτις λίμνη (acc. Μαιῶτιν) p. 33, 14.
Μανιχαῖοι: οἱ τὰ Μάνεντος πρεσβεύοντες p. 147, 14; a Nicephoro patriarcha male habiti p. 158, 29.
Μανδούρ: cognomen Iohannis Damasceni p. 66, 10.
Μάξιμος: monachus in Africa Monotheletarum acerrimus adversarius p. 31, 15.
Μαρία:
 1. Heraclii I soror ex Eutropio mater Stephani p. 17, 22; 24, 3; e Martino mater Martinae Heraclii uxoris p. 14, 16.
 2. Augusta, Constantini Copronymi uxor p. 65, 12.
Μαριανός: cubicularius ab Heraclio in Aegyptum missus ut cum Saracenis pacisceretur p. 24, 22; pugnans cadit p. 25, 5.
Μαρίνος:
 1. τῶν Θρακικῶν ἐστρατευμάτων ἡγεμῶν in Aegypto a Saracenis in fugam conversus vix vivus salvatur p. 24, 19.
 2. Heraclii imp. filius, Caesar p. 27, 5.
Μαρκέλλαι: φρούριον Bulgaris proximum p. 66, 26.
Μαρκελλῖνος: archiepiscopus Gangrenensis cum Artabazo contra Constantinum Copronymum sentiens captus et capite truncatus est p. 62, 5.
Μαρτίνα:
 1. Martini et Mariae Heraclii sororis filia, Heraclii contra leges Romanorum uxor p. 14, 15; Heraclium in Persidem profectum sequitur p. 15, 19; item contra Saracenos p. 23, 4; a Theodoro Heraclii fratre ob incestas nuptias laccessita p. 23, 8; post Heraclii mortem imperium in se trahere frustra conatur p. 27, 23 sqq.; Heraclii filii in imperio adiutrix p. 29, 10; 31, 18.
 2. Heraclii et Martinae filia, Augusta p. 27, 6.
Μαρτίνος: Mariae Heraclii sororis maritus, Martinae 1 pater p. 14, 17.
Μαρτύριος: Nestorianus episcopus Antiochiae p. 122, 24.
Μασαλμᾶς:
 1. Saracenorum dux Iustiniani II temporibus p. 43, 21.
 2. Saracenorum dux contra Theodosium et Leonem Isaurum imperatores p. 52, 14.

- Μαυρίας**: Saracenorum dux Nicaeam obsidet p. 58, 13.
- Μαυρίκιος**: imperator a Phoca interficitur p. 3, 6; Heraclio et Gregorio Africam administrandam tradit p. 3, 13; eius filii p. 5, 13; eius soror Philippico nubit p. 7, 5.
- Μαῦρος**: patricius a Iustiniano II ad Chersonitas delendos missus p. 46, 17; cum Philippico contra Iustinianum conspirat p. 46, 22; Tiberium Iustiniani filium interficit p. 47, 23.
- Μαυρούσιοι**: M. et Afri in classi Heraclii p. 3, 20.
- Μεδιόλανον** p. 95, 4.
- Μελιτηναίων πόλις** p. 65, 10; 66, 13.
- Μεσήμβρεια**: πόλισμα (Thraciae) prope Anchialum p. 73, 17; prope Mediam p. 67, 17; eius litus importuosum p. 73, 17; — p. 35, 8.
- Μεσοποταμία** p. 95, 11; ἡ κατὰ τὴν Συρίαν p. 65, 1.
- Μήθεια**:
1. πόλισμα Asiae p. 48, 27. (*Μίσθεια* Pisidiae?)
 2. πόλισμα ad pontum Euxinum in Thracia e regione Mesembriae situm p. 67, 17.
- Μίδας**: Midas novus ob auri cupiditatem dictus Constantinus Copronymus p. 76, 5.
- Μίλιον** cf. *Κωνσταντινούπολις*.
- Μιχαήλ**: e vinculis ad imperium evectus post necem Leonis Armenii p. 209, 1 sqq.; eius mores p. 209, 25 sqq.; de venerandis imaginibus disceptationes fieri vetuit p. 209, 29 sqq.
- Μογοντιακόν** p. 94, 17.
- Μονώτιος** cf. *Θεοφάνης* 1.
- Μνάκιος**: cognomen Theodori 4.
- Μώδεστος**: Hierosolymorum episcopus a Persis captus p. 15, 9; ab Heraclio restitutus p. 22, 5.
- Μωδρινή** (Asiae) χωρίον τῆ ἐπιχωρίῳ φωνῇ προσαγορευόμενον p. 61, 12.
- Ναβουζαρδάν**: templum Hierosolymis igni tradit p. 88, 12; 162, 29.
- Ναζιανζός**: eius episcopus p. 115, 21.
- Νανάτος** haereticus p. 121, 23.
- Νεάπολις**: πτωχοτρόφος *Νεαπόλεως* p. 117, 2.
- Νεβούλος**: Sclabenorum dux p. 36, 24.
- Νεβρώθ**: turris Nebroth p. 102, 3.
- Νεκρόπηλα** (τά): Inter Chersonem et Istrum ad pontum Euxinum sita p. 41, 24.
- Νεστοριανός** Nestorii assecla p. 122, 24.
- Νεώριον** cf. *Κωνσταντινούπολις*.
- Νίκαια**: ἡ κατὰ Βιθυνίαν p. 51, 12; ἡ ἐν Β. p. 62, 9; *Ν. τῶν Βιθυνῶν* p. 96, 2; ἡ *Βιθυνίς* p. 143, 23; ἡ κατὰ *Νίκαιαν μητρόπολις* p. 146, 15; προκαθεζομένη τῆς *Βιθυνίας* a Saracenis

obsessa p. 58, 14; Nicaena Synodus prima p. 96, 2; altera p. 100, 16; 146, 15.

Νίκη: Sarbari Persarum ducis filia Theodosio Heraclii I filio nubit p. 21, 20.

Νικήτας:

1. patriarcha Cpolititanus eunuchus presbyter ecclesiae sanctorum apostolorum p. 75, 1; imaginum persecutor p. 76, 17.
2. Gregorii filius, una cum Heraclio ad Phocam debellandum missus p. 3, 20; patricius, ab Heraclio cum summo honore susceptus p. 5, 31; Heraclio statuam equestrem erigit p. 9, 8; eius filia Gregoria Heraclii filio Constantino nubit p. 9, 7; 21, 22; *Σέργιος ὁ κατὰ Νικήταν* dux Orientis p. 23, 13.
3. Sarbari Persarum ducis filius, patricius factus p. 21, 19.
4. ὁ *Ἐυλινίτης* magister post conspiracyem cum Artemio contra Leonem Isaurum factam capite truncatur p. 55, 27.
5. ὁ *Ἄνθραξ* murorum praefectus post conspiracyem contra Leonem Isaurum factam in exilium deportatur p. 56, 4.
6. Artabazi filius p. 59, 20; *στρατηγὸς τῶν Ἀρμενιάκων*, a patre contra Constantinum Copronymum missus p. 61, 1; a Constantino in fugam conversus p. 61, 13; et captus p. 62, 5; in circo in triumpho ductus et excaecatus p. 62, 19.
7. Constantini Copronymi filius p. 70, 20; nobilissimus p. 77, 4.

Νικηφόρος:

1. Imperator valde orthodoxus et sapiens p. 153, 27.
2. Patriarcha Cpolititanus, eius vita ab Ignatio Diacono scripta p. 139 *sqq.*
3. Theophanis Monotii filius, *στρατηγὸς Θράκης*, cum patre seditionis ab Artabazo commotae socius p. 60, 18.
4. Artabazi filius p. 59, 21; imperator a patre appellatus p. 61, 3; a Constantino Copronymo oculis privatus p. 62, 19.
5. Constantini Copronymi filius, Caesar p. 77, 4.

Νικομήδεια: eius episcopus p. 115, 1; *Νικομηδέων πόλις* p. 62, 4.

Νουμερία: urbs Thraciae p. 95, 12.

Ξέρξης: Xerxis regis Persarum aurea platanus p. 148, 19.

Ἐρηόλοφος *cf. Κωνσταντινούπολις.*

Ἐυλινίτης: cognomen Nicetae 4.

Ἄοσις: exilii locus p. 116, 9.

Ἄγλος: locus e regione Istri Bulgarorum dialecto sic dictus p. 34, 8.

Ἄδυσος: prope Barnam Thraciae, munitissima p. 35, 16.

Ἄλύβριος:

1. βασιλεὺς Ῥώμης p. 103, 2.

2. Irenae cuiusdam maritus p. 104, 1.

Ἄλύμπιος: praefectus praetorio ab Heraclio legatus in Persi-

- dem missus p. 11, 16; a Chosroe in custodiam coniectus p. 12, 1; et fustibus caesus p. 20, 19.
- Ὀνομάγουλος**: cognomen Gregorii 4.
- Ὀνώριχος**: Gizerichi regis Vandalorum filius p. 103, 12.
- Ὀργανᾶς**: Unogundurorum princeps p. 24, 10.
- Ὀρμισδᾶς**: Persarum rex legatos ad Heraclium imp. mittit, per quos filium suum Heraclio commendat p. 20, 23; post eius mortem filius eius ab Heraclio tamquam rex Persarum in honore habitus p. 21, 2; usque ad mortem p. 21, 13.
- Ὀσιρις**: Aegyptiorum deus p. 173, 24.
- Ὀυαλεντινιανὸς ὁ μέγας** imperator: eius genealogia p. 103.
- Ὀυαλεντῖνος**: Philagrii quaestoris armiger a Constantino imp. Heraclii I filio ad exercitum missus ut milites liberis suis favere faciat p. 28, 28; post Constantini mortem pro liberis eius exercituum seditionem movet p. 29, 19; Cpolim adit eiusque suburbia devastat p. 30, 12; Byzantios ad Heraclium Constantini filium imperatorem proclamandum cogit p. 30, 15; pacem cum Heraclio Martinae filio imp. componit, a quo comes excubitorum creatur p. 31, 20.
- Ὀυανδηλῶν** rex Gizerichus p. 103, 15.
- Ὀυμαρος** Bulgarorum princeps p. 70, 27.
- Ὀυνογουνδούροι**: κύριος Ὀυνογουνδούρων p. 24, 10; ab Avatorum Chagano desciscit *ibid.*
- Ὀυννοι** (καὶ) Βούλγαροι p. 33, 13; 69, 3; οἱ ἐπὶ Θράκην Ὀυννοι (= Βούλγαροι) p. 163, 4; 206, 29.
Hunorum (eorundem, qui Turci?) princeps Byzantium venit et ab Heraclio baptizatur p. 12, 20.
Ὀυννικοὶ ἄρχοντες p. 12, 24; Ὀυννικὰ ἦθη p. 12, 28.
- Ὀψίκιον**: ἡ τοῦ Ὀψικίου χώρα p. 36, 21; 50, 17; ὁ τοῦ Ὀψικίου στρατός p. 47, 6; 51, 14; ὁ Ὀψίκιος στρατός p. 50, 26; ἡγούμενος τοῦ Ὀψικίου στρατοῦ p. 49, 7; στρατηγὸς τοῦ Ὀψικίου λαοῦ p. 59, 19.
ἡγεμῶν τοῦ λεγομένου βασιλικοῦ Ὀψικίου p. 56, 2.
- Παιανιεὺς** δῆτωρ p. 145, 6.
- Πᾶν**: Aegyptiorum deus p. 174, 3.
- Παννωνία** ἡ ὑπὸ Ἀβάροις κειμένη p. 34, 2.
- Πάρθοι**: Hyrcanum captivum ducunt p. 110, 21.
- Πάτμος**: exilium Iohannis apostoli p. 93, 11.
- τὰ Παυλίνης** cf. Κωνσταντινούπολις.
- Παῦλος**:
1. oeconomus magnae ecclesiae, patriarcha Cpolititanus p. 31, 26.
 2. monachus monasterii Callistrati et astronomus Leontium ad seditionem contra Iustinianum II faciendam commovet p. 38, 4.

3. patricius ad comprimendam Basili seditioem a Leone Isauro in Siciliam missus p. 54, 26.
τὰ Πελαγίου cf. Κωνσταντινούπολις.
Πεντάπολις: 1. Africae p. 21, 22.
 2. ἡ Ῥαβεννησία p. 34, 4.
Πέργαμος: a Saracenis expugnata p. 52, 28.
Πέρσαι: Περσῶν βασιλεύς p. 9, 12; 27; 15, 5; 20, 1; 21, 2; πολιτεία p. 11, 1; ἀρχή p. 21, 13; ἡ βασιλεία p. 20, 21; τὰ βασίλεια p. 19, 3.
 ἡ Περσίς p. 21, 10; 95, 3; 96, 28; 99, 6; ἡ Περσική p. 11, 23; 15, 18; 16, 19; 20, 19; 22, 2; τὰ περσικὰ ἦθη p. 11, 22; περσικαὶ δυνάμεις p. 9, 13.
Πετρίον cf. Κωνσταντινούπολις.
Πέτρος: Alexandrinus martyr p. 95, 15.
Πημολίσσης: φρούριον (ad Halyn fluvium situm) p. 143, 7.
Πιτζιγάνδιος cognomen Iohannis 7.
Πλακιδία: 1. filia Theodosii II p. 103, 10.
 2. uxor Constantini p. 103, 8.
 3. uxor Olybrii p. 103, 11.
 4. uxor Areobindi p. 103, 17.
 5. uxor Iohannis Mustaconis p. 104, 5.
Πολιτιανός: patriarcha Alexandrinus p. 146, 19.
Πολυεύκτου ναός cf. Κωνσταντινούπολις.
Πομπήϊος: Iudaeam Romanis tributariam reddit p. 110, 15.
Πόντος: regio Asiae minoris p. 95, 7.
Πόντος: ἡ ποντική θάλασσα p. 44, 27; 68, 2; τὰ ποντικὰ χωρία p. 47, 9; ἡ ποντική μοῖρα p. 68, 8; τὰ ποντικὰ ρεῖθρα p. 12, 13; ἡ ὑπερπόντιος τοῦ Εὐξείνου θάλασσα p. 67, 13; 34, 16 (?).
Πουζάνης φρούριον Asiae minoris p. 62, 12.
Πράσινοι: οἱ τοῦ πρασίου χρώματος δημόται p. 4, 15; 14, 24.
Πρίγκιπος: insula p. 25, 22.
Πρόβα: 1. uxor Probi p. 104, 3.
 2. uxor Georgii p. 104, 5.
Πρόβος: 1. imperator; eius frater fratrisque filius episcopi Byzantinorum p. 114, 1; 17.
 2. maritus Probae 1.
Προποντίς p. 68, 15.
Πρωτεύς: τὸ Πρωτέως προσωπεῖον p. 164, 26.
Πτερὸν cf. Κωνσταντινούπολις.
Πυθαγόρας: Samius musicus p. 150, 5.
Πύρρος: Heraclii imp. et Sergii patriarchae amicus ab Heraclio patriarcha Cpolitano creatus p. 26, 12; Martinae post Heraclii mortem adiutor p. 27, 23; ab Heraclio ut Martinae saluti consuleret pecuniae Pyrrho traditae p. 28, 14; seditioe

- plebis coactus aufugit p. 30, 15 *sqq.*; Monotheletarum assecla p. 31, 16.
- Ραβεννησία πεντάπολις**: a Bulgaris occupata p. 34, 4.
- Ραψάκης**: Assyrius (*cf.* Iesai. prophet. 36, 2) p. 162, 29.
- Ρενδάκιος**: cognomen Sisinnii 1.
- Ριζάτης**: Persarum dux in certamine singulari ab Heraclio imp. occisus p. 19, 4 *sqq.*
- Ρόδος**: insula p. 50, 18; 23.
- Ρούφος**: Philippicum imperatorem excaecat p. 49, 10.
- Ρώμη**: ἡ πρεσβυτέρα p. 96, 18; 146, 19; 194, 22; ἡ νέα p. 96, 18; 139, 4; βασιλεὺς Ρώμης p. 103, 13; βασ. ἐν Ρώμῃ p. 103, 8; palatium p. 92, 18; 93, 8; 94, 7; κῆποι Σαλουστιανοί p. 93, 3; κῆποι Τιβεριανοί p. 94, 21; φόρος p. 94, 22; Romae Ignatius martyr effectus p. 93, 17; Romam in exilium mittitur Callinicus patriarcha p. 42, 27. — οἱ ἐσπέριοι τόποι ἄλλοι Ρώμης p. 47, 23.
ἡ Ῥωμαϊκὴ p. 17, 3.
Ῥωμαίων πάπας p. 161, 5.
- Σαβίνος**: Bulgarorum princeps cum Romanis de pacis conditionibus tractans a populo suo expellitur p. 70, 3; Umarum principem praeficit p. 70, 27.
- Σαΐτος**: Persarum dux Aegyptum occupat p. 9, 13; Chalcedonem obsidet p. 9, 19; cum Heraclio pacem componit p. 9, 20 *sqq.*; cum Heraclii legatis in Persidem revertitur p. 11, 21; 20, 17; a Chosroe crudeliter necatus p. 11, 25.
- Σαλιβᾶς**: Iustiniani II in recuperando imperio adiutor p. 41, 22.
- Σαλμανασάρ**: decem tribus Israel in Assyriam transfert p. 107, 18.
- Σαλμωνεύς**: tonitrua imitari conatur p. 208, 10.
- Σαλουστιανοὶ κῆποι** *cf.* Ῥώμη.
- Σάμιος Πυθαγόρας** p. 150, 5.
- Σαμοθράκη**: eius incolae a Sclavinis capti a Constantino Copronymo in patriam restituti p. 76, 25.
- Σαμοσατεύς** Paulus episc. Antiochiae p. 130, 10.
- τὰ Σαμψών** *cf.* Κωνσταντινούπολις.
- Σαρακηνοί**: Σαρ. βασιλεὺς p. 32, 24; 39, 22; 43, 19; 49, 27; φύλαρχος p. 24, 27; 26, 28; ἡγούμενος p. 32, 5; τὰ τῶν Σαρακηνῶν ἥθη p. 33, 2; 44, 6; χώρα p. 62, 22; 64, 13; ex Aethribo Arabiae felicis regione proficiscuntur Heraclii imp. temporibus p. 21, 26; anno Mundi VIcxxvi. indict. VII p. 99, 10; Antiochiae regiones depopulantur p. 23, 3 *sqq.*; Aegyptum occupant p. 24, 16 *sqq.*; 26, 18; Byzantium obsident p. 32, 4 *sqq.*; 52, 9 *sqq.*; 99, 17; Carthaginem occupant p. 39, 12 *sqq.*; cum Romanis bella gerunt p. 36, 25 *sqq.*; 43, 19 *sqq.*; 48, 24 *sqq.*; 50, 13 *sqq.*; 55, 14 *sqq.*; 58, 11 *sqq.* *cf.* Ἀραβες.

Σάρβαρος: Persarum dux orientem devastat, Hierosolyma capit p. 15, 6; ligna crucis in Persidem transfert p. 20, 14; Chalcidionem obsidet p. 15, 11; a Chosroe in Persidem revocatur p. 17, 2; Persarum imperium sibi vindicat p. 21, 4; cum Heraclio pacem componit p. 21, 10 *sqq.*; eius filius Nicetas p. 21, 19; filia Nice p. 21, 20.

Σάρδεις: proelium a Constantino Copronymo cum Artabazo apud Sardes commissum p. 61, 6.

Σαρμάται: Chazarorum confines p. 34, 15.

Σάτυρος: αἱ ἀκταὶ τοῦ λεγομένου Σατύρου Bithyniae p. 54, 12.

Σεβαστόπολις p. 36, 28.

Σειρόης: Chosrois II filius contra patrem conspiracyem meditatur p. 19, 22; Persarum rex p. 19, 28; cum Heraclio pacem componit p. 20, 2; post breve tempus moritur p. 20, 21; 21, 4.

Σενναχηρείμ p. 162, 29.

Σέπται: φρούριον ad fretum Gaditanum ex parte Libyae situm p. 29, 15.

Σέργιος:

1. patriarcha Cpolititanus Heraclium recipit post Phocae necem p. 5, 8; in iudicio de Crispo habito adest p. 6, 11; Heraclii cum Martina contractum matrimonium reprehendit p. 14, 26; ab Heraclio contra Persas profecto ad tutandam Cpolim relictus p. 15, 14; ligna crucis in ecclesia Sophiae publice proponit adoranda p. 22, 13; moritur p. 26, 10; Monotheletarum haeresis princeps p. 31, 12.
2. a Saracenis captus et in cameli pellem inclusus interficitur p. 23, 13.
3. patricius et dux Siciliae seditione contra Leonem Isaurum facta Basilium imperatorem coronat p. 54, 20; ad Langobardos aufugit p. 55, 1; incolumitatis verbo accepto revertitur p. 55, 9.

Σηλυμβρία p. 13, 13.

Σικελία: στρατηγὸς τῆς Σικελίας p. 54, 20; 27; in Sicilia Constantinus Heraclii I imp. nepos interficitur p. 31, 28; 99, 13; tyrannidem movet Basilus p. 54, 24; Siciliam aggrediuntur Saraceni p. 70, 22.

Σινωπῖται: ἡ Σινωπιτῶν πόλις p. 49, 29.

Σίρμιον p. 95, 5; 9.

Σισίννιος:

1. cognomento Πενδάκιος patricius a Leone Isauro ad Bulgarios ad foedus faciendum missus p. 55, 21; cum Artemio conspiracye facta a Bulgaris capite truncatur p. 56, 20.
2. patricius et Thracesium dux Constantini Copronymi par-

- tes contra Artabazum sequitur p. 60, 11; post seditionem contra Constantinum factam excaecatur p. 62, 17.
- Σκλαβηνοί:** socii Avarorum p. 18, 6; Bulgarorum p. 69, 15; in finibus Barnae urbis degunt p. 35, 20; item Thessalonicae p. 36, 19; a Bulgaris finium Romanorum et Avarorum accolae constituti p. 35, 20; Iustinianus II. imp. multos Sclabinos in Opsicianorum terram transfert p. 36, 18; alii ad Artanam fluvium considunt p. 69, 2; eorum mulieres inter proeliantes versantur p. 18, 22; *Σκλαβηνῶν ἄρχοντες* p. 76, 23. Idem *Σκλάβοι* dicti p. 18, 17; 37, 6 (*cf.* p. 18, 6; 36, 18).
- Σκυθικὸς Βόσπορος:** eius ἄρχων p. 41, 9; *Σκυθικὰ ἔθνη* ponti Euxini accolae et Chazarorum confines p. 67, 27.
- Σολιμᾶν** (*sive Σολυμᾶν*):
1. Arabum dux Iustiniani II temporibus Tyana obsidet p. 43, 21.
 2. Arabum dux Leonis Isauri regni initio Cpolim obsidet p. 53, 17.
- Σουφείρ:** οἱ ἐκ Σ. λίθοι p. 148, 3.
- Σοφιάμ:** Saracenorum classis dux in obsidione Cpoleos Leonis Isauri temporibus repertus p. 54, 3.
- Στενόν:** ὁ πορθμὸς τοῦ καλουμένου Στενοῦ p. 26, 2; τὰ Θρακῶα τοῦ Στενοῦ λεγομένου πόρον p. 37, 17; ὁ αὐτόθι (i. e. κατὰ τὸ στόμιον τοῦ Εὐξείνου) στενὸς πόρος p. 68, 10. τὸ στενὸν τῆς Ἀβύδου p. 53, 10.
- Στέφανος:**
1. Eutropii et Mariae, sororis Heraclii I, filius, Avaris obses datus p. 17, 21; pecunia redemptus p. 24, 5.
 2. Persa eunuchus, *ταμίας τῶν βασιλικῶν χρημάτων*, Iustiniani II imp. temporibus vir potentissimus p. 37, 12; a plebe irascente occisus p. 39, 5.
 3. Iustiniani II in regno recuperando socius p. 41, 25.
 4. cognomento Ἄσμικτος, patricius, a Iustiniano II ad delendam Chersonem urbem missus p. 44, 20 *sqq.*; ob nimiam clementiam ab imperatore revocatus p. 45, 11.
 5. Cosmae in conspiratione contra Leonem Isaurum sectator, capite truncatur p. 58, 10.
 6. in colle Auxentii eremita, imperante Constantino Copronymo martyr p. 72, 10.
- Στρατήγιος:** cum fratre Constantino a Constantino Copronymo Iconomacho occisus p. 74, 19.
- Στροῦθος:** cognomen Iohannis 10.
- Συκαί** *cf.* Κωνσταντινούπολις.
- Συλλαῖον:** τῆς τοῦ Συλλαίου πόλεως ἐπίσκοπος p. 66, 3; 119, 16; 120, 5; apud Syllaeum Saracenorum classis fluctibus obruta p. 32, 21.

- Σύμβολον:** prope Chersonem urbem ad pontum Euxinum situm p. 41, 19.
- Συμεών:** senex qui Christum infantem in ulnis excepit p. 20, 27.
- Σύνοδοι:** *Παλαιστίνης* de paschali die habita p. 121, 15.
 oecumenica prima Nicaeae p. 96, 2; 122, 10; 125, 14; 127, 18; 130, 21.
 oecumenica secunda Cpoli p. 97, 14; 125, 18; 128, 6; 131, 11.
 oecumenica tertia Ephesi p. 97, 22; 122, 20; 125, 22; 128, 8; 131, 16.
 latrocinalis Ephesi p. 97, 25; 125, 22; 131, 17; Dioscoro praeside p. 116, 18; 128, 10.
 oecumenica quarta Chalcedone p. 98, 3; 122, 22; 123, 5; 125, 22; 128, 11; 131, 18.
 contra Severum facta p. 117, 13.
 oecumenica quinta Cpoli p. 98, 15.
 oecumenica sexta Cpoli p. 99, 18.
 a Const. Copronymo Cpoli in Blachernis habita p. 145, 24; 202, 13; 210, 6.
 oecumenica septima Nicaeae p. 100, 16; Tarasio praeside p. 146, 15; 210, 5; 18.
 a Leone Armeno Chrysopolim convocata p. 165, 31; 210, 6.
 a Leone Armeno Constantinopolim convocata p. 202, 10.
- Συρακουσία τράπεζα** p. 148, 30.
- Συρία:** ἡ κατὰ τὴν Σ. Μεσοποταμία p. 65, 1; Syriae urbs Damascus p. 66, 10; terrae motus in Syria factus p. 64, 22.
 Σύροι a Leone Isauro in oppidis Thraciae collocati p. 66, 12.
- Σωσθένιον** cf. *Κωνσταντινούπολις*.
- Τάναϊς:** fluvius p. 33, 28.
- Ταράσιος:** patriarcha Constantinopolitanus p. 146, 18; 152, 28; 196, 4; *Ταρασίον σύνοδος* p. 210, 5; 18.
- Ταυρικά κλίματα** p. 160, 23.
- Τελέσιος:** Bulgarorum princeps iuvenis superbus et audax p. 69, 6; a Bulgaris interficitur p. 70, 1.
- Τένεδος:** insula a Sclabenis vastata p. 76, 25.
- Τέρβελις:** Bulgarorum princeps Iustiniani II in imperio recuperando adiutor p. 41, 26; Caesar appellatus p. 42, 23; Iustiniani contra Bardanem Philippicum socius p. 47, 3.
- Τιβεριανοὶ κῆποι** cf. *Ῥώμη*.
- Τιβέριος:**
1. cf. *Ἀψίμαρος*.
 2. cf. *Βασίλειος*.
 3. cf. *Δαβίδ*.
 4. Iustiniani II et Theodoraе Chazarae filius p. 43, 7; una cum patre occisus p. 47, 25.

Τόκτος: Baïani frater Bulgarorum princeps a suis interfectus p. 70, 28.

Τόμις: χωρίον ad pontum Euxinum situm p. 41, 17.

Τονδοῦνος: Chersonis urbis praefectus vincetus ad Iustinianum II missus p. 45, 3; restitutus p. 45, 28; ad Chazaros missus et interfectus p. 46, 6.

Τοῦρκοι: Τούρκων κύριος p. 15, 21; ἄρχων p. 16, 18; cum Heraclio contra Persas societatem ineunt p. 15, 21 *sqq.*; 21, 29.

Τραπεζούντων ἐπίσκοπος p. 117, 12.

Τριθύριος: cognomen Theodori 3.

Τύανα (τά): ab Arabibus obsessa et capta p. 43, 22 *sqq.*

Τυφώς: Aegyptiorum deus p. 173, 24.

Φάλαρις: αἱ Φαλάριδος ποιναί p. 166, 6.

Φαναγόρη: Bospori Cimmerii urbs p. 40, 28.

Φιλάγγριος: ταμίης τῶν βασιλικῶν χρημάτων Constantini Heraclii I filii p. 28, 12; ab Heraclio II ad columnas Heraclis in exilium missus p. 29, 14; eius armiger Valentinus p. 29, 19.

Φιλιπικός:

1. Mauricii imp. sororis maritus ab Heraclio ex clerico dux exercituum in Cappadocia collectorum factus p. 7, 5; paullo post moritur p. 7, 8; templum Chrysopoli aedificat ubi sepelitur p. 7, 10.
2. Ante imperium Bardanes appellatus, natione Armenus a Iustiniano II Chersonem in exilium destinatus p. 44, 26; imperator appellatus p. 46, 10; ad Chazaros confugit p. 46, 21; iterum imperator proclamatus et Philippicus appellatus p. 46, 25; Byzantium nemine resistente occupat p. 47, 15; sextae synodi generalis patres anathemate condemnat p. 48, 8; conspiratione facta deponitur et oculis orbat p. 49, 1 *sqq.*

Φίλιππος: Macedonum rex p. 145, 6.

Φλάνιος: Heraclii I et Martinae filius p. 14, 18.

Φλώρον μονή *cf.* Κωνσταντινούπολις.

Φοίνιξ (ὅ): portus Lyciae p. 50, 14.

Φρύγες: haeretici p. 158, 29; 159, 3.

Φωκάς: imperator perverse rem publicam administrat p. 3, 6; eius gener Crispus p. 4, 4; ab Heraclio I, adiuvante factione prasina et Crispo, captus et interfectus p. 4, 18 *sqq.*; eius frater Domentiolus p. 5, 4.

Φώτιος: Phocam imperatorem Heraclio tradit p. 4, 19.

Χάζαροι (sive Χαζάρεις): ὁ Χάζαρις p. 100, 10; τοῦ Χάζαρι p. 105, 18; ἡ Χαζάρα p. 105, 16; Χαζάρων ἡγεμῶν p. 40, 24; ἡγούμενος p. 58, 29; ἄρχων p. 41, 1; κύριος p. 46, 21; principes Χαγάνοι appellantur p. 40, 24; in interiore Berylia considunt p. 34, 13; ad eos confugit Iustinianus II et cha-

- gani sororem in matrimonium ducit p. 40, 24 *sqq.*; Chazara Maria Constantini Copronymi uxor p. 59, 1.
Χαζαρία p. 43, 7.
Χαλέβ: classis Cpolim obsidentis Constantini Pogonati temporibus dux p. 32, 8.
Χαλκηδών: ἡ Χαλκηδόνος πόλις p. 9, 19; ἡ Χαλκηδόνος p. 29, 21; 31, 10; a Persis oppugnata p. 9, 19 *sqq.*; iterum p. 15, 11 *sqq.*; ob aëris salubritatem ab aegrotis expetita p. 28, 20; palatium a Constantino Heraclii I filio exstructum p. 28, 21; *μονάζοντες ἐν Χαλκ.* p. 31, 11; eius suburbia p. 31, 19.
Χαρίτων: confessor p. 95, 8.
Χερσών: ἄρχων Χερσῶνος p. 44, 25; 45, 3; Iustinianus II Chersonem in exilium missus p. 39, 3; Iustiniani in Chersonitas odium p. 44, 14 *sqq.*; seditio Chersone contra Iustinianum facta p. 46, 2 *sqq.*
Χερσωνῖται p. 46, 24.
Χοσρόης (II): Persarum rex contra Phocam et Heraclium imperatores continua bella gerit p. 9, 12 *sqq.*; 99, 2 *sqq.*; se ipsum ut deum in templis ignis adorari facit p. 16, 20; a Siroe filio depositus et interfectus p. 19, 22.
Χουθσαῖοι: e quibus Samaritani p. 107, 24.
Χριστοφόρος: Constantini Copronymi filius, Caesar p. 77, 4.
Χρυσόπολις: templum ibi a Philippico Mauricii imp. genere exstructum p. 7, 10; *παραθαλάσσιον χωρίον ἀντικρὺ Βυζαντίου πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα* p. 44, 10; 51, 16; *ἐπίνειον ἀντικρὺ τοῦ Βυζαντίου πρὸς τῇ Ἀσιάτιδι γῆ διακείμενον* p. 60, 25; *cf.* p. 166, 2; *ἡγούμενος Χρυσοπόλεως* p. 118, 12.
Χώρας μονή *cf.* *Κωνσταντινούπολις.*
Ωριγένης: eius pater Leonides p. 94, 9.
Ωρος: Aegyptiorum deus p. 173, 24.

INDEX GRAECITATIS.

- ἀβροχία* p. 75, 23.
ἄγαν] *ἄγαν* περικαλλῆς p. 7, 10;
ἄγαν ὑπερηδόμενος p. 13, 9;
ἡ ἄγαν δυσχωρία p. 35, 18;
ὀλιγοστοὶ μάλα πλείστους ἄγαν ἐκκομίζοντες p. 63, 17;
πλείστα ἄγαν βραχεία πάνυ ἀπεμπολεῖσθαι ποσότητι p. 76, 11.
ἀγγελοπρεπῶς p. 213, 25.
ἄγεσθαι γαμετήν εἰς νίον p. 77, 9.
ἀγχιπυροὺς δίκη p. 201, 23.
ἀγχιτέρομονες Οὔννοι p. 206, 29.
ἀγωνία ἵππική p. 13, 11; 75, 14.
ἀδελφότητες p. 114, 16.
ἀδιάδοχος λαμπρότης p. 157, 26; *εἰρηκτὴ* p. 213, 2.
ἀδιέξοδος εἰρηκτὴ p. 206, 18.
ἀειφανὲς φῶς p. 144, 12.
ἀέριον σύμπωμα p. 65, 15.
ἀεροπορεῖν κατ' οὐρανόν p. 172, 24.
τὸ ἀεροπόρον τῶν ἀγγέλων p. 185, 3.
ἀηδέζεσθαι πρὸς τι p. 193, 21.
ἀθόλωτον συνειδός p. 152, 10;
ἀθ. νοῦς p. 197, 17; *ἀθόλωτος καὶ ἀπαθῆς ἐνέργεια* p. 175, 24; *ὄρθα καὶ ἀθόλωτα δόγματα* p. 155, 20.
ἀθροιάζουσα ὀρθοτομία τῆς ὁμολογίας p. 159, 11.
μέχρις αἵματος ἀνελέσθαι τὸν κίνδυνον p. 60, 9; *καταγωνίζεσθαι* p. 140, 33; *ὑπακοή* p. 211, 1; *ἀγώνισμα* p. 217, 29.
ἀρετίζειν p. 167, 3; 190, 1.
ἀισθάνεσθαι τινα p. 13, 22; 32, 10.
ἀισθητήρια τῆς ψυχῆς p. 139, 9; *τῆς καρδίας* p. 216, 6.
ἀκάνθοπληξ κορυφή p. 164, 18.
ἀκίνδυνος νοῦς p. 140, 19.
μέχρις ἀκοῆς δέχεσθαι τι p. 149, 1.
ἀκούβιτα p. 57, 3.
ἀκούσιος βία p. 171, 18; 193, 22.
ἀκουστικὴ αἰσθησις p. 14, 22.
ἀλάθητόν ἐστι p. 186, 18; 187, 14.
ἀλγύνεσθαι τῆς συμφορᾶς p. 208, 6.
ἀλήμονα καὶ ἄτακτον χῶρον πολεῖν p. 180, 21.
ἀλουργὸν ἔσθημα p. 13, 23.
? ἀμαζάσπαι p. 208, 17.
ἀμβλωθρίδια ὠκυμόρου ζωῆς ἀποτεκεῖν p. 208, 13.
ἀμβλώματα ἀλλόφυλα τῆς διδασκαλίας p. 167, 4.
ἀμηχανεῖν πρὸς τι p. 46, 23.
ἀμιλληθεῖς ἀγγέλων p. 153, 9.
ἀμιλλητήριος τῶν ἵππων ἀγών p. 49, 2.
δι' ἀμοιβῆς ἐμπορικῆς χρυσίον ἐκπέμπειν p. 23, 20.
ἀμφί τι γινῶσιν ἔχειν p. 177, 2.

- ἀμφιδέξιον πέρας λαβεῖν* p. 192, 26.
ἀνακαθίξειν τινὰ ἐν γῇ p. 108, 1.
ἀνακρούεσθαι μέλος κατὰ τινος p. 147, 10.
ἀνακτορικὴ δαψιλεία p. 187, 27.
ἀναλάμπειν φῶς τινι p. 144, 13.
ἀναμερίζεσθαι p. 17, 26.
ἀνανήγεσθαι p. 140, 20; ἐκ βυθοῦ τῶν δεσμῶν p. 209, 4.
ἀναπνεῖν καταιγίδας τινί p. 208, 7.
ἀναρτᾶν ἐπὶ κοντοῦ p. 31, 3; 56, 25; ἐπὶ ξύλου p. 42, 13; ἐπὶ σημείου p. 37, 4; σχοινίοις p. 37, 21; κοντοῖς p. 5, 3.
ἀναστηλοῦν ἑαυτόν p. 16, 22.
ἀνατέμνειν ἄρουραν p. 63, 26.
ἀνατιναγμοὶ γῆς p. 207, 12.
ἀνήροτοι καὶ σπαρτοὶ (ἄσπαρτοι?) καὶ αἰσθήσεως δοῦλοι p. 182, 17.
ἀνθηρόφωνος p. 204, 17.
ἀνθρωπολάτρης p. 116, 7.
ἀνιάτρευτος ἀπόγνωσις p. 216, 12.
ἀντεγείρειν διδασκαλίαν p. 171, 5.
ἀντιθέτων χρωμάτων δημόται p. 4, 9.
πρὸς ἀντιτυπίαν ἀδάμαντος στερρότερος p. 143, 12.
ἀντίφυτος τῆς φύσεως σωφροσύνη p. 151, 27.
ἀνύπαρκτοι ἔρουναι p. 208, 23.
ἀνυπαρξία p. 215, 12.
τὴν ἀξίαν μάγιστρος p. 25, 18; 56, 10; πατρίκιος p. 6, 1; 9, 7; 60, 4; τὴν ἀξίαν ἣν κανδιδάτον Ῥωμαίοις κικλήσκουν ἕθος p. 8, 3; τὴν τῶν ὑπάρχων διέπων ἀξίαν p. 11, 17; 60, 15; 190, 17; τὴν ἀξίαν ἣν κυναιστορα καλοῦσι p. 13, 3; κουβικουλάριος παρὰ Ῥω-
μαίων τὴν ἀξίαν p. 24, 23; ἀξία ἣν Ῥωμαῖοι κόμητα ἐξσκουβιτόρων καλοῦσι p. 31, 20; λογοθέτην τοῦ δρόμου τὴν ἀξίαν καλοῦσι p. 74, 13.
ἀξιωματικός p. 115, 25.
ἀπαγορεύειν πρὸς τι p. 139, 14; ἀπηγορευμένος θάνατος p. 72, 25.
ἀπαγωγὰ καὶ φόνοι p. 52, 8; συμπατεῖσθαι ὡς ἐν ἀπαγωγῇ p. 206, 10; ἡ εἰς αἵρεσιν ἀπαγωγή p. 210, 33.
ἀπαραλόγιστον δικαστήριον p. 188, 19.
ἀπαραύτρωτον ἀντιπαθείας τηρεῖν τὸν νοῦν p. 156, 26; ἀπ. συνέχειν τὸν ὑγιᾶ λόγον p. 205, 31.
ἀπαρέγγραπτος μάρτυς p. 158, 1.
ἀπεικονίσματα ἱερά p. 60, 24; ἅγια p. 64, 8.
ἀπειλεῖν σιγὴν τινι p. 166, 17.
ἀπειπεῖν τῆς προσεδρίας p. 18, 24; τῶν πρὸς μάχην p. 44, 3; ἀπείπασθαι τῆς ὀμιλίας p. 196, 13; τοῦ πρὸς διάλεξιν συνελθεῖν p. 191, 8.
ἀπερεῖν τινι τὰ τῆς τοῦ βασιλέως γνώμης p. 13, 4.
ἀπεριγραψία p. 183, 29.
ἀπευρύνειν μηχανήματα ἐπὶ μέγα χωρίον p. 63, 19.
ἀπηρυθριασμένως μυστήρια ἐπιτελεῖν p. 158, 27.
ἀπρωρημένα τοῖς μηροῖς τὰ ξίφη κατέχοντες p. 186, 6.
ἀπιδιάξειν μετὰ τινος p. 41, 13.
ἀπλήγως πλήττειν p. 156, 25.
ἄπλωτος p. 68, 2.
ἀπογινώσκειν τὸν πόρον p. 54, 9; τὰ περὶ τὸ Βυζάντιον p. 54, 22; τῆς σωτηρίας p. 58, 8.
ἀπογραφὰς ποιεῖσθαι τῶν οὐ-

- σιῶν καὶ τῶν οἰκητόρων p. 92, 1.
 ἀποδοῦπειν ῥήματα πρὸς τινα p. 203, 4.
 ἀπόξειν βιωτικῆς μερίμνης p. 201, 32.
 τὸ ἀποίκιον τῶν ὀρθῶν δογμα-
 των p. 164, 31.
 ἀποκαθίστημι] ἀπεκατέστη p. 99, 9; 118, 1; 17; 119, 5; 120, 13.
 ἀποκαπύω p. 208, 4.
 ἀποκάματα p. 157, 11.
 ἀποκνίξιν ῥησεΐδια τῶν πατρι-
 κῶν λογίων p. 145, 31; ῥή-
 σεις p. 172, 16.
 ἀποκοσμεῖν] ἡ ἀκοή ἀπεκόσμησε
 καὶ ἐγυμνώθη p. 178, 16.
 ἀποκρισιάρχιος Ἀλεξανδρείας p.
 116, 20.
 ἀποκρυβῆ θησαυροῦ p. 139, 22.
 ἀποκρυσταλλώω p. 67, 15.
 ἀποκτείνειν] ἀπέκτεννε p. 37,
 23; ἀποκτεινύναι p. 197, 15.
 ἀπομιμήματα σωματικὰ ἀγίων
 p. 145, 23.
 ἀποπεραίνειν σπονδάς p. 206, 30.
 ἀπορραπίζειν τὸ τῆς ὀργῆς εἰ-
 δεχθῆς πρόσωπον p. 152, 1.
 ἀποσμήχειν τινὰ τοῦ μολύσμα-
 τος p. 160, 26; κηλίδας p.
 174, 10.
 ἀποσπᾶς τοπικὴ ἐπισκόπων (=
 σύνοδος τοπικὴ) p. 145, 24.
 ἀποσυνάγωγον γίνεσθαι p. 196,
 29.
 ἀποσχίζειν p. 123, 1; 126, 5.
 ἀποτάσσομαι λαῶ ἀπειθεῖ p.
 31, 7.
 ἀποτέμνειν τινὰ p. 56, 23.
 ἀπότεξιν νεκρὰν ἐκρηγνύναι
 p. 147, 7.
 ἀπουρεῖν p. 27, 9.
 ἀπρομήθευτος θρόνος p. 195, 18.
 ἀπρόσκοπος συνείδησις p. 154,
 16.
 ἀρρέπεια p. 188, 1.
 ἀρχοντία p. 44, 23.
 ἀρχων τῶν τειχῶν p. 56, 5;
 τῶν μοναστηρίων p. 118, 12;
 119, 18.
 ἀσηκρῆτις p. 49, 20; ἀσηκρη-
 τῆς p. 119, 6; 120, 1; 2; 12;
 144, 9.
 ἀσπάξεσθαι βασιλεῖ p. 16, 2;
 τὰ ἱερά p. 31, 5.
 ἀτίνακτος πρὸς τι p. 203, 3.
 ἄτομος τόμος p. 193, 28.
 ἀτόπημα τῆς μονωδίας p. 140,
 4; — p. 206, 1; 210, 13.
 ἀτρεψία νοός p. 188, 1.
 αὐγούστα p. 16, 13; 25, 1; 27,
 7; 23; 65, 12; 77, 3; 11;
 104, 7.
 αὐλία p. 152, 4.
 αὐλίαι ἱεραρχικαί p. 215, 18.
 αὐλος p. 182, 19; αὐλως p.
 182, 19.
 αὐστηρία τῆς κακώσεως p. 143,
 10.
 αὐτοκράτωρ τῆς βασιλείας p.
 29, 8.
 ἀφασία πρὸς ἀπόκρισιν p. 185,
 19; πρὸς ἀφασίαν τὴν γλωτ-
 ταν διεγείρειν p. 192, 19;
 ἀφασίαν τῷ λόγῳ κινεῖν p.
 140, 4.
 ἀφηνιασμός τῆς ζεύγλης p. 157, 2.
 ἀφθαρτίζεσθαι p. 148, 1.
 ἀφθέγκτω βοῆσιωπαῶν p. 176, 28.
 ἀφιλόσοφος φιλοσοφία p. 182, 26.
 ἀφορμισθεῖς ἐπὶ Ἀλεξανδρείαν
 p. 9, 15.
 ἄχθεσθαι πρὸς τι p. 193, 19.
 ἄχρι καὶ εἰς p. 14, 2; 37, 14;
 45, 9; 52, 13; 55, 17; 59,
 12; 66, 22; 67, 19; 69, 11; 26;
 ? ἄχρι καὶ ἕως p. 36, 22;
 ἄχρις εἰς p. 44, 17; 53, 29.
 τὸ ἀχυρῶδες τοῦ λαοῦ p. 30, 26.
 ἄψορρον οἶχεσθαι p. 177, 20.

- βασιλεύειν τινὰ ἐφ' ἑαυτῶ* p. 58, 3.
βασιλεὺς Σαρακηνῶν p. 32, 24; 39, 22; 43, 19; 49, 27.
τὰ βασίλεια διέπειν p. 48, 8; *οἰακίζειν* p. 145, 13.
βίωσις μακροαίων p. 143, 27.
βλακεία καὶ θρόψις p. 147, 29.
βοεργάται p. 176, 12.
βουθόινας (= Heracles) p. 201, 32.
βρύχιον γίνεσθαι τοῖς ρεῖθροις p. 12, 14.
βύθιον γῆν ἀναβράσαι p. 65, 2.
γαμικὴ συνάφεια p. 142, 11.
Genetiv] τῶν δορυφόρων ἐπιόντες ἠπείγοντο p. 8, 15; *τῶν πολιτῶν αἰσθόμενοι διεκάλων* p. 12, 14; *ἡ πόλις Χερσῶνος* p. 46, 18; *Νικαίας* p. 51, 12; *Χαλκηδόνος* p. 9, 19; *ἡ Χαλκηδόνος* p. 29, 21; 31, 10; *τὰς νήσους τῆς τε Θήρας καὶ Θηρασίας καλουμένας* p. 57, 6.
γεννήτορες p. 142, 6.
οἱ τοῦ γεωργικοῦ καὶ τῶν βαναυσικῶν τεχνῶν p. 44, 18.
?γλυφαῖος κίων p. 59, 11.
ἡγνησιώτερον διαλέγεσθαι περὶ τινος p. 5, 26.
γραμματεὺς Φιλιππικοῦ βασιλέως p. 49, 19; *γραμματεῖς βασιλικοί* p. 75, 8; *πρώτιστος τῶν βασιλικῶν γραμματέων* p. 56, 3.
γυναικωνῆτις δίαιτα p. 160, 7.
θαδοῦχος φωστήρ p. 144, 11.
δαπανήματα p. 44, 3; 50, 11; 54, 6; 18; 76, 3.
δείγματα τερατώδη καὶ ἐξαίσια p. 207, 11.
δεσμοφόρος p. 209, 4.
δημαγωγικὸς κανὼν Μωϋσέως p. 211, 20.
δημαγωγὸς τοῦ πρώτου καταλόγου τῆς στρατιωτικῆς τῶν λεγομένων θεμάτων φάλαγγος (= στρατηγὸς τῶν ἀνατολικῶν) p. 163, 1.
ὁ δῆμος τῆς πόλεως p. 26, 20; 44, 20; 49, 18; *ἡ σύγκλητος βουλή καὶ ὁ δῆμος* p. 5, 14; *ὁ παρὼν ἅπας δῆμος* p. 27, 27.
δημόται τῶν χρωμάτων p. 4, 9; 15; 8, 23; 14, 25; *ἐκ τῶν χρωμάτων* p. 69, 21; *πολίται καὶ δημόται* p. 69, 21.
τὸ δημοτικόν (= οἱ δημόται) p. 8, 22; *δημοτικὸς ὄχλος* p. 198, 2.
τὸ δημῶδες] ὄν τὸ δημῶδες λογοθέτην καλοῦσι p. 37, 18.
διαβεβαιοῦμεν p. 210, 3.
διαγνωστικώτατος νοῦς p. 209, 12.
διαγοράζειν p. 76, 10.
διαδενδρῶ φυτόν p. 142, 13.
ἐκ διαδοχῆς φρουρεῖσθαι p. 213, 1 (*contr. ἀδιάδοχος εἰρηκτῆ*).
διακεῖσθαι ἐν συμφοραῖς p. 61, 15; *ἐπίνειον πρὸς τῇ Ἀσιάτιδι γῆ διακείμενον* p. 60, 26.
διάκονος Κωνσταντινουπόλεως p. 118, 3; 7; 9; 19; *τῆς μεγάλης ἐκκλησίας* p. 118, 23; 50, 19.
διαλυτῆς τῆς εἰρήνης p. 170, 27.
διαμφιβάλλειν περὶ τινος p. 170, 9.
διαπηγνύναι] διεπήγνυε καὶ κατεπυκνοῦτο τὸ κατάστημα p. 67, 13.
διαστασιάζειν πρὸς τινὰ p. 58, 2.
διατελεῖν ἐν τοῖς πατρικίοις p. 74, 14.
διαφροντωρεῖν p. 18, 17.
διαψιθυρίζειν παίγνια ὑπ' ὀδόντα p. 194, 11.
διεγείρειν τὴν γλῶτταν πρὸς ἀφασίαν p. 192, 20.

- διεκβράζω p. 57, 11.
 διεκτρέχειν τὰ μέρη p. 48, 26.
 διενοχλύειν p. 170, 3.
 διεσμιλευμένως διαιτᾶν τι p. 192, 16.
 διμπεύει χρόνος p. 7, 12; 68, 3; 143, 7.
 ἡ διοικοῦσα τὸ σῶμα δύναμις p. 199, 1; ἐν γειτόνων διωκημένη p. 8, 4.
 διοπτᾶν ἐπὶ πυρός p. 45, 7.
 διορύττειν τοὺς ὀφθαλμούς p. 71, 20.
 τὰ διχοτομήματα Ἀβραάμ p. 102, 5; 7.
 διωθεῖσθαι τῆς βασιλείας p. 28, 27; ἐν τῶν βασιλείων p. 28, 16; τὸ εὐσεβὲς διωθεῖτο καὶ ἀπηλάνετο p. 71, 22.
 διωρισμένα πεπερασμένα p. 149, 28.
 δουξ (ἐν Γαυδομελέτῃ τῇ νήσῳ) p. 25, 24.
 δοχή p. 13, 12; δ. προπόμπιος p. 52, 23.
 δραματούργημα p. 6, 14.
 δρέπεσθαι τὴν ἀφορμὴν παρὰ τινος p. 140, 22.
 δρουγγάριος (ἄρχων τῶν Κυρικιωτῶν) p. 40, 3.
 δυσδιέξοδος παγίς p. 216, 29.
 ἡ δωδεκάχορδος τῶν ἀποστόλων λύρα p. 212, 1.
 ἐγκαθιδρύειν νυμφίον τῇ ἀνάνδρῳ p. 153, 30.
 ἐγκισσᾶν τὰ θρέμματα ἐν τοῖς σηκοῖς p. 156, 20.
 ἐγκλειστός (s. ἐγκλειστος) p. 37, 16; 42, 29.
 αἱ ἐγκριτοὶ σύνοδοι p. 213, 11.
 ἐγκυκλιος παιδεία p. 144, 6.
 ἐγχειρίζει Βῶνον τὰς διοικήσεις p. 15, 16; Οὐαλεντῖνον τὰ γράμματα p. 28, 29; Κωνσταντῖνος τὰ τῆς βασιλείας ἐγχειρίζεται σκῆπτρα p. 32, 3; οἱ ἐγκεχειρισμένοι τὰ τῆς ἀρχῆς p. 3, 14; ἐγχειρισθεὶς τὸ βασιλικὸν ἐπιφώνημα p. 146, 24; ἐγχειρίζεται τὴν παράταξιν p. 165, 2.
 εἰκαιομυθία σοφιστικὴ p. 149, 24.
 εἰκονίζεσθαι p. 147, 13.
 εἰκονίσματα ἱερά p. 57, 24; 66, 6; τὸ εἰκόνημα τοῦ παμβασιλέως τῶν ὄλων p. 165, 8; προφητεία ἣν καὶ οἶον προχαρκτήρ καὶ εἰκόνημα p. 142, 17.
 εἰκονογραφίαι τῶν ἁγίων οὔσαι διὰ ψηφίδων p. 76, 22; ἡ τῶν ἀγγέλων εἰκονογραφία p. 184, 17.
 εἰς (ἐς) pro ἐν usurpatum saepissime. — εἰς ἄσκον ἀπέδειρε αὐτῷ τὴν δορᾶν p. 11, 29; εἰς βασιλέα ἀναγορεύειν p. 49, 19; στέφειν p. 43, 8; 57, 4; 61, 3; 65, 9; δέχεσθαι p. 59, 25; εἰς ἄρχοντας προβάλλεσθαι p. 43, 2; εἰς γαμετήν, εἰς γυναῖκα κατεγγυᾶν p. 9, 7; 59, 1; διδόναι p. 16, 14; 42, 2; ἐκδιδόναι p. 40, 28; εἰς υἱὸν γαμετήν ἄγεσθαι p. 77, 9.
 εἰσφέρειν βλάβην τὰ πολίσματα p. 163, 5.
 ἕκατι p. 11, 6; 171, 29.
 ἑκατονκαιπεντηκοντάχορδος λύρα p. 150, 6.
 ἕκγονος (pronepos) p. 99, 16.
 ἐκδοχεῖον p. 75, 26.
 ἐκκλησιάζειν τὸν λαόν p. 27, 24; τὸν ἱερὸν σύλλογον p. 168, 3; γραφαὶ ἐκκλησιαζόμεναι καὶ κεκανονισμέναι p. 132, 16.
 ἐκκυλίειν τὸν λογισμὸν πρὸς ἀτόπημα p. 140, 5.

- ἐκπαλαίειν* πρὸς τι p. 190, 25; τὸν ἐκπαλαίοντα στεφάνοις γεραίρειν p. 147, 1.
ἐκπομπεύειν τὰς κεφαλὰς διὰ τοῦ ἵπποδρομίου p. 56, 25.
ἐκπροσώπως ἀνάγειν θεῶ τὰς δεήσεις p. 181, 17.
ἐκπυρηνισθέν p. 151, 8.
ἐκστρατεύματα p. 5, 17; 24, 19; 55, 15.
ἐκτυπώματα ἱερά p. 155, 27; 206, 3; τῶν ἀγίων p. 71, 19.
ἐκτυπώσεις τῶν ἀγίων p. 171, 13; ἀληθῆς τῶν μορφωμάτων ἐκτύπωσης p. 209, 21.
ἐμμάσσεσθαι τὸ Πρωτέως προσωπεῖον p. 164, 26; τὸ εὐδόκιμόν τινος p. 211, 7.
ἐμπείραμος p. 202, 3.
ἐμπειρος εἰς οἰκοδομήν p. 76, 2; τῶν πολεμίων p. 39, 16; τακτικῶν p. 54, 28; τὰ πολέμια p. 19, 5; 32, 7; τὴν τοξικήν p. 19, 10; absolute p. 50, 22.
ἐμπολαῖος συνεισφορά p. 24, 28.
ἐμπολιτεύεσθαι εὐσεβῶς τὸ τοῦ βίου ἐπίλοιπον p. 143, 24.
ἐμπορεύματα ψυχοκερδῆ τῆς ἐργασίας p. 160, 18.
τὰ ἐμπροσθεν βλέπων καὶ προφητικός p. 197, 18.
ἐμφέρεται παρὰ τοῖς ἑβδομήκοντα p. 83, 28.
ἐν pro εἰς positum saepissime. — *ἐν* τούτῳ ἤσθεις p. 15, 23; ἀλύοντες p. 70, 6; ἐν τούτοις ἀγανακτήσας p. 27, 1; δορυβηθεῖς p. 73, 25; μεταμεληθέντες p. 70, 11.
ἐναγωγὴν εἰσδέχεσθαι κατὰ τινος p. 194, 19.
ἐναπολαύειν p. 144, 15.
ἐναύλισμα ἐκκλησιαστικόν p. 217, 24.
ἐνδαψιλεύεσθαι τι τῷ λόγῳ p. 148, 11.
ἐνδεσμεῖν σάκκοις p. 206, 22.
ἐνδόσιμος ἦν p. 196, 25.
ἐνεισκρίνειν σκότον τοῖς λογισμοῖς p. 139, 17.
ἐνεκεν (εἵνεκεν p. 8, 21) περὶ τῶν κοινῶν ἐνεκεν βουλευεσθαι (?) p. 5, 21; περὶ τῶν ἐκτεθέντων ἐνεκεν τῶν δύο θελημάτων ἀνηρεύνων p. 31, 13; ἀμφισβήτησις μεθοριῶν γῆς ἐνεκεν p. 8, 5; χρήματα παρατίθεσθαι τινι τῆς βασιλίσσης ἐνεκεν p. 28, 15; σιγῆ τῆς τῶν εἰκόνων μνήμης ἐνεκεν p. 210, 7.
ἐντιναγμὸς γῆς p. 207, 11.
ἐντριτοὶ ἱμάντες p. 207, 4.
ἐντυγχάνειν] ἐντευξάσθω τοῦ ἀνδρός p. 201, 26.
τὸ ἐνωτικὸν Ζήνωνος p. 123, 1; 126, 5.
ἐξαγώνιος φλυαρία p. 189, 2.
ἐξάμβλωμα p. 172, 5.
ἐξαναρτᾶν p. 39, 8.
ἐξιᾶσθαι πᾶσαν ἀνατροπὴν αἰρέσεως p. 162, 2.
ἐξίλασις παραινετική p. 160, 3.
ἐξσκουβίτορες p. 31, 21.
οἱ τῶν ἔξωθεν νόμοι ποιεῖσθαι τοὺς λόγους ὀρίζουσι p. 141, 23.
ἐορτάσιμος τῆς πεντηκοστῆς ἡμέρα p. 49, 17.
ἐπακριβοῦντες διαβεβαιουῦμεν p. 210, 3.
ἐπαμύνεσθαι τινα (τινι?) (succurrere alicui) p. 43, 29.
? ἐπαρχος p. 25, 28; cf. ὕπαρχος.
ἐπεισπίπτειν τοὺς οἰκοῦντας p. 48, 16; κατὰ τὰ βασίλεια p. 49, 13.
ἐπεισπολάζω p. 205, 26.
ἐπεξιέναι τὰ τῆς δίκης p. 8, 17.

- εἰς ἐπήκοον εἰπὼν p. 214, 22;
cf. ὑπήκοος.
- ἐπί] τὰ δύο ἐπὶ Χριστοῦ θε-
λήματα p. 31, 13; 36, 4; ἐπὶ
λέβητος ἐψεῖν p. 53, 4; ἐπὶ
μόνον θεοῦ εἰκόνα τελεῖν p.
174, 24; 179, 11; 183, 5; ἐπὶ
τριακοντα ἔτεσι p. 33, 3; ἐπὶ
τρισὶν ἡμέραις p. 42, 6; ἐπὶ
μῆσὶ ἕξ p. 51, 18; ἐπὶ ὥρας
βραχείας p. 42, 18; ἐπὶ τρι-
ετῆ χρόνον p. 50, 7; ἐπὶ χρό-
νον τινὰ (συχνόν p. 9, 20?)
p. 40, 8; 47, 11; 58, 15; ἐπὶ
σημείοις δύο p. 65, 2; 67,
14; πέμπειν ἐπὶ τῇ πόλει p.
41, 21; ἄγειν ἐπὶ τινι τόπῳ
p. 200, 30; ἐπ' ὀφθαλμοῖς p.
209, 17; ἐπὶ κοινωνία ἀνθ-
έλκειν τινὰ p. 211, 14; ἐπὶ
θεμελίῳ ἐποικοδομεῖν τι p.
144, 27; 188, 12; 195, 24;
ἐπὶ φυλακῇ τινος ὄρα p. 159,
30; ἐπὶ τινι ἐπισκοπεῖν p.
167, 12; ἐπὶ ὁδῷ τὸν πόδα
ἐρεῖδειν p. 185, 33; 195, 11;
199, 20; 216, 3; ἐπὶ τινι χει-
ρας ἐπιβαλεῖν p. 200, 23; ἐπὶ
τῇ βία βίαια προστιθέναι p.
198, 21.
- ἐπιβαίνειν θαλάσση p. 25, 11;
νηϊ p. 41, 18; ναυσί p. 43,
17; διήρσει p. 53, 23.
- ἐπιβουλεύειν ἑαυτόν p. 120, 6;
ἐπιβουλεύειν εἰς τὴν σύζυ-
γον p. 4, 20; ἐπιβουλεύειν
εἰς τὴν ἀρχὴν τινος p. 74, 10.
- ἐπιδακρύειν τὰς ἀποπερανθεί-
σας σπονδάς p. 206, 30.
- ἐπιζυγοῦσθαι τοῖς δημοσίοις
πράγμασι p. 147, 17.
- ἐπίκλην p. 47, 24; 56, 4; τὸ
ἐπίκλην p. 23, 13; 32, 28;
44, 21; 49, 6; 9; 54, 25; 55,
21; 27; 66, 10; 104, 6.
- ἐπίκλησις τῆς εὐχῆς p. 164, 13.
- ἐπικρατήσασαι ταῖς ἐκκλησίαις
παραδόσεις p. 83, 17.
- ἐπικυρωτικὴ σύνοδος p. 202,
13; 210, 21.
- ἐπινήχεσθαι τῇ δαψιλείᾳ τῶν
δυσχερῶν p. 197, 6.
- ἐπινίκιοι ἡμέραι p. 22, 22.
- ἐπιστιλοῦν τινι ῥομφαίαν p.
207, 26.
- ? ἐπίσυχνος p. 9, 20.
- ἐπιτωθάζειν p. 5, 28.
- ἐπιφορτίζειν τινί τι p. 193, 12;
194, 31.
- σὺς ἐπιφρίσσοντες τὴν χαίτην
p. 178, 30.
- ἐπιφύεται λιμὸς τῇ πολιτείᾳ p.
12, 4; σεισμὸς χωρίοις p. 59,
4; πάθος κατὰ τόπον p. 62,
25; ἔθνος ἐπιφυνέν p. 65, 6;
ἐλληνισμοῦ χριστιανοῖς ἐπι-
φυνέντος p. 71, 23.
- ἐπιφώνημα] τὸ κατὰ τὴν ἱερὰν
σύνοδον ἐγχειρισθεὶς βασιλι-
κὸν ἐπιφώνημα p. 146, 24;
εἰσδέξασθαι τὸ παρὰ τῆς
ἐκείνου γλώσσης ἠδυνεπὲς ἐπι-
φώνημα p. 194, 16.
- ἐποχεῖσθαι ἐφ' ἵππου p. 8, 11;
φορεῖω p. 75, 7; ἐποχοῦμε-
νον πλησιάζειν p. 16, 1.
- ἐπτάριθμος τῶν συνόδων ὄρος
p. 155, 24.
- ἐρευγὴ λεόντων p. 214, 30.
- ἐρευγματα θεῖα τῆς καρδίας
p. 215, 1.
- ἐτεροφρονεῖν p. 194, 6.
- ? εὐγνωμονομένη ζωὴ p. 10, 4.
- ? εὐηκτοὶ λόγοι p. 216, 2.
- εὐκρίνεια (λόγων) p. 149, 25.
- εὐκταία ζωὴ p. 10, 4; εὐκταία
πρόρρησις p. 217, 20.
- εὐμοιρεῖν τινος p. 144, 24; 213,
26.
- ? εὐνομομένη ζωὴ p. 10, 4.

- εὐπλοῖζειν p. 4, 3.
 εὐπορεῖν συνέδρους p. 202, 17;
 τὸ τῆς ἀρετῆς κεφάλαιον p.
 215, 22; οὐκ εὐπορήσαντες
 βοηθείας p. 44, 4; εὐπορεῖν
 τῶν ἀναγκαίων p. 50, 7.
 εὐτυχεῖν ἀναρρήσεως p. 144, 23.
 εὐφορία γῆς p. 76, 12.
 ἐφήδεσθαι τινος p. 208, 6.
 ἐφιδρύειν καθέδρα p. 201, 10.
 ζωαρχικά λόγια p. 213, 7.
 ζωμαρίων, καρυνκεύματα p. 202, 1.
 ζωοῦν τὰ θρέμματα p. 156, 19.
 ζωτικός σπινθήρ p. 142, 7.
 ἦ] ἑαυτὸν καλλωπίζειν ἐβού-
 λετο ἢ — διαμαρτήσεσθαι p.
 143, 16; ταύτην — στέργων
 ἐκ πολλῶν ἢ τῶν ἐκ Σουφειρ
 λίθων p. 148, 3; ἑαυτὸν ἐμ-
 παρέχων τοῖς δαίμοσιν ἢ τοῖς
 πατράσι πειθόμενος p. 164,
 6; μετατίθεσο φρόνημα συμ-
 φθεγξάμενος ἡμῖν ἢ ἐς πλει-
 στον ἀπαναινόμενον ἔνοχον
 εἶναι ἐπικλήσεως p. 194, 5.
 ἦδυεπής p. 149, 22; 194, 16.
 ἦπειρωθὲν ὕδωρ p. 67, 24.
 θαμινώτερον p. 212, 2.
 θαρρεῖν εἰς τινα p. 36, 25.
 θαυμάζειν τινὰ τῆς νουνεχείας
 p. 209, 25.
 θαυμαστωθέντες παρὰ θεῶ p.
 161, 26.
 θαυματοποιῖα τοῦ ναοῦ p. 199,
 14.
 θεανδρική ἀναστήλωσις p. 145,
 20.
 θέμα] ὁ πρῶτος κατάλογος τῆς
 στρατιωτικῆς τῶν λεγομένων
 θεμάτων φάλαγγος (= θέμα
 τῶν ἀνατολικῶν) p. 163, 2.
 θεοκτονία p. 145, 26.
 θεόλεκτον ἄθροισμα p. 168, 5.
 θεόληπτοι σηκοὶ μαρτύρων p.
 200, 21.
 θεόπλουτος σοφία p. 214, 18.
 θεοποιεῖν ἑαυτὸν p. 16, 21.
 θεοστιβῆς ὁδός p. 165, 10.
 θηρατρα τῶν λύκων p. 191, 13.
 θραῦσις p. 64, 2; 160, 2.
 τὸν θρόνον τοῦ ὑπάρχου τῆς
 πόλεως διέπειν p. 4, 5.
 θυμελικὴ σκευή p. 13, 11; θυ-
 μελικά ὄργανα p. 14, 5.
 θυμολέων p. 186, 17.
 θῶπα λόγον ὑποκρίνεσθαι p.
 145, 7.
 ἴδικτος p. 117, 21.
 ἱερογραφία ἀρχαῖκή τῶν εἰκό-
 νων p. 146, 27.
 ἱεροθυσία p. 158, 14.
 ἱεροκήρυξ (= ἀρχιεπίσκοπος)
 p. 194, 23.
 ἱερολογία εὐκτική p. 200, 29;
 ἱερολογίαι εὐκτικάι p. 148,
 28; 211, 29.
 ἱερομύστης p. 11, 15.
 ἱεροποιίμην p. 194, 25.
 ἱεροτελεστής p. 157, 18.
 ἱεροτυπία ὁ τῆς ἐκκλησίας χι-
 τῶν ἐποικίλλετο p. 147, 6.
 ἱεροφαντικὴ χειροτονία p. 192, 5.
 ἱλιγγιᾶν πρὸς τι p. 175, 26.
 καθαγιασθεῖς p. 148, 21; καθ-
 αγιασθησόμενος p. 158, 6.
 καθαιρεῖν τῆς χλαίνης καὶ τῆς
 ἀξίας p. 143, 4.
 καθήμεροῦν τὴν ἀγριότητα p.
 189, 30.
 καθοσίωσις p. 73, 1.
 Καῖσαρ = imperator p. 17, 8.
 = Caesar p. 23, 1; 26, 9; 27,
 5; 31, 24; 42, 23; 77, 4; 120, 11.
 κακέμφατος αἵρεσις p. 211, 13.
 καλλιέρημα p. 213, 18.
 πάντα κάλων καὶ κύβον ἐπανα-
 τείνειν p. 165, 6.
 κανδιδάτος p. 8, 3.
 καρπήματα p. 76, 8.

- καρπογονία] στειρώσις πρὸς
καρπογονίαν p. 148, 6.
καρπώματα τῆς ἱερολογίας p.
200, 29.
καταγέμειν p. 54, 6.
καταδεσμεῖν τινα ὄρκοις p. 59, 24.
καταδηοῦν p. 9, 16; 15, 7; 35, 24.
τὰ κατάδοντα καὶ σεσηγημένα
Κωνσταντίνου δόγματα p.
192, 4.
κατακηλούμενος τῷ προσηνεῖ
τῶν λόγων p. 11, 12.
καταλευστοῦν p. 140, 13.
καταλητίζεσθαι p. 14, 3; 44, 7;
48, 24.
καταμαίνεσθαι τινι p. 19, 27.
καταπειθῆς p. 50, 24.
καταπημαίνειν p. 3, 10.
κατάστημα χειμέριον κρυερὸν
καὶ δριμύτατον p. 67, 6; ἀν-
χμῶδες καὶ ξηρὸν p. 75, 24.
κατατρέχειν τῆς βασιλείας p.
52, 7; τὰ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν
p. 23, 4; χωρία p. 34, 16;
66, 18; 69, 9.
καταφορτίζεσθαι ἔκ τινος p. 54,
18.
καταχραίνειν p. 206, 9.
τὸ κατεγλωττισμένον καὶ λάλον
τῆς τῶν δητόρων φόρμιγγος
p. 149, 23.
κατεντεύξεις πρὸς τὸ κρεῖττον
ἐπινοεῖν p. 169, 25.
κατέρρειν p. 68, 9.
κατευτελίζειν p. 6, 18.
ὁ κατηγούμενος τοῦ μεγίστου
νεώ p. 199, 6.
κατιωθεῖς τὴν φρένα p. 165, 13.
καττύειν πονηρίαν κατὰ τινος
p. 146, 6.
κεραποικιλλόμενον πόμα p. 161,
30.
κερδάλῃ p. 214, 28.
κῆδος πρὸς τὴν ἀνεψιὰν ἀσπά-
ζεσθαι p. 14, 15.
διὰ κηροχύτου ὕλης εἰκονογρα-
φίαι p. 76, 22.
κιλήσκειν p. 8, 3.
κινεῖν ἀφασίαν τῷ λόγῳ p. 140, 4.
κισσηρώδεις λίθοι p. 57, 11.
κληροδοσία τῆς γῆς p. 108, 18.
κλίματα Ταυρικὰ p. 160, 23.
κλυδώνιον p. 159, 10.
κλώνοις p. 26, 2.
οἱ ἀπὸ κοιτίας φωνοῦντες p. 172,
5; γραμματικοί p. 208, 13.
κοινολογεῖσθαι p. 205, 14 (contr.
ἱερολογεῖσθαι).
?κολοιῶδης λέσχη p. 202, 9.
κόμης τῶν ἐξσκουβιτόρων p. 31,
21.
κονίξεσθαι κατὰ τινος p. 144, 18.
κοπρόνους p. 198, 19.
κατὰ κόρρης παίειν (in iudicio)
p. 6, 20; 75, 10.
κουβικουλάριος p. 24, 22.
κουροπαλάτης p. 7, 4.
κραταιόφρων p. 146, 9.
κρυφιομύστης διδασκαλία p.
213, 7.
κναίστωρ p. 13, 3.
κυριοκτονία p. 159, 2.
κύριος τῶν Οὔννων p. 12, 21;
τῶν Οὔνογοννδούρων p. 24,
10; τῶν Τούρκων p. 15, 21;
τῶν Βουλγάρων p. 33, 19;
41, 26; 70, 2; 14; τῶν Χα-
ζάρων p. 46, 21.
καμολόγοι καὶ ἀγύρται p. 196, 3.
λέμβοι τῶν νηῶν ἐνεστηκότες
p. 54, 13.
λευχειμονεῖν p. 157, 28.
λήθης πεδίον p. 175, 27; τῷ
τῆς λήθης μολίφ κρυβῆναι
p. 140, 8.
λίβελλος p. 193, 29; 194, 5; 18;
33; λύσις τῶν λιβέλλων p.
193, 30.
λογιστῆς τῶν δημοσίων p. 37, 18;

- τῶν δημοσίων φόρων p. 50, 20 (= λογοθέτης γενικός).
 λογοθέτης γενικός (= λογιστῆς τῶν δημοσίων φόρων) p. 37, 19; 50, 21; τοῦ δρόμου (= ὁ τῶν δημοσίων πραγμάτων τὰς ὑπομνήσεις διακομίζων) p. 74, 12.
 λόγον ἤτησεν ὡς μή τι κακὸν πάθη p. 51, 28; λόγοι πίστεως p. 21, 9; λόγος σωτηρίας p. 55, 10; ὁ τῆς εἰρήνης ἔγγραφος λόγος p. 37, 4; ἡ τῶν λόγων παιδεύσεις p. 52, 6; τὰ τοῦ λόγου τῆς ἐκκλησίας p. 190, 16.
 λογύδρια νεωτέρων καὶ μυθάρια γραῖδων p. 165, 17; λογύδρια ἀντιπάλων p. 210, 17.
 λυκάδης ψυχὴ p. 202, 5.
 λυμαίνεσθαι τῇ χώρᾳ p. 23, 22; τὴν ἀρχὴν p. 37, 9.
 λυμάδης καθέδρα p. 202, 19.
 ἡ τοῦ λυχνικοῦ σύναξις p. 30, 29.
 μάγιστρος (s. μαγίστρος) p. 24, 6; 25, 18; 55, 27; 56, 10; 60, 15.
 μαθηματικὴ τετρακτὺς p. 149, 27.
 μακραίων βίωσις p. 143, 26; ἔορτή p. 213, 24.
 ὀλιγοστοὶ μάλα πλείστους ἄγαν ἐκκομίζοντες p. 63, 16; σὺ μᾶλλον κάλλιον διοικεῖν μέλλεις p. 4, 26.
 μεγαλέμπορος p. 148, 2.
 μεγαλορρημοσύνη Ἰαννοῦ καὶ Ἰαμβροῦ p. 166, 13.
 μέρη ἀνατολικά p. 24, 16; ἐσπέρια p. 33, 7; Θρακῶα p. 43, 11; τὰ πρὸς Βιθυνίαν μέρη p. 54, 10.
 μεσιτεία p. 120, 10.
 μεσιτεύουσα εἰς θεὸν πρεσβεία p. 215, 16.
 μέσφ' ὅτε p. 197, 14.
 μετακλαίω p. 216, 17.
 τῆς μετανοίας καθαιρέτης Ναυάτος p. 121, 23.
 μεταρρυνθμίζεσθαι πρὸς τὸν μονήρη βίον p. 72, 18.
 ?μετέρχεσθαι τινι δίκην p. 20, 12.
 μετοικεσία τῶν δέκα φυλῶν εἰς Ἀσσυρίους p. 106, 5.
 μισαλήθης p. 206, 28.
 ἐν μνήμῃ ἔχειν περὶ τινος p. 44, 14.
 μόδιοι p. 76, 9; τῶ τῆς λήθης μοδίῳ κρύπτειν p. 140, 8.
 μοῖρα ἑῷα p. 9, 16; Ἀσιᾶτις p. 17, 27; ποντική p. 68, 8.
 μονολήμματος συλλογισμὸς p. 150, 29.
 μονόξυλα ἀκάτια p. 18, 10; ἀκάτια, ἃ μονόξυλα προσγορεύουσι p. 56, 15.
 μονότροποι (monachi) p. 160, 16; τὸ μονότροπον τῆς ἡσυχίας p. 147, 21.
 μότωσις p. 167, 7; 217, 2.
 μυθάρια γραῖδων p. 165, 17.
 μυθεύματα αἰρετικῶν p. 165, 30.
 μύλαι λεόντων καὶ ἄρκων p. 212, 15.
 μυσταγωγία p. 158, 5.
 μυσταγωγός p. 189, 5; 215, 17.
 μυστήριον] τοῖς βασιλείοις μυστηρίοις ὑπηρετεῖν p. 142, 21; 144, 8; ὁ ἐπὶ τῶν μυστηρίων (= ἀσηκρητῆς) p. 144, 10.
 μυστικὴ τῶν κρατούντων ὑπηρεσία p. 147, 16 (cf. ἀσηκρητῆς); μυστικωτέρα ἐντολή p. 147, 18.
 ναξηραῖοι (= μοναχοί) p. 74, 1; 206, 19.
 ναρκᾶν πρὸς (εἰς) εὐφημίαν p. 139, 12; 140, 3.
 ναῦς πυρφόροι p. 54, 15; πορ-

- θμίδες p. 44, 12; ἱππαγωγοί p. 69, 10.
 νεκρὰν ὡςπερ τὴν ζωὴν ὑποκρίνεσθαι p. 209, 14.
 νεοστεφῆς βασιλεύς p. 209, 16.
 νεόφρων ἀποστάτης p. 165, 25.
 νηπιόλεκτα ῥήματα p. 203, 4.
 νοβελίσσιμος p. 77, 5.
 νωτοφυλακεῖν p. 53, 19.
 ξενοδόχος τῶν Σαμψῶν p. 117, 15.
 τὰ ξίφη, ὡς ἕκαστος εἶχε τάξεως, κατέχοντες p. 186, 7; Θεοφάνης, ᾧ τὸ βασιλικὸν περιέκειτο ξίφος p. 191, 4.
 ξυλὴ κυπαρισσίνῃ ναυπηγησίμῃ p. 50, 15.
 ξυνωρίς (de coniugibus dictum) p. 144, 2.
 ὑπ' ὀδόντα διαψιδυρίσαι παίγνια p. 194, 11.
 οἰκονομεῖον p. 119, 12.
 οἰκονόμος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας p. 31, 26; ὁ τὴν οἰκονομίαν τοῦ μεγίστου ἱεροῦ πεπιστευμένος p. 11, 19; οἰκονόμος p. 118, 5; 15; 24.
 ὀλοσώματος πληγὴ p. 187, 8.
 ὀμῆγυρις ἱερῶν ἀνδρῶν p. 146, 14.
 ὄνειροπολεῖται τὰ τῆς ἐλπίδος ἐν τινι p. 11, 28.
 ὄνειρώδεις καὶ ἀνύπαρκτοι ἔρευναι p. 208, 23; ὄνειρώδης ἐλευθερία p. 209, 8.
 ὄνειρώξις φαντασιώδης τῶν τὰ Μάνεντος πρεσβενόντων p. 147, 15; μανιχαϊκὴ p. 159, 4.
 ὄξυπαθήσας p. 35, 8.
 ὀπλίτης λαός p. 43, 20; 47, 16; 69, 8; στρατός p. 34, 22; 39, 21; 47, 8; ὄμιλος p. 48, 15.
 ὀρᾶν πρὸς τὴν ὕβριν τῆς ἐκκλησίας p. 65, 26; πρὸς πράξιν ἄθεσμον p. 14, 13; πρὸς ἔνωσιν p. 170, 8; πρὸς διχόνοιαν καὶ στάσιν p. 170, 18; πρὸς ἀλήθειαν p. 140, 30; πρὸς ἕν τοῦτο μόνον p. 190, 14.
 τὰ ὄργια τῆς ἀναστάσεως ἐπιτελεῖν p. 157, 25.
 ὀρθοτομία τῆς ἀληθοῦς ὁμολογίας p. 159, 10.
 ὀρθότομος συνούλωσις p. 170, 8.
 ὀρφανοτρόφος p. 116, 24.
 οὐρανομήκης βίος (monachorum) p. 159, 14.
 παλίμφημα παραφθέγγασθαι τινι p. 194, 10; παλίμφημοι δόξαι p. 210, 20.
 πάπας; Ῥωμαίων p. 161, 5; ὁ παπᾶς Κρίσπος p. 6, 25.
 παρά] κουβικουλάριος παρά Ῥωμαίων τὴν ἀξίαν p. 24, 22; τὰ λεγόμενα παρά σοι p. 14, 29; ἐξαιτεῖν τι παρά τινι p. 21, 13; πολέμῳ ληφθῆναι παρά τινι p. 39, 14; φόρους αἰτεῖν δέξασθαι παρά τινι p. 66, 16; παρά θεῷ εἰσπράττεσθαι τι p. 209, 31; παρά τῇ Αὔσονίδι διαλέκτῳ p. 144, 9.
 παραδιδόναι ἀγχόνῃ p. 41, 14; αἰκίαις p. 71, 16; τῷ βυθῷ p. 45, 10; 55, 19; 58, 9; τῇ γῇ p. 73, 28; θανάτοις p. 73, 2; πυρί p. 39, 10; ταφῇ p. 7, 11; 63, 15.
 παραθήγειν ἑαυτὸν πρὸς τὰ κρείττω p. 144, 3.
 ἀστέρες παρακινούμενοι τοῦ τεταγμένου χώρου p. 65, 19.
 παραναγινώσκειν τὰ τῆς ὀρθοτόμου πίστεως λόγια p. 190, 2.
 παραπέμπειν τῷ ἀναθέματι p. 36, 7; 203, 22; τοῖς ἀναθέμασι p. 204, 20; ἑαυτὸν τῷ ἀναθέματι p. 185, 27; ὑπερορία p. 189, 10; ὑπερορίαις p. 55, 9; 73, 4; παραπέμψασθαι

- ὑπερορία p. 163, 23; παραπέμ-
 πειν πρὸς τὰς ποινάς p. 166,
 6; ἐξόριστον παραπέμπειν εἰς
 τινὰ χώρον p. 29, 15; ἐν τῇ
 Ἱερία p. 74, 26; παραπέμ-
 πειν θανάμα κρυβῆναι λήθη
 p. 140, 7.
 παρατιτρώσκειν τι τῶν ἐν τῷ
 τόμῳ σεσημασμένων p. 158, 2.
 παραχωρεῖν τὸν θρόνον p.
 213, 3.
 παριππεύει χρόνων τετρακτῦς
 p. 201, 24.
 παρρησία τοῦ βασιλέως (= θρά-
 σος) p. 19, 17; παρρησία ἐδέ-
 δοτο τὰς χώρας καταληίξε-
 σθαι p. 44, 7.
 πεξεύειν κατὰ νότον τὸ ὕδωρ
 συνεχώρει p. 67, 25.
 πειρᾶται ἐπικρατήσκειν p. 55, 20.
 κατὰ τὸ πέλαγος ἢ θάλασσα
 ἀποκρυσταλλοῦται p. 67, 15.
 πέλυκι στρατιωτικῷ τῷ Βουθόλ-
 να παραβαλλόμενος p. 201, 32.
 πενθεριδούς p. 111, 1.
 πεπερασμένα συνεχῆ, πεπ. διω-
 ρισμένα p. 149, 28.
 περὶ αὐταῖς ἢ γῆ ἔχανεν p. 64,
 24; περὶ τὴν Λιβύην ἡγεμο-
 νεύειν p. 3, 12; περὶ τὴν ἐκ-
 κλησίαν σχίσμα ἦν p. 36, 1;
 τὸ περὶ αὐτοὺς ὄρος p. 70,
 14. — ? περὶ τῶν κοινῶν ἐνε-
 κεν βουλευέσθαι p. 5, 21.
 περιβάλλειν τινὰ στρατιᾶ p. 3,
 21; τὴν θάλασσαν δικτύοις
 p. 73, 27; περιβάλλεσθαι στέ-
 φανον παρὰ τινος p. 5, 16.
 περίγειοι γενόμενοι (ἀστέρες
 πίπτοντες) p. 65, 20; περι-
 γειον φρόνημα p. 212, 22.
 περικυπτῶν τινὰ ὄροισι p. 12, 16.
 περίειμι] ὁ περιῶν αὐτῷ στό-
 λος p. 39, 24; ὁ περιῶν λαός
 p. 59, 19; 73, 11.
 περισταμένος εἰς τριάκοντα ἄν-
 δρας ἀποδασμός p. 44, 9.
 περικαπνίζειν p. 37, 21.
 περικτυπηθέντες p. 73, 18.
 περιλάλητος κήρυξ p. 153, 13.
 περιξύνειν καὶ λεπτύνειν τοὺς
 λόγους p. 178, 23.
 περιούσιος λαός p. 36, 23; 37, 6.
 περιπαρήμι p. 159, 28; 209, 10.
 περίπυστος p. 199, 5.
 περισφίγγειν οὓς τινι p. 155, 21.
 πηδαλιουχεῖν τοὺς οἰκάκας Ῥώ-
 μης p. 194, 22.
 τὸ πλόϊμον p. 18, 10; 64, 17;
 73, 13; 20; τὰ πλόϊμα p. 35,
 2; 39, 15; 50, 19; πλόϊμα
 στρατεύματα p. 50, 5; ἐκ-
 στρατεύματα p. 55, 14; πλόϊ-
 μοι στρατηγίδες p. 73, 15;
 πλόϊμον πλήθος p. 73, 19.
 ποδαλικὴ νόσος p. 35, 7.
 ποιεῖν φίλον, γαμβρόν (= agere
 amicum) p. 6, 21.
 πολεῖν τὸν ἀλήμονα χώρον p.
 180, 21.
 πολεμητήρια ὄργανα p. 50, 10.
 τὸ πολιτικόν p. 4, 14; πολιτι-
 καὶ ἀρχαί p. 37, 11; πολιτι-
 κοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ἄρχον-
 τες p. 52, 15; εἰρήνη καὶ ἡ
 ἄλλη πολιτικὴ εὐταξία p.
 36, 15.
 οἱ πολῖται καὶ οἱ ἐκ τῶν χρω-
 μάτων δημόται p. 69, 20.
 ? πολύβρωμον καὶ ἀηδὲς ἄχθος
 p. 211, 25.
 πολυγνώμων καὶ πολυκλινῆς
 ἀνὴρ p. 163, 27.
 πολυδίψιος καὶ ἀτεγκτος χώρος
 p. 148, 7.
 πολυκλινῆς (= mutabilis) p.
 163, 27; 188, 3.
 πολυκλύδων ζάλη p. 162, 12.
 πολυσφαλῆς ὄρος p. 204, 29.
 πολυῦμνητος σιγή p. 151, 16.

- πολύφθογγος φόρμιγξ p. 149, 21.
 πολυφωνία τῆς πάλαι διαλέκτου
 p. 84, 9.
 πολύφωτοι τηλαυγίαι p. 215, 11.
 πορνοκτονία p. 212, 8.
 ποσότης ἀριθμοῦ μυριάδων
 διακοσίων p. 29, 1; παρέχειν
 ποσότητα χρυσίου τρεῖς χι-
 λιάδας p. 33, 4; ποσότης βρα-
 χεῖα p. 76, 11.
 ?πραιτώρος ὑπαρχος p. 38, 15.
 πραιτώριον p. 38, 13; ὑπαρχος
 τῶν πραιτωρίων p. 11, 17;
 τοῦ πραιτωρίου p. 38, 15.
 πράκτωρ τῶν δημοσίων φόρων
 p. 51, 6.
 πράσιον χρῶμα p. 4, 15; 14, 24.
 ?πράττειν τινι χρήματα p. 37,
 20; 46, 29.
 πρεσβύτερος Κωνσταντινουπό-
 λεως p. 116, 5; 10; 16; 22;
 117, 1; 4; 6; 10; τῆς ἐκκλη-
 σίας Κωνσταντινουπόλεως p.
 115, 7; Ἀντιοχεῖας p. 116, 1;
 7; 117, 22; τῶν ἀγίων ἀπο-
 στόλων p. 75, 1; 119, 18;
 τῆς ἀγίας Θέκλης p. 116, 26.
 προανακοινοῦσθαι p. 187, 1.
 προκαταλεαίνω p. 158, 21.
 προκατοχυρόω p. 51, 12.
 προκαττύω p. 202, 12.
 προλογιστής p. 205, 9.
 προλοχᾶν p. 23, 23.
 προμνάσθαι τῆς ἑαυτοῦ σωτη-
 ρίας p. 191, 10.
 προμνηστεύεσθαι γυναῖκα p. 21,
 24.
 προμνήστωρ p. 153, 31.
 προόδων οἴκοι p. 76, 19.
 προπόμπιος δοχή p. 52, 23.
 πρὸς] πρὸς τῷ ἱερῷ ταφῇ πα-
 ραδίδοται p. 7, 9 (πρὸς τὴν
 ἀγορὰν πύρρι παραδίδοται p.
 39, 9); πρὸς τῇ σφετέρᾳ ἀπο-
 κομίζουσι p. 14, 7; μόνος πρὸς
 μόνῳ διαμάχεται p. 19, 7;
 ἐπεξήγει πρὸς τοῖς χωρίοις p.
 23, 5; γίνεσθαι πρὸς τοῖς πε-
 λάζουσι τοῦ Συλλαίου p. 32,
 21; similia p. 50, 23; 66, 24;
 παραγίνεσθαι πρὸς τῇ πόλει
 p. 43, 11 (γίνεσθαι πρὸς τινὰ
 τόπον p. 30, 28; 33, 1; 51,
 4; παραγίνεσθαι p. 6, 1; 41,
 24); καταλαβεῖν πρὸς τῷ στε-
 νῷ p. 53, 10; (καταλαβεῖν πρὸς
 τὸ πεδίον p. 13, 29; 58, 14;
 61, 9); διαγαγῶν στρατεύματα
 πρὸς τοῖς μέρεσι p. 36, 17;
 43, 10; ῥίπτειν πρὸς τοῖς ποσῖ
 p. 42, 17; ἐκδραμεῖν πρὸς
 τοῖς χωρίοις p. 47, 9; ἀπο-
 στέλλειν πρὸς τοῖς ἐσπερίοις
 τόποις p. 47, 22; 50, 17; σκε-
 δάννυσθαι πρὸς τῷ τείχει p.
 48, 21 (πρὸς τὰ πεδία p. 43,
 13); προσέσχον ὁ μὲν πρὸς
 τὸν λιμένα ὁ δὲ πρὸς ταῖς
 ἀκταῖς p. 54, 10; καθορμί-
 ζεται πρὸς ταῖς ἀκταῖς p. 73,
 20; περιτρέπειν τὰς ναῦς πρὸς
 ταῖς ἀκταῖς p. 73, 24; 75, 15.
 προσδιορισμός p. 150, 22.
 προσεμεῖν p. 202, 12.
 προσιζηκότα p. 75, 15.
 προσκατηγορούμενα p. 150, 21.
 προσκυνεῖν τῷ βασιλεῖ p. 15,
 26; εἰκόσι p. 72, 27; 73, 5;
 τὰς εἰκόνας p. 73, 8.
 προσμειδιάσας μανικόν p. 198,
 20.
 προσωπεῖον Πρωτέως p. 164, 26.
 προτείχισμα Βλαχερνῶν p. 18, 9.
 ἐκ τῶν προχαραγμάτων ὅλον
 τὸν ἀνδριάντα διαγράφειν p.
 142, 3.
 προχαρακτήρ p. 142, 16.
 πρωτεργάτης p. 163, 6.
 πρωτόκλητον τῶν ἀποστόλων
 ἔδος Ῥώμη p. 171, 6.

- πρωτοπολίτης p. 45, 3.
 πτωχοτρόφος Νεαπόλεως p. 117, 1.
 πυρεία (templa Ignis apud Persas) p. 16, 19; (turibulum) p. 199, 4.
 πυρσεύειν τὸν κόσμον p. 142, 7.
 ἡ φάθ' ἀμιγξ τοῦ αἵματος p. 208, 29.
 φαψωδήματα p. 215, 10.
 φήξ p. 103, 14.
 σαββατισμὸν τῇ ἐκκλησίᾳ ὑπογράφειν p. 159, 11.
 σακελλάριος p. 118, 7.
 σάκρα p. 100, 21.
 ἐκ σειρᾶς τὴν κυρείαν κεκτῆσθαι p. 69, 4.
 σέκρετα (= προόδων οἴκοι) p. 76, 20.
 σεμνεῖον (= μοναστήριον) p. 7, 1; 148, 25.
 σεμνολογήμασι τῆς εὐσεβείας ἐαντὸν ὠραίξειν p. 141, 26; σεμνολογήματα τῆς ἀλουργίδος p. 157, 13.
 σιαινῶ] τὰ ἐκείνη χωρία ἐσιαινέτο πικρῶς p. 61, 5.
 σιτηρέσιον] τὸ ἐξ ἔθους σιτηρέσιον p. 6, 27; τὰ βασιλικὰ σιτηρέσια ἐπελελοίπει p. 12, 6.
 σιωπᾶν ἀφθ' ἐγκτῶ βοῇ p. 176, 29.
 σκαίρει τὸ οὐραῖον τῆς ὄψεως p. 209, 14.
 σκευαγωγεῖν τὸ βασιλικὸν στρατόπεδον p. 60, 5.
 σκευοφύλαξ p. 117, 4; 6; 118, 23; 119, 2; 3 (cf. p. 190, 16); τῆς μεγάλης ἐκκλησίας p. 118, 21; 139, 5; Βλαχερνῶν p. 119, 7.
 σκηνικοί p. 204, 12.
 σκηνοῦν p. 35, 19; σκηνώσαν τὸν Ἰστρον ἔθνος p. 34, 20; σκηνοῦσθαι παρὰ τὴν ἐμβολὴν p. 73, 12; ἐν τῷ παλατίῳ p. 42, 10; ἔξω τείχους p. 42, 21.
 σκῆνωμα τῆς ἀρχιερωσύνης (= πατριαρχεῖον) p. 193, 16; σκῆνωμα τῆς δόξης p. 199, 22.
 σκῆνωσις] πρὸς τὴν ἀμείνονα σκῆνωσιν καταλύειν p. 215, 6.
 ἐπὶ σκοπευτήριον χαρᾶς ἀνατρέχειν p. 215, 8.
 σκρίβων p. 129, 12.
 ?σπέκται p. 208, 16.
 στασιάζειν ἔκ τινος p. 50, 27 (? 4, 14); στασιάζεσθαι ὑπό τινος p. 39, 28.
 στόλισμα σεμνόν p. 72, 3.
 στρατεύειν λαόν p. 36, 22.
 συγγράφειν κατὰ τινος p. 58, 19; συγγράφειν τι τύποις p. 181, 11.
 συγκαταρραίνειν δάκρυον τῷ μίγματι p. 206, 2.
 σύγκελλος p. 117, 8; 119, 2; 3; 15; 120, 6.
 συγκρατοῦσα πρὸς ζωὴν αὐτάρκεια p. 149, 1.
 συμβατήρια p. 11, 2.
 συμμολύνειν τὰς προσηγορίας ἐαυτῶν τῷ μέλανι p. 205, 2; συμμολύνεσθαι τῷ πτώματι p. 208, 28.
 συμπαραγράφειν εἰκόνα εἰκόνι p. 4, 9.
 συμπαρουσιάζειν p. 187, 1.
 συμποσιάζειν τινι p. 16, 4; 49, 3.
 συμπράττειν τινὶ τοῖς κατὰ γνώμην p. 55, 25.
 συμπροαιρεῖσθαι πορεύεσθαι τινι p. 190, 4.
 σύμφωνα καθιστᾶν ἅμα τινὶ p. 60, 12.
 συναινεῖν τινι τῷ φρονήματι p. 64, 7.
 συνάλις p. 160, 10.
 συναναδιδόναι p. 65, 3.
 συναποξηραίνειν p. 23, 16.
 συναποπετροῦν p. 67, 18.
 συνατιμῶ p. 168, 18.

- συνδιαίτησις τῶν γυναικῶν p. 160, 13.
 συνεισφορὰ ἔμπολαῖος p. 24, 28.
 συνεξέτασις τοῦ λόγου p. 189, 1.
 συνεχῆ πεπερασμένα p. 149, 28.
 συνηλικιώτης p. 146, 22.
 συνοικέσιον πρὸς γυναῖκα p. 72, 6.
 συνούλωσις ὀρθότομος p. 170, 9;
 εἰς συνούλωσιν συνελαύνειν τι p. 160, 6.
 συντελεῖν] χρήματα συντελοῦν-
 τα εἰς ποσότητά τινα p. 29, 1;
 συνετέλει τὸ πλῆθος ἄχρι εἰς ἀριθμὸν σή' χιλιάδας p. 68, 29; (66, 23?); πλόϊμον συν-
 τελοῦν περὶ τὰ δισχίλια σκά-
 φη p. 73, 13; ἔρευγῆ συντε-
 λοῦσα εἰς θάρσος καὶ γεν-
 ναιότητα p. 214, 31; τὰ τῆς
 μαγγανείας οἷς ἐτελέσθης ἢ
 συνετελέσθης p. 208, 11.
 σχινοφόρος p. 215, 24.
 σχολαστικός p. 117, 22.
 σωτηριώδης p. 92, 14.
 τὰ τακτικὰ διελύετο p. 52, 6;
 τακτικῶν ἔμπειρος p. 54, 28.
 ταμίας τῶν βασιλικῶν χρημά-
 των p. 5, 6; 23, 12; 28, 13;
 37, 12; τῶν δημοσίων χρη-
 μάτων p. 189, 25.
 ταμιεῖον βασιλικόν p. 22, 25;
 ταμιείων ἱερῶν δώματα p. 199, 4.
 ταχυνπλόϊμα σκάφη p. 50, 16.
 τειχομάχα (τειχομάχια cod.) μη-
 χανήματα p. 18, 2.
 τεκνοῦσθαί τινα τῷ θεῷ λουτρῶ
 p. 12, 25 (cf. υἱοτεθεῖσθαι).
 τελεσιουργὸς μυσταγωγία p. 158, 5.
 ἐπὶ τελέσμασι σπένδεσθαι p. 24, 26; 32, 26; 35, 25.
 τεράστιον p. 57, 26; τεράστια
 καὶ δείματα p. 63, 2; θέαμα
 φοβερόν καὶ τεράστιον ξένον
 p. 65, 15.
 τετρακτὺς μαθηματικὴ p. 149, 27.
 τέχνη] ἢ διὰ μέλανος καὶ χει-
 ρῶν τέχνη p. 144, 7.
 τηλαυγία (s. τηλαυγεία) p. 171,
 4; 215, 11.
 τίκει Ἡράκλειος p. 14, 18.
 τοποθεσία ἐπιλεγόμενη Ἐλαία
 p. 113, 5.
 τρανωθήσεται τὴν τραγωδίαν
 ὁ ἐποψόμενος p. 201, 28.
 τριβουνάλιον τῶν ἰθ' ἀκουβί-
 των p. 57, 3.
 τρισκαιδεκαμηνιαῖος p. 53, 14.
 τυρεύματα (= ἐπιβουλαί) p.
 208, 23.
 ὑδερικὴ νόσος p. 27, 7.
 υἱοτεθεῖσθαι (ἐν τῷ βαπτίσματι)
 p. 6, 7.
 ὑπαγωγὴ φόρων p. 15, 3; 34, 18.
 ὑπατεῖαν ποιεῖν p. 77, 6.
 ὑπατικός τῆς ἐν Ῥώμῃ συγκλή-
 του p. 113, 11.
 ὑπαρχος τῆς πόλεως p. 4, 5; 8,
 24; 11, 18; 27, 3; 45, 26;
 τῆς βασιλίδος p. 50, 1; τῶν
 πραιτωρίων p. 11, 17; τοῦ
 πραιτωρίου (s. πραιτωρός) p.
 38, 15; ὑπαρχος absolute p.
 25, 28 (cf. ἔπαρχος).
 ὑπειπεῖν χαίρειν p. 147, 28.
 ὑπερπόντιος τοῦ Εὐξείνου θά-
 λασσα p. 67, 13.
 εἰς ὑπήκοον τοῦ λαοῦ ἀνέγνω
 p. 75, 9 (cf. ἐπήκοος).
 ὑπό] ἢ ὑπὸ Ῥωμαίων ἀρχή p.
 34, 21; 76, 2; ἢ ὑπὸ Κιβυ-
 ραιωτῶν χώρα p. 40, 2; ἢ
 ὑπὸ Ῥωμαίοις ἐξουσία p. 64,
 12; ἢ νῦν ὑπὸ Ἀβάροις κει-
 μένη p. 34, 2; αἱ ὑπ' αὐτοὺς
 πολιτεῖαι p. 20, 4; ὑπὸ Ῥω-
 μαίοις τελεῖν p. 39, 12; ὑπὸ τὴν
 ἀρχὴν τινος τελεῖν p. 171, 17;

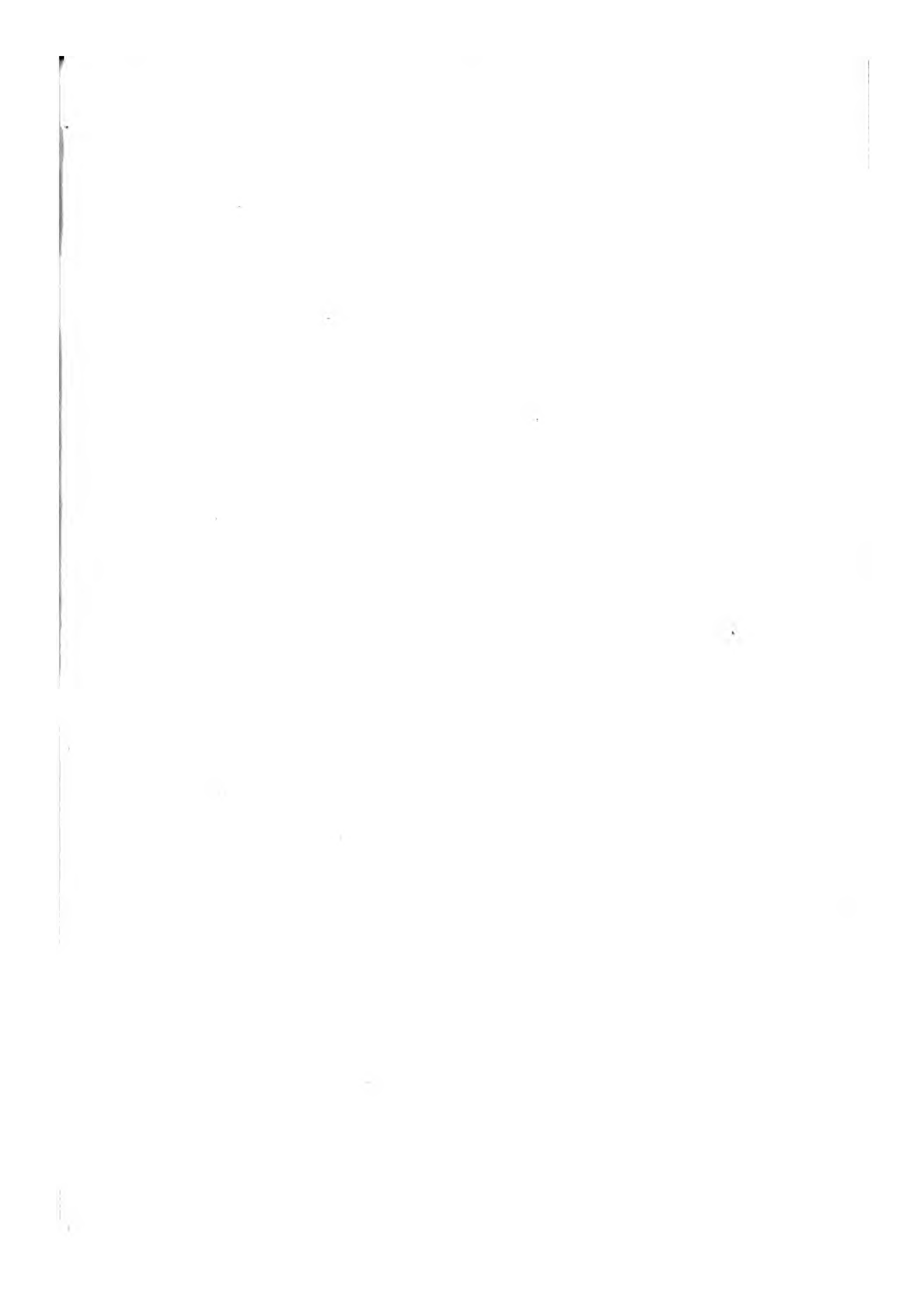
- ὁ ὑπ' αὐτῷ λαός p. 42, 4; ὁ ὑπότινα στρατηγούμενος λαός p. 60, 12; οἱ ὑπ' αὐτόν p. 37, 20; οἱ ὑπὸ χεῖρα p. 37, 13; 52, 11; 59, 24; τὰ ὑπὸ Πέρσαις γινόμενα p. 21, 15; ἡ ὑπὸ Ἀφρικῆν Καρχηδών p. 39, 12; ὑπὸ δόξης δεχθῆναι παρά τινος p. 22, 19; ὑπὸ πάθει τυραννούμενος p. 139, 11; ὑπὸ θεοσεβέσι γεννήτορι ἠνέγκατο αὐτόν ἢ πόλις p. 142, 6; τὸ πεπολιορημένον ὑπὸ ἀσέβειαν ἀνδράριον p. 169, 20; ὑπ' ὀδόντα διαψιθυρίζεσθαι p. 194, 10. — ? οἱ ὑπὸ τοῦ τείχους φρουροί p. 40, 10.
- ὑποβλήδην ἡμείβετο p. 157, 1.
- ὑπογραφεὺς τοῖς τῶν κρατούντων μυστηρίοις ὑπερητούμενος p. 142, 20; 144, 8; πρῶτος τῶν βασιλικῶν ὑπογραφέων p. 189, 31.
- ὑπογράφειν σαββατισμὸν τῆ ἐκκλησίᾳ p. 159, 12; ἀρρωστίαν τῆ ἐκκλησίᾳ p. 190, 10; ὑπογράφειν τοὺς ἀγγέλους ἐπερωμένους p. 185, 6; ὃν ἢ πρόγνωσις ὑπέγραφε p. 154, 10.
- ὑποζωγραφεῖν] τὸ τοῦ νοῦ δραστήριον Νικηφόρον τῷ βασιλεῖ ὑπεζωγράφει ποιμνίαρχον p. 154, 12.
- ὑποθάλλειν τὸ τοῦ θανόντος φρόνημα p. 209, 9.
- ὑποκηρύττει (active positum) ἢ φωτοχυσία τὰς μαρμαρυγὰς p. 157, 27.
- ὑπολαλεῖν ληρήματα p. 159, 6.
- ὑπομύει ἢ δύναμις p. 199, 2.
- ὑποπλεῖν σχολαιότερον p. 53, 22.
- ὑπόπτερα χεῖλη p. 139, 23.
- ὑποπτώσει κανονικῆ τῆς λειτουργίας ἀνείργεσθαι p. 165, 20; ὑποπτ. ἀνιαιτρεύτω βληθῆναι p. 216, 11.
- ὑπόσαθρα καὶ νηπιόλεκτα ῥήματα p. 203, 5.
- ὑποσυλᾶν τὸν λαὸν ἐλπῖσι κεναῖς p. 163, 10.
- ὑπότραυλα μινυρίζειν p. 205, 16.
- ? ὑποφαίεις p. 199, 12.
- ὑποφέρω] ὑποίσας p. 143, 22; δέδια μὴ ὑποίσω — καὶ ἐκκαλέσωμαι p. 155, 6.
- ὑποφρούριον ποιεῖν p. 37, 27.
- ὑποψιθυρίζεται τισι λοιδορεῖσθαι αὐτόν p. 23, 7.
- φαντάζεσθαι ἐλευθερίαν ὄνειρώδη p. 209, 9.
- φιλοσοφεῖν σιγῆν p. 151, 16; τὸ μὴ πρὸς ἐπίδειξιν ποιεῖν τι p. 152, 9.
- φιλοτιμήσασθαι τινι δώροις p. 12, 26 (22, 23?); φιλοτιμηθῆναι χρήμασί τινι p. 31, 23.
- φλογώσεις ἀφιέντος τοῦ ἀέρος p. 207, 15.
- φορμιγξ πολυφθογγος τῶν ῥητόρων p. 149, 22.
- φρονεῖν κατὰ Χριστιανῶν p. 26, 27.
- φρουράρχης πατρίκιος p. 198, 22.
- φύλαρχος τῶν Σαρακηνῶν p. 24, 27; φυλάρχης τ. Σ. p. 26, 28.
- φωταγωγήθεις τὴν διάνοιαν τῆ αἴγλη τῆς ἰερωσύνης p. 213, 17.
- φωτίζεσθαι τῷ θεῷ λουτρῷ p. 26, 13.
- φωτοχυσία χρυσήλιος p. 157, 26.
- χαγάνος] Χαζάρων ἡγεμόνα (χαγάνους τούτους αὐτοὶ καλοῦσι) p. 40, 24; χαγ. Χαζάρων p. 46, 8; Ἀβάρων p. 13, 14; 24, 4; 11.
- χαρκτηρίζειν τινὰ ἐπὶ σωφροσύνη p. 211, 11.

- τῶν πολεμίων χάριν βουλευσασθαι p. 60, 1.
 ? χαροτυπεῖται μετὰ τραγωδίας ὀλοφύσματα p. 196, 19.
 χαροφύλαξ p. 118, 19; χ. τοῦ οἰκονομείου p. 119, 12.
 ἡ διὰ χειρῶν καὶ μέλανος τέχνη p. 144, 7.
 χερσῶ] τὸ τοῦ βίου χαμερπές καὶ κεχερσωμένον καὶ ἔνυλον p. 215, 23.
 χλαίνης καὶ ἀξίας τινὰ καθαιρεῖν p. 143, 5.
 χλανὶς βασιλική p. 42, 22.
 χοροστατεῖν p. 213, 24.
 χριστιανοκατήγορος p. 210, 23.
 χρονογραφικόν p. 81, 2.
 χρυσεύμων p. 163, 20.
 χρυσήλιος φωτοχυσία p. 157, 25.
 χρυσόρειθρος τοῦ λόγου ποταμός p. 166, 19.
 χρυσόροφα ἀνάκτορα p. 186, 10; δώματα p. 187, 25.
 χρώμα] ἐκ τῶν λεγομένων χρωμάτων δημόται p. 69, 21; ἀντίθετα χρώματα p. 4, 9; πράσιον χρώμα p. 4, 15; 14, 25.
 διὰ ψηφίδων χρυσῶν εἰκονογραφία p. 76, 21.
 ψηφολογεῖ ἄλλος ἄλλον καὶ ἔλκει p. 154, 9.
 ψυχοκερδῆ τῆς ἐργασίας ἐμπορεύματα p. 160, 17.
 ψυχροτρόφος διδαχὴ p. 217, 8.
 οἱ ὧδε πολῖται p. 40, 20.
 ὠκύμορος ζωὴ p. 208, 13.
 τὸ ὠμόφορον (ὠμοφόριον vulgo dictum) p. 31, 6.
 ὡς] ἀποπτύσαι ὡς τὸν ἀέρα p. 7, 17; διαλύειν ὡς κονιορτόν p. 16, 25.
 ὡς] συνθέμενοι ὡς τὸν προφθάσαντα ἐπιλήψεσθαι p. 3, 17; συνθήκας δεδώκεσαν ὡς ἀνελέσθαι p. 60, 9; ἐδήλον ὡς πλησιάζειν p. 15, 28; παραγγείλας ὡς ἀνακοινοῦσθαι p. 24, 23; προσαγγέλλει ὡς χρήματα παρατίθεσθαι p. 28, 13; σημηνάντων ὡς τὸν βασιλέα παρεῖναι p. 38, 14; [ἐπιτρέπει] ὡς μένειν p. 50, 7; διελέγχειν ὡς ἀκηκοέναι p. 74, 24; γράφει ὡς ἀντιλαβέσθαι p. 28, 25; ταῦτα διώμνυτο λέγων καὶ ὡς τίθεσθαι p. 10, 28; ὄρκους βεβαιῶσαι ἐβουλεύσατο — ὡς μὴ προσκυνεῖν p. 73, 5; ὡς ἀναιρήσειν παραδίδωσι p. 69, 21; οἰόμενοι ὡς δουλωθησόμενοι p. 70, 7; φασὶ ὡς θεασάμενοι τὸν ἀρχιερέα ὁμομοκέναι p. 73, 6.

CORRIGENDA.

- p. 16 not. scrib.: 21 τούτου] τοῦ οἴκου Ham. 22 ἀστραπᾶς]
ἄστρα Ham. 23 αὐτῷ σκηπτούχους καὶ Ham.
- p. 24 not. scrib.: μαγιστρον (sine acc.) c. 25 βούλεύσονται del.?
- p. 26, 1 scrib.: πορθμὸν.
- p. 38 not. scrib.: 15. πραιτωρίου P.
- p. 46 not. scrib.: 25. ἀπέγοντο C.
- p. 57, 10 scrib.: ἀέρος.
- p. 57, 11 scrib.: κισσηρώδεις.
- p. 71, 19 scrib.: ἐκτυπώματα.
- p. 80 scrib.: O Codex Oxon. Auct. F. 6, 28.
- p. 81 in adnot. ad v. 1: τοῦ ἐν ἀγίοις — Κωνσταντινουπόλεως
J. m. sec. delenda sunt.
- p. 90 not.: 19 Φιλομήτωρ om. N post 16 ἔτη ιζ' — collocanda
sunt.
- p. 123, 11 scrib.: Ἀγαπητὸς <ἔτος α'>.
- p. 127, 15 scrib.: Κωνσταντῖνον.
- p. 131, 23 scrib.: ἔτη ε' et add. in adnot.: ἔτη ιε' codd.
- p. 141, 30 scrib.: ἀπαρέγκλιτος.
- p. 152, 3 scrib.: προξενήσαντος.
- p. 159, 28 scrib.: περιπαρεῖναι.
- p. 166, 19 scrib.: χρυσόρειθρον et dele adnotationem.
- p. 170, 26 scrib.: ἀνθρώπων.
- p. 173, 31 scrib.: τὰ ἄλογα.
- p. 175 add. in adnot.: 29 Μωϋσεία?
- p. 176, 11 scrib.: ὑπέγραφεν.
- p. 185, 15 scrib.: κληρωσαμένοις.
- p. 207 add. in adnotat.: 11 δειμάτα?

151

